

**LES ESTRATÈGIES FAMILIARS I LA MOBILITAT SOCIAL
DELS MENESTRALS A CATALUNYA: SEGLES XVII-XIX.**

El cas de Mataró

Tesi doctoral:
Carme Ros Navarro

Sota la direcció de:
Jaume Torras Elias

Barcelona, novembre 2003

**Institut Universitari d'Història Jaume Vicens Vives
Universitat Pompeu Fabra**

Dipòsit legal: B.35841-2004
ISBN: 84-688-7547-3

Agraïments

Arribat en aquest punt, tot indica que aquest treball de recerca ja és una realitat, però es fa difícil expressar en paraules tot els deutes contrets amb les persones que d'una manera o d'altra han contribuït no tan sols al resultat final de la tesi, sinó, molt especialment, al llarg del seu procés.

En primer lloc, al professor Jaume Torras, li agraeixo, de tot cor, la confiança que en tot moment ha dipositat en mi des del moment que va acceptar dirigir aquest treball d'investigació. El seu mestratge, les seves observacions, els seus suggeriments i les converses tingudes, sense cap mena de dubte, han enriquit i consolidat els resultats de la tesi. Espero continuar gaudint dels seus consells en el futur. Gràcies.

Si bé l'origen del tema de recerca cal cercar-lo en la meua arribada a l'Institut d'Història Jaume Vicens Vives, l'any 1994, per a realitzar els cursos de doctorat i el consegüent treball d'iniciació a la recerca, la persona responsable de què jo entrés en un programa de doctorat amb tot el que això comporta ha estat la professora Anna Cabré, directora del Centre d'Estudis Demogràfics (CED). A ella no tan sols li dec la meua formació en demografia i més concretament l'entrada en contacte amb el món de la demografia històrica, sinó tot el que he après durant els anys que he estat treballant al seu costat. Aquesta tesi doctoral ha esdevingut el producte de la seva insistència.

La meua estada al CED (1991-2001) ha estat significativa en el camp professional, però, del fet que li estic i li estaré profundament agraïda és el d'haver tingut la possibilitat no tan sols de conèixer, sinó de compartir l'amistat amb determinades persones.

Una de les primeres persones que vaig conèixer en arribar al CED -sinó recordo malament, la primera vegada que el trepitjava va ser ella qui em va obrir la porta-, és la Soco Sancho. El meu primer contacte amb ella va ser com a coordinadora del curs de "Mètodes i tècniques per a l'estudi de la població", en què jo vaig formar part com alumna; des d'aleshores mai més m'he després d'ella, sempre he estat, que dic, sempre l'he tinguda al meu costat. No sé expressar en paraules tot el que li haig d'agrair, però confio en què ella ho sap. Si no l'hagués tingut incondicionalment en tot moment al meu costat, dubto que aquest treball s'hagués finalitzat. Aquesta tesi doctoral és meua, però també és seva.

Les experiències viscudes al llarg de la tesi doctoral he tingut la gran sort de poder compartir-les amb d'altres persones que s'han trobat o encara es troben en el mateix procés, el d'elaboració d'una tesi doctoral (tot i que espero que per poc temps).

Al Marc Ajenjo, li haig de donar les gràcies per l'ajuda rebuda en l'explotació de les dades i en la transmissió d'alguns dels seus coneixements estadístics, però, molt especialment, per haver-me encoratjat amb la tesi (que per fi s'ha fet realitat) i per deixar-me compartir la seva amistat.

A l'Amand Blanes, li agraeixo el seu suport, les seves converses i la seva amistat. Amistat que, per descomptat, també faig extensible a la Tere Menacho, el Julián López, la Marta Luxán, el Miguel Solana i la Rocio Treviño, amb qui les circumstàncies adverses ens han apropiat. Tampoc voldria deixar de donar les gràcies a la resta de

companys del CED que, ben segur, d'alguna manera també han contribuït en aquest treball.

El meu reconeixement a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, a l'Arxiu Històric-Comarcal de Mataró, però sobretot al Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró, i molt especialment, a l'Aureli, en Lluís Adán i en Rafel Soler, per haver-me obert les portes de l'arxiu i haver-me facilitat la tasca de buidatge de les fonts documentals.

De valuosa ajuda també ha estat l'assessorament lingüístic de la Judit Foncuberta, i de l'Anna de Lanuza. Especialment, a l'Anna li haig de donar les gràcies no tan sols pel fet d'haver tingut la paciència de llegir-se gran part d'aquest treball sinó per permetre'm juntament amb el Ferran i la Clara ser un membre més de la seva família. Ella juntament amb el Xavi -a qui li dono les gràcies per la feina de missatger que li ha tocat fer en algun que altre moment de la tesi- el Jordi, la Ma. Jesús, la Marina i la Montse, vam començar a caminar plegats l'any 1985 amb l'entrada a la Facultat d'Història de la Universitat de Barcelona. A tots ells els hi agraeixo les mostres de recolzament rebudes.

A l'Assumpció Roig, que en tot moment mostra interès pel que estic fent i que sempre ha confiat i confia en mi, gràcies per aguantar alguna que altra paranoia.

En darrer terme, però no per això menys important, em queda donar les gràcies a la meva família. Els coneixements i el suport informàtic rebuts del meu germà, en Pep, han estat d'inestimable ajuda. Ell i la Pili, la meva bessona, sempre estan al meu costat i es preocupen per mi. Me n'alegro de formar part de les seves vides.

A la Carla i l'Ignasi, que encara no entenen el que estic fent, però que sempre vénen a fer-me un petó i a demanar-me si vull jugar amb ells.

Finalment vull donar les gràcies als meus pares, en Domingo i la Pilar, per confiar plenament amb mi i ésser un punt de suport molt important.

Circumstàncies personals i, sobretot, professionals, vam fer i han fet que la realització d'aquesta tesi durés més del que estava previst inicialment. En el llarg trajecte fins el seu acabament, més vegades de les que hagués desitjat he estat a punt de tirar la tovallola i de pensar que aquest era un repte que mai arribaria a assolir, però gràcies a l'ajuda, les mostres d'ànim i el recolzament rebut, avui, puc presentar-vos-la. Moltes gràcies a tots.

Argentona, 2003

Dedicada a l' "Abuelo"

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ

1.1 Presentació	13
1.2 Els estudis sobre la mobilitat social	16
1.3 Objectius de la recerca	18
1.4 Establiment de les hipòtesis de treball	21
1.4 Estructura de la tesi	26

2. FONTS I METODOLOGIA

2.1 Presentació de la base de dades: els llibres de matrimonis	29
2.1.1 Periodització de la recerca	31
2.1.2 Característiques i peculiaritats de la informació	33
2.2 Tractament de les dades i problemes metodològics	38
2.2.1 Variables demogràfiques	40
2.2.2 Variables econòmiques	40
2.2.3 Variables geogràfiques	43
2.3 Validació de la font	45
2.4 Indicador: la mobilitat ocupacional i les estratègies matrimonials	49

PART I. ASPECTES DEMOGRÀFICS I ECONÒMICS DE MATARÓ: ALGUNES CONSIDERACIONS

3. EL CREIXEMENT I LA DINÀMICA DEMOGRÀFICA MATARONINA

3.1 Creixement i dinàmica demogràfica	55
3.2 La nupcialitat	66
3.2.1 Supervivència dels pares dels contraents	70
3.2.2 L'Estacionalitat dels matrimonis	74
3.3 Origen dels contraents i el mercat matrimonial	77
3.3.1 Lloc de residència dels cònjuges casats a Mataró	86
3.4 Recapitulació	87

4. EVOLUCIÓ DE LES ACTIVITATS ECONÒMIQUES DE MATARÓ

4.1 Introducció	91
4.2 Composició i evolució de les activitats professionals, 1627-1868	92
4.2.1 Mataró i els oficis de la menestralia	106
4.3 L'origen geogràfic de la població activa masculina	113
4.3.1 La immigració barcelonina	114
4.4 L'origen geogràfic segons els sectors d'activitat	117

4.4.1 L'origen geogràfic dels oficis més significatius	124
4.5 Mobilitat geogràfica, expansió de l'ofici i especialització	126
4.6 Recapitulació	141
II PART. LA MOBILITAT OCUPACIONAL	
5. LA TRANSMISSIÓ INTERGENERACIONAL DE L'OFICI	
5.1 Introducció	149
5.2 La transmissió professional: pares i fills	153
5.2.1 Els oficis	156
5.3 La transmissió intergeneracional i el rang de naixement dels fills	167
5.4 Origen i destí dels fills mòbils: els nouvinguts a l'ofici	169
5.4.1 Els oficis i els sectors d'activitat	174
5.5 La mobilitat ocupacional i la procedència geogràfica	183
5.5.1 Els oficis i els sectors d'activitat	185
5.5.2 L'origen geogràfic i professional dels pares	197
5.6 Recapitulació	202
6. LES ESTRATÈGIES MATRIMONIALS: QUI S'ESPOSA AMB QUI	
6.1 Introducció	207
6.2 L'estat civil dels nuvis	209
6.3 Estratègies matrimonials: una panoràmica de conjunt	214
6.4 Les estratègies matrimonials: els sectors d'activitat i els oficis	219
6.4.1 L'endogàmia socioprofessionals i l'exogàmia dels matrimonis	220
6.4.1.1 La marineria i pesca	220
6.4.1.2 El tèxtil	224
6.4.1.3 La menestralia	228
6.4.1.4 El comerç i el transport	236
6.4.2 L'endogàmia professional dels matrimonis	242
6.5 Lloc de naixement i estratègies matrimonials	243
6.6 Recapitulació	247
7. CONCLUSIONS	251
8. BIBLIOGRAFIA UTILITZADA	261

ÍNDIX DE TAULES

Capítol 2

Taula 1. Trets principals de cada període	33
Taula 2. Informació i temporalització dels llibres de matrimonis	34
Taula 3. Llacunes cronològiques	34
Taula 4. Relació dels buits documentals de les principals variables	36
Taula 5. Exemples de variacions de noms	39
Taula 6. Exemple variacions de noms	41

Capítol 3

Taula 1. Creixement de la població de Catalunya	56
Taula 2. Taxes de natalitat i mortalitat de Mataró i Catalunya	63
Taula 3. Estat civil dels cònjuges (absoluts i percentatges)	67
Taula 4. Distribució proporcional de les núpcies segons l'estat civil del cònjuge	68
Taula 5. Edat mitjana al matrimoni	69
Taula 6. Supervivència dels pares segons l'estat civil dels cònjuges	70
Taula 7. Supervivència dels pares per períodes	72
Taula 8. Supervivència dels pares i edat del matrimoni, 1838-1857	73
Taula 9. Procedència geogràfica dels nuvis mataronins per períodes	79
Taula 10. Lloc de naixement i de residència dels cònjuges per períodes	86

Capítol 4

Taula 1. Nombre de casos i representativitat dels oficis de Mataró	101
Taula 2. Principals llocs de procedència dels immigrants de Mataró, 1627-1868	113
Taula 3. Percentatge dels barcelonins segons els sectors d'activitat, 1627-1868	116
Taula 4. Evolució de l'origen geogràfic dels nuvis de Mataró segons els sectors	118
Taula 5. Evolució de l'origen geogràfic segons les branques (percentatge)	121
Taula 6. Evolució de l'origen geogràfic dels oficis més significatius	125

Capítol 5

Taula 1. Presentació dels oficis objecte d'estudi	157
Taula 2. Evolució percentatges de pares que transmeten l'ofici al fill, per oficis	158
Taula 3. Principals oficis dels pares dels nouvinguts. Total	171
Taula 4. Origen professional dels nouvinguts a l'ofici per períodes (percentatge)	175
Taula 5. Destí professional dels nouvinguts a l'ofici per períodes (percentatge)	178
Taula 6. Lloc de naixement i lloc de residència dels homes casats a Mataró, 1627-1868	183
Taula 7. Mobilitat ocupacional i lloc de naixement per períodes (absoluts)	184
Taula 8. Mobilitat ocupacional i lloc de naixement per períodes (percentatge)	185

Taula 9. Origen geogràfic segons la mobilitat ocupacional (absoluts)	186
Taula 10. Origen geogràfic segons la mobilitat ocupacional (percentatge)	192
Taula 11. Origen geogràfic i professional dels pares dels nouvinguts (percentatge)	198
Taula 12. Origen geogràfic i professional dels pares dels nouvinguts per períodes	201

Capítol 6

Taula 1. Estat civil i estratègies matrimonials	209
Taula 2. Estratègies matrimonials de les vídues tenint en compte l'ofici dels seus marits	211
Taula 3. Estratègies matrimonials de les viudes segons l'ofici del marit	212
Taula 4. Supervivència dels pares i estratègies matrimonials	214
Taula 5. Estratègies matrimonials segons els sectors d'activitat (percentatges)	216
Taula 6. Evolució de les estratègies matrimonials dels oficis de mariner i pescador	222
Taula 7. Evolució de les estratègies matrimonials dels oficis del tèxtil	226
Taula 8. Evolució de les estratègies matrimonials dels oficis de la menestralia	230
Taula 9. Presentació i evolució de les activitats econòmiques dels sogres dels menestrals	234
Taula 10. Evolució de les estratègies matrimonials dels oficis del comerç i el transport	238
Taula 11. Endogàmia professional dels matrimonis i nouvinguts a l'ofici	241
Taula 12. Estratègies matrimonials i origen geogràfic segons els sectors d'activitat	244

ÍNDEX DE GRÀFICS

Capítol 2

Gràfic 1. Un exemple: bracers, treballadors i jornalers	42
---	----

Capítol 3

Gràfic 1. Estimació del creixement de la població de Mataró	59
Gràfic 2. Evolució dels baptismes i òbits. Mataró, 1627-1868	60
Gràfic 3. Evolució dels baptismes de Mataró i Catalunya	61
Gràfic 4. Fecunditat dels matrimonis (nombre de naixements per casament)	64
Gràfic 5. Evolució de les primers i ulteriors núpcies. Mataró, 1627-1868	66
Gràfic 6. L'estacionalitat dels matrimonis per períodes	75
Gràfic 7. Estacionalitat dels matrimonis per sectors d'activitat, 1627-1868	78
Gràfic 8. Percentatge de població autòctona i forana	63

Capítol 4

Gràfic 1. Evolució dels oficis de Mataró (percentatge)	93
Gràfic 2. Evolució dels sectors d'activitat (absoluts)	96
Gràfic 3. Branques d'activitat de la menestralia per períodes	107
Gràfic 4. Evolució dels immigrants barcelonins registrats a Mataró	115
Gràfic 5. Expansió i origen geogràfic dels homes casats a Mataró segon l'ofici	128

Gràfic 5

Gràfic 1. La mobilitat ocupacional per decennis (percentatge)	151
Gràfic 2. Transmissió intergeneracional segons els sectors d'activitat (percentatge)	154
Gràfic 3. Correlació entre l'expansió i la transmissió intergeneracional de l'ofici	161
Gràfic 4. Transmissió intergeneracional de l'ofici i supervivència dels pares	166
Gràfic 5a. Origen professional dels nouvinguts (fills no transmissors de l'ofici del pare)	169
Gràfic 5b. Destí professional dels nouvinguts a l'ofici	172
Gràfic 6. Percentatge de nouvinguts a cada ofici per períodes	181

Capítol 6

Gràfic 1. Evolució de les estratègies matrimonials dels nuvis mataronins, 1627-1868	218
Gràfic 2. Evolució de les estratègies matrimonials dels nuvis de la marineria i pesca	221
Gràfic 3. Evolució de les estratègies matrimonials dels nuvis del tèxtil	224
Gràfic 4. Evolució de les estratègies matrimonials dels nuvis de la menestralia	229
Gràfic 5. Evolució de les estratègies matrimonials dels nuvis del comerç	236
Gràfic 6. Evolució de les estratègies matrimonials dels nuvis del transport	237
Gràfic 7. L'endogàmia socioprofessional i el lloc de naixement dels contraents	246

ÍNDEX DE MAPES**Capítol 3**

Mapa 1. Lloc de naixement dels homes casats a Mataró, 1627-1684	82
Mapa 2. Lloc de naixement dels homes casats a Mataró, 1685-1783	82
Mapa 3. Lloc de naixement dels homes casats a Mataró, 1784-1826	82
Mapa 4. Lloc de naixement dels homes casats a Mataró, 1827-1868	82
Mapa 5. Lloc de naixement de les dones casades a Mataró, 1627-1684	83
Mapa 6. Lloc de naixement de les dones casades a Mataró, 1685-1783	83
Mapa 7. Lloc de naixement de les dones casades a Mataró, 1784-1826	83
Mapa 8. Lloc de naixement de les dones casades a Mataró, 1827-1868	83

Capítol 4

Mapa 1. Lloc de naixement dels mitgers casats a Mataró, 1627-1868	134
Mapa 2. Lloc de naixement dels teixidors d'indianes casats a Mataró, 1627-1868	134
Mapa 3. Lloc de naixement dels teixidors casats a Mataró, 1627-1868	134
Mapa 4. Lloc de naixement dels velers casats a Mataró, 1627-1868	134
Mapa 5. Lloc de naixement dels blanquers casats a Mataró, 1627-1868	136
Mapa 6. Lloc de naixement dels boters casats a Mataró, 1627-1868	136
Mapa 7. Lloc de naixement dels armers casats a Mataró, 1627-1868	136
Mapa 8. Lloc de naixement dels clavetaires casats a Mataró, 1627-1868	136
Mapa 9. Lloc de naixement dels vidriers casats a Mataró, 1627-1868	138

Mapa 10. Lloc de naixement dels mariners casats a Mataró, 1627-1868	138
Mapa 11. Lloc de naixement dels pescadors casats a Mataró, 1627-1868	138

Sigles dels Arxius Consultats

ACA Arxiu de la Corona d'Aragó

MASM Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró

ACM Arxiu Històric Comarcal de Mataró

1. INTRODUCCIÓ

1.1 Presentació

Aquesta tesi tracta d'analitzar les estratègies familiars adoptades pels menestrals i de relacionar-les amb les tendències en la mobilitat social d'una ciutat preindustrial catalana i la seva incidència en el trànsit cap a la industrialització.

La família no s'ha d'entendre només com una unitat de reproducció biològica. El seu comportament i les estratègies que adopta la família depenen de condicionaments socials, econòmics i polítics. La seva interacció amb el sistema econòmic predominant ha estat analitzada per dos tipus d'estudis històrics: l'estudi de la família i el treball en el context de les empreses industrials i l'estudi dels sistemes familiars de producció en un marc artesà o protoindustrial¹. És en aquest segon tipus d'anàlisi on se situa bona part d'aquesta recerca.

1. Com és ben sabut, als anys setanta, davant la proliferació d'estudis que hi havia sobre l'època preindustrial, des del camp de la història, i més concretament, de la història econòmica, als Estats Units va sorgir un corrent interessat en estudiar la família dins el context del comportament econòmic. Diferents autors es plantejaren l'estudi de la interacció de la família en el procés del canvi social i econòmic, com a mitjà per entendre millor la dinàmica de la institució familiar i com vivia la família els canvis socials. En relació amb aquesta via d'anàlisi va aparèixer el terme *protoindustrialització*, que com a programa de recerca reunia vies d'investigació que fins aleshores havien restat inconnexes. La protoindustrialització va proporcionar una perspectiva interpretativa sobre l'economia europea del període immediatament anterior a la industrialització i, en ella, es combinà, des d'una línia innovadora, la recerca sobre els canvis agrícoles, industrials, mercantils i demogràfics. Per citar tant sols alguns dels principals estudis sobre les economies domèstiques d'època preindustrial esmentarem: L. K. Berkner (1972); R. Braun (1978); E. J. Jones (1974); P. Kriedte, H. Medick i J. Slumbohm (1986); D. Levine (1977); H. Medick (1976); F. Mendels (1972; 1976); E. P. Thompson (1963); L. A. Tilly (1979). Algunes aportacions del debat sobre la protoindustrialització a Catalunya han estat les de R. Aracil (1983); R. Aracil i M. Garcia Bonafé (1980; 1983); Ll. Ferrer i Alòs (1987); A. Muset (1989); J. Torras (1984).

En l'àmbit català, tot i que les investigacions més recents s'han centrat en l'anàlisi del paper que tingueren les xarxes urbanes i comercials², un gran nombre de treballs han basat les seves investigacions en l'àmbit rural³, per la qual cosa encara hi ha importants llacunes en l'anàlisi de les economies i manufactures urbanes, la dinàmica social i econòmica dels centres urbans, i molt, especialment en el paper que va jugar l'artesanat⁴.

De fet, l'origen i el meu interès per aquest camp d'estudi arranca del treball d'iniciació a la recerca⁵ que centrat en l'exemple concret de la vila d'Igualada, va intentar resoldre la qüestió de si entre els menestrals, la transmissió intergeneracional de l'ofici i les estratègies matrimonials dirigides a casar-se amb membres del mateix entorn professional, es donaven d'una forma tan generalitzada com sempre havia subratllat la historiografia. Aquestes haurien estat dues de les formules seguides per les famílies a fi de preservar un patrimoni força eteri en un marc econòmic ple d'incertesa i serien responsables de la imatge de societats estàtiques o poc mòbils, atribuïda genèricament al món dels menestrals i, en especial, a les elits gremials.

La historiografia tradicional sovint ha postulat que les societats de l'Antic Règim eren rígides, tancades, i que la població tan sols es movia per autoregular-se. L'evolució de la població de Catalunya des del segle XVI fins al XX, i el fort augment demogràfic que es va produir des de la segona meitat del set-cents, ha suscitat un debat entre els diferents investigadors al voltant del paper que les migracions jugaren en aquest procés de creixement. J. Nadal fou un dels primers autors en posar de relleu -contra la visió tradicional sostinguda durant molts anys per l'escola francesa- l'existència d'unes migracions històriques externes, suficientment importants, per desfer el tòpic de la immobilitat de les poblacions de l'Antic Règim respecte al període d'industrialització.

2. J. de Vries (1987); P. Hohenberg, L. Lees (1985); E. A. Wrigley (1987); P. Bairoch (1988); M. Berg (1995).

3. A Catalunya començaren a desenvolupar-se els estudis sobre la història de la família a partir dels anys vuitanta del segle XX, però la majoria d'ells foren efectuats des del camp de la història; concretament, des de la història agrària. Preocupats per estudiar l'estructura agrària, van veure la necessitat d'analitzar la composició o estructura de la llar, així com les relacions de parentiu i el sistema de transmissió dels béns. Tots aquests estudis se centraren en un tipus de família concreta, la família benestant pagesa.

4. Algunes dels estudis sobre l'artesanat a Catalunya són: P. Molas i Ribalta (1970; 1975); A. Moreno Almarcegui (1981); J. Torras (1981; 1992); J. Burgos (1997); R. Huguet (1990); LL. Pla, A. Serrano (1996); M. Arranz (1981; 1989; 2001).

5. Les famílies menestrals a la Catalunya moderna. El cas dels menestrals d'Igualada, 1615-1750, l'Institut d'Història Jaume Vicens Vives, Universitat Pompeu Fabra, 1997.

Els resultats finals del treball d'iniciació a la recerca, com passa moltes vegades, sobretot des del camp de les ciències socials, van provocar nous dubtes i van generar nous interrogants, més que resoldre les qüestions plantejades, tot i que van aportar algunes evidències. Es va constatar que si volia continuar treballant-hi calia eixamplar els horitzons de la recerca: havia d'endinsar-me en el camp d'estudi dels comportaments històrics de la mobilitat social.

L'estudi de la mobilitat social de les poblacions del passat és un tema que ha despertat poc interès per part dels científics socials de l'estat espanyol. La vaga però al mateix temps complexa definició del concepte de *mobilitat social*, així com la manca de fonts històriques adequades, han estat, probablement, dos dels motius que han frenat la proliferació de treballs en aquest camp d'estudi.

La definició del concepte mobilitat social és, doncs, molt imprecisa i confusa. La consulta en diferents diccionaris de terminologia específica ha donat el següent resultat: des del camp de la demografia es parla d'un "*cambio en la posición de un individuo en el seno de las categorías sociales que componen la población, sea en el curso de su vida activa o bien con relación a la situación de sus ascendientes*" (R. Pressat, 1987: 115); des de les ciències socials "*[...] is the movement of individuals or groups from one social position to another and the circulation of cultural objects, values and traits among individuals and groups*" (Encyclopaedia of the Social Sciences, 1963/IX: 554). Els diferents camps d'estudi coincideixen en entendre la mobilitat social com els moviments d'un individu, família o grup entre les diverses posicions socials. Hi ha un consens sobre la definició de mobilitat social, però aquesta es massa àmplia, vaga i general.

Bo i existint uns interessos comuns entre els diferents camps d'estudi que han abordat la mobilitat social, es dona una manca d'interdisciplinarietat, i aquesta és força acusada entre historiadors i sociòlegs. Malgrat que ambdós tracten períodes diferents, sovint estan interessats en els mateixos temes. Els historiadors freqüentment mostren poc interès pels estudis sociològics ja que els consideren poc vinculats, en el seu conjunt, a la història social i difícils d'interpretar per les tècniques quantitatives, cada cop més sofisticades, que empren per a mesurar la mobilitat, i opinen que les conclusions a les que arriben són imprecises i generals (H. Kaelble, 1994: 404). Altrament, un dels principals problemes amb què topen els historiadors és la resolució de qüestions tècniques com la classificació de les ocupacions o les qüestions teòriques d'interpretació de les taxes de mobilitat, fet originat pels tipus de fonts amb què es treballa, que moltes vegades dificulten

aquestes tasques (A. Sharlin, 1979). Òbviament, pels interessos d'aquesta recerca, s'analitzarà la mobilitat social des del camp de la història i de la demografia històrica, tot i que quan la pròpia investigació ho requereixi es farà ús d'utilitatge i de terminologia pròpies d'altres disciplines.

1.2 Els estudis sobre la mobilitat social

Els estudis sobre la mobilitat social s'iniciaren, sobretot, després de la II^a Guerra Mundial i des de la sociologia, estenent-se, més tard, a d'altres camps de les ciències socials que com la història⁶ s'interessaven per esbrinar, mitjançant estudis comparatius, si la mobilitat social va augmentar amb l'aparició de la moderna societat industrial, ja que partien de la idea que les societats preindustrials tradicionals eren quasi estàtiques i que, en contrast, amb el procés d'industrialització obrí una època única en oportunitats. La discussió, en els seus inicis, es va centrar força en el supòsit que durant la industrialització es donà un increment de les taxes de mobilitat social en la societat americana nova, oberta i igualitària, en contraposició a les de les societats europees tradicionals, jerarquitzades i elitistes⁷.

Avui en dia, la discussió, ja plantejada als anys setanta, sobre la semblança dels processos de mobilitat en la societat industrial, abandona l'aspecte absolut i se centra sobre el relatiu. La tesi més comunament acceptada és que, a causa de les peculiaritats històriques de cadascuna de les societats, la mobilitat absoluta tendeix a ser diferent entre països, essent en les societats industrials basades en l'economia de mercat i la família nuclear, les oportunitats de mobilitat i no les taxes de mobilitat les que són similars (D. L.

6. La recerca històrica de caire quantitatiu sobre mobilitat social es va iniciar durant la dècada dels seixanta del segle XX als Estats Units, amb un treball de gran ressonància realitzat per S. Thernstrom (1964), en el qual es posà en discussió si realment la revolució industrial havia provocat un fort augment de la mobilitat social. Al llarg de la dècada es van publicar nombrosos estudis sobre aquesta temàtica centrats en algunes ciutats dels Estats Units, Canadà i, en menor proporció, en alguns països europeus. Ja en els anys vuitanta, historiadors socials americans i d'alguns països europeus van considerar que el camp d'estudi de la mobilitat social havia estat suficientment explotat i que poca cosa més podia aportar a la comunitat científica.

7. La recerca sobre mobilitat social durant molt de temps va ser camp exclusiu de la sociologia i sovint s'ha considerat P. Sorokin (1927,1959) com a l'inspirador de les recerques sortides en aquest camp, tot i que el concepte de mobilitat social i l'interès que ha tingut deu molt als pares fundadors de la sociologia (Durkheim, Tocqueville, Marx i Sombart). Els primers que van començar a fer estudis empírics foren S. M. Lipset i R. Bendix (1959). En el seu estudi es plantejaven si en la societat industrial i postindustrial hi hagueren elements estructurals comuns amb capacitat de donar vida a moviments similars entre les diferents posicions socials, pregunta clàssica dels estudis comparatius sobre mobilitat; van concloure que en onze de les nacions estudiades la mobilitat social era semblant, sense que s'evidenciessin diferències substancials entre Europa i els Estats Units. Aquest estudi va rebre una profunda crítica de S. M. Miller (1960), qui argumentà la tesi de què la semblança de les taxes de mobilitat no és empíricament sostenible.

Featherman, R. M. Hauser, 1978; J. H. Goldthorpe, 1980; A. Cobalti, A. Schizerotto, 1994).

Tanmateix, el debat sobre la protoindustrialització va qüestionar la idea de si la Revolució Industrial comportà un augment dels nivells de mobilitat social. F. Mendel (1976) va afirmar que la protoindustrialització tingué un fort impacte sobre la mobilitat social, sobretot reforçant la mobilitat descendent. Si es corrobora aquesta argumentació amb estudis empírics de comunitats protoindustrials, els baixos nivells de mobilitat social es contradiuen al supòsit comú, doncs són baixos a causa dels primers inicis de la industrialització i no per la seva inexistència. Tot estudi que mesuri els índexs de mobilitat social de les societats industrials hauria de poder comparar-los amb el període anterior, ja que d'aquest en dependran els nivells de mobilitat.

Però, tot i el debat existent arran dels estudis sobre la mobilitat social i centrats en les societats industrials, són encara escassos els que ho analitzen en la societat preindustrial. És cert, que es troben estudis sobre certes formes de mobilitat preocupats, majoritàriament, per l'anàlisi de les classes socials benestants, les elits⁸. S'acostuma a presentar la societat preindustrial com predominantment rígida, jeràrquica i tancada, en la qual la mobilitat era pràcticament inexistente, llevat de quan es presenten canvis estructurals que obliguen a una reorganització radical: "*Plus généralement, des changements dans la structure de l'emploi entraînaient une mobilité "forcée", concernant des individus fuyant tout bonnement les métiers et les secteurs disparus ou en crise, et pénétrant les professions et les branches où s'ouvraient des nouveaux espaces. C'est seulement sous cet angle, structurel, que l'on considère que la société d'Ancien Régime avait un taux de mobilité relativement élevé [...] La société préindustrielle avait une assez importante mobilité professionnelle absolue, mais une mobilité relative très limitée*" (G. Levi, 1990: 1.352).

Aquesta visió clàssica de la societat preindustrial pressuposa l'errònia creença d'una coherència general del sistema social, de l'existència d'un sistema ordenat i jeràrquic de classes socials, atès que els treballs realitzats, en aquest període, sobre la mobilitat geogràfica demostren com aquesta era intensa, fet que no concorda amb la idea d'una societat immòbil. Tanmateix la pròpia naturalesa del mercat de treball que canvia sense parar i pot diferir fortament d'una generació a l'altra, obliga a posar en dubte aquesta rigidesa social i a preguntar-se sobre qüestions d'ordre social, demogràfic i econòmic.

8. A Catalunya, alguns dels treballs recents sobre la mobilitat social de la població benestant són, entre d'altres: B. Oliva i Ricós (2001); P. Pascual i Doménch (2000).

La mobilitat social es pot mesurar des de diferents òptiques d'estudi, és a dir, el mercat de treball, el creixement i la dinàmica demogràfica, l'estructura familiar, el sistema hereditari, el preu dels aliments, l'activitat comercial, l'educació, la religió, el sistema de valors i, per últim, la intervenció governamental; tots aquests són factors que poden contribuir a desestabilitzar la societat i, per tant, incideixen en els nivells de mobilitat social (L. Stone, 1966; H. Kaelble, 1994). El canvi ocupacional és un dels factors que s'ha de considerar i que pren més relleu en aquests tipus d'estudis, ja que el pas d'una societat de l'Antic Règim a una societat industrial porta implícit el pas d'una societat eminentment agrícola a una societat amb predomini de les activitats industrials. Altrament, existeix un acord generalitzat de considerar la variable ocupació no com l'únic, però sí el principal indicador de posició social. La pròpia definició de mobilitat social “els moviments d'un individu, família o grup entre les diverses posicions socials”, de fet, porta implícita una problemàtica, la definició de posició social. Es donen moltes diferències en la definició de posició social per com s'interpreta el concepte d'estratificació social. Hi ha dues maneres radicalment diferents de concebre l'estratificació i la mobilitat social: d'una banda, s'entén com una jerarquia de posicions col·locades en un *continuum*, i de l'altre, com un sistema de relacions socials. Aquestes relacions es conceptualitzen de manera diferent, relacions en l'esfera de la producció, del mercat,.... És sobre la base d'aquestes relacions que es defineix la classe social. Aquesta es concep com grans grups en els quals es divideix la societat i no com a estrats posats en un *continuum*. Aquesta darrera forma d'entendre la posició social és la més acceptada i utilitzada en els estudis sobre mobilitat social, sobre tot, els sociològics (M. Barbagli, V. Capecchi, A. Cobalti, 1988; J. Goldthorpe, 1980).

1.3 Objectius de la recerca

Tot i les diferents òptiques d'estudi que permeten mesurar la mobilitat social, és objectiu d'aquesta investigació contemplar-la només des de la perspectiva de determinats problemes demogràfics i històric econòmics.

La demografia no té un rol secundari en la qüestió de la mobilitat social, en tant que per poder classificar les poblacions en grups socials s'ha de tenir en compte la dinàmica demogràfica. Des de l'òptica de la demografia, l'anàlisi de la mobilitat social s'ha centrat generalment en les relacions existents entre la mobilitat i les variables demogràfiques, particularment la migració i la fecunditat. Les característiques socioprofessionals de les

poblacions del passat és un dels aspectes menys estudiats en els treballs realitzats des del camp de la demografia històrica. De fet, tal com diu C. Corsini (1989b: 35) les característiques professionals tenen la seva importància si es volen analitzar com a determinants o condicionants dels fenòmens demogràfics (nupcialitat, fecunditat, mortalitat, migracions) o bé com a determinants o condicionants de l'estructura de la població (no només la distribució de la població per sexe, edat i estat civil sinó com es distribueixen en l'espai, el territori). Hi ha una sèrie de preguntes a plantejar-se, com ara quin efecte ha tingut la cronologia de la dinàmica demogràfica sobre el procés de formació de les classes socials, quins efectes tenen les crisis demogràfiques sobre la dinàmica dels grups socials, etc.

També cal indicar que en el treball s'ha optat per parlar de mobilitat ocupacional i d'estratègies matrimonials, en comptes de fer referència al concepte mobilitat social. De fet, aquests són dos dels factors que més incideixen en la mobilitat social, tot i que no són els únics. Alguns d'aquests altres factors es tindran en compte, però no són centrals en l'argumentació⁹.

Un cop especificada la problemàtica d'estudi, calia acotar el marc territorial i cercar el suport empíric adequat de la recerca. En un primer moment, descartada la possibilitat de realitzar un estudi pel conjunt de Catalunya, per la manca d'una font global que permetés estudiar la mobilitat socioprofessional i geogràfica, es va pensar en la possibilitat de realitzar un estudi comparatiu entre localitats de diferent situació geogràfica, diferent problemàtica social i econòmica i diversa dinàmica demogràfica, mitjançant el buidat dels registres matrimonials. La informació que contenen els llibres de matrimonis per a dur a terme aquesta recerca semblava ser la font més idònia¹⁰, tot i les mancances i els problemes que genera treballar amb ells, tal i com s'exposarà més endavant.

Ja iniciada la recerca, la idea primerenca de fer un estudi comparatiu s'anava allunyant per moments, ja que les primeres anàlisis de la documentació buidada d'una de les localitats semblava prou interessant i significativa com per entretenir-se, aprofundir i

9. En el capítol 2, dedicat a l'estudi de la font i la metodologia utilitzada s'indica com s'han mesurat els indicadors de la mobilitat ocupacional i el d'estratègies matrimonials, entre d'altres.

10. Els llibres de matrimonis ha estat la principal font utilitzada pels diferents estudis sobre la família realitzats des del camp de la història econòmica, interessats en esbrinar el paper que van jugar les migracions dins la formació del mercat de treball i del canvi econòmic de Catalunya, iniciat a partir del segle XVIII. En aquesta font acostuma a estar registrada la informació bàsica per a estudiar el paper de les migracions, la mobilitat social i el mercat matrimonial. Alguns d'aquests treballs són: J. Torras (1998a); R. Planes Albets (1983); E. Camps (1990a; 1995); F. Muñoz Pradas (1990); A. Fabré (1991); M. Llonch, S. Sancho (1992); À. Torrents (1993).

focalitzar el camp d'estudi en aquella localitat concreta. Tanmateix, dos arguments van ajudar a rebutjar, definitivament, la idea de realitzar un estudi comparatiu i van decantar cap a l'execució d'un estudi monogràfic, assumint tots els riscos que aquesta opció comportava: el primer, era la dificultat de gestionar i processar el volum de dades que s'haguessin generat, fet que a la vegada podria haver comportat una tendència a generalitzar massa; i, el segon, i no per això menys important, el temps. Així el camp d'observació triat per dur a terme aquest treball d'investigació, finalment, s'ha limitat a la ciutat de Mataró.

No obstant això, l'elecció de Mataró no ha sigut del tot fortuïta. La seva localització geogràfica¹¹, situada en el litoral barceloní i a uns 30 km al nord de la ciutat de Barcelona li confereix unes característiques econòmiques i socials particulars. En l'època baixmedieval Mataró passà de ser una simple parròquia rural formada per uns masos més o menys escampats al llarg dels seus límits territorials i amb un petit mercat¹², a ésser un nucli de població més homogeni que creixia al voltant de la basílica parroquial de Santa Maria. L'any 1419, el rei Alfons el Magnànim li concedí el privilegi de posar-se sota la jurisdicció reial i a principi del segle XVIII, concretament, l'any 1702 rebia de la mà de Felip V el títol de ciutat.

Mataró, com d'altres localitats de la geografia catalana, durant el període en estudi, des del segon terç del segle XVII fins al segon terç del segle XIX, es va convertir en un important centre manufacturer i mercantil de certa rellevància tant d'intercanvis comarcals com del comerç peninsular i exterior, arribant al principi del segle XVIII, a disputar-se amb Barcelona l'hegemonia comercial de Catalunya. A més, no s'ha d'oblidar que aquesta localitat passà d'estar situada a l'inici del segle XVII entre les vint poblacions catalanes amb més població, per a l'any 1717 situar-se en la quarta posició, en nombre d'habitants, darrera de Barcelona, Lleida i Girona. Ben segur, aquesta trajectòria i la importància socioeconòmica que prengué Mataró són motius suficients per justificar l'interès que aquesta ciutat ha despertat i desperta entre molts investigadors¹³.

11. Mataró, capital de la comarca del Maresme, es troba situada gairebé al bellmig de la seva comarca, amb una extensió actual del seu terme municipal de 22,57 Km². Per la banda de llevant limita amb la riera de Valldeix o Sant Simó, i per la de ponent arriba ben a prop de la d'Argentona. Els municipis limítrofs són Sant Andreu de Llavaneres, Dosrius, Argentona i Cabrera de Mar.

12. L'any 1294 Jaume II concedí a aquesta població maresmenca el privilegi de poder celebrar mercat cada dilluns (J. Llovet, 2000: 39).

13. La ciutat de Mataró, ha estat en el punt de mira de nombrosos estudiosos en ciències socials. La tradició mataronina en l'àmbit de la investigació arrancà amb la publicació l'any 1887, del llibre de Josep

Però a més dels criteris científics que han condicionat aquesta tria, com succeeix sovint, en particular en del camp de les ciències socials, també han tingut el seu paper altres factors, uns més racionals com l'accessibilitat a les dades, i no pas deslligats d'altres més sentimentals, com el de la proximitat geogràfica, el veïnatge.

1.4 Establiment de les hipòtesis de treball

L'organització del treball artesà de les societats preindustrials en gremis o confraries d'oficis semblava reforçar les tesis que postulaven la rigidesa i la immobilitat de les societats preindustrials, però els pocs treballs existents a Catalunya sobre les estratègies familiars adoptades per les famílies menestrals han apuntat que la transmissió intergeneracional de l'ofici i les estratègies matrimonials dirigides a casar-se amb membres del mateix entorn professional potser no eren tan generals com la literatura havia subratllat. Respondre aquestes dues qüestions és el punt de partida de la present tesi doctoral.

El treball d'iniciació a la recerca realitzat sobre el conjunt de menestrals esposats a Igualada durant el segle XVII i la primera meitat del XVIII ja va revelar que sis de cada deu artesans heretaven l'ofici del seu progenitor. Aquells resultats confirmaren, doncs, el que ja havia estat observat en altres investigacions cronològicament centrades en el segle XVIII. Els treballs de R. Huguet (1990), A. Fabré (1991), J. Torras (1992;1998), J. Burgos (1997) i M. Arranz (2000), ja havien mostrat que la transmissió intergeneracional de l'ofici era freqüent entre els menestrals, i fou un mecanisme més per conservar el patrimoni familiar juntament amb el de la institució de l'hereu universal. Per tant, no és d'estranyar trobar veritables dinasties professionals.

Si prenem la trajectòria seguida per les diferents generacions d'una família menestral mataronina, grup social i econòmic principal protagonista d'aquesta recerca, els Peradejordi¹⁴, dedicada originàriament a l'ofici de fabricació de bótes, s'observa la

Ma Pellicer *Estudios histórico-arqueológicos sobre Iluro*, i continuà amb les obres de Marià Ribas, Antoni Martí i Coll i Joaquim Llovet, que ajudaren a bastir la moderna historiografia local; altres esdeveniments com el Premi *Iluro* sobre monografies històriques, patrocinat per la Caixa d'Estalvis Laietana des de l'any 1960; la col·lecció d'història local *Cap de Bous*, editada pel Patronat Municipal de Cultura i la revista *Fulls* del Museu Arxiu de Santa Maria, han contribuït també a la proliferació dels treballs en aquest camp d'estudi.

14. Coneixem que va ésser una família amb una economia modesta per la quantia dels dots registrat en els capitols matrimonials. La nissaga dels Peradejordi s'ha reconstruït a partir de la informació que proporcionen els llibres de matrimonis de la parròquia de Santa Maria de Mataró i el capitols matrimonials trobats sobre l'esmentada família. Val a dir, però, que les fonts utilitzades, evidentment, no han permès tenir l'arbre genealògic complet dels Peradejordi en el període que abarca aquesta recerca. Només s'han

característica descrita en el paràgraf anterior. Aquesta nissaga la seguim des de mitjan segle XVII, a partir del casament d'en Joan Peradejordi amb Caterina. D'aquest matrimoni coneixem quatre filles i tres fills, però desconeixem el rang de naixement dels fills, i per tant, no sabem el nom de l'hereu. En l'arbre genealògic es copsa com dos d'aquests fills, en Jaume i en Joan, continuen l'ofici del seu pare, el de boter, i com aquest es va transmetent de generació en generació. Així, per exemple, si ens aturem en la descendència d'en Joan (fill), s'observa com generació rera generació es va transmetent l'ofici de pares a fills independentment del rang de naixement d'aquests; es comptabilitzen cinc generacions de boters des del segle XVII fins a la darrerria del segle XVIII, moment en què es perd el rastre d'aquesta branca.

Tanmateix, ens podem adonar com l'ofici no es transmet exclusivament a l'hereu sinó que ben sovint es transmetia a d'altres fills. Atesa les limitacions de la font, s'intentarà mostrar si la transmissió de l'ofici s'esdevé una pràctica habitual a Mataró, tal com s'ha fet palès en altres indrets de la geografia catalana, així com si aquesta s'intensifica en les èpoques de major auge econòmic, ja que per exemple en un estudi realitzat sobre la vila d'Igualada, Jaume Torras (1992) s'adona com durant el segle XVII, coincidint amb l'increment de la draperia i l'arribada d'un intens flux d'immigrants, els teixidors es reclutaven preferentment entre les famílies d'Igualada dedicades a l'ofici de teixidor de llana. L'objectiu és comprovar si i com l'evolució i la dinàmica de l'ofici, incidiren en la pràctica de la transmissió de l'ofici dels progenitors a llurs fills.

També ens proposem comprovar si l'endogàmia professional es manifesta de la mateixa manera en tots els oficis o bé si es dóna un comportament diferencial segons les diferents activitats que conformen el mercat laboral mataroní.

Tot i que els estudis realitzats fins ara apunten cap a una generalització de la pràctica de la transmissió intergeneracional de l'ofici, també constaten com la mobilitat professional en les societats preindustrials era significativa. S'han documentat les diverses causes de la mobilitat ocupacional, essent un dels motius principals la mobilitat social

pogut reconstruir els familiars esposats a Mataró. Els morts abans d'arribar a contraure matrimoni, els solters i els que han contret núpcies en una altra parròquia no han pogut ésser identificats. Tot i així, es creu que amb les dades aconseguides es disposa de material suficient per poder plantejar i encetar el tema objecte d'estudi d'aquest treball: les estratègies familiars i la mobilitat social dels menestrals des del segle XVII fins al XIX. L'arbre genealògic d'aquesta família es pot consultar en el volum II.

ascendent o millor dit les millors perspectives professionals, les quals al mateix temps estan condicionades per l'estructura socioprofessional del mercat de treball.

Continuant amb la trajectòria de la nissaga dels Peradejordi, del matrimoni de Francesc amb Maria Clausell, l'únic fill documentat d'en Joan amb na Caterina que no va seguir el mateix ofici del pare, sinó que va ser daguer¹⁵, es coneixen cinc fills casats en a Mataró al principi del segle XVIII; d'aquests, quatre continuaran l'ofici del seu pare, el de fabricació de dagues, i també ho faran els fills d'aquests. A la següent generació, en canvi, ja només s'identifica un membre de la família exercint de daguer, en Joan Pau casat amb Maria Rosa Ros l'any 1756, mentre que la resta es documenten treballant en altres oficis de la menestralia i la marineria. Recordem que l'ofici de fabricació de dagues era un ofici important a Mataró al principi del segle XVIII¹⁶, i anà entrant en decadència a mesura que transcorria la centúria, i és clar que això s'ha de tenir en compte com a un dels factors explicatius de la no transmissió de l'ofici. Així, per exemple en l'arbre genealògic dels Peradejordi es pot observar com el fill d'un dels néts d'en Francesc i na Maria Clausell, en Llorens, casat l'any 1752 amb Antònia Simón, passà a exercir de mestre de cases, iniciant un nissaga d'aquest ofici dedicat a la construcció de cases, ja que fins als anys seixanta del segle XIX, es tenen documentades quatre generacions més. No ha de sobtar la continuïtat de l'ofici de mestre de cases generació rera generació, ja que la dinàmica demogràfica i econòmica de Mataró es reflecteix en l'expansió numèrica dels oficis de la construcció¹⁷.

Atenent l'evolució professional d'aquesta nissaga familiar semblaria que la mobilitat ocupacional pot tenir una doble vessant. M'explico. D'una banda, un canvi d'ofici podria significar una migració cap a professions amb unes perspectives laborals més favorables. Així, a tall d'exemple, si es compara, en els casos que es tenen, l'evolució dels dots, les quals són considerades un bon indicador socioeconòmic¹⁸, dels membres de la família Peradejordi que continuen l'ofici de boter amb els que exerceixen un altre ofici, es constata com els dots que aporten les dones al matrimoni acostumen a ser superiors en aquesta darrera circumstància, és a dir, quan s'ha produït una mobilitat ocupacional; mentre al llarg del segle XVIII el dot que aporten les filles de boters en el transcurs de les diferents generacions tendeix a ser de 50 lliures més dues caixes de núvia, el que aporten les filles

15. J. Llovet (2000: 230); J. Giménez Blasco (2001: 401-405).

16. Veure capítol 4.

17. A. Garcia Espuche i M. Guàrdia Bassols (1989: 68-71).

18. Sobre la utilització del dot com a indicador socioeconòmic veure R. Congost (1992).

que pertanyen a la branca més mòbil és superior i ascendent en el transcurs de la centúria, arribant a ser en alguns dels matrimonis, que es té informació, de 400 lliures més dues caixes de núvia¹⁹. Però, de l'altra, un canvi d'ocupació també podria implicar una mesura defensiva, és a dir, una fugida d'aquelles professions en què el mercat laboral està saturat, com és el cas, abans assenyalat, del l'ofici de daguer a mitjan segle XVIII i, en conseqüència, marxar cap a on sigui. La mobilitat ocupacional que es detecta entre els menestrals està fortament condicionada per la dinàmica del mercat de treball, a l'igual que les estratègies matrimonials, les quals també jugaran un paper destacat, com s'intentarà argumentar seguidament.

La segona qüestió objecte de recerca en aquest treball és el tema de les estratègies matrimonials. La historiografia sempre ha anat subratllant la importància del paper jugat per les famílies a l'hora de casar als seus fills, i com aquestes acostumaven a mantenir determinades estratègies matrimonials per tal d'enfortir i consolidar la seva posició tant social com econòmica, dintre del gremi, així com per a preservar el patrimoni familiar, duent-se a terme la pràctica de l'endogàmia consistent en casar-se amb filles de pares del mateix gremi o ofici, amb la finalitat d'obtenir a través del matrimoni o, millor dit, procurant assolir a partir del contracte matrimonial, una mobilitat social ascendent. L'elecció del matrimoni, doncs, semblaria constituir una de les decisions més importants del cicle de vida de les famílies de menestrals. Ara bé, en el nostre treball d'iniciació a la recerca sobre els menestrals de la vila d'Igualada també es va posar de manifest com les estratègies matrimonials adoptades per aquests menestrals no anaven encaminades a casar-se amb membres dels mateix origen professional, ja que només un 11% dels menestrals d'Igualada es casaven amb dones del mateix ofici. Aquest mateix fenomen també ha estat documentat en altres treballs, com l'estudi dels teixidors de llana d'Igualada durant els segles XVII i XVIII, realitzat per J. Torras (1992); l'observació de les aliances matrimonials dels artesans de Lleida fet per R. Huguet (1990) en el qual cospa com aquest no era un grup tancat sinó que estava obert a la interacció amb altres sectors professionals,

19. Sobre els dots de les filles de la branca de la família Peradejordi dedicada a l'ofici de boter s'han trobat els capítols matrimonials següents: ACA-FNM,604/262, notari Salvador Mataró, esborrany; ACA-FNM,794/206, notari Salvador Torras, 9 de juliol de 1757; ACA-FNM,795/94, notari Salvador Torras, 2 de setembre de 1765; ACA-FNM, 606/295, notari Salvador Mataró, 27 de setembre de 1715; ACA-FNM, 606/44, notari Salvador Mataró, 13 de novembre de 1731; ACM-PN, notari Pau Teixidor,1757, p. 295, 16 d'agost de 1757; ACA-FNM, 668/28, notari Lluís Bruguera, 28 d'agost de 1748. Sobre els dots de les filles de la branca de la família Peradejordi amb mobilitat ocupacional s'han trobat els capítols matrimonials següents: ACA-FNM, 604/460, notari Salvador Mataró, 21 de maig de 1709; ACA-FNM, 794/133, notari Salvador Torras, 10 de maig de 1755; ACA-FNM, 605/572, notari Salvador Mataró, 28 de maig de 1730; ACA-FNM, 796, fulls solts, notari Salvador Torras, 28 de febrer de 1780.

tot i que la relació amb els altres sectors fluctuaven en el temps; o l'estudi de les estratègies matrimonials seguides pel gremi de llibreters de Barcelona durant el segle XVIII, dut a terme per J. Burgos (1994). En canvi, aquesta estratègia no semblaria seguir-se entre els menestrals de la construcció de Girona, segons es desprèn dels resultats d'un estudi que abarca des de l'any 1419 fins al 1833, efectuat per G. Doménech, puix mostra com el 95% dels sogres localitzats en la documentació exerceixen el mateix ofici que el gendre.

El present treball, doncs, també intentarà establir, a partir de l'estudi dels menestrals de Mataró des del segle XVII fins al XIX, cap a on anaven orientades les estratègies matrimonials. Si ens tornem a fixar en l'arbre genealògic de la família Peradejordi es fa palès que quan es dona una coincidència entre l'ofici del gendre i el del sogre, està motivat per la mobilitat ocupacional del gendre, és a dir, aquest no segueix l'ofici del pare sinó que fa el mateix ofici del sogre. Així, per exemple, tot fa pensar que si en Llorens Peradejordi, fill d'en Francesc, daguer, es dedicà a l'ofici de mestre de cases i a partir d'ell s'encetà una nissaga de mestre de cases, té relació amb el seu matrimoni amb Antònia Simón, filla d'un mestre de cases, la qual, a la vegada, porta un cognom amb gran tradició dins d'aquest ofici²⁰. Un altre exemple es troba en l'únic fill documentat nascut del matrimoni d'en Francesc i na Maria Clausell que no exerceix l'ofici del pare, el de daguer. En Llorens, l'any 1704 es casa amb la pubilla d'un mariner, Marianna Soler i tot fa considerar que és per això que es dedica a la marineria, a banda que serà la branca dels Peradejordi que s'ennoblirà com a resultat de les estratègies matrimonials seguides. Tenint en compte el comportament d'aquesta família i els resultats d'alguns dels estudis anteriorment esmentats tot indicaria que les estratègies matrimonials no anaven orientades a casar els fills i les filles amb membres del mateix ofici, sinó del mateix entorn professional, al mateix temps que anaven dirigides a enfortir la posició social i econòmica. No es donaria una endogàmia professional dels matrimonis, en el sentit estricte, ja que semblaria que la pràctica habitual seria la no correspondència entre l'ofici del gendre amb el del sogre, és a dir, l'exogàmia professional dels matrimonis. És objectiu d'aquesta recerca corroborar aquesta afirmació, i en el cas probable que els resultats siguin afirmatius s'intentarà esbrinar si es dona una tendència a l'endogàmia socioprofessional, és a dir, a esposar-se amb dones del mateix sector, en aquest cas concret, amb dones que pertanyen a famílies menestrals, a l'hora que

20. A. Garcia Espuche i M. Guàrdia Bassols (1989:69) diuen que “[...] notem cognoms d’una gran tradició en l’ofici; des de 1702 apareixen els Torras, els Salvat, els Viada, els Vert, els Ribas, els Vallribera; des del 1716, els Berenguer, els Renter, els Roldós; des del 1731, els Simon, els Vivas, els Alonso, els Saldari, els Viza, els Puig”.

analitzar si sovintegen, si es creen lligams amb altres famílies dedicades a oficis complementaris, amb les que comparteixen afinitats professionals.

D'altra banda, els marits de les dones de la família Peradejordi tampoc acostumen a exercir el mateix ofici que el pare de les seves esposes, tot i que es dona un cas que m'obliga a plantejar la següent qüestió, la qual atenent les limitacions de la font en observació, s'intentarà resoldre en la mesura que sigui possible. De la branca dels Peradejordi boters, s'ha identificat com del matrimoni d'en Maties, hereu i d'ofici boter, amb Ma. Rosa Vilardebó i Xicola només neixen dues filles, la Rosa i la Maria Francisca i ambdues es casen amb dos germans que també fan l'ofici de boter. Clar que amb les dades disponibles no puc afirmar rotundament que no hagi nascut cap fill mascle, però aquest cas em fa pensar que potser en l'absència d'hereu s'intentava casar les filles i, especialment, la pubilla amb algun membre del mateix ofici.

Per últim apuntar que la variable geogràfica, un altre dels factors que podrien incidir en la mobilitat ocupacional i les estratègies matrimonials, també es tindrà en compte en aquesta recerca. Conèixer el lloc de naixement i el lloc de residència, doncs, també esdevé tant o més important que conèixer la posició social. Algunes investigacions centrades en el territori català, E. Camps (1990; 1995); A. Fabré (1991); M. Llonch, S. Sancho (1991); J. Torras (1992) i C. Ros (1997), ja han donat a conèixer com les estratègies familiars adoptades per la població immigrant són sensiblement diferents de les preses per la població nadiua.

1.5 Estructura de la tesi

El propòsit principal d'aquest estudi, continuació, en certa manera, del treball d'iniciació a la recerca rau en esbrinar les preguntes plantejades sobre les estratègies familiars seguides per la població, especialment per les famílies menestrals, les quals ens acostaran al fenomen de la mobilitat social. Així mateix, una de les singularitats d'aquest treball consisteix en l'observació d'un mateix fenomen al llarg del període comprès entre els anys 1627 i 1868, en què una de les característiques a destacar és el trànsit d'una societat preindustrial cap a una industrialitzada.

Per a dur a bon port aquest treball s'ha considerat convenient dividir-ho en dos volums. El primer volum comprèn els set capítols en què s'estructura la tesi més la bibliografia i el segon volum s'ha concebut com un annex, en què hi figuren les taules, els

gràfics i els arbres genealògics, que ajuden a clarificar alguns dels resultats exposats en el text. A continuació s'explica a grans trets la informació que conté cadascun dels capítols que comprèn el volum I.

En aquest primer capítol introductori es pretén explicar i justificar el tema d'estudi. Després d'una breu presentació de la recerca, s'ha considerat pertinent realitzar una síntesi dels orígens dels estudis sobre la mobilitat social. Tot seguit es passa a plantejar els objectius de la recerca, per després establir les principals hipòtesis del treball.

En el segon capítol, *font i metodologia*, primer es presenten les característiques, els avantatges i els inconvenients que té la font en què es basa aquest treball, els llibres de matrimonis de la parròquia de Santa Maria de Mataró entre l'any 1627 i el 1868. I en segon lloc, es passa a explicar el tractament de les dades i com s'han intentat resoldre els problemes metodològics que han anat sorgint en el decurs de l'estudi, especialment sobre el concepte de mobilitat social. Aquest moltes vegades és imprecís, i s'ha intentat acotar que s'entén i com s'ha abordat aquest concepte.

A continuació, ja s'entra en la part empírica. Aquesta es divideix en dues parts, una primera titulada *aspectes demogràfics i econòmics de Mataró: algunes consideracions*, en què s'intenta emmarcar el context demogràfic i econòmic dels tres segles que abarca aquest treball, però en la qual també s'intenta aportar alguna dada d'interès sobre el comportament demogràfic i l'evolució de les activitats econòmiques de la ciutat de Mataró entre l'any 1627 i el 1868. La segona part titulada, *la mobilitat ocupacional*, ja estudia pròpiament el tema d'aquesta recerca i intenta resoldre les hipòtesis de treballs plantejades. Cada una d'aquestes parts consta de dos capítols.

En la primera part es localitza el capítol tres i quatre. En el capítol tres, *el creixement i la dinàmica demogràfica de Mataró*, primer es presenta i s'analitza l'evolució i el comportament del creixement demogràfic de Mataró al llarg dels dos-cents cinquanta anys que s'abarca en aquest estudi. Per després passar a estudiar la nupcialitat, que com es veurà és una de les variables que ajuda a explicar les causes del creixement demogràfic de la ciutat de Mataró puix que va actuar com a mecanisme d'autoregulació de la població. Per últim, en aquest capítol s'analitza l'evolució de l'origen geogràfic i del mercat matrimonial dels cònjuges.

El capítol quatre, *evolució de les activitats econòmiques de Mataró: 1627-1868*, el primer que es realitza és la presentació tant de la composició com de l'evolució de les

activitats econòmiques que van formar part del mercat laboral de Mataró entre l'any 1627 i el 1868. En segon lloc s'analitza l'origen geogràfic de la població activa masculina, fent una especial menció als immigrants procedents de la ciutat de Barcelona. L'objectiu d'aquest capítol és doble, d'un costat es vol constatar si s'estableix alguna relació entre el desenvolupament de l'ofici i l'arribada de mà d'obra forana i de l'altra, observar si es produeix una mobilitat professional especialitzada des del lloc d'origen.

A continuació, arriba la segona part, en què s'intenta desenvolupar i respondre les preguntes plantejades sobre el tema de la mobilitat ocupacional i de les estratègies familiars seguides per les famílies menestrals de Mataró. Aquest consta del capítol cinc, *la transmissió intergeneracional de l'ofici*. En ell, s'intenta indagar quina fou l'estratègia ocupacional més habitual entre els menestrals de Mataró, la transmissió de l'ofici de pares a fills o la mobilitat ocupacional; les causes, els motius pels quals les famílies menestrals s'inclinaren per seguir una determinada estratègia; i l'evolució, és a dir, esbrinar si se segueixen les mateixes pautes de comportament en el decurs de les tres centúries, però, especialment, en el període de trànsit del Mataró preindustrial al Mataró industrial.

El capítol 6, *les estratègies matrimonials: qui es casa amb qui*, és el segon i darrer capítol d'aquesta part. L'objectiu és abordar la segona qüestió objecte d'aquesta investigació, esbrinar si el comportament més habitual dels menestrals mataronins fou el de casar-se amb membres del mateix ofici, tal com acostuma a subratllar la historiografia tradicional, o si al contrari l'estratègia predominant va ser l'exogàmia professional. Així mateix, s'analitza l'evolució d'aquestes estratègies, a la vegada, que s'intenta estudiar els motius que mobilitzen a la població a seguir una determinada estratègia.

Un cop finalitzat aquest capítol només queda per exposar els principals resultats d'aquest treball de recerca, és a dir, *les conclusions*. Part de les idees exposades en aquest capítol ja s'han anat expressant en l'apartat que sota el títol "recapitulació", tanca els capítols 3, 4, 5 i 6, per tal de facilitar i guiar la lectura d'aquest treball.

2. FONTS I METODOLOGIA

2.1 Presentació de la base de dades: els llibres de matrimonis

La base de dades d'aquesta recerca s'ha confeccionat, única i exclusivament, a partir del buidatge de la informació que recullen els registres de matrimonis de la parròquia de Santa Maria de Mataró¹ des de l'any 1627 fins al 1868.

La consulta de diferents arxius, tant d'àmbit municipal com comarcal i diocesà, a la recerca de la documentació més idònia per realitzar un estudi basat en la mobilitat professional i les estratègies matrimonials, i el fet que alguns estudis sobre mobilitat social optessin pels registres de matrimonis a l'hora de realitzar les seves investigacions², van determinar que m'inclinés per utilitzar els llibres matrimonials com a suport empíric bàsic de la recerca a causa de la riquesa de la informació que proporcionen.

La informació que faciliten els registres sacramentals dels arxius parroquials -baptismes, òbits i matrimonis- és bastant exhaustiva, i constitueix una de les millors fonts per a conèixer l'evolució històrica de la població. El principal impulsor de la utilització d'aquesta documentació L. Henry, l'any 1953, en un article publicat a la revista *Population*, titulat “Une richesse demographique en fiche: les registres paroissiaux”, alertà sobre la riquesa i el valor historiogràfic d'aquesta font, fins aleshores força oblidada. Posteriorment,

1. Els registres sacramentals -baptismes, matrimonis i òbits- de la parròquia de Santa Maria de Mataró es localitzen en el mateix municipi de Mataró, concretament en el Museu Arxiu de Santa Maria, situat al carrer Beata Maria, 3.

2. Estudis sobre mobilitat social que han utilitzat els llibres de matrimonis com a font, en el conjunt o una part de l'estudi són: E. Camps (1990; 1995); A. Fabré (1991); M. Llonch i S. Sancho (1991); A. Moreno Almarcegui (1981); A. W. Sewell (1976; 1985); J. Torras (1998).

els registres sacramentals han estat un dels documents que s'han aplicat més en els estudis de demografia històrica, bàsicament, a causa de la pràctica absència d'estadístiques de població abans del segle XIX³. Malgrat que aquesta font no permet percebre el còmput total d'habitants que vivia en un moment donat en una localitat determinada, sí que és un dels instruments que permet copsar els daltabaixos demogràfics, essent el reflex més fidel de la història local (J. Nadal, E. Giralt; 1953; 1960: 3).

La utilització de llistes nominals, com els registres de matrimonis o els padrons municipals, ha estat àmpliament utilitzada en estudis locals a Catalunya⁴. Els llibres de matrimonis, per les variables que contempen, són de gran utilitat per a realitzar, principalment, una aproximació al component migratori. En conseqüència, s'han fet servir per a avaluar el paper de les migracions internes en dues vessants: d'una banda, les relacionades amb la formació del mercat de treball i del canvi econòmic que s'inicià a Catalunya a partir del segle XVIII; de l'altra, les que guarden relació amb el mercat matrimonial com a indicador de l'endogàmia social⁵.

Aquesta font, però, pateix d'algunes mancances derivades de la pròpia naturalesa de la documentació que impedeix l'estudi de l'emigració temporal o definitiva, l'activitat econòmica femenina, així com aspectes de cabdal importància per a l'anàlisi de la nupcialitat com és l'edat en què es contrauen núpcies⁶. De fet, s'ha de tenir en compte que l'origen d'aquesta documentació no era pas realitzar estudis sobre els esdeveniments demogràfics, sinó tenir un recompte, un cens dels feligresos que al cap i a la fi, eren els que sostenien econòmicament les parròquies.

3. A Espanya, el naixement d'un organisme oficial dedicat exclusivament a finalitats estadístiques no es produí fins a la segona meitat del segle XIX. L'any 1857 s'inicia amb una periodicitat decennal el seguiment continuat de les dades demogràfiques que contenen els censos de població i, en referència als esdeveniments vitals, es té la informació del Moviment Natural de la Població des del 1858.

4. Les llistes nominals han estat utilitzades sobretot de forma agregativa i en genealogies, però arran de la introducció per J. Nadal, E. Giralt i A. Sáez de les tècniques i mètodes de l'escola francesa, pionera en els estudis de demografia història, es va conèixer el mètode de la reconstrucció de famílies ideat per L. Henry, que va permetre mesurar estadísticament la fecunditat matrimonial. A Catalunya s'han realitzat una sèrie de monografies basades en el mètode de reconstrucció de famílies: C. Bencomo Mora, D. Ibañez Mas, F. López Molina (1992); V. Gual (1988); M.A. Martínez Rodríguez (1987); J. Nadal i A. Sáez (1972); À. Torrents (1993).

5. E. Camps (1990; 1995); A. Fabré (1991); V. Gual (1988); M. Llonch i S. Sancho (1991); M. A. Martínez Rodríguez (1987); A. Moreno Almarcegui (1981); F. Muñoz Prada (1990); J. Planes (1983); C. Ros (1997); J. Torras (1992); À. Torrents (1993).

6. P. Pla Alberola (1983) argumenta que l'edat en contraure núpcies no acostuma a aparèixer registrada en les actes de matrimoni fins a mitjan segle XIX.

Reitero i torno a precisar que el nucli de població objecte d'estudi d'aquesta recerca són els matrimonis celebrats a la parròquia de Santa Maria de Mataró durant el període en observació. Dic això, perquè quan en aquest treball es parli de població, a no ser que es puntualitzi, s'estarà referint a aquests casaments, i no al nombre total d'habitants censats a Mataró, donada la impossibilitat de comptabilitzar amb aquesta font la població que residia a Mataró i havia contret núpcies en un altre municipi. La tradició de casar-se en la parròquia de naixement de la núvia i no en la que es resideix potencia aquest biaix; però, també es pot donar el fenomen a la inversa, és a dir, comptabilitzar-se persones que residien en altres localitats però que venien a casar-se a Mataró. I, en darrer terme, cal esmentar que en aquest estudi, un grup poblacional que s'escapa del tot, és la població que mai ha contret núpcies, els solters.

Abans de continuar amb les característiques i les peculiaritats dels llibres de matrimonis, vull esmentar que també s'han utilitzat els llibres de baptismes i els d'òbits, tot i que el nivell d'explotació no ha estat ni de bon tros el mateix. D'aquests registres s'ha extret informació quantitativa, és a dir, ha interessat conèixer el còmput del nombre anual de baptismes i de defuncions entre l'any 1627 i el 1868, període que aborda aquesta recerca, a fi d'elaborar determinats indicadors demogràfics que contribueixen al coneixement de la dinàmica i l'evolució de la població de Mataró⁷ (vegeu capítol 3).

2.1.1 Periodització de la recerca

L'estudi de la mobilitat socioprofessional i les estratègies familiars dels menestrals s'inicia l'any 1627 i finalitza l'any 1868. Hagués estat interessant començar aquesta recerca a mitjan segle XVI i finalitzar-la al segle XX, però bo i l'obligatorietat que s'imposà a partir de l'any 1564, arran del Concili de Trento, de registrar els baptismes, matrimonis i òbits⁸,

7. Aquests registres també presenten algunes incidències. No es tenen comptabilitzats el nombre de naixements i de defuncions des de la darrerria del segle XVIII fins a l'inici de la següent centúria a causa del mal estat de conservació dels llibres durant aquests anys. Concretament, manquen els baptismes entre el 1793 i el 1800 i les defuncions entre el 1790 i el 1804. Tanmateix, el llibre d'òbits s'inicià l'any 1716, així que el recompte del nombre de defuncions pel període anterior al 1716 ha estat efectuat a partir de les llibretes de funerària.

8. L'obligatorietat d'un seguiment continuat de tots els baptismes, matrimonis i òbits que succeïen en una determinada parròquia data de l'any 1564, mercès a la normalització establerta en el Concili de Trento (1545-1563). Aquest concili va significar el naixement oficial dels registres parroquials o sacramentals, tot i que es poden trobar llibres anteriors a aquestes dates, sobretot el de baptismes; concretament, a Mataró s'inicià l'any 1517. La difusió completa d'aquesta normativa la va imposar l'any 1614 el Ritual Romà del papa Pau V. Cal esmentar, però, que no s'ordenà cap legislació eclesiàstica que regulés com s'havien d'omplir els llibres fins a la segona meitat del segle XIX. Abans d'aquesta època, els continguts dels registres sacramentals variaven segons la zona, la diòcesi i la cura del rector a l'hora d'omplir les actes.

en moltes parròquies el seguiment continuat d'un registre de matrimonis s'inicià uns anys o unes dècades més tard. La parròquia de Santa Maria de Mataró no en fou l'excepció, i començaren a registrar els matrimonis a partir del 1616; però, el mal estat en què es troba aquesta documentació, pràcticament, impedeix treballar amb els registres anteriors a la tercera dècada del segle XVII. Tanmateix, el fet que aquesta investigació s'aturi l'any 1868 no és gratuïta, ja que algunes de les variables o informacions bàsiques requerides per a fer un estudi d'aquestes característiques, deixaren de registrar-se durant la segona meitat del segle XIX.

La implantació definitiva del registre civil l'any 1870 influí, també, en la definició de l'any 1868 com a data de finalització de l'estudi. Després de diverses temptatives i disposicions que començaren l'any 1813, la Constitució del 1869 donà "llum verda" a la creació del Registre Civil puix que per primer cop s'establia la llibertat de culte i, en conseqüència, deixaven d'ésser obligatoris els baptismes, les defuncions i els casaments catòlics. Val a dir, però, que aquesta nova font documental durant els primers anys de la seva vigència fou força deficient⁹.

El darrer motiu va ser que la població de la ciutat de Mataró durant aquests dos-cents quaranta-dos anys pertanyia a una sola parròquia, la de Santa Maria, però, arran del desenvolupament urbà i demogràfic que experimenta aquest municipi, a mitjan segle XIX es veié la necessitat de dividir la ciutat en dues parròquies, inaugurant-se, així, l'any 1868, la parròquia de Sant Joan, amb seu a l'antiga església de Sant Josep dels pares carmelites¹⁰. Aquest fet històric, obliga a consultar, a partir de l'any 1869, els registres sacramentals d'aquesta nova parròquia, a fi d'evitar un major biaix de la documentació.

El fet de realitzar un estudi que engloba més de dues centúries, imposa la necessitat d'establir una periodització, ja que es podria incórrer amb l'error de caure en anacronismes històrics. Escollir una periodització no sempre és una tasca planera car aquesta pot determinar i imperar en els resultats de tota la recerca. En el nostre cas, tenint en compte que un dels interessos d'aquest estudi rau, precisament, en l'observació de com afecten i/o incideixen els canvis socioeconòmics que es van succeint en l'estructura ocupacional de la població i en les estratègies que adoptaren les famílies, després d'una anàlisi prèvia de les

9. Sobre la implantació i els problemes de la utilització del Registre Civil a Espanya en els seus inicis veure J. R. Valero Escandell (1986) i F. Muñoz Pradas (1990).

10. J. Llovet (2000:312) explica que "[...] a la novella parròquia li fou adjudicada tota la banda de ponent de Mataró, que resulta de partir la ciutat per una línia imaginària passant per la Riera, trencant per la plaça de Santa Anna i Rambla, i continuant pel carrer de Sant Agustí fins a mar".

pròpies dades i d'una contextualització en el temps, s'ha optat, tot i que, amb alguna petita variació, per adoptar la periodització proposada per A. Garcia Espuche i M. Guàrdia Bassols (1989) en un estudi que efectuaren sobre les transformacions urbanístiques de la ciutat de Mataró entre els anys 1500 i 1900.

Aquesta periodització està més relacionada amb la pròpia formació de la ciutat que amb els ritmes i canvis demogràfics, econòmics o polítics. Prenent les paraules d'ambdós autors “no sempre han de coincidir forçosament els ritmes de creixements físics amb els de les altres variables de la realitat urbana” (A. Garcia Espuche i M. Guàrdia Bassols, 1989: 3). Així doncs, al llarg d'aquesta investigació, sempre que es consideri necessari i possible, s'utilitzarà la periodització que mostra la taula 1.

Taula 1. Trets principals de cada període

Període	Característiques
1627-1684	Creixement demogràfic Expansió de la vinya i consolidació com a important centre d'intercanvi de mercaderies
1685-1783	Creixement demogràfic sostingut Comerç marítim
1784-1826	Crisis de mortalitat Crisi econòmica
1827-1868	Creixement migratori positiu Transició cap a la industrialització, amb hegemonia de la indústria tèxtil

2.1.2 Característiques i peculiaritats de la informació

Les actes de matrimonis de la parròquia de Santa Maria de Mataró inscrites, consultades, i en conseqüència, buidades nominalment al llarg dels més de dos-cents quaranta anys han estat un total de 19.149. Precisament, els llibres de matrimonis d'aquesta parròquia presenten un estat de conservació molt acceptable a partir de la data en què s'inicia aquesta recerca; no observant-se cap llacuna cronològica, més enllà de les que queden recollides en la taula de la nota 11¹¹. A continuació, en la taula 2, s'exposa la

11. La informació que proporciona les actes de matrimoni de Santa Maria de Mataró des del 1627 fins a l'any 1868 està recollida en 15 llibres: 1616-1628, 1629-1657, 1658-1694, 1694-1719, 1719-1740, 1741-1757, 1757-1774, 1774-1791, 1791-1810, 1810-1824, 1825-1839, 1839-1851, 1851-1859, 1859-1866, 1866-1877. Alguns d'aquests llibres tenen algunes pàgines força malmeses però gràcies a estar tots microfilmats s'ha pogut treballar i extreure la informació de pràcticament tots els registres.

informació que registren els llibres de matrimonis de Mataró i la seva continuïtat cronològica.

Taula 2. Informació i temporalització dels llibres de matrimonis

Variables	Període	Observacions
Temporals		
Any, mes i dia casament	1627-1868	
Nominatives		
Nom del nuvi	1627-1868	
Cognom del nuvi	1627-1868	
Nom del pare del nuvi	1627-1868	
Cognom del pare del nuvi	1627-1868	
Nom de la mare del nuvi	1627-1868	
Cognom de la mare del nuvi	1726-1868	Entre gener del 1858 i maig del 1864 deixà de registrar-se
Nom de la núvia	1627-1868	
Cognom de la núvia ¹²	1627-1868	
Nom del pare de la núvia	1627-1868	
Cognom del pare de la núvia	1627-1868	
Nom de la mare de la núvia	1627-1868	
Cognom de la mare de la núvia	1726-1868	Entre gener del 1858 i maig del 1864 deixà de registrar-se
Nom i cognom dels testimonis	1627-1868	
Demogràfiques		
Estat civil del nuvi ¹³	1823-1868	Anteriorment a aquestes dates, només en cas de viduïtat
Estat civil de la núvia ¹⁴	1627-1868	

Taula 3. Llacunes cronològiques

Període	nº actes	Característica
1630 (1)	-	buit
4/IV/1695 - 22/V/1695	6	il·legible
4/XII/1721 - 27/XII/1721	7	il·legible
27/XI/1754	1	il·legible
5/V/1805	1	il·legible
11/I/1853 - 19/ II/1853	6	buit
24/VII/1853 - 14/VIII/1853	8	buit
26/XI/1853 - 18/XII/1853	7	buit
31/X/1858 - 10/XI/1858	3	buit

(1) L'any 1630 només figuren 8 actes de matrimonis, mentre que el nombre de casaments comptabilitzats abans i després d'aquest any giren entorn els 20.

12. En el cas de les vídues, moltes vegades el cognom que hi figura no és el seu sinó el del marit difunt.

13. L'estat civil del nuvi només apareix quan aquest havia contret núpcies anteriorment, però, en una altra parròquia diferent de la de Mataró.

14. L'estat civil de la núvia, al contrari del cònjuge, apareix registrat en cada acta de matrimoni amb la denominació de "donzella" o "vídua".

Supervivència pare del nuvi	1627-1868	
Supervivència mare del nuvi	1627-1868	
Supervivència pare de la núvia	1627-1868	
Supervivència mare de la núvia	1627-1868	
Edat del nuvi	1838-1857	Entre agost del 1851 i juliol del 1853 deixà de registrar-se
Edat de la núvia	1838-1857	Entre agost del 1851 i juliol del 1853 deixà de registrar-se
Activitat		
Ofici del nuvi	1627-1868	
Ofici del pare del nuvi	1627-1857	
Ofici del pare de la núvia	1627-1857	
categoria professional nuvi ¹⁵	1647-1851	esporàdicament
categoria professional pare del nuvi	1638-1851	esporàdicament
Ofici dels testimonis	1627-1868	
Geogràfiques		
Lloc de naixement del nuvi	1627-1868	
Lloc de residència del nuvi	1627-1868	
Lloc de naixement pare del nuvi	1627-1857	
Lloc de residència del pare del nuvi	1627-1855	
Lloc naixement mare del nuvi	1839-1857	Anteriorment a l'any 1839, només esporàdicament
Lloc de naixement de la núvia	1627-1868	
Lloc de residència de la núvia	1627-1868	
Lloc de naixement del pare de la núvia	1627-1857	
Lloc de residència del pare de la núvia	1627-1855	
Lloc naixement mare de la núvia	1839-1857	Anteriorment a l'any 1839, només esporàdicament
Lloc naixement dels testimonis	1839-1858	
Lloc residència dels testimonis	1627-1868	
Altres		
En cas de segones núpcies nuvi:		
Nom i cognom de l'esposa	1627-1868	
En cas de segones núpcies núvia:		
Nom i cognom del marit	1627-1868	
Ofici del marit	1627-1851	esporàdicament
Lloc de naixement i residència del marit	1627-1851	esporàdicament
En cas d'immigració nuvi:		
Temps que resideix en el municipi	1726-1814	esporàdicament
En cas d'immigració núvia:		
Temps que resideix en el municipi	1726-1814	esporàdicament
Capítols matrimonials	1627-1798	esporàdicament

En la taula 4, es presenta el nombre de casos i el percentatge de les llacunes informatives de les variables més significatives que s'han emprat per a realitzar aquesta recerca. S'evidencia com la representativitat de les variables de tipus nominatiu (noms i cognoms), l'estat civil, el lloc de naixement i el de residència dels nuvis i l'ofici del nuvi és

15. Les categories professionals que apareixen són: “mestre”, “fadrí” o “jove”. En el cas de “mestre” la categoria és clara, el problema sorgeix en les altres dues ja que es desconeix si fa referència a l'estat civil dels nuvis (fadrí=solter) o a la categoria socioprofessional (fadrí=aprenent).

alta, gairebé del 100%, mentre que les que designen la supervivència, l'origen geogràfic i l'ofici dels pares, el percentatge d'exhaustivitat és menor.

Taula 4. Relació dels buits documentals de les principals variables

Variabls	nº casos	%
<i>Nominatives</i>		
Nom del nuvi	86	0,45
Cognom del nuvi	121	0,63
Nom del pare del nuvi	410	2,14
Nom de la mare del nuvi	498	2,60
Nom de la núvia	285	1,49
Cognom de la núvia	305	1,59
Nom del pare de la núvia	489	2,55
Nom de la mare de la núvia	474	2,48
<i>Demogràfiques</i>		
Estat civil del nuvi	1	0,01
Estat civil de la núvia	51	0,27
Supervivència pare del nuvi	3.400	17,76
Supervivència mare del nuvi	3.495	18,25
Supervivència pare de la núvia	3.339	17,44
Supervivència mare de la núvia	3.347	17,48
<i>Activitat</i>		
Ofici del nuvi	570	2,98
Ofici del pare del nuvi	2.735	14,28
Ofici del pare de la núvia	2.284	11,93
<i>Geogràfiques</i>		
Lloc de naixement del nuvi	302	1,58
Lloc de residència del nuvi	136	0,71
Lloc de naixement pare del nuvi	1.476	7,71
Lloc de residència del pare del nuvi	3.713	19,39
Lloc de naixement de la núvia	428	2,24
Lloc de residència de la núvia	136	0,71
Lloc de naixement del pare de la núvia	1.512	7,90
Lloc de residència del pare de la núvia	2.769	14,46

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

En un treball realitzat per J. Dupâquier i J.-P. Pélissier (1992) van detectar que les llacunes informatives existents en els registres de matrimonis francesos no sempre eren degudes a la negligència del capellà a l'hora d'omplir el registre matrimonial, sinó que moltes d'elles es podien explicar per l'absència física del pare o del sogre, sovint perquè aquests havien mort abans de la data de celebració del matrimoni. En el cas particular dels

registres de matrimonis de la ciutat de Mataró, aquesta característica no es compleix. Tot i que es constata una absència major del registrament de les variables corresponents als pares dels nuvis quan aquests són morts¹⁶, el subregistre detectat a Mataró no es dona de forma regular, sinó que, bàsicament, està concentrat en dos períodes del segle XIX: un primer es detecta durant els anys compresos entre el 1801 i el 1838, amb oscil·lacions dels anys segons la variable que es contempli¹⁷; el segon, correspon al darrer decenni del període en observació, 1858-1868, car la informació sobre els pares dels nuvis deixa d'inscriure's en els registres de matrimonis a partir de l'any 1857¹⁸.

En la mesura que ha estat possible, s'ha procurat omplir les llacunes informatives existents per tal d'obtenir una base de dades la més acurada possible. Això ha estat possible sempre que els pares dels nuvis haguessin contret núpcies en la mateixa parròquia de Santa Maria de Mataró. Però, tot i l'esforç de reconstrucció, les variables corresponents als pares dels nuvis, concretament, l'ofici i el lloc de naixement i de residència són les que presenten un subregistre major, com es desprèn de la taula 4.

A fi d'evitar possibles biaixos, ja que no s'ha considerat prudent repartir els buits documentals existents de forma aleatòria, aquest problema s'ha resolt tractant només aquells casos en què es conegui la informació de les variables en observació.

16. En els casos que es coneix la supervivència dels pares en la data de celebració del matrimoni, s'observa que el fet que no consti l'ofici dels pares dels contraents és sensiblement superior quan el pare és mort, tot i que tenint en compte l'índex de mortalitat dels pares quan els fills es casaven (vegeu capítol 3), aquesta dada no sembla gens representativa. Així, per exemple, quan el pare del nuvi és mort, en un 12,3% (924) dels casos tampoc es coneix l'ofici del pare del nuvi, mentre que quan aquest és viu, només es desconeix en un 9,8% (627). El mateix succeeix si s'observa la supervivència del pare de la núvia, ja que en un 9,3% (647) dels casos en què el pare és mort tampoc es coneix l'ofici, mentre que quan el pare és viu, el percentatge de no consta descendeix al 8,4% (589 casos).

17. Els dos períodes en què es detecta un major percentatge dels casos en què no consta l'ofici del pare del nuvi són els que comprenen els anys 1801 i 1838, amb un 43% (1146) i els anys 1857 i 1868, amb un 26% (673). Pel que fa al lloc de naixement del pare del nuvi, els dos períodes amb un major subregistre són els que comprenen els anys 1824 i 1837 amb un 32% (451) i el darrer decenni del període estudiat, amb un 38% (545 casos). Els percentatges de no consta d'ambdós variables, referents al pare de la núvia són similars. Entre l'any 1810 i el 1840 en un 40% (808) dels casos no es registra l'ofici del pare de la núvia, mentre que entre el període que va del 1855 fins al 1868 és del 25% (509); i pel que fa al lloc de naixement, les màximes concentracions de no consta es registren entre l'any 1824 i el 1837, amb un 26% (349) i entre l'any 1858 i el 1868 amb un 39% (523 casos).

18. Desconec si hi ha alguna normativa que expliqui els motius pels quals deixen d'enregistrar-se les dades corresponents als pares dels cònjuges. En l'estudi de J. Dupâquier i J.-P. Pelissier (1992) el major percentatge de no consta corresponent a l'ofici dels pares es detecta en el període comprès entre els anys 1833 i 1862; específicament, un 42%.

2.2 Tractament de les dades i problemes metodològics

El tractament informàtic aplicat a les dades ha estat en primer lloc, la confecció d'una base de dades amb el programa Microsoft Excel 2000 i després l'explotació d'aquesta, s'ha realitzat amb el SPSS 9.0, paquet estadístic de tractament de dades. La recerca efectuada és un estudi transversal, en el qual s'ha utilitzat el mètode agregatiu. A continuació, s'expliquen els problemes i els inconvenients trobats en l'explotació de la base de dades, tots ells derivats de la pròpia documentació, i de quina manera han estat resolts.

Les variables contemplades són, evidentment, nominatives, i s'ha procedit a substituir-les per un identificador numèric, per poder tractar-les informàticament amb una major agilitat, ja que el buidatge de la documentació es va realitzar transcrivint fidelment, sempre que la grafia ho permetia, totes les variables. Així, un cop completada la base de dades, la primera tasca efectuada va ser la normalització lingüística de cadascuna de les variables. Aquesta ha estat un requisit necessari, ja no tan sols per resoldre els possibles errors ortogràfics ocorreguts durant la transcripció de la documentació sinó per tal d'evitar posteriors errors d'identificació.

Tot i que la utilització principal que s'ha fet d'aquesta base de dades no ha estat de caire nominatiu, sí que ha calgut recórrer a les variables nominatives ja que són l'eina bàsica en la identificació dels subjectes (nom i cognom). En la taula 5 s'exposen alguns exemples de variacions d'un mateix nom i cognom, els quals s'han normalitzat a la grafia actual, per tal de facilitar la tasca d'identificació d'individus, de nissagues i per a evitar problemes de duplicitat car s'hagués pogut donar el cas de què un mateix subjecte tingués escrit el nom i/o cognom de diverses formes, ja fos per no haver-hi una reglamentació ortogràfica, ja fos per problemes d'idioma entre el català i el castellà. A Mataró, les partides de matrimoni estan escrites en català fins a l'any 1852 que passen a ser redactades en castellà, però no s'ha trobat cap disposició que avalés aquest canvi idiomàtic¹⁹.

19. À. Torrents (1993: 44) diu que la Real Cèdula de Carles III del 23 de juny del 1768 disposa i ordena als bisbes utilitzar el castellà en la documentació eclesiàstica en comptes del català. A Mataró es triga 84 anys en produir-se aquest fet. El mateix passa en altres parròquies de la geografia catalana, que no acostumen a canviar d'idioma fins ben entrat el segle XIX

Taula 5. Exemples de variacions de noms i cognoms

Noms			
Agustín	Agustí		
Andrés	Andreu		
Antonio	Anthon	Antoni	Anton
Buenaventura	Bonaventura		
Francisco	Francesch	Francesc	
José	Joseph	Josep	
Juan	Joan		
Geroni	Hieronim		
Ignés	Agnès	Inès	
Catalina	Catharina	Caterina	
Eulalia	Eularia		
Rosa	Maria Rosa		
Mariana	Maria Anna	Anna	
Cognoms			
Alzina	Alsina		
Barenguer	Beranguer	Baranguer	Beranguer
Bages	Baxes		
Baguer	Vaguer		
Balanço	Balanso		
Blanxart	Planxart		
Burrell	Borrell		
Cañellas	Canyelles	Canellas	
Casalins	Casillanis		
Catarineu	Catharineu		
Cit	Sit		
Cullet	Collet		
Esmandia	Smandia		
Farrer	Ferrer		
Filba	Filva		
Xiralt	Giralt		
Guañabens	Guanyabens		
Maso	Masso		
Matas	Mates		
Ortal	Hortal		
Pascual	Pasqual		
Rosell	Rossell		
Bahils	Behils		
Ysern	Isern		

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

2.2.1 Variables demogràfiques

L'homogeneïtzació lingüística de les variables ha facilitat la tasca d'identificació dels subjectes i ha permès, entre d'altres, esbrinar l'estat civil del cònjuge en el moment de contraure núpcies. L'estat civil del cònjuge, es comença a registrar a partir de l'any 1823 i abans d'aquesta data només apareix en les actes de matrimoni quan el nuvi s'havia casat anteriorment en una altra parròquia²⁰. Calia, però poder identificar el rang de les núpcies, és a dir, si eren primeres o ulteriors núpcies per a evitar possibles biaixos puix que pot donar-se la circumstància de tenir un individu dues o més vegades en observació, a causa d'haver-se casat, al quedar-se vidu, més d'una cop en la mateixa parròquia. Així, doncs, amb l'ajuda del nom i el cognom dels pares, l'ofici del nuvi i del pare i el lloc de naixement i de residència del cònjuge i el seu progenitor s'ha pogut conèixer l'estat civil per a cadascun dels individus registrats en les actes de matrimoni de la parròquia de Santa Maria de Mataró entre els anys 1627 i 1868. De les 19.149 actes de matrimonis computades s'han identificat, 15.972 que corresponen als cònjuges casats en primeres núpcies, i les restants 3.177 partides de matrimonis, fan referència a segones o ulteriors núpcies. Ara bé, com d'aquestes darreres, se n'han reconegut 991 en què els individus apareixen per primer cop documentats en la base de dades, atesa que l'anterior unió l'han celebrada en una altra parròquia, el nombre final de casos amb els quals s'ha treballat, han estat un total de 16.963.

L'estat civil de les núvies no presenta aquesta problemàtica ja que aquesta informació està escrita en les actes de matrimoni. En el cas de les viudes, sempre que ha estat possible, també s'ha esbrinat si eren segones o ulteriors núpcies.

2.2.2 Variables econòmiques

Evidentment, l'explotació dels més de 700 oficis registrats en aquestes actes de matrimoni, deixant de banda els canvis idiomàtics o les variacions de la denominació que han sofert alguns oficis al llarg de les dues centúries i mitja (vegeu taula 6), ha presentat problemes d'ordre metodològic i, molt especialment, de classificació, que no són exclusius

20. C. Ros (1997) també he constatat l'absència del registre de l'estat civil del nuvi en les actes de matrimoni de la vila d'Igualada.

d'aquesta documentació, sinó que, molts d'ells, ja han estat detectats en altres estudis sobre l'activitat professional que s'han realitzat a partir d'altres fonts documentals²¹.

La primera dificultat amb la qual s'ensopega és en l'establiment d'una classificació dels oficis i de les activitats declarades, bàsicament, deguda a la indefinició que presenten alguns d'ells. La variable ofici, molt sovint, fa més referència a la condició social que a la professió o al sector d'activitat al qual es pertany. Els exemples més clars es presenten en els individus que es declaren exercint l'ofici de “bracer”, “treballador” o “jornaler”.

Taula 6. Exemple variacions d'oficis

canvis idiomàtics:	
arriero	traginer
zurador	assaonador
cuero	boter
cerrajero	manyà
canvis de denominació:	
advocat	causidic
perruquer	cabellaire
semoler	fideuer

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

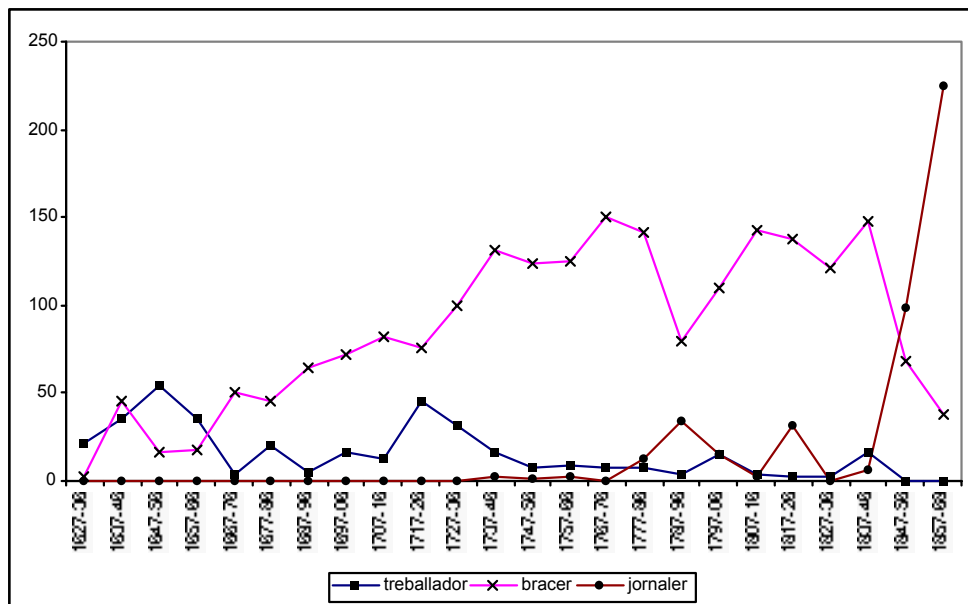
En el gràfic 1 es desprèn com la denominació de jornaler no es dona en el transcurs del període sinó que comença a sorgir durant la segona meitat del segle XVIII, fet que inclina a pensar que aquests estarien més lligats al procés d'industrialització, sobretot pel gran nombre de jornalers que es detecta a partir de l'any 1850. Tanmateix, en un estudi realitzat per l' E. Camps (1990a) basat, en part, en una mostra de padrons del segle XIX de la ciutat de Terrassa, es troba amb la mateixa problemàtica i l'autora també arriba a la conclusió de què el terme de “jornaler” designava els treballadors del tèxtil²². Aquest estudi

21. E. Camps (1990); M. Llonch i S. Sancho (1992); R. Nicolau (1990); S. Sancho (2002); P. Vilar (1966: III). L'any 2001 es va portar a terme des del grup de recerca “Treballs, Institucions i Gènere”, de la Universitat de Barcelona, un projecte sota el nom de *Historical International Standard Classification of Occupations*, en el qual es van definir i codificar les ocupacions existents a Catalunya des del segle XVIII fins al XX, seguint els paràmetres i la metodologia elaborada per l'HISCO, projecte que aglutina diverses universitats europees i americanes (més informació sobre aquest projecte europeu es pot obtenir a la pàgina web: www.iisg.nl).

22. E. Camps (1990: 197) explica que “*El uso del término de jornalero parece más bien el resultado de la ambigüedad de las autoridades locales a la hora de definir las ocupaciones de los trabajadores asalariados. De ahí que se puede avanzar la hipótesis del carácter indiferenciado y homogéneo que para el poder local tenía la población de las clases más bajas de la jerarquía social*”.

també estableix com aquesta indefinició no afecta a la distinció de treballadors assalariats entre sectors, ja que els treballadors assalariats del sector agrícola apareixen amb la denominació de “bracers” i no de “jornalers”, tal com sembla passar a Mataró. Ara bé, com s’observa en el gràfic 1, sembla que estar en la categoria de “bracer” o en la de “treballador” significava pràcticament el mateix, ja que en el moment en què augmenten uns el nombre dels altres decreix i viceversa. Totes aquestes constatacions es tindran en compte en el moment de treballar en aquests oficis.

Gràfic 1. Un exemple: bracers, treballadors i jornalers

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

Un altre inconvenient és el juxtaposat, és a dir, es registra l'ofici que exerceixen però es desconeix la categoria socioeconòmica a la qual pertanyen. En el cas dels menestrals, col·lectiu principal objecte d'aquest estudi, hagués estat interessant conèixer la posició jeràrquica que ocupaven dins del gremi o la confraria d'ofici. Tal com s'ha esmentat anteriorment en la presentació de cadascuna de les variables que es troben en els registres de matrimonis, al costat de l'ofici es pot trobar la paraula “fadrí”, “jove” o “mestre”, però això només succeeix esporàdicament. A més, mentre que quan apareix la paraula “mestre”, realment sí que està indicant una posició jeràrquica, quan hi ha inscrit el mot “fadrí” o “jove” els dubtes són nombrosos perquè dona lloc a la confusió entre la posició jeràrquica gremial (oficial o aprenent) i l'estat civil (jove o fadrí per designar que és solter).

A més d'aquestes dificultats no cal oblidar tampoc el desconeixement sobre el grau de complementarietat entre les diverses activitats econòmiques –per exemple entre les agrícoles i les manufactureres- fenomen força usual en les societats preindustrials (P. Vilar, 1966; J. Fontana, 1988).

Una altra de les preocupacions latents a l'hora d'establir una classificació dels oficis era la d'evitar de caure en anacronismes històrics puix que el fet de treballar amb un període tant llarg facilitava incórrer en aquest risc. En aquestes dues centúries i mitja es passa d'estudiar una ciutat amb oficis característics d'una vila preindustrial a una d'industrial, en la qual la forma d'organització i d'estructuració del mercat laboral tingué una dràstica transformació, al mateix temps que començaren a aparèixer i proliferar nous oficis lligats al propi procés d'industrialització. Tenint en compte totes les observacions precedents, s'ha efectuat una classificació de tots els oficis per sectors i branques d'activitat la més elàstica possible (veure taula 2.1. del volum II), és a dir, que permetés adaptar-la al llarg de tot el període en estudi, per a evitar recórrer, d'una banda, a una doble classificació, i de l'altra, perquè possibilités treballar amb l'ofici, la branca o el sector segons fos pertinent.

2.2.3 *Variables geogràfiques*

L'explotació de les variables geogràfiques no han quedat exemptes d'un esforç metodològic. Els límits i la divisió territorial de Catalunya no sempre han estat immunes de canvis i de transformacions²³, al llarg del període analitzat. La Catalunya del segle XVII, centúria en què s'inicia aquest treball, tenia la vegueria com a divisió administrativa, el bisbat com a eclesiàstica, les baronies senyorials o batllies reials com a jurisdiccional i les col·lectes com a fiscal. L'any 1716, després de la guerra de Successió i pel decret de Nova Planta, Catalunya quedava dividida administrativament en 12 corregiments, un dels quals tingué la ciutat de Mataró com a cap²⁴. Tanmateix, el mapa municipal català i els límits territorials d'aquests també han anat variant al llarg de la història, la qual cosa, evidentment, afecta aquesta recerca.

23. Recordar que l'estructura territorial històrica de Catalunya va canviar l'any 1659 per l'annexió de la Catalunya nord a França. Més informació sobre la dinàmica del model d'ordenació territorial de la Catalunya de l'Antic Règim es pot obtenir a J. Burgueño (1995).

24. Sobre la formació de la divisió territorial dels Països Catalans vegeu J. Burgueño (1995). Sobre la instauració del decret de Nova Planta consulteu J. Mercader (1968).

La documentació en què es treballa, com ja s'ha esmentat, prové d'una font eclesiàstica, la qual cosa comporta que en el registre de les actes de matrimonis del lloc de naixement i del lloc de residència també acostumin a aparèixer les divisions territorials corresponents a l'església - la parròquia i el bisbat -. Tanmateix, només a partir del segon terç del segle XIX, quan s'inscriuen localitats no catalanes, a vegades apareix el nom del corregiment i/o la província a la qual pertanyen.

S'ha realitzat una homogeneïtzació i assimilació de la divisió eclesiàstica a l'administrativa, és a dir, s'han assimilat la parròquies als municipis vigents avui en dia, bàsicament per tres motius: facilitar la tasca de la classificació en àmbits geogràfics, possibilitar la comparació entre períodes i, el darrer, però no per això menys important, per a poder utilitzar la cartografia, que en determinats moments del treball ajudarà a il·lustrar millor els resultats.

Per a poder dur a terme la identificació de la parròquia amb el municipi, primer s'ha hagut de fer front a la toponímia. Val a dir, que el fet d'haver participat en un projecte sobre els canvis territorials i la denominació dels municipis de Catalunya des del segle XV fins al XX²⁵ ha facilitat aquesta tasca. Els majors problemes van sorgir amb la identificació de les parròquies no catalanes, generalment pel desconeixement de la persona que les omplia, la qual cosa donà lloc a moltes errades en el registre dels topònims. Aquesta constatació es veu agreujada en aquelles parròquies que pertanyen als territoris de l'altra banda dels Pirineus atès que moltes vegades s'intenta catalanitzar els noms o, fins i tot, el mateix desconeixement de la llengua i la geografia franceses repercutia en la grafia. Per a poder solucionar aquest problema ha estat de gran ajuda el llibre de J. Nadal i E. Giralt (1960; 2000) sobre la immigració francesa perquè proporciona una relació de les localitats d'origen per bisbats dels immigrants francesos.

En la taula 2.2 del volum II hi consta cadascuna de les parròquies identificades en els llibres de matrimonis de la parròquia de Santa Maria de Mataró entre l'any 1627 i el 1868, assimilades a l'actual municipi, a la comarca i al bisbat, sempre que ha estat possible, així com les incidències de cada parròquia, quan s'ha cregut convenient.

Un cop resolt els problemes es va procedir a fer una classificació de les localitats seguint un criteri de proximitat geogràfica: autòctons (Mataró), mateixa comarca

25. El treball realitzat sobre *la continuïtat i denominació dels municipis de Catalunya des de 1497 fins al 1996*, dirigit per la Dra. Anna Cabré, va ser realitzat al Centre d'Estudis Demogràfics, gràcies al recolzament financer de l'Institut d'Estadística de Catalunya i el Ministerio de Educación y Cultura (DGES PB96-1139).

(Maresme), comarques veïnes (Barcelonès, Vallès Oriental i Selva), altres comarques (resta de Catalunya), Espanya, França i Estranger.

2.3 Validació de la font

La disponibilitat de fonts de l'època preestadística condiciona l'estudi i l'anàlisi de tota investigació i, concretament, la d'aquesta recerca, ja que, malauradament, no es disposa de documentació adequada que permeti conèixer les estructures socioprofessionals de les poblacions de l'Antic Règim, ja sigui pel conjunt de Catalunya o d'Espanya, ja sigui per a una localitat específica, com, per exemple, Mataró. Ara bé, sí que es poden utilitzar diferents tipus de documentació -ja sigui civil, com els cadastres, o religiosa, com els llibres sacramentals- amb finalitat fiscal econòmica o militar, que permetin avaluar indirectament les activitats econòmiques.

Tradicionalment, la forma d'acostar-se a la composició de la població activa de les poblacions del passat, especialment durant el set-cents, ha estat la informació que s'obté de la documentació cadastral. No obstant això, les dades proporcionades per altres fonts, com els llibres de matrimonis és, també, una altra manera lícita, encara que poc utilitzada, d'aproximar-se a l'evolució de la població activa. Així doncs, a través de l'ofici dels nuvis registrats en els llibres de matrimonis de la parròquia de Santa Maria de Mataró entre el 1627 i el 1868, s'intentarà reflectir la distribució de la població activa, la qual, insisteixo, de cap manera és la real, sinó la del conjunt d'homes esposats a la capital maresmenca durant el període en estudi²⁶.

Encara que al llarg del present capítol s'han avaluat els avantatges i els inconvenients de fonamentar la recerca a partir dels llibres de matrimonis, s'ha cregut pertinent contrastar-la amb altres fonts per tal de ratificar la validesa d'estudiar la població activa a partir de l'ofici del nuvi.

Per a validar la font s'ha comparat amb altres tipus de documentació que també subministren dades sobre l'activitat econòmica i que s'ha utilitzat en altres treballs publicats sobre la ciutat de Mataró. Aquestes dades són abundants pel segle XVIII, però

26. Del conjunt de nuvis registrats en els llibres de matrimonis de la parròquia de Santa Maria de Mataró, s'han descartat els que es casen per segona vegada en la mateixa parròquia per fugir de possibles biaixos. Altrament, no s'ha tingut en compte si eren residents o no a Mataró, i s'ha optat per treballar amb tots, ja que el fet de no viure a Mataró en el moment de casar-se no ha semblat indicatiu de què, realment, no residissin en l'esmentada ciutat.

escassa per la centúria anterior i per a la primera meitat del segle XIX²⁷. Així doncs, les fonts que s'han agafat han estat el tall de 1644, l'"apeo" del 1716 i el cadastre del 1757 (A. Garcia Espuche i M. Guàrdia Bassols, 1989; J. Llovet, 2000; J. Giménez Blasco, 2001).

Per a la comparació s'ha utilitzat un test dels que s'anomenen de bondat d'ajust, concretament el basat en la distribució khi-quadrat, que compara la distribució observada amb una distribució teòrica de les dades, que en aquest cas ha estat la de les diferents fonts²⁸. S'ha considerat que no hi havia diferències significatives entre la nostra base de dades i la font externa, quan en el test s'ha obtingut una significació major a 0,05. En canvi, quan s'obtenia una significació menor o igual a 0,05 es considerava que la nostra mostra no es corresponia amb les dades externes. Per a entendre millor els motius d'aquesta no correspondència, s'ha buscat en quines categories les diferències eren significatives, així com el signe d'aquesta diferència (per a una major comprensió això mateix es torna a explicar en la primera comparació, p. 47).

Una de les restriccions del test és que les freqüències esperades (les que s'esperarien en cas que les nostres dades fossin idèntiques a la distribució teòrica) han de ser majors o iguals a 5. Aquest ha estat el criteri utilitzat per agrupar les dades observades en diferents anys, agafant sempre la menor agrupació que ja complia la condició del test. Quan la condició es complia per a totes les categories excepte per a una, i fer-la complir significava haver d'agrupar massa anys, s'ha optat per agrupar categories o, en algun cas, per no considerar-les. Tot això s'especifica en cada una de les comparacions.

A grans trets, el que s'obté és que l'ajust no és massa bo. Els millors són els que es comparen amb els dos cadastres, sobretot el primer, el de 1716. En aquest cas surt que la diferència entre les nostres dades i les del cadastre de 1716 poden ser degudes a l'atzar. En el segon cadastre, el de 1757 surten diferències amb la nostra base de dades, però no són molt importants, i es concentren en dos grups (en la meva base de dades tinc més

27. A l'arxiu Històric Comarcal de Mataró existeix una important col·lecció de documentació cadastral mataronina. Tanmateix, per la primera meitat del segle XIX, es coneix un "*Reparto del Comercio*" de l'any 1838, treballat per À Solà i T. Solà (1983), que no s'ha utilitzat perquè no té registrada ni les activitats agrícoles ni les marítimes. De fet, es pot afirmar que fins al cens de l'any 1887 no es va començar a publicar una classificació creuada completa de la població activa i inactiva, encara que la qualitat de les dades no fou molt fiable. Els censos espanyols anteriors a aquest, malgrat incorporar una pregunta referent a l'activitat econòmica, ofereixen resultats massa generals i incomplets. Més informació sobre les dades de la població activa que proporcionen els censos del segle XVIII i XIX es pot obtenir a R. Nicolau (1985; 1990).

28. Aquest es el test més utilitzat en la literatura per comparar una distribució observada amb una de teòrica quan les dades són categòriques. I aquest és el nostre cas, ja que la variable que es vol validar són els oficis.

menestrals de la pell i el calçat que en el cadastre del 1757, i en contrapartida tinc menys menestrals del metall). A continuació s'observen el detall de cadascuna de les comparacions.

Tall de 1614

Es comparen les dades obtingudes en el tall de 1614 amb la dels anys 1641-1647. Per manca o inconsistència de les dades s'han eliminat les categories residuals: altres i no consta. En l'anàlisi conjunta s'observa que la nostra mostra és significativament diferent de la obtinguda en el tall de 1644 ($p < 0,001$).

Aquí es podria dir que es tenen més agricultors i ramaders que els esperats segons la distribució del tall de 1644, i el mateix passa amb els dedicats al sector de la pesca i al comerç. En canvi, s'observen menys menestrals de la fusta i construcció que en les dades del tall de 1644. No obstant això, en la resta de grups, no es podria dir que les nostres dades difereixin del tall de 1644.

	Distribució observada 1641-1647	Distribució esperada Tall de 1644	Significació *
Agricultura i ramaderia	38	19,3	+
Bracers	61	66,2	no
Pesca i marina	67	47,4	+
Menestrals: Fusta i construcció	20	32,6	-
Menestrals: Pell i calçat	8	10,7	no
Menestrals: Teixit i confecció	26	28,5	no
Menestrals: Espart i cànem	3	5,1	no
Menestrals: Metalls	11	9,7	no
Menestrals: Vidre i ceràmica	7	10,2	no
Comerç	13	23,9	+
Transports	9	13,2	no
Professions liberals	15	11,2	no

*Els signes positius indiquen que en aquella categoria s'observen més valors que els esperats segons la informació procedent del tall de 1644. I el signes negatius el contrari. Quan apareix el mot "no", vol dir que tot sembla indicar que en aquella categoria no hi ha diferències significatives entre els valors observats per nosaltres i els recollits en el tall de 1644.

Font: Elaboració pròpia. Les dades del període 1641-1647 estan tretes dels llibres de matrimonis del Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró; les dades del tall del 1644 tretes de J. Giménez Blasco (2001: 323-324) i J. Llovet (2000: 147).

“Apeo” del 1716

En aquest cas, la comparació és la que prové de l’“apeo” del 1716 i les recollides en la nostra mostra per als anys 1715-1717. La manca de dades ha fet que no es pugui treballar amb el grup de menestrals del vidre, que s’han tractat conjuntament amb els altres menestrals.

En aquests anys és precisament quan les nostres dades s’ajusten més a les dades teòriques, representades per l’“apeo” del 1716. Ara bé, les diferències entre les dues fonts no són significatives ($p=0,095$). Malgrat tot, observem la taula de freqüències observades i esperades.

	Distribució observada 1710-1712	Distribució esperada Apeo del 1716
Agricultura i ramaderia	11	7,1
Bracers	25	32,6
Pesca i marina	56	40,5
Menestrals: Fusta i construcció	13	9,4
Menestrals: Pell i calçat	5	6,6
Menestrals: Teixit i confecció	12	13,5
Menestrals: Espart i cànem	4	5,6
Menestrals: Metalls	7	6,0
Menestrals: Altres	5	5,0
Comerç	9	14,8
Transports	4	8,5
Professions liberals	7	8,4

Font: Elaboració pròpia. Les dades del període 1710-1712 estan tretes dels llibres de matrimonis del Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró; les dades de l’“apeo” del 1716 de A. Garcia Espuche, M. Guàrdia Bassols (1989: 384).

Cadastre del 1757

La comparació amb aquest cadastre s’ha fet utilitzant tres anys de la mostra: 1756-1758. Ha calgut eliminar algunes categories, ja que només podien utilitzar-se si s’agafaven 9 anys de la mostra, la qual cosa no s’ha estimat pertinent. Així, dues categories de menestrals han hagut de ser eliminades, els vidriers i els que treballen l’espart i el cànem, que ni tan sols agrupant-les complien les condicions per al test. A més, els transportistes tampoc s’han pogut considerar, anant a parar a la categoria d’altres.

Després de tots aquests ajustos necessaris per a poder fer el test, s'ha obtingut que sí que hi ha diferències entre les dades de la mostra i les del cadastre de 1757 ($p=0,032$). El conjunt dels valors es poden llegir a la següent taula:

	Distribució observada 1756-1759	Distribució esperada Cadastre 1757	Significació *
Agricultura i ramaderia	15	21,1	no
Bracers	35	40,0	no
Pesca i marina	45	55,4	no
Menestrals: Fusta i construcció	21	16,1	no
Menestrals: Pell i calçat	14	8,0	+
Menestrals: Teixit i confecció	34	25,5	no
Menestrals: Metalls	3	8,2	-
Comerç	13	11,4	no
Professions liberals	10	5,9	no
Altres	9	7,4	no

*Els signes positius indiquen que en aquella categoria s'observen més valors que els esperats segons la informació procedent del cadastre de 1757. I el signes negatius el contrari. Quan apareix el text no, vol dir que tot sembla indicar que en aquella categoria no hi ha diferències significatives entre els valors observats per nosaltres i els recollits en el cadastre de 1757.

Font: *Elaboració pròpia. Les dades del període 1756-1759 són tretes dels llibres de matrimonis del Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró. El cadastre del 1757 de J. Llovet (2000: 212).*

2.4 Indicadors: la mobilitat ocupacional i les estratègies matrimonials

Tradicionalment, per a parlar del procés de trànsit d'una classe social a un altre, la metodologia utilitzada ha estat la confrontació de la consideració social que té l'ofici que exerceix un individu en el moment d'entrada en el mercat de treball, amb l'ofici del seu pare. L'objectiu d'aquesta recerca, però, no és mesurar el trànsit d'una classe social a una altra, sinó que, a partir del càlcul de la mobilitat ocupacional, en la mesura que sigui possible, s'inferirà en la mobilitat social.

La mobilitat ocupacional es pot mesurar des de dos punts de vista: intergeneracional i intrageneracional. Ambdós indicadors mesuren coses diferents a la vegada que comporta realitzar la recerca des d'una òptica transversal o longitudinal. Aplicar els conceptes de mobilitat intergeneracional o intrageneracional depèn del subjecte d'estudi (pare o individu) a partir del qual s'estableix la classe de procedència o d'origen i la de destí.

La mobilitat intrageneracional consisteix en seguir la trajectòria professional d'un individu, al llarg de la seva vida activa, és a dir, mesura les carreres professionals dels

individus un cop ja s'havia passat per l'aprenentatge, per tal de poder analitzar si s'ha esdevingut algun tipus de canvi professional o al contrari, ha restat en la mateixa ocupació, però sense tenir en compte els orígens familiars dels individus. Els estudis que utilitzen aquest indicador són poc freqüents, principalment, a causa de les característiques de les fonts històriques que es disposa.

En canvi, són més habituals els estudis que calculen la mobilitat ocupacional a partir de la confrontació de l'ofici del pare amb el del fill. És el que s'anomena mobilitat intergeneracional de l'ofici. Així es considera que un individu és mòbil quan l'ofici d'origen s'esdevé diferent del seu, és a dir, quan realitza un ofici diferent al del seu pare; mentre que es parla d'immobilitat quan l'ofici del pare és el mateix que el del fill. En la mesura de la mobilitat ocupacional entre generacions hi participen altres variables, com les practiques hereditàries; així, per exemple, quan el pare i el fill realitzen el mateix ofici es pot parlar de transmissió intergeneracional de l'ofici.

Tenint en compte el que s'acaba d'esmentar, en aquest treball el canvi ocupacional s'observarà des del punt de vista transversal; es mesurarà la mobilitat ocupacional intergeneracional mitjançant la confrontació de l'ofici del pare i el del fill en el moment del matrimoni d'aquest darrer, ja que la informació sobre l'activitat professional que proporciona la documentació eclesiàstica en què es basa aquesta recerca, ja sigui l'ofici del nuvi, del pare del nuvi i/o del pare de la núvia, s'obté des del moment en què es celebra el matrimoni. És llavors quan aquests individus entren en observació. Si s'ha produït algun canvi en la carrera professional d'algun d'ells abans o després d'aquesta data, per la metodologia de tipus transversal que s'utilitza, no es pot detectar. Per això caldria treballar amb algun altre tipus de font, com els padrons de població, tal com va fer E. Camps (1990) en un estudi sobre les migracions internes i la formació del mercat laboral en la Catalunya industrial del segle XIX, però aquests no comencen a aparèixer fins a la segona meitat del segle XIX.

Tanmateix en l'anàlisi de la mobilitat ocupacional, es farà la distinció entre si s'està parlant només d'un simple canvi ocupacional, en els casos que es produeixi, o bé, en la mesura que sigui possible, s'intentarà filar més prim, per a passar a parlar de mobilitat social ascendent o descendent, la qual cosa comporta determinar variacions en el nivell de renda i de riquesa.

D'altra banda, a causa de l'absència de dades respecte l'activitat econòmica de les dones, s'acostarà a l'anàlisi de les estratègies matrimonials mitjançant la confrontació de l'ofici del fill en el moment que aquest contrau núpcies amb el del sogre, a fi d'observar si s'esposen amb dones del mateix origen professional –endogàmia professional dels matrimonis- o de diferent professió -exogàmia professional dels matrimonis-. Val la pena insistir en la cautela que s'ha de tenir a l'hora de treballar amb aquest indicador a causa pel decalatge generacional existent entre el nuvi i el sogre. Per a evitar aquest decalatge semblaria que la millor manera d'avaluar qui s'esposa amb qui seria a través de la comparació dels oficis dels consogres car es trobarien en el mateix moment del cicle professional. Ara bé, com que el propòsit implícit d'aquesta recerca és conèixer la mobilitat social, i per tant, interessa esbrinar les connexions i les xarxes establertes entre els membres dels diferents oficis, aquest darrer indicador no deixa d'ésser una manera més d'acostar-se als vincles professionals establerts entre les diferents activitats econòmiques i, per tant, tot i que les estratègies matrimonials es mesuraran a partir de la confrontació de l'ofici del gendre amb el del sogre, ocasionalment, si es creu necessari, també es farà ús de l'indicador que mesura l'ofici dels consogres. L'examen de l'ofici d'ambdós consogres, més que aportar dades noves, ajudarà a corroborar i clarificar algunes de les característiques de l'endogàmia i l'exogàmia professional.

Per últim, esmentar que a causa de la font en què es centra aquest treball, la interpretació dels diversos indicadors, òbviament estarà condicionada per l'evolució de la nupcialitat a la ciutat de Mataró durant el període en estudi, aspecte que s'haurà de tenir en compte.

I. ASPECTES DEMOGRÀFICS I ECONÒMICS DE MATARÓ: ALGUNES CONSIDERACIONS

3. EL CREIXEMENT I LA DINÀMICA DEMOGRÀFICA MATARONINA

3.1 Creixement i dinàmica demogràfica

El creixement demogràfic que va experimentar la ciutat de Mataró entre els segles XVI i XIX, en línies generals, fou molt elevat; no obstant això, els ritmes i la intensitat d'aquest creixement, no foren uniformes al llarg de tot aquest període, en gran mesura, per les grans epidèmies, les crisis econòmiques i els esdeveniments bèl·lics. Tanmateix, al llarg d'aquest capítol, es podrà observar com la trajectòria de l'evolució demogràfica seguida per Mataró no sempre mostrà la mateixa tendència que la del conjunt català. Aquesta és una de les singularitats de la ciutat de Mataró, que l'ha convertit un camp d'estudi excepcional i objecte de diversos treballs¹.

Després de la crisi baix medieval que afectà tot el territori català, s'inicià una etapa de redreçament demogràfic, en què la parròquia de Santa Maria de Mataró tingué un fort protagonisme. Entre els anys 1553 i 1717-18², Mataró, tal com mostra la taula 1, gaudí

1. Alguns dels treballs més rellevants i valuosos que han contribuït al coneixement de la trajectòria històrica mataronina al llarg de quatre centúries són: J. Llovet (1959; 2000) ha posat a l'abast del lector una síntesi històrica de l'evolució urbana, demogràfica i econòmica de Mataró des de l'antiguitat fins als nostres dies, essent aquesta una obra de referència obligada; el llibre de J. Nadal i E. Giralt (1966) centrat en la immigració francesa a Mataró durant el segle XVII; l'obra de P. Molas (1973), la qual ens acosta a la societat i el poder polític del Mataró del set-cents; A. Garcia Espuche i M. Guàrdia Bassols (1989), estudien les transformacions urbanístiques de Mataró des del 1500 fins al 1900; un dels darrers Premi Iluro, el llibre de J. Giménez Blasco (2001) obre llum al coneixement del segle XVII, malgrat ser aquesta una centúria força obscura pel conjunt de Catalunya, no passa el mateix en el cas concret d'aquest municipi; J. Iglésies (1971) i el seu llibre sobre el moviment demogràfic de la comarca del Maresme des del segle XIV fins el XX; i en darrer terme, el treball de F. Costa (1985) ens mostra una bona panoràmica del segle XIX mataroní.

2. Les dades de població que proporciona el fogatge de 1553 són en nombre de focs. Per a poder comparar les dades s'ha utilitzat el coeficient multiplicador de quatre habitants per casa. Entre el fogatge de 1553 i el recompte de població de 1717-18 no existeix cap més cens de població general per a tot Catalunya o l'Estat espanyol. Tot i així, es pot trobar dins de la documentació municipal de cada localitat alguna llista de

d'un important creixement demogràfic, amb una taxa de creixement anual acumulatiu de gairebé el 9%, per sobre de l'increment que tingué la seva comarca en aquest mateix període i triplicant l'increment del conjunt de Catalunya. Aquest creixement portà la ciutat de Mataró a situar-se, l'any 1702, com a la quarta població catalana en nombre d'habitants, darrera de Barcelona, Lleida i Girona, i setze anys més tard, en la segona població de Catalunya, almenys en nombre d'habitants (J. Nadal, E. Giralt, 1966; A. García Espuche, M. Guàrdia Bassols, 1989; J. Llovet, 2000; J. Giménez Blasco, 2001).

Taula 1. Creixement de la població de Catalunya

any	període	Catalunya			Maresme			Mataró		
		població	TCAA (%)	densitat (h/km ²)	població	TCAA (%)	densitat (h/km ²)	població	TCAA (%)	densitat (h/km ²)
1553		269.308		8,5	7.254		18,3	948		42
1717-18	1553-1717	402.417	3,23	12,8	20.108	5,97	50,8	5.918	8,94	262,2
1787	1717-1787	878.031	11,4	27,6	40.920	10,4	103,3	9.657	7,12	427,9
1830	1787-1830	961.426	2,11	30,5	53.108	6,08	134,1	12.577	6,16	557,2
1842	1830-1842	1.071.219	9,05	34	56.214	4,75	141,9	13.010	2,82	576,4
1860	1842-1860	1.673.823	25,09	52,6	70.720	12,84	178,5	16.603	13,64	735,6

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Fogatge de 1553, publicades per J. Iglésies (1981); el cens de 1717-18, per J. Iglésies (1974) i P. Vilar (1966); el cens de Floridablanca, 1787, publicat per J. Iglésies (1970), i P. Vilar (1964); el recompte de J. B. Galobardas, Catalunya en la mano (1831); el Diccionari de Pascual Madoz (1845-1850) i el cens de 1860 publicat per la Junta General de Estadística (1863). Les dades del total de Catalunya estan tretes de S. Sancho i C. Ros (1998).

nombre de caps de família, talles, etc. A continuació es mostra la relació de recomptes (en nombre de focs) que es coneixen per a Mataró:

Any	Focs	Referència
1616	500	Llovet, J. (2000:135)
1633	700	Memorial del Rector Folquer
1644	758	Llovet, J. (2000:135) (ACA, 15 gener)
1647	663	Llovet, J. (2000:135) (ACA, 29 maig, "tall" general)
1662	619	Llovet, J. (2000:135) (ACA, 22 maig, "tall" general)
1663	634	Llovet, J. (2000:135) (ACA, 4 juny, "tall" general)
1702	1.035	Llovet, J. (2000:135) (ACM, "tall" general)
1804	2.271	Llovet, J. (2000:307) (ACM)
1819	2.400	Llovet, J. (2000:307) (ACM, "Apeo")

Fou durant el segle XVII que Mataró visqué una de les seves èpoques més vigoroses³, fet que ja han ressenyat alguns dels estudis centrats en aquesta mateixa època, citats precedentment⁴. Mentre que el sis-cents, en el conjunt català, coincidint amb els canvis de conjuntura política i econòmica, es pot caracteritzar com una centúria d'estancament demogràfic; concretament, entre els anys trenta i els setanta del segle XVII⁵, “l'originalitat del procés mataroní rau en el fet que quan aquest creixement generalitzat de la població catalana començà a manifestar signes d'afebliment o de retrocés, ja en el primer terç del segle XVII, aquests gairebé no són perceptibles a la vila maresmenca [...]” (J. Giménez Blasco, 2001: 312). Però, si al principi del segle XVIII, Mataró es trobarà al capdamunt de la jerarquia urbana, només amb Barcelona per davant, les bases d'aquest creixement cal cercar-les en l'expansió demogràfica mataronina del final del segle XVI (A. Garcia Espuche, Manuel Guàrdia Bassols, 1989: 35-37).

Ja en ple segle XVIII, mentre el conjunt de la població catalana inaugura una “escalada imparable amb ruptura definitiva del sostre, des del 1720-1730” (J. Nadal, 1992, 1983b: 68), Mataró, tot i seguir tenint un creixement demogràfic positiu, aquest, en canvi, es traslluirà en unes taxes inferiors a la mitjana de Catalunya i de la seva comarca, el Maresme, perquè provenia d'una tendència alcista iniciada en el segle anterior car Mataró durant el sis-cents no va presentar els símptomes d'afebliment o d'estancament que es donaren en el conjunt de poblacions catalanes⁶, ans al contrari, com ha estat esmentat.

3. J. Nadal i E. Giralt (1966) en l' estudi sobre la immigració francesa sobre Mataró ja s'adonaren com “l'entrada a Mataró en la gran història es produirà en el curs del segle XVII, mentre la resta del país travessa un dels moments més difícils de la seva trajectòria. Fins i tot es pot afegir que el creixement mataroní es fa a costa de la disminució d'altres localitats, i molt concretament de Barcelona”.

4. Veure nota 1 d'aquest mateix capítol.

5. J. Nadal i E. Giralt (1960) van fer palès que des de la segona meitat del segle XVI fins al primer terç del segle XVII Catalunya experimenta un creixement demogràfic que es veurà reforçat per la immigració francesa que arriba a Catalunya, justament durant aquests anys. Un cop entrat el segle XVII canvia la tendència de la població, obrint-se una època d'estancament, amb alternança d'augmentos i retrocessos, que durarà gairebé fins als anys trenta del segle següent. Són els anys trenta i els cinquanta d'aquesta centúria els més virulents, caracteritzats per una forta mortalitat produïda, principalment, per les grans crisis dels anys 1624, 1629-31, 1640-41 i 1652-53 que atacaren arreu del Principat. A partir dels anys vuitanta del segle XVII, concretament entre el 1685 i el 1695 i el 1705 i el 1710 s'identifiquen dues acceleracions notòries que quedaran estroncades pels efectes de la Guerra de Successió.

6. P. Vilar (1966, III: 85) argumenta que “[...] el creixement relativament feble s'explica per un punt de partida excepcionalment elevat. Ja hem insistit en el gran moment de prosperitat espectacular de Mataró, que arribà, entre l'any 1685 i el 1710, a fer ombra a la mateixa Barcelona. Després de la Guerra de Successió, Mataró sembla haver conegut un període bastant llarg d'estagnació i haver abrigat un centre d'oposició rancorosa. El seu desenvolupament ulterior no fou comparable ni al de Barcelona ni al de les platges com Arenys o Blanes, en el sentit que no conservà la superioritat relativa que havia aconseguit al començament del segle. Entre 1718 i 1787 passa del segon al cinquè lloc de les ciutats de Catalunya”.

La taxa de creixement anual acumulatiu de la població mataronina entre el cens de Floridablanca del 1787⁷ i el recompte de J. B. Galobardas del 1830⁸ torna a ser més elevada que la del conjunt de Catalunya. Entre els anys quaranta⁹ i seixanta del segle XIX, tot i que la taxa resultant és inferior, fou precisament, quan Mataró obtingué un major increment del nombre dels seus habitants¹⁰. Es pot argumentar que aquest gran

7. El cens de 1787 ordenat pel rei Carles III al seu primer ministre D. José Moñino y Redondo, comte de Floridablanca, no és, utilitzant l'expressió de M. Livi Bacci (1987: 137-149) "una catedral en el desert" ja que, efectivament, havia estat precedit durant el segle XVIII de diferents operacions censals d'àmbit estatal, que tenien com a objectiu el de comptabilitzar la població (el *Vezindario del Marqués de Campoflorida*, 1717; el Cadastre del *Marqués de Ensenada*, realitzat entre l'any 1749 i el 1753 i el *Censo del comte d'Aranda* del 1768). El cens de Floridablanca, però, presenta en relació als recomptes del segle XVIII, una sèrie de característiques que l'han fet mereixedor de la consideració de vertader cens modern, i que són imputables a la manera com fou dissenyada l'operació censal, als seus objectius principals a cobrir i a la unitat de recompte bàsica emprada, aspectes que recull la "*Advertencia*" que introdueix la publicació dels resultats globals del cens a nivell estatal. Segons J. Iglésies (1971) Mataró, l'any 1787, ocupà la cinquena posició en nombre d'habitants, situant-se per davant seu els municipis de Reus amb 14.440 habitants, Lleida amb 10.390 habitants i de Tortosa (es desconeix el nombre d'habitants ja que no figura en el cens, però es dedueix que estaven al voltant dels de Reus).

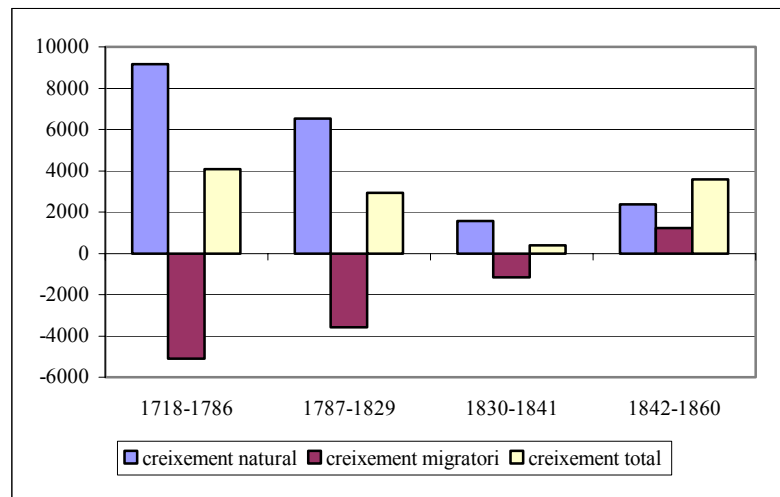
8. L'obra de *Cataluña en la mano*, de D. Juan Bautista Galobardas, es publicà el desembre de 1831. Aquesta és un recompte estadístic per pobles amb indicació del nombre de veïns i habitants, la caracterització socioeconòmica, la jurisdicció territorial, el corregiment, el bisbat i la subdelegació a la qual pertanyien. Però, tal i com ha estat assenyalat per J. Iglésies (1967), aquest document presenta alguns inconvenients com el desconeixement de la procedència de les dades que ofereix i l'any exacte al que fan referència.

9. El *Diccionario-geográfico-estadístico-histórico de España y sus posesiones de ultramar*, dirigit pel polític i estadístic, P. Madoz entre l'any 1845 i el 1850, conté informació estadística per a totes les entitats territorials d'Espanya, per províncies i partits judicials, i extreu les dades que fan referència a la població (cases, veïns i ànimes) de recomptes i censos anteriors, a més d'incloure una altra font d'informació que oferia, entre d'altres, dades de població (veïns i ànimes) com és la Matricula Cadastral de l'any 1842. Aquest ha estat molt utilitzat, sobretot en estudis de història econòmica, per la riquesa de la seva informació en quant a l'estat de la indústria, el comerç, la riquesa territorial i les contribucions; en canvi, l'abundant informació estadística sobre la població ha rebut menys atenció per part dels investigadors en Demografia Històrica, principalment, per la desconfiança que proporciona l'heterogeneïtat documental en l'origen de les dades demogràfiques, fet que impossibilita assignar-li una data concreta de correspondència. El mateix P. Madoz (1845-1850: XVI) diu "[...] *Imperfectos se considerarán sin duda los datos entonces obtenidos, si se comparan con los que hoy pudieran presentar la Inglaterra y los Estados Unidos, la Bélgica y la Francia. Pero bien puede decirse sin temor de que nadie lo desmienta, que ninguna nación obtuvo mejores resultados ni en aquella época, ni hasta casi terminado el siglo XVIII*".

10. S'ha de ser prudent a l'hora d'emprar les dades que proporcionen el recompte de J. B. Galobardas i el diccionari de P. Madoz a causa de la seva incertesa (veure nota 8 i 9). Les taxes resultants de la utilització d'ambdós recomptes el que mostren són més uns indicis o unes tendències. En referència als recomptes de població existents durant la primera meitat del segle XIX J. Arango (1981: 63) declara que "*En efecto, si el bagaje estadístico de la España del Antiguo Régimen no desmerece del de los países más afortunados, muy otro debe ser el juicio en la era de la moderna estadística demográfica. Como en otros terrenos, y no obstante los alentadores comienzos de la segunda mitad del XVIII, España pierde pie en el momento decisivo. La primera mitad del XIX es, desde el punto de vista de la estadística, desastroso: poco menos que un desierto. La ausencia de cualquier censo merecedor de ese nombre- y los recuentos que tiene lugar en 1822, 1826, 1831, 1832, 1836, 1837, 1842 y 1846 no lo son- crean un largo vacío de sesenta años que para los historiadores resulta muy difícil colmar*". V. Pérez Moreda (1985: 46) també constata que "*No hay ningún censo o recuento general de la población de cierta fiabilidad entre los de finales del siglo XVIII (1786-7 y 1797) y los primeros censos oficiales de la era estadística (1857 y 1860). A mediados de siglo, Pascual Madoz no cita menos de 14 cifras distintas de población para cada provincia y para el conjunto del país entre 1787 y 1850, pero la gran dispersión de las series de datos en casi todos los casos las hace*

creixement demogràfic que s'observa a Mataró al llarg del període en estudi, concretament, a partir del set-cents, centúria en la qual es tenen recomptes de població més fiables, i fins al primer trienni de segle XIX, estigué ocasionat pel creixement natural, tal com es mostra en el gràfic 1, mentre que a partir dels anys quaranta del segle XIX, el creixement de la població mataronina ja no tan sols fou resultat del creixement natural sinó que per primer cop al llarg d'aquests segles, també es caracteritzà per un creixement migratori positiu¹¹.

Gràfic 1. Estimació del creixement de la població de Mataró

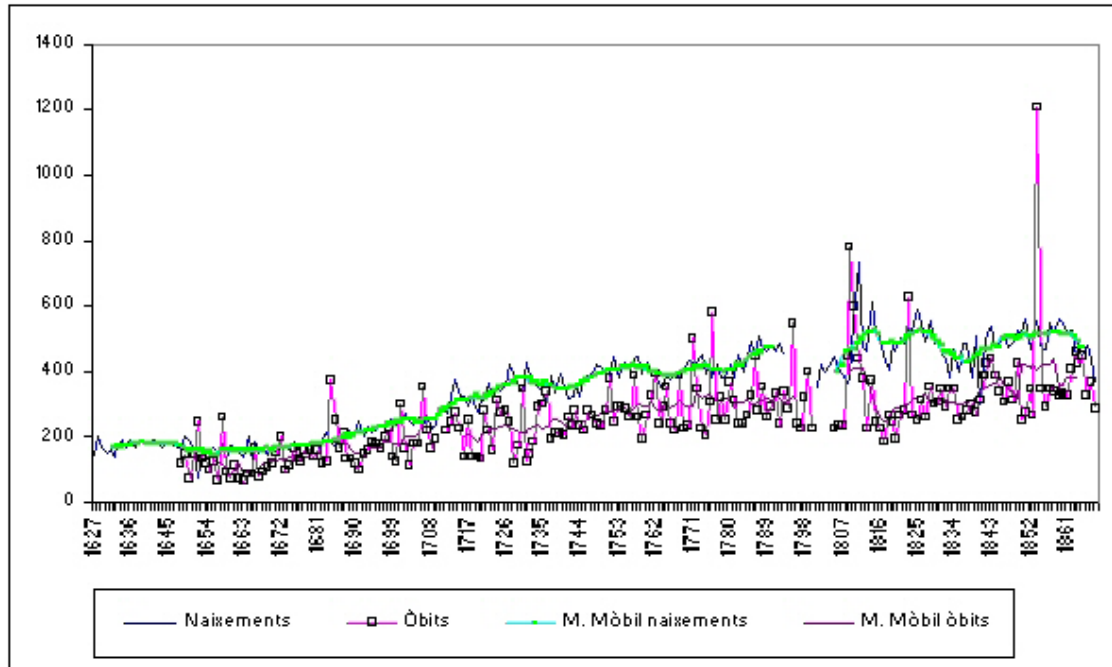
Font: Elaboració pròpia a partir dels llibres de baptismes i òbits de la parròquia de Santa Maria de Mataró; les dades del cens de 1717-18 de J. Iglésies (1974) i de P. Vilar (1966); el cens de Floridablanca, 1787 de J. Iglésies (1970) i de P. Vilar (1966); el recompte de J. B. Galobardas (1833); el Diccionari de Pascual Madoz (1845-1850), i el cens de 1860, de la Junta General de Estadística (1863).

L'anàlisi, tot seguit, de les trajectòries de les corbes de baptismes i òbits de la parròquia de Santa Maria de Mataró des de l'any 1627 fins al 1868, així com el posterior estudi de la nupcialitat, contribueixen a corroborar aquesta constatació.

prácticamente inaceptables. Sólo se salvan tal vez las evaluaciones efectuadas durante el Trienio Liberal (1821) y con motivo de la moderna división provincial”.

11. S. Sancho i C. Ros (1998: 92) constaten que “Catalunya entre 1718 i 1787 experimentà un gran creixement demogràfic que la portà a doblar els seus efectius poblacionals entre 1718 i 1787; increment que continuà al llarg del segle XIX en què novament tornà a duplicar els seus habitants [...]. Entre 1787 i 1860 les comarques que experimenten un major creixement poblacional juntament amb la del Maresme són les lleiditanes de la franja d’Aragó, les tarragonines del sud del Principat, les del Barcelonès, l’Anoia, el Vallès Occidental, la Selva i el Gironès”.

Gràfic 2. Evolució dels baptismes i òbits i les corresponents mitjanes mòbils (9 anys). Mataró 1627-1868 (absoluts)

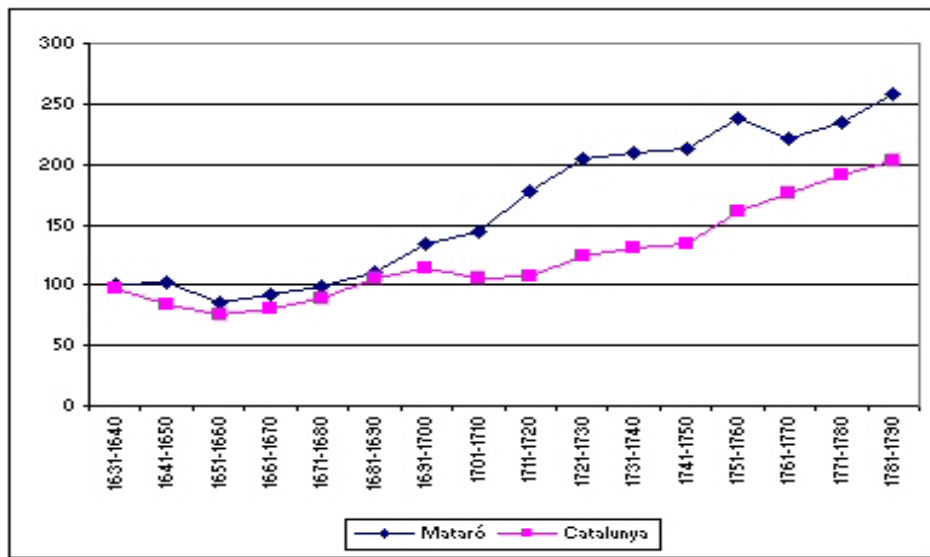
Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

L'evolució del nombre de baptismes i d'òbits de la parròquia de Santa Maria de Mataró representada en el gràfic 2, assenjala durant el sis-cents un creixement natural força reduït, que aniria en consonància amb les característiques de la dinàmica demogràfica de Catalunya durant aquest mateix període, tot i que no es pot parlar pròpiament d'un creixement negatiu (J. Nadal, E. Giralt, 1960: 20-21). El segle XVII veié una de les grans crisis de mortalitat que afectà el territori català, l'epidèmia de pesta de 1652-1654, la qual, òbviament incidí en el creixement de la població. A Mataró, l'any 1652¹², el nombre de naixements es reduïren a la meitat, mentre que les defuncions s'incrementaren en un 60% respecte de l'any anterior, però la ciutat es recuperà d'aquest estrall ràpidament, ja que en els anys immediats els baptismes ja foren superiors a les

12. Segons J. Llovet (2000: 136-137) “només les defuncions d'adults l'any 1652 s'elevaren a 275, de les quals 167, com a mínim, ho foren a causa de la pesta. [...] a mitjans de maig el llibre d'òbits queda interromput. Aleshores degué començar el moment més fort de la pesta. El Consell interí de la vila contractà Mateu Lusinyà, cirurgià francès, Joan Pau, apotecari de Sant Celoni, i Josep Gimbert, doctor en medicina, per a “purificar” les cases de la població per dins i per fora; també tingué un cirurgià francès, mosur Labori, servint la morberia. Els mataronins hagueren de fer quarantena fora de llurs habitatges i fins el 16 d'agost no es reintegraren a la vila”. Segons J. Nadal (1983: 63) la pesta fou el motiu que comportà que els 663 contribuents registrats l'any 1647 es reduïssin a 619 en el “tall” següent de 1662.

defuncions¹³. A partir del final d'aquesta centúria s'inicià una etapa amb uns nivells de mortalitat estables¹⁴ per l'època, fet que influí positivament en l'important creixement natural constatat en la població mataronina, malgrat que estigué originat, sobretot, per una evolució del nombre de baptismes sempre superiors a la mitjana de Catalunya fins a la darrerria del segle XVIII, com es pot observar en el gràfic 3¹⁵.

Gràfic 3. Evolució dels baptismes de Mataró i Catalunya. (Baptismes 1631-1640=100)

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró, i les dades de baptismes de Catalunya són tretes de J. Nadal (1983,1992).

Bo i així, cal esmentar que entre l'últim decenni del segle XVIII i el principi del segle XIX s'obrí un període de grans crisis de mortalitat; concretament, entre l'any 1793 i el 1814, el qual incidí en tot el territori català a causa de la suma de crisis de subsistència, epidèmies i conflictes bèl·lics (J. Nadal, E. Giralt, 1965, 1992; P. Vilar, 1966). Malgrat

13. Durant el segle XVII, també es detecten altres anys amb un creixement vegetatiu negatiu. Dos puntes s'observen, sobretot, els anys 1684 i 1685, fet que provocà que a "causa de les "grans malalties y morts" calgué ampliar el fossar" (J. Llovet, 2000:137). En els anys 1658 i 1672 el òbits també van ser superiors als baptismes, però a més petita escala.

14. Hagués estat interessant conèixer la dinàmica de la mortalitat infantil.

15. Els efectes demogràfics de la Guerra de Successió a Mataró no foren importants. Durant aquest fet històric els llibres sacramentals de la parròquia de Santa Maria només van registrar un nombre d'òbits superior al de baptismes a l'any 1706 (356 difunts i 236 batejats). Al llarg del segle XVIII es constaten d'altres anys en què el creixement natural fou més negatiu que durant l'esmentada guerra; concretament l'any 1771 i el 1776 amb 498 i 580 òbits, respectivament, mentre que el nombre de baptismes registrats va ser de 429 i 580.

que per aquests vint-i-dos anys no es disposa d'un registre complet dels esdeveniments vitals¹⁶ mataronins, els efectes de les guerres napoleòniques van ser especialment virulents, sobretot entre el 1808 i el 1811, tot i que en aquest últim any, els estralls d'aquest conflicte no s'aprecien, ja que el resultat és un creixement natural positiu a causa de l'excepcional volum de baptismes que es registren, 735, molt probablement originat pel nombre de famílies que vingueren a refugiar-se en aquesta vila maresmenca (J. Llovet, 2000: 307-308).

A partir del segon decenni del segle XIX, el creixement natural va tornar a recuperar amb escreix els valors anteriors, tal com s'ha observat en el gràfic 2. Però aquest creixement positiu tornà a quedar interromput l'any 1854 per l'epidèmia de còlera que afectà tot el Principat de Catalunya. En el cas particular de Mataró, va començar a mitjan mes d'agost i durà aproximadament un mes i mig, essent aquest l'any en què es registraren un major nombre de morts en el llibre d'òbits, al voltant de 1.200 defuncions¹⁷. En el transcurs de l'últim decenni que engloba aquest treball s'inicià una desacceleració tant del nombre de batejats com del de defuncions, però el nombre d'òbits s'esdevé superior al de baptismes, l'any 1863¹⁸.

A continuació es donen les taxes de natalitat i de mortalitat de Mataró i de Catalunya pels dos anys que s'ha pogut calcular aquest indicador, 1787 i 1860. En la taula 2, s'entreveu que les taxes de mortalitat mataronines, tant pel darrer quart del segle XVIII com per la segona meitat del segle XIX, tot i ser força elevades, són sempre inferiors a les de Catalunya. En canvi, l'indicador de natalitat no segueix la mateixa tendència ja que,

16. Veure nota 7 del capítol 2.

17. Segons J. Castellví i Toda (2000: 7-23) Mataró va rebre el contagi del còlera a causa de l'èxode de barcelonins que vingueren a refugiar-se a Mataró car aquest afectà primer la ciutat de Barcelona. A més, el fet que molta població visqués fora de les muralles, que amb anterioritat actuaven com a cordons sanitaris facilità que l'epidèmia de còlera s'estengués i fos tan virulenta. Per a veure la importància que el còlera tingué a Mataró es donen algunes dades comparatives sobre l'efecte produït pel còlera en altres poblacions: “[...] A Cadis, on es manifestaren els primers embats, com a la majoria de les poblacions portuàries del sud, sobre una població de noranta mil habitants, registrà tres-centes seixanta-vuit defuncions [...] A Valls, sobre setze mil habitants, quatre-centes defuncions [...] A Lleida, sobre dinou mil habitants, sis-centes defuncions i Mataró, sobre setze mil habitants, mil setanta-set defuncions”.

18. Segons J. Nadal (1965, 1992: 81) el declivi del nombre de baptismes observats entre 1832 i 1841 es trasllueix en un dèficit de persones entre els 16 i 25 anys en el cens de població de 1857. Aquesta “manca” de persones entre els grup d'edat 16-25 anys explicaria la disminució de naixements a partir de l'any 1862 i, sobretot, del 1867. Ens el fons, les generacions delmades de 1832-41 van ser, en bona part, les responsables de les generacions delmades de 1862-1871. Però, aquest signe negatiu del creixement natural també serà producte d'altres crisis que es produeixen més relacionades amb la conjuntura econòmica, per exemple la “fam del cotó” (1863-1865), la qual coincideix amb un brot de verola.

partint Mataró, l'any 1787 d'uns nivells de natalitat més alts que els de Catalunya, l'any 1860 aconseguí una taxa de natalitat inferior.

Taula 2. Taxes de natalitat i mortalitat de Mataró i Catalunya

	Mataró		Catalunya	
	natalitat	mortalitat	natalitat	mortalitat
1787	49,00	34,57	44,20	38,10
1860	32,19	20,95	37,40	26,00

Font: Elaboració pròpia. Les dades de Mataró són tretes del Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró; el cens de Floridablanca del 1787 de J. Iglésies (1974) i P. Vilar (1966), i el cens de 1860, de la Junta General d'Estadística (1863). Les dades de Catalunya són tretes de S. Sancho i C. Ros (1998).

Les taxes de natalitat i mortalitat de Mataró que es poden obtenir a partir d'interpol·lar la població des dels anys vuitanta del segle XVIII, tal com es mostra en el gràfic 3.1 del volum II, continuen reflectint la mateixa tendència del segle anterior, però cap als anys trenta del segle XIX ja es comença a visualitzar un canvi de la dinàmica demogràfica, és a dir, tot i que els nivells de mortalitat continuen essent els mateixos, s'inicià un lent però progressiu descens de les taxes de natalitat. Aquest canvi de conducta que s'observa en les taxes de natalitat pot estar indicant que Mataró a partir del segon terç del segle XIX començà a entrar en un comportament de transició demogràfica¹⁹.

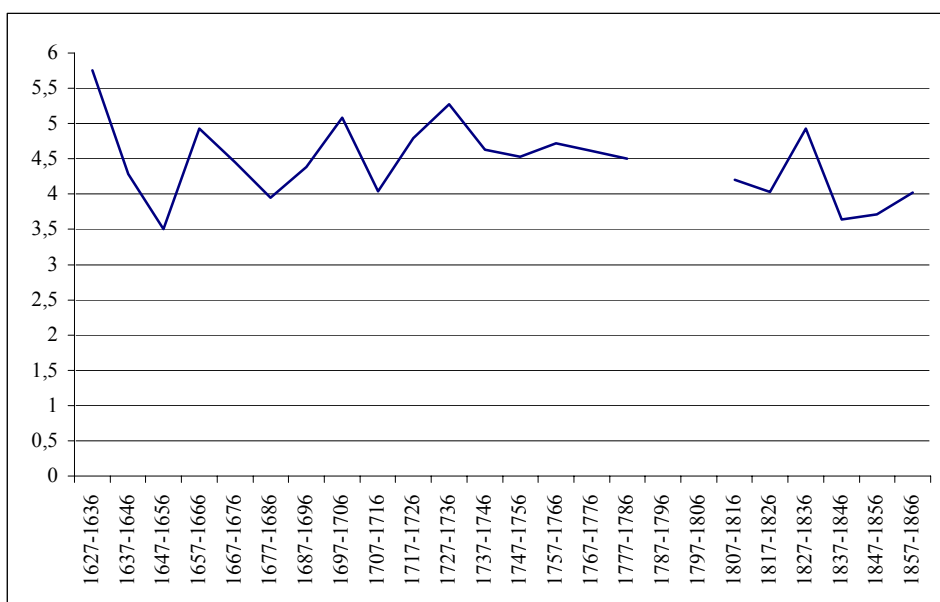
Malgrat que no es disposa de les eines idònies per poder analitzar més acuradament la dinàmica de la natalitat i de la fecunditat mataronina, la relació del nombre de naixements amb el nombre de matrimonis²⁰ ofereix un indicador senzill que pot contribuir a aclarir el canvi que sembla produir-se en la fecunditat.

19. M. Livi Bacci (1968); J. Benavente (1990); J. Nadal (1982); A. Cabré (1989, 1999); R. Nicolau (1989). Les investigacions dutes a terme atorguen a Catalunya un peculiar procés de transició demogràfica, diferent a l'experimentat per les societats europees del passat que han pogut reconstruir l'evolució de la seva població i de les principals variables demogràfiques des de mitjan del set-cents fins als nostres dies, com és el cas d'Anglaterra i Gal·les, Suècia i França. L'alta natalitat registrada a Catalunya durant el segle XVIII i bona part de la primera meitat del segle XIX, hauria estat el motor del gran creixement de la població catalana, proper a la trajectòria seguida per les taxes d'Anglaterra i Gal·les entre el 1750 i el 1820, data a partir de la qual comença la davallada de la mortalitat anglesa. En canvi, el precoç descens de la fecunditat iniciat a Catalunya en el decurs de la primera meitat del segle XIX, concordaria amb la baixa de la natalitat francesa que havia iniciat el seu descens ja a final del segle XVIII, en paral·lel amb el declivi de la mortalitat.

20. J. Benavente (1990: 85-86) esmenta que "La relació de naixements i matrimonis pateix de moltes interferències que fan difícil convertir-la en una mesura de fecunditat fidedigna per als canvis a llarg termini,

El càlcul de la relació entre naixements i matrimonis representat en el gràfic 4, mostra fins al decenni 1727-1736, en el qual s'assoleix el valor màxim de 6,4 naixements per casament, una etapa d'ascens amb contínues oscil·lacions. Després li segueix una fase força estable, però amb un progressiu i lent descens llevat del període comprès entre l'any 1827 i el 1836 en què es constata un singular increment. A partir del següent decenni, 1837-1846, aquest indicador tornarà a iniciar una etapa de descens, arribant a ser de 4,5 el nombre de naixements per casament en l'últim període d'aquest estudi, 1857-1868.

Gràfic 4. Fecunditat dels matrimonis (nombre de naixements per casament)

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

El canvi de tendència que es produeix en la fecunditat dels mataronins a partir dels anys trenta del segle XIX, concorda amb els resultats de l'estudi realitzat per J. Benavente (1990: 114-119) sobre la disminució de la fecunditat catalana. Arran de les seves estimacions sobre l'evolució del descens de la fecunditat, l'autor arriba a la conclusió que Catalunya, partint d'uns nivells alts de fecunditat matrimonial l'any 1787, encapçalà la

però els canvis a curt termini en la nupcialitat i la mortalitat no s'han imposat tan seriosament, i els escassos models accentuats en les relacions poden indicar correctament canvis en la fecunditat. Així, l'augment i la disminució de cop i volta en la relació naixements i casaments en un període concret poden reflectir la corresponent pujada i baixada en la fecunditat?

minva de la fecunditat espanyola durant la dècada del 1830²¹; aquest comportament està més pròxim al de l'experiència francesa que a la de qualsevol dels altres països de l'occident europeu. Seguint l'autor, el caràcter excepcional de l'evolució de la fecunditat catalana va ser producte de les transformacions socials que va generar el procés de creixement agrari i industrial del segle XVIII. A partir d'aleshores i fins al final del segle XIX, la fecunditat hauria estat la variable demogràfica més sensible als canvis de l'economia catalana. Tanmateix, argumenta que van ser les localitats del litoral i prelitoral català les que experimentaren al final del segle XVIII el declivi més precoç dels nivells de fecunditat, característica que ja havia estat detectada anteriorment per J. Nadal (1963)²².

3.2 La nupcialitat

Les causes del creixement demogràfic sostingut que experimenta una societat de l'Antic Règim, com la de Mataró dels segles XVII i XVIII, no es poden explicar només per un creixement natural positiu (J. Nadal i E. Giralt 1966: 30) sinó que cal cercar-les en altres variables demogràfiques. Si ens aturem a observar les corbes de matrimonis representades en el gràfic 5, es constata que la nupcialitat seria la variable explicativa de

21. El caràcter pioner de la minva de la fecunditat a Catalunya al llarg del segle XIX dins del context espanyol ja fou assenyalat anteriorment a l'estudi de J. Benavente per W. Leasure (1962) i M. Livi-Bacci (1968).

22. J. Nadal (1963: 596-597) va detectar que la fecunditat d'algunes viles catalanes durant la segona meitat del segle XVIII fou més baixa en relació amb la primera meitat de la mateixa centúria, tot i que en línies generals la fecunditat catalana del 1787 fou més alta (20,4% nens de 0 a 7 anys) que la d'Espanya (18,2% nens de 0 a 7 anys). Tanmateix, va percebre com les viles situades a l'interior de Catalunya tenien uns nivells de fecunditat més alts així com unes taxes de natalitat superiors que les ubicades al litoral. L'autor argumenta que amb les dades disponibles no es pot arribar a fer conclusions generals, però, un dels possibles motius pot haver estat l'absència dels pares durant llargs períodes a causa d'estar feinejant en el mar. Altrament, també se n'adona que la fecunditat urbana era inferior a la fecunditat rural.

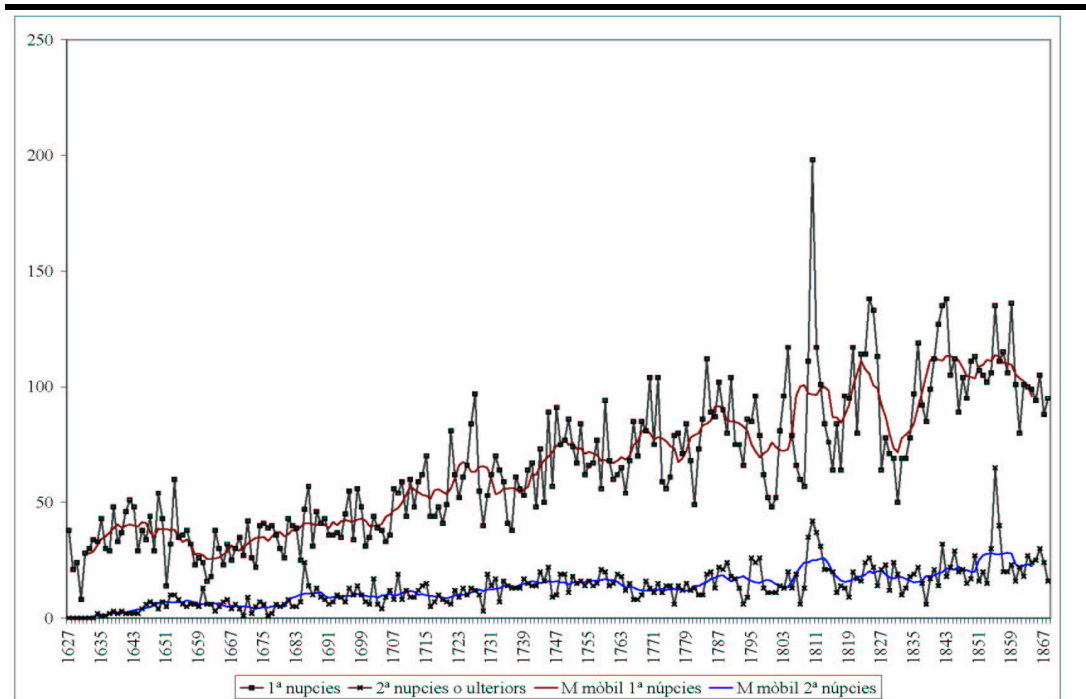
Fecunditat del s. XVIII (nombre de naixements per matrimonis)

Municipis	1701-17	1751-18
Arenys de Mar	4,72	4,46
Banyoles	5,14	4,77
Ger	3,89	5,47
Girona	3,72	3,19
Llavaneres	5,28	4,74
Mataró	4,76	4,63
Palamós	4,84	4,47
Vilanova i la Geltrú	4,68	4,40

Font: J. Nadal (1963) excepte la de Mataró que és d'elaboració pròpia a partir de les dades del Museu Arxiu de Santa Maria de M.

l'evolució demogràfica que experimenta aquesta ciutat, especialment, des de l'inici del set-cents.

Gràfic 5. Evolució de les primeres i ulteriors núpcies i les corresponents mitjanes mòbils. Mataró, 1627-1868

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

Els treballs d' E. A. Wrigley i R. S. Schofield (1981) sobre la història demogràfica anglesa i els dels demògrafs francesos com P. Goubert (1960), així com el conegut estudi de J. Hajnal (1965), en el qual es va constatar, per primer cop, l'existència d'un model matrimonial europeu, han subratllat el paper que va jugar la nupcialitat com a mecanisme d'autoregulació de les poblacions d'Antic Règim. Determinades actituds com l'augment o el descens de l'edat mitjana dels cònjuges en les primeres núpcies o la proporció de solters, donaven a les societats preindustrials un cert control sobre el ritme de creixement d'acord amb les activitats econòmiques i permetien activar els mecanismes de recuperació després d'una crisi de mortalitat²³.

L'augment de la nupcialitat observat en períodes de crisis de mortalitat, sens dubte, contribuï a la ràpida recuperació de la població mataronina²⁴. En conseqüència, l'evolució

23. Vegeu F. Muñoz Pradas (1997).

24. Per a conèixer les crisis de mortalitat de Mataró vegeu l'apartat 3.1: creixement i dinàmica demogràfica.

de la sèrie dels registres de matrimonis acostuma a seguir la mateixa trajectòria que la de baptismes. El cas de Mataró no és una excepció, tot i que les corbes no sempre es corresponguin (veure taula 3.1 del volum II). Aquesta característica també ha estat observada en altres parròquies com la de Santa Maria d'Igualada²⁵, Sant Just i Pastor de Barcelona o la dels municipis de Cassà de la Selva i de Vilafranca del Penedès en què *"años de escasa natalidad y con defunciones numerosas presentan un considerable número de matrimonios. Las segundas y terceras nupcias, constatables en todo momento, son mucho más frecuentes en los años de mortalidad"* (J. Nadal i E. Giralt, 1953, 1992: 43).

Taula 3. Estat civil del cònjuges (absoluts i percentatges)

	Solter	%	Vidu	%	No consta	%	Total	%
Soltera	14.923	77,9	2.086	10,9	0	0	17.009	88,8
Viuda	1.000	5,2	1.089	5,7	0	0	2.089	10,9
No consta	49	0,3	1	0,005	1	0,005	51	0,3
Total	15.972	83,4	3.176	16,6	1	0,005	19.149	

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

A la parròquia de Santa Maria de Mataró, entre l'any 1627 i el 1868, es comptabilitzen 19.149 actes de matrimoni, de les quals 14.923 corresponen nuvis casats en primeres núpcies, i la resta, 4.175, a segones o ulteriors núpcies²⁶. Així, tal com mostra la taula 3, del conjunt de matrimonis celebrats a Mataró en aquests dos-cents quaranta anys, un 77,9% són primeres núpcies i un 5,7% són segones o ulteriors núpcies per a ambdós cònjuges, mentre que la resta, un 16%, correspon a matrimonis en què un dels dos nuvis és vidu, constatant-se gairebé el doble de nombre de vidus que es tornen a casar que el de vídues. Segons LL. Ferrer i Alòs (1987), aquest fet no ha de sorprendre perquè cal posar-ho en relació amb les característiques del sistema hereditari català, que afavoria conservar l'estat de viduïtat de les dones en detriment d'una nova unió, car les vídues acostumaven a ser usufructuaries dels béns mentre no es casessin en segones núpcies. El cas contrari passava amb el casament de vidus amb solteres, que tenia l'efecte d'acumular dots.

25. Els resultats d'Igualada són trets de C. Ros (1997).

26. La suma de les xifres que es donen per les primeres i les segones núpcies no fan un total de 19.149 (nombre total de registres que conté la base de dades), ja que es donen 51 casos en què es desconeix l'estat civil, ja sigui d'un dels cònjuges o d'ambdós, tal com s'explicita en la taula 3.

Si es realitza la distribució per períodes del tipus de núpcies segons l'estat civil anterior del cònjuge, s'observen certes peculiaritats. L'augment dels enllaços entre solters en detriment de la reducció de la proporció dels matrimonis de vidus que es constata en la taula 4, podria estar relacionada amb el descens de la mortalitat tradicional²⁷. En aquest sentit, també s'observa una disminució de les núpcies entre vidus, i més rellevant encara és la disminució dels matrimonis entre solters i vídues, mentre que es dona un progressiu increment de les noces entre vidus i solteres. Aquesta evolució del tipus de núpcies que s'observa també s'ha fet palès en altres localitats catalanes, com les del Penedès, arribant a la conclusió que els canvis en l'estatus econòmic de les vídues influeixen molt probablement en el retrocés de les segones núpcies, mentre que les pressions de l'entorn normatiu i material sobre els vidus, poden explicar l'augment d'aquests enllaços (F. Muñoz Pradas, 1990: 210).

Taula 4. Distribució proporcional de les núpcies segons l'estat civil del cònjuge

	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868
solter/soltera	76,3	77,7	79,2	78,5
vidu/soltera	6,1	10,7	11,3	13,0
solter/vídua	12,0	5,3	3,9	3,5
vidu/vídua	5,5	6,3	5,7	5,0

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

Per a tenir un millor coneixement de la trajectòria de la nupcialitat de Mataró, hauria estat interessant poder avaluar l'edat en contraure núpcies, però dissortadament, aquesta dada no acostuma a registrar-se en bona part dels llibres de matrimonis de les diferents parròquies catalanes fins ben entrat el segle XIX. Per a poder obtenir aquest indicador caldria aplicar el mètode de la reconstrucció de famílies, el qual, ara per ara, defuig d'aquest estudi. Bo i així, ha estat possible calcular l'edat mitjana al matrimoni²⁸ dels nuvis mataronins entre els anys 1838 i 1857, període en què consta aquesta informació²⁹, donant com a resultat 25,25 anys pels homes i 22,08 per les dones. Malgrat que aquestes

27. J. Nadal (1965) explica que Catalunya, des del darrer quart del segle XVIII i durant la primera meitat del segle XIX, inicia un procés de reducció dels nivells d'alta mortalitat que tenia; però, això cal interpretar-ho com la fi d'un període de cicle de mortalitat tradicional més que com el trànsit cap a un règim de mortalitat modern o de transició.

28. L. Henry (1983: 85-92).

29. Veure taula 3, p. 34, capítol 2.

dades només pretenen ser una aportació a les poques que es coneixen en el territori català durant aquest període, tal com es mostra en la taula 5, potser sí que poden ajudar a confirmar la hipòtesi de l'augment de l'edat mitjana d'accés al matrimoni que sembla donar-se arreu del Principat a partir dels anys cinquanta del segle XIX³⁰.

Voldria concloure aquest apartat, indicant, però, que l'edat de les dones i dels homes en contraure núpcies, que es disposa pel període comprès entre els anys 1838 i el 1857, és més baixa que la calculada pel conjunt de Catalunya³¹. Tanmateix, l'edat de les dones és més baixa que l'obtinguda per la pròpia comarca del Maresme al final del segle XVIII, i encara que la dels homes sigui més alta, aquesta continua essent baixa en relació amb d'altres indrets de Catalunya, tal com mostra la taula 5.

Taula 5. Edat mitjana al matrimoni

Període	Localitat	Homes	Dones
1 ^a meitat s. XIX	Bages ¹	24,4	23,6
1 ^a meitat s. XIX	Catalunya central ¹	28,6	24,2
1 ^a meitat s. XIX	Osona ¹	24,4	24,1
1840-1849	Sant Pere de Riudebitlles ²	24,7	22,7
1850-1859	Sant Pere de Riudebitlles	27,4	24,6
1840-1869	Penedès ³	27,4	24,0
1787	Maresme ⁴	24,2	23,4
1838-1857	Mataró	25,3	22,1

Font: 1. LL. Ferrer i Alòs [et. al.] (1994); 2. À. Torrents (1993); 3 F. Muñoz Pradas (1990); 4. J. Benavente (1990). Les de Mataró són d'elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

30. El primer cens que permet mesurar el fenomen de la nupcialitat mitjançant el càlcul de les edats al matrimoni i el celibat definitiu és el de 1787, el cens de Floridablanca. No obstant això, el càlcul d'aquests indicadors poden estar afectats pel deficient registre dels efectius, sobretot masculins. El següent cens que tornarà a proporcionar l'estructura de la població per edat, sexe i estat civil, variables necessàries per a poder mesurar la nupcialitat, serà el cens de població de 1887. L'evolució del model matrimonial català entre 1787 i 1887, presenta un augment de l'edat de casar-se de 23,6 a 24,3 anys en les dones i de 24,6 a 28 anys en els homes, i una disminució de la proporció de la solteria definitiva (més de 50 anys). Aquests resultats aparentment contradictoris si es té en compte, que precisament en aquest període va augmentar la proporció de núpcies a Catalunya, no ho és tant si s'analitzen les proporcions de celibat definitiu per generacions del cens de 1887. Els treballs sobre aquesta problemàtica mostren que en aquest període es poden distingir dues fases: un augment de la nupcialitat acompanyat per una edat primerenca al matrimoni fins al 1840-50, seguida d'una segona fase de disminució de la nupcialitat i retard en contraure les primeres núpcies. Molts investigadors han suggerit la hipòtesi que en la trajectòria d'aquesta variable deu haver la clau que caracteritza el procés de transició demogràfica a Catalunya. Per a més informació veure W. Leasure (1962); M. Livi Bacci (1968); T. Vidal (1973); A. Cabré (1989, 1999); A. Cabré i À. Torrents (1991).

31. Veure nota 30 d'aquest capítol.

3.2.1 Supervivència dels pares dels contraents

La mort d'un dels pares dels nuvis o d'ambdós és un fet força probable, atès que aquest estudi es centra en una societat d'Antic Règim en què els nivells de mortalitat eren alts i, per tant, l'esperança de vida en néixer baixa³². La supervivència dels pares podria influir en la decisió d'entrada al matrimoni a causa del sistema d'herència català, el qual depenent del sexe i del rang al néixer pot avançar o retardar aquest canvi d'estat (LL. Ferrer i Alòs, 1987).

Taula 6. Supervivència dels pares segons l'estat civil dels cònjuges

Pares del nuvi	Estat civil			
	Solter/Soltera	Solter/Vídua	Vidu/Vídua	Vidu/Soltera
Ambdós pares vius	33,5	18,4	5,2	10,8
Ambdós pares difunts	21,3	44,0	72,3	58,0
Pare viu/Mare difunta	15,7	12,5	9,1	13,0
Pare difunt /Mare viva	29,5	25,2	13,4	18,1

Pares de la núvia	Estat civil			
	Solter/Soltera	Solter/Vídua	Vidu/Vídua	Vidu/Soltera
Ambdós pares vius	39,7	18,9	9,9	26,6
Ambdós pares difunts	16,0	45,4	62,4	34,8
Pare viu/Mare difunta	13,7	9,5	9,6	13,1
Pare difunt /Mare viva	30,7	26,2	18,0	25,5

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

Un primer cop d'ull a les dades de la taula 6³³ constata que en les núpcies celebrades entre solters, la probabilitat que ambdós pares siguin vius en el moment del matrimoni és més alta que en altres circumstàncies; però, en el cas de les dones, es dona de forma més accentuada, és a dir, la supervivència dels pares de les núvies en el moment de celebrar-se el matrimoni és més alta que la dels nuvis (39,7% i un 33,5%, respectivament). Igualment, quan s'observa el percentatge d'individus que tenen ambdós pares morts, els nuvis són orfes en una proporció més elevada que les núvies (21,3% i 16%). Aquesta característica

32. Catalunya juntament amb Espanya (M. Livi Bacci, 1968) i Itàlia (G. Caselli, 1993), tenien fins a la primera meitat del segle XIX una esperança de vida per a ambdós sexes inferior als 30 anys. A. Cabré (1989) va calcular les esperances de vida per a Catalunya en l'any 1860 i obtingué com a resultat 27,39 anys pels homes i 27,99 per les dones.

33. Només s'han tingut en compte els casos en què es coneixia si els pares dels contraents eren vius o morts en el moment de celebrar-se les noces. Més informació sobre aquesta variable es pot obtenir en la taula 4, p. 36, capítol 2.

està en consonància amb l'edat de contraure les núpcies, puix que les dones acostumen a esposar-se a una edat més jove que els homes. Altrament, la taula mostra que la condició d'orfandat més alta es dona en els matrimonis entre vidus, i que aquesta torna a ser més notòria en el cas dels homes; quan per a ambdós cònjuges representen segones o ulteriors núpcies, la probabilitat de la dona de tenir els dos pares vius gairebé doble a la de l'home. La supervivència dels pares en matrimonis mixtes, solter/a amb vidu/a, també es fa palesa de forma més acusada entre els pares de la núvia. Quan el matrimoni és entre un solter i una vídua, la probabilitat de l'home de tenir ambdós pares vius és del 18,4%, mentre que quan el matrimoni és a la inversa, és a dir, entre un vidu i una soltera, la probabilitat que els pares de la núvia siguin vius, és superior, un 26,6%. Per últim, només queda dir, que independentment de l'estat civil dels nuvis, si només viu un dels pares, la probabilitat que sigui la mare és major que en el cas del pare, ensems que, un cop més, aquesta és més alta entre la mare de la dona que la de l'home, un 25,8% i un 18,1%, respectivament.

Si les mateixes dades es donen per períodes, com es mostra en la taula 7, s'observen les mateixes tendències descrites anteriorment, tot i que amb certs matisos. En la taula es reflecteix que durant el període comprès entre els anys 1627 i 1684, independentment de l'estat civil dels cònjuges, el més habitual era tenir ambdós pares difunts, tret que es manifesta més acusadament en els pares del nuvi³⁴, i en el cas de tenir-ne un de viu, aquest acostumava a ser la mare. Al llarg del segle XVIII, la probabilitat de tenir els dos pares vius, anirà augmentant i prenent hegemonia de manera progressiva, evidència que estaria imbricada amb l'augment de les expectatives de vida entre el adults. Tanmateix, si un dels progenitors és viu, la probabilitat que el sobreviscut sigui la mare continua persistint. La supervivència dels pares, per tant, guarda molta relació amb l'edat dels cònjuges, ja que quan més primerenca és l'edat de contraure núpcies, les probabilitats de supervivència dels pares és major. D'alguna manera, el que aquestes dades estan indicant és que una edat més precoç d'entrada en matrimoni de les dones, incidiria en una major supervivència dels pares.

34 . P. Chaunu (1974) constata que durant els segles XVII i XVIII més del 50% dels pares dels nuvis són morts en el moment de celebració del matrimoni.

Taula 7. Supervivència dels pares per períodes

1627-1684

Pare del nuvi	Estat civil				Total
	solter/soltera	solter/vidua	vidu/vidua	vidu/soltera	
Ambdós pares vius	17,3	8,7	6,2	2,7	14,9
Ambdós pares difunts	35,1	61,2	77,8	67,3	42,0
Pare viu/Mare difunta	17,3	9,8	11,1	16,4	16,1
Pare difunt /Mare viva	30,4	20,2	4,9	13,6	27,0

Pare de la núvia

	solter/soltera	solter/vidua	vidu/vidua	vidu/soltera	Total
Ambdós pares vius	28,8	11,6	9,2	19,2	25,4
Ambdós pares difunts	21,1	58,0	59,2	36,4	27,9
Pare viu/Mare difunta	16,7	12,2	15,8	18,2	16,2
Pare difunt /Mare viva	33,4	18,2	15,8	26,3	30,5

1685-1783

Pare del nuvi	Estat civil				Total
	solter/soltera	solter/vidua	vidu/vidua	vidu/soltera	
Ambdós pares vius	33,8	21,6	6,0	10,8	28,8
Ambdós pares difunts	20,3	37,3	68,2	53,7	28,0
Pare viu/Mare difunta	16,1	15,2	10,0	14,4	15,5
Pare difunt /Mare viva	29,8	25,9	15,8	21,1	27,7

Pare de la núvia

	solter/soltera	solter/vidua	vidu/vidua	vidu/soltera	Total
Ambdós pares vius	38,3	20,7	10,0	29,4	34,6
Ambdós pares difunts	16,6	38,8	58,7	31,8	22,0
Pare viu/Mare difunta	13,5	8,9	8,8	12,0	12,8
Pare difunt /Mare viva	31,6	31,6	22,6	26,8	30,5

1784-1826

Pare del nuvi	Estat civil				Total
	solter/soltera	solter/vidua	vidu/vidua	vidu/soltera	
Ambdós pares vius	33,3	14,6	1,7	8,4	27,6
Ambdós pares difunts	18,1	37,1	78,1	64,9	28,3
Pare viu/Mare difunta	13,2	13,5	5,1	10,2	12,3
Pare difunt /Mare viva	35,3	34,8	15,2	16,5	31,7

Pare de la núvia

	solter/soltera	solter/vidua	vidu/vidua	vidu/soltera	Total
Ambdós pares vius	38,7	23,1	7,4	21,8	34,5
Ambdós pares difunts	13,7	35,2	68,7	35,4	20,0
Pare viu/Mare difunta	10,4	9,9	7,4	12,7	10,4
Pare difunt /Mare viva	37,2	31,9	16,6	30,1	35,0

1827-1868

Pare del nuvi	Estat civil				Total
	solter/soltera	solter/vidua	vidu/vidua	vidu/soltera	
Ambdós pares vius	39,4	25,2	6,1	13,7	33,8
Ambdós pares difunts	19,5	41,9	73,4	57,7	28,1
Pare viu/Mare difunta	16,1	9,0	10,0	12,3	15,0
Pare difunt /Mare viva	25,0	23,9	10,5	16,2	23,0

Pare de la núvia

	solter/soltera	solter/vidua	vidu/vidua	vidu/soltera	Total
Ambdós pares vius	46,3	20,9	12,1	27,1	41,2
Ambdós pares difunts	14,6	51,9	66,1	37,8	21,6
Pare viu/Mare difunta	14,9	7,6	10,7	13,8	14,3
Pare difunt /Mare viva	24,2	19,6	11,2	21,2	23,0

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró

L'encreuament de l'indicador de supervivència dels pares amb l'edat del cònjuges pel període que es disposa aquesta darrera variable, 1838 -1857, també ha aportat algunes evidències.

Taula 8. Supervivència dels pares i edat del matrimoni, 1838-1857

Home				
	Ambdós pares vius	Ambdós vares difunts	Pare viu/Mare difunta	Pare difunt /Mare viva
>20	47,5	11,5	14,8	26,2
20-24	45,7	12,8	16,4	25,2
25-29	42,9	20,1	15,0	22,0
30-34	24,2	36,5	16,1	23,2
35-39	20,2	54,8	8,3	16,7
40-44	3,8	65,4	11,5	19,2
45-49	2,8	86,1	2,8	8,3
50 i més	0,0	91,3	1,4	7,2

Dona				
	Ambdós pares vius	Ambdós vares difunts	Pare viu/Mare difunta	Pare difunt /Mare viva
>20	58,2	7,1	16,1	18,6
20-24	47,3	14,1	14,1	24,6
25-29	33,0	22,5	14,8	29,6
30-34	25,8	35,6	13,6	25,0
35-39	4,8	71,9	6,2	17,1
40-44	2,4	75,6	4,9	17,1
45-49	3,7	77,8	7,4	11,1
50 i més	0,0	100,0	0,0	0,0

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu Santa Maria de Mataró.

La informació que proporciona la taula 8, tot i que per un període de temps curt i en profunda transformació, confirma part del que s'havia intuït en la taula anterior. La supervivència dels pares és major a edats més joves, i minva progressivament en augmentar l'edat dels contraents. Així mateix, quan un dels dos progenitors és mort, la probabilitat que aquest sigui el pare és més gran. En aquest cas, la concentració de les proporcions femenines més altes en els grups d'edat compresos entre els 25 i els 34 anys, diferint de la de la masculina, sembla apuntar que la mort del pare està associada a un retard en l'edat del matrimoni de les noies³⁵.

35. F. Muñoz Pradas (1990: 221-223) estudiant la mortalitat adulta i l'edat d'accés al matrimoni observa pels segles XVIII i XIX que "per a la mateixa condició d'orfandat paterna, les diferències entre les edats femenines superen les masculines. La lògica social que hi ha darrera d'aquesta condició de supervivència familiar és un clar entrebanc per a la nupcialitat d'aquest sexe, mentre que, per a edats de matrimoni relativament elevades, la condició d'orfandat no hauria de suposar cap retard significatiu entre els homes i és força interessant apreciar que, quan es així, ho es pel que fa a l'orfandat paterna".

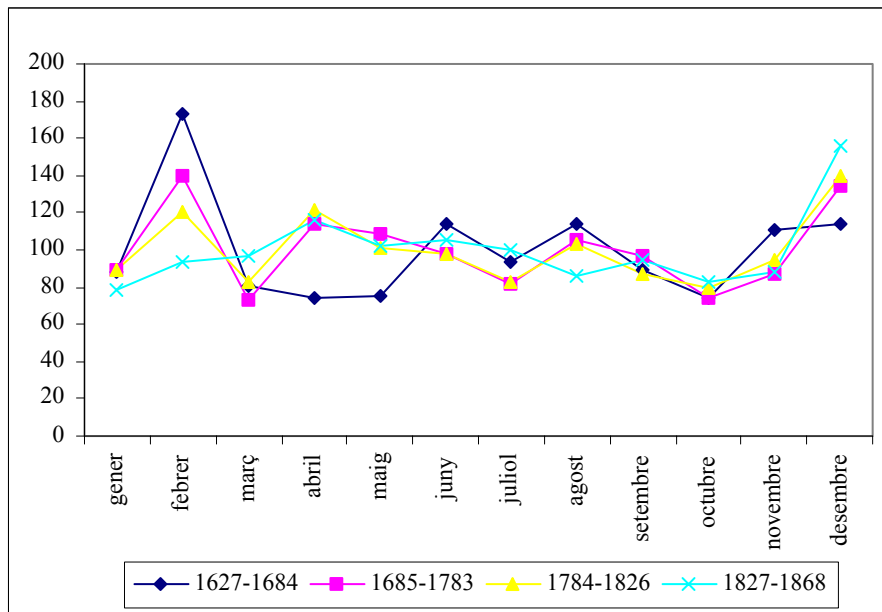
3.2.2 L'estacionalitat

El cicle estacional dels matrimonis es relaciona amb les condicions del cicle agrari i amb la influència de l'Església puix que, aquesta, malgrat no prohibir la celebració dels enllaços durant el temps de quaresma i d'advent, sí que els desaconsellava i, per tant, les aliances matrimonials celebrades entre aquests dos períodes no rebien la missa de benedicció nupcial, que es celebrava posteriorment, perdent-se la rellevància social que comportava qualsevol celebració matrimonial. Així mateix, diferents estudis sobre la nupcialitat, han mostrat que el component biològic de la mortalitat i les seves connexions climàtiques, juntament amb l'activitat econòmica familiar, semblen ésser també factors importants³⁶ a l'hora de fixar la data de celebració d'un matrimoni. Conèixer en quin moment de l'any els homes i les dones es casaven pot revelar trets de la conducta i la mentalitat col·lectiva.

L'estudi de l'estacionalitat dels matrimonis de Mataró il·lustrat en el gràfic 6, mostra que durant el segle XVII i fins als anys vuitanta de la centúria següent es dona una màxima concentració de les núpcies en els mesos de febrer i de desembre, època en la qual les tasques agrícoles disminueixen; i el menor nombre d'enllaços es localitza al març, mes en el qual acostuma a caure la quaresma. La davallada de matrimonis que també s'observa durant els mesos de juliol i octubre deu estar en relació amb els períodes d'increment dels treballs agrícoles. Aquesta trajectòria és la mateixa que mostra un estudi sobre els casaments del segle XVIII de la diòcesi de Barcelona (M. Arranz, 2001: 59). En els gràfics, també s'observa com al final del segle XVIII comencen a intuir-se variacions en el cicle estacional, les quals seran plenament efectives ben entrat el vuitcents. Aquest canvi de les pautes matrimonials detectades en la capital del Maresme també ha estat observat en altres poblacions rurals i urbanes³⁷. Tanmateix, el canvi que es produeix en l'estacionalitat dels matrimonis pot ser un altre indicador revelador de l'entrada de la població maresmenca en un procés de transició demogràfica.

36. Diferents estudis sobre l'estacionalitat dels matrimonis durant aquests segles són: M. Arranz (2001); V. Gual (1995); F. Muñoz Pradas (1990); J. Ma. Planes (1987); A. Simón i Tarrés (1995); À. Torrents (1992).

37. Més informació es pot obtenir en la consulta de les obres de F. Muñoz Pradas (1990) i À. Torrents (1992).

Gràfic 6. L'estacionalitat dels matrimonis per períodes

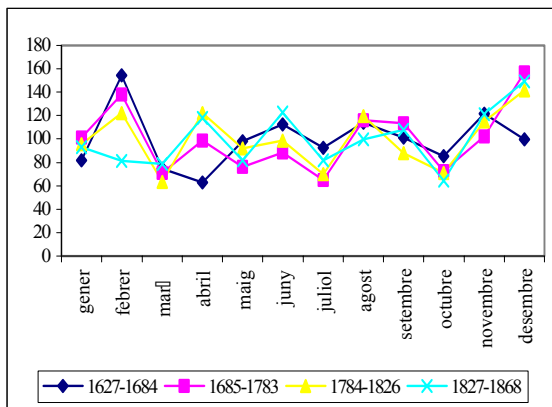
Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

L'estacionalitat dels matrimonis segons els diferents i principals sectors econòmics matoronins poden donar llum a aquestes apreciacions. La classificació dels matrimonis pels quatre sectors d'activitat econòmics predominants a Mataró segons l'època, mostra, doncs, que aquests no segueixen un mateix cicle estacional. Els gràfics 7a, 7b, 7c i 7d evidencien que l'estacionalitat matoronina, sobretot, a partir del període 1827-1868, estigué més relacionada al sistema productiu i del costum social que no pas al fet religiós. Els oficis més agrícoles i els associats a la manufactura i el tèxtil, tot i que de manera menys acusada, fins als anys vint del segle XIX van seguir el moviment estacional descrit damunt, però un cop entrat el segle XIX també el començaren a perdre³⁸.

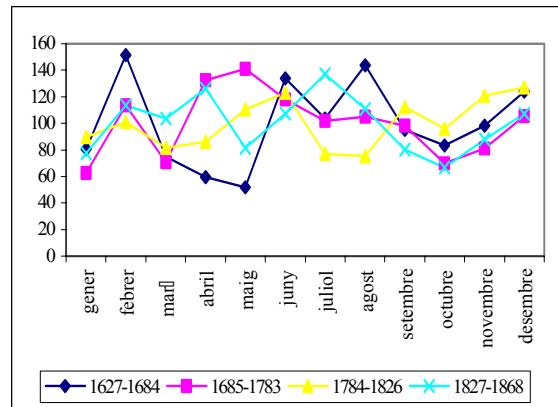
38. M. Arranz (2001: 58-62) estudiant el moviment estacional dels matrimonis de la diòcesi de Barcelona durant el segle XVIII, arriba a les mateixes conclusions. "[...] els pagesos vivien sotmesos a un cicle laboral anual, tot i que de manera menys acusada, també l'activitat d'alguns sectors de l'artesanat està mediatitzada pel cicle de les estacions, i entre aquests sectors hi ha el de la construcció".

Gràfic 7. Estacionalitat dels matrimonis per sectors d'activitat, 1627-1868

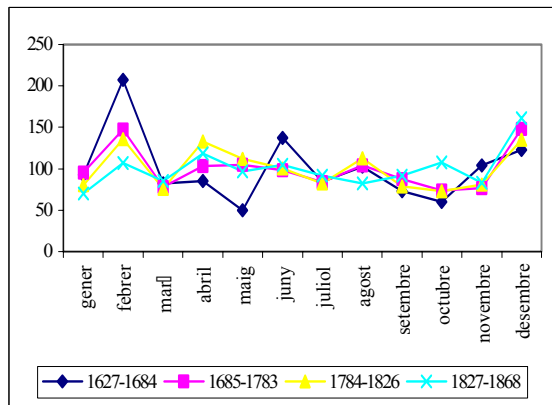
Agricultura

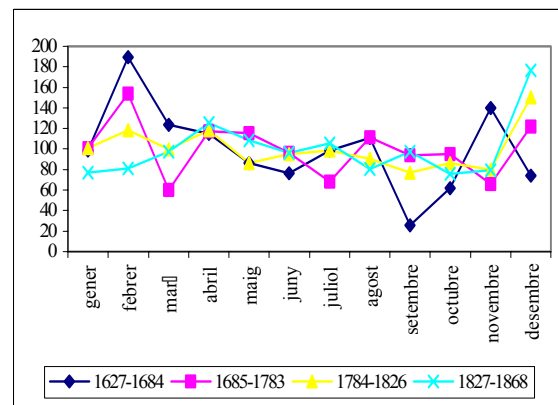
Marineria i Pesca

Menstrals (no inclou els oficis del tèxtil)

Tèxtil

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró

En canvi, els oficis relacionats amb el mar, no semblen seguir cap tipus de cicle estacional. Aquests presenten una lleugera tendència a concentrar els casaments en el mes de febrer, tal com succeeix en els altres sectors d'activitat, però sobresurten les núpcies celebrades en altres mesos de l'any, que oscil·len segons el període en observació. De fet, l'única característica comuna que s'observa en els oficis de l'agricultura, la marineria i pesca, la menestralia i el tèxtil és la concentració dels matrimonis que es produeix en el mes de desembre. Tanmateix, aquesta tendeix a ser més notòria en el transcurs dels anys llevat del sector de la marineria i pesca.

3.3 L'origen geogràfic dels contraents i el mercat matrimonial

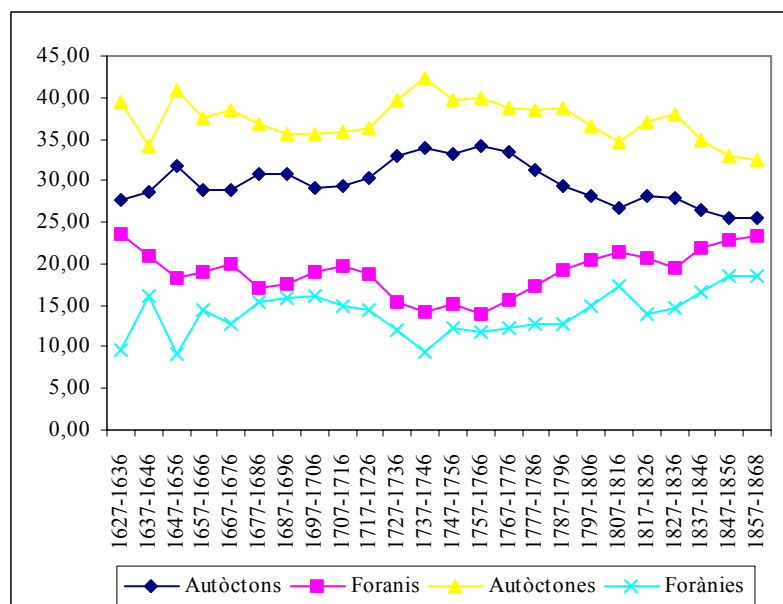
El fet que la configuració del mercat matrimonial estigui estretament vinculada a l'origen geogràfic dels nuvis, ha aconsellat analitzar aquestes dues variables de manera conjunta.

Al llarg dels gairebé dos-cents cinquanta anys que abasta aquesta recerca, tal i com era d'esperar, s'observa un predomini de l'endogàmia territorial³⁹. La procedència geogràfica del conjunt d'homes i dones que es casen a la parròquia de Santa Maria de Mataró entre l'any 1627 i el 1868, és majoritàriament el municipi de Mataró (60,4% i 70,8% respectivament). Aquest resultat no s'ha d'interpretar com un signe de major autoctonisme per part de la població femenina sinó que és producte de les limitacions que presenta la font en la qual es basa el present treball, els llibres de matrimonis de Santa Maria de Mataró, com ja s'ha referit en el capítol 2. La tradició de casar-se en el lloc de naixement i/o residència de la núvia, dissortadament provoca que els resultats obtinguts estiguin esbiaixats o pateixin d'interferències.

En nombre d'importància, continuen els nuvis procedents d'altres localitats del Maresme, al voltant d'un 12%, seguits dels nascuts en alguna de les comarques veïnes de la Selva, el Barcelonès o el Vallès Oriental. En el cas dels homes, un 10,7% també procedeixen d'altres indrets del territori català, mentre que per les dones el tant per cent es redueix pràcticament a la meitat. Les dades també reflecteixen, sobretot en el cas dels homes, la presència d'un col·lectiu, amb un percentatge que gira al voltant del 2%, procedent d'altres comunitats autònomes d'Espanya, i gairebé la mateixa proporció originària del país veí, França. S'ha cregut convenient, però, analitzar l'evolució de l'origen geogràfic dels homes i les dones inscrits en els llibres de matrimonis de Mataró, a fi d'obtenir una millor panoràmica que ajudarà a comprendre les característiques de la procedència geogràfica.

39. Aquest aspecte es dona en la majoria de les ciutats europees -llevat de les àrees industrials caracteritzades pel predomini de la metal·lúrgia i de les mines, les quals es veuen obligades a emprar mà d'obra especialitzada originària de zones més llunyanes- les quals es caracteritzen pel seu sedentarisme (J.-P. Poussou, 2001: 212-213). Per exemple, en un estudi realitzat per J. Dupâquier i D. Kessler (1992) basat en una enquesta a 3.000 famílies franceses revela com els matrimonis amb cònjuges d'un altre província o d'una altra regió són encara infreqüents en el segle XIX, tan sols els observen en un 10% dels casos en estudi.

Gràfic 8. Percentatge de població autòctona i forana

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

El gràfic 8 i la taula 3.2 del volum II, mostren l'evolució decennal dels percentatges de població autòctona i forana per sexe, i es corrobora el que ja s'anunciava en el paràgraf anterior: les proporcions de població autòctona sempre són superiors a la forana, essent encara més acusada en el cas de les dones⁴⁰. Després de la guerra del francès s'observa un augment del nombre d'homes i dones nascuts fora de Mataró, especialment de les localitats de la resta de Catalunya, fet que comportarà un descens dels nuvis nadius⁴¹. A partir dels anys cinquanta del segle XIX, la tendència anirà cap a l'anivellament en les proporcions d'homes autòctons i forans. Fou al llarg del segle XIX quan Mataró rebé el major volum de població forastera⁴².

40. Un cop més s'ha d'esmentar que la tradició de casar-se al lloc de naixement de la núvia, segurament provoca el predomini de l'autoctonisme femení.

41. M. Llonch i S. Sancho (1991) en un treball realitzat per les autores sobre la mobilitat socioeconòmica, basat en l'explotació dels llibres de matrimonis d'una parròquia de la Catalunya interior, Santa Maria de Manlleu, entre el 1755 i el 1900, l'estudi del mercat matrimonial també dóna les mateixes característiques: "Desde finales del siglo XVIII al primer tercio del XIX [...] el número de parejas entre naturales de Manlleu tiende a disminuir (50.3%) mientras se incrementa el contingente foráneo. Los matrimonios entre foráneos y autóctonos son más frecuente entre los hombres y además, éstos tienen más tendencia a casarse con mujeres de Manlleu que viceversa [...] Una característica nueva que se anuncia (y se agudizará en la segunda mitad del siglo XIX) es el matrimonio entre foráneos [...]".

42. R. Nicolau (1997: 92) explica que al cens del 1857, que permet calcular dos indicadors aproximatiu i indirectes del fenomen migratori (relació de masculinitat als 16-25 anys i percentatge d'estrangers i transeünts sobre la població total) es revela un grup de comarques, entre les quals hi hauria la part sud del Maresme juntament amb el Barcelonès, el Baix Llobregat, el Vallès Occidental, el Vallès Oriental i Osona,

La taula 9 mostra la procedència geogràfica dels cònjuges que han contret núpcies a Mataró, amb unes característiques i tendències similars, encara que d'intensitat variable⁴³.

Taula 9. Procedència geogràfica dels nuvis mataronins per períodes (percentatges)

Homes				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868
Mataró	59,8	66,4	58,0	54,3
Maresme	12,6	10,1	12,2	16,2
Comarques veïnes	6,8	8,9	12,2	10,4
Catalunya	8,1	8,8	11,9	13,5
Espanya	0,7	2,1	2,9	2,9
França	9,2	1,3	0,9	0,7
Altres Països	0,2	1,7	0,7	0,5
No consta	2,6	1,8	1,3	1,5
Dones				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868
Mataró	74,8	74,9	71,4	66,4
Maresme	10,1	9,3	9,8	16
Comarques veïnes	6,1	9,3	12,6	8,5
Catalunya	2,5	3,2	4,2	6,7
Espanya	0,1	0,4	0,4	1,2
França	0,2	0,2	0,3	0,2
Altres Països	0	0,1	0,1	0,4
No consta	6,2	2,5	1,1	0,6

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu Santa Maria de Mataró.

En tots quatre períodes, i per a ambdós sexes, s'observa un predomini dels nuvis autòctons sobre els naturals d'altres localitats, essent en el període comprès entre els anys 1685 i 1783 quan s'observa una major proporció de matrimonis autòctons⁴⁴. No obstant

en què la mobilitat de la població era més intensa. Totes elles registraven saldos migratoris positius i elevats, amb l'única excepció del sud del Maresme, que rebia immigrants però també n'emigraven. Tanmateix, tal com afirma F. Costa i Oller (1985: 111), s'ha de tenir present que la pau d'Amiens de l'any 1802, en què es va desbloquejar el comerç marítim, i la disposició del 20 de setembre del mateix any que prohibia la introducció de filats estrangers, van contribuir decisivament a la puixança industrial de la ciutat de Mataró, donant-se un moviment d'inversió a la indústria, fet que provocà que moltes famílies passessin a residir a Mataró per l'oferta de llocs de treball.

43. No s'ha de perdre de vista, tot i que en la taula 9 no s'aprecia car les dades venen donades en percentatges, l'augment del nombre de matrimonis a mesura que van avançant les centúries, la qual cosa no ha de sorprendre pel gran dinamisme i el creixement demogràfic que va experimentar Mataró, sobretot durant el segle XIX, arran del procés d'industrialització (vegeu el gràfic 5, p. 66).

44. La taxa d'exogàmia que s'obté dividint el total de cònjuges forans casats en una determinada localitat entre el total de matrimonis celebrats en aquella localitat, recull la presència de població forana:

això, al voltant del segle XIX, van augmentar considerablement el nombre de forans registrats a Mataró. Aquest fet no és casual puix que coincideix amb una època de fort creixement econòmic i d'expansió demogràfica per a la ciutat de Mataró⁴⁵, la qual cosa comportà l'arribada d'un contingent de població considerable atreta per la demanda de mà d'obra⁴⁶.

Al llarg d'aquests dos-cents quaranta anys, l'origen geogràfic d'aquesta població forana no va ser gaire llunyà, i quedà força circumscrit al territori català⁴⁷. En tots quatre períodes predominaren els nascuts en les poblacions veïnes a la comarca del Maresme, incrementant-se considerablement aquesta proporció en el darrer període (1827-1868), sobretot en el cas de les dones. També cal dir, que en el període anterior, les nívies procedents de les tres comarques veïnes a la del Maresme foren superiors a les nascudes en d'altres pobles de la mateixa comarca. A continuació segueixen els contraents originaris del Barcelonès, el Vallès Oriental i la Selva, els quals també van augmentant al llarg dels segles XVII i XVIII, però a partir del segon terç del segle XIX perdran pes poblacional, donant pas, pel que fa a la població masculina, als contraents originaris de la resta de comarques catalanes, i gairebé triplicaran en nombre a les dones.

Aquesta població originària de les diferents contrades catalanes i que no ha nascut en cap de les tres comarques veïnes al Maresme prové d'arreu del territori català, però majoritàriament arriben de les comarques barcelonines i gironines més que de les de

Períodes	Homes	Dones
1627-1684	39,24	25,3
1685-1783	33,02	24,6
1784-1826	40,75	28,3
1827-1868	44,53	33,9

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

45. També vull fer constar que al voltant del 4,5% dels cònjuges nascuts a Mataró durant el segle XVII havien nascut en alguns dels veïnats mataronins (Cirera, Mata i Valldeix) mentre que durant el segle XIX no arriben a l'1%.

46. J. P. Poussou (2001) explica que hi ha una relació directa entre la grandària de la ciutat, el percentatge d'immigrants i la proporció d'immigrants d'origens llunyans, és a dir, es dona una relació entre el creixement urbà i la importància de la immigració.

47. J. P. Poussou (2001) recorda que des del darrer trienni del segle XVIII fins a la primera guerra mundial, les ciutats europees visqueren la industrialització juntament amb la fase decisiva del seu procés d'urbanització. L'augment de la mobilitat en aquest període, doncs, va estar marcat pel desenvolupament de la revolució industrial. Durant aquests anys, tota una sèrie de fenòmens i de moviments interferiren com l'increment de la mobilitat local, el retrocés i la transformació de les migracions estacionals o temporeres, l'atracció de les ciutats i l'èxode rural i, per últim, el fort desenvolupament de les migracions llunyanes, particularment, les transoceàniques.

Tarragona i Lleida; concretament, Osona i el Bages, i en segon ordre d'importància, el Vallès Occidental, la Garrotxa i l'Alt i Baix Empordà (veure mapa 3.1 i taula 3.3 del volum II). A partir del segon terç del segle XIX també guanyen importància numèrica els originaris de la comarca de l'Anoia⁴⁸. Serà interessant en els propers capítols observar si es constata una immigració especialitzada entre aquests homes nascuts a les diferents contrades catalanes i maridats a Mataró, és a dir, esbrinar si es detecta una aflluència d'homes procedents d'indrets on predominen determinats oficis i arriben a Mataró com a veritables especialistes, tal com s'ha detectat en altres recerques (E. Camps, 1987, 1990, 1993, 1995; A. Fabré, 1991; C. Ros, 1997).

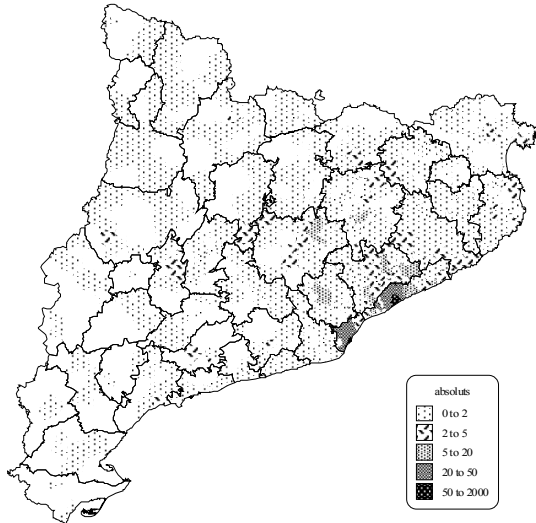
Si es baixa al detall municipal, tal com s'observa en els mapes, els pobles del Maresme d'on procedeixen aquests nuvis no nascuts a Mataró, generalment, són els municipis veïns d'Argentona, Sant Andreu de Llavaneres i Cabrera de Mar, seguits dels actuals Vilassar de Dalt i de Mar, Arenys de Munt i de Mar, Sant Vicenç de Montalt i Dosrius, peculiaritat que confirma el que ja s'havia cercat en altres estudis: la major mobilitat matrimonial es dona entre els pobles veïns. Evidentment, també es registren en els llibres de matrimonis nuvis nats en altres pobles del Maresme però no d'una manera tan acusada com els esmentats.

En el cas dels homes, es rellevant la presència significativa d'homes nascuts a la ciutat de Barcelona que es registren al llarg de les dues centúries i mitja, arribant a ésser aquests els segons en importància numèrica, naturalment, després dels nascuts en la mateixa ciutat de Mataró; fins i tot aquests són més importants que els originaris dels municipis veïns a Mataró. Aquesta constatació no es dona en el cas de les dones, tot i que les procedents de Barcelona també ocupen un lloc destacat. Altres municipis, a mencionar, d'on arriben els immigrants catalans són: Sant Antoni i Sant Pere de Vilamajor, Sant Celoni, Sant Esteve i Santa Maria de Palautordera, Vic, Granollers, Blanes, Manresa, Cardedeu i Igualada d'on arriben en el darrer període.

48. A. Simón i J. Andreu (1992:156-157) en un estudi fet sobre l'origen geogràfic dels immigrants catalans a Barcelona durant els segles XVI i XVII, a partir del registre de matrimonis de Sant Just i Pastor, també constaten uns resultats similars. "La major part provenen de les comarques de l'entorn barceloní, però la distribució no es realitza només segons la distància o la densitat demogràfica a la zona de procedència [...] el pes relatiu d'algunes comarques de la Catalunya interior com ara Osona, l'Anoia i el Bages és més important que el d'altres comarques del litoral i prelitoral com ara el Penedès o el bloc format per la Selva i el Gironès. L'àmbit d'atracció de Catalunya s'endinsa com una cunya cap a l'interior del país".

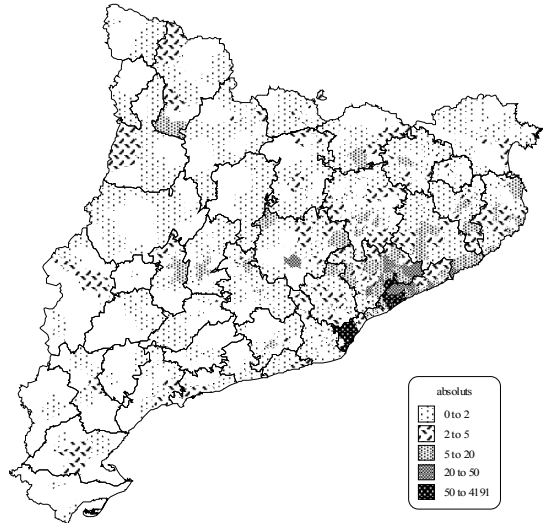
Mapes. Lloc de naixement dels homes i les dones casades a Mataró, per períodes. (absoluts).

Mapa 1. Lloc de naixement dels homes casats a Mataró, 1627-1684

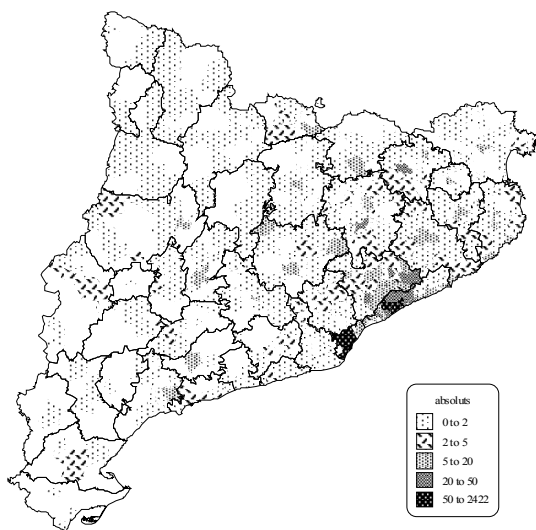
Font: Elaboració pròpia. Museu Arxíu de Santa Maria de Mataró.

Mapa 2. Lloc de naixement dels homes casats a Mataró, 1685-1783

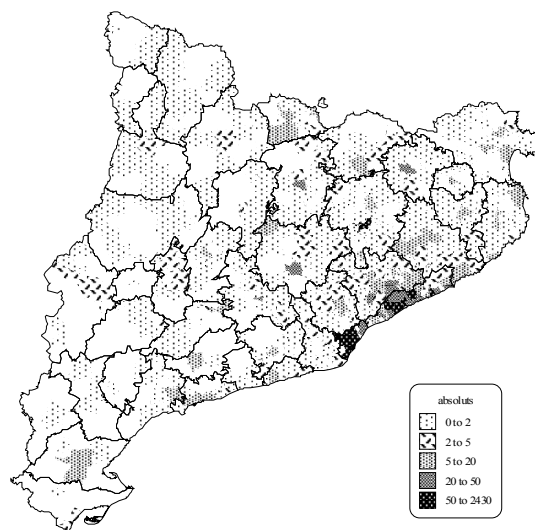
Font: Elaboració pròpia. Museu Arxíu de Santa Maria de Mataró.

Mapa 3. Lloc de naixement dels homes casats a Mataró, 1784-1826

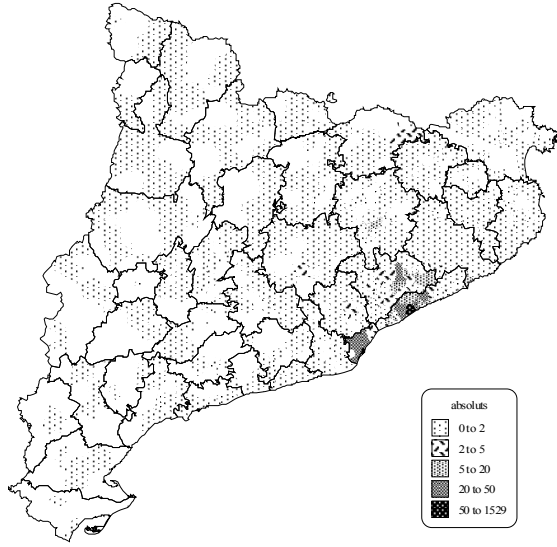
Font: Elaboració pròpia. Museu Arxíu de Santa Maria de Mataró.

Mapa 4. Lloc de naixement dels homes casats a Mataró, 1827-1868

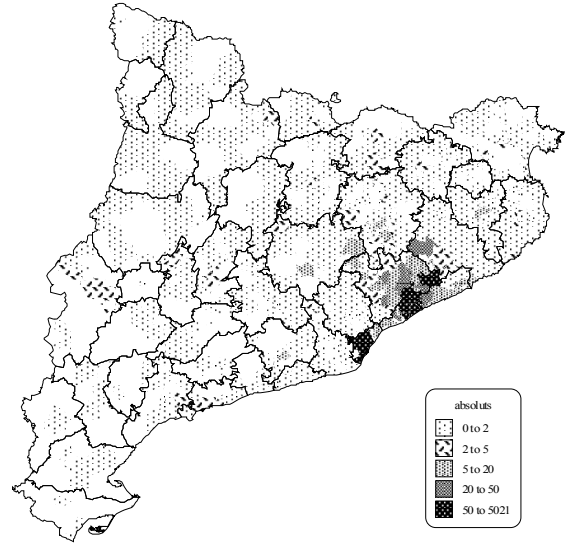
Font: Elaboració pròpia. Museu Arxíu de Santa Maria de Mataró.

Mapa 5. Lloc de naixement de les dones casades a Mataró, 1627-1684

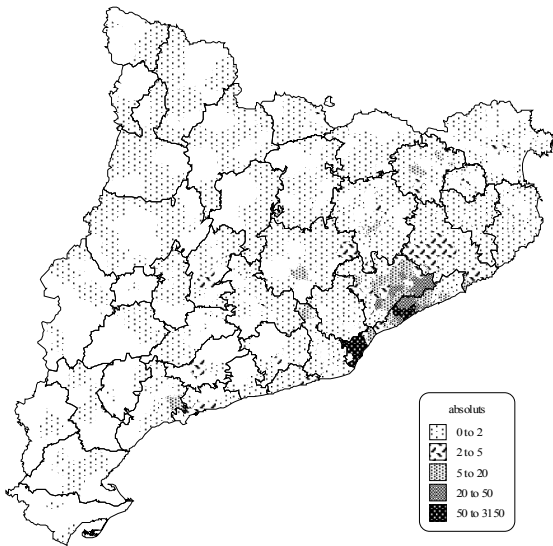
Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

Mapa 6. Lloc de naixement de les dones casades a Mataró, 1685-1783

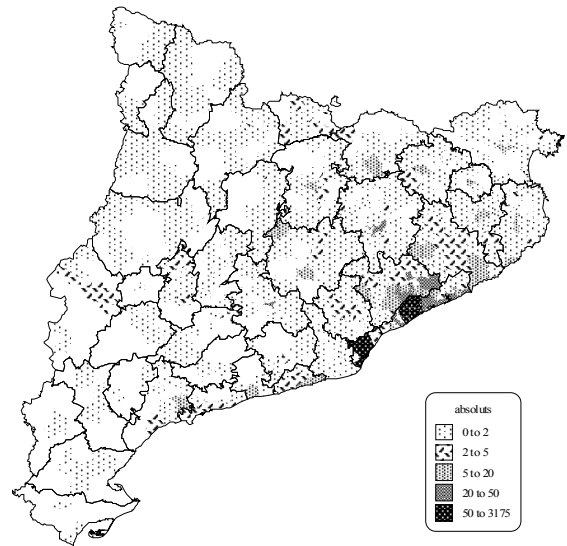
Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

Mapa 7. Lloc de naixement de les dones casades a Mataró, 1784-1826

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

Mapa 8. Lloc de naixement de les dones casades a Mataró, 1827-1868

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

El nombre de nuvis nascuts fora de Catalunya és estadísticament poc significatiu, llevat del primer període, 1627-1684, en el qual, com és ben conegut, a Mataró es localitza un important nombre de matrimonis en què l'home és originari de França, essent aquest grup el tercer en importància darrera dels autòctons i dels procedents de la comarca del Maresme. Dels 331 homes d'origen francès casats a la parròquia de Santa Maria de Mataró, més del 55% es concentren en aquest primer període⁴⁹. Aquest contingent de nuvis de nacionalitat francesa són les últimes espurnes de la immigració francesa que va arribar a Catalunya des de mitjan segle XVI fins als anys trenta del XVII, concentrant-se, majoritàriament, a les zones del litoral i més concretament en aquelles localitats que gaudien d'una activitat econòmica més dinàmica (J. Nadal, E. Giralt: 1960; 2000). És en aquest període on es localitzen una major proporció de núpcies en què l'home és forà i la dona autòctona; específicament un 29,2%, nivells que no s'assoliran en els darrers períodes en estudi.

Malgrat que aquest contingent de francesos ha estat abastament documentat entre les diferents poblacions catalanes⁵⁰, encara manca “*ahondar en las consecuencias demográficas, económicas y aun políticas que este hecho reportó, es un quehacer de nuestra historia que no podemos descuidar*” (J. Nadal, E. Giralt, 1953, 1992: 37).

Les causes que provocaren l'arribada d'aquesta població originària del migdia francès des de mitjan segle XVI cal cercar-les en factors demogràfics i socials, per una banda, -sobrepoblació del Pirineu i Prepirineu francès i guerres de religió entre catòlics i protestants- i d'ordre econòmic per l'altra, “la configuració dels drets sobre la terra deu haver estat un factor favorable per l'arrelament en el camp català del flux d'immigrants ultrapirinencs que assolí la seva intensitat màxima cap a mitjans del segle XVI i que contribuí decisivament a restaurar-hi les forces productives, tan malmeses durant els dos segles anteriors” (J. Torras, 1994: 16).

Si bé des de mitjan segle XVII el corrent immigratori de francesos cap a Catalunya es reduí considerablement i per contra, augmentà gradualment el nombre de cònjuges procedents de diverses localitats de l'estat espanyol, malgrat tot, continuen essent els més

49. J. Nadal i E. Giralt (1960, 1966: 2000). La fundació a l'any 1591 d'una confraria dita dels francesos, sota l'advocació de Sant Sebastià i Sant Roc, és una mostra de l'arrelament dels francesos a la vila de Mataró.

50. Algunes d'aquestes monografies són: R. d'Abadal (1965); N. Castells (1984); J. Codina (1980); J. Dantí (1978); A. Massanell (1980); E. Moreu-Rey (1950); M. Planas (1985); R. Planes Albets (1983); A. Poitrineau (1976); J. M. Solà-Morales (1983); J. M. Torras i Ribé (1987); X. Torres (1995).

nombrosos⁵¹. Durant el segle XVIII s'observa un nombre de cònjuges procedents d'algunes ciutats europees, sobretot, de les italianes de Nàpols, Màntua, Messina i Palerm. I també cal deixar constància dels contraents de nacionalitat americana que es detecten durant el segle XIX, malgrat ser poc nombrosos; concretament, n'hi ha 24, dels quals 18 s'identifiquen amb la núvia, fruit de l'emigració dels catalans cap a Amèrica durant el segle XVIII⁵². De fet, Mataró, juntament amb Barcelona, Vilanova i la Geltrú i Sitges van ser els principals ports de sortida dels catalans cap a Amèrica durant el set-cents⁵³.

Tot i que les proporcions de nuvis procedents d'altres indrets de la geografia espanyola són reduïdes, aquests van anar adquirint certa importància des del darrer terç del segle XVII. Principalment, eren originaris de Castella i d'Andalusia, i a partir dels anys trenta del segle XIX se li sumaren els nascuts a les Balears i al País Valencià.

Per concloure aquest apartat, només mencionar, que fins ara s'ha obtingut una aproximació a la naturalesa del mercat matrimonial però "un casament té darrera una sèrie de circumstàncies que no té una defunció o una concepció: uns contactes humans, unes coneixences individuals a l'interior d'una dinàmica de grup, unes derivacions territorials i econòmiques, uns comportaments dels individus, unes modes de les col·lectivitats, unes situacions migratòries i laborals" (J. Ma. Planes, 1987: 361). El coneixement de l'evolució de les activitats econòmiques de Mataró entre els segles XVII i XIX, ben segur, ajudarà a

51. J. Dantí (1995: 85) argumenta que "El corrent migratori francès vers Catalunya, que semblava estroncat a mitjan segle XVII, va persistir, encara que en un nivell molt baix, fins a les primeres dècades del segle XVIII. A partir del 1780 es va refer en part l'entrada de mà d'obra francesa per les necessitats de la manufactura catalana. Després, va ser la revolució del 1789 la que va empènyer a la sortida dels descontentos i perseguits cap a Catalunya, situació que va generar alguns conflictes en el període de la Guerra Gran".

52. Els països de naixement de les 18 núvies d'origen americà detectades en els llibres de matrimonis de Santa Maria de Mataró a partir de l'any 1827 són: 11 de Cuba, 3 de Puerto Rico, 1 de Mèxic, 1 de l'Argentina, 1 de Guatemala i 1 de Nova Orleans. Mentre que el països de naixement dels homes són: 2 de Cuba, 1 de Guatemala, 1 de Mèxic, 1 de Perú, i 1 de Puerto Rico. Tanmateix el lloc de naixement dels pares d'aquestes 18 núvies en 6 casos és Mataró, 1 Bescaran (Girona), 1 Blanes, 1 Vilanova i la Geltrú i en la resta no hi consta. I el lloc de naixement dels pares d'aquests 6 americans és en 4 casos Mataró, 1 Lima i 1 no consta.

53. P. Vilar (1966); J. Fontana (1988); J. Maluquer de Motes (1994); J. Torras (1994) han donat a conèixer com l'expansió de les activitats comercials i la creixent especialització de l'agricultura catalana, van ser un dels motors de l'augment de la mobilitat. El creixement de l'activitat comercial va ser important en les comarques vinícoles pròximes al litoral. R. Nicolau (1993:222) "*es significativo constatar como los caminos en la comercialización de los productos agrarios dejan tras de sí un rastro significativo de inmigrantes. Estos caminos acercan las pequeñas localidades vinícolas a los centros comercializadores del aguardiente y estos últimos a las ciudades de las comarcas cerealícolas del interior. Pero además también están los caminos de la mar que unen los puertos del litoral entre sí y estos con otros puertos de Europa y América*". L'emigració catalana cap a Amèrica va ser rellevant a partir de la segona meitat del segle XVIII, sobretot a partir del decret de lliure comerç del 1778.

conèixer més acuradament les característiques de la mobilitat geogràfica d'aquesta població del Maresme.

3.3.1 Lloc de residència dels cònjuges casats a Mataró

En aquest punt només es pretén donar quatre pinzellades sobre el comportament del lloc de residència dels cònjuges casats en la ciutat de Mataró entre l'any 1627 i el 1868. En el decurs del treball es farà referència d'aquesta variable, el lloc de residència, en comptades ocasions.

Taula 10. Lloc de naixement i de residència dels cònjuges de Mataró, 1827-1868

Homes				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868
neix i resideix a Mataró	59,7	65,7	56,5	53,1
neix a Mataró i resideix en un altre municipi	0,1	0,6	1,5	1,3
neix i resideix en un altre municipi	23,1	13,6	11,5	10
neix en un altre municipi i resideix a Mataró	17	20,1	30,5	35,7

Dones				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868
neix i resideix a Mataró	75,6	76,4	72,0	66,4
neix a Mataró i resideix en un altre municipi	0,4	0,3	0,3	0,5
neix i resideix en un altre municipi	14,8	9,4	5,1	5,6
neix en un altre municipi i resideix a Mataró	9,2	13,8	22,6	27,5

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

En la taula 10 es percep que la trajectòria que segueix el lloc de residència dels cònjuges de Mataró, pràcticament és la mateixa que la descrita anteriorment pel lloc de naixement. Així doncs, les proporcions més altes es donen quan coincideix el lloc de naixement amb el de residència, encara que, com ja ha estat analitzat, aquesta tendència comença a minvar a partir del darrer terç del segle XVIII.

En la mateixa taula, també s'observa que a partir dels anys vuitanta del segle XVIII s'inicià un procés descendent del col·lectiu que neix i resideix fora del municipi de Mataró, mentre que paral·lelament van augmentar els percentatges dels nascuts fora de Mataró, però que passaren a residir a la ciutat. Per a acabar, només constatar que quan ni

el lloc de naixement ni el de residència és Mataró, preferentment continuen residint en el mateix lloc on han nascut.

3.4 Recapitulació

L'evolució del creixement demogràfic de la ciutat de Mataró des de l'any 1627 fins al 1868 presenta certes particularitats puix que no sempre mostrà, durant aquest període, la mateixa tendència que la del conjunt de Catalunya. Es precis destacar que Mataró durant el segle XVII va continuar l'etapa de redreçament demogràfic que s'inicià durant la segona meitat de la centúria anterior, mentre que Catalunya des dels anys vint del sis-cents, començava una etapa d'estancament demogràfic, amb alternança d'augment i retrocessos, que durà gairebé fins als anys trenta del segle següent. Així, doncs, s'observa que Mataró, entre el fogatge de 1553 i el recompte de població de 1717-18 obté una taxa de creixement anual acumulatiu del 9%; augment que triplica l'increment observat pel conjunt de Catalunya durant el mateix període, 3%. Ara bé, ja en ple segle XVIII, Mataró tot i continuar tenint un creixement demogràfic positiu, presenta unes taxes de creixement inferiors a les de Catalunya, resultat de la minoració de la tendència alcista iniciada en el segle anterior. Aquest creixement, la portarà a situar-se, en l'ordre demogràfic, entre les cinc poblacions capdavanteres en el transcurs dels segles XVIII i XIX.

Simultàniament, Mataró no es deslliurà de patir algunes crisis de mortalitat, que també afectaren a d'altres localitats catalanes, producte d'esdeveniments bèl·lics i de pandèmies (la pesta del 1652, els efectes de la guerra del francès entre l'any 1808 i el 1811 i l'epidèmia de còlera del 1842), tot i que es recuperà força ràpidament. La singularitat del creixement demogràfic de Mataró rau, però, que malgrat aquestes crisis de mortalitat documentades arreu de Catalunya, la ciutat segueix creixent per l'augment continuat de la natalitat - el descens de la mortalitat fins a la segona meitat del segle XIX fou gairebé imperceptible-, fruit principalment del comportament de la nupcialitat i d'un creixement migratori positiu a partir dels anys quaranta del vuit-cents.

Les causes d'aquest creixement demogràfic sostingut no poden explicar-se, doncs, només per un creixement natural positiu. La nupcialitat, una de les variables més sensibles a la conjuntura econòmica, jugà un paper destacat en actuar com a mecanisme d'autoregulació de la població. Sense l'anàlisi de l'evolució seguida pels matrimonis mataronins seria difícil explicar l'alta natalitat i el constant augment de la població de la

ciutat de Mataró, principalment durant els segles XVII i XVIII. L'augment de la nupcialitat observat en períodes de crisis de mortalitat, en el qual les segones núpcies també són més freqüents, contribuï a la ràpida recuperació de la població mataronina. Així, per exemple en l'any de la pesta de 1652, s'observa una reducció dels naixements a la meitat respecte de l'any anterior (de 158 naixements registrats l'any 1651 es passa a 75 l'any 1652) i un increment dels òbits (de 148 òbits es passa a 248), mentre que el nombre de núpcies registrat es manté constant, especialment per l'augment de les segones núpcies. Ara bé l'any següent, el 1653, es tornen a comptabilitzar el mateix nombre de naixements que l'any anterior a la pesta (159 naixements), i el nombre de núpcies augmenta considerablement (es registren 70 matrimonis quan la mitjana calculada pel segle XVII és de 40).

Altrament, el canvi de tendència que s'observa en la fecunditat matrimonial (de 6,4 naixements per matrimoni constatat en el primer terç del segle XVIII es passa a 4,5 durant el segon terç del segle XIX) des dels anys quaranta del segle XIX, en un context d'augment de la nupcialitat, i que coincideix amb les continues i ràpides transformacions d'ordre econòmic que s'estaven vivint en el municipi. A l'igual que passa amb les variacions del cicle estacional dels matrimonis que comencen a manifestar-se des del final del vuit-cents puix que les unions matrimonials deixen de seguir un calendari matrimonial condicionat per les pautes religioses i pels cicles econòmics agrícoles. Conjuntament amb l'augment de les proporcions de núpcies entre solters i l'increment de la supervivència dels pares que es constaten en el darrer període d'aquest estudi, 1827-1868, i que a la vegada semblarien coincidir amb el retard en l'edat mitjana de contraure núpcies, que pel que es coneix, es produeix arreu de Catalunya a partir de mitjan segle XIX (a Mataró només s'ha pogut calcular pel període 1838-1857 i el resultat obtingut ha estat de 25,2 anys per als homes i de 22,1 per a les dones). Atès el que es coneix sobre la cronologia i el ritme de les primeres etapes de la transició demogràfica a Catalunya, totes aquestes característiques porten a plantejar-se la hipòtesi, que la població de Mataró des dels anys quaranta del segle XIX hauria emprès un comportament de transició demogràfica.

El creixement migratori positiu que s'ha pogut constatar des dels anys quaranta del segle XIX, i que s'anunciava en la pàgina anterior, a banda d'ajudar a explicar el creixement demogràfic de Mataró durant aquests anys, també és un símptoma més dels canvis que s'estaven produint en el si de la societat mataronina. Tot i això, la capital del

Maresme, com es descriurà tot seguit, no parà de rebre un constant flux de població forana al llarg dels segles XVII, XVIII i XIX.

Les anàlisis de l'evolució de l'origen geogràfic i del mercat matrimonial dels cònjuges que es casen a Mataró han mostrat un predomini de l'endogàmia territorial al llarg de tot el període en estudi. El major nombre de població forastera vingué dels municipis de la pròpia comarca més pròxims a la ciutat de Mataró, seguida de la que va arribar de les comarques veïnes al Maresme (el Vallès Oriental, la Selva i el Barcelonès). Així, doncs, s'evidencia com la procedència geogràfica de la població forana fou inversament proporcional a la distància. Tanmateix, durant la primera meitat del segle XVII encara es localitzà un important contingent d'homes francesos; concretament un 9%. Van ser els darrers procedents del corrent immigratori de França cap a Catalunya iniciat a mitjan segle XVI.

En el decurs del segle XIX, però, no tan sols es donà un increment de la població forana, en gran mesura, atreta per l'auge econòmic que prengué la indústria tèxtil en aquest municipi (d'un 39% d'homes forans registrats en el període 1627-1684 es passa a un 45% en el darrer període, 1827-1868; en el cas de les dones foranes registrades els percentatges són més reduïts, d'un 25% es passa a un 34%), sinó que l'origen geogràfic dels immigrants que s'instal·laren a Mataró fou més llunyà. Va ser a partir dels anys trenta del segle XIX, precisament amb l'augment de la immigració, quan la població masculina nascuda en altres indrets de Catalunya fou més nombrosa que la nascuda en algunes de les tres comarques veïnes (14% i 10% respectivament). Predominaren els nadius de les comarques barcelonines d'Osona, el Bages i el Vallès Occidental juntament amb els de les comarques gironines de la Garrotxa i l'Alt Empordà. Per últim, només esmentar que, encara que la població immigrant nascuda en altres comunitats autònomes de l'estat espanyol i en altres països fou molt reduïda (1,4% i 0,4% respectivament), va presentar una tendència ascendent en el decurs dels anys en estudi.

Per a finalitzar, vull ressaltar que, si bé el mercat matrimonial de la ciutat de Mataró tingué una endogàmia territorial accentuada, no va parar mai de rebre població immigrant al llarg dels segles XVII, XVIII i XIX. El constant flux d'immigrants a la capital del Maresme és un indicador més del dinamisme d'aquesta ciutat, a la vegada que també contribueix a explicar el creixement demogràfic que va experimentar, sobretot pel que fa al segle XIX.

4. EVOLUCIÓ DE LES ACTIVITATS ECONÒMIQUES DE MATARÓ

4.1 Introducció

L'objectiu de les següents pàgines és donar a conèixer l'evolució de les activitats econòmiques que conformaren el mercat laboral de la ciutat de Mataró des de l'any 1627 fins al 1868. Per fer-ho es partirà dels resultats extrets dels llibres de matrimonis de la parròquia de Santa Maria de Mataró.

En primer lloc, s'ha optat per oferir una panoràmica de la trajectòria i les interrelacions de les diferents activitats econòmiques, responsables, en part, de la transformació de la composició de la població activa masculina de la ciutat de Mataró en el decurs dels segles XVII, XVIII i XIX.

En segon lloc, s'analitza la mobilitat geogràfica de les activitats econòmiques amb una doble finalitat¹. D'una banda, detectar si existeix una relació directa entre l'expansió de l'ofici i l'atracció de mà d'obra forana, és a dir, si quant més s'expansiona un ofici, el contingent d'immigrants augmenta i viceversa. De l'altra, també es pretén observar si es dona una mobilitat professional especialitzada des del lloc d'origen. Aquests aspectes, que s'han vist confirmats per a certes ciutats catalanes durant el procés d'industrialització²,

1. Alguns resultats preliminars sobre aquesta qüestió es poden veure a C. Ros i S. Sancho (2001).

2. E. Camps (1987, 1990a, 1995); M. Llonch i S. Sancho (1991) detectaren que les àrees de reclutament de la població immigrada a Terrassa, Sabadell i Manlleu foren les conques dels rius Ter i Llobregat, zones de forta tradició de la draperia, i amb una posterior implantació de la indústria tèxtil.

queden per dilucidar, en gran part, en aquelles localitats amb predomini de població menestral³.

L'estudi de l'evolució de les activitats econòmiques de Mataró també servirà per a escollir aquells oficis que seran objecte d'estudi en el segon bloc d'aquesta recerca, en què s'examinarà el tema central d'aquest treball: la mobilitat ocupacional.

4.2 Composició i evolució de les activitats professionals de Mataró, 1627-1868

Mataró, situada dins del radi d'influència de Barcelona, ensems amb una situació geogràfica privilegiada, capturarà una part de les antigues manufactures barcelonines, quan els canvis produïts en el si de l'economia catalana van comportar la ruralització d'activitats "industrials" radicades més aviat a la ciutat de Barcelona; i que es van anar articulant a mitjan sis-cents en una "corona" formada per una sèrie de nuclis "urbans" sota la influència econòmica de la capital⁴. Dins d'aquest procés de descentralització econòmica del Principat⁵, Mataró va arribar a tenir "un esquema similar al de Barcelona,

3. J. Torras (1992); A. Fabré (1991); C. Ros (1997). En els seus treballs centrats en Igualada han fet palès que durant el segle XVII, aquesta vila no va deixar de rebre un autèntic flux de teixidors i artesans especialitzats d'origen català.

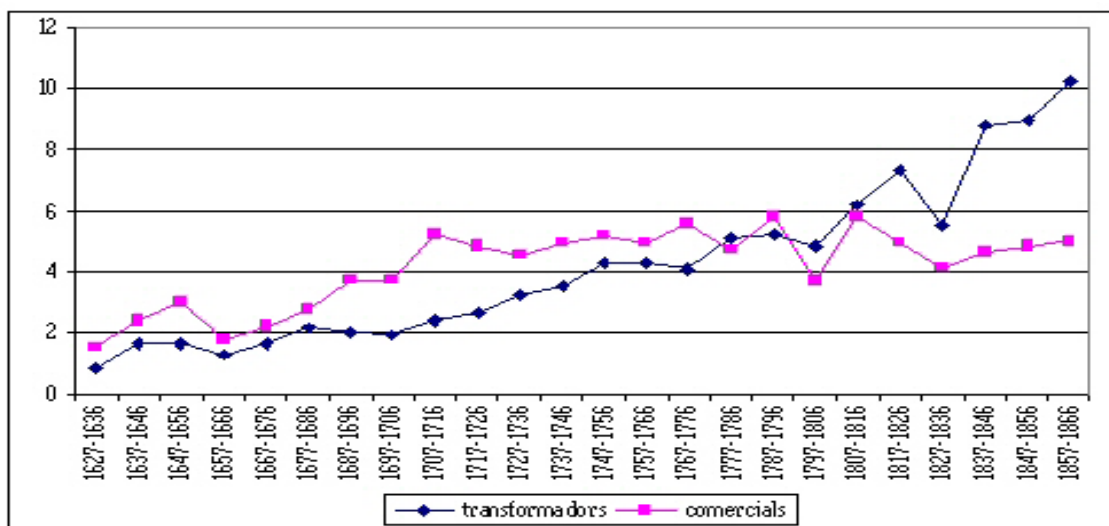
4. P. Vilar (1964, II: 390) explica que "l'augment demogràfic i la barator de la mà d'obra rural, l'acumulació dels beneficis agrícoles a les masies de l'est i el vinyar del Penedès i del Camp, fenòmens que duren des del segle XVI, ens semblen els únics capaços de donar compte d'una tendència tan general, i tan marcada, a la descentralització de les iniciatives econòmiques". A. Garcia Espuche (1998: 416) argumenta que "*En Cataluña, esta etapa de cambio urbano y territorial, en la que se produjo la descentralización de la producción hacia áreas "rurales" comandadas por pequeñas poblaciones vinculadas a un sistema eficaz a Barcelona, tuvo lugar entre 1550 y 1640, y estaba ampliamente consolidada hacia 1600*".

5. L'encariment relatiu dels costos de producció a la ciutat de Barcelona, provocats per uns superiors impostos municipals respecte d'altres indrets del Principat, així com la manca de mà d'obra, en una tònica general d'augment de preus, també van ser factors decisius a l'hora de desplaçar fora de la Ciutat Comtal part dels processos productius. P. Vilar (1964, II: 325, 387, 392, 408-409) destaca com les al·lusions a la menor fiscalització dels petits ports del Maresme, com Mataró, respecte a la multiplicitat d'impostos barcelonins són constants en els textos de l'època. J. Llovet (1966: 29) argüeix que "la franquícia de drets sobre les mercaderies que hi havia a la localitat. L'absència de traves fiscals sobre el tràfic és la característica més accentuada del Mataró de l'època i ha permès de dir que els comerciants d'aquells temps veien en la nostra població un veritable símbol del que aleshores anomenaven "lliure comerç", és a dir: un mercadeig exempt d'impostos i de càrregues fiscals ". A. Martí i Coll (1987: 47-55), arran de plantejar-se la qüestió de per què Mataró s'havia convertit a finals del sis-cents en una mena de port franc i quines foren les franquícies fiscals mataronines, evidencia que va ser la ciutat on es burlaren més les normes fiscals, potser perquè també fou la més progressiva en la implantació del lliure comerç: "la distància entre Barcelona i Mataró (unes cinc hores) dificultava vigilar i impedir el frau d'entrades i sortides de mercaderies de la platja mataronina, i al tràfic entre embarcacions, amb trasbalsos d'objectes, defugint pagar-se el degut fisc". J. Thompson (1994: 83) parlant sobre els teixits d'indianes també assenyala que Mataró era "un punt important de teixits d'importació il·legal".

encara que d'escala més reduïda, amb la mateixa estructura de comerciants matriculats, col·legi d'artistes, botiguers de teles i gremis menors [...]" (J. Fontana, 1988: 46).

La capital maresmenca es va convertir en un centre manufacturer i mercantil de certa rellevància tant en l'intercanvi comarcal com en el comerç peninsular i exterior, fet que portà Josep Aparici destacar en el recompte de població del Principat de Catalunya del 1719 que "poch a poch se'n va a Mataró lo negoci de Barcelona" (J. Iglésies, 1971: 40). P. Vilar (1964, I: 297), també va assenyalar que Mataró "es considerava fàcilment rival de la seva veïna", referint-se a Barcelona. El gràfic 1, elaborat a partir de la classificació dels oficis registrats en els llibres de matrimonis de la parròquia de Santa Maria Mataró en transformadors i comercials, ajuda a visualitzar els canvis que es produïren en l'economia mataronina⁶.

Gràfic 1. Evolució dels oficis de Mataró (percentatge)

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

6. Aquest gràfic s'ha elaborat a partir de les lectures d'A. Garcia Espuche (1998); J. Maluquer de Motes (1994); J. Torres (1994) i X. Torres (1992).

El predomini dels oficis orientats a la distribució i comercialització de mercaderies, ja des del segle XVII⁷, fenomen, però, que s'acusà a partir dels anys noranta del sis-cents, queda clarament il·lustrat en el gràfic. Mataró, afavorida per la seva ubicació geogràfica, s'esdevingué un gran mercat en el qual es comercialitzaven i es distribuïen, ja fos per via marítima o terrestre, bona part de les matèries primeres o mercaderies procedents de la Catalunya interior, sobretot, de les comarques del Vallès Oriental i Occidental, l'Osona i el Ripollès.

Aquesta dinàmica, però, va canviar a l'inici del segle XIX, quan els oficis centrats en la transformació de les matèries primeres prengueren l'hegemonia, tot i que no sembla que fos en detriment dels del comerç, ja que llevat d'una lleugera inflexió, aquests darrers mantingueren unes proporcions similars a les que presentaven al segle XVIII.

Aquest canvi d'orientació dels oficis que s'observa en el gràfic 1, és un símptoma, prou clar, de la gran modificació que es donà en el si de la societat mataronina durant el vuit-cents, i la facilitat amb què, un cop més, els homes i les dones de Mataró van saber adaptar-se a la nova conjuntura econòmica. Els darrers decennis del segle XVIII veieren com la naixent mecanització de la manufactura anava arrelant, principalment per l'impuls de la manufactura tèxtil: seda, estampat d'indianes, mitgeria, tissatge i filatura.

A fi de facilitar l'anàlisi, i per a una millor comprensió del mercat laboral, s'ha optat per classificar els oficis de la ciutat de Mataró en sis sectors d'activitat⁸: agricultura, marineria i pesca, menestralia, professions liberals, comerç i transport (vegeu taula 1). No obstant aquests, a voltes es convertiran en set, ja que els menestrals es desglossaran en dues categories – menestrals sense tèxtil i tèxtil -, a causa de la rellevància econòmica que prengueren els oficis relacionats amb el tèxtil a partir de la segona meitat del set-cents.

Al gràfic 2, es pot observar com fins a l'últim terç del segle XVIII, la societat mataronina, pràcticament es trobava repartida en tres sectors d'activitat: l'agricultura⁹, la

7. J. Ma Delgado (1983b) en un treball sobre els inicis del comerç de Catalunya amb Amèrica explica com des del 1690, l'activitat comercial es concentrava en determinats centres, com Barcelona, Mataró, Reus, Olot o Manresa. Aquests d'una forma autònoma gestionaren la comercialització dels seus productes als tres mercats colonials que Catalunya va tenir accés: Lisboa, Gibraltar i Cadis.

8. Els individus registrats en el sector de l'educació i l'estament militar per la seva escassa rellevància estadística, s'han inclòs en el sector d'activitat de les professions liberals.

9. L'augment continuat i general de població arreu de Catalunya va comportar l'augment del nombre de bracers. Concretament, en els llibres de matrimonis de Santa Maria de Mataró s'observa un augment des de mitjan segle XVII. J. Llovet (2000: 148) explica que els bracers arribaren a ser tan nombrosos durant el

marineria i pesca i la menestralia. Són aquests tres sectors d'activitat juntament amb el comerç, els que prengueren les regnes de l'economia mataronina si més no durant el sis-cents i el set-cents.

El creixement que experimentà Mataró en el decurs del període en estudi, i concretament el singular creixement demogràfic registrat durant el segle XVII, s'explica, en bona part, per a una conjuntura econòmica, favorable des del segle XVI, en què la vinya i el comerç tingueren un paper fonamental, com ja ha estat assenyalat en altres estudis centrats en la ciutat de Mataró¹⁰.

L'economia mataronina se sustentava en la intensificació i l'especialització de la viticultura¹¹ tal i com succeí durant el set-cents arreu de les comarques litorals catalanes¹². Un estudi de J. Giménez Blasco (1984) ha assenyalat com l'especialització de la vinya a la comarca del Maresme es va donar abans que en altres zones del Principat. D'aquesta manera, al principi del sis-cents, la vinya ja ocupava més del 80% de la superfície conreada, tret que s'accentuà durant el segle XVIII, centúria de màxima propagació de la viticultura, fins al decenni 1777-1786, quan aquesta començà a declinar per la guerra d'Espanya contra Anglaterra, iniciada l'any 1796, que bloquejà el tràfic de mercaderies cap a Amèrica¹³.

segle XVII, que es constituïren en confraria. Malgrat que aquests alternaven els treballs agraris amb els de l'artesanat, s'ha optat per ubicar-los dins dels oficis pròpiament agrícoles (més informació sobre l'ofici de bracer es pot llegir en les p. 42-43 del capítol 2).

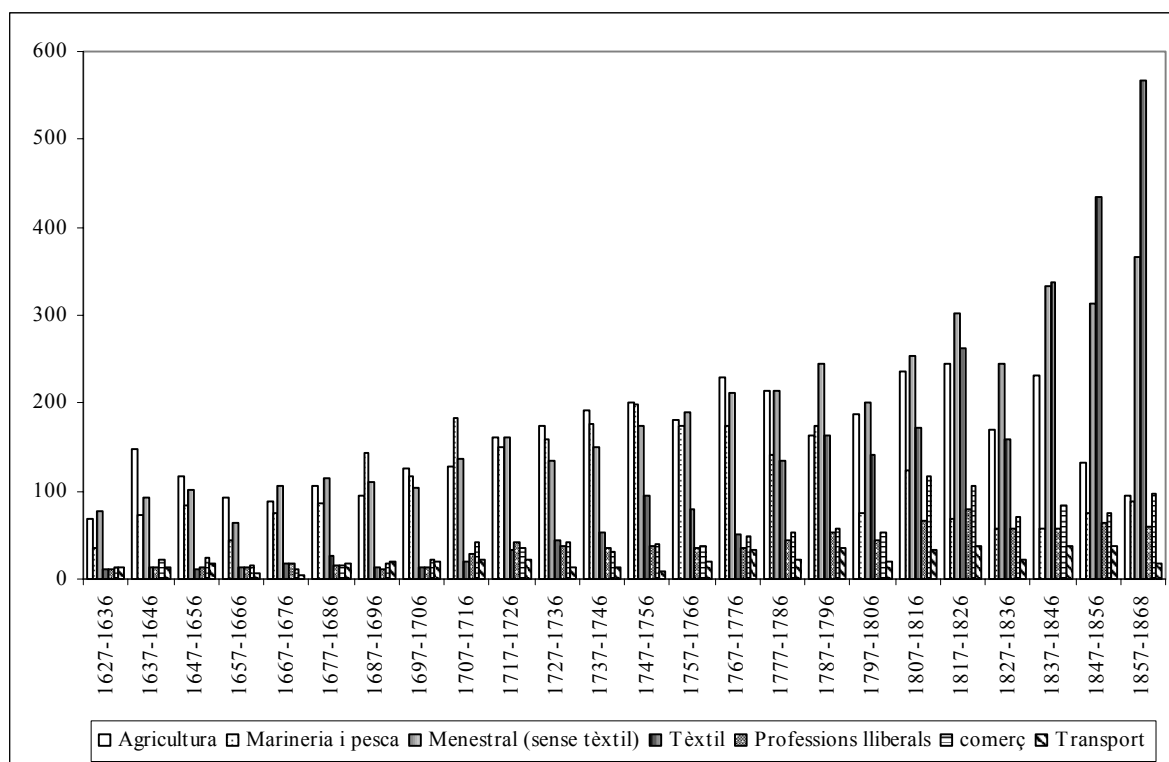
10. Els estudis sobre Mataró citats són: A. Garcia Espuche i M. Guardia Bassols (1989); J. Giménez Blasco (1984); J. Llovet (2000). Igualment, els diferents estudis existents en el camp de la història econòmica a Espanya han donat a conèixer com el desenvolupament agrari i el de la indústria tèxtil catalana del segle XIX, es van anar cimentant en la interrelació entre el creixement demogràfic i el procés d'especialització i comercialització agraris que van acompanyar el desenvolupament manufacturer de certes zones del Principat de Catalunya durant els segles XVII i XVIII (P. Vilar (1966); J. Nadal (1975); J. Torras (1994); J. Maluquer de Motes (1994); J. Fontana (1998)).

11. El conreu dominant va ser la vinya, però les hortes ocuparen una petita extensió que s'anà incrementant amb el pas del temps. Segons J. Llovet (2000), a través de l'estudi del cadastre de Mataró de l'any 1757, s'observa que les hortes ocupaven 49.23 hectàrees, mentre que en l'amillament de l'any 1851, la superfície agrícola s'havia incrementat a 81.84 hectàrees. L'augment del nombre d'hortolans que es registren en els llibres de matrimonis de la parròquia de Santa Maria de Mataró des dels darrers anys del segle XVII ajuda a corroborar-ho. Així mateix, les hortes mataronines són constantment posades de relleu pels viatgers de l'època. Per posar dos exemples, l'any 1789, Francisco de Zamora (1973: 292) en els seus viatges, ja ressaltava el nombre d'hortes i masies existents a la vorera de la riera. Unes dècades enllà, cap als anys quaranta del vuit-cents, P. Madoz (1985:134) en referir-se a la capital del Maresme, també parlava de "*sus infinitos huertos*" on abundaven les hortalisses, els fruiters i el cànem, que s'exportaven als mercats de Barcelona, Granollers, Sant Celoni, Vic i "*la montaña*".

12. Algunes obres de referència sobre la viticultura i el mercat de vins i aiguardents són: A. Segarra Blasco (1994); E. Giralt (1952); J. Andreu (1986); J. Torras (1976).

13. El vi que es transportava en les bótes, s'exportava cap a l'Atlàntic i en el set-cents a través de Cadis, també es dirigí cap a les colònies americanes. Segons F. Costa (1985) després de l'ocupació francesa

Gràfic 2. Evolució dels sectors d'activitat (absoluts)

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

La presència de l'ofici de boter en les actes de matrimonis de la parròquia de Santa Maria de Mataró és notable durant el segle XVII¹⁴, i pot considerar-se un indicador prou clar de l'expansió de la viticultura per la seva estreta connexió amb la distribució i comercialització de la producció de vins i aiguardents, tot i que també manufacturaven recipients aptes pel transport d'altres mercaderies com ara el pinyó o la pesca salada.

(1808-1814), al desaparèixer els mercats tradicionals, la crisi de la vinya mataronina era general. A banda de la pèrdua dels mercats americans, s'han d'afegir altres causes: l'augment dels impostos, la importació il·legal de vins francesos i el descens de la qualitat dels vins i els aiguardents.

14. El nombre de boters, que formaren part del gremi de Sant Joan Baptista, va començar a disminuir en el darrer decenni del segle XVIII, coincidint amb la crisi conjuntural que es donà arreu del Principat, conseqüència dels successius conflictes bèl·lics en què es trobà involucrada la monarquia espanyola, juntament amb França i Gran Bretanya, i que implicaren el descens del comerç exterior. No obstant això, la presència de boters a Mataró, és constant fins als anys cinquanta del segle XIX. La crisi més greu que va patir la vinya, fins aleshores, es produí l'any 1853, conseqüència de la plaga de l'"*odium tuckeri*". Les destrosses foren generals a tota la comarca del Maresme a partir del mes d'agost de l'esmentat any, i a Mataró es va perdre pràcticament la totalitat de la collita. Aquesta plaga va continuar, però amb menys intensitat, durant els dos anys següents. De tota manera, en anys posteriors les collites milloraren fins a l'arribada de la fil·loxera l'any 1888, que va fer inclinar els pagesos mataronins cap a altres cultius com el de la patata. La patata, que s'exportava a Anglaterra, es va començar a sembrar durant la dècada dels anys setanta.

Altrament, el pes econòmic de l'agricultura, conformà un grup reduït de pagesos benestant, però, de cabdal importància amb capacitat de retenir part dels excedents produïts, i que saberen adaptar-se a les noves circumstàncies. Un gradual degoteig d'aquest col·lectiu rural en les activitats urbanes, especialment les relacionades amb el comerç, els convertí en protagonistes dels canvis que es produïren en el sí de la ciutat de Mataró des del darrer terç del sis-cents¹⁵.

La vinya, doncs, fou fonamental pel relleu econòmic de la ciutat de Mataró, ja que atragué capital d'altres sectors d'activitat¹⁶ i mà d'obra forana ja fos qualificada, com s'analitzarà posteriorment, o no qualificada:

Altrament, els "camins de la mar", com va indicar J. Fontana (1988) van ser essencials per l'exportació creixent cap als mercats de l'Atlàntic europeus i americans¹⁷, de vins i aiguardents a canvi d'importacions de cereals. La navegació de cabotatge, no únicament mataronina, sinó catalana en general, va ser bàsica en el comerç marítim a la Mediterrània. El deficient estat de la xarxa terrestre afavorí que les transaccions comercials es fessin per via marítima fins ben entrat el segle XX, encara que en el darrer terç del vuit-cents aquesta va quedar afectada per la competència de les línies del ferrocarril establertes a la costa¹⁸.

15. A. Garcia Espuche i M. Guardia Bassols (1989: 8) se n'adonen que l'excel·lent creixement demogràfic del Mataró del sis-cents va provocar una demanda del sòl urbanitzable, estimulant, doncs, la parcel·lació dels masos. Aquesta es dugué a terme mitjançant els establiments emfitèutics pels "pagesos posseïdors dels masos que envoltaven el nucli inicial i que són els primers beneficiaris del desenvolupament de la vila: aquí ja, creixement urbà i interessos dels propietaris agrícoles són elements inseparables [...] interessos de transformació de les rendes en urbanes, que tindran una llarguíssima supervivència a Mataró".

16. J. Giménez Blasco (1984: 85) argumenta que "A un determinat nivell de riquesa es correspon una determinada participació a les activitats vitícoles; i al mateix temps les propietats de vinyes més importants estan en mans dels grups més poderosos, al marge de quina sigui la seva activitat professional específica. La propietat de la vinya esdevindrà un element constitutiu i un factor d'increment de la riquesa patrimonial".

17. Els mariners catalans, amb patrons majoritàriament naturals dels ports de Mataró, Arenys, Sant Feliu i Sitges (A. Segarra Blasco, 1994), feien el tràfic costaner del Principat i València i l'antic recorregut de la zona de la Mediterrània occidental (litoral de Marsella, golf de Gènova, Sicília, les costes del Magrib i les Balears). En el decurs del segle XVII, el comerç es desplaçà progressivament cap a l'Atlàntic, i al final de la centúria van començar a destacar la presència de patrons catalans en els ports de Cadis i Lisboa, que poc a poc s'anaren endinsant en els trajectes ultramarins.

18. Sobre els efectes del ferrocarril en el creixement econòmic veure P. Pascual (1990). En els llibres de matrimonis de Mataró, a partir de l'any 1852 i fins a l'any 1868, s'han identificat 5 nuvis treballant en el ferrocarril: 2 maquinistes, 1 vigilant, 1 treballador del ferrocarril i 1 fogoner.

Les activitats marítimes van tenir, doncs, un paper decisiu per a l'impuls de l'economia de Mataró¹⁹, que per aquells anys ja es revelava com un centre distribuïdor de mercaderies. Si es dóna un cop d'ull a la trajectòria del sector de la marineria i la pesca que mostra el gràfic 2, es pot afirmar que el segle XVIII va ser el segle d'or de la marineria mataronina, fomentat, sobretot, per la comercialització de vins i aiguardents cap al mercat exterior. Però els orígens de l'ascens de l'ofici de mariner²⁰ a Mataró i en d'altres viles del litoral català, cal cercar-los en la descentralització de la marineria barcelonina que es va produir des de la segona meitat del segle XVI, la qual no es pot deslligar del procés de descentralització econòmica que s'inicià en aquests anys arreu del Principat, afectant als mariners però també d'altres sectors econòmics²¹.

Ara bé, coincidint amb el bloqueig del comerç marítim del final del XVIII, s'observa un abrupte descens d'aquest sector²². Així, entre l'any 1784 i el 1826, les

19. J. Llovet (1980) en el seu estudi sobre la Matrícula de Mar de Mataró explica que diversos foren els esdeveniments que contribuïren en el desenvolupament de la marineria mataronina. Entre aquests, destaca, el fet que en les Corts celebrades a Barcelona entre l'any 1701 i el 1702 es concedís a la ciutat de Mataró la facultat de tenir port franc. Això juntament amb la menor pressió fiscal mataronina respecte a la ciutat de Barcelona, va provocar que molts negociants i mercaders preferissin embarcar les seves mercaderies des del port de Mataró. Un altre fet decisiu que ajudaria a entendre la rellevància del port mataroní fou la instauració, l'any 1751, per part de la legislació borbònica de la Matrícula de Mar. Aquesta va ajudar a consolidar els oficis pròpiament marítimes, a la vegada que els hi atorgà una organització peculiar i un fur propi: va fomentar l'existència d'una gent apta i entrenada per a la navegació i d'aquesta forma es va assegurar el reclutament de la marineria necessària per al servei dels vaixells reials. Els matriculats a canvi de prestar el servei a l'armada gaudien d'una sèrie d'avantatges, com ara l'exempció de càrregues municipals, del servei militar d'allotjament i se'ls concedia el monopoli per a ocupar-se en la navegació, la pesca i la construcció naval

20. La presència de mariners en els llibres de matrimonis de Mataró és constant durant el període en estudi, però fou entre els decennis 1667-1676 i 1786-1796 quan es registra la major quantitat, concentrant-se entre l'any 1707 i el 1786, el 60% dels mariners esposats a Mataró.

21. A. García Espuche (1998: 89-107) observa una contradicció entre l'augment de les activitats portuàries i el simultani descens del nombre de mariners que es donà cap al 1550 a Barcelona. La seva anàlisi el portà concloure que durant la segona meitat del segle XVI es donaren una sèrie de canvis que calia relacionar-los amb el: *“descanso de la marineria estrictamente barcelonesa, aumento paralelo de los marineros en las poblaciones de la costa cercana, transformaciones en el tonelaje de la flota de estas localidades, nueva orientación de los viajes llevados a cabo por sus barcos, que pasaron del cabotaje corto, principalmente autónomo, a todos los tipos de viajes, pero relacionados con el comercio barcelonés. Fue éste, por tanto, el período clave en el que las poblaciones de la costa cercana a Barcelona a través, en un principio, de la participación con el comercio barcelonés, hicieron transformaciones esenciales que tuvieron repercusiones fundamentales en el futuro”*. L'autor també afirma que Mataró, juntament amb Canet de Mar i Arenys de Mar van ser les tres poblacions que *“mejor se adaptaron al modelo que correlacionaba el cambio en la flota, la participación en el negocio barcelonés y el crecimiento demográfico y urbano”*.

22. J. Llovet (2000: 295) explica que els efectes de la guerra contra Anglaterra foren tant devastadors a Mataró, que es creà una junta benèfica per a ajudar els treballadors en atur i els familiars dels mariners bloquejats a Amèrica. Així mateix, l'any 1788 es prohibí descarregar vaixells estrangers en les platges mataronines, obligant a fer-ho a Barcelona. A. Segarra (1994) observa que les rendes que generaren els drets d'entrada i de sortida de mercaderies per mar en la duana de Mataró, passaren de 257.570 rals d'ardit l'any 1765, essent el port que va obtenir els ingressos més alts darrera del de la ciutat de Barcelona, a 46.019, l'any 1780 i 1.783 rals d'ardit, l'any 1803.

activitats marítimes es reduïren a més de la meitat, del 26% d'individus registrats en el període anterior es passà a un 12%, i ja en el darrer període, 1827-1868, només al voltant del 6% dels nuvis mataronins documentats, es trobaven ocupats en oficis marítimes. Els primers indicis de la crisi se situen a mitjan 1785 amb la caiguda dels preus dels aiguardents, principal producte de mercadeig amb Amèrica. Aquesta crisi, qualificada per J. Ma. Delgado (1984) com de tipus capitalista, per la saturació del mercat i la presència d'excedents sense sortida, va suposar la pèrdua dels mercats americans i un canvi d'orientació del comerç.

No es pot acabar de descriure l'evolució seguida pels oficis de la marineria i la pesca sense parlar de les drassanes de Mataró, les quals juntament amb les d'Arenys de Mar, Barcelona, Canet de Mar i Sitges constituïren les més actives del Principat²³. Les bones condicions de les platges mataronines per ésser fondal i la possibilitat d'abastar-se de fusta procedent de Dosrius i Canyamars o del Montnegre, àdhuc d'altres indrets de la comarca del Maresme, facilitaren la proliferació de la construcció d'embarcacions, majoritàriament de reduïdes dimensions, entre 100 i 200 tones - sageties, bergantins, pollacres i alguna fragata i goleta -. Fou entre els decennis 1737-46 i 1807-16 quan es registren més persones treballant a les drassanes de Mataró²⁴.

El tercer gran sector econòmic de la capital del Maresme constitueix la població menestral, que en el període en estudi mai va deixar de créixer, llevat dels primers decennis d'expansió del sector de la marineria i la pesca, en què sembla manifestar un petit símptoma de retrocés. Aquest fet podria haver estat provocat pel transvasament de treballadors d'un sector a l'altre, és a dir, fills de menestrals que passessin a treballar a la marineria i pesca. Ara bé, l'augment del nombre de menestrals que s'observa des del darrer terç del segle XVIII, amb bona mesura, estigué motivat pel desenvolupament de la indústria tèxtil. Aquesta va experimentar una gran puixança en el darrer període, 1827-1868 -especialment a partir dels anys quaranta del segle XIX-, en què es registraren un

23. Cap dels municipis costaners de la província marítima de Mataró tingué prou vigor per a l'establiment de grans drassanes, essent les d'Arenys de Mar les capdavanteres en la construcció de vaixells. Aquestes són descrites per J. Llovet (1980) com "uns espais oberts, prop de la platja, amb instal·lacions eventuais, senzilles". F. Costa (1993: 31) esmenta que la crisi conjuntural que es donà arreu del Principat des del final del set-cents, va provocar el tancament de les drassanes mataronines des del 1835 fins a l'any 1850, però a la darrerria del segle XIX, encara eren ben actives.

24. J. Ma. Delgado (1983a) explica que si bé en la construcció d'un vaixell es poden distingir dues fases (la primera consistent en la construcció del buc i l'emplaçament del pals i la segona en l'acabat), és en la segona fase, quan a banda dels mestres d'aixa i els calafats també intervenen altres oficis especialitzats en la indústria naval com el de veler, fuster, corder, serraller i pintor.

33,5% dels marits casats a Mataró, mentre que, a tall d'exemple, durant el segon període d'aquesta recerca, 1685-1783, només hi treballaven un 7,9%. De tota manera, els oficis de la menestralia amb el tèxtil inclòs, per ser els principals protagonistes d'aquest treball, s'analitzaran amb detall en l'apartat 4.2.1.

D'altra banda, la presència en l'estructura socioprofessional mataronina d'un 6,7% de professionals vinculats al comerç, també és significativa. La intensa activitat comercial de la capital del Maresme es reafirma, una vegada més, per la quantia de persones registrades dins del comerç. Així, en el gràfic 2, es constata un progressiu i notori augment d'aquest sector des del final del segle XVIII coincidint amb la reducció del sector de la marineria i la pesca, mentre que l'augment i l'evolució que va experimentar a partir del decenni 1807-1816, plausiblement estigué imbricat amb l'expansió d'un altre sector, el tèxtil.

Els oficis més vinculats a la venda d'aliments –semolers, xocolaters, forners, carnissers, hostalers- i els que participaven d'una manera més activa en les transaccions comercials –comerciants, negociants, mercaders i corredors d'orella- són els que tenen una representació més gran al llarg de les dues centúries i mitja, amb un 38,4% i un 36,7% respectivament. En un nivell de significació numèrica inferior, però no per això menys important, es troben els adroguers i candelers (16,4%) i els botiguers (8,5%), destacant, entre aquests darrers, els botiguers de draps²⁵.

Els oficis vinculats al sector del transport per via terrestre, es mantingueren estables al llarg dels anys en estudi, assolint uns nivells entorn al 3%. Aquesta proporció, una vegada més, és un clar símptoma de la dinàmica comercial de Mataró puix que els transports foren fonamentals per al comerç interior tant amb les localitats o comarques veïnes com amb les viles i els mercats més llunyans de l'interior de la península²⁶.

25. P. Molas i Ribalta (1973) explica que els botiguers de draps, que formaven una petita burgesia, es dedicaven a la comercialització de teixits, mentre que els adroguers i cerers, semolers i xocolaters, grup més important, es dedicaven a la venda de productes de procedència colonial com el cacau, el sucre, el cafè o el pebre. J. Llovet (1966, 2000) documenta que la ciutat de Mataró, a les Corts celebrades a Barcelona els anys 1701-1702, va obtenir de la mà de Felip V el privilegi de poder nomenar corredors d'orella o de canvis i mercaders amb les mateixes prerrogatives que tenien els de Barcelona. El primer corredor d'orella que apareix registrat en els llibres de matrimonis de Santa Maria de Mataró, data de l'any 1707. Els adroguers i candelers juntament amb els confiters i els sucres es constituïren en gremi l'any 1777, sota la protecció de la Mare de Déu de la Puríssima. Tots plegats gaudien de certa posició social i intensificaven llurs lligams.

26. Sobre l'estat de la xarxa terrestre i l'articulació viària de Mataró, consultar J. Giménez Blasco (2000: 146-169).

Per últim, constatar la tendència ascendent, tot i que amb oscil·lacions, seguida per les professions liberals. Des de mitjan segle XVIII van apareixent i incrementant-se el nombre de professions vinculades a aquest sector, el més burocràtic²⁷.

Taula 1. Nombre de casos i representativitat dels oficis de Mataró classificats segons el sector d'activitat i la branca d'activitat

	casos	%
1. AGRICULTURA	3777	22,27
Hortolà	599	15,86
Llaurador	21	0,56
Pagès	613	16,23
Bracer	2093	55,41
Treballador	377	9,98
Moliner	57	1,51
carboner	2	0,05
llenyetaire	1	0,03
pastor	14	0,37
2. MARINERIA i PESCA	2734	16,12
Mariner	1609	58,85
Pescador	872	31,89
Calafat	56	2,05
Mestre d'aixa	91	3,33
Pilot	98	3,58
Patrons	7	0,26
coraler	1	0,04
3. MENESTRALIA	7264	42,82
3.1 Tèxtil	2864	39,43
<i>3.1.1 Tèxtil sense especificar</i>	<i>2068</i>	<i>72,21</i>
Teixidor	968	46,81
Mitger	462	22,34
Filador	78	3,77
Fabricant	55	2,66
Jornaler	431	20,84
tintorer	27	1,31
Pentiner	23	1,11
brodador	1	0,05
majordom de fàbrica	3	0,15
peo de fàbrica	1	0,05
parador de màquines	3	0,15
bataner	1	0,05
estisorer	6	0,29
blanquejador	3	0,15
torcedor	6	0,29

27. Sobre les reformes i noves competències municipals instaurades a Mataró arran del decret de Nova Planta, vegeu J. Llovet (2000: 269-280).

	casos	%
3.1.2 Llana	17	0,59
Abaixador	2	11,76
Teixidor de llana	2	11,76
Paraire	12	70,59
fabricant de llana	1	5,88
3.1.3 Lli	208	7,26
Teixidor de lli	208	100
3.1.4 Cotó	92	3,21
pintador d'indianes	48	52,17
teixidor d'indianes	25	27,17
fabricant d'indianes	11	11,96
mitger de cotó	8	8,70
3.1.5 Seda	479	16,72
Veler	218	45,51
Perxer	68	14,20
Mitger de seda	46	9,60
Passamaner	44	9,19
Torcedor de seda	42	8,77
velluter	19	3,97
cinter	12	2,51
tintorer de seda	11	2,30
puntaire	7	1,46
tirador d'or	1	0,21
cordoner	2	0,42
galoner	5	1,04
fabricant de mitges de seda	4	0,84
3.2 Vidre i Terrissa	233	3,21
Vidrier	107	45,92
Terrisser	123	52,79
fabricant d'olles	3	1,29
3.3. Espart i Cànem	518	7,13
Corder	310	59,85
Espardenyer	130	25,10
Esparter	30	5,79
Cisteller	32	6,18
Soguer	16	3,09
3.4 Pell	793	10,92
Sabater	548	69,10
Assaonador	26	3,28
Blanquer	160	20,18
Baster	52	6,56
guanter	3	0,38
beiner	1	0,13
guarnimenter	3	0,38

	casos	%
3.5 Confecció	488	6,72
Sastre	422	86,48
Sombrerer	49	10,04
fabricant de sombreros	1	0,20
calceter	7	1,43
matalasser	9	1,84
3.6 Metall	703	9,68
Ferrer	150	21,34
Daguer	103	14,65
Serraller	212	30,16
Clavetaire	71	10,10
Aguller	32	4,55
Calderer	36	5,12
Courer	46	6,54
armer	7	1,00
pedrenyaler	28	3,98
encepador	12	1,71
fabricant d'agulles	1	0,14
fabricant de claus	1	0,14
frener i seller	4	0,57
3.7 Fusta i construcció	1235	17,00
Fuster	424	34,33
Mestre de cases	450	36,44
Serrador	93	7,53
Rajoler	105	8,50
Fabricant de carros	14	1,13
Torner	49	3,97
Cadiraire	51	4,13
Manobre	22	1,78
lapidaire	3	0,24
picapedrer	2	0,16
ebanista	21	1,70
baguler	1	0,08
3.8 Boter	200	2,75
Boter	200	100,00
3.9 Paper	31	0,43
enquadernador	11	35,48
fabricant de productes de paper	11	35,48
paperer	3	9,68
llibreter	6	19,35
3.10 Arts plàstiques i música	140	1,93
Argenter	49	35,00
daurador	26	18,57
Pintor	22	15,71
Escultor/Gravador	20	14,29
Guitarrer/Corder de viola	14	10,00
fabricant de cordes de viola	1	0,71
capser	8	5,71

	casos	%
3.11 Altres	59	0,81
quincallaire	8	13,56
cabellaire	13	22,03
saboner	1	1,69
fabricant de sabo	1	1,69
fabricant de veles de seu	1	1,69
taponer	1	1,69
fabricant estris de pesca	3	5,08
rellotger	3	5,08
altres	28	47,46
4. PROFESSIONS LIBERALS	568	3,35
4.1 Apotecaris	55	9,68
4.2 Medicina	187	32,92
Cirurgià	156	83,42
doctor en medicina	31	16,58
4.3 Dret	158	27,82
Causidic	57	36,08
Escrivà	43	27,22
Notari	58	36,71
4.4 Rendistes	89	15,67
Ciudadà honrat	39	43,82
Hissendat	26	29,21
burges	10	11,24
cavaller	3	3,37
noble	11	12,36
4.5 Administració	79	13,91
5. MILITARS	264	1,6
6. EDUCACIÓ	55	0,3
7. COMERÇ	1132	6,67
7.1 Adroguers	186	16,43
Adroguer/Candeler	158	84,95
candeler	28	15,05
7.2 Botiga	96	8,48
Botiguer de draps	87	90,63
Altres	9	9,38

	casos	%
7.3 Alimentació	435	38,43
Semoler	127	29,20
Xocolater	76	17,47
Fornier	159	36,55
carnisser	15	11,81
altres queviures	34	7,82
hostaler i taverner	24	5,52
7.4 Comerç	415	36,66
Mercader	11	2,65
Comerciant	264	63,61
Negociant	129	31,08
marxant	6	1,45
corredor d'orella	4	0,96
corredor de canvis	1	0,24
8. TRANSPORT	457	2,69
Traginer	344	75,27
Carreter	105	22,98
Altres	8	1,75
9. ALTRES	159	0,94
correu	5	3,14
ferrocarril	10	6,29
actor	4	2,52
music	23	14,47
criat	22	13,84
jardiner	4	2,52
veterinari	18	11,32
pobres	10	6,29
altes	63	39,62
10. NO CONSTA	553	3,26
TOTAL	16963	

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró

4.2.1 Mataró i els oficis de la menestralia

Els múltiples oficis de la menestralia registrats en els llibres de matrimonis de la parròquia de Santa Maria de Mataró entre l'any 1627 i el 1868, han estat classificats en les diferents branques d'activitat que configuren el món de l'artesanat de la ciutat de Mataró, com s'observa en la taula 1. Aquesta tasca no ha estat tant planera com sembla a primera

vista, per l'ambigüitat que s'ha trobat a l'hora de classificar determinats oficis i que obria la possibilitat d'ubicar alguns dels oficis en més d'una branca d'activitat (vegeu capítol 2).

Un possible criteri a seguir, hagués estat, agrupar els oficis per gremis i/o confraries d'oficis. Aquest podria haver facilitat el treball posterior d'esbrinar l'existència de connexions, mobilitat i lligams familiars entre els oficis d'un mateix gremi. No obstant això, a causa de l'heterogeneïtat que presenten algunes d'aquestes corporacions, així com pels canvis que es van produir al si de la pròpia estructura gremial al llarg del període que aborda aquest estudi, es va descartar aquesta possibilitat²⁸. A més, segons argumenta P. Molas i Ribalta (1980) les mateixes disposicions municipals feien constar moltes vegades l'existència de "*muchos sugetos de diferentes estados y oficios que no tienen confradia ni forman cuerpo alguno*", és a dir, els gremis no representaven la totalitat del treball artesà. Aquesta circumstància encara va reforçar més el fet de descartar aquesta via d'anàlisi.

El criteri que s'ha convingut més satisfactori ha estat la classificació per la matèria primera, tot i que, ja avanço que en algun ofici s'ha trobat pertinent realitzar alguna excepció. D'aquesta manera, com es presenta en la taula 1, els oficis de la menestralia s'han classificat en les següents branques d'activitat: tèxtil, vidre i terrissa, espart i cànem, pell i calçat, fusta i construcció, metall, arts plàstiques i música, confecció i paper.

El desenvolupament de les activitats menestrals, no únicament a Mataró sinó arreu del Principat, va ser possible per la formació prèvia d'un mercat interior, potenciat per l'especialització de la viticultura i els elevats ingressos agrícoles que generaren les exportacions dels productes que en derivaven, els quals van contribuir al creixement de la indústria tèxtil i d'altres especialitzacions industrials arreu del Principat²⁹.

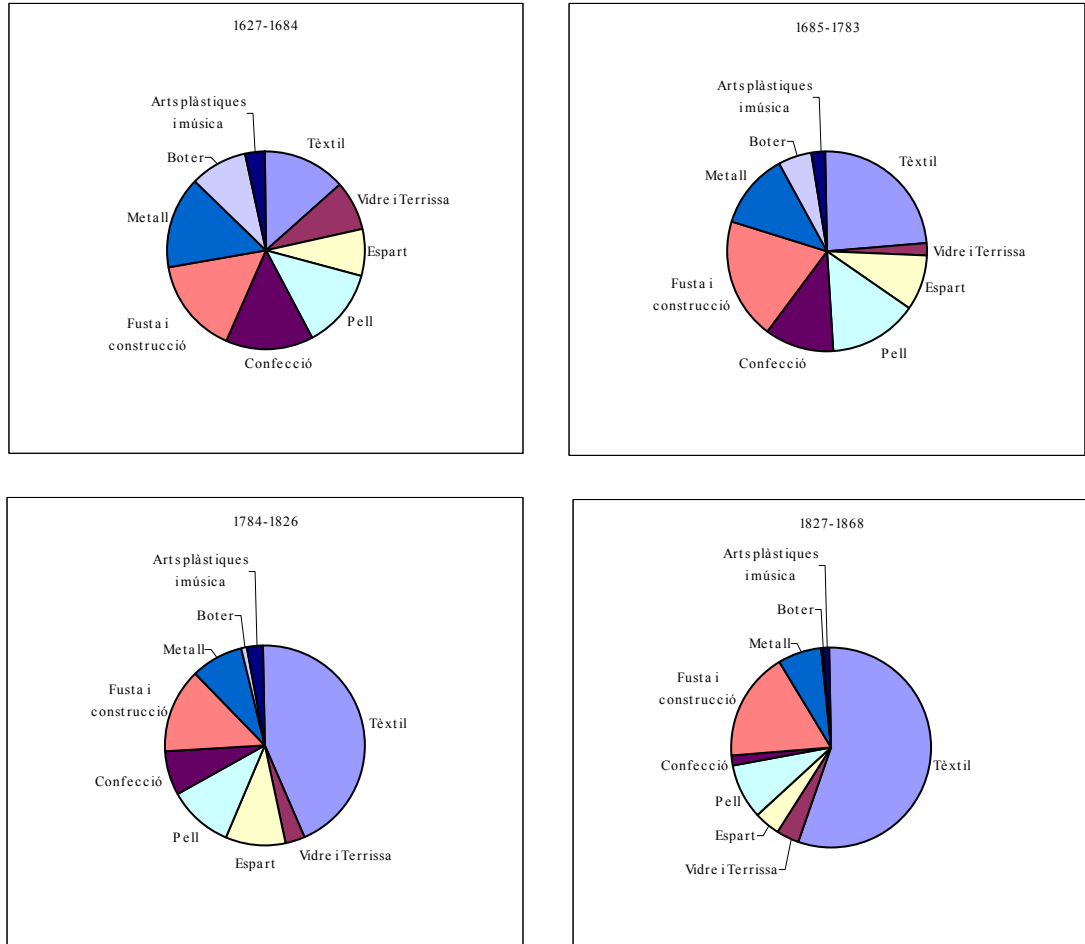
En el gràfic 3, s'observa el gran dinamisme de la societat menestral mataronina. Els nuvis menestrals de Mataró, entre l'any 1627 i el 1684, s'integraren preferentment i quasi simètricament, en les branques d'activitat més tradicionals de totes les ciutats catalanes - tèxtil, pell i calçat, confecció, fusta i construcció i metall -, encara que tampoc és menyspreable el nombre de contraents que es localitzen ocupats en el vidre, l'espart i el cànem o en el mateix ofici de boter³⁰.

28. Sobre les confraries d'ofici mataronines i el seu funcionament consultar: J. Giménez Blasco (2001); J. Llovet (2000) i P. Molas i Ribalta (1973, 1980). Tanmateix, esmentar que el Real Decret del 20 de gener del 1834 sobre la llibertat del comerç va suposar la desaparició dels gremis.

29. Vegeu nota 10.

30. Sobre l'ofici de boter veure p. 95-96 d'aquest mateix capítol.

Gràfic 3. Les branques d'activitat de la menestralia per períodes

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

De fet, no s'ha d'oblidar que Mataró, durant el segle XVI ja era reconeguda per la notable qualitat de la seva manufactura de vidre. L'abundància de llenya a les rodalies de la capital del Maresme afavorí la proliferació de forns de vidre, que fabricaven a la manera veneciana. Els acabats i la comercialització es feia bàsicament a Barcelona, circumstància que ha portat a parlar del *binomi Barcelona-Mataró*. Mataró mantingué el seu prestigi fins a la primera meitat del segle XVII, quan s'inicià un procés de davallada

que remeté al principi del segle XIX perquè es va produir una revifalla de la vidrieria mataronina³¹.

En el període següent, 1685-1783, començaren a destacar els oficis del tèxtil i els de la fusta i la construcció, constatació que es fa més evident en els dos períodes posteriors. A partir dels anys vuitanta del segle XVIII, el tèxtil es revelà com l'activitat predominant entre els menestrals mataronins i anà progressivament augmentant. Així doncs en el darrer període, 1827-1868, més del 50% dels menestrals esposats a Mataró treballaven en el tèxtil, mentre que en la fusta i la construcció -segona branca d'activitat en nombre de persones ocupades- es localitzen al voltant del 18% dels menestrals.

El tèxtil, un dels rams d'activitat tradicionals, a partir de la segona meitat del segle XVIII anà augmentant progressivament la seva importància econòmica, fins que els seus beneficis foren superiors a les rendes obtingudes de la terra, de manera que la indústria tèxtil es convertí en l'activitat hegemònica i més dinàmica de Mataró, bàsicament per l'expansió del subsector de la seda i el cotó. Des de mitjan segle XIX aquesta indústria es convertí en l'eix vertebral de l'economia mataronina, òbviament, en detriment d'altres manufactures. De fet, quan s'han analitzat els grans sectors econòmics que conformen el mercat laboral de Mataró (vegeu apartat 4.2), ja s'intuïen transvasaments de població entre sectors. L'anàlisi més detallat de les dades, però, ha portat constatar que l'augment de les activitats tèxtils, tant en l'increment de nombre d'homes que desenvoluparen oficis del tèxtil preexistents com en l'aparició d'oficis nous (mitger, filador, pintador d'indianes,...), també es va realitzar a costa de la reducció de determinats oficis de la menestralia, com per exemple, el de sastre o el de sombrero. La ciutat de Mataró va ser de les poques ciutats catalanes, darrera de Barcelona, que participà des del segle XVIII³² en l'expansió econòmica que significaren les fàbriques d'indianes, si bé la guerra del

31. Sobre l'ofici de vidrier a Mataró consulteu: A. Garcia Espuche (1998); J. Llovet (2000); J. Giménez Blasco (2001).

32. L'inici de la indústria espanyola del cotó, coneguda amb el nom de manufactura d'indianes, es circumscriu a Barcelona des de mitjan segle XVIII. La prohibició d'importar indianes i d'altres productes tèxtils des de l'estranger que va decretar la monarquia borbònica els anys 1717 i 1728, amb l'objectiu de protegir la producció de teixits de seda i de llana, fou determinant per a la introducció de la manufactura del cotó a Catalunya, seguint un procés semblant al d'altres zones d'Europa. Aquests fet juntament amb la demanda creixent per l'èxit que havien tingut els teixits de cotó entre la població del Principat i les colònies, provocà l'establiment d'aquesta indústria. Tanmateix, no s'ha d'oblidar que el comerç d'indianes també estava vinculat a l'exportació dels vins i aiguardents. La fabricació de teixits de cotó, arran de la qual es desenvolupà la indústria fabril del Principat, va ser tant pels seus orígens com per la seva predominant implantació una indústria barcelonina, però també s'estengué a d'altres localitats, entre les quals destacà Mataró, Manresa, Olot, Manlleu, Vic, Igualada i Reus.

Francés va originar, en pocs anys, el declivi d'aquesta activitat³³. L'any 1746 es documenta la fundació de la primera fàbrica d'indianes de Mataró, la segona de Catalunya, amb privilegis i franquícies: la Real Fábrica de Indianas de Jaime Campins y Compañía. Les fàbriques d'indianes i de teles pintades van ser les que crearen les condicions que possibilitaren el començament del procés de mecanització de la indústria tèxtil.

Paral·lelament a les indianes, durant el segle XVIII també adquiriren importància els oficis relacionats amb la manufactura de la seda, representant un 16,7% del conjunt d'oficis vinculats al tèxtil. L'expansió de la sederia, però, no fou exclusiu del municipi de Mataró, ja que va créixer arreu de Catalunya, principalment, durant la segona meitat del segle XVIII. Aquesta fet s'ha de relacionar, fonamentalment, per les disposicions governamentals de protecció i foment del sector de la seda i el desenvolupament del comerç cap a les colònies americanes i la Península i, en menor grau, cap a l'Europa nòrdica (A. Segura, 1991).

Els menestrals mataronins que treballaven la seda³⁴ tingueren la seva època d'esplendor durant el segle XVIII³⁵, arribant a convertir-se la ciutat de Mataró en un dels

33. Vers finals dels anys vuitanta del segle XVIII, la indústria cotonera passà per uns moments de crisi originats per la saturació del mercat colonial, agreujant-se la situació a partir del 1797. Així mateix, la guerra dels anglesos amb Espanya va generar el bloqueig de les rutes comercials marítimes, iniciant-se el procés de crisi econòmica arreu de Catalunya. Llavors, aquesta indústria es reorientarà cap al mercat interior seguint, les xarxes comercials establertes anteriorment per les indústries tradicionals, com la llana.

34. Per a conèixer millor el món de la seda a Mataró consultar la monografia d'A. Martí Coll (1967).

35. Majoritàriament, les actes de matrimoni de Mataró comencen a registrar els oficis relacionats amb la manufactura de la seda a partir del darrer terç del segle XVII: els cinters s'identifiquen entre 1698 i 1813; els galoners entre 1784 i 1857; els perxers entre 1656 i 1810; els velluters entre 1686 i 1822; els mitgers de seda entre 1754 i 1817; els tintorers de seda entre 1685 i 1790; els torcedors de seda entre 1684 i 1840. Els velers, els menestral per excel·lència de la manufactura de la seda i, per tant, els més nombrosos són els que es localitzen abans juntament amb els passamaners, l'any 1633 i 1631, respectivament. L'excepció la donen 2 cordoners registrats entre l'any 1855 i el 1857. La diversitat i consegüent especialització dels oficis que integren el món de la seda és un indicador prou clar de l'auge que va gaudir aquesta manufactura a Mataró durant el set-cents. La trajectòria seguida per aquests oficis coincideix plenament amb la descripció que fa A. Segura (1991: 227) sobre els oficis de la seda mataronins a partir de les dades que proporcionen els cadastres de 1717, 1750, 1780 i 1807: "El conjunt de passamaners, dels perxers i cinters que comprenia el 65% dels artesans de la indústria de la seda a començament de segle [...] experimentarà una forta davallada. [...] a la primerenca especialització de la producció de cintes i passamans, s'afegí, a partir de mitjan segle, la producció de mocadors, mantellines i altres teixits de seda. La forta expansió que conegué durant la segona meitat del segle la indústria sedera mataronina va ser protagonitzada, sobretot, per l'increment del nombre de velers i només molt marginalment per l'augment del de perxers i cinters".

Altrament, les puntes de coixí de fil i blondes de seda, com se sap, era una pràctica molt estesa al Maresme, però, malauradament, a les actes de matrimoni només surten registrats 7 puntaires entre l'any 1748 i el 1775 puix que aquesta era una activitat que s'acostumava a fer a casa, i qui la practicava, principalment, eren les dones i els nens, desenvolupant-se, sobretot, des de mitjan sis-cents, per les mullers i les filles de pescadors i mariners.

sis centres seders més importants de Catalunya, juntament amb Barcelona, Manresa, Reus, Tarragona i Tortosa. El gremi de l'Art de la Seda es fundà a Mataró l'any 1748, coincidint amb el moment en què la Intendència de Barcelona restringí la importació de seda crua de València i Aragó en les sis localitats esmentades; fet que va limitar l'arrelament de la producció de seda en altres localitats del Principat de Catalunya (A. Segura, 1991).

A la comarca del Maresme, i concretament a Mataró, la pèrdua del mercat colonial no va implicar la substitució de la seda pel cotó, com succeí en altres zones de Catalunya, sinó que com argumenta A. Segura (1991), suposà el relleu "en la preeminència de la seda pel cotó a partir del canvi de segle", és a dir, no es "tracta tant d'una substitució radical de la seda pel cotó com d'una progressiva decantació de les inversions dels grans "fabricants" cap a al indústria del cotó". El cotó va fer possible el creixement de la indústria tèxtil en una època difícil, quan la crisi del comerç exterior provocada per les guerres amb la Gran Bretanya, la guerra del Francès, l'emancipació de les colònies americanes i la liberalització de les exportacions de la seda crua (1801), van provocar que productors i comerciants es decantessin per exportar la seda crua cap a Lió, amb la consegüent davallada de la seda; problemes de competència amb la seda italiana i, per últim, els efectes de contraban dels teixits estrangers acabaren de configurar les causes de la crisi. La pau d'Amiens (1802), amb la qual es desbloquejava el comerç marítim, i la disposició del 20 de setembre de l'any 1802 en què es prohibia la introducció de filats estrangers, van ser decisives en el creixement industrial català.

Durant les dues primeres dècades del vuit-cents el subsector cotoner va poder anar mantenint la seva manufactura de filar i teixir mercès a un mercat orientat a cobrir les demandes bàsiques del consum domèstic. Així, en finalitzar la guerra l'any 1814, "de seguida trobarem un conjunt de filadors i teixidors en actiu considerable" (F. Costa, 1985: 113). Al llarg del segle XIX, els oficis de filador³⁶ i de teixidor³⁷ anaren substituint

36. La indústria catalana va incorporar els processos de filatura tardanament. La presència en els llibres de matrimonis de Mataró, de l'ofici de filador, data de l'any 1820, observant-se en el darrer període, 1857-1868, un 56% dels filadors registrats. De fet, segons F. Costa (1985) la filatura mataronina fins al final dels anys vint del segle XIX es va caracteritzar per ser una activitat artesana, amb una capacitat productiva molt reduïda a causa d'una tecnologia endarrerida i la manca de capitals. Les primeres fàbriques de filats, d'aquest període, foren de tipus familiar. A partir dels anys 30 s'inicià un canvi perquè els fabricants de filats mataronins ampliaren els seus negocis i introduïren la mecanització, essent total la transformació en aquest subsector l'any 1848.

37. Entre l'any 1826 i el 1868 es concentren el 80% dels teixidors registrats als llibres de matrimonis de Santa Maria de Mataró.

la resta d'oficis del tèxtil, com per exemple el de mitger, que des del darrer terç del segle XVIII fins a les dues primeres dècades de la centúria següent, fou el principal ofici del sector³⁸. L'expansió de les filatures i les fàbriques de teixits, es veié facilitada per l'arribada de la màquina de vapor. Mataró fou la tercera ciutat catalana, després de Barcelona i Terrassa, en disposar de màquines de vapor.

L'auge del tèxtil, però, també implicà el creixement de determinats oficis vinculats al desenvolupament d'aquesta indústria, com el de serraller, ja que, a banda de fer panys, reixes, claus, poms, picaportes, etc., aquests fabricaven altres objectes de ferro ara lligats a la indústria com maquinària per a la indústria tèxtil. Segons F. Costa (1993: 35) “[...] les foneries fan d'auxiliars de les fàbriques tèxtils i es comencen a instal·lar quan la revolució industrial s'intensifica. L'any 1847 (a Mataró) obre la primera indústria de fos, Vives, Soler i Companyia; de fet, es tracta de la capitalització d'una indústria artesanal dels manyans Serafi Vives i Gaspar Guasch, que aporten 34000 rals per a poder augmentar la producció de ferro colat. [...]. De l'èxit d'aquestes activitats, n'és un exemple l'exposició industrial de 1865, que mostra baranes de fosa, màquines de cosir, premses d'oli, màquines d'encunyar, etc. Les foneries més importants són la dels Font i la dels Roures. L'any 1864 Miquel Font crea una indústria dedicada a construir tota mena de màquines i motors de vapor [...]”.

Deixant de banda la indústria tèxtil, l'evolució seguida pels oficis dedicats al treball de la fusta i la construcció no es pot desvincular del creixement demogràfic i l'expansió urbanística viscuda per la capital del Maresme entre els anys 1627 i 1868. La documentació d'oficis de la construcció -mestres de cases, fusters i rajolers- indiquen un creixement físic de la ciutat de Mataró, que segueix una trajectòria paral·lela a la de la conjuntura econòmica i al creixement demogràfic mataroní³⁹.

38. Segons A. Segura (1991: 231) l'ofici de mitger, estrictament lligat al treball de la seda i del cotó, comença a desenvolupar-se a Mataró “justament quan els sectors de la sederia tradicional de la ciutat donaven els primers signes d'esgotament i decadència”. En els llibres de matrimonis de Mataró apareix registrat per primer cop l'any 1760. Tanmateix, en un parell d'estudis realitzats per M. Llonch (1997, 1998) es certifica que la producció de mitges i d'altres gèneres de punt és una de les activitats més característiques de Mataró.

39. Vegeu més informació en el llibre de A. Garcia Espuche i M. Guardia Bassols (1989: 68-71). Aquests autors, observen la mateixa evolució però a través d'una font diferent: “Durant l'etapa 1679-1731, la presència dels mestres de cases s'ha reforçat encara més: els fusters queden a un nivell inferior al de 1570-1600 i els rajolers tenen aquí una primera aparició, mentre que els mestres de cases han doblat llur participació. Finalment l'etapa 1752-1797 manté pràcticament les mateixes proporcions de participació entre mestres de cases, fusters i rajolers: els mestres de cases tenen també aquí un paper clarament preponderant. [...] famílies de mestres de cases amb gran tradició a la ciutat; en canvi, entre els fusters i els rajolers, les famílies amb presència llarga a Mataró són molt escasses [...]”. A partir del 1752, amb la

Juntament amb aquestes dues branques d'activitat, durant el segle XVIII també destacaren altres manufactures com la blanqueria i la producció de sogues i cordes. Mataró mai es caracteritzà per ser un centre blanquer important com per exemple la ciutat d'Igualada o la de Vic, però l'ofici de blanquer a partir dels anys seixanta va experimentar un considerable increment, coincidint amb la creació l'any 1764 d'un gremi propi⁴⁰, i anà augmentant al llarg del segle XIX. Una evolució semblant es manifesta entre els menestrals que utilitzen el cuir com a matèria primera, els sabaters⁴¹.

Altrament, l'augment que s'observa dels menestrals que treballen l'espart i el cànem des del final del segle XVIII, va en consonància amb la trajectòria seguida pels oficis relacionats amb la construcció de vaixells (descrita damunt), car els menestrals que feien cordes, sovint, estaven especialitzats en fabricar cordes grosses per a les embarcacions⁴². La mateixa situació s'esdevé en l'ofici de serrador o en el de clavetaire. Segons E. Graells (1972 28) a Mataró s'hi "exportaven quantitats ingents" de claus procedents de la zona siderúrgica més important del Principat, Ripoll i la vall de Ribes⁴³. "Una gran part la consumia la seva renomada drassana per a la construcció de vaixells; l'altra part la dedicaven a la revenda a les ciutats del litoral, especialment, València i Alacant, aprofitant l'avantatge de posseir una bona flota mercant".

represa de les iniciatives urbanitzadores, augmenten les expectatives, creix el nombre total d'integrants dels oficis de la construcció i es detecten amb més assiduitat petites inversions dels mestres de cases, que no es limiten ja a construir i traspasar l'establiment, sinó que conserven algunes unitats per llogar-les o establir-les".

40. P. Molas i Ribalta (1980) i J. Llovet (2000) constaten que els menestrals de la fusta i la construcció juntament amb els de la pell pertanyien a la confraria de Sant Joan Baptista fins a l'any 1760, en què aquests darrers se separaren. Els mestres de cases, l'any 1786 també aconseguiren tenir ordinacions pròpies.

41. J. Ma. Delgado (1983c: 256) explica que l'evolució ascendent seguida pels sabaters de Mataró va quedar truncada en el període 1797-1806, a causa de la seva participació en el comerç colonial, però a partir del decenni següent tornaren a remuntar, seguint una trajectòria similar a la dels sabaters barcelonins.

42. P. Vilar (1966, III: 343) constata que "l'adjudicació del subministrament de cordes i veles a la marina reial és un afer català, a mans de companyies de comerciants barcelonins".

43. A Catalunya s'ubiquen dues zones siderúrgiques, la Vallferrera, al Pallars, i la de Ripoll i la seva comarca, molt més important, que s'especialitzaren en la construcció de claus i la fabricació d'armes de foc.

4.3 L'origen geogràfic de la població activa masculina⁴⁴

La característica geogràfica predominant de la població casada a Mataró entre els anys 1627 i 1868 és el seu autoctonisme, és a dir, els nuvis esposats a la capital del Maresme, com s'ha demostrat en el capítol anterior, en analitzar l'origen geogràfic i el mercat matrimonial, majoritàriament són nascuts a la ciutat de Mataró. Així mateix, la característica general que s'observa entre la població activa masculina no nascuda a Mataró és la prevalença de la proximitat geogràfica, en el decurs dels anys. Aquesta població immigrant dibuixa un radi d'acció centrat al voltant de les localitats geogràficament més pròximes al municipi de Mataró i les seves comarques veïnes; Argentona, Cabrera de Mar, Sant Andreu de Llavaneres i Vilassar de Mar i de Dalt, tots ells municipis del Maresme, són els que envien més efectius a Mataró, llevat d'una excepció, el municipi de Barcelona, tal com s'aprecia en la taula 2.

Taula 2. Principals llocs de procedència dels immigrants de Mataró, 1627-1868

Ordre	Municipi	Persones	%
1	Barcelona	542	8,49
2	Sant Andreu de Llavaneres	365	5,71
3	Argentona	359	5,62
4	Cabrera	162	2,54
5	Vilassar de Dalt	152	2,38
6	Dosrius	128	2,00
7	Vic	122	1,91
8	Arenys de Mar	113	1,77
9	Arenys de Munt	106	1,66
10	Sant Vicenç de Montalt	106	1,66
11	Sant Pere de Vilamajor	94	1,47
12	Granollers	89	1,39
13	Calella	86	1,35
14	Manresa	75	1,17
15	Blanes	64	1,00
16	Canet de Mar	64	1,00
17	Cardedeu	64	1,00
18	Pineda de Mar	56	0,88
19	Sant Celoni	54	0,85
20	Olot	50	0,78

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

44. Al llarg del text quan es parla de població activa masculina, de fet, s'està referint als nuvis registrats en els llibres de matrimonis de Mataró. Més informació sobre aquest aspecte es pot obtenir a l'apartat 2.1 del capítol 2.

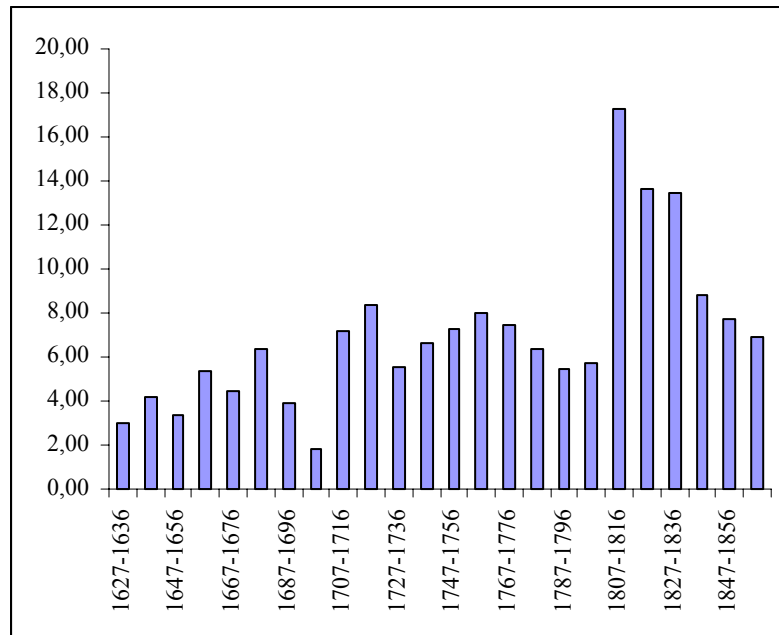
Barcelona, pel paper que desenvolupa com a metròpoli, i/o per les interrelacions socioeconòmiques que guarda amb Mataró des de mitjan segle XVII, i pel desplaçament cap a la capital del Maresme de part dels processos productius (vegeu apartat 4.2), és el municipi que envia el major nombre de forans per ofici, entorn al 8,5%. A banda de Barcelona, altres municipis extracomarcals també destaquen per enviar treballadors a la capital del Maresme, tot i que, com s'observa en la taula 2, els percentatges són inferiors. Aquests són, entre d'altres, per ordre d'importància numèrica: Vic, Sant Pere de Vilamajor, Granollers, Manresa, Blanes, Sant Celoni i Olot.

La importància capital que té Barcelona i l'alt volum de nuvis casats a Mataró procedents de la Ciutat Comtal han fet oportú dedicar un apartat a la immigració barcelonina registrada en els llibres de matrimoni de Mataró.

4.3.1 La immigració barcelonina

Malgrat no disposar dels instruments necessaris per a realitzar una mesura correcta sobre el fenomen de la immigració barcelonina, ja no tan sols del municipi en estudi sinó d'arreu de Catalunya, a continuació es presenta una valoració, encara que només sigui a tall d'aproximació, del contingent migratori barceloní registrat en els llibres de matrimonis de Mataró, entre l'any 1627 i el 1868.

La immigració barcelonina que es registra a Mataró, tal com s'observa en el gràfic 4, és constant en el decurs dels dos segles i mig analitzats. No obstant això, a partir del primer decenni del segle XVIII aquest contingent augmentà, i es tornà a intensificar durant la centúria posterior. Són els tres decennis compresos entre l'any 1807 i el 1836 quan s'observa la major aflluència de barcelonins cap a la capital del Maresme, essent aquests de l'ordre del 17,24%, entre l'any 1807 i 1816 i del 13,5% en els altres dos decennis, mentre que la mitjana de tot el període es situa entorn al 6%. Aquesta circumstància, amb tota probabilitat, s'ha de relacionar amb la guerra del Francès, perquè va provocar que un nombre important de barcelonins es refugiessin a la ciutat de Mataró (veure p. 62 del capítol 3).

Gràfic 4. Evolució dels immigrants barcelonins registrats a Mataró (percentatge)

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

Aquesta població barcelonina es reparteix en moltes de les activitats professionals exercides a Mataró, localitzant-se immigrants barcelonins en 111 oficis. Ara bé, determinats oficis sobresurten com a receptors de barcelonins.

La taula 3 que presenta el percentatge d'individus nascuts a Barcelona i casats a Mataró segons el període i el sector i/o la branca d'activitat en què treballen, mostra que la població d'origen menestral és la predominant entre els immigrants barcelonins; concretament, un 50,5% del conjunt de barcelonins són menestrals. Només durant el primer període, 1627-1684, es va donar una lleugera superioritat dels integrants dels oficis relacionats amb la marineria i la pesca (27% en la marineria i pesca i 24% en la menestralia). El percentatge de treballadors d'aquest sector, principalment, mariners i pescadors, durant els períodes posteriors deixaren de perdre rellevància estadística. Aquest fet podria ajudar a rubricar l'argument sobre la descentralització de la marineria barcelonina exposat per A. García Espuche (1998) i de la que ja s'ha parlat en la pàgina 97 del present capítol.

Els menestrals barcelonins registrats en els llibres de matrimonis de Mataró, a partir del període 1685-1783 es localitzen, majoritàriament, treballant en el tèxtil. En certs

moments però, també és significatiu el nombre de menestrals registrats en altres branques d'activitat. Així, entre altres, cal destacar el percentatge de vidriers barcelonins documentats al segle XVII, circumstància que concorda amb l'estreta relació que es mantingué amb els vidriers de Barcelona⁴⁵, o els percentatges de menestrals de la pell i la fusta i la construcció registrats a partir dels anys trenta del segle XIX, que a la vegada deu estar relacionat amb l'expansió d'ambdues branques d'activitat⁴⁶.

Taula 3. Percentatge de barcelonins segons els sectors d'activitats, 1627-1868

Activitat	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
Agricultura	9,09	7,30	2,06	3,37	4,24
Marineria i Pesca	27,27	6,57	5,67	0,56	5,54
Menestrals	24,24	45,99	63,40	74,16	50,55
tèxtil	12,50	42,86	50,41	43,94	35,04
vidre i terrissa	25,00	3,17	2,44	3,79	4,38
espart i cànem	12,50	4,76	2,44	5,30	5,11
pell	0,00	11,11	9,76	13,64	13,50
confecció	0,00	11,11	12,20	4,55	10,22
fusta i construcció	0,00	6,35	5,69	15,15	11,31
metall	12,50	12,70	4,07	9,85	9,85
boter	12,50	1,59	0,81	0,00	1,09
paper	0,00	1,59	1,63	0,00	1,09
arts plàstiques	12,50	1,59	8,13	3,79	6,20
altres	12,50	3,17	2,44	0,00	2,19
Professions liberals	12,12	7,30	12,89	7,87	9,78
Comerciant	9,09	21,90	7,73	8,43	11,62
Transport	3,03	3,65	3,61	0,56	2,58
Altres	0,00	0,73	1,03	2,25	1,29
No consta	15,15	6,57	3,61	2,81	4,80

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

Després de la població menestral, sobresurt la dedicada al comerç seguit de la que treballa en les professions liberals (12% i 10% respectivament), mentre que els percentatges de població que conformen els restants sectors d'activitat no són tant notables. La distribució d'aquests percentatges pot explicar-se per la funció de metròpoli i gran centre de redistribució de mercaderies que exercia Barcelona.

45. Veure nota 31 i pàgines 106 i 107 d'aquest mateix capítol.

46. Més informació sobre l'evolució dels oficis relacionats amb la pell i la fusta i la construcció es pot obtenir en les pàgines 110 i 111 d'aquest mateix capítol.

Si es té present l'evolució dels sectors d'activitat, àdhuc els oficis, les dades de la taula 3 indiquen que l'arribada de mà d'obra especialitzada deu estar relacionada, o millor dit, és directament proporcional al desenvolupament de l'ofici. A tall d'exemple, s'ha constatat com els 19 mitgers barcelonins registrats a Mataró arriben, bàsicament, entre l'any 1777 i el 1836, període de màxim desenvolupament d'aquest ofici. El mateix passa amb els 57 teixidors barcelonins registrats des de l'any 1777 o amb els 10 blanquers que arriben a Mataró, especialment, entre el 1807 i el 1846, coincidint amb els anys en què la indústria tèxtil i la de la pell és més activa a Mataró. Tot això condueix a pensar que l'arribada de mà d'obra forana procedent de la Ciutat Comtal no fou un fet aleatori car aquests arribaren a Mataró, bàsicament, quan es precisava aquesta mà d'obra i/o el mercat laboral els hi era favorable. Tanmateix, s'haurà d'analitzar el lloc de naixement i el període d'arribada de la mà d'obra forana procedent d'altres municipis per a poder determinar si es dona un component d'especialització des de l'origen geogràfic.

4.4 L'origen geogràfic segons els sectors d'activitat

Una primera anàlisi de l'encreuament del lloc de naixement amb cadascun dels sectors d'activitat que conformen les activitats econòmiques de Mataró, permetrà esbrinar si les característiques sobre l'origen geogràfic de la població activa masculina, descrites en l'apartat 4.3, es compleixen independentment del sector d'activitat en què s'identifiquin treballant. Ara bé, donat els resultats obtinguts en l'anàlisi de l'origen professional dels immigrants barcelonins, caldria esperar, doncs, que la procedència geogràfica canviés segons l'origen professional.

Un primer cop d'ull a les dades de la taula 4, denota que un dels col·lectius més dinàmics de la societat mataronina, la marineria i la pesca, també sobresurt per ser el que registra un major predomini de població autòctona (85,5%), si bé les proporcions de mataronins que es localitzen en els altres sectors, també són més altes que la dels forans. Aquestes oscil·len entre el 60,4% d'autòctons en la menestralia (amb el tèxtil exclòs) i el 54,9% en el comerç. L'excepció la presenten les professions liberals, l'únic sector en què s'observa un percentatge d'autòctons inferior al de forans, 33,1% i 61,7%, respectivament⁴⁷.

47. C. Ros (1997) explica que els resultats de l'origen geogràfic segons els sectors d'activitat palesos per la parròquia de Santa Maria de Mataró són similars als observats en un estudi anterior basat en la parròquia de

Taula 4. Evolució de l'origen geogràfic dels nuvis de Mataró segons el sector d'activitat (percentatge)

1627-1684							
	Mataró	Maresme	Com. veïnes	Catalunya	Espanya	França	Estranger
Agricultura	42,86	19,56	7,99	9,35	0,51	19,22	0,51
Marineria i pesca	85,98	4,04	2,96	3,77	0,54	2,43	0,27
Menestralia	66,83	12,83	7,17	9,83	0,17	3,17	0,00
Professions liberals	71,43	3,90	10,39	5,19	5,19	3,90	0,00
Comerç	58,76	10,31	7,22	15,46	0,00	8,25	0,00
Transport	55,88	10,29	8,82	10,29	0,00	14,71	0,00

1685-1783							
	Mataró	Maresme	Com. veïnes	Catalunya	Espanya	França	Estranger
Agricultura	61,71	18,69	10,25	6,43	0,91	1,88	0,12
Marineria i pesca	88,80	4,64	2,54	2,74	0,83	0,00	0,45
Menestralia	63,76	9,22	11,79	12,50	1,16	1,21	0,35
Professions liberals	30,99	4,58	11,27	23,94	20,07	3,87	5,28
Comerç	68,57	5,71	14,57	10,00	0,57	0,29	0,29
Transport	64,00	10,29	9,71	13,14	1,14	1,14	0,57
Altres	26,00	8,00	10,00	24,00	20,00	4,00	8,00

1784-1826							
	Mataró	Maresme	Com. veïnes	Catalunya	Espanya	França	Estranger
Agricultura	63,11	23,38	7,26	4,99	0,91	0,23	0,11
Marineria i pesca	83,84	6,06	3,23	4,04	1,21	0,81	0,81
Menestralia	57,15	9,96	14,89	15,05	1,82	0,70	0,43
Professions liberals	22,83	3,54	16,54	26,77	24,80	2,36	3,15
Comerç	52,34	12,28	18,71	14,04	0,88	1,17	0,58
Transport	54,55	14,55	17,27	10,91	0,00	1,82	0,91
Altres	61,54	5,77	15,38	11,54	1,92	1,92	1,92

1827-1868							
	Mataró	Maresme	Com. veïnes	Catalunya	Espanya	França	Estranger
Agricultura	55,25	28,34	7,48	6,05	1,75	0,64	0,00
Marineria i pesca	74,19	16,85	1,79	3,94	1,79	0,72	0,00
Menestralia	55,50	14,16	11,18	15,43	1,96	0,73	0,25
Professions liberals	40,34	5,46	10,92	18,49	18,07	0,84	3,36
Comerç	44,65	18,65	16,21	16,51	1,22	0,31	0,61
Transport	56,76	24,32	4,50	11,71	1,80	0,00	0,90
Altres	30,00	7,50	20,00	15,00	17,50	2,50	7,50

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

Tot i que aquests percentatges es mantenen, amb certes oscil·lacions, en el decurs dels dos segles i mig, la procedència geogràfica de la població immigrant va canviar segons el sector d'activitat i el temps, com s'aprecia en la taula 4.

Santa Maria d'Igualada, en què s'utilitzà el mateix tipus de font, els llibres de matrimonis, encara que per un període més reduït, segle XVII i 1^a ½ del segle XVIII.

La població immigrant del sector de l'agricultura, únic sector d'activitat amb tendència a augmentar el nombre d'autòctons al llarg del període en estudi, fou, bàsicament, originària dels municipis veïns a la ciutat de Mataró, observant-se les proporcions més acusades des de l'última dècada del set-cents. Del 19,6% de nuvis originaris de les poblacions veïnes a la capital del Maresme registrat en el primer període, es passa al 28,3% en el darrer període, 1827-1868. A la vegada que el percentatge d'agricultors nadius de fora de la comarca del Maresme, podria dir-se que es manté constant en el temps, entorn al 7%. Tanmateix, durant el primer període, 1627-1684, es registra un percentatge de francesos similar al que presenten els nascuts a la comarca del Maresme. També s'ha de remarcar que un de cada quatre francesos identificats a Mataró van treballar com a bracers.

La immigració francesa que arribà al Principat des de mitjan segle XVI fins al primer terç del segle XVII es documenta en tots els sectors econòmics, però és en el camp de l'agricultura, la fusta i la construcció i el transport, per ordre d'importància numèrica, on s'observen els percentatges més elevats⁴⁸ (veure taula 4.1 del volum II).

La menestralia, juntament amb el sector més autòcton, el de la marineria i la pesca, són els dos sectors que disminueixen en 10 punts el contingent de nascuts a Mataró des de l'inici del període fins al final. La marineria i la pesca, al llarg dels quatre períodes, sempre ha atret els percentatges més alts de forans entre els nascuts dins de la pròpia comarca del Maresme, situació que s'accentuà en el darrer període, passant del 4% dels segles XVII i XVIII al 17% a partir dels anys trenta del segle XIX. Aquest augment dels forans de la marineria i la pesca, s'esdevingué, precisament, quan aquest sector va començar a perdre rellevància per la crisi que es generà al voltant de l'últim decenni del set-cents (vegeu apartat 4.2). Aquest fet porta a qüestionar-se si no hi hauria alguna correspondència entre el major autoctonisme d'un sector d'activitat; o més concret d'un ofici en un moment donat, amb l'expansió i el creixement econòmic del mateix. De fet, aquesta característica ja ha estat observada en altres treballs, com el de M. Llonch i S. Sancho (1991), en el qual les autores, pel cas de Manlleu, assenyalaren com la població autòctona treballava en les activitats econòmiques més dinàmiques, mentre que els forans passaven a engruixir els sectors d'activitat autòctons tradicionals.

48. Malgrat que en el comerç es registren un 8% dels francesos que arriben a Mataró durant el període 1627-1684, si es consulta la mateixa taula però en nombres absoluts que es localitza en l'annex, s'observa que aquest percentatge correspon tan sols a 8 francesos: 1 adroguer, 2 botiguer de teles, 2 carnisers, 1 negociant, 1 marxant i 1 hostaler.

La menestralia (amb el tèxtil inclòs) en el primer període, 1627-1684, també atreia els percentatges més alts de forans de les localitats del Maresme, però a partir del 1685 els principals orígens geogràfics de la població immigrant menestral casada a Mataró foren la resta de Catalunya i les comarques veïnes, per aquest ordre. No fou fins al darrer període, 1827-1868, quan tornaren a prendre rellevància els nascuts en les localitats del Maresme, tot i mantenir la supremacia els de la resta de Catalunya. L'augment del nombre de forans i la seva procedència podria guardar relació tant amb el desenvolupament de les pròpies activitats menestrals com amb l'arribada de mà d'obra especialitzada d'altres centres manufacturadors catalans. Ara bé, l'increment de menestrals nascuts en les localitats veïnes del Maresme constatat durant el darrer període, podria estar indicant l'assoliment d'un cert grau d'especialització per part d'aquests.

Les particularitats descrites sobre el lloc de naixement dels menestrals imposen, un cop més, una anàlisi més minuciosa per tal de no incórrer en el risc d'arribar a resultats erronis per partir d'una informació massa agregada, com passaria en una anàlisi sectorial. Aquest fet, generalitzable per a cadascun dels sectors d'activitat, semblaria agreujar-se més en el cas de la menestralia, ja que aquesta, aglutina diverses branques d'activitat i múltiples oficis, els quals presenten trajectòries i característiques diferents.

En la taula 5, pot observar-se l'evolució de la procedència geogràfica de les diferents branques d'activitat segons els períodes. Abans d'analitzar-la detingudament, però, s'ha de destacar el diferent grau d'autoctonisme segons siguin les branques d'activitat que componen el sector de la menestralia. D'aquesta manera, els oficis relacionats amb l'espart i el cànem i la construcció de bótes són, pel conjunt del període, els que presenten un major nombre de nuvis nascuts a la ciutat de Mataró, mentre que els del ram del tèxtil i de la confecció, juntament amb els de la pell i el metall són els que reben un major contingent d'immigrants.

La diferent procedència geogràfica dels immigrants segons els períodes i les branques d'activitat és el primer que s'observa. En l'ofici de boter i en els de la fusta i la construcció i el metall, les proporcions d'immigrants més elevades procedien durant el període comprès entre l'any 1627 i el 1684 de la pròpia comarca, mentre que en els oficis del tèxtil, el vidre i la terrissa, l'espart i el cànem i la pell predominaven els nascuts a la resta de comarques de Catalunya.

Taula 5. Evolució de l'origen geogràfic dels nuvis de Mataró segons les branques d'activitat (percentatge)**1627-1684**

	Mataró	Maresme	Com. veïnes	Catalunya	Espanya	França	Estranger
tèxtil	58,75	13,75	11,25	15,00	0,00	1,25	0,00
vidre i terrissa	86,00	4,00	4,00	6,00	0,00	0,00	0,00
espart i cànem	62,79	6,98	9,30	18,60	0,00	2,33	0,00
pell	60,76	11,39	7,59	15,19	0,00	5,06	0,00
confecció	87,21	4,65	4,65	2,33	0,00	1,16	0,00
fusta i construcció	55,91	21,51	4,30	6,45	1,08	10,75	0,00
metall	65,93	15,38	9,89	7,69	0,00	1,10	0,00
boter	56,14	22,81	7,02	12,28	0,00	1,75	0,00
paper	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00
arts plàstiques	85,00	5,00	5,00	5,00	0,00	0,00	0,00
altres	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Total	66,72	12,81	7,32	9,82	0,17	3,16	0,00

1685-1783

	Mataró	Maresme	Com. veïnes	Catalunya	Espanya	França	Estranger
tèxtil	58,56	5,29	15,43	18,39	0,85	0,85	0,63
vidre i terrissa	69,05	0,00	14,29	14,29	2,38	0,00	0,00
espart i cànem	74,12	7,65	14,71	3,53	0,00	0,00	0,00
pell	66,91	10,41	10,78	10,04	1,12	0,74	0,00
confecció	53,85	9,95	14,03	19,46	2,26	0,45	0,00
fusta i construcció	64,43	13,66	8,51	7,73	2,06	3,35	0,26
metall	68,02	6,07	7,29	17,00	0,40	1,21	0,00
boter	72,97	16,22	10,81	0,00	0,00	0,00	0,00
paper	20,00	20,00	40,00	20,00	0,00	0,00	0,00
arts plàstiques	65,91	13,64	6,82	11,36	2,27	0,00	0,00
altres	35,71	14,29	14,29	7,14	0,00	7,14	21,43
Total	63,76	9,22	11,79	12,50	1,16	1,21	0,35

1784-1826

	Mataró	Maresme	Com. veïnes	Catalunya	Espanya	França	Estranger
tèxtil	58,59	10,16	13,17	15,93	1,51	0,38	0,25
vidre i terrissa	55,56	1,85	14,81	22,22	0,00	0,00	5,56
espart i cànem	66,86	4,57	19,43	6,86	1,71	0,57	0,00
pell	51,01	14,65	12,63	16,16	3,54	2,02	0,00
confecció	36,43	10,85	26,36	24,03	2,33	0,00	0,00
fusta i construcció	61,83	11,83	11,83	9,92	2,29	1,91	0,38
metall	56,77	8,39	11,61	21,29	1,29	0,00	0,65
boter	65,00	15,00	15,00	5,00	0,00	0,00	0,00
paper	50,00	6,25	25,00	18,75	0,00	0,00	0,00
arts plàstiques	65,22	8,70	23,91	2,17	0,00	0,00	0,00
altres	26,67	6,67	33,33	20,00	6,67	0,00	6,67
Total	57,15	9,96	14,89	15,05	1,82	0,70	0,43

1827-1868

	Mataró	Maresme	Com. veïnes	Catalunya	Espanya	França	Estranger
tèxtil	54,74	17,55	8,34	17,42	1,61	0,20	0,13
vidre i terrissa	52,38	13,10	15,48	15,48	2,38	1,19	0,00
espart i cànem	65,60	8,80	17,60	7,20	0,00	0,00	0,80
pell	57,45	10,64	14,04	16,17	0,85	0,43	0,43
confecció	46,94	14,29	26,53	8,16	4,08	0,00	0,00
fusta i construcció	63,07	8,71	9,75	11,41	4,15	2,28	0,62
metall	48,98	10,20	21,94	17,86	0,00	1,02	0,00
boter	70,00	20,00	0,00	10,00	0,00	0,00	0,00
paper	25,00	0,00	0,00	75,00	0,00	0,00	0,00
arts plàstiques	41,38	20,69	17,24	0,00	13,79	6,90	0,00
altres	35,71	17,86	28,57	17,86	0,00	0,00	0,00
Total	55,95	14,27	11,27	15,55	1,98	0,73	0,26

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

Paral·lelament, també es percep una immigració professional d'origen francès dels menestrals vinculats a la fusta durant els primers decennis del segle XVII, que afecta, especialment, a dos oficis, el de mestres de cases (6) i el de serrador (24). Aquest darrer, és l'ofici de la menestralia amb major concurrència d'immigrants francesos, identificant-se un 52% de serradors procedents de França. Aquesta particularitat no és exclusiva de la ciutat de Mataró, ja que J. Nadal i E. Giralt (1960, 1966), en el seu estudi sobre la immigració francesa ja van constatar com aquests serradors francesos es van establir al llarg de la costa catalana, arrelant-se, especialment, entre Calonge i Vilassar, fornint, així, de fusta del Montseny i del Montnegre els ports del Maresme, que a la vegada, proveïen de fusta a Barcelona. L'afluència d'aquests serradors va portar els autors a dir que "són l'expressió d'un monopoli professional"⁴⁹.

En canvi, els mestres de cases francesos que s'establiren a Catalunya no es limitaren al litoral català, sinó que es localitzen arreu del Principat. La seva presència a Mataró, doncs, no ha de sorprendre, pel "prodigiós augment demogràfic que es traduí en el desbordament de les muralles i en l'edificació de nous ravals a la vora del camí ral de Barcelona, a la riera del Pou de Vall i prop de tots els antics portals de la vila" (J. Nadal i E. Giralt, 1966: 59).

Ja en el període següent es va produir un canvi de tendència, que s'accentuà en els anys compresos entre el 1784 i el 1827. Aquest canvi, es concreta en la major afluència de nuvis procedents d'una immigració extracomarcals més que de la de la pròpia comarca del Maresme, donant-se, especialment, en el ram del tèxtil, el vidre i la terrissa, la confecció, la pell i el metall. No obstant això, aquesta tendència torna a diferir en el darrer període, incrementant-se un altre cop els nuvis naturals del Maresme en detriment dels nascuts a les comarques veïnes, encara que continuen destacant els nascuts en d'altres comarques catalanes. Aquesta darrera característica, s'observa, clarament, en els oficis que integren el ram del tèxtil⁵⁰.

49. Si bé el major contingent d'immigrants francesos arribà a Catalunya entre la segona meitat del cinc-cents i el primer terç del sis-cents, la presència de serradors en els llibres de matrimonis de la parròquia de Santa Maria de Mataró es dona al llarg de les dues centúries i mitja que aborda aquesta recerca, llevat d'un incís entre el 1717 i el 1766 i el 1787 i el 1796. Aquest tret ajudaria a corroborar l'expressió posada per J. Nadal i E. Giralt (1966).

50. E. Camps (1990: 133-135) examinat la mobilitat geogràfica de la població de Mataró durant el decenni 1871-1880 a través de les Altes del Padró Municipal arriba als mateixos resultats: l'arribada de mà d'obra al tèxtil prové de comarques industrialitzades, essent baixes les proporcions de treballadors del tèxtil nascuts en les comarques veïnes del Vallès Oriental o la Selva, poc industrialitzades. Segons l'autora, l'atracció de població manufacturera cap a les ciutats industrials va tenir efectes encadenats cap a les demés

L'arribada i l'increment de mà d'obra extracomarcal des del final del segle XVII, i l'augment de la població autòctona que es constata en el darrer període, 1827-1868, en algunes branques de la menestralia, semblen apuntar cap a la direcció abans esmentada, és a dir, la necessitat de mà d'obra especialitzada fins que la població autòctona assolís un cert grau d'especialització. Aquesta constatació condueix a apuntar la possibilitat que existeixi algun tipus de relació entre la trajectòria seguida pels oficis i l'arribada de mà d'obra forana.

D'altra banda, el lloc de naixement dels individus relacionats amb les activitats econòmiques del comerç i del transport també queda circumscrit a Catalunya, llevat del període 1627-1684, en què també es registra un considerable nombre de població francesa. Durant aquest període un 71% dels immigrants traginers i carreters localitzats en els llibres de matrimonis mataronins són d'origen francès. Segons J. Nadal i E. Giralt (1966: 44) "la meitat dels francesos dedicats al transport establerts en aquesta costa de Llevant, residien a Mataró". Ara bé, la preeminència de l'origen geogràfic de la població forana procedent del territori català, com queda reflectit en la taula 5, difereix en el decurs dels quatre períodes.

Sobre la procedència geogràfica de les professions liberals, tan sols indicar que a partir de l'any 1685, al voltant del 60% dels forans, o bé han nascut en altres comarques catalanes o bé han nascut a l'estat espanyol. Tanmateix, el fet que aquest sector, sigui l'únic en el qual es registra un considerable nombre de nascuts a Espanya i a l'estranger deu estar en relació amb les pròpies característiques dels oficis que exerceixen (per exemple, gairebé tots els militars registrats a Mataró són forans) i també per una possible correlació entre el patrimoni i la distància de les migracions⁵¹, tot i que aquest darrer aspecte no és possible verificar-ho.

ocupacions urbanes, ja que la desindustrialització del sector tèxtil en les zones d'origen havia de repercutir sobre altres oficis que seguirien la trajectòria dels fluxos migratoris originats pel sector tèxtil.

51. J. Bourdieu, G. Postel-Vinay, P.-A. Rosental, A. Suwa-Eisenmann (2000: 773) a la França del segle XIX observen que "[...] *les élites locales comme les professions les plus qualifiées évoluent dans des espaces discontinus: que ce soit pour le recherche d'un conjoint on pour leur activité professionnelle, elles ne peuvent pas nécessairement puiser leurs ressources dans les villages contigus. La distance devient ainsi, en quelque sorte, une propriété sociale*".

4.4.1 L'origen geogràfic dels oficis més significatius

Naturalment, les divergències observades i descrites precedentment, es manifesten de manera més accentuada, si es passa a analitzar l'ofici. En les següents línies, no es pretén fer una descripció exhaustiva de l'origen geogràfic dels integrants de cadascun dels oficis, però sí que s'ha considerat pertinent realitzar una taula resum, per decennis, sobre el predomini d'autòctons o de forans, d'aquells oficis més significatius de la ciutat de Mataró, tal com s'observa en la taula 6.

Si bé a l'inici d'aquesta recerca es pretenia estudiar exclusivament la mobilitat ocupacional adoptada per la població menestral, les interrelacions entre les activitats econòmiques d'altres sectors, com per exemple la marineria i pesca, que ja van començar a ser evidents des de bon antuvi, però que s'han fet més plausibles a mesura que s'avançava el treball, ha comportat la inclusió en l'anàlisi, d'oficis corresponents a d'altres sectors d'activitat. En conseqüència, s'han observat, bàsicament, els principals oficis de la menestralia, el tèxtil i la marineria i pesca, però a causa de la importància de la ciutat de Mataró com a centre de distribució de mercaderies, també s'ha considerat interessant avaluar les activitats del comerç i del transport. Ara bé, com les característiques pròpies d'aquests dos darrers sectors d'activitat, per definició més mòbil, poden presentar problemes de representativitat, més que tenir un coneixement aprofundit, han servit per contrastar i enriquir algunes evidències.

Tanmateix, s'ha descartat estudiar els oficis que conformen el sectors de l'agricultura i les professions liberals, no per què no estiguin connectats amb els altres sectors d'activitat, sinó per la dificultat que representa treballar amb ells⁵². No obstant això, a voltes, es farà referència d'ambdós sectors d'activitat, especialment el de l'agricultura, pel pes específic que tenen les activitats agrícoles en la capital maresmenca, com s'ha fet palès.

52. Els sectors d'activitat de l'agricultura i de les professions liberals són els més problemàtics d'analitzar amb la font en què es basa aquest estudi. Es donen dos tipus de dificultat: l'elevada diferenciació socioeconòmica que es pot donar entre els oficis o professions que engloben cadascun d'aquests dos sectors; i en segon lloc, la mobilitat geogràfica que presenten. En l'anàlisi del lloc de naixement d'ambdós sectors s'ha pogut observar com són els que tenen les proporcions més baixes de nascuts en la ciutat objecte d'estudi, Mataró i, per tant, al ser els més mòbils, ben segur, són els que presenten un major biaix.

Taula 6. Evolució de l'origen geogràfic dels oficis més significatius de la marineria i pesca, el tèxtil, la menestralia, el comerç i el transport

	1627-36	1637-46	1647-56	1657-66	1667-76	1677-86	1687-96	1697-06	1707-16	1717-26	1727-36	1737-46	1747-56	1757-66	1767-76	1777-86	1787-96	1797-06	1807-16	1817-26	1827-36	1837-46	1847-56	1857-68	
Marineria i pesca																									
mariner	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
pescedor	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Tèxtil																									
filador																									
indianes																									
jornaler																									
mitger																									
teixidor																									
teixidor de lli	+	+	+	-	-	-	-	=	-	-	-	=	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	+	+	+
veler	+	+	+	+	=	+	+	=	+	+	=	+	+	+	+	+	=	+	-	-	=	+	+	+	+
Menestralia																									
blanquer	+	+	+	+	=	-	-	-	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+
boter	+	+	+	=	-	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-
clavetaire																									
corder	+	+	=	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
daguer	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ferrer	+	=	=	+	=	+	+	=	+	=	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
fuster	=	+	+	+	+	+	+	+	=	-	+	+	-	-	+	-	-	-	-	+	+	+	+	+	+
mestre de cases	-	+	+	=	-	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
sabater	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
sastre	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
serraller	-	+	+	+	=	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
vidrier	+	+	+	+	=	+	+	+	-	+	=	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Comerç																									
adroguer i candelier	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
botiguer de draps	=	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
alimentació	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
comerciant	+	-	+	+	-	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Transport																									
tragner i carreter	-	-	=	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+

Nota: (signe +) predomini de nuvis nascuts a Mataró; (signe -) predomini de nuvis d'origen forà

Font: *Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.*

La primera constatació que es dedueix al llarg dels 24 decennis compresos entre l'any 1627 i el 1868, tal com era d'esperar, és el predomini de la població autòctona, encara que, aquesta premissa no es compleix en tots els oficis seleccionats. Els oficis de la marineria i la pesca (mariner i pescador), la seda (veler), el tèxtil (mitger, filador, teixidor d'indianes i jornalera), conjuntament amb els de boter, corder, sabater, daguer i els del comerç, són els que presenten un predomini de població nascuda a Mataró en cadascun dels períodes.

El pol oposat el caracteritzen els oficis de teixidor, teixidor de lli i clavetaire, en els quals es documenta un nombre superior de forans en relació als autòctons, en la majoria de decennis. Tanmateix, en els oficis de sastre i de vidrier, a les primeries del vuit-cents es visualitza un canvi de tendència, donant-se un augment de la població forana en detriment dels nascuts a Mataró.

Per últim, resta esmentar aquells oficis en què els percentatges de forans només supera als autòctons en períodes concrets. Aquests són tots els oficis relacionats amb la fusta i la construcció (fuster, mestre de cases), la pell (blanquer), el ferro (ferrer, manyà) i el transport (traginer i carreter).

Ara per ara, no es disposa de suficients elements per a poder analitzar les causes d'aquesta diferent intensitat migratòria segons sigui l'ofici, però les oscil·lacions que presenten els percentatges d'immigrants, un cop més, apunten a estar imbricades més que per les ordinacions pròpies de cada ofici, pel propi desenvolupament i la trajectòria seguida per cadascun d'ells. Així, doncs, aquesta panoràmica empeny a comprovar una de les primeres qüestions plantejades en aquest segon bloc del capítol, la d'esbrinar si existeix una relació directa entre l'expansió de l'ofici i l'atracció de mà d'obra forana.

4.5 Mobilitat geogràfica, expansió de l'ofici i especialització

L'objectiu d'aquest apartat és comprovar tant si es dona alguna connexió entre l'evolució de l'ofici i la mobilitat geogràfica de la població, com analitzar si existeix un component d'especialització entre els forans que treballen a Mataró. El que aquí es pretén examinar és, doncs, si s'observa un comportament d'origen geogràfic diferencial segons l'evolució seguida per cadascun dels oficis, així com avaluar si l'atracció de mà d'obra depèn del creixement de les activitats econòmiques, és a dir, si quan un determinat ofici

s'expansiona, la procedència geogràfica de la seva mà d'obra difereix de quan aquest es manté estable o entra en regressió.

Ara bé, abans d'entrar en matèria, s'ha de clarificar què s'entén per “*expansió*”. Es parla d’“*expansió*” quan el nombre de nuvis d'un determinat ofici difereix de l'evolució seguida pel nombre total de matrimonis, és a dir, quan la trajectòria d'un ofici no ve determinada, exclusivament, pels nivells de la nupcialitat registrada a Mataró entre l'any 1627 i el 1868.

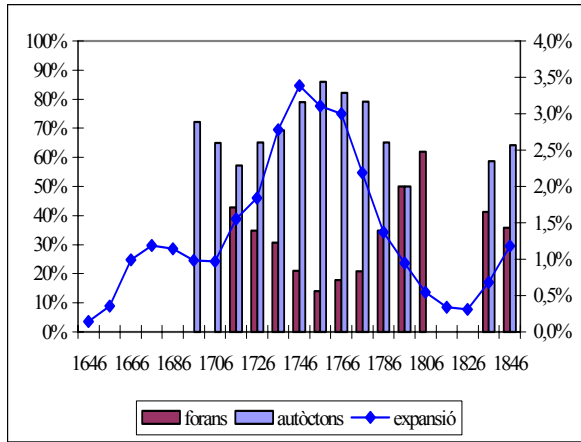
En els gràfics 5, es dibuixa la trajectòria seguida per l'ofici en relació el lloc de naixement. La primera percepció que es té quan s'observa el conjunt dels gràfics és que independentment del nombre de forans que integra cadascun dels oficis, en determinades ocupacions es dona una relació directa entre la major expansió de l'ofici i l'arribada de mà d'obra forastera, mentre que en altres s'esdevé el fenomen invers, és a dir, la major expansió de l'ofici es correspon amb una disminució del nombre d'immigrants. D'aquesta constatació inicial, es podria deduir que l'arribada de mà d'obra forana no guarda cap relació amb el desenvolupament de l'ofici, però si s'analitzen detingudament els gràfics, tenint en compte la diferent trajectòria seguida per cadascun dels oficis entre els anys 1627 i 1868, s'observen una sèrie de trets comuns.

Si es comença per analitzar l'evolució que segueixen alguns dels oficis vinculats al tèxtil, com el de les indianes, veler, teixidor, mitger i filador, juntament amb els menestrals que realitzen l'ofici de clavetaire i de blanquer, tots ells amb poca tradició a Mataró fins ben entrat el set-cents, s'aprecia el següent procés comú: quan inicien l'etapa de desenvolupament i arrelament dins de l'estructura socioprofessional mataronina, amb major o menor intensitat segons els oficis, aquests reben un major contingent de població forana. Ara bé, quan es produeix l'etapa de major expansió de l'ofici, en què assoleixen la major quantitat de nuvis ocupats, el nombre de forans disminueix a favor de la població autòctona, probablement perquè aquesta ha assolit els coneixements necessaris, és a dir, s'ha especialitzat; mentre que quan aquests oficis entren en decadència es torna a observar un augment de la població forana. Aquesta darrera constatació però, només es pot afirmar pels oficis vinculats a la seda i en el de clavetaire, ja que en la resta, com el de blanquer, teixidor i filador, durant el període que abarca aquest treball, no és possible observar l'evolució completa de l'ofici.

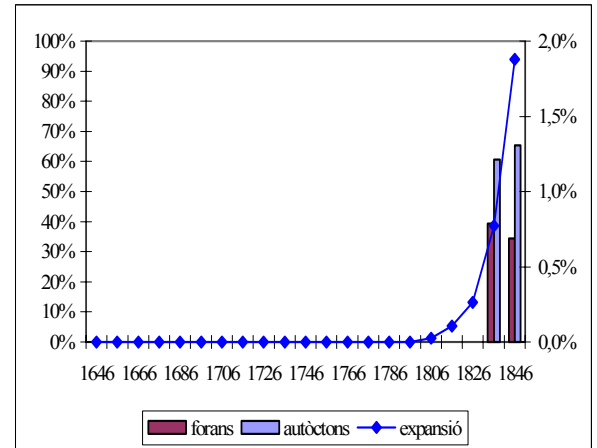
Gràfic 5. Expansió i origen geogràfic dels homes casats a Mataró, 1627-1868

TÈXIL:

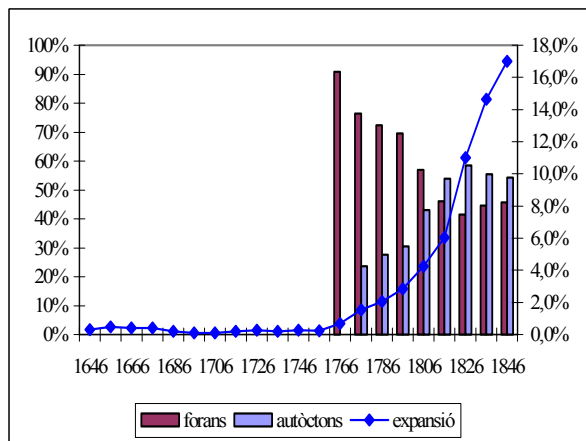
veler

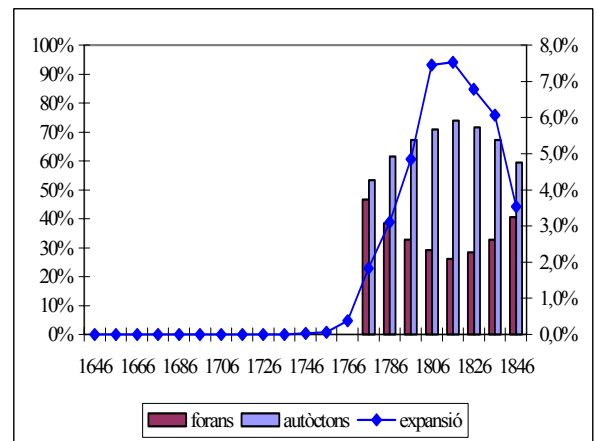
filador

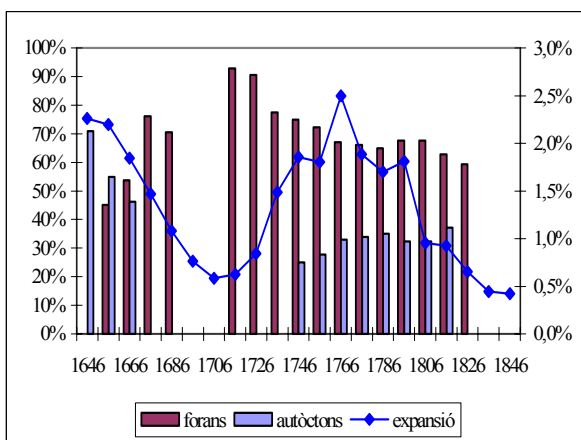
teixidor

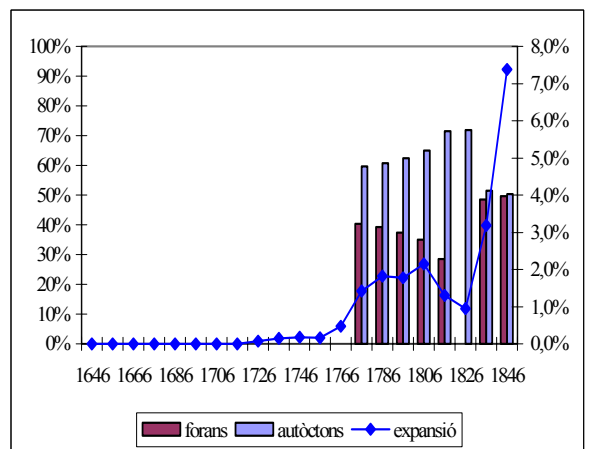
mitger

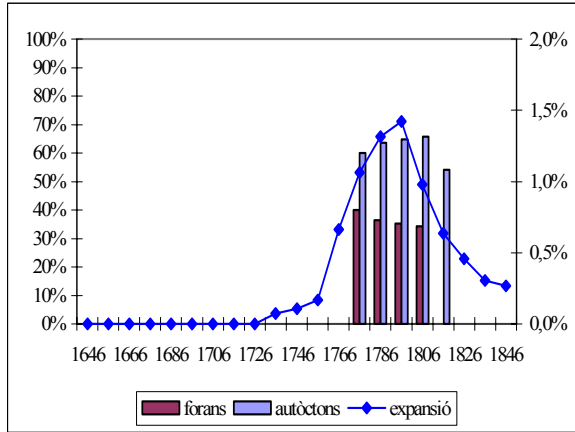
teixidor de lli

jornaler

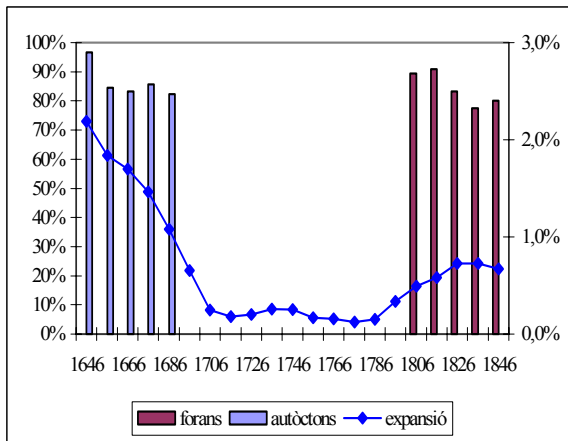

indianes

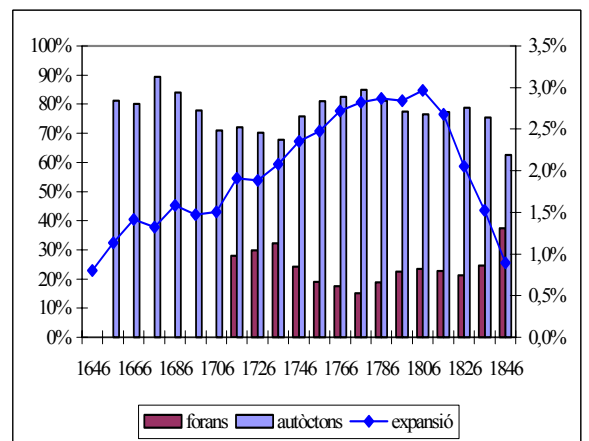

MENESTRALIA:

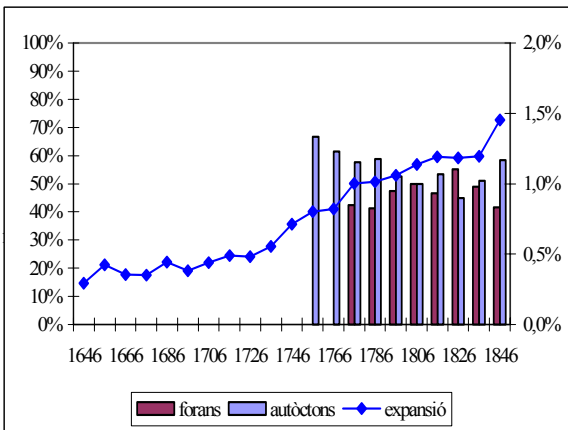
vidrier

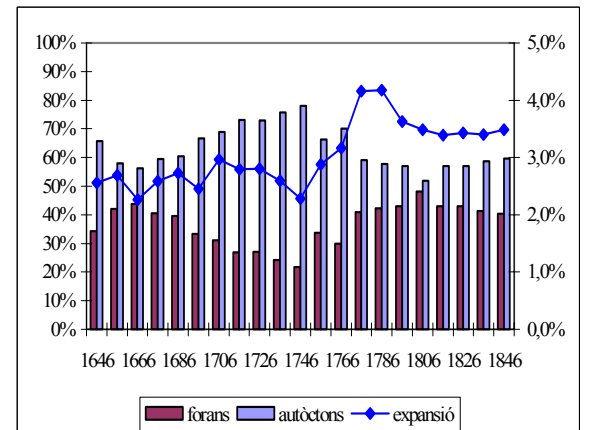
corder

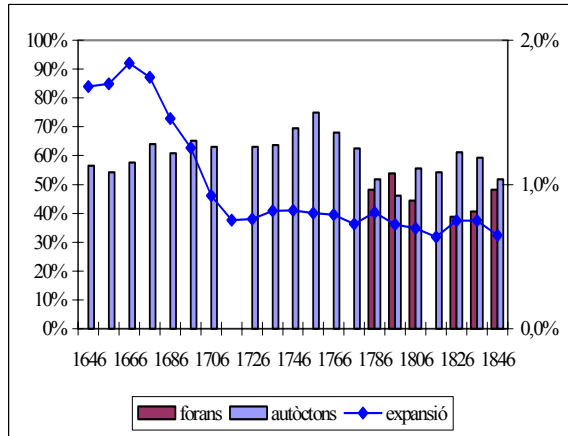
blanquer

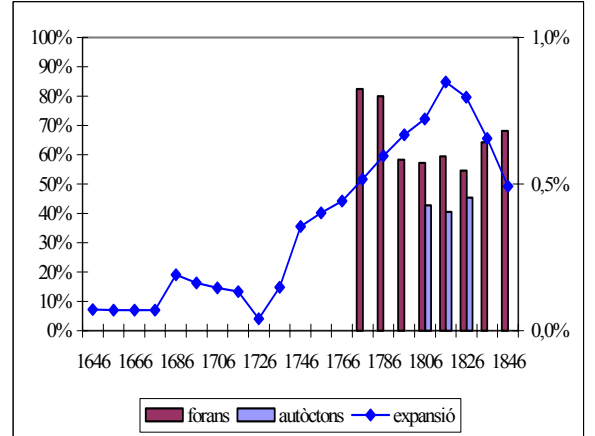
sabater

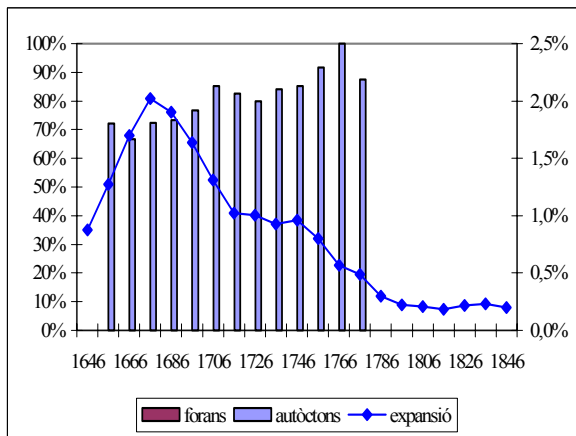
ferrer

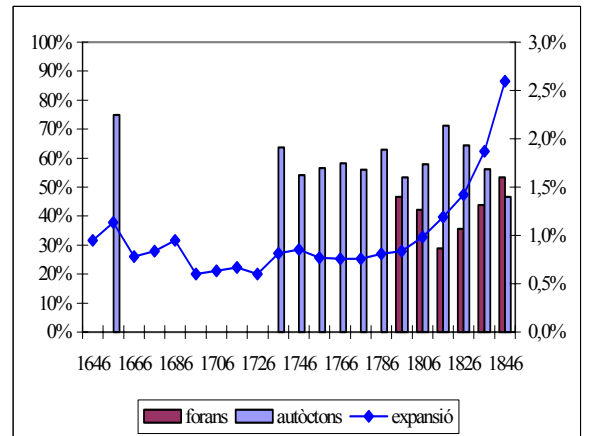
clavetaire

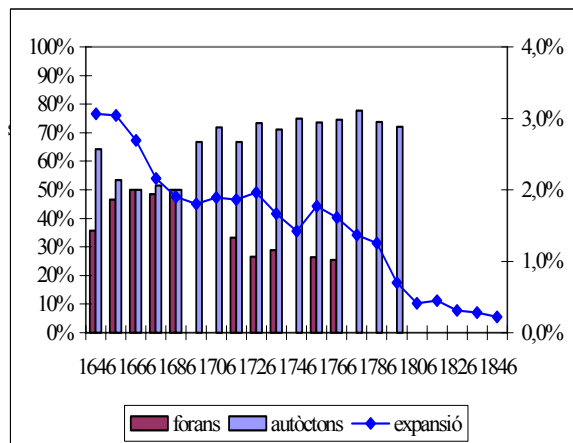
daguer

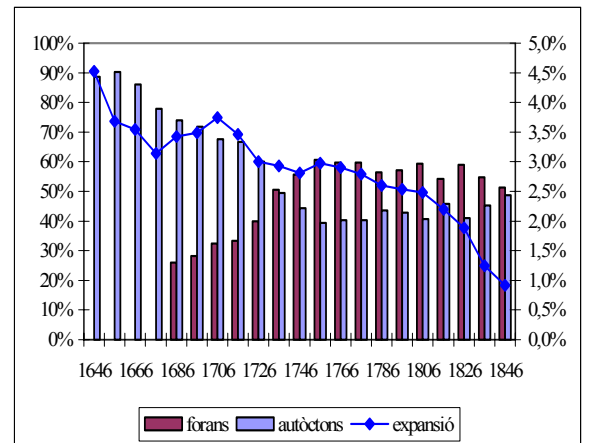
manyà

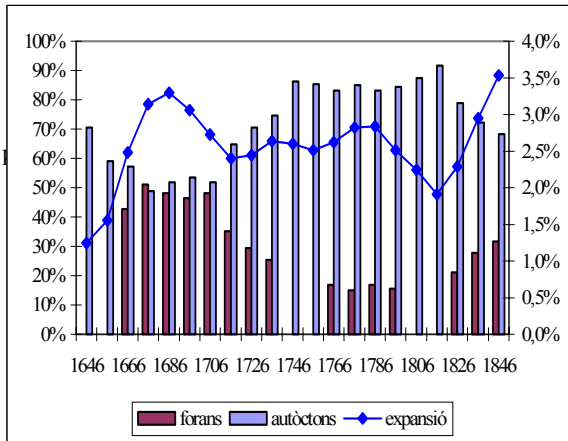
boter

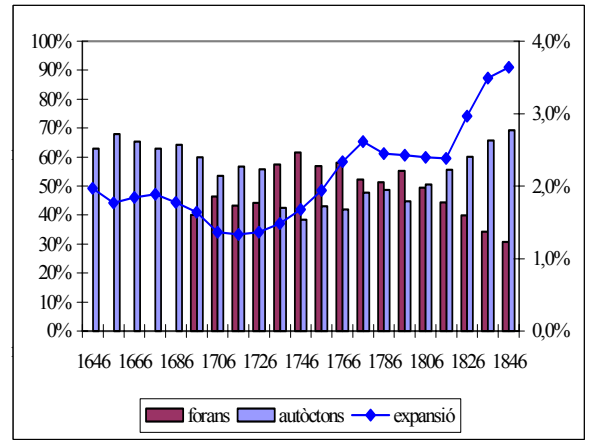
sastre

mestre de cases

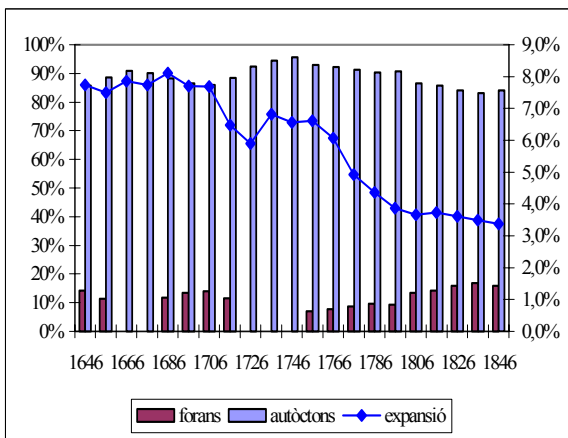

fuster

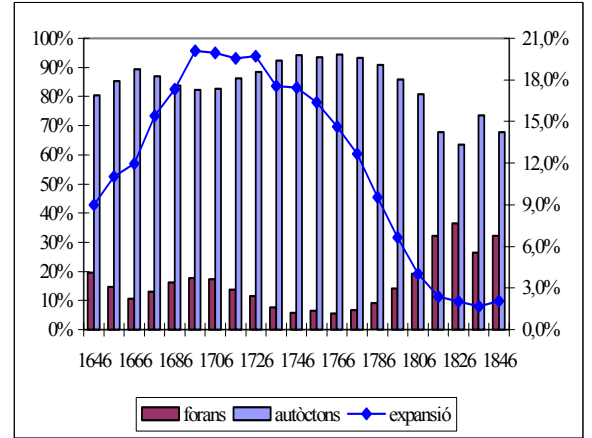

MARINERIA i PESCA:

pescador

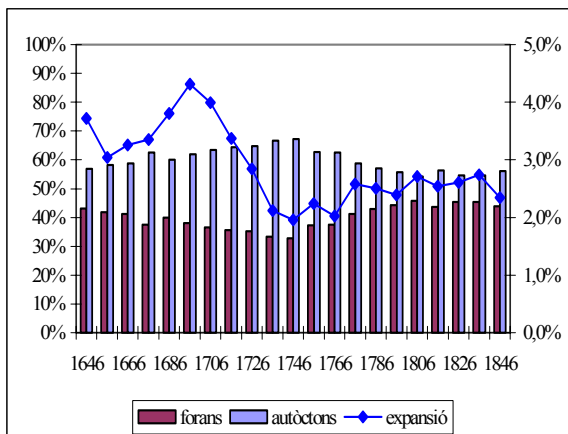

mariner

TRANSPORT:

tragner

Aquesta hipòtesi queda reforçada pels resultats de l'estudi de la procedència geogràfica de la mà d'obra forana que es registra a Mataró per a cadascun d'aquests oficis⁵³, puix que s'observa una atracció de mà d'obra procedent de centres especialitzats⁵⁴.

L'arribada de mà d'obra especialitzada a la ciutat de Mataró que s'observa en determinats oficis de la indústria tèxtil, té la particularitat que comença a ser rellevant des de mitjan segle XVIII, data a partir de la qual s'inicià el desenvolupament d'aquesta indústria⁵⁵. Per exemple, l'origen geogràfic de més de la meitat dels forans localitzats en aquells oficis del tèxtil relacionats estrictament amb el cotó –pintador d'indianes i teixidor d'indianes- és la ciutat de Barcelona, bressol de la indústria d'indianes a Espanya.

En l'ofici de mitger també s'observa una especialització des del lloc d'origen. Deixant de banda, el 43,9% de mitgers forans procedents dels municipis del Maresme, entre els quals sobresurten les localitats costaneres de Calella, Arenys de Mar i Sant Andreu de Llavaneres, es registren des del darrer terç del segle XVIII, 19 mitgers originaris de Barcelona, 12 d'Olot i 7 de Vic. Segons un cens sobre la producció catalana de mitges i gorres de cotó i fil realitzat l'any 1787 per Francisco de Zamora, per encàrrec de Gaspar Melchor de Jovellanos, la comarca de la Garrotxa i, especialment, el municipi d'Olot, van ser capdavanters d'aquesta indústria no tan sols a Catalunya sinó també a la resta d'Espanya. Altres localitats que destacaren pel dinamisme de la mitgeria⁵⁶, tot i que a una distància considerable, foren les pirenaïques del Ripollès i la Cerdanya juntament amb la Seu d'Urgell; les localitats gironines de Banyoles, Girona, Sant Feliu de Guíxols,

53. A causa del volum de les taules, s'ha optat per posar-les en el volum II (són les taules que van de la 4.2 a la 4.42). Ara bé, sempre que s'ha cregut necessari per il·lustrar el text s'ha procedit a la representació cartogràfica.

54. E. Camps (1990a, 1990b, 1993, 1995); A. Fabré (1991). Aquestes autores al llarg del segle XVII i XVIII observen en ciutats preindustrials com Igualada, Manlleu, etc., un constant flux d'especialistes d'origen català, sobretot, treballadors del ram tèxtil amb bons coneixements tècnics.

55. Veure apartat 4.2.1 d'aquest mateix capítol.

56. A Mataró també es registren mitgers procedents d'altres localitats però com arriben de l'ordre d'1 o 2, per a no fer tant feixuc el text s'ha preferit citar-les en nota: de la comarca de la Garrotxa es registren 2 mitgers de Sant Cristòfol les Fonts, 1 de Sant Feliu de Pallerols i 1 de Tortellà, tots ells durant el darrer terç del segle XVIII. Pel mateix període, també es fa palès 1 mitger de Banyoles, 2 de Girona, 2 de Ripoll i a la Cerdanya, 1 de Llers i 1 de Llívia. Mentre que el mitger que es registra d'Igualada i el de Manresa es localitzen un cop entrat el segle XIX.

Sant Llorenç de la Muga i Figueres; els municipis del nord del Maresme; i per últim, les capitals comarcals de Berga, Vic i Igualada (E. Lluch, 1980).

El lloc de naixement dels teixidors nascuts fora de la ciutat de Mataró, al voltant del 50%, és més dispers en relació a d'altres oficis. No obstant això, es pot dir que aquests també arribaven especialitzats, ja que provenien de comarques industrialitzades. Així, doncs, un 24,2% són naturals de la resta de comarques de Catalunya⁵⁷, entre elles sobresurten la mà d'obra immigrant procedent d'Osona (11,2%), el Bages (5,7%), l'Anoia (4,4%), el Berguedà (4,6%) i la Garrotxa (3,8%). Després segueixen els forans nascuts en localitats del Maresme, amb un 12,6%, i amb un 9,9% els procedents de les comarques veïnes a la del Maresme. D'aquest darrer grup de comarques destaca, un cop més, el municipi de Barcelona puix que és d'aquesta ciutat, d'on arriba a Mataró el major contingent; concretament, 65 teixidors. També és considerable l'1,4% de teixidors originaris d'altres localitats d'Espanya⁵⁸. Aquests resultats concorden -tot i que per a un període posterior i amb una font diferent- amb els obtinguts per E. Camps (1990a, 1995) a partir de les Altes del Padró Municipal de Mataró entre l'any 1871 i el 1880.

L'ofici de fabricant no és objecte d'estudi, però s'ha cregut interessant assenyalar la seva procedència geogràfica, perquè manifesta certa especialització. Els fabricants forans instal·lats a Mataró, majoritàriament, han nascut a Barcelona (8), encara que també cal ressaltar els originaris de Sabadell, Sant Hipòlit de Voltregà, Manresa o Moià. Casualment, totes aquestes viles es caracteritzaren per la rellevància que adquirí la indústria tèxtil llanera.

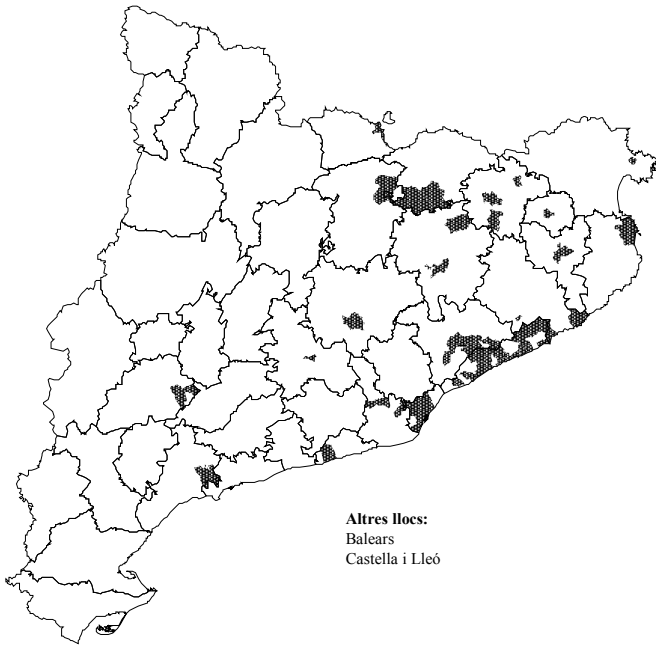
La procedència geogràfica dels teixidors de lli té un component més rural. La majoria són naturals de les comarques gironines de la Selva (16), -sobresortint el municipi de Santa Coloma de Farners amb 7 teixidors de lli-, la Garrotxa (7), el Baix Empordà (6) i el Gironès (6), i les barcelonines del Vallès Oriental⁵⁹ (18) i l'Osona (16).

57. En els llibres de matrimonis de la parròquia de Santa Maria de Mataró també es localitzen un considerable nombre de teixidors procedents d'altres viles catalanes: 35 de Vic, 15 d'Igualada, 12 de Berga, 8 de Manlleu i de Cardona, 7 d'Olot i 6 de Ripoll.

58. Els originaris d'altres comunitats autònomes vénen de: 4 de Castella, 4 de les Balears, 2 d'Andalusia, 2 de València, 1 de Navarra i 1 d'Aragó.

59. J. Dantí (1988: 144) va detectar que en les zones més rurals de la comarca del Vallès Oriental, darrera de l'ofici de bracer i de pagès, destacaven les activitats econòmiques vinculades al sector tèxtil. Especialment sobresortia l'ofici de teixidor de lli per la disponibilitat de la matèria primera, el lli. Els teixidors de lli procedents del Vallès Oriental, localitzats a la parròquia de Santa Maria de Mataró són nascuts a les següents localitats: Caldes de Montbui, Cardedeu, Granollers, Gualba, Lliçà de Munt, Llinars del Vallès, Sant Esteve de Palautordera, Sant Martí de Moscaroles, Sant Pere de Vilamajor i Tagamanent.

Lloc de naixement dels mitgers casats a Mataró, 1627-1868

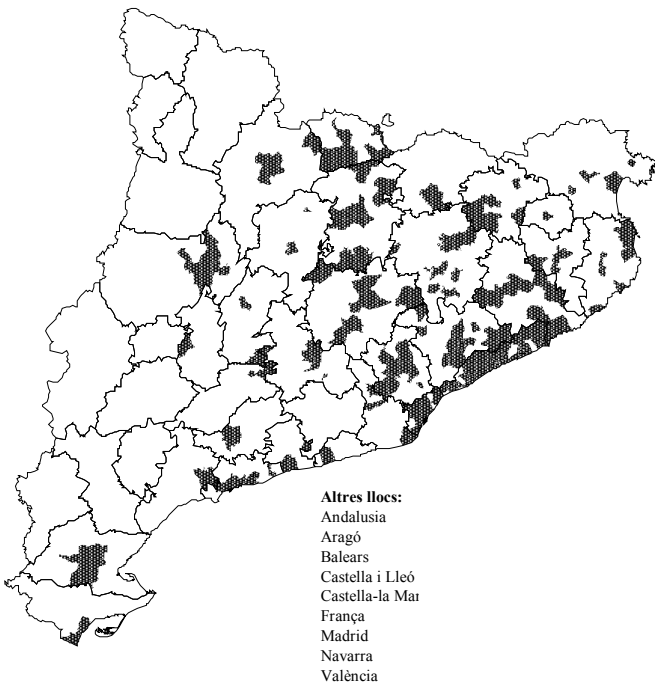
Font: Elaboració pròpia. Museu Arxú de Santa Maria de Mataró.

Lloc de naixement dels teixidors d'indianes casats a Mataró, 1627-1868

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxú de Santa Maria de Mataró.

Lloc de naixement dels teixidors casats a Mataró, 1627-1868

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxú de Santa Maria de Mataró.

Lloc de naixement dels velers casats a Mataró, 1627-1868

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxú de Santa Maria de Mataró.

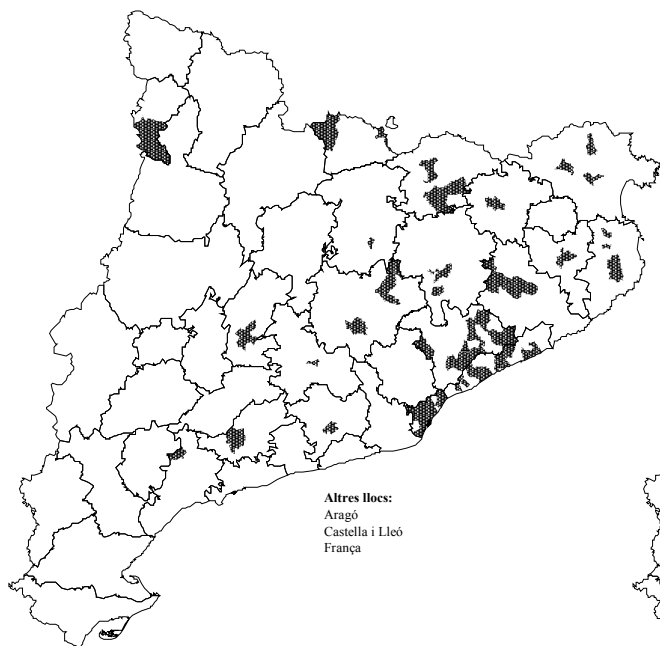
Per últim, esmentar que una de les activitats del tèxtil que no fou mai rellevant a la capital maresmenca, com la draperia, destaca per la naturalesa dels nuvis registrats en aquesta activitat car procedeixen de localitats catalanes on la draperia gaudia de cert prestigi, com Olot, Esparreguera, Taradell, Moià, Manresa i Caldes de Montbui.

L'especialització per lloc d'origen també es mostra clarament en els oficis relacionats amb la indústria de la seda i de la pell. De Manresa, procedeixen, a partir del darrer terç del segle XVII, un significatiu nombre del conjunt d'immigrants que s'integren en aquests oficis, donant-se, doncs, una coincidència geogràfica i cronològica. Ara bé, mentre que els especialistes en la sederia arriben de la capital del Bages coincidint amb els inicis de l'expansió de la seda a Mataró, la qual, com ja s'ha esmentat, fou una activitat econòmica que adquirí certa importància durant el segle XVIII sense igualar-se, però, a la de la capital de Manresa; no deixa de ser curiós que aquests arribin juntament amb els especialistes en el treball de la pell, quan aquesta no era una activitat rellevant durant aquests anys en la capital del Maresme. La mobilitat dels blanquers que arriben a Mataró empeny a assenyalar que pot estar més relacionada amb la decadència que experimenta aquest ofici a Manresa al final del segle XVII⁶⁰, ja que, per exemple un altre important centre productor de pells com fou la vila d'Igualada des de la darrerria del segle XVII, va rebre un significatiu contingent d'especialistes manresans durant la primera meitat del sis-cents (C. Ros, 1997).

A banda de Manresa, un cop més, Barcelona és l'origen geogràfic predominant dels immigrants que es localitzen treballant en la sederia. Altrament, el nombre de blanquers i assaonadors forans que es registren a Mataró durant el segle XIX, quan aquests oficis prenen certa rellevància econòmica, procedeixen en primer lloc d'un altre important centre blanquer com és la capital d'Osona, Vic (J. Albareda, 1992), seguit de Barcelona. També cal destacar el nombre de blanquers originaris de Sant Celoni, on la blanqueria ocupava el tercer graó (J. Dantí, 1988: 145), o de Valls i de Girona, també destacats centres blanquers (J. Ma. Torras i Ribé, 1991).

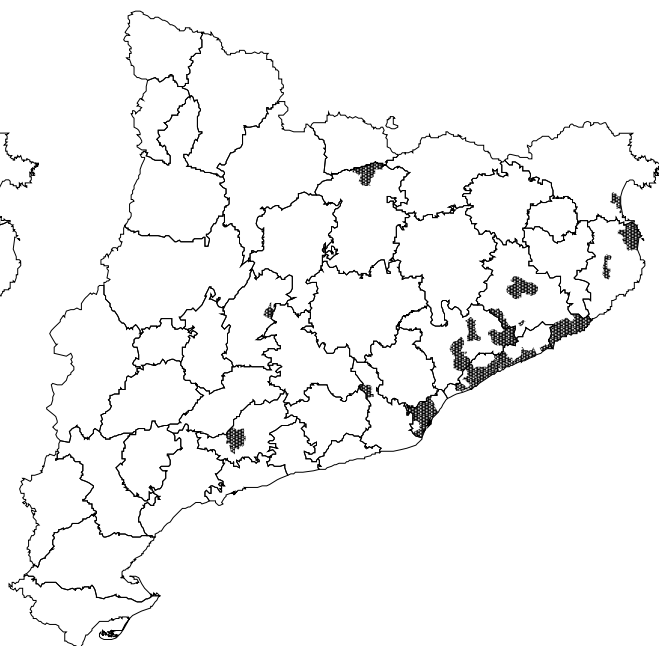
60. Sobre l'estructura socioprofessional de Manresa en l'època moderna vegeu LL. Ferrer i Alòs (1987).

Lloc de naixement dels blanquers casats a Mataró, 1627-1868

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

Lloc de naixement dels boters casats a Mataró, 1627-1868

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

Lloc de naixement dels armers casats a Mataró, 1627-1868

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

Lloc de naixement dels clavetaires casats a Mataró, 1627-1868

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

L'arribada de mà d'obra especialitzada en determinats oficis que treballen amb el ferro tal com el de clavetaire, també coincideix amb els inicis de l'expansió d'aquest ofici, situada cronològicament a mitjan segle XVII⁶¹. No és casual que el lloc de naixement predominant d'aquests immigrants registrats en els llibres de matrimonis mataronins sigui, precisament, la vila de Ripoll (12), perquè és ben sabut que durant els segles XVII i XVIII la vida econòmica del Ripollès es va centralitzar en la indústria siderúrgica, radicant-se a Ripoll dues manufactures: la fabricació de claus i la d'armes de foc. No obstant això, aquests també procedien d'altres localitats catalanes, entre les quals sobresurten 8 de Barcelona, 4 de Manresa, 4 de Vic i 3 de Cardona⁶².

Tot i que l'ofici d'armer no fou un dels més significatius de la ciutat de Mataró, cal fer un incís i constatar la procedència de la població forana d'aquest ofici, car essent la vila de Ripoll una gran especialista en aquesta manufactura, no es registra cap immigrant originari d'aquesta vila o de la seva comarca. Aquests vénen d'altres localitats que no es caracteritzen per la indústria d'armes de foc, tot i que el volum d'aquesta manufactura era notable: Barcelona, Manresa i Igualada⁶³. El fet que es localitzin clavetaires forans originaris del lloc on aquesta manufactura gaudeix d'un major prestigi, i aquesta característica no es doni en l'ofici d'armer, potser està en correspondència amb el desenvolupament d'ambdues manufactures a Mataró, tal com s'ha assenyalat anteriorment per la manufactura de la pell i de la seda. No es tenen suficients elements per afirmar-ho, però semblaria que quan un determinat ofici comença a despuntar, la mà d'obra forana especialitzada arriba de centres on aquesta activitat també és capdavantera, mentre que quan aquest és important però no rellevant, la població forana especialitzada prové de centres manufacturadors que es podrien classificar de segon ordre.

En un altre ofici fortament especialitzat com és el de vidrier, a partir del darrer terç del segle XVIII, també sembla confirmar-se la correspondència entre l'expansió de l'ofici i l'arribada de mà d'obra forana. La indústria del vidre fou capdavantera a Mataró durant els segles XV i XVI, essent els vidriers majoritàriament nascuts a Mataró. A mitjan segle

61. A. Graells (1984) també va detectar immigració professional especialitzada en els oficis relacionats amb la fabricació d'armes de foc i en el de clavetaire.

62. LL. Ferrer i Alòs (1999: 1039) explica que la sal va ser molt important a Cardona però, en aquesta vila també destacaren altres activitats com els oficis de clavetaire, serraller, corder i espadenyer.

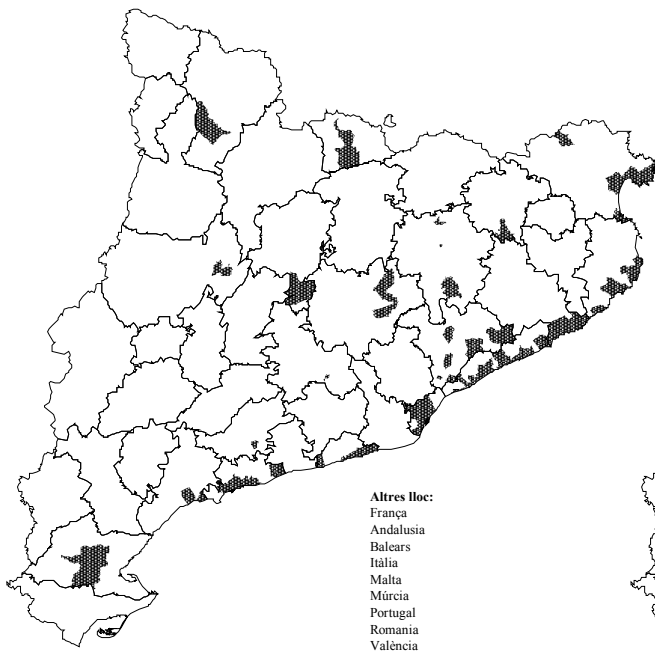
63. C. Ros (1997: 41) va constatar que el lloc d'origen predominant dels menestrals dedicats a fabricar armes de foc instal·lats a Igualada també va ser la ciutat de Manresa, encara que en aquesta vila es registren 4 armers procedents de Ripoll.

Lloc de naixement dels vidriers casats a Mataró, 1627-1868

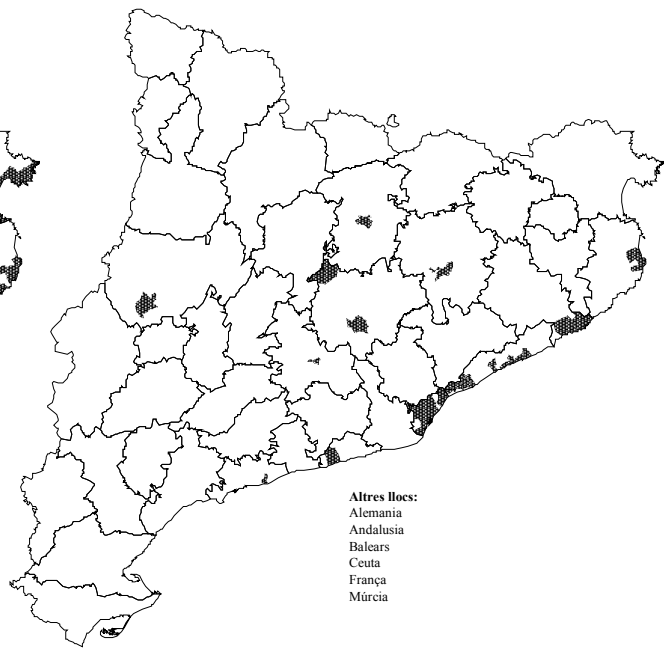
Font: Elaboració pròpia. Museu Arxíu de Santa Maria de Matató.

Lloc de naixement dels mariners casats a Mataró, 1627-1868

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxíu de Santa Maria de Matató.

Lloc de naixement dels pescadors casats a Mataró, 1627-1868

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxíu de Santa Maria de Matató.

XVII, aquest sector inicià un procés de davallada, que es perllongà fins als anys vuitanta del set-cents, data a partir de la qual inicià un procés de creixement. Aquesta nova embranzida que es detecta en la indústria del vidre durant el segle XIX, estarà motivada, en part, per l'arribada de mà d'obra forana procedent d'altres centres vidriers. Així doncs, a banda dels 7 vidriers nascuts a Barcelona, també es registren 5 de Fullede⁶⁴, 4 de Santa Coloma de Farners, 3 d'Arenys de Munt i 3 de Sant Feliu de Codines, entre d'altres localitats.

L'evolució que segueixen algunes de les ocupacions més tradicionals i/o des de l'inici del període en estudi arrelades a Mataró sembla ésser una altra, i evolucionar de manera diferent. Així doncs, en tres dels oficis amb major predomini d'autòctons en el decurs de les dues centúries i mitja; concretament, el de mariner, el de pescador i el de corder, s'observen algunes diferències respecte dels oficis anteriors. La dinàmica que s'entreveu és una lleu tendència a l'alça en el nombre d'immigrants que s'integren en aquests oficis en el moment de màxima expansió de l'ofici. Ara bé, quan comencen a perdre importància, és a dir, a entrar en crisi, passa el mateix que s'ha observat en els oficis anteriors, augmenta el nombre de treballadors nascuts fora de Mataró. Aquesta darrera apreciació també es visualitza en l'ofici de sastre, que té un predomini d'autòctons, fins que a mitjan segle XVIII comença a decreixer, iniciant-se, paral·lelament, l'augment del nombre de forans que exerceixen aquest ofici.

En els oficis relacionats amb la marineria i la pesca també es constata un cert grau d'especialització entre la població forana. Tot i que el lloc de naixement dels immigrants difereix segons siguin mariners o pescadors, tenen en comú que, majoritàriament, són naturals de localitats situades en el litoral. Així, doncs, el major nombre d'immigrants que rep l'ofici de mariner prové de les localitats costaneres pròximes a Mataró com Barcelona (20), Vilassar (17), Sant Andreu de Llavaneres (14), Canet de Mar (13) i Arenys (10), però també li arriben de llocs més distants que tenen la particularitat de ser ports comercials de cabotatge, com Blanes (11), Palamós (11), Lloret de Mar (5), Roses (3), Sant Feliu de Guíxols (3), Cambrils (3), Tossa de Mar (3), Vinaròs (3) i Tortosa (2), i

64. En un estudi realitzat per Josep M. T. Grau i Pujol (1989) sobre la indústria tradicional de Montblanc i la Conca durant el segle XVIII, s'ha conegut que a Fullede almenys hi havien tres famílies dedicades a l'ofici de vidrier, essent una de les nissagues més importants la dels Cantó, en Josep i en Manuel, pare i fill, que en el capbreu de 1782 surten denominats "*labradores y vidriers*". Es dona la circumstància que, precisament, en les actes de matrimoni de la parròquia de Santa Maria de Mataró, el 12 de maig del 1809 s'identifica el casament del fill, Manuel amb Rita Collet i Cortedans, filla d'Ignasi Collet, pagès. Val a dir, que de Senan també es registra un vidrier l'any 1864 anomenat Antonio Vives, el qual probablement era descendent d'una de les nissagues de vidriers procedents d'aquesta localitat, els Vives.

per últim assenyalar 4 mariners nascuts a Itàlia, concretament a Nàpols i Gènova, i 4 a les Illes Balears.

En canvi, la procedència geogràfica de l'ofici de pescador queda circumscrita a la ciutat de Barcelona i a la comarca del Maresme, destacant les localitats de Vilassar (17), Sant Andreu de Llavaneres (12), Sant Pol de Mar (9) i Caldes d'Estrac (5). En aquest oficis també es registren 4 nuvis nascuts a les Balears i 2 a la ciutat de Cadis. Aquí també vull fer referència dels forans identificats en els oficis de mestre d'aixa i calafat, que llevat dels 5 nascuts a Vilassar, provenen de viles actives en la construcció de vaixells, amb drassanes, com Arenys de Mar (9), Sant Feliu de Guíxols (4) o Tossa de Mar (3).

D'altra banda, oficis com el de traginer i carreter, sabater, ferrer, serraller, mestre de cases i fuster, que tenen una evolució que es podria adjectivar, de pràcticament estable i uniforme, van alternant les proporcions de nascuts dins i fora de Mataró. La trajectòria que segueixen aquests oficis sembla anar més en consonància amb la dinàmica demogràfica i econòmica seguida per la ciutat de Mataró. Nogensmenys, en els dos oficis de la fusta i la construcció i en el de serraller, que experimenten un fort creixement un cop entrat el segle XIX, es denoten canvis en la composició geogràfica de la seva població: l'ofici de fuster, que durant tot el segle XVIII constata un predomini de la població immigrant, en el segle XIX presenta un augment del nombre de nats a Mataró; mentre que en els oficis de mestre de cases i de serraller amb supremacia dels autòctons al llarg del segle XVIII, en la centúria següent mostren un lleu augment dels forans. La població forana d'aquests tres oficis, però, no sembla presentar una mobilitat especialitzada per lloc d'origen.

Altrament, l'evolució seguida pels boters i els daguers ocupats a Mataró no presenta cap de les regles anteriorment descrites, ans el contrari, ja que independentment de la trajectòria seguida per cadascun d'aquests dos oficis, són els autòctons els que treballen majoritàriament en aquestes dues ocupacions.

Vistes les trajectòries i la naturalesa dels integrants d'aquests oficis es poden prendre en consideració dues afirmacions. Primerament, es manifesta una correlació entre l'evolució de l'ofici i l'arribada de mà d'obra forana, a la vegada que la necessitat de mà d'obra especialitzada pel desenvolupament de determinats oficis, especialment en l'etapa inicial, quan l'ofici inicia l'etapa expansiva, implicarà que aquesta procedeixi, majoritàriament, de centres especialitzats. Així mateix, la procedència d'aquesta mà d'obra especialitzada sembla concordar amb el desenvolupament de l'ofici, és a dir, el

major auge i dinamisme de l'ofici determina l'origen geogràfic de la població especialitzada.

En segon lloc, l'augment de població autòctona que es registra quan un determinat ofici ja ha assolit l'expansió i el factor invers que es produeix quan entra en decadència, inclina a pensar en les millors oportunitats d'accés al treball per part de la població nadiua, que passa a engruixir els sectors econòmic més destacats.

La regular aflluència de població forastera que es detecta en els llibres de matrimonis de Mataró, a banda d'ésser un indicador més del dinamisme de l'activitat manufacturera i comercial mataronina, confirma els moviments migratoris de curta distància de població, procedents de centres especialitzats en determinades manufactures.

4.6 Recapitulació

L'estudi de l'evolució dels oficis i les professions de Mataró entre l'any 1627 i el 1868 ha evidenciat com la població menestral, objecte central d'aquesta recerca, ocupà un lloc destacat al llarg de tot el període. Si bé la menestralia ha estat l'únic col·lectiu professional que no va deixar mai de créixer a Mataró, encara que en determinats períodes la preeminència l'adquiriren altres sectors d'activitat com l'agricultura o la marineria, el desenvolupament de les activitats menestrals, no exclusivament a Mataró, sinó arreu de Catalunya, va ser possible per la formació prèvia d'un mercat interior potenciat pel procés d'especialització i comercialització agraris.

La ciutat menestral de Mataró no es va caracteritzar pel predomini d'una manufactura concreta, sinó que determinats oficis destacaren al llarg de les tres centúries. Ara bé, la primacia d'aquests no pot desvincular-se de l'evolució dels altres sectors econòmics, observant-se clarament interrelacions entre determinades activitats econòmiques. Per exemple, el notable nombre de boters constatat des del segle XVII fins als darrers decennis del segle XVIII, s'explica tant per l'expansió de la vinya, que al Maresme es va produir abans que en altres zones del Principat (des del principi del segle XVII ja ocupava més de tres quartes parts de la superfície conreada), la qual cosa va ser fonamental pel relleu econòmic de la ciutat de Mataró, com per l'auge de la comercialització de vins i aiguardents per via marítima cap al mercat exterior.

El mateix passa amb els oficis relacionats amb la construcció de vaixells com el de fuster, clavetaire o corder, entre d'altres, ja que des de mitjan segle XVIII fins al primer

vintenni del segle XIX, coincidint amb el que s'ha anomenat el segle d'or de la marineria mataronina, fou, precisament, quan es detectaren el major nombre de menestrals ocupats en aquests oficis. Tanmateix, el creixement demogràfic i la consegüent expansió urbanística de Mataró queda reflectida en l'evolució que van seguir els oficis de la construcció, que des de la darrereria del segle XVIII esdevingueren els menestrals més nombrosos després dels del tèxtil.

La importància que adquirí el tèxtil a Mataró, especialment des de mitjan segle XVIII, convertint-se en la principal activitat econòmica arran del procés d'industrialització -en el darrer període de la recerca, 1827-1868, una tercera part de la població mataronina es localitza treballant en aquesta indústria-, confirma l'encert metodològic d'optar excloure el tèxtil de la classificació conjunta de la menestralia. A l'igual que passa en els altres sectors d'activitat, paral·lelament a l'evolució del tèxtil, s'ha fet palès el creixement de determinats oficis estretament imbricats amb aquest, com el de serraller.

La importància i el dinamisme de la població menestral de Mataró queda doblement ratificada quan es passa a analitzar la procedència geogràfica segons els diferents col·lectius professionals. Si bé pel conjunt dels tres segles en estudi, el tret essencial és l'autoctonisme i la proximitat geogràfica de la població forana (tot i que les proporcions d'immigrants i el lloc de naixement canvien segons el sector d'activitat i el període, fins i tot l'ofici), la ciutat de Barcelona destaca per ser el principal lloc de procedència dels immigrants que s'instal·len a Mataró; concretament un 8,5%, mentre que de les localitats veïnes a Mataró com Argentona i Sant Andreu de Llavaneres arriben al llarg del període, al voltant del 6%.

Tot i que el contingent més nombrós de barcelonins arriba coincidint amb la guerra del francès, s'observa un constant flux ja des del segle XVII. Aquesta immigració barcelonina s'explica tant per la proximitat geogràfica com per les interrelacions econòmiques existents entre ambdues ciutats. Aquest darrer aspecte es veu clarament reflectit en l'ofici de vidrier car per altres treballs es coneix com el vidre es fabricava a Mataró però es comercialitzava i distribuïa a Barcelona, la qual cosa ha portat a parlar del binomi Barcelona-Mataró.

L'atracció de Mataró com a centre manufacturer torna a evidenciar-se tant pel fet que la meitat d'aquests barcelonins es troben ocupats en oficis de la menestralia com pel fet que arriben en consonància amb la trajectòria d'un determinat ofici. Així, doncs, la

màxima concentració de vidriers barcelonins es registra en el segle XVII, coincidint amb el període més expansiu d'aquest ofici; el mateix que succeeix amb els menestrals de la pell, la fusta i la construcció o l'ofici de boter, entre d'altres.

Aquest nexa que sembla donar-se entre l'evolució de l'ofici i l'arribada de mà d'obra ha estat observada no tan sols en els altres sectors d'activitat sinó que també s'ha constatat en l'origen geogràfic de la població forana. L'anàlisi del lloc de naixement segons l'evolució seguida per les activitats econòmiques, ha després que l'expansió de l'ofici és un factor a tenir en compte a l'hora d'analitzar la procedència geogràfica.

En determinats oficis es produeix una estreta connexió entre l'expansió de l'ofici, la procedència geogràfica i l'arribada de mà d'obra. En tots aquells oficis tradicionalment poc arrelats a Mataró, s'observa que la major afluència d'immigrants no únicament coincideix amb els inicis del desenvolupament de l'ofici, sinó que aquests acostumen a venir de centres especialitzats; mentre que en el moment de màxima expansió de l'ofici el nombre de forans disminueix, observant-se un augment dels nascuts a Mataró, probablement perquè aquests ja han assolit els coneixements necessaris per a exercir l'ofici, s'han especialitzat, i també perquè la població autòctona té més oportunitats per a accedir a aquells llocs de treball més expansius. Aquesta circumstància es dona especialment en els oficis del tèxtil, que es convertiren en les activitats econòmiques dominants del mercat laboral mataroní des de la darrerria del set-cents, però també en d'altres oficis més pròpiament de la menestralia com el de clavetaire, armer, vidrier o blanquer.

Per posar un parell d'exemples, analitzant la procedència geogràfica dels mitgers, s'ha fet palès que des del darrer terç del segle XVIII, coincidint amb els inicis del desenvolupament d'aquest ofici, es detecta un significatiu nombre d'immigrants procedent de centres especialitzats en la mitgeria com Barcelona, Olot o Vic. El mateix s'esdevé amb els clavetaires, que arriben a Mataró des de mitjan segle XVII coincidint amb els inicis de l'expansió d'aquest ofici, puix que preferentment són originaris de la comarca en què durant els segles XVII i XVIII es centralitzà la indústria siderúrgica del Principat, el Ripollès. Aquest fet estaria indicant la necessitat de població especialitzada, sobretot, en les etapes inicials del desenvolupament de l'ofici.

En canvi, aquesta característica no es confirma o només es veu verificada parcialment en aquells oficis més tradicionals de totes les viles menestrals, com el de ferrer, sabater, sastre, mestre de cases o fuster. La dinàmica demogràfica i econòmica de

la ciutat de Mataró sembla marcar la directriu de l'evolució que seguiran aquests oficis. Només en els oficis de la fusta i la construcció i en el de serraller quan experimenten, especialment, els primers, un fort creixement en el segle XIX, s'afirma la relació establerta entre l'expansió de l'ofici i el lloc de naixement. Els fusters, amb predomini de població forana durant el set-cents, al vuit-cents denoten un increment de la població autòctona; mentre que en els oficis de mestre de cases i de serraller, amb predomini de població autòctona, es constata un lleu increment de la població forana. Això mateix passa en les activitats marítimes, que a la vegada són les que tenen un major nombre de nascuts a Mataró, ja que al set-cents coincidint amb els anys de major auge de la marineria mataronina es fa palès un augment del nombre de forans. Ara bé, mentre que en els oficis de la menestralia -fuster, mestre de cases i serraller-, no sembla donar-se una mobilitat especialitzada per lloc d'origen, l'anàlisi del lloc de naixement dels mariners i dels pescadors, inclina a pensar que procedeixen de centres especialitzats. No tan sols provenen, majoritàriament, de viles costaneres sinó que en l'ofici de mariner s'identifica un notable contingent de forans procedents de localitats que es caracteritzen per ser ports comercials de cabotatge, com Blanes, Palamós, Sant Feliu de Guíxols, Cambrils o Vinaròs, àdhuc de Nàpols i Gènova; mentre que el lloc de naixement dels forans registrats en l'ofici de pescador queda circumscrit a la ciutat de Barcelona i la comarca del Maresme.

Altrament, en tots aquells oficis que s'ha pogut observar una evolució descendent, la qual cosa acostuma a esdevenir quan l'ofici entra en decadència, s'ha constatat un denominador comú. En tots ells, s'ha manifestat un increment del nombre d'immigrants coincidint amb la pèrdua de rellevància econòmica de l'ofici, però amb la particularitat que l'origen geogràfic d'aquests no és el mateix que es constatava durant la fase de creixement, perquè no acostumen a venir de centres especialitzats. Per exemple, en l'ofici de mitger des del darrer terç del segle XIX es registrà un augment del nombre de forans, coincidint amb l'entrada en recessió de la mitgeria però aquests no procediren de centres especialitzats, tal com va succeir en el darrer vintenni del segle XVIII. La major proporció de forans respecte de la d'autòctons que es detecta quan un ofici entra en crisi, segurament està provocat pel nombre menor d'oportunitats laborals que tenen els immigrants respecte de la població autòctona per a ocupar aquells llocs de treball més prestigiosos.

Endemés, si bé l'origen geogràfic de la població immigrant està relacionada amb l'expansió de l'ofici, sembla que el grau d'implantació de l'ofici també incideix en el lloc de naixement dels forans. M'explico: la indústria de fabricació d'armes de foc no va ser gaire rellevant a Mataró però és significatiu, que essent la vila de Ripoll la més important en aquesta manufactura juntament amb la de fabricació de claus, que no es documenti cap armer procedent d'aquesta vila, quan si es registren clavetaires de Ripoll. Aquests vénen d'altres centres on aquesta manufactura fou notable però no va ser puntera, com Igualada o Manresa. Manquen més exemples per a poder confirmar aquest supòsit però sembla que l'origen geogràfic dels menestrals especialitzats deu estar relacionat amb l'arrelament i la importància econòmica de la manufactura del lloc de destí.

II. LA MOBILITAT OCUPACIONAL

Capítol 5. LA TRANSMISSIÓ INTERGENERACIONAL DE L'OFICI

5.1. Introducció

En el capítol anterior s'ha constatat que la naturalesa del mercat de treball anava canviant en el transcurs dels segles XVII, XVIII i XIX, al mateix temps que s'intuïen transvasaments de població entre els diferents sectors d'activitat. Aquest fet concordaria amb els resultats de les investigacions més recents, les quals han demostrat que les societats d'Antic Règim eren mòbils, en contraposició a la visió clàssica¹.

L'organització del treball artesà de les societats preindustrials en gremis o confraries d'oficis semblava afavorir les tesis que postulaven la rigidesa i l'estaticisme d'aquestes societats. En aquest context, la transmissió intergeneracional de l'ofici era una estratègia freqüent dels menestrals per tal de preservar els béns de la família, entesa no només com una unitat de reproducció biològica sinó també social i econòmica puix que s'esdevenia un element essencial de l'organització del treball artesà. D'una banda, era en la cèl·lula familiar on es trobava la principal font de mà d'obra i, de l'altra, es pot considerar que el coneixement d'un ofici formava part del patrimoni familiar².

1. G. Levi (1990: 1553) argumenta que *“La nature du marché de l'emploi, qui changeait sans cesse, et pouvait différer fortement d'une génération à l'autre, pose des questions d'ordre social et démographique si on l'insère dans le cadre d'une société hiérarchique rigide”*.

2. M. Arranz (2001: 64), en relació als oficis de la construcció a Barcelona durant el segle XVIII argumenta: “[...] si veien que els seus fills havien de seguir essent menestrals, intentaven inculcar-la també a ells (l'ofici), i procuraven que seguissin les passes i prenguessin la seva professió [...]. L'ofici s'incorporava al patrimoni de les famílies menestrals i es transmetia durant generacions, fins que un individu o una generació aconseguia fer el salt que el situava entre les fileres d'un estament superior, que gairebé sempre és la burgesia mercantil i la manufacturera. La professió tendia a ser hereditària, i d'aquesta manera també entre els menestrals es verifica una de les lleis que regeixen la societat estamental, la que anteposa el naixement a qualsevol altra consideració. L'heretabilitat de les professions –i dels graus professionals– és acceptada pels menestrals com a garantia davant d'una possible degradació dels seus status, com una manera d'evitar que els seus descendents ocupin un lloc inferior al seu en la societat; però

La historiografia tradicional, doncs, no va deixar d'insistir en la pràctica del nepotisme, bàsicament per les característiques i l'organització del treball artesà, fet que condicionava els fills a aprendre i exercir el mateix ofici que el pare, o bé a dedicar-se a oficis afíns dins del mateix gremi. Les diferents disposicions gremials facilitaven aquesta pràctica, tal com quedà reflectit en unes ordinacions de la confraria de Sant Joan Baptista de fusters i agregats de Mataró de l'any 1768, en què es disposava “*Que cada uno de los que se pasarán Maestros de algunos oficios que compone la mencionada cofradia, deberá pagar por su entrada o maestria a utilidad de cofradia; esto es, el que fuere hijo o hierno de maestro de ella; o, natural de esta ciudad de Mataró, quatro libras; El forastero (entendiendo por tal el que no será nativo de esta ciudad) ocho libras; y el Estrangero (entendiendo por tal, el que no será nativo de los Dominios de su Mag.) doce libras [...]*” (P. Molas i Ribalta, 1980: 34-45).

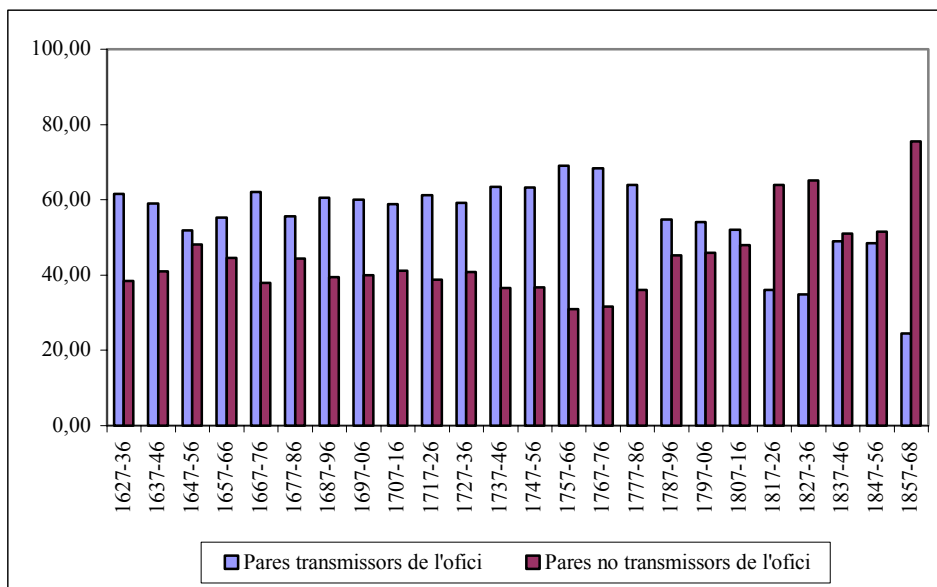
Tanmateix, el sistema de transmissió del patrimoni familiar a Catalunya basat en la pràctica de la nominació de l'hereu universal, que majoritàriament corresponia al fill gran, el primogènit, també sembla facilitar el desenvolupament de la pràctica de la transmissió intergeneracional de l'ofici, malgrat que caldria aprofundir en aquesta línia d'investigació mitjançant l'estudi dels capítols matrimonials i els testaments –dues fonts bàsiques per a conèixer el funcionament de la institució de l'hereu- per tal d'esbrinar si el sistema hereditari català s'aplicava plenament entre les famílies menestrals³.

aquesta heretabilitat és rebutjada si ha de suposar un impediment per a la promoció del menestral i de la seva família”. Tanmateix, Cl. Dolan (1990: 65) en un estudi sobre els cardadors de llana del segle XVI d'Aix-en-Provence destaca que “*l'endogamie professionnelle dont ils font preuve est également assez remarquable et est liée soit à un désir d'acquérir les outils indispensables à les rendre économiquement moins faibles soit à une incapacité de trouver en dehors de leur propre métier, des conjoints qui veulent d'eux. Pour les tisseurs, pauvres et en grande majorité étrangers à la ville d'Aix, le patrimoine ne se définit ni en terme de terre, ni en terme d'immeuble mais bien en terme d'outils et de boutique*”. T. Faragó (1979: 8) en un estudi sobre l'artesanat en l'Europa de l'Est del segle XVIII també observa que “*The artisans aspire also after group-endogamy, namely after that their offsprings –and in the first place only their offsprings- continue their trade. This is naturally in interest of the master's sons too, since they posses with considerable advantages in the point of view of capital, competence, social and kin connection over the outsiders, while in the case of changing trades these benefits would for most part be lost. Thus is a frequent phenomenon that dynasties of artisans subsisting often for several centuries come into existence playing an important role in certain region and in certain crafts*”.

3. S'han realitzat molts estudis sobre el funcionament del sistema hereditari català en les famílies pageses, però encara és força desconegut el comportament hereditari dels menestrals. Un dels pocs estudis existents realitzat per R. Huguet (1990) constata que la continuació de l'ofici del pare juntament amb l'herència universal eren les dues estratègies adoptades de manera més freqüent pels menestrals, per tal de conservar el patrimoni familiar. Aquest treball esbrina que la majoria d'hereus continuen exercint el mateix ofici que el seu pare, i quan opten a realitzar una ocupació diferent, amb tota probabilitat era per a millorar la situació socioeconòmica.

L'objectiu de les pàgines següents és, doncs, estudiar les estratègies ocupacionals seguides pels oficis més rellevants de la ciutat de Mataró entre l'any 1627 i el 1868; concretament, es pretén esbrinar la mobilitat ocupacional entre generacions⁴. Es persegueix conèixer si la continuació de l'ofici del pare era un fet freqüent i en quines circumstàncies ho era, o bé, si al contrari, el fet més corrent era la mobilitat ocupacional. Al mateix temps, es tracta d'entreveure si en el decurs de les dues centúries i mitja que abraça aquest treball se segueixen les mateixes pautes de comportament, o bé si aquestes canvien amb el pas dels anys, sobretot quan Mataró passarà de ser una societat preindustrial a una societat en vies d'industrialització. Igualment, es vol indagar si les probabilitats de mobilitat ocupacional són les mateixes en cadascun dels oficis en observació, o bé si aquestes difereixen segons sigui l'ofici i la seva evolució⁵.

Gràfic 1. La mobilitat ocupacional per decennis (percentatge)

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

4. Per a conèixer com s'ha calculat aquest indicador, veure apartat 2.4 del capítol 2.

5. A Catalunya s'han realitzat diversos treballs sobre les estratègies ocupacionals de les famílies menestrals, ja sigui al llarg de tot l'estudi o parcialment. Així, doncs, entre d'altres, cal citar els menestrals de la vila d' Igualada que han estat estudiats per: J. Torras (1992, 1996, 1998); E. Camps (1990, 1995), A. Fabré (1991) i C. Ros (1997). Els de la vila de Manlleu per M. Llonch i S. Sancho (1991) i A. Fabré (1991). Els menestrals de la ciutat de Lleida per R. Huguet (1990), LL. Pla i Â. Serrano (1995) i M. J. Vilalta (1997). Els de la ciutat de Barcelona per M. Arranz (1981, 2001), J. Burgos (1997) i J. Romero (2001). I per últim, els de la comarca del Bages per LL. Ferrer i Alòs (1987, 1991).

En primer lloc, i abans d'observar el comportament seguit per cadascun dels oficis en estudi, he cregut pertinent representar la mobilitat ocupacional intergeneracional⁶ del conjunt de les activitats econòmiques documentades a Mataró, amb la finalitat d'obtenir una panoràmica general i també per a observar si la mobilitat ocupacional es presenta constant en el decurs de les dues centúries i mitja que comprèn aquest estudi.

Les dades del gràfic 1, que representen el percentatge de pares que transmeten l'ofici al seu fill i el percentatge de pares que no el transmeten en cadascun dels decennis, assenyalen dues característiques interessants a destacar. La primera particularitat que s'entreveu és l'existència de mobilitat ocupacional des del període inicial d'aquesta investigació; concretament des dels anys trenta del segle XVII. Aquest resultat confirma i corrobora les tesis que sustenten el dinamisme i la mobilitat social desenvolupades en les societats preindustrials, en contra de la visió clàssica que argumentava que aquestes eren societats quasi estàtiques on la mobilitat tendia a ser nul·la⁷.

La segona, però no per això menys important, és el canvi de ritme que s'observa en la mobilitat ocupacional. Mentre que fins al primer decenni del vuit-cents la tendència predominant del nuvis esposats a Mataró és la de conservar l'ofici del pare, a partir del segon decenni del segle XIX, aquesta dinàmica difereix i passa a guanyar pes el nombre de fills que no exerceixen el mateix ofici. En el darrer decenni en estudi, 1857-1868, es constaten les proporcions de mobilitat ocupacional més elevades: un 75% dels fills es troben treballant en una activitat professional diferent de la del pare.

Aquest augment de la mobilitat ocupacional que s'observa des del segle XIX, coincidint amb el procés d'industrialització, sembla anar en consonància amb les tesis que al·leguen les millors oportunitats de treball que van brindar la revolució industrial (H. Kaelble, 1994; A. Sharlin, 1979; G. Gozzini, 1984; J. Kocka, 1984; W. H. Sewell, 1985). El desenvolupament de determinades activitats econòmiques, com és el cas de la indústria tèxtil en el segle XIX, va implicar un augment del nombre de pares que no transmetien l'ofici al seu fill puix que els fills, amb tota probabilitat, canviaren de professió en busca d'unes oportunitats laborals millors. Ara bé, caldrà esbrinar si aquesta circumstància clarament perceptible amb l'arribada de la industrialització i, especialment,

6. Veure nota 4 d'aquest mateix capítol.

7. Veure apartat 1.2 del capítol 1.

amb l'evolució que prengué la indústria tèxtil a Mataró, també es produí per l'auge d'altres activitats econòmiques en el període preindustrial.

Vistos aquests resultats de conjunt, és pertinent, doncs, entrar en la recerca de les estratègies ocupacionals que seguiren els oficis en observació distribuïts entre la marineria i la pesca, la menestralia, el tèxtil, el comerç i el transport.

5.2 La transmissió professional: de pares a fills

Una primera anàlisi de la transmissió intergeneracional dels sectors d'activitat ajudarà a conèixer si aquesta segueix el mateix comportament descrit anteriorment pel conjunt d'activitats econòmiques de Mataró, o bé si difereix dependentment del sector d'activitat que s'estudiï.

Abans de prosseguir, però, es fa necessari recordar que la base de dades en què es treballa, no permet discernir el tipus de mobilitat que es produeix en el cas que no es compleixi la transmissió intergeneracional de l'ofici. Si un fill exerceix un ofici diferent del seu pare, no permet esbrinar si hi ha hagut una mobilitat ascendent o descendent o si no se n'ha produït cap, per què treballar en un ofici diferent del progenitor no sempre ha d'implacar un canvi, parlant, en termes socioeconòmics. Tanmateix, la transmissió intergeneracional de l'ofici també pot implicar una mobilitat de l'estatus social i econòmic. Així, doncs, vull aclarir que en aquest treball quan s'utilitza el terme *mòbil* oposat al d'*estàtic* m'estic referint a un canvi d'ofici, al fet que no s'ha donat una transmissió intergeneracional de l'ofici i, per tant, no s'està avaluant si s'ha produït un canvi de la condició social i econòmica.

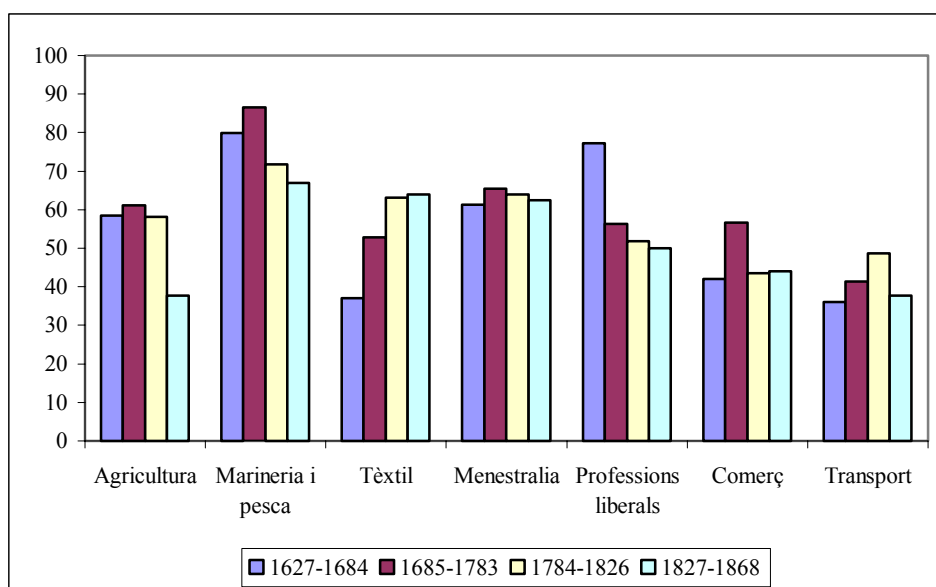
Una de les primeres constatacions que es visualitza en el gràfic 2 és la desigual intensitat en la transmissió intergeneracional de l'ofici segons el sector d'activitat. La marineria i pesca es presenta com el sector d'activitat en què la propensió a la transmissió de l'ofici de pares a fills és més alta en tots quatre períodes i, per tant, s'esdevé el sector amb una mobilitat ocupacional més baixa, el més estàtic; per contra, els fills dels pares que treballen en el transport terrestre es caracteritzen per ser els que tenen una mobilitat ocupacional més alta. Aquest sector d'activitat juntament amb el del comerç,⁸ són els dos

8. J. Dupâquier i J-P Pelissier (1992: 157), en un treball sobre la mobilitat professional a França durant el segle XIX, també observen que el sector del comerç és el que presenta una taxa de transmissió intergeneracional de l'ofici més baixa: "*les passages d'un métier à l'autre sont presque nuls: pour 483*

sectors que registren un nombre més elevat de fills ocupats en un ofici diferent que el dels seus pares.

Aquests resultats, a la vegada, tenen certa concordança amb la procedència geogràfica dels integrants de cadascun dels sectors d'activitat car el sector que presenta una major propensió a la transmissió, el de la marineria i la pesca, ensems és el que registra les proporcions més altes de nuvis nascuts a la ciutat de Mataró (veure apartat 4.4 del capítol 4). Atesa aquesta observació, l'examen del lloc de naixement podria contribuir a entendre millor les estratègies ocupacionals que segueix cada ofici.

Gràfic 2. Transmissió intergeneracional segons els sectors d'activitat (percentatge)

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

En el gràfic 2, també s'observa que la transmissió intergeneracional de l'ofici de cada sector d'activitat, a excepció del tèxtil, segueix la trajectòria descrita en el gràfic 1, el qual reflecteix la mobilitat ocupacional del conjunt d'oficis practicats a Mataró. En línies generals, es pot parlar d'una tendència ascendent de la transmissió intergeneracional de les activitats professionals fins als anys vuitanta del segle XVIII (excepte per les professions liberals), data a partir de la qual es capgirà la situació i

pères petits commerçants , on n'observe que 41 dans la même situation. Les autres se retrouvent un peu partout".

s'inicià un procés de minva de la transmissió intergeneracional. En tots els sectors, llevat del tèxtil, el període en el qual es donà una menor transmissió de l'ofici de pares a fills fou en el que comprèn els anys 1827-1868. El sector tèxtil presenta una trajectòria inversa a la resta de sectors i, per tant, no verifica el procés de minva de la transmissió intergeneracional que s'inicià des del darrer vintenni del vuit-cents, sinó tot el contrari, aquesta augmenta⁹.

Aquesta desigual trajectòria de la transmissió intergeneracional de l'ofici que s'observa en el tèxtil sembla anar en consonància amb l'evolució econòmica seguida per aquest sector, perquè el percentatge de pares que transmet l'ofici al seu fill augmenta a mesura que va adquirint més importància econòmica. Establert aquest fet, a priori, tot assenyalaria l'expansió de l'ofici com a variable bàsica que determinaria les estratègies ocupacionals seguides per les famílies, i que marcaria l'evolució de la transmissió intergeneracional dels diferents oficis que configuraren el mercat laboral de la ciutat de Mataró.

Ara bé, tampoc s'ha de perdre de vista que el descens de la transmissió intergeneracional observat des dels anys vuitanta del segle XVIII en els sectors de l'agricultura o la marineria i la pesca i, en menor grau, en la menestralia, es va produir també en un context de transició d'una societat preindustrial cap a una societat industrialitzada¹⁰ i, per tant, en un període de canvis profunds de les activitats econòmiques a la ciutat. Entre d'altres coses, calia fornir de força de treball les activitats noves.

Per concloure, doncs, es pot afirmar que la reproducció econòmica familiar predominant fins a la darrerria del segle XVIII fou la transmissió intergeneracional de l'ofici. No s'ha d'oblidar, però, que l'arribada de la industrialització, no significà un canvi radical de les estratègies familiars, sinó que es produí una adequació de les estratègies econòmiques familiars al nou sistema econòmic, el capitalista¹¹. Bona prova

9. J. Romero (2001) en un estudi sobre les estratègies familiars dels mestres artesans de Barcelona durant el segle XIX, observa que les transformacions econòmiques, socials i urbanístiques no afectaren en gran mesura les estratègies familiars. Malgrat el procés de modernització que s'inicià durant el vuit-cents, els llaços de parentiu i les afinitats substituïren el gremi en la reproducció del món artesà. Així, doncs, mentre que el gremi es debilitava, els grups de parentiu professionals s'enfortien.

10. J. Dupâquier i J.-P. Pelissier (1992: 158) en un estudi sobre la mobilitat professional de França durant el segle XIX assenyalen que "*la transmission du métier est moins forte qu'on ne l'attendait, sauf chez les paysans. Cela résulte, dans une grande mesure, du passage d'une société rurale à une société urbaine [...]*."

11. Veure en la p. 17 la cita de G. Levi.

d'això és l'augment de la transmissió intergeneracional dels oficis del tèxtil, que des del segle XIX estan en plena efervescència.

5.2.1 Els oficis

La transmissió intergeneracional de les activitats professionals es confirma en cadascun dels sectors d'activitat encara que, com s'ha pogut observar, la intensitat i la trajectòria difereix segons el sector en consideració. Estudiar la mobilitat ocupacional a través de la unitat més desagregada, l'ofici, ajuda a indagar més acuradament en la seva dinàmica. Per tant, en estudiar la mobilitat no s'analitzaran tots els oficis identificats en les actes de matrimoni de Mataró, sinó que s'ha optat per seleccionar els oficis més representatius del mercat laboral de la ciutat, ja sigui per la seva importància numèrica, ja sigui pel predomini o prestigi que han tingut aquestes ocupacions al llarg de les dues centúries i mitja. Després d'algunes consideracions s'ha seleccionat una mostra de 25 oficis, presentada en la taula 1, en la qual s'ha procurat que cada branca d'activitat dels sectors observats¹² –marineria i pesca, tèxtil, menestralia, comerç i transport- estigués representada almenys per un d'aquests oficis.

La mostra permet l'estudi de la transmissió de l'ofici de 6.904 progenitors, que representen un 82% del total d'oficis compresos en els sectors d'activitat en estudi. Aquests són: l'ofici de pescador i de mariner, corresponents al sector de la marineria i pesca; els oficis de teixidor, jornaler, mitger, veler, teixidor de lli i les indianes, corresponents al tèxtil¹³; de la menestralia han estat seleccionats els de blanquer i sabater, com a màxims representants del ram de la pell; el de sastre de la confecció; els de clavetaire, ferrer, daguer i serraller del ferro; els de fuster i mestres de cases de la fusta i la construcció; el de corder del ram de l'espart i el cànem; el de vidrier del vidre i, per últim, el de boter. Del sector d'activitat del comerç¹⁴ s'han considerat els ofici d'adroguer

12. En la pàgina 124 del capítol 4 s'expliquen els motius perquè no han estat seleccionats els oficis procedents de l'agricultura i les professions liberals.

13. En un principi, també s'havia previst contemplar l'ofici de filador però al ser una activitat relativament nova, en la base de dades només apareixen tres pares filadors, per la qual cosa s'ha descartat la seva anàlisi.

14. S'ha estimat oportú agrupar els diferents oficis identificats dins del comerç en quatre categories: adroguers (inclou adroguers i candelers), botiguer de draps, alimentació (carnissers, semolers, xocolaters i altres queviures) i comerciants (comerciants, negociants, mercaders, marxants i corredors d'orella i de canvis).

Taula 1. Presentació dels oficis objecte d'estudi

	<i>nombre pares</i>	<i>Total sector</i>	<i>% casos</i>	<i>% sector</i>
Marineria i pesca		2280		92,98
Mariner	1139		49,96	
Pescador	981		43,03	
Tèxtil		1366		72,84
Mitger	242		17,72	
Teixidor	297		21,74	
Jornaler	128		9,37	
Indianes	36		2,64	
Teixidor de lli	160		11,71	
Seda		303		
Veler	132		43,56	
Menestralia		3450		74,96
Vidre i Terrissa		172		
Vidrier	91		52,91	
Espart i Cànem		454		
Corder	315		69,38	
Confecció		421		
Sastre	372		88,36	
Pell		535		
Sabater	345		64,49	
Blanquer	97		18,13	
Metall		517		
Clavetaire	49		9,48	
Daguer	90		17,41	
Ferrer	161		31,14	
Serraller	95		18,38	
Fusta i Construcció		963		
Mestre de cases	404		41,95	
Fuster	323		33,54	
Boter		244		
Boter	244		100,00	
Comerc		778		87,28
Adroguer i candeler	105		13,50	
Botiguer de draps	65		8,35	
Alimentació	147		18,89	
Comerciants	362		46,53	
Transport		538		97,4
Traginer i carreter	524		97,40	
Total	6904			

i candeler, botiguer de drap, els que componen l'alimentació¹⁵, i els comerciants; i per últim, del sector del transport, els de traginer i carreter

Taula 2. Evolució del percentatge de pares que transmeten l'ofici al fill

	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
Pescador	72,0	70,7	65,2	66,9	69,1
Mariner	68,1	80	40,9	38,9	67,7
Indianes	0	0	12,5	0	8,3
Jornaler	0	37,5	41,9	29,6	39,1
Mitger	0	[1 cas]	72,0	36,6	44,2
Teixidor	0	25,0	58,8	57,2	54,2
Teixidor de lli	50	40,8	21,4	3,7	33,1
Veler	50	66,7	15,9	15,4	39,4
Vidrier	44,4	31,8	76,9	50,0	47,2
Corder	62,5	54,7	66,7	24,1	50,8
Sastre	44,4	37,6	44,2	25,9	38,4
Sabater	33,3	42,3	48,8	43,2	43,2
Blanquer	42,9	57,1	60,7	48,1	54,6
Clavetaire	0	61,5	66,7	42,9	57,1
Daguer	71,4	54,2	46,2	18,2	50,0
Ferrer	44,8	44,3	39,3	20,6	38,5
Serraller	54,5	48,4	52,6	41,2	47,4
Boter	43,5	56,2	26,1	40,0	46,3
Fuster	34,0	34,5	47,1	50,0	41,5
Mestre de cases	30,0	52,1	53,3	50,5	49,3
Adroguer i candeler	87,5	43,3	18,8	81,3	41,9
Botiguer de draps	38,5	51,6	47,1	25,0	46,2
Alimentació	16,7	48,6	44,7	38,3	40,8
Comerç	31,6	42,6	34,2	29,6	35,9
Traginer	36,1	40,3	42,7	38,1	39,7

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

Els resultats que mostra la taula 2 no sorprenen, sinó que contribueixen a corroborar el que ja s'entreveia en analitzar la mobilitat ocupacional dels grans sectors d'activitat. La primera percepció que s'obté, doncs, és que l'evolució i la intensitat de la transmissió de l'ofici de pares a fills canvia dependentment de quina sigui l'ocupació. No obstant això,

15. L'ofici de forner no ha estat inclòs en els oficis de l'alimentació, el mateix que ha passat amb l'ofici de torner que no apareix dins dels oficis de la fusta i la construcció, perquè en el moment de transcriure aquests dos oficis de les actes de matrimoni de Santa Maria de Mataró, la grafia, sovint, ha dificultat discernir si es tractava d'un forner o d'un torner.

predominen els fills que realitzen el mateix ofici que el seu pare, és a dir, els fills que segueixen l'ofici del pare ocupen el primer rang.

Un cop vistes les trajectòries i els nivells de mobilitat ocupacional dels sectors d'activitat, tal com és d'esperar, són els pares pescadors i mariners els que tenen una major propensió a la transmissió intergeneracional de l'ofici¹⁶, tot i que l'evolució seguida per uns i altres difereix. Mentre que en l'ofici de pescador els percentatges de transmissió que s'observen en el decurs de les dues centúries i mitja, al voltant del 69%, es manté constant, en l'ofici de mariner, els percentatges oscil·len segons el període. Aquesta diferència, com ja s'ha avançat i es tractarà de confirmar en aquest apartat, està estretament lligada a la dinàmica d'ambdues activitats professionals a Mataró, característica que també es fa extensible a la resta d'oficis que componen el mercat laboral mataroní entre el sis-cents i el vuit-cents.

A tall d'exemple, en el darrer període, 1827-1868 s'observa que a banda dels pescadors i els adroguers i candelers, els oficis de la menestralia i del tèxtil que registren els percentatges de transmissió més elevats són els teixidors, mestres de cases, fusters¹⁷, vidriers i blanquers. Precisament són aquests oficis els que conformen les activitats econòmiques més punteres durant aquests anys a Mataró, sempre tenint en compte, però, la preeminència del tèxtil.

Els gràfics de dispersió¹⁸ efectuats entre la transmissió intergeneracional de l'ofici i la dinàmica del mateix, és a dir, l'expansió de l'ofici¹⁹, per a cadascuna de les ocupacions seleccionades, demostren que la trajectòria seguida per l'ofici determina els nivells de transmissió. Els resultats dels gràfics, assenyalen que la probabilitat de transmetre

16. Aquesta constatació queda reforçada si s'observen algunes de les genealogies de les famílies marineres i pescadores com la dels Alomar, els Balansó, els Barbena, els Illa o els Sala (els arbres genealògics estan ubicats en el volum II).

17. A. Garcia Espuche i M. Guàrdia Bassols (1989: 69), examinant els papers dels oficis de la construcció a Mataró observen que "és clarament perceptible l'actuació prolongada de les famílies de mestres de cases amb gran tradició a la ciutat; en canvi, entre els fusters i rajolers, les famílies amb presència llarga a Mataró són molt escasses [...] cognoms d'una gran tradició en l'ofici: des del 1702 apareixen els Torras, els Salvat, els Viada, els Vert, els Ribas, els Vallribera; des del 1716, els Berenguer, els Renter, els Roldós; des del 1731, els Simon, els Vivas, els Alonso, els Saldari, els Viza, els Puig. El cas dels fusters és ben diferent: només dues famílies, els Figueró i els Arno, sobresurten, però amb nivells de continuïtat i participació no gens comparable als dels mestres de cases".

18. Els gràfics de dispersió són una correlació de la transmissió intergeneracional de l'ofici i l'expansió de l'ofici (en l'apartat 4.5 del capítol 4 s'explica com s'ha elaborat aquest darrer indicador). Quan el valor de la R^2 està més proper a 1, l'ajust és més bo i, per tant, la propensió a la transmissió de l'ofici vindrà explicada, en gran part, per l'evolució de l'expansió.

19. Sobre la definició i creació de la variable "expansió" vegeu l'apartat 4.5 del capítol 4.

s'explica, en bona part, per l'evolució que pren l'ofici²⁰, i permeten afirmar que la propensió a transmetre és major quan l'ofici es troba en plena fase expansiva, mentre que quan aquest entra en crisi o deixa de tenir importància econòmica i social es redueix ostensiblement.

En el cas dels dos oficis seleccionats que representen el sector de la marineria i la pesca, aquesta correlació només es confirma en l'ofici de mariner. El gràfic de dispersió realitzat per a aquest ofici demostra que l'evolució dels percentatges de la transmissió intergeneracional vindrien, pràcticament, exclusivament donats per la trajectòria seguida per aquesta ocupació dins de la societat mataronina. En canvi, en l'ofici de pescador aquesta correlació és nul·la, no es compleix, probablement, per l'evolució lineal que presenta aquesta ocupació al llarg del període.

La correlació també es pot afirmar en quatre dels sis oficis que integren el sector del tèxtil, oscil·lant del 0,5 en l'ofici de teixidor al 0,9 en el de mitger. Els jornalers juntament amb els que treballen en les indianes són els dos oficis del tèxtil en què els resultats del gràfic de dispersió no donen pràcticament cap connexió entre els nivells de transmissió intergeneracional i l'expansió de l'ofici²¹. No obstant això, si en l'ofici de teixidor s'analitza la correlació entre la transmissió intergeneracional de l'ofici i l'expansió del mateix sense considerar el darrer període, 1827-1868, el resultat és un augment de l'ajust a 0,7, és a dir, es desprèn un lligam més fort entre aquestes dues variables. Ateses les observacions realitzades en els oficis de jornalera i teixidor, i tenint en compte la relació d'aquests dos oficis en el mercat laboral mataroní que tingué lloc amb el naixement de la industrialització (abans de la segona meitat del segle XVIII pràcticament no existien), sembla oportú indicar que el baix o mitjà nexa constatat entre els percentatges de transmissió intergeneracional de l'ofici i l'expansió del mateix podria estar causat per un doble motiu.

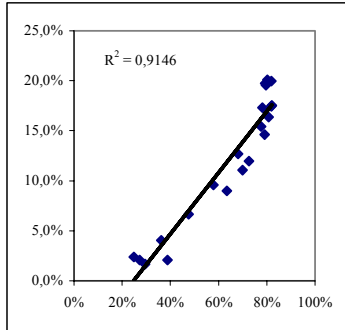
20. A. Moreno Almarcegui (1981: 96) en un estudi sobre les transformacions socioprofessionals i la trajectòria demogràfica de l'artesanat de Reus durant els segles XVII i XVIII també se n'adona que l'expansió de l'ofici determina la intensitat de la transmissió intergeneracional de l'ofici car *“cuando este sector (artesanos que trabajan productos derivados de la agricultura) es todavía un grupo reducido dentro de Reus, la relación entre la profesión del padre y la que va a tener el hijo es mínima. A medida que el sector empieza a cobrar importancia demográfica, la situación se transforma totalmente: entre el 80 y el 90% de los hijos que tienen un padre artesano de este sector, tienen la misma profesión del padre. Por tanto el vínculo familiar es decisivo”*.

21. Sobre el per què s'ha estimat oportú ubicar l'ofici de jornalera en el tèxtil veure p. 42 i 43 del capítol 2.

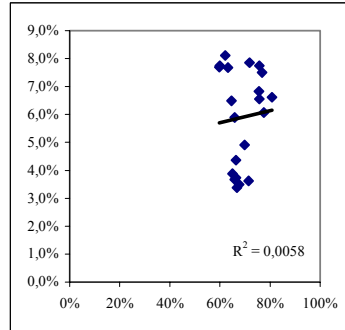
Gràfics 3. Correlació entre l'expansió de l'ofici i la transmissió intergeneracional de l'ofici

Marineria i Pesca

Mariner

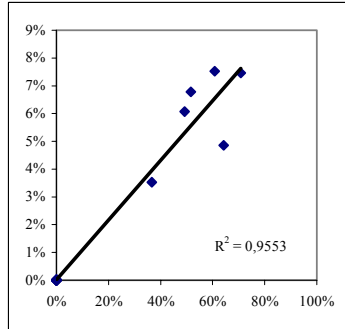

Pescador

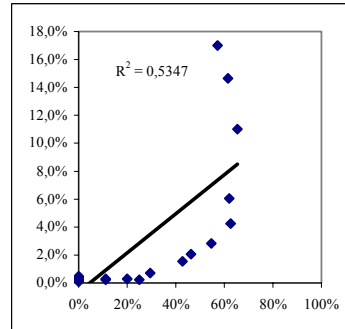

Tèxtil

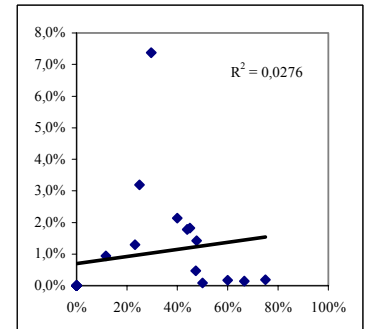
Mitger

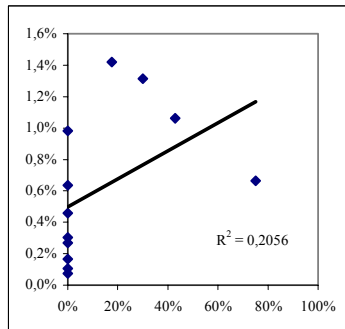
Teixidor

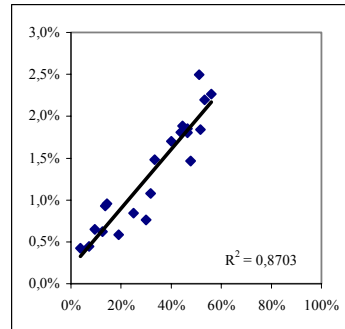
Jornaler

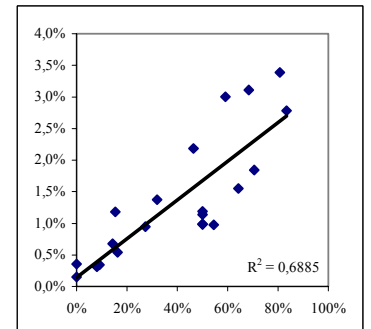
Indianes

Teixidor de lli

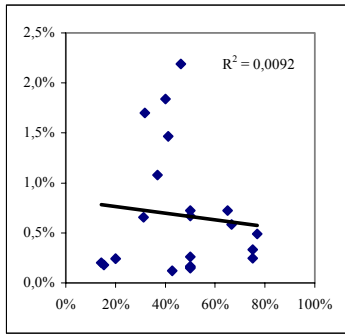

Veler

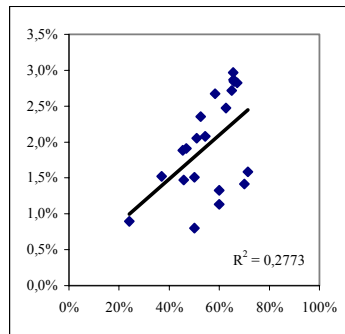

Menestrals

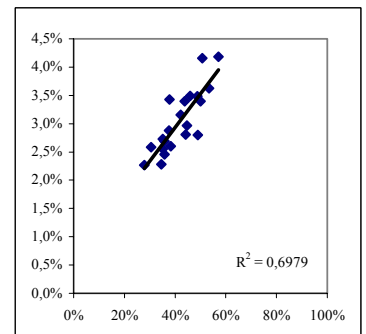
Vidrier

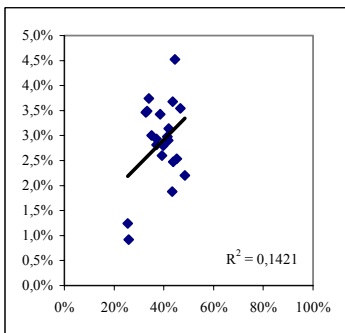
Corder

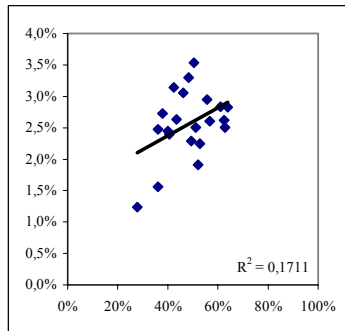
Sabater

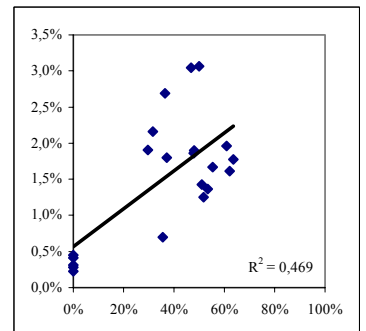
Sastre

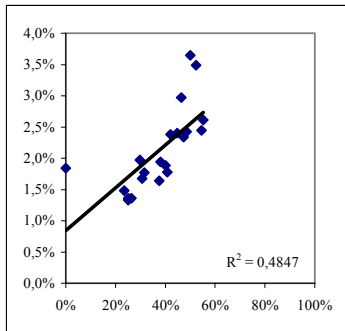
Mestre de cases

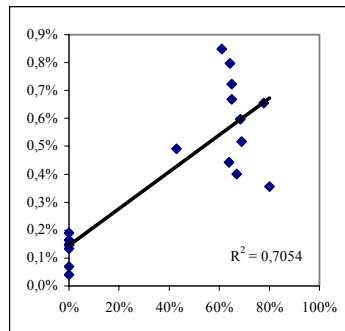
Boter

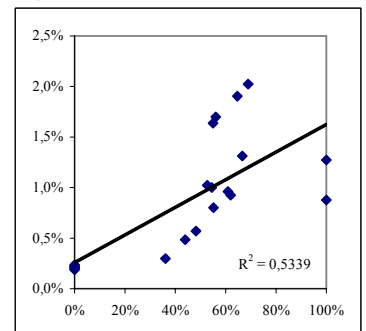
Fuster

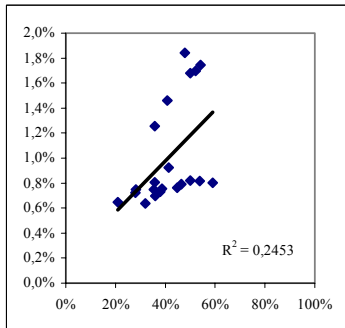
Clavetaire

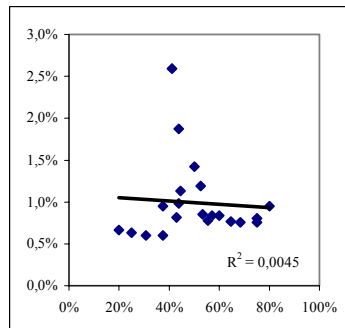
Daguer

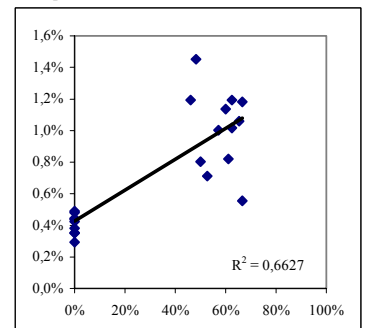
Ferrer

Serraller

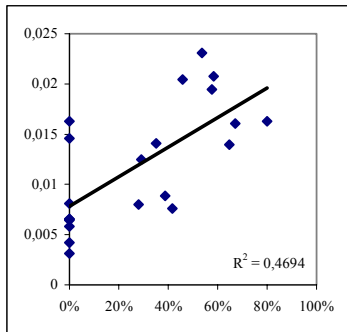

Blanquer

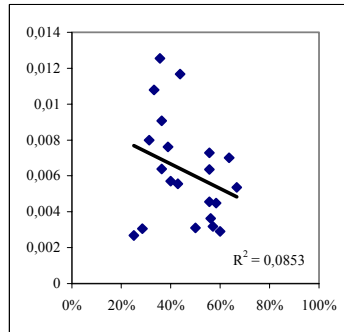

Comerç

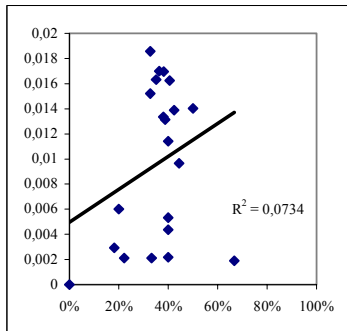
Adroguer i candeler

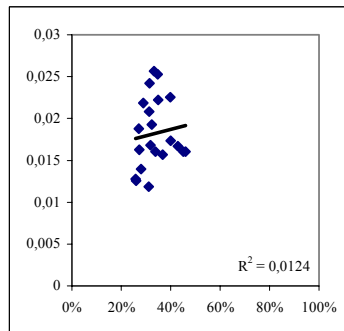
Botiguer de draps

Alimentació

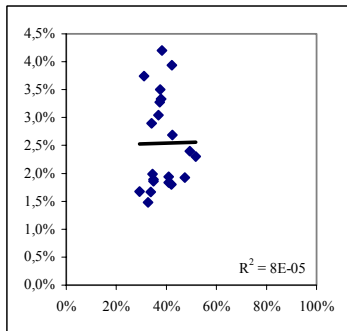

Comerciant

Transport

traginer i carreter

Primerament, l'auge manifestat per ambdós oficis durant el segle XIX, ben segur, va provocar que la demanda superés l'oferta existent entre els membres del propi ofici, situació que originà un augment de treballadors per sobre del que era habitual, procedents d'altres activitats professionals. Aquest tret, en part, aclareix la baixa correlació constatada entre la transmissió i l'expansió de l'ofici. En segon lloc, també pot haver-hi hagut un problema de biaix derivat de la pròpia nomenclatura d'ambdós oficis,

especialment el de jornalер, puix que malgrat haver explicitat en el capítol 2 els motius pels quals s'ha classificat dins del tèxtil i la diferència existent amb la definició de l'ofici de "bracer", queda oberta la possibilitat que en un indeterminat nombre de casos pot haver-se produït una confusió entre l'ofici de jornalер i el de bracer. Fins i tot s'hauria de contemplar un possible marge d'error en el moment de registrar-se un individu com a jornalер o com a teixidor. L'anàlisi del destí professional dels fills que no exerceixen el mateix ofici del pare i l'origen professional dels nouvinguts a aquestes dues activitats, la de teixidor i la de jornalер, potser contribuiran a clarificar-ho.

Els resultats obtinguts pels oficis de la menestralia també confirmen l'estreta correspondència entre els nivells de transmissió intergeneracional i l'expansió de l'ofici, tot i que amb cert matisos, segons l'ofici en observació. De l'anàlisi dels gràfics 3 es desprèn com el lligam més fort es dona en els oficis de blanquer, boter, clavetaire, daguer sabater i fuster. En canvi, en els oficis que s'enumeren a continuació, vidrier, corder, serraller, ferrer, mestre de cases i sastre, la correlació que es constata és baixa o pràcticament inexistent. La baixa correlació observada entre els serrallers pot estar engendrada per la manca de relleu generacional a causa del fort creixement que experimentà aquest ofici durant el segle XIX (veure p. 111 del capítol 4), característica que ja ha estat apuntada en el paràgraf anterior quan s'examinaven els oficis de teixidor i de jornalер.

Per últim, destacar que en els oficis corresponents al comerç i en el de traginer i carreter, el vincle entre els nivells de transmissió i l'evolució de l'ofici no es dona. De totes formes, l'anàlisi dels fills que no hereten l'ofici del pare, potser ajudarà a aclarir la correlació negativa que es visualitza en determinats oficis.

Altrament, independentment de l'evolució que segueixen els percentatges de transmissió en cadascun dels oficis, la taula 2 també mostra que durant el segle XIX es va produir un descens general de la transmissió intergeneracional de l'ofici, particularitat que ja ha estat remarcada quan s'examinava, en el gràfic 1, la trajectòria global de la transmissió intergeneracional de l'ofici. Aquesta minva de la transmissió intergeneracional de l'ofici observada en el darrer període, inexorablement, implica un augment de la mobilitat ocupacional. En gran part, va estar ocasionada pel moment de canvi que visqué la conjuntura econòmica amb l'arribada de la revolució industrial, circumstància que va repercutí en la naturalesa del mercat de treball, modificant-la.

Ara bé, no s'ha de perdre de vista que al marge dels motius econòmics, hi ha altres factors com els socials, els culturals, els polítics o els demogràfics que, evidentment, incideixen i influeixen en les estratègies ocupacionals seguides per la població de Mataró en el decurs dels dos segles i mig, i de manera especial en la transmissió intergeneracional de l'ofici. La documentació emprada permet aportar alguna evidència sobre la repercussió d'un indicador demogràfic, la supervivència dels pares, en la mobilitat ocupacional.

Quan en el capítol 3 es va plasmar i aprofundir en el creixement i la dinàmica demogràfica de la ciutat de Mataró, s'observà que la supervivència dels pares era una variable a tenir en compte car, com es va argumentar, podria influir en la decisió d'entrada al matrimoni a causa del sistema d'herència català. Atenent que el coneixement d'un ofici forma part del patrimoni familiar²², no és forassenyat pensar que la supervivència dels pares, especialment la del pare, pugui influir en la transmissió intergeneracional de l'ofici.

Així, doncs, el gràfic 4 demostra que la supervivència dels pares és realment un altre element a valorar en l'estudi de la transmissió intergeneracional de l'ofici, ja que en tots els cinc sectors d'activitat en estudi s'observa que el nombre de fills que treballen en el mateix ofici que el seu pare és superior entre els que tenen el pare viu en la data de celebració del matrimoni que entre els que el pare ja és mort. La propensió dels fills que tenen el pare viu en el moment de contraure les núpcies, de continuar treballant en el mateix ofici que el seu progenitor, s'esdevé major que quan aquest és difunt.

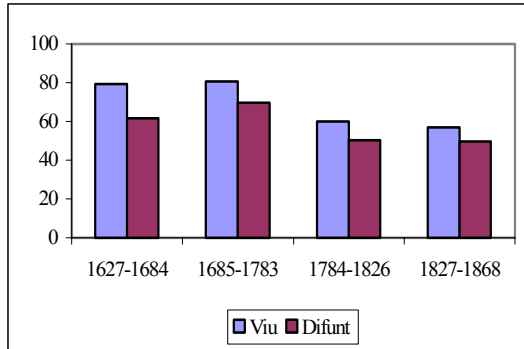
Aquesta particularitat es fa palesa en tots els oficis (veure gràfic 5.1 del volum II). Ara bé, malgrat que la supervivència dels pares al segle XIX és més alta respecte la dels segles anteriors²³ no es registra un augment del nombre de fills que hereten l'ofici del pare, puix que la transmissió intergeneracional de l'ofici ha disminuït motivada per una readaptació de les estratègies familiars.

22. Veure nota 1 d'aquest mateix capítol.

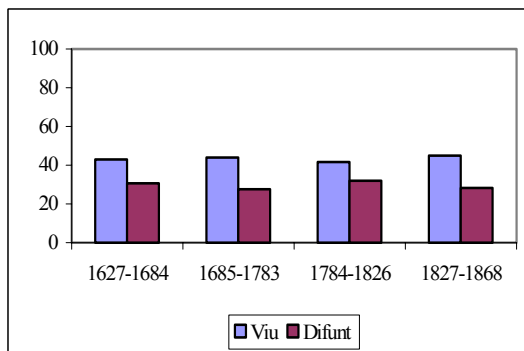
23. Més informació sobre la supervivència dels pares es pot veure en l'apartat 3.2.1 del capítol 3.

**Gràfic 4. Transmissió intergeneracional de l'ofici i supervivència del pare.
Sectors d'activitat i períodes.**

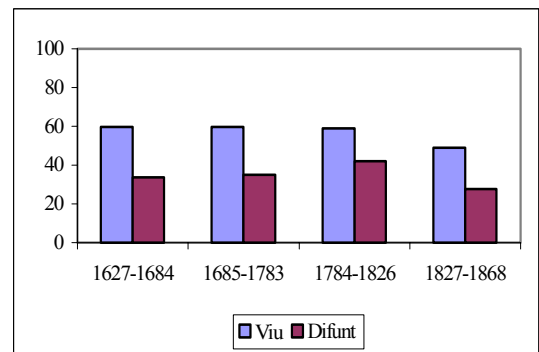
Marineria i pesca

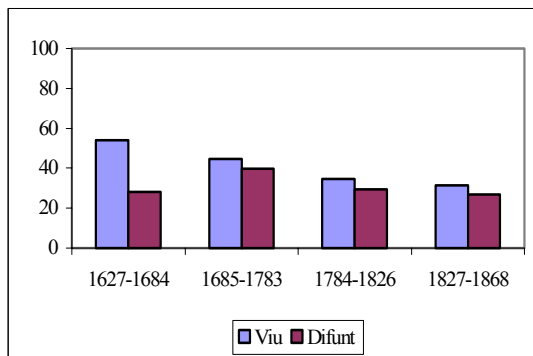
Textil

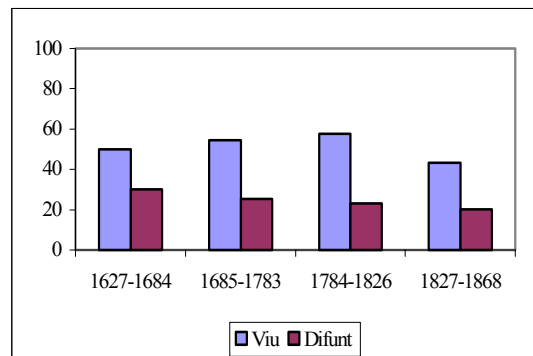
Menestralia

Comerç

Transport

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

A la llum dels resultats es pot enunciar que la trajectòria que segueix cada ofici, és a dir, el que s'ha definit com l'expansió de l'ofici, juga un paper important en la transmissió de l'ofici entre generacions. S'ha de tenir present, però, que aquest no és

l'únic factor que incideix en l'evolució de la transmissió intergeneracional de l'ofici, tot i que amb tota probabilitat s'esdevingui el principal, puix que s'ha demostrat en el cas concret de la supervivència dels pares, com altres elements incideixen de manera determinant en aquest fenomen.

L'evolució de la transmissió intergeneracional de l'ofici, en bona mesura, depèn de la seva expansió, però encara resta per esbrinar la intensitat de la transmissió, per què uns oficis són més endogàmics que altres, al marge de la rellevància econòmica que prenguin dins del mercat de treball mataroní.

5.3 La transmissió intergeneracional i el rang de naixement dels fills

Tenint en compte el sistema català de transmissió dels béns que es basava en l'herència indivisible del patrimoni al fill gran primogènit, i partint de la base que l'ofici formava part del patrimoni familiar i, per tant, l'aprenentatge de l'ofici era un dels mecanismes que tenien les famílies per tal de preservar-ho²⁴, a aquestes alçades de la recerca hagués estat interessant conèixer el rang de naixement dels fills per tal d'esbrinar si la transmissió intergeneracional de l'ofici es duia a terme exclusivament a l'hereu o si la resta de fills, els fadristerms, també heretaven l'ofici del pare.

L'observació dels arbres genealògics d'algunes de les famílies mataronines realitzats a partir de la informació que proporcionen els llibres de matrimonis²⁵, permeten aportar alguna dada d'interès, malgrat el desconeixement del rang de naixement dels fills.

Així, doncs, si s'observen els arbres genealògics corresponents als oficis que tenen una major propensió a la transmissió intergeneracional de l'ofici, el de mariner i el de pescador, s'observa que estan plens d'exemples, en què el pare no tan sols transmet l'ofici exclusivament a un fill sinó que, en el cas d'haver-hi més d'un, també el pot transmetre a la resta de fills. En la família Sala, d'origen pescador, es percep que l'iniciador de la nissaga, en Jaume Sala transmet l'ofici als dos fills documentats nascuts en el matrimoni, en Salvador i en Josep, i aquest darrer a la vegada el transmet a tres dels seus cinc fills mascles; mentre que el seu germà no el transmet, però perquè només se li

24. Veure nota 1 d'aquest mateix capítol.

25. Veure nota 12 del capítol 1.

coneixen dos filles; i així es podria continuar amb d'altres exemples fins ben entrat el segle XIX

Si bé l'ofici que registra la taxa més alta de transmissió de l'ofici de pares a fills és precisament aquest, el de pescador, també és cert, que exemples com aquests es poden trobar en famílies ocupades en oficis que registren una taxa de mobilitat ocupacional més alta, com la dels Casellas, ferrers, la dels Vilardebó, blanquers, la dels Renter, mestre de cases, la dels Casamitjana, veler, àdhuc la de comerciants dels Carbonells o la dels Pous, traginers. Per posar algun exemple, en la família Renter s'observa que dels quatre fills identificats del matrimoni de Geroni, mestre de cases, amb Maria Àngela Clausell, tots quatre continuen exercint de mestres de cases. El mateix passa amb la família Vilardebó, puix que els quatre fills nascuts de la unió matrimonial d'en Francesc, blanquer, amb Maria Xicola, continuen treballant en el mateix ofici que el seu pare, el de blanquer (arbres genealògics es localitzen en el volum II) .

Aquests patrons familiars mostren que independentment de la propensió a la transmissió intergeneracional de l'ofici que es constata entre les diferents activitats econòmiques de la ciutat de Mataró al llarg de les dues centúries i mitja, els pares que transmetien l'ofici al fill, no el transmetien només a un d'ells, suposadament, l'hereu, sinó que també el podien transmetre a la resta de fills²⁶, amb tota la prudència que imposen aquests resultats a causa de les característiques del mètode d'anàlisi utilitzat.

Les nissagues familiars exposades, al mateix temps, indiquen que el status social i econòmic de la família dins del mateix ofici és un altre element a considerar en l'estudi de la pràctica de la transmissió de l'ofici. No és debades que els arbres genealògics analitzats corresponguin a dinasties familiars amb llarga i reconeguda tradició dins dels respectius oficis.

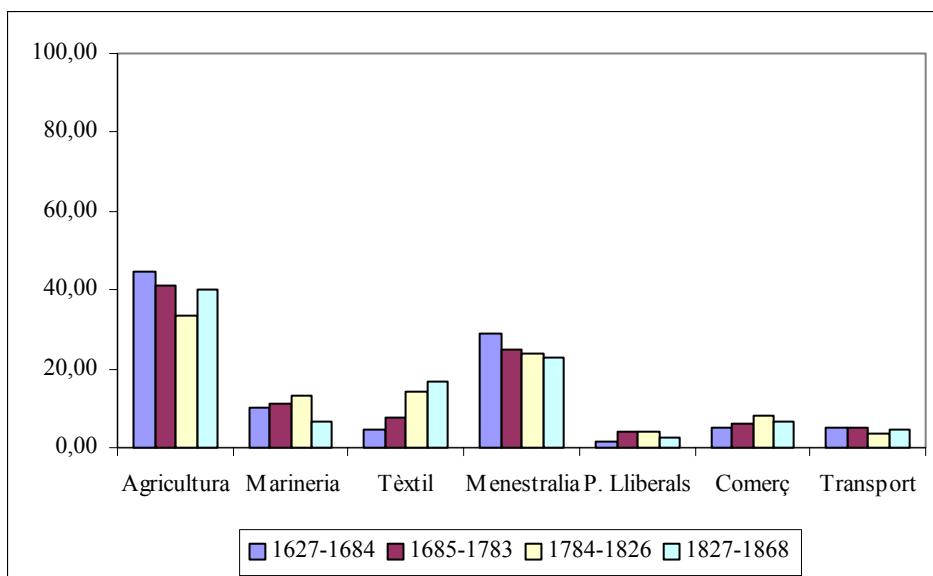
26. J. Bourdieu, G. Postel-Vinay, P.-A. Rosental, A. Suwa-Eisenmann (2000: 776) en un estudi centrat a França durant el segle XIX constaten que “ [...] se garder d'assimiler la non-transmission de la profession paternelle à un échec de la logique familiale. Le choix du métier des enfants peut plutôt traduire la recherche par les parents d'une diversification ou d'une non-concurrence entre membres d'une même fratrie ; après tout, si le forgeron du village a plusieurs fils, tous ne peuvent lui succéder”.

5.4 Origen i destí dels fills mòbils: els nouvinguts a l'ofici

Fins ara s'ha estudiat la transmissió de l'ofici de pares a fills deixant de banda els casos en què aquesta realitat no s'establia. A continuació, s'analitzaran els casos en què no s'ha produït una transmissió intergeneracional de l'ofici, és a dir, s'ha esdevingut una mobilitat ocupacional car el pas d'una generació ha implicat un canvi ocupacional. Així doncs, a partir d'ara, quan aparegui el terme “*nouvingut a l'ofici*”, s'estarà referint a la primera generació que exerceix una ocupació diferent de la del pare, el que significa que s'ha donat un canvi d'ofici respecte del pare, s'ha produït una mobilitat ocupacional²⁷.

S'ha cregut pertinent analitzar la mobilitat ocupacional des d'una doble vessant, puix que es considera d'interès desentrellar tant l'origen com el destí professional dels fills que no hereten l'ofici del pare; encara que, a priori, sembla el mateix, són dos tipus d'informacions que es complementen.

Gràfic 5a. Origen professional dels nouvinguts (fills no transmissors de l'ofici del pare)

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró

En els gràfics 5a i 5b es pot observar l'origen i el destí professional del conjunt d'individus que no es troben treballant en el mateix ofici que el seu pare, és a dir, del

27. Com s'ha explicat en la p. 153 d'aquest mateix capítol, la documentació en què es basa aquest treball, els llibres de matrimonis, no permet conèixer si la mobilitat el tipus de mobilitat (ascendent o descendent).

conjunt de fills mòbils, els nouvinguts a l'ofici. Tal com calia esperar, un cop analitzada l'evolució dels nivells de transmissió, l'origen i el destí professional dels nouvinguts a l'ofici, també s'anirà modificant en funció de l'evolució de les activitats econòmiques de Mataró en el decurs dels quatre períodes en estudi²⁸.

En el gràfic 5a s'aprecia que el principal origen professional dels fills mòbils és l'agricultura²⁹. Només en l'ofici de mariner el nombre de pescadors superarà al de bracers i pagesos, com s'analitzarà més detingudament en les properes pàgines. Del conjunt de fills que no exerceixen el mateix ofici que el seu pare, és a dir, de nouvinguts a l'ofici, un 39,4% procedeixen del món agrícola, característica que es mantindrà constant al llarg dels gairebé dos-cents cinquanta anys que comprèn el present treball. Aquests progenitors agrícoles, o bé exerciran de bracers (21%), o bé de pagesos³⁰ (14%), com s'observa en la taula 3.

El segon origen professional dels nouvinguts, que també roman constant en el decurs dels anys en observació, és la menestralia, amb un 24,6%; d'aquest sector d'activitat destaquen els fills procedents de l'ofici de sastre, mestre de cases, sabater i fuster. La següent procedència professional a destacar oscil·la entre el tèxtil i la marineria i pesca, amb un 10% i un 11%, respectivament, depenent del període en observació; a partir dels anys vuitanta del segle XVIII els nouvinguts originaris del tèxtil passen a ocupar aquest lloc. El 15% restant queda repartit entre els altres tres sectors d'activitat - el comerç, el transport i les professions liberals -, ressaltant que en el darrer període, 1827-1868, s'observa que el percentatge de nouvinguts procedents del comerç s'igualà al dels originaris de la marineria i pesca.

28. M. Anderson (1982: 74) ja va assenyalar que l'aprenentatge de l'ofici del pare pot suposar una sèrie d'avantatges, però a mesura que apareixen nous oficis a la ciutat, les possibilitats de col·locar un fill també s'amplien. Així, per exemple, R. Huguet (1990) observa que en la Lleida del segle XVIII es donà un predomini de la transmissió intergeneracional de l'ofici, però la mobilitat professional existent tampoc fou menyspreable. La majoria d'hereus continuaven l'ofici del pare però hi havia la possibilitat que canviessin d'ofici quan es generaven noves oportunitats per a millorar la situació social i econòmica.

29. O. Faron (1997: 271) en un estudi centrat en la societat milanesa durant el segle XIX se n'adona que *“la mobilité s'accélère sensiblement soit quand on descend dans l'échelle sociale, soit quand on envisage un secteur peu valorisant où la qualification technique est réduite.”*

30. Només en els nouvinguts a l'ofici de fuster, clavetaire, boter i veler, els pares es registren treballant preferentment en l'ofici de pagès que en el de bracer.

Taula 3. Principals oficis dels pares dels nouvinguts. Total

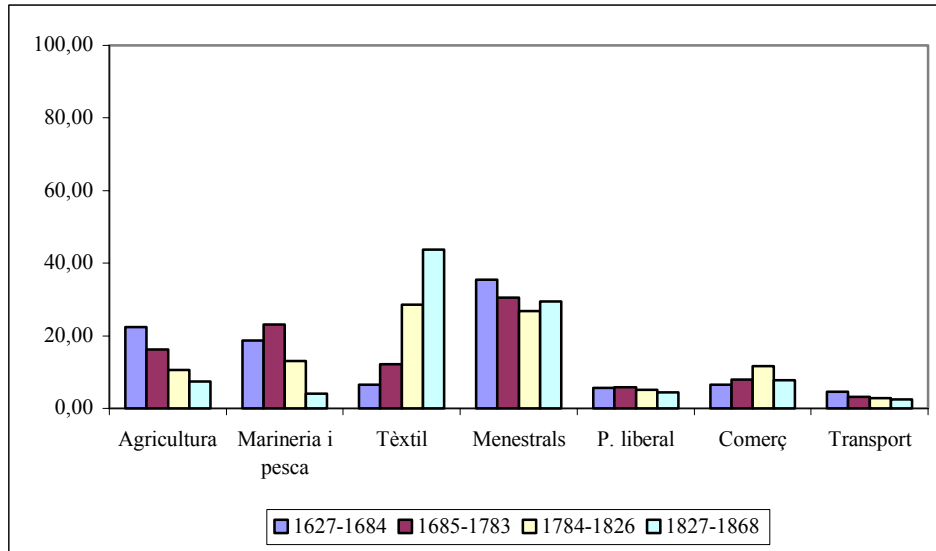
oficis	nº casos	%
bracer	1.634	21,28
pagès	1.130	14,72
mariner	368	4,79
pescador	303	3,95
traginer	255	3,32
sastre	229	2,98
mestre de cases	205	2,67
sabater	196	2,55
fuster	189	2,46
hortolà	176	2,29
corder	155	2,02
teixidor	136	1,77
mitger	135	1,76
comerciant	133	1,73
boter	131	1,71
teixidor de lli	107	1,39
paraire	101	1,32
ferrer	99	1,29
negociant	83	1,08
veler	80	1,04

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

En canvi, en el gràfic 5b que mostra el destí professional dels fills no transmissors de l'ofici del pare, és a dir, dels nouvinguts, es percep que aquest no es mantingué constant en el decurs dels segles XVII, XVIII i XIX. El destí professional anà canviant en funció de la demanda del mercat de treball, tal com s'ha fet palès quan s'analitzava la trajectòria de la transmissió intergeneracional de l'ofici segons les activitats econòmiques. Així, doncs, es constata que durant el període 1627-1684, els nouvinguts es localitzaven, bàsicament, en la menestralia (35,5%), l'agricultura (22,4%) i la marineria i pesca (18,8%), per ordre d'importància numèrica; mentre que en el període següent, la situació començà a modificar-se. Si bé el principal destí professional dels nouvinguts a l'ofici continuava essent la menestralia, augmentà el nombre de nuvis ocupats en el sector de la marineria i la pesca, fins i tot arribaren a ser superiors als registrats en l'agricultura, alhora que va començar a despuntar un altre sector, el tèxtil. Aquest fet, no ha de sorprendre, ja que si es recorda en el capítol 4 quan s'analitzava l'evolució del mercat

laboral de Mataró, el segle XVIII es va caracteritzar per ser el segle d'or de la marineria mataronina (veure p.97-99).

Gràfic 5b. Destí professional dels nouvinguts a l'ofici

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

En el període 1784-1826, es torna a percebre un altre canvi. El destí prioritari dels fills mòbils ja no és la menestralia sinó el tèxtil a causa del procés d'industrialització i, específicament, de creixement de la indústria tèxtil que es produí no tan sols a Mataró, sinó en d'altres centres industrials, com Sabadell, Terrassa o Barcelona. En conseqüència, en el darrer període d'aquesta recerca, 1827-1868, un 43,7% dels nouvinguts a l'ofici es localitzen treballant en aquest sector, el tèxtil, quedant relegats en segon terme els que es van ocupar en la menestralia (29,5%), tot i que aquests van experimentar una lleugera pujada respecte del període anterior; mentre que els nuvis que s'identifiquen en la resta de sectors professionals al llarg dels anys van perdent pes, tal com s'observa en el gràfic.

Altrament, els diferents percentatges de nouvinguts que s'incorporen en uns sectors d'activitat respecte els d'altres, també guarden relació amb els nivells de transmissió intergeneracional de l'ofici analitzats en l'apartat 5.2 d'aquest mateix capítol. Així doncs, a partir del moment en què començà a expandir-se el sector del tèxtil, els anys vuitanta del segle XVIII, s'observa que rebé una proporció de nouvinguts més elevada respecte de la que, per exemple, registrà el sector que presenta les taxes de transmissió de l'ofici de

pares a fills més alta, la marineria i la pesca, durant el segle XVIII, període de màxim esplendor d'aquesta activitat econòmica a Mataró. Aquest tret condueix a pensar que la pervivència de l'ofici dins del mercat laboral també deu influir en el fet que determinats oficis requereixin d'una demanda de mà d'obra més gran per respecte d'altres. Així, doncs, si els mariners i els pescadors són més endogàmics que els teixidors, parcialment, pot estar ocasionat per la major tradició marinera i pesquera Mataró que teixidora de la ciutat de, és a dir, els mariners i pescadors van anar estenent els seus lligams, les seves arrels, a còpia d'anys, mentre que el creixement de l'ofici de teixidor fou més sobtat, per la qual cosa fou necessari reclutar més mà d'obra procedent d'altres orígens professionals. Tot això porta a dir que la major incorporació de nouvinguts en el moment de màxima expansió del sector d'activitat o de l'ofici deu estar originat pel fet que el creixement econòmic és superior al creixement demogràfic (A. Moreno Almárcegui, 1981: 98; J. Torras, 1992, 1996: 126).

L'anàlisi de l'origen i el destí professional dels nuvis mòbils esposats a Mataró segons el sector d'activitat ha permès entreveure algunes qüestions ja perceptibles en l'examen del conjunt de les activitats econòmiques que ha estat realitzat precedentment, però no per això deixen de tenir interès, i n'ha clarificat d'altres. El primer que es constata és com, un cop més, la procedència i el destí professional dels fills mòbils estan estretament imbricats amb la dinàmica econòmica i demogràfica de la ciutat de Mataró. P. Vilar (1966, III) ja va observar que a conseqüència de les transformacions agràries que visqué el camp català, sobretot, durant el segle XVIII, la sobrepoblació del camp generà una mà d'obra flotant que fou àmpliament utilitzada per les altres activitats econòmiques. No obstant això, la mobilitat dels camperols estigué vinculada al sistema de propietat de la terra a Catalunya, és a dir, al sistema d'herència indivisible que generalment recau en el fill primogènit, l'hereu. No és d'estranyar, doncs, que en el cas concret de Mataró, s'observi que els nouvinguts provenen majoritàriament de l'agricultura, mentre que el seu destí professional sigui els sectors d'activitat amb una major projecció econòmica i, per tant, s'esdevenen els que requereixen d'una demanda més gran de mà d'obra³¹.

31. J. Torras (1992, 1996: 126) en un estudi sobre els canvis que experimentà l'organització del treball tèxtil a Igualada durant el segle XVIII argumenta que "*Normalmente, cuando aumentaba la producción la mayoría de los nuevos trabajadores podían reclutarse dentro del oficio [...] Pero un crecimiento tan intenso como el que se dio entre 1723 y 1765 modificó esta pauta. El brusco aumento de la demanda de mano de obra obligaba a reclutar trabajadores fuera de las familias del oficio, y fuera de Igualada*".

5.4.1 Els oficis i els sectors d'activitat

Els resultats que s'exposen a continuació contribuiran a dilucidar el panorama descrit en l'apartat 5.2. L'origen i el destí professional dels diferents sectors d'activitat en estudi i dels oficis seleccionats deixen constància d'unes particularitats pròpies en cadascun d'ells i aporten més dades sobre les característiques i les pautes de comportament del mercat laboral de la ciutat de Mataró. Especialment convenient és analitzar la mobilitat ocupacional dels diferents oficis que componen la menestralia per a conèixer millor aquest sector d'activitat, a causa de la diferent trajectòria que segueixen cadascun dels seus oficis al llarg del segle en estudi.

En la taula 4 es reflexa i es confirma el transvasament generacional de població del sector agrícola a la resta de sectors, característica que ja havia estat observada en el gràfic 5a, quan es representava l'origen professional del conjunt de població mòbil, els nouvinguts a l'ofici. Els nouvinguts a l'ofici procedeixen principalment del món agrícola, destacant-ne els traguiners i carreters, car la majoria d'ells són originaris de l'agricultura; concretament, un 60%, i d'aquests, un 84,6% es localitzen al segle XVII. No obstant això, aquesta premissa no es compleix per a tots els sectors d'activitat. Durant el període 1627-1684, l'origen professional predominant dels nouvinguts al tèxtil, s'esdevingué la menestralia; mentre que pels fills originaris de la marineria i pesca, aquesta constatació no es confirma fins als anys vuitanta del segle XVIII, en què es percep que més del 45% havien nascut dins del propi sector, la marineria i pesca, tot i que, òbviament, els pares treballaven un ofici diferent.

Si el mateix exercici es realitza tenint present els oficis en comptes dels sectors d'activitat, es constata que l'agricultura continua essent el principal origen professional³² llevat de tres oficis del tèxtil, el de mitger, les indianes i el de veler, juntament amb dos oficis de la menestralia, el de clavetaire i el de daguer³³. Aquests són els cinc únics oficis en què la principal procedència professional dels nouvinguts fou la menestralia, en comptes de l'agricultura, que passà a ser la segona, com s'entreveu en la taula 5.1 del volum II.

32. M. Arranz (2001: 72) explica que la menestralia és l'estament urbà més representatiu de les ciutats catalanes preindustrials però amb arrels en el medi rural, d'on provenen una part important dels seus membres.

33. C. Ros (1997) constata que el principal origen professional dels nouvinguts a l'ofici de daguer d'Igualada, casualment, també fou la menestralia i no l'agricultura, que era la tendència predominant, com s'ha fet palès a Mataró.

Taula 4. Origen professional dels nouvinguts a l'ofici per períodes (percentatge)

Fill/Pare								
1627-1684								
	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
Agricultura	53,5	5,3	4,8	30,5	0,0	2,7	3,2	23,7
Marineria	29,3	22,3	3,8	29,9	0,6	5,1	8,9	19,9
Tèxtil	37,0	9,3	3,7	42,6	0,0	3,7	3,7	6,8
Menestrals	41,4	8,8	6,4	30,3	1,3	5,7	6,1	37,6
Comerç	34,5	9,1	3,6	32,7	5,5	9,1	5,5	7,0
Transport	84,6	0,0	5,1	7,7	0,0	2,6	0,0	4,9
Total	43,2	10,3	5,1	30,2	1,0	4,8	5,4	
1685-1783								
	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
Agricultura	57,4	6,9	6,3	19,0	1,8	2,0	6,7	17,5
Marineria	33,3	22,8	3,9	26,7	1,3	3,4	8,6	25,0
Tèxtil	30,7	6,8	17,1	28,0	4,1	10,6	2,7	13,2
Menestrals	43,8	9,7	7,5	28,6	2,6	3,7	4,1	32,9
Comerç	27,9	7,3	8,2	25,6	7,8	20,1	3,2	8,5
Transport	61,1	8,3	13,9	11,1	4,2	0,0	1,4	2,8
Total	40,9	11,9	7,9	25,6	2,8	5,5	5,3	
1784-1826								
	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
Agricultura	59,1	2,8	15,5	20,4	0,0	0,6	1,7	11,5
Marineria	9,5	45,7	6,8	20,4	2,3	12,2	3,2	14,0
Tèxtil	30,2	9,3	21,2	24,9	3,1	8,4	2,9	30,9
Menestrals	37,4	8,4	14,9	27,0	1,5	5,7	5,1	28,9
Comerç	33,5	13,2	8,1	26,4	3,6	11,7	3,6	12,5
Transport	39,4	12,1	12,1	18,2	3,0	3,0	12,1	2,1
Total	33,3	13,9	14,9	24,4	2,2	7,6	3,7	
1827-1868								
	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
Agricultura	55,4	2,6	14,5	19,2	0,0	1,6	6,7	9,5
Marineria	16,5	50,6	9,4	8,2	0,0	4,7	10,6	4,2
Tèxtil	46,3	4,4	16,4	23,3	2,0	4,1	3,6	45,2
Menestrals	32,6	3,7	21,0	29,6	3,6	6,3	3,2	30,6
Comerç	33,5	14,6	12,8	15,2	1,8	18,3	3,7	8,1
Transport	52,1	0,0	10,4	10,4	2,1	8,3	16,7	2,4
Total	40,8	17,1	43,3	59,6	5,6	15,0	11,3	

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

Si bé les dades de la taula 4 també mostren una tendència general a la disminució del nombre de nouvinguts procedents de l'agricultura a mesura que passen els anys, circumstància que aniria en consonància amb l'evolució descendent que va presentar l'agricultura des del segle XVII (veure p. 95 del capítol 4), aquesta característica no es

veu del tot confirmada en el darrer període, 1827-1868, especialment pels nouvinguts al tèxtil. En aquest període fou quan es localitzaren més treballadors del tèxtil nascuts dins de la pagesia; específicament un 46%. Aquest transvasament generacional de població del sector agrícola al tèxtil ja ha estat constatat en un altre estudi sobre el procés de formació del mercat industrial d'altres ciutats, com Igualada i Terrassa; en elles, es va observar que durant el segle XIX va haver-hi un continua transferència de població del sector agrícola a l'industrial, la qual cosa va implicar el pas d'una generació (E. Camps; 1990, 1992).

Si s'observa detingudament les taules en què s'exposa l'origen professional dels nouvinguts a cadascun dels oficis (vegeu de la taula 5.2 a la 5.26 del volum II), es fa palès com l'ofici que va registrar un major percentatge de nouvinguts procedent del sector primari fou el de jornalер³⁴. Un 77,5% dels nouvinguts a l'ofici de jornalер eren fills de pares que treballaven en tasques agrícoles (un 64% dels pares eren bracers), donant-se la major concentració en els anys compresos entre el 1827 i el 1868; concretament un 87%. Aquí queda corroborat el que ja s'havia intuït en l'apartat 5.2.1 quan es parlava de la transmissió intergeneracional dels jornalers, els bracers del camp amb la industrialització van passar a ser els jornalers de la indústria.

Altrament, com ja s'ha esmentat, la menestralia es presenta com el segon origen professional predominant en cadascun dels sectors d'activitat, tot i que la trajectòria d'aquest sector fou descendent al llarg dels dos segles i mig, al mateix temps que va ser indirectament proporcional a la que seguiren els oficis del tèxtil. Així, doncs, al llarg dels anys, el segon origen professional a destacar del conjunt de nouvinguts al tèxtil, cada cop més nombrosos, fou la menestralia. Es donà una transferència de població del món de l'artesanat a l'industrial, els fills dels menestrals passaren a treballar de l'obrador a la fàbrica (E. Camps, 1990, 1992). Aquest tret s'observarà amb més nitidesa quan s'avaluïn els oficis que van exercir els fills mòbils de la menestralia.

També s'ha de remarcar que el segon origen professional dels nouvinguts a l'ofici de vidrier i de boter no fou, però, el sector de la menestralia sinó el de la marineria i pesca (veure taula 5.1 del volum II). Aquesta particularitat, possiblement estigué relacionada amb l'estreta vinculació que tenien ambdós oficis amb el comerç marítim. El mateix succeí amb els oficis que integren el comerç, llevat dels de l'alimentació, puix que

34. Veure nota 21 d'aquest mateix capítol.

quan en el darrer vintenni del set-cents va començar a davallar la marineria mataronina es donà un augment, sobretot del nombre de comerciants originaris de la marineria i pesca, mentre que en el moment de major expansió, després de l'agricultura i la menestralia, sobresortiren els originaris del mateix sector del comerç.

A continuació, es passarà a analitzar l'altra cara de la moneda, és a dir, el destí professional dels fills mòbils. Amb aquesta anàlisi es pretén complementar la informació sobre el transvasament intergeneracional de les activitats professionals i, en conseqüència, aprofundir en el coneixement del funcionament del mercat laboral mataroní entre els segles XVII i XIX.

La primera evidència que s'observa és la tendència dels fills mòbils de la marineria i la pesca, la menestralia i el tèxtil a restar en el mateix sector d'activitat que llur pare, malgrat no treballar en el mateix ofici. Aquesta particularitat es presenta en tots quatre períodes i més notòriament en la marineria i la pesca, perquè els fills mòbils del tèxtil i de la menestralia fluctuen més d'un sector a un altre, en funció de la preeminència econòmica que tingueren determinats sectors o oficis en el decurs dels anys, tal com es reflecteix en la taula 5.

Tanmateix, una petita apreciació s'imposa en els fills mòbils de la menestralia que continuen treballant com a menestrals, ja que s'observa una tendència a continuar treballant en la mateixa branca d'activitat, tot i que, evidentment, en un altre ofici o en altres branques afines, vinculades professionalment (vegeu les taules compreses entre la 5.27 i la 5.46 del volum II). Així, per exemple, la taula 5.46 del volum II mostra que la majoria dels fills de blanquers que no van exercir el mateix ofici que llur pare, segueixen desenvolupant d'altres oficis vinculats al món de la pell; el mateix es pot dir dels fills mòbils dels ferrers i els daguers car van continuar treballant dins de la mateixa branca d'activitat, el metall³⁵, etc.

35. Evidentment, s'ha de deixar en dubte que pot haver-hi un problema/error de denominació de l'ofici, aspecte que amb la documentació que es té no es pot corregir. Així, per exemple, si un pare es registra treballant com a blanquer i un fill com a assaonador, en principi, són dos oficis diferents, però en una ciutat com la de Mataró, en què la blanqueria mai fou una activitat rellevant, podria donar-se el cas que malgrat la diferent denominació, estiguessin realitzant les mateixes funcions.

Taula 5. Destí professional dels fills dels nouvinguts a l'ofici per períodes (percentatge)

Pares/Fills 1627-1686								
	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
Agricultura	28,01	12,89	5,60	34,45	4,48	5,32	9,24	43,38
Marineria	12,20	42,68	6,10	31,71	1,22	6,10	0,00	9,96
Tèxtil	22,50	15,00	5,00	47,50	0,00	5,00	5,00	4,86
Menestrals	22,35	18,43	9,02	35,29	6,67	7,06	1,18	30,98
Comerç	11,36	18,18	4,55	38,64	13,64	11,36	2,27	5,35
Transport	13,33	31,11	4,44	40,00	4,44	6,67	0,00	5,47
Total	22,7	19,0	6,6	35,6	4,6	0,1	0,4	

1687-1783								
	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
Agricultura	22,86	18,95	9,25	32,92	6,14	5,43	4,45	42,40
Marineria	9,97	46,95	7,40	26,37	1,29	5,14	2,89	11,73
Tèxtil	13,15	11,74	27,23	29,58	3,29	8,45	6,57	8,03
Menestrals	12,18	24,50	13,61	34,53	5,59	8,02	1,58	26,33
Comerç	5,45	13,33	21,82	18,79	13,94	26,67	0,00	6,22
Transport	21,43	39,29	6,43	25,00	0,71	5,00	2,14	5,28
Total	16,6	23,8	12,3	31,0	2,6	1,5	0,5	

1784-1826								
	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
Agricultura	19,18	3,76	26,34	30,47	4,66	11,83	3,76	34,13
Marineria	2,21	44,69	19,91	16,81	2,65	11,50	2,21	13,82
Tèxtil	11,62	6,22	42,74	28,22	2,49	6,64	2,07	14,74
Menestrals	8,98	10,92	29,37	29,85	6,55	12,62	1,70	25,20
Comerç	0,74	20,00	30,37	19,26	11,85	17,04	0,74	8,26
Transport	4,76	11,11	22,22	36,51	1,59	11,11	12,70	3,85
Total	11,1	13,2	28,8	27,4	2,2	1,1	0,4	

1827-1868								
	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
Agricultura	12,74	1,65	50,00	23,82	2,24	6,49	3,07	41,69
Marineria	1,47	31,62	29,41	16,91	2,94	17,65	0,00	6,69
Tèxtil	3,48	2,32	43,48	37,68	5,51	6,09	1,45	16,96
Menestrals	4,00	1,47	44,84	38,53	4,84	5,26	1,05	23,35
Comerç	2,17	2,90	27,54	28,26	13,77	21,74	3,62	6,78
Transport	14,13	9,78	35,87	21,74	1,09	6,52	10,87	4,52
Total	7,7	4,2	44,1	29,4	2,8	0,3	0,4	

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

Per contra, aquest aspecte no s'observa en d'altres oficis de la menestralia com el de mestre de cases, clavetaire, sabater o sastre. No obstant això, en aquests dos darrers s'ha fet palès un transvasament de nuvis d'un ofici a l'altre, tret que podria haver estat ocasionat perquè els sastres abans de formar part de la confraria de Sant Àngel Custodi i

Sant Antoni pertanyien a la mateixa confraria que la dels sabaters, la de Sant Marc i Sant Lluç³⁶.

Fet aquest breu parèntesi i tenint present tot el que s'ha dit fins ara, la marineria i la pesca, s'identifica com el sector econòmic més homogeni i amb major cohesió, en conseqüència, el més endogàmic. Si s'il·lustra amb un exemple, es manifesta que dels 43% fills mòbils dels oficis de la mar que es localitzen treballant en el propi sector, el major nombre d'efectius corresponen a 105 fills de mariners que passaren a treballar, com a calafats i mestres d'aixa (41), pescadors (34) o pilots (30); i a 171 fills de pescadors, que majoritàriament van exercir l'ofici de mariner; concretament, 157, i d'aquests un 59% es concentraren al segle XVIII, coincidint amb l'etapa de màxima expansió de la marineria mataronina. Aquest transvasament recíproc entre generacions que s'observa entre els mariners i els pescadors, també va ser assenyalat per J. Nadal (1961, 1992: 164-166) en un estudi que va efectuar sobre l'evolució de la població activa de la vila de Palamós, a partir dels dos recomptes de població de l'any 1718 i del 1834. L'augment del nombre de mariners que va observar en detriment del nombre de pescadors puix que aquests disminuïren, el va portar a concloure que els recents mariners procedien d'antics pescadors.

La taula 5 també mostra que els fills mòbils de la marineria i pesca que no s'ubiquen treballant en el propi sector es reparteixen, principalment, entre els oficis de la menestralia, exercint de sabaters (35), sastres (24), corders³⁷ (19) i mestre de cases (13), i del tèxtil, treballant com a mitgers (35) i teixidors (25); al mateix temps als anys compresos entre el 1827 i el 1868, s'observa que un 17% dels nuvis nascuts en la marineria treballen al comerç, ressaltant-ne l'ofici de comerciant (18), fet que estaria relacionat amb l'estreta vinculació en les activitats marítimes, ja que la majoria dels intercanvis comercials, fins ben bé a finals del segle XIX es realitzaven per via marítima. Un bon exemple del que s'acaba de dir es constata en l'arbre genealògic dels Sala, una família d'origen pescador, tot i que des del darrer terç del segle XVII, comença a observar-se algun transvasament a l'ofici de mariner, coincidint amb l'auge econòmic que experimentà aquest ofici. Al llarg dels segles XVII i XVIII tots els fills es dedicaren o bé a l'ofici de mariner o bé al de pescador, però des de l'inici del segle XIX aquesta

36. Sobre la composició dels gremis de Mataró veure: P. Molas i Ribalta (1973, 1980), J. Llovet (2000) i J. Giménez Blasco (2001).

37. Aquest ofici estava molt vinculat al desenvolupament de la marineria perquè una de les tasques que realitzen és la de fer sogues pels vaixells (veure p. 112 del capítol 4)

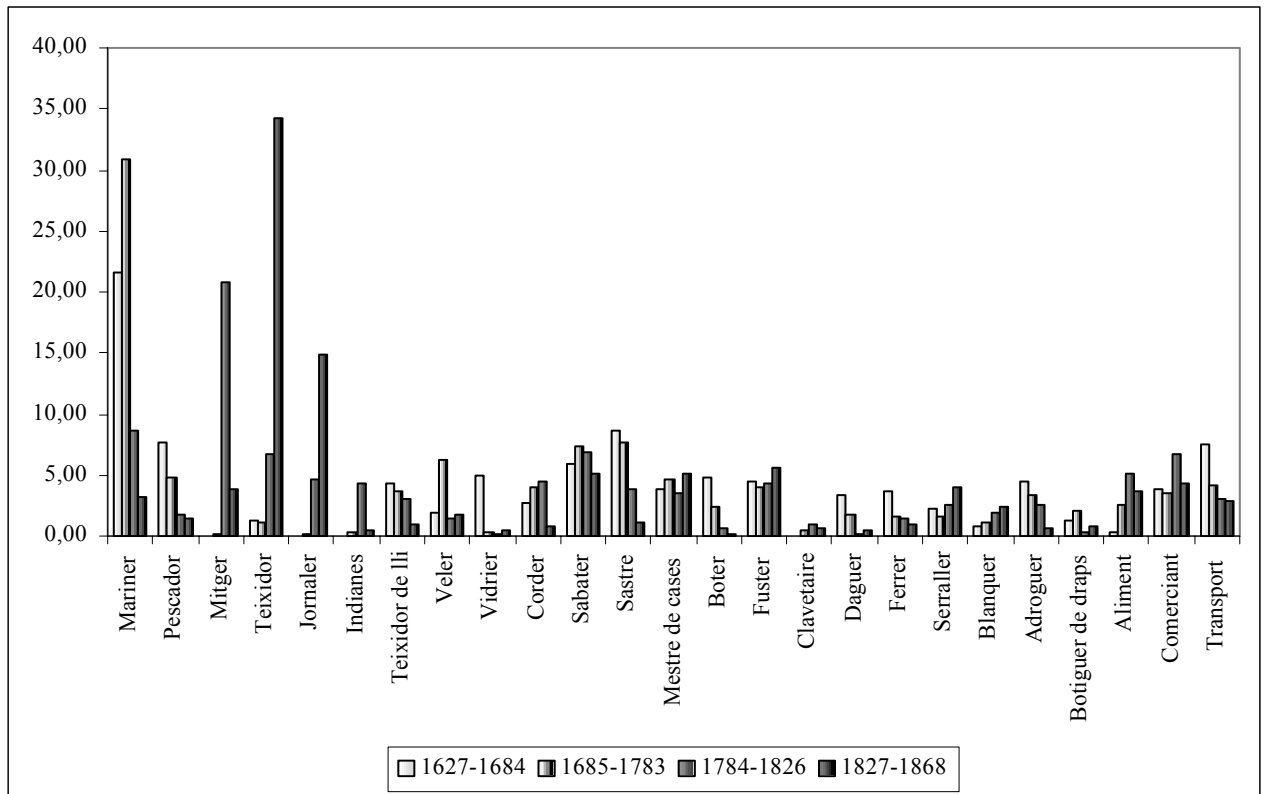
endogàmia professional va començar a trencar-se puix que en la sisena generació es començà a donar algun cas de mobilitat professional, i aquesta mobilitat s'anà incrementant a mesura que transcorregué el segle. Aquests fills mòbils s'identificaran, bàsicament, treballant en el tèxtil.

La segona constatació general que s'observa si s'estudia el destí professional dels nouvinguts a l'ofici per a cadascun dels cinc sectors d'activitat en estudi i que corrobora el que ja s'havia observat en el gràfic 5b, fou l'escaig transvasament cap al sector primari, especialment, la dels fills mòbils procedents del comerç i de la marineria i la pesca. De fet, aquest aspecte estaria relacionat, un cop més, amb l'atracció de la mà d'obra cap a les activitats econòmiques més dinàmiques. Així, doncs, no és d'estranyar l'arribada d'un contingent important de població durant els segles XVII i XVIII a la marineria i la pesca; concretament a l'ofici de mariner, coincidint, amb el creixement econòmic de les activitats marítimes, que va representar un 29% del total de nouvinguts registrats durant aquestes tres centúries, tal com s'observa en la taula 5 i en el gràfic 6. El mateix que passà en el sector tèxtil quan des del darrer vintenni del set-cents inicià el procés d'expansió. Els oficis de mitger, jornalер i teixidor, foren els que obtingueren els percentatges més alts de nouvinguts, ingressant-ne un 34% en l'ofici de teixidor³⁸ en els anys compresos entre el 1827 i el 1868. Aquests tres oficis juntament amb el de mariner van ser els que registraren les proporcions més altes de població nouvinguda.

Nogensmenys, l'evolució dels percentatges de nouvinguts constatats en els diferents oficis que formen part de la menestralia també guarden relació amb la trajectòria seguida per cada ofici³⁹. Així, per exemple, en el gràfic 6 es pot resseguir que l'ofici de vidrier, quan rebé el major nombre de nouvinguts fou durant el segle XVII, coincidint amb el període en estudi de màxima rellevància d'aquesta ocupació; el mateix que succeí amb els nouvinguts a la resta d'oficis, com per exemple a l'ofici de mestre de cases, boter, daguer o serraller, que van rebre un major nombre de nouvinguts en els períodes de major puixança de l'ofici.

38. Dels nouvinguts a l'ofici de teixidor cal destacar que el segon origen professional d'aquests és l'ofici de mitger; concretament, en provenen 38. Aquesta particularitat concorda amb el que va argumentar F. Costa i Oller (1985: 138-139): "La caiguda de la mitgeria artesana [...] va produir un corrent de proletarització del nombrós grup de persones que tenien en aquella activitat la seva subsistència, les quals passaren a treballar a les fàbriques".

39. Per a completar aquesta afirmació veure apartat 4.5 del capítol 4.

Gràfic 6. Evolució dels nouvinguts a cada ofici per períodes (percentatge)

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró

L'atracció de mà d'obra per part de les activitats econòmiques més expansives, doncs, també es confirma en el destí professional dels fills mòbils de cadascun dels sectors d'activitat que s'identifiquen treballant en la menestralia -no s'ha d'oblidar que aquest sector s'esdevé un dels primers destins professionals de la població nouvinguda independentment del sector del qual provinguin-, car acostumen a localitzar-se ocupats en els oficis i/o les branques d'activitat capdavanteres. Així, per exemple durant el període 1784-1826, independentment de l'origen professional dels nouvinguts a l'ofici, els percentatges més alts de nouvinguts registrats en la menestralia, coincideixen en localitzar-se en els oficis relacionats amb la pell; mentre que en el període següent, aquesta correspondència torna a donar-se, però en els oficis relacionats amb la fusta i la construcció⁴⁰, a causa de l'auge urbanístic de Mataró durant el vuit-cents⁴¹ (vegeu taules compreses entre la 5.27 i la 5.46 del volum II).

40. A. Garcia Espuche i M. Guàrdia Bassols (1989: 71) expliquen que "Al llarg del segle XVIII, la situació econòmica general i també la dels mestres de la construcció anirà millorant i les activitats d'aquests oficis podran, amb importància creixent, anar més enllà de la simple construcció. A partir de 1752, amb la represa

L'anàlisi de l'origen i el destí professional dels fills mòbils o, dit d'una altra manera, dels nouvinguts a l'ofici, ha permès esbrinar que sinó acostumaven a treballar en aquells oficis relacionats amb la professió que exercia el seu pare, intentaven raure en aquelles activitats econòmiques més rellevants i que requerien d'una major demanda de mà d'obra. Les xarxes familiars funcionen tot i que caldrà analitzar les estratègies matrimonials seguides per aquests menestrals per comprendre millor el funcionament de les mateixes.

Abans, però, de finalitzar aquest apartat vull apuntar que alguns dels nouvinguts a l'ofici, podrien ésser uns nouvinguts encoberts. M'explico. Podria donar-se el cas que no exercissin el mateix ofici que el seu pare però sí que realitzessin el mateix ofici que el de la seva mare, per ser més exactes, el mateix que el del pare de la mare. La nostra base de dades no permet conèixer, estadísticament, la proporció que representa i si aquesta és significativa, però sí que es poden posar alguns exemples a partir de l'estudi dels arbres genealògics d'algunes famílies, tot i que es detecta en comptades situacions.

Així, doncs, en l'arbre genealògic de la família Puig, sabaters, s'observa que dels tres fills documentats del matrimoni d'en Francesc amb Maria Clausell, en Joan Batista fou l'únic fill que no va continuar l'ofici del pare, a la vegada que es registra ocupat en el mateix ofici que feia el pare de la seva mare, el de sastre. El mateix es percep amb el fill del mariner Onofre Peradejordi. Si a mitjan segle XIX es localitza fent de comerciant, probablement s'esdevingué a causa del matrimoni del seu pare amb la filla d'un comerciant, Esperança Ramon. Val a dir, però, que com el que aquí s'estudia és la mobilitat ocupacional intergeneracional i no la intrageneracional, també s'hauria de contemplar la possibilitat que aquests progenitors canviessin de professió al llarg de la seva carrera professional⁴².

de les iniciatives urbanitzadores, augmenten les expectatives, creix el nombre total d'integrants dels oficis de la construcció i es detecten amb més assiduitat inversions dels mestres de cases, que no es limiten ja a construir i traspasar l'establiment, sinó que conserven algunes unitats per llogar-les i establir-les. En general, doncs, durant tot aquest segle XVIII, els oficis de la construcció, i entre ells sobretot el de mestres de cases, hauran consolidat el seu pes a la ciutat que s'està fent, que manté una expansió i un creixement força notables”.

41. Més informació sobre els oficis de la construcció a Mataró es troba en el llibre d'A. Garcia Espuche i M. Guàrdia Bassols (1989).

42. E. Camps (1990) se n'adona, pel segle XIX, que les possibilitats de canviar d'ofici al llarg de la vida professional d'un individu eren minses.

5.5 La mobilitat ocupacional i la procedència geogràfica

En les següents pàgines es proposa resoldre si la població autòctona, la nascuda en aquest cas concret, a Mataró, té una major exposició a la transmissió intergeneracional de l'ofici respecte de la nascuda en d'altres municipis. En diversos moments de l'exposició ja s'ha esmentat que la procedència geogràfica dels pares i dels fills registrats en les actes de matrimoni de la ciutat de Mataró entre l'any 1627 i el 1868 semblen condicionar la intensitat de la transmissió intergeneracional de l'ofici, aspecte que ha estat ressaltat en altres recerques (J. Torras, 1992: 23-24).

En el capítol 3 ja es va fer palès que l'estudi de l'origen geogràfic es faria a partir del lloc de naixement, en comptes del lloc de residència. No obstant això, s'ha volgut fer un breu incís, per exposar el lloc de naixement i el lloc de residència del conjunt de pares i fills registrats als cinc sectors d'activitat en estudi.

En aquestes alçades de la recerca ja és ben coneguda com la característica predominant de la procedència geogràfica dels nuvis esposats a Mataró, és el seu alt autoctonisme, és a dir, la prevalença dels nascuts en la mateixa ciutat de Mataró. Tenint en compte això, com és d'esperar, el lloc de naixement predominant dels seus pares també és Mataró. En un 75% dels casos els pares i els fills són originaris de Mataró, i si s'examina el lloc de residència la xifra ascendeix al 81%, com s'aprecia en la taula 6. El vint-i-cinc per cent restant es reparteix entre els casos en què ambdós, pare i fill, són nascuts fora de Mataró, concretament, un 17%, i d'aquests, un 79% corresponen a fills que han fixat la seva residència a Mataró, seguits a certa distància dels que només un del dos és originari de la ciutat en estudi, Mataró, tot i que, en aquests casos, dominen les situacions en que tant el pare com el fill estan residint a Mataró.

Taula 6. Lloc de naixement i lloc de residència del homes casats a Mataró, 1627-1868

Lloc residència	Lloc naixement								Total	%
	1	%	2	%	3	%	4	%		
1	6.009	93,9	202	13,5	83	85,6	68	94,3	6.704	81,7
2	0	0,0	90	6,0	0	0,4	0	0,0	92	0,9
3	8	0,1	1.197	79,9	3	8,1	2	3,4	1.247	11,9
4	382	6,0	9	0,6	2	5,8	2	2,3	421	5,5
Total	6.399	75,6	1.498	17,7	479	5,7	88	1,0	8.464	

Nota : (1) fill i pare autòcton; (2) fill i pare forà; (3) fill autòcton i pare forà ; (4) fill forà i pare autòcton

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

A causa de l'hegemonia de la població autòctona, a priori tot indica que el lloc de naixement no deu d'influir en la mobilitat professional de la població activa masculina de Mataró. Ara bé en la taula 7 es pot observar, pel conjunt dels cinc sectors d'activitat en estudi, que el nombre d'autòctons i de forans difereix segons siguin nuvis que hagin rebut l'ofici del pare, transmissors, o nuvis que treballin en una ocupació diferent de la del pare, és a dir, nouvinguts a l'ofici.

Taula 7. Mobilitat ocupacional i lloc de naixement per períodes

	Transmissors			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	403	59	462	363	277	640
1685-1783	1.648	242	1.890	1.325	773	2.098
1784-1826	709	186	895	882	510	1.392
1827-1868	554	203	757	1.155	610	1.765
Total	3.314	690	4.004	3.725	2.170	5.895

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

Les dades de la taula 7 donen com a resultat un major nombre de població nascuda a Mataró entre els transmissors de l'ofici, que entre els que treballen en un ofici nou respecte del seu pare durant els segles XVII i XVIII, puix que a partir dels anys vuitanta del segle XVIII la població autòctona es va localitzar majoritàriament entre els nouvinguts a l'ofici, en detriment dels que treballaven en la mateixa professió que el seu pare. Aquesta situació, en part, ja s'esperava, a causa de la trajectòria que va seguir la mobilitat ocupacional i, concretament, la pendent descendent que va prendre la transmissió intergeneracional de l'ofici a partir del darrer vintenni del set-cents, coincidint amb l'arribada de la industrialització com s'ha documentat en el primer apartat d'aquest mateix capítol.

Ara bé, el comportament que es fa palès entre la població forana, la immigrant, és diferent car el nombre d'immigrants fou superior entre els que van treballar en una ocupació distinta respecte de la del seu pare que entre els que treballaren en la mateixa, al llarg de les dues centúries i mitja.

Tanmateix, encara que el percentatge d'autòctons també fou superior entre la població nouvinguda, la taula 8 assenyala com aquest va ser relativament inferior que el calculat per la població que continuà treballant en el mateix ofici que el seu progenitor. Tots aquests trets, doncs, donarien peu a confirmar que el conjunt de nuvis nascuts a

Mataró no transmetien més l'ofici, però sí que la probabilitat d'heretar l'ofici del pare fou més gran entre els autòctons que entre els forans, és a dir, les dades demostren que es donà una major exposició a la transmissió entre la població nascuda a Mataró que entre la immigrant en cadascun dels quatre períodes que s'ha dividit la recerca.

Taula 8. Mobilitat ocupacional i lloc de naixement (percentatges)

	Transmissors		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	87,23	12,77	56,72	43,28
1685-1783	87,20	12,80	63,16	36,84
1784-1826	79,22	20,78	63,36	36,64
1827-1868	73,18	26,82	65,44	34,56
Total	82,77	17,23	63,19	36,81

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

5.5.1 Els oficis i els sectors d'activitat

Seguint el procediment habitual, a continuació es passarà a esbrinar si la verificació realitzada pel conjunt de nuvis que pertanyen als cinc sectors d'activitat en estudi, també es compleix per a cadascun dels sectors d'activitat, així com, pels oficis seleccionats que els integren.

El primer que s'ha de constatar perquè s'aprecien canvis respecte dels resultats de conjunt donats, és que en tres dels cinc sectors el nombre d'autòctons registrats s'esdevingué superior entre els que heretaren l'ofici del seu progenitor. Aquest aspecte s'ha detectat pel total d'oficis de la marineria i la pesca, la menestralia i el transport, malgrat que en la menestralia no es compleix en el darrer període, 1827-1868 puix que van passar a ésser més nombrosos els autòctons que es localitzaren entre els nouvinguts a l'ofici, a l'igual que s'aprecia per a cadascun dels quatre períodes del tèxtil i del comerç (veure taula 9).

Taula 9. Origen geogràfic segons la mobilitat ocupacional. Absoluts

MARINERIA I PESCA:

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	307	45	352	181	15	196	126	30	156
1685-1782	1382	166	1548	861	54	915	521	112	633
1783-1826	402	52	454	215	22	237	187	30	217
1827-1868	190	34	224	132	16	148	58	18	76
Total	2281	297	2578	1389	107	1496	892	190	1082

Mariner

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	177	27	204	83	9	92	94	18	112
1685-1782	963	110	1073	525	25	550	438	85	523
1783-1826	162	22	184	88	11	99	74	11	85
1827-1868	56	14	70	23	4	27	33	10	43
Total	1358	173	1531	719	49	768	639	124	763

Pescador

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	119	15	134	90	5	95	29	10	39
1685-1782	381	38	419	315	25	340	66	13	79
1783-1826	128	10	138	114	7	121	14	3	17
1827-1868	118	18	136	108	12	120	10	6	16
Total	746	81	827	627	49	676	119	32	151

Tèxtil

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	45	29	74	14	7	21	31	22	53
1685-1782	271	183	454	84	36	120	187	147	334
1783-1826	418	212	630	98	49	147	320	163	483
1827-1868	706	389	1095	120	90	210	586	299	885
Total	1440	813	2253	316	182	498	1124	631	1755

Mitger

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1685-1782	3	1	4	0	1	1	3	0	3
1783-1826	184	58	242	23	11	34	161	47	208
1827-1868	78	43	121	45	25	70	33	18	51
Total	265	102	367	68	37	105	197	65	262

Teixidor

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	2	5	7	0	0	0	2	5	7
1685-1782	6	17	23	1	5	6	5	12	17
1783-1826	59	49	108	23	17	40	36	32	68
1827-1868	368	223	591	59	54	113	309	169	478
Total	435	294	729	83	76	159	352	218	570

Jornaler

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1685-1782	4	2	6	2	1	3	2	1	3
1783-1826	61	25	86	29	10	39	32	15	47
1827-1868	141	68	209	4	3	7	137	65	202
Total	206	95	301	35	14	49	171	81	252

Indianes

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1685-1782	3	3	6	0	0	0	3	3	6
1783-1826	29	18	47	2	3	5	27	15	42
1827-1868	4	3	7	0	0	0	4	3	7
Total	36	24	60	2	3	5	34	21	55

Teixidor de lli

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	23	15	38	12	5	17	11	10	21
1685-1782	29	60	89	15	14	29	14	46	60
1783-1826	12	24	36	2	4	6	10	20	30
1827-1868	8	6	14	0	1	1	8	5	13
Total	72	105	177	29	24	53	43	81	124

Veler

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	9	2	11	0	1	1	9	1	10
1685-1782	108	35	143	36	3	39	72	32	104
1783-1826	9	12	21	6	1	7	3	11	14
1827-1868	18	10	28	3	1	4	15	9	24
Total	144	59	203	45	6	51	99	53	152

MENESTRALIA:

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	328	155	483	167	26	193	161	129	290
1685-1782	969	496	1465	524	113	637	445	383	828
1783-1826	542	307	849	307	94	401	235	213	448
1827-1868	625	278	903	237	74	311	388	204	592
Total	2464	1236	3700	1235	307	1542	1229	929	2158

Vidrier

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	38	4	42	16	0	16	22	4	26
1685-1782	10	3	13	6	1	7	4	2	6
1783-1826	2	9	11	1	8	9	1	1	2
1827-1868	6	10	16	2	8	10	4	2	6
Total	56	26	82	25	17	42	31	9	40

Corder

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	19	5	24	9	1	10	10	4	14
1685-1782	103	27	130	56	7	63	47	20	67
1783-1826	89	22	111	58	8	66	31	14	45
1827-1868	64	7	71	19	2	21	45	5	50
Total	275	61	336	142	18	160	133	43	176

Sabater

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	28	19	47	13	4	17	15	15	30
1685-1782	131	50	181	52	7	59	79	43	122
1783-1826	65	44	109	31	8	39	34	36	70
1827-1868	78	25	103	25	5	30	53	20	73
Total	302	138	440	121	24	145	181	114	295

Sastre

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	63	8	71	26	2	28	37	6	43
1685-1782	102	89	191	42	20	62	60	69	129
1783-1826	38	39	77	26	12	38	12	27	39
1827-1868	18	14	32	11	4	15	7	10	17
Total	221	150	371	105	38	143	116	112	228

Mestre de cases

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	20	15	35	13	2	15	7	13	20
1685-1782	121	45	166	76	11	87	45	34	79
1783-1826	74	9	83	47	1	48	27	8	35
1827-1868	92	26	118	42	6	48	50	20	70
Total	307	95	402	178	20	198	129	75	204

Boter

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	29	22	51	23	4	27	6	18	24
1685-1782	80	30	110	57	11	68	23	19	42
1783-1826	13	4	17	11	1	12	2	3	5
1827-1868	6	2	8	6	0	6	0	2	2
Total	128	58	186	97	16	113	31	42	73

Fuster

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	25	15	40	17	0	17	8	15	23
1685-1782	49	54	103	27	10	37	22	44	66
1783-1826	48	34	82	35	4	39	13	30	43
1827-1868	93	26	119	31	8	39	62	18	80
Total	215	129	344	110	22	132	105	107	212

Clavetaire

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1685-1782	5	10	15	4	3	7	1	7	8
1783-1826	11	11	22	7	6	13	4	5	9
1827-1868	5	10	15	2	4	6	3	6	9
Total	21	31	52	13	13	26	8	18	26

Daguer

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	15	7	22	3	2	5	12	5	17
1685-1782	53	8	61	30	2	32	23	6	29
1783-1826	5	3	8	5	1	6	0	2	2
1827-1868	6	2	8	1	1	2	5	1	6
Total	79	20	99	39	6	45	40	14	54

Ferrer

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	17	14	31	9	4	13	8	10	18
1685-1782	37	18	55	26	4	30	11	14	25
1783-1826	16	9	25	10	1	11	6	8	14
1827-1868	14	8	22	5	2	7	9	6	15
Total	84	49	133	50	11	61	34	38	72

Serraller

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	13	5	18	4	2	6	9	3	12
1685-1782	27	15	42	12	3	15	15	12	27
1783-1826	22	13	35	7	3	10	15	10	25
1827-1868	44	24	68	12	2	14	32	22	54
Total	106	57	163	35	10	45	71	47	118

Blanquer

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	5	2	7	3	0	3	2	2	4
1685-1782	20	18	38	12	8	20	8	10	18
1783-1826	22	13	35	12	5	17	10	8	18
1827-1868	30	14	44	6	6	12	24	8	32
Total	77	47	124	33	19	52	44	28	72

COMERÇ:

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	51	30	81	18	8	26	33	22	55
1685-1782	237	101	338	101	24	125	136	77	213
1783-1826	164	95	259	52	13	65	112	82	194
1827-1868	130	79	209	39	12	51	91	67	158
Total	582	305	887	210	57	267	372	248	620

Adroguer

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	22	8	30	5	2	7	17	6	23
1685-1782	58	28	86	25	4	29	33	24	57
1783-1826	15	13	28	3	0	3	12	13	25
1827-1868	10	4	14	5	0	5	5	4	9
Total	105	53	158	38	6	44	67	47	114

Botiguer de draps

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	9	2	11	4	0	4	5	2	7
1685-1782	40	10	50	13	3	16	27	7	34
1783-1826	10	2	12	6	2	8	4	0	4
1827-1868	9	2	11	1	0	1	8	2	10
Total	68	16	84	24	5	29	44	11	55

Alimentació

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	1	3	4	1	1	2	0	2	2
1685-1782	44	13	57	15	0	15	29	13	42
1783-1826	35	28	63	13	1	14	22	27	49
1827-1868	40	30	70	16	3	19	24	27	51
Total	120	74	194	45	5	50	75	69	144

Comerciant

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	17	15	32	8	4	12	9	11	20
1685-1782	78	27	105	41	7	48	37	20	57
1783-1826	81	23	104	27	9	36	54	14	68
1827-1868	55	23	78	11	9	20	44	14	58
Total	231	88	319	87	29	116	144	59	203

TRANSPORT:

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	35	27	62	23	3	26	12	24	36
1685-1782	106	57	163	76	15	91	30	42	72
1783-1826	48	27	75	32	10	42	16	17	33
1827-1868	56	30	86	27	11	38	29	19	48
Total	245	141	386	158	39	197	87	102	189

Traginer i carreter

	Total nuvis			Transmeten			Nouvinguts		
	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total	Autòctons	Forans	Total
1627-1684	35	27	62	23	3	26	12	24	36
1685-1782	106	57	163	76	15	91	30	42	72
1783-1826	46	27	73	32	10	42	14	17	31
1827-1868	52	28	80	27	11	38	25	17	42
Total	239	139	378	158	39	197	81	100	181

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

La segona característica observada i que ajuda a corroborar el que ja s'assenyalava pel conjunt de nuvis, és que independentment de si la quantia més important de nascuts a

Mataró es localitzà entre els nuvis que van treballar en el mateix ofici que el seu pare o entre els que exerciren una altra ocupació diferent, la probabilitat d'heretar l'ofici del pare fou més alta entre els autòctons; mentre que entre els forans es donà, evidentment, el fenomen contrari, una major propensió a ocupar-se en una professió distinta de la del seu progenitor, és a dir, a ser nouvingut a l'ofici. L'únic sector d'activitat en el qual aquesta afirmació no es verifica en el transcurs de tots els anys, és en el tèxtil, car en el període comprès entre l'any 1827 i el 1868 es visualitza que la probabilitat dels autòctons a esdevenir nouvinguts va ser més alta que la de ser transmissors de l'ofici, tal com mostra la taula 10.

Aquest succés estaria relacionat amb el sobtat creixement econòmic que experimentà el sector tèxtil a Mataró des de mitjan segle XVIII i amb el consegüent requeriment de mà d'obra, la qual arribarà del propi municipi de Mataró, però també d'altres centres especialitzats en la indústria tèxtil⁴³. Ara bé, aquest fet no fou exclusiu de Mataró puix que en altres viles industrials com Igualada es va produir el mateix fenomen. J. Torras (1992, 1996: 131) en un estudi sobre els canvis que experimentà l'organització del treball tèxtil, centrat en la vila d'Igualada verifica “[...] Como el número de tejedores necesarios creció mucho y deprisa, su reclutamiento cambió. Haber nacido en Igualada era algo poco corriente entre los tejedores de la villa a mediados del siglo XVIII, y ser hijo o yerno de tejedor de la lana era algo verdaderamente excepcional”.

La conducta descrita seguida en el darrer període pel conjunt d'activitats del tèxtil es presenta més acusada, a la vegada que es generalitza en el decurs dels dos-cents cinquanta anys, en alguns dels oficis d'aquest sector d'activitat. En els oficis de mitger, teixidor i els relacionats amb les indianes s'observa com la propensió dels forans a treballar en el mateix ofici que el seu pare fou més alta que la dels nascuts a Mataró. Aquest aspecte confirmaria el que ja s'ha esmentat, l'arribada de mà d'obra especialitzada necessària pel desenvolupament d'aquestes activitats, relativament noves o poc desenvolupades, ja que abans del segle XVII, aquests oficis pràcticament no existien en la capital del Maresme.

En canvi, en d'altres oficis del tèxtil, més propis de les societats preindustrials, com el de teixidor de lli o el de veler no s'observa aquest comportament, sinó que en ambdós oficis la probabilitat de transmetre va ser més acusada entre els nascuts a Mataró que

43. Sobre l'especialització de la indústria tèxtil a Mataró veure apartat 4.2.1 del capítol 4.

entre els immigrants. Només quan l'ofici començà a instaurar-se, fou el cas dels velers durant el segle XVII, o entrà en decadència, va ser el cas dels teixidors de lli durant el segle XIX, i el nombre d'efectius fou irrellevant aquesta dinàmica no es verifica. Fins i tot els percentatges de teixidors de lli nous a l'ofici d'origen immigrant entre el 1685 i el 1826 i el dels velers entre el 1783 i el 1826 superaren els nascuts a Mataró.

L'altre sector d'activitat que va destacar per l'auge econòmic que obtingué, tot i que gairebé amb un segle d'anterioritat fou el de la marineria i la pesca, especialment, a causa de l'increment del comerç marítim⁴⁴. Ara bé, seguint el mateix raonament que s'argüia pel tèxtil, en aquest no fou rellevant l'increment del nombre de forans que es va produir puix que el creixement de la marineria mataronina fou gradual, no fou tan sobtat com el de la indústria tèxtil. La ciutat de Mataró ja tenia una històrica tradició marinera i, per tant, la mà d'obra que van necessitar es va poder reclutar no tan sols entre la mateixa població autòctona⁴⁵ (un 88% han nascut a Mataró) sinó que entre les mateixes famílies de la marineria i pesca; així, doncs, no és gratuït que els nivells de transmissió més alts constatats es corresponguin a la marineria i la pesca. No obstant això, durant l'etapa de major expansió, entre finals del segle XVII i al llarg del XVIII, l'ofici de mariner es convertí en el principal destí professional amb el reclutament del voltant del 18% dels fills mòbils, fenomen que només va ser superat pel tèxtil entre el 1826 i el 1868, període en què l'ofici de teixidor registrà un 22,8% de nous a l'ofici i el de jornalier entorn el 10%.

Si ja s'ha observat que els oficis del tèxtil no seguiren els mateixos trets que s'han constatat pel conjunt del sector, els oficis de la menestralia, de composició més diversa, amb tota probabilitat, continuaran unes passes diferents a les percebudes pel conjunt dels menestrals. En deu dels dotze oficis seleccionats de la menestralia, el vidriers en foren l'excepció, es percep que la probabilitat dels autòctons de continuar treballant en el mateix ofici que el seu progenitor fou més alta que la d'exercir un ofici diferent, mentre que la propensió entre els no nascuts a Mataró de ser nous a l'ofici va ser més probable. Tanmateix, independentment del nombre de població autòctona o forana que

44. Veure capítol apartat 4.2 del capítol 4.

45. En el període 1827-1868, quan l'ofici de mariner ja està en plena decadència és l'únic moment en què el nombre de nous nascuts a Mataró, concretament, 33, supera els que es registren treballant en el mateix ofici que el seu pare, 23. Tanmateix dels 173 mariners immigrants es coneix el lloc de residència de 151 i, d'aquests, 138 residien en la data de celebració del matrimoni en el municipi de Mataró; corresponent el percentatge més alt, concretament, un 70% al segle XVIII, etapa de màxima expansió de la marineria mataronina.

Taula 10. Origen geogràfic segons la mobilitat ocupacional. Percentatges

MARINERIA I PESCA:

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	87,2	12,8	92,3	7,7	80,8	19,2
1685-1782	89,3	10,7	94,1	5,9	82,3	17,7
1783-1826	88,5	11,5	90,7	9,3	86,2	13,8
1827-1868	84,8	15,2	89,2	10,8	76,3	23,7
Total	88,5	11,5	92,8	7,2	82,4	17,6

Mariner

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	86,8	13,2	90,2	9,8	83,9	16,1
1685-1782	89,7	10,3	95,5	4,5	83,7	16,3
1783-1826	88,0	12,0	88,9	11,1	87,1	12,9
1827-1868	80,0	20,0	85,2	14,8	76,7	23,3
Total	88,7	11,3	93,6	6,4	83,7	16,3

Pescador

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	88,8	11,2	94,7	5,3	74,4	25,6
1685-1782	90,9	9,1	92,6	7,4	83,5	16,5
1783-1826	92,8	7,2	94,2	5,8	82,4	17,6
1827-1868	86,8	13,2	90,0	10,0	62,5	37,5
Total	90,2	9,8	92,8	7,2	78,8	21,2

Tèxtil

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	60,8	39,2	66,7	33,3	58,5	41,5
1685-1782	59,7	40,3	70,0	30,0	56,0	44,0
1783-1826	66,3	33,7	66,7	33,3	66,3	33,7
1827-1868	64,5	35,5	57,1	42,9	66,2	33,8
Total	63,9	36,1	63,5	36,5	64,0	36,0

Mitger

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1685-1782	75,0	25,0	0,0	100,0	100,0	0,0
1783-1826	76,0	24,0	67,6	32,4	77,4	22,6
1827-1868	64,5	35,5	64,3	35,7	64,7	35,3
Total	72,2	27,8	64,8	35,2	75,2	24,8

Teixidor

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	28,6	71,4	0,0	0,0	28,6	71,4
1685-1782	26,1	73,9	16,7	83,3	29,4	70,6
1783-1826	54,6	45,4	57,5	42,5	52,9	47,1
1827-1868	62,3	37,7	52,2	47,8	64,6	35,4
Total	59,7	40,3	52,2	47,8	61,8	38,2

Jornaler

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1685-1782	66,7	33,3	66,7	33,3	66,7	33,3
1783-1826	70,9	29,1	74,4	25,6	68,1	31,9
1827-1868	67,5	32,5	57,1	42,9	67,8	32,2
Total	68,4	31,6	71,4	28,6	67,9	32,1

Indianes

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1685-1782	50,0	50,0	0,0	0,0	50,0	50,0
1783-1826	61,7	38,3	40,0	60,0	64,3	35,7
1827-1868	57,1	42,9	0,0	0,0	57,1	42,9
Total	60,0	40,0	40,0	60,0	61,8	38,2

Teixidor de lli

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	60,5	39,5	70,6	29,4	52,4	47,6
1685-1782	32,6	67,4	51,7	48,3	23,3	76,7
1783-1826	33,3	66,7	33,3	66,7	33,3	66,7
1827-1868	57,1	42,9	0,0	100,0	61,5	38,5
Total	40,7	59,3	54,7	45,3	34,7	65,3

Veler

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	81,8	18,2	0,0	100,0	90,0	10,0
1685-1782	75,5	24,5	92,3	7,7	69,2	30,8
1783-1826	42,9	57,1	85,7	14,3	21,4	78,6
1827-1868	64,3	35,7	75,0	25,0	62,5	37,5
Total	70,9	29,1	88,2	11,8	65,1	34,9

MENESTRALIA:

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	67,9	32,1	86,5	13,5	55,5	44,5
1685-1782	66,1	33,9	82,3	17,7	53,7	46,3
1783-1826	63,8	36,2	76,6	23,4	52,5	47,5
1827-1868	69,2	30,8	76,2	23,8	65,5	34,5
Total	66,6	33,4	80,1	19,9	57,0	43,0

Vidrier

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	90,5	9,5	100,0	0,0	84,6	15,4
1685-1782	76,9	23,1	85,7	14,3	66,7	33,3
1783-1826	18,2	81,8	11,1	88,9	50,0	50,0
1827-1868	37,5	62,5	20,0	80,0	66,7	33,3
Total	68,3	31,7	59,5	40,5	77,5	22,5

Corder

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	79,2	20,8	90,0	10,0	71,4	28,6
1685-1782	79,2	20,8	88,9	11,1	70,1	29,9
1783-1826	80,2	19,8	87,9	12,1	68,9	31,1
1827-1868	90,1	9,9	90,5	9,5	90,0	10,0
Total	81,8	18,2	88,8	11,3	75,6	24,4

Sabater

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	59,6	40,4	76,5	23,5	50,0	50,0
1685-1782	72,4	27,6	88,1	11,9	64,8	35,2
1783-1826	59,6	40,4	79,5	20,5	48,6	51,4
1827-1868	75,7	24,3	83,3	16,7	72,6	27,4
Total	68,6	31,4	83,4	16,6	61,4	38,6

Sastre

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	88,7	11,3	92,9	7,1	86,0	14,0
1685-1782	53,4	46,6	67,7	32,3	46,5	53,5
1783-1826	49,4	50,6	68,4	31,6	30,8	69,2
1827-1868	56,3	43,8	73,3	26,7	41,2	58,8
Total	59,6	40,4	73,4	26,6	50,9	49,1

Mestre de cases

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	57,1	42,9	86,7	13,3	35,0	65,0
1685-1782	72,9	27,1	87,4	12,6	57,0	43,0
1783-1826	89,2	10,8	97,9	2,1	77,1	22,9
1827-1868	78,0	22,0	87,5	12,5	71,4	28,6
Total	76,4	23,6	89,9	10,1	63,2	36,8

Boter

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	56,9	43,1	85,2	14,8	25,0	75,0
1685-1782	72,7	27,3	83,8	16,2	54,8	45,2
1783-1826	76,5	23,5	91,7	8,3	40,0	60,0
1827-1868	75,0	25,0	100,0	0,0	0,0	100,0
Total	68,8	31,2	85,8	14,2	42,5	57,5

Fuster

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	62,5	37,5	100,0	0,0	34,8	65,2
1685-1782	47,6	52,4	73,0	27,0	33,3	66,7
1783-1826	58,5	41,5	89,7	10,3	30,2	69,8
1827-1868	78,2	21,8	79,5	20,5	77,5	22,5
Total	62,5	37,5	83,3	16,7	49,5	50,5

Clavetaire

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1685-1782	33,3	66,7	57,1	42,9	12,5	87,5
1783-1826	50,0	50,0	53,8	46,2	44,4	55,6
1827-1868	33,3	66,7	33,3	66,7	33,3	66,7
Total	40,4	59,6	50,0	50,0	30,8	69,2

Daguer

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	68,2	31,8	60,0	40,0	70,6	29,4
1685-1782	86,9	13,1	93,8	6,3	79,3	20,7
1783-1826	62,5	37,5	83,3	16,7	0,0	100,0
1827-1868	75,0	25,0	50,0	50,0	83,3	16,7
Total	79,8	20,2	86,7	13,3	74,1	25,9

Ferrer

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	54,8	45,2	69,2	30,8	44,4	55,6
1685-1782	67,3	32,7	86,7	13,3	44,0	56,0
1783-1826	64,0	36,0	90,9	9,1	42,9	57,1
1827-1868	63,6	36,4	71,4	28,6	60,0	40,0
Total	63,2	36,8	82,0	18,0	47,2	52,8

Serraller

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	72,2	27,8	66,7	33,3	75,0	25,0
1685-1782	64,3	35,7	80,0	20,0	55,6	44,4
1783-1826	62,9	37,1	70,0	30,0	60,0	40,0
1827-1868	64,7	35,3	85,7	14,3	59,3	40,7
Total	65,0	35,0	77,8	22,2	60,2	39,8

Blanquer

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	71,4	28,6	100,0	0,0	50,0	50,0
1685-1782	52,6	47,4	60,0	40,0	44,4	55,6
1783-1826	62,9	37,1	70,6	29,4	55,6	44,4
1827-1868	68,2	31,8	50,0	50,0	75,0	25,0
Total	62,1	37,9	63,5	36,5	61,1	38,9

COMERÇ:

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	63,0	37,0	69,2	30,8	60,0	40,0
1685-1782	70,1	29,9	80,8	19,2	63,8	36,2
1783-1826	63,3	36,7	80,0	20,0	57,7	42,3
1827-1868	62,2	37,8	76,5	23,5	57,6	42,4
Total	65,6	34,4	78,7	21,3	60,0	40,0

Adroguer

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	73,3	26,7	71,4	28,6	73,9	26,1
1685-1782	67,4	32,6	86,2	13,8	57,9	42,1
1783-1826	53,6	46,4	100,0	0,0	48,0	52,0
1827-1868	71,4	28,6	100,0	0,0	55,6	44,4
Total	66,5	33,5	86,4	13,6	58,8	41,2

Botiguer de draps

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	81,8	18,2	100,0	0,0	71,4	28,6
1685-1782	80,0	20,0	81,3	18,8	79,4	20,6
1783-1826	83,3	16,7	75,0	25,0	100,0	0,0
1827-1868	81,8	18,2	100,0	0,0	80,0	20,0
Total	81,0	19,0	82,8	17,2	80,0	20,0

Alimentació

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	25,0	75,0	50,0	50,0	0,0	100,0
1685-1782	77,2	22,8	100,0	0,0	69,0	31,0
1783-1826	55,6	44,4	92,9	7,1	44,9	55,1
1827-1868	57,1	42,9	84,2	15,8	47,1	52,9
Total	61,9	38,1	90,0	10,0	52,1	47,9

Comerciants

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	53,1	46,9	66,7	33,3	45,0	55,0
1685-1782	74,3	25,7	85,4	14,6	64,9	35,1
1783-1826	77,9	22,1	75,0	25,0	79,4	20,6
1827-1868	70,5	29,5	55,0	45,0	75,9	24,1
Total	72,4	27,6	75,0	25,0	70,9	29,1

TRANSPORT:

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	56,5	43,5	88,5	11,5	33,3	66,7
1685-1782	65,0	35,0	83,5	16,5	41,7	58,3
1783-1826	64,0	36,0	76,2	23,8	48,5	51,5
1827-1868	65,1	34,9	71,1	28,9	60,4	39,6
Total	63,5	36,5	80,2	19,8	46,0	54,0

Traginer i carreter

	Total nuvis		Transmeten		Nouvinguts	
	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans	Autòctons	Forans
1627-1684	56,5	43,5	88,5	11,5	33,3	66,7
1685-1782	65,0	35,0	83,5	16,5	41,7	58,3
1783-1826	63,0	37,0	76,2	23,8	45,2	54,8
1827-1868	65,0	35,0	71,1	28,9	59,5	40,5
Total	63,2	36,8	80,2	19,8	44,8	55,2

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

tingué cadascun dels oficis, els menestrals que treballen com a corders, mestres de cases, boter, fusters, ferrers, clavetaires i daguers (en aquest darrer ofici el còmput total d'autòctons i de forans va ser pràcticament el mateix) van sobresortir perquè el nombre absolut d'autòctons, llevat del darrer període, fou superior entre els que es van ocupar en el mateix ofici que el seu pare que entre els que realitzaren un ofici diferent.

Els oficis de sastre, boter, fuster, clavetaire i ferrer també destaquen perquè no tan sols la tendència predominant dels nascuts a Mataró va ser la de continuar treballant en la mateixa ocupació que el seu pare, sinó que les proporcions de forans dins dels nouvinguts a l'ofici són més elevades que la dels autòctons. Aquest tret, també s'ha fet palès en els oficis de teixidor de lli i de veler, corresponents al tèxtil.

Les activitats professionals relacionades amb el comerç i el transport segueixen la mateixa conducta descrita precedentment quan s'analitzava la incidència de l'origen geogràfic en la mobilitat ocupacional del conjunt del sector d'activitat, llevat dels comerciants en què a partir dels anys vuitanta del segle XVIII la probabilitat dels autòctons a estar ocupat en una professió diferent de la del progenitor fou més alta que la de continuar exercint de comerciant.

La variable que juga un paper determinant en la dinàmica de cadascun dels oficis és l'expansió, doncs, els percentatges d'autòctons i de forans que es registren, habitualment estan relacionats amb la trajectòria que aquesta variable recorre. Un cas clar, entre d'altres, s'aprecia en els vidriers, ja que durant el segle XVII, període en què encara perdurà l'auge econòmic d'aquest ofici procedent de les centúries anteriors, la proporció de vidriers nascuts a Mataró que van heretar l'ofici del seu pare va ser major que la de forans, però després de la crisi que patí aquest ofici al segle XVIII, en la centúria següent, el vuit-cents, tornà a remuntar (sense arribar, però a tenir el prestigi que tingué en els segles XVI i XVII), però fou gràcies als fills de vidriers originaris d'altres contrades que s'instal·laren a la capital del Maresme. Llavors, els fills que reberen l'ofici del seu pare d'origen forà s'esdevingueren superiors respecte dels nouvinguts tant d'origen autòcton com forà.

Altrament, tot i el predomini dels nuvis nascuts a Mataró i al marge de si els autòctons són més propensos a realitzar el mateix ofici que el seu pare que els forans, l'anàlisi individual dels oficis també sembla indicar que la població nascuda a Mataró disposa d'unes oportunitats millors a l'hora d'accedir a aquelles professions més en auge respecte de la immigrant, car les proporcions de nouvinguts nascuts a Mataró acostumen

a ser més elevades que la dels nouvinguts a l'ofici procedents d'altres localitats. L'encreuament de l'origen professional i geogràfic dels pares, probablement, aportaran més dades sobre aquesta qüestió.

5.5.2 L'origen professional i geogràfic dels pares

Arran dels resultats obtinguts fins ara i dels constatats en altres recerques (E. Camps, 1990, 1995; A. Fabré, 1991; M. Llonch i S. Sancho, 1991; J. Torras, 1992, 1996, 1998; C. Ros, 1997) semblaria pertinent analitzar l'encreuament de l'origen professional amb l'origen geogràfic dels progenitors dels nouvinguts a l'ofici, és a dir, de la població definida com a mòbil perquè exerceix un ofici diferent de la del seu pare puix que el lloc de naixement dels pares semblaria influir, és clar, entre d'altres factors, com ja s'ha demostrat, en la seva mobilitat ocupacional.

Pel conjunt dels cinc sectors d'activitat en estudi s'observa en la taula 11 que el perfil professional dels nouvinguts canvia segons el lloc de naixement i l'origen professional. Si els pares dels nouvinguts són nascuts a Mataró, es localitzen majoritàriament o bé treballant en el sector agrícola, un 29% o bé com a menestrals, un 28%, seguits d'un 15% en la marineria i la pesca, un 10% en el tèxtil, un 7% en el comerç i la resta en el transport i les professions liberals; mentre que si els pares no han nascut a Mataró, preferentment provenen de la pagesia, concretament, un 52%, i després, a certa distància, vénen els que treballen en la menestralia, un 19% i al tèxtil, un 12%. Aquests darrers són també lleugerament superiors als nascuts a Mataró. En línies generals, aquesta mateixa constatació es verifica per a cadascun dels cinc sectors d'activitat en estudi, llevat del cas dels nouvinguts a la menestralia i al comerç originaris del tèxtil, en què els nascuts a Mataró són superiors als procedents d'altres localitats.

Tot i que les dades apunten cap a l'origen agrícola preponderant entre els pares forans d'aquests nouvinguts⁴⁶, no s'ha de caure amb interpretacions errònies i d'aquí deduir que la majoria de la població agrícola registrada en els llibres de matrimonis mataronins i nascuda fora de la ciutat de Mataró s'insereix en la menestralia, el tèxtil o la marineria i pesca, per ordre d'importància numèrica, ja que l'avaluació del conjunt de pares pagesos registrats en les actes de matrimoni de Mataró, ha assenyalat com el 55 %

46. E. J. Shephard Jr. (1996: 68) en un estudi sobre la mobilitat social i geogràfica durant el segle XVIII a Dijon indica que “*los trabajadores de Dijon componían un colectivo en constante evolución y renovación, gracias a la cantidad de mano de obra inmigrante procedente sobre todo del campo*”.

Taula 11. Origen geogràfic i professionals dels pares dels nouvinguts a l'ofici. (%)

	Autòcton										Forà					Altres
	Agricultura	Marineria i pesc:	Tèxtil	Menestrals	P. Lliberals	Comerç	Transport	Altres	Agricultura	Marineria i pesc:	Tèxtil	Menestrals	P. Lliberals	Comerç	Transport	
Marineria i pe	24,49	31,86	3,85	25,51	0,79	6,12	7,26	0,11	36,30	18,90	10,00	19,40	3,00	2,50	10,00	0,00
Mariner	26,22	25,12	3,79	29,70	1,11	6,16	7,90	0,00	37,69	17,69	10,77	20,77	3,08	0,00	10,00	0,00
Pescador	39,32	30,77	5,98	14,53	0,00	0,85	8,55	0,00	45,71	5,71	8,57	14,29	0,00	8,57	17,14	0,00
Tèxtil	31,10	10,40	16,90	28,60	2,00	7,70	2,90	0,50	47,30	2,00	18,00	21,10	2,00	5,40	3,70	0,50
Mitger	12,00	16,57	16,57	34,29	3,43	14,86	1,71	0,57	33,33	6,90	20,69	25,29	4,6	5,75	3,45	0
Teixidor	40,08	6,23	20,23	25,29	0,00	4,28	2,72	1,17	42,27	2,84	19,24	23,97	1,58	4,42	5,36	0,32
Jornaler	77,27	3,79	3,79	10,61	3,79	0,76	3,79	0,00	78,69	0,00	6,56	9,02	0,00	3,28	0,82	1,64
Indians	23,33	23,33	13,33	30,00	0,00	6,67	3,33	0,00	22,22	0,00	40,74	29,63	3,70	3,70	0,00	0,00
Teixidor de lli	31,82	9,09	36,36	22,73	0,00	0,00	0,00	0,00	59,26	1,23	16,05	16,05	1,23	1,23	4,94	0,00
Veler	8,33	17,71	9,38	41,67	1,47	15,63	2,08	1,04	50,00	0,00	16,07	16,07	5,36	8,93	3,57	0,00
Menestralla	29,40	12,10	13,00	33,50	1,40	5,40	4,80	0,40	49,40	3,30	11,90	24,10	2,20	4,80	3,70	0,70
Vidrier	24,14	20,69	0,00	37,93	0,00	10,34	6,90	0,00	45,45	0,00	18,18	27,27	0,00	0,00	0,00	0,00
Corder	38,04	17,39	10,87	25,00	1,09	1,09	5,43	1,09	47,83	6,52	6,52	28,26	0,00	2,17	8,70	0,00
Sabaier	25,77	15,95	15,34	29,45	2,45	5,52	5,52	0,00	45,86	6,02	14,29	25,56	2,26	2,26	3,76	0,00
Sastre	23,73	15,25	8,47	33,05	2,54	10,17	6,78	0,00	43,24	5,41	12,61	25,23	4,50	5,41	3,60	0,00
Mestre de case	60,87	9,57	5,22	20,87	0,00	0,87	1,74	0,87	62,92	2,25	14,61	12,36	3,37	2,25	2,25	0,00
Boter	26,67	16,67	6,67	30,00	0,00	13,33	3,33	3,33	74,42	6,98	0,00	13,95	0,00	2,33	2,33	0,00
Fuster	15,56	14,44	22,22	36,67	1,11	3,33	6,67	0,00	58,54	2,44	10,57	21,14	1,63	3,25	2,44	0,00
Clavetaire	33,33	0,00	0,00	50,00	0,00	16,67	0,00	0,00	20,00	0,00	10,00	55,00	0,00	5,00	10,00	0,00
Daguer	30,00	2,50	5,00	50,00	2,50	2,50	7,50	0,00	28,57	7,14	7,14	28,57	7,14	7,14	14,29	0,00
Ferrer	35,48	6,45	0,00	38,71	0,00	9,68	9,68	0,00	63,41	0,00	9,76	14,63	0,00	7,32	4,88	0,00
Serraller	27,12	11,86	23,73	32,20	0,00	3,39	1,69	0,00	54,24	0,00	18,64	16,95	1,69	5,08	1,69	1,69
Blanquer	18,18	3,03	30,30	39,39	3,03	3,03	3,03	0,00	46,15	0,00	7,69	25,64	0,00	10,26	2,56	7,69
Comerç	13,4	15,1	10,3	31,6	4,9	19,7	4,8	0,3	55,4	6,7	7,1	13,4	4,1	11,2	2,2	0
Adroguer	21,5	7,7	3,1	33,8	7,7	20	6,2	0	59,2	8,2	0	20,4	8,2	4,1	0	0
Botiguer de dra	2,3	7	16,3	32,6	4,6	32,6	4,7	0	41,7	0	8,3	16,7	8,3	16,7	8,3	0
Alimentació	20	10,8	12,3	26,2	0	23,1	6,2	1,5	70,9	2,5	6,3	70,9	0	12,7	1,3	0
Comerciant	5,7	25,7	10	30,7	6,4	16,4	5	0	33,3	17,5	15,9	9,5	9,5	14,3	0	0
Transport	54,4	8,9	7,6	12,7	0	1,3	15,2	0	63,6	2,7	13,6	10	4,5	4,5	0,9	0
Traginer i carrre	54,4	8,9	7,6	12,7	0	1,3	15,2	0	63,6	2,7	13,6	10	4,5	4,5	0,9	0
Total	29,7	15,4	10,4	28,6	2,8	7,5	5,3	0,4	52	3,9	12,1	19,4	3,2	5,3	3,7	0,4

dels nascuts a Mataró transmetien l'ofici de pagès almenys a un fill, mentre que entre els nascuts en d'altres localitats la proporció era més baixa, un 42%.

Les xifres també mostren que un 47,6% dels nous nadius d'origen pagès nascuts a Mataró continuen treballant en la pagesia al llarg del període en estudi, mentre que el percentatge de forans va ser superior, un 69,9%. Les dades indiquen, doncs, com els immigrants agrícoles en establir-se a Mataró s'ocuparen en primer lloc d'aquells treballs agrícoles abandonats pels autòctons i en segon com a fadrins o aprenents dels sectors i/o oficis que més creixien, resultat que ja ha estat constatat en altres estudis basats en altres localitats catalanes (E. Camps, 1990; M. Llonch i S. Sancho, 1991).

Aquesta major propensió al transvasament de població d'origen agrícola a la resta de sectors entre els nascuts a Mataró que entre els forans, també es constata en els altres quatre sectors d'activitat. Les dades de la taula 11 i 12 suggereixen dues realitats. Una primera és que les probabilitats d'integrar-se i, per tant, de canviar de sector i/o d'ofici eren més elevades si es naixia en la mateixa ciutat de Mataró, que si es provenia d'una altra localitat, situació que es compleix en cadascun dels períodes i sectors d'activitat en observació. I la segona, és que les oportunitats d'ocupar els llocs de treball més rellevants eren majors entre els nascuts a Mataró que entre els immigrants. El diferent accés al sistema d'aprenentatge tendia a limitar les carreres professionals i, per tant, els transvasaments de població entre sectors d'activitat (E. Camps, 1990).

En la taula 12, per exemple, s'observa com fins als anys vuitanta del segle XVIII, els nous nadius a la marineria i la pesca originaris de la menestralia i nascuts a Mataró van ser superiors als procedents d'altres localitats, però quan aquest sector començà a decaure, l'estratègia dels menestrals també canvià, observant-se llavors com el percentatge de menestrals forans superaren al dels autòctons. Un procés semblant també s'esdevingué entre els nous nadius al sector tèxtil originaris de l'agricultura. Durant els segles XVII i XVIII quan la indústria tèxtil encara no era un sector prioritari, els originaris de la pagesia immigrants que s'integraren en el tèxtil foren més nombrosos que la dels autòctons, però, un cop entrat el segle XIX, en què el tèxtil va passar a ser el principal sector d'activitat en el qual es sustentava l'economia mataronina, començaren a sobresortir els originaris de la pagesia nascuts a Mataró.

Aquesta darrera observació, aniria en consonància amb la hipòtesi verificada per la E. Camps (1990, 1995: 37): *“el proceso de proletarización en el sector textil de los hijos de campesinos era mucho más agudo entre los nacidos en la ciudad que entre los*

inmigrantes [...]. La emigración no implicaba transferencias masivas entre sectores. Los hijos de los campesinos inmigrados tenían menor propensión a pasar a engrosar las filas del proletariado industrial, mientras que las probabilidades de los trabajadores del sector agrario nacidos en la ciudad de ocuparse como trabajadores asalariados en el sector textil era superior”.

Taula 12. Origen geogràfic i professional dels pares dels nousvinguts, per sectors d'activitat i períodes. (percentatges)

1627-1684																	
	Autòcton		Marineria i pesc.		Tèxtil		Menestrals		P. Lliberals		Comerç		Transport		Altres		
	Agricultura	Marineria i pesc.	Tèxtil	Menestrals	P. Lliberals	Comerç	Transport	Altres	Forà	Agricultura	Marineria i pesc.	Tèxtil	Menestrals	P. Lliberals	Comerç	Transport	Altres
Marineria i pesc.	25,40	23,81	3,17	32,54	0,79	4,76	9,52	0,00	46,67	16,67	16,67	6,67	16,67	0,00	6,67	6,67	0,00
Tèxtil	19,35	12,90	0,00	58,06	0,00	8,45	3,23	0,00	63,64	4,55	4,55	9,09	18,18	0,00	0,00	4,55	0,00
Menestrals	25,00	13,46	5,13	37,18	2,56	8,33	8,33	0,00	60,45	3,73	3,73	7,46	22,39	0,00	2,24	3,73	0,00
Comerç	15,20	9,10	0,00	42,40	9,10	15,20	9,10	0,00	60,45	9,10	9,10	9,10	18,20	0,00	0,00	0,00	0,00
Transport	90,90	0,00	0,00	9,10	0,00	0,00	0,00	0,00	84,00	0,00	0,00	8,00	4,00	0,00	4,00	0,00	0,00
Total	25,80	16,20	3,40	37,00	2,30	7,30	8,10	0,00	61,80	5,60	5,60	7,70	18,90	0,00	2,60	3,40	0,00
1685-1783																	
	Autòcton		Marineria i pesc.		Tèxtil		Menestrals		P. Lliberals		Comerç		Transport		Altres		
	Agricultura	Marineria i pesc.	Tèxtil	Menestrals	P. Lliberals	Comerç	Transport	Altres	Forà	Agricultura	Marineria i pesc.	Tèxtil	Menestrals	P. Lliberals	Comerç	Transport	Altres
Marineria i pesc.	31,03	24,52	3,07	27,59	0,96	4,21	8,62	0,00	42,86	15,18	15,18	8,04	22,32	2,68	0,00	8,93	0,00
Tèxtil	15,34	12,17	19,58	33,33	3,70	13,23	2,12	0,53	50,34	0,00	0,00	12,93	21,77	4,08	7,48	3,40	0,00
Menestrals	33,63	14,80	6,50	34,53	1,35	4,04	4,26	0,90	55,18	4,15	4,15	8,55	22,02	2,85	3,37	3,63	0,26
Comerç	14,50	6,50	9,40	29,00	8,60	26,80	4,30	0,70	52,00	9,30	9,30	5,30	18,70	5,30	8,00	1,30	0,00
Transport	64,50	9,70	6,50	16,10	0,00	0,00	3,20	0,00	58,50	7,30	7,30	19,50	7,30	7,10	0,00	0,00	0,00
Total	28,90	17,30	7,00	30,70	2,30	7,70	5,60	0,50	52,20	5,70	5,70	9,60	20,90	3,60	3,90	3,90	0,10
1784-1826																	
	Autòcton		Marineria i pesc.		Tèxtil		Menestrals		P. Lliberals		Comerç		Transport		Altres		
	Agricultura	Marineria i pesc.	Tèxtil	Menestrals	P. Lliberals	Comerç	Transport	Altres	Forà	Agricultura	Marineria i pesc.	Tèxtil	Menestrals	P. Lliberals	Comerç	Transport	Altres
Marineria i pesc.	9,19	48,65	5,95	19,46	0,54	12,97	2,70	0,54	12,50	3,125	3,125	12,50	25,00	9,38	3,13	6,25	0,00
Tèxtil	20,86	14,24	20,86	27,15	2,65	10,26	3,64	0,33	45,90	1,09	1,09	21,86	20,77	3,28	5,46	1,64	0,00
Menestrals	27,56	12,89	13,78	30,67	0,89	8,44	5,33	0,44	46,64	4,04	4,04	16,59	23,32	0,90	3,14	4,93	0,45
Comerç	11,90	18,30	10,10	38,50	1,80	15,60	3,70	0,00	58,80	7,10	7,10	5,90	11,80	5,90	7,10	3,50	0,00
Transport	31,30	25,00	6,30	12,50	0,00	0,00	25,00	0,00	47,10	0,00	0,00	17,60	23,50	5,90	5,90	0,00	0,00
Total	19,10	22,20	14,00	27,60	1,50	10,90	4,30	0,40	46,30	5,00	5,00	16,50	20,70	3,20	4,60	3,50	0,00
1827-1868																	
	Autòcton		Marineria i pesc.		Tèxtil		Menestrals		P. Lliberals		Comerç		Transport		Altres		
	Agricultura	Marineria i pesc.	Tèxtil	Menestrals	P. Lliberals	Comerç	Transport	Altres	Forà	Agricultura	Marineria i pesc.	Tèxtil	Menestrals	P. Lliberals	Comerç	Transport	Altres
Marineria i pesc.	10,20	67,35	6,12	8,16	0,00	4,08	4,08	0,00	28,57	2,143	2,143	17,86	3,57	0,00	7,14	21,43	0,00
Tèxtil	46,41	6,46	14,35	25,12	0,96	3,35	2,63	0,72	45,88	2,75	2,75	18,60	21,35	1,06	4,86	4,65	0,85
Menestrals	26,19	6,46	26,53	31,97	1,70	3,40	3,74	0,00	39,20	1,33	1,33	14,62	27,91	3,32	8,97	2,99	1,66
Comerç	12,70	29,60	16,90	21,10	0,00	14,10	5,60	0,00	52,90	3,40	3,40	9,20	9,20	2,30	20,70	2,30	0,00
Transport	38,10	0,00	14,30	9,50	0,00	4,80	33,30	0,00	63,00	0,00	0,00	7,40	11,10	3,70	11,10	3,70	0,00
Total	34,30	11,80	18,30	25,90	1,00	4,30	4,10	0,40	44,40	2,90	2,90	16,00	21,40	1,90	8,00	4,30	1,00

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

5.6 Recapitulació

Una de les preguntes que es plantejava a l'hora d'endegar aquest capítol era si la transmissió intergeneracional de l'ofici fou un comportament habitual i si es mantingueren les mateixes proporcions al llarg de les dues centúries i mitja que contempla aquesta recerca. S'ha pogut observar que la tendència predominant, realment, fou la de continuar treballant en el mateix ofici que el del pare fins als anys vint del segle XIX en què els fills que treballaven en una ocupació diferent de la del pare van destacar sobre els que conservaren la mateixa. Aquesta evolució, però, no va estar ocasionada per una modificació de les estratègies familiars sinó per una adequació d'aquestes als canvis que el nou sistema econòmic va provocar en el mercat laboral. La transformació gradual arreu de Catalunya, des de la fi del segle XVIII fins a l'inici del segle XX, d'una economia agrària a una economia plenament industrial va implicar una reestructuració de la naturalesa del mercat de treball; oficis més tradicionals com el de boter, daguer, sastre o corder entraren en una decadència irreversible mentre que d'altres, els vinculats a la construcció i a la indústria tèxtil van augmentar els seus efectius, al mateix temps que en sorgiren de nous, tots ells associats a la indústria, especialment, la tèxtil. Les noves i diferents oportunitats laborals que s'engendraren forçaren l'augment de la mobilitat ocupacional que s'havia manifestat des del vuit-cents, tot i que, en el cas concret de Mataró, s'ha mostrat el dinamisme de la societat mataronina i, per tant, del seu mercat de treball des de l'inici del període en estudi, el 1627.

La taxa mitjana de transmissió intergeneracional de l'ofici del conjunt de les activitats econòmiques reflecteixen el que s'acaba de dir. Durant el segle XVII, al voltant del 60% de pares transmetien l'ofici al seu fill, mentre que en el darrer vintenni del segle XVIII aquesta taxa descendeix al 50% i ja en ple segle XIX, només un 39% dels fills es registren treballant en el mateix ofici que el seu pare. Aquest increment de la mobilitat ocupacional, com s'analitzarà tot seguit estigué motivat per l'aparició i consegüent implantació de la indústria tèxtil, activitat nova a la ciutat de Mataró que calia fornir de força de treball. Ara bé, si el comportament habitual durant el segle XVII i XVIII, va ser que els fills heretessin l'ofici del seu pare, les dades també mostren l'existència d'un considerable nombre de progenitors que no transmetien l'ofici.

Aquesta constant mobilitat del mercat laboral mataroní des del sis-cents ha quedat abastament confirmada quan s'ha analitzat l'origen i el destí professional dels fills que no hereten l'ofici del seu pare, els nouvinguts a l'ofici. L'organització del treball artesà en

gremis o confraries d'oficis no sembla influir en la pràctica de la transmissió intergeneracional de l'ofici per un doble motiu.

Primer, perquè l'origen professional predominant del conjunt de la població nouvinguda al llarg del període en estudi, a banda de la pagesia que va ocupar el primer lloc (39%), l'ocupà la població menestral (25%); mentre que el principal destí professional dels nouvinguts a l'ofici foren els oficis de la menestralia, fins als anys vuitanta del segle XVIII que aquest lloc el van passar a ocupar els oficis del tèxtil. Un 44% dels nouvinguts a l'ofici en el darrer període, 1827-1868, s'ocuparen en el tèxtil, mentre que un 29% dels nouvinguts a l'ofici es van ocupar a la menestralia, quedant relegada a un segon lloc.

Segon, perquè s'ha posat en evidència que les estratègies ocupacionals seguides per les famílies en el decurs del dos-cents cinquanta anys van dependre, bàsicament, de l'evolució de l'ofici. No és debades que s'hagi observat que les trajectòries que seguiren tant els percentatges de transmissió intergeneracional de l'ofici en cadascuna de les activitats econòmiques com els dels nouvinguts a l'ofici van dependre, bàsicament, d'aquesta variable, l'expansió de l'ofici. Per exemple, durant el període 1784-1826, les proporcions més elevades de població nouvinguda a la menestralia es registren treballant en els oficis relacionats amb la pell, a causa de l'expansió d'aquesta branca d'activitat; mentre que en el període següent es localitzaren treballant en els oficis de la fusta i la construcció, per l'auge urbanístic que visqué durant el segle XIX la ciutat de Mataró.

L'expansió de l'ofici ha resultat ser el factor determinant de les estratègies ocupacionals, encara que no s'ha d'oblidar, que la rellevància social de la família dins de l'ofici mateix i les xarxes i els vincles familiars que generessin, àdhuc factors polítics i demogràfics, entre d'altres, ben segur, també influïren en l'ofici en què s'ocuparen els seus descendents. Així, doncs, s'ha pogut constatar que la supervivència dels pares és un dels aspectes demogràfics que s'ha de tenir en compte a l'hora d'analitzar la transmissió intergeneracional de l'ofici. Les dades han evidenciat que la propensió dels fills que tenien el pare viu en el moment de contraure les núpcies de continuar treballant en el mateix ofici que el seu progenitor, s'esdevingué major que quan aquest ja s'havia mort.

Ara bé, la diferent mobilitat ocupacional observada en cadascun dels oficis, fins i tot en cadascun dels sectors d'activitat, no pot explicar-se únicament per l'expansió de l'ofici ja que s'ha esbrinat que independentment del creixement de l'ofici, determinades activitats econòmiques tendeixen a reclutar més mà d'obra entre els membres de la pròpia

família que altres, és a dir, la propensió a transmetre l'ofici de pares a fills s'esdevé un fet més freqüent en certes ocupacions. Aquesta evidència sembla estar més relacionada amb la pervivència de l'ofici dins de la composició de les activitats econòmiques, és a dir, amb el coneixement de l'ofici. Un exemple paradigmàtic s'obté comparant la mobilitat ocupacional de la marineria i pesca amb la del tèxtil. La marineria i pesca fou un dels sectors econòmics més dinàmics de la ciutat de Mataró fins a les darreries del segle XVIII, mentre que el tèxtil tingué poca tradició, és a dir, no va començar a desenvolupar-se i a arrelar-se a Mataró fins a mitjan segle XVIII. La marineria i pesca, en el període més expansiu va enregistrar el percentatge de transvasament de mà d'obra procedent d'altres oficis més elevat, però les proporcions de nouvinguts a l'ofici que s'incorporaren, un 23%, no arribaren a ser tan altes com les que s'enregistraren en el tèxtil durant el segle XIX, un 44%, coincidint amb l'etapa més expansiva en observació.

Aquesta constatació ha quedat doblement verificada quan s'ha encreuat la procedència geogràfica amb la mobilitat ocupacional. Si bé s'ha demostrat que la propensió de la població nascuda a Mataró d'heretar l'ofici del pare fou més alta que la forana, almenys fins als anys vuitanta del segle XVIII, el fet que no es compleixi en determinats oficis, com el de mitger, teixidor o les indianes, en què la propensió dels forans a treballar en el mateix ofici que el seu pare va ser més alta que la dels autòctons, deu estar assenyalant la necessitat de mà d'obra procedent de centres especialitzats pel desenvolupament d'aquestes activitats a Mataró.

Altrament, el predomini de nouvinguts a l'ofici nascuts a Mataró que es registrà des del darrer vintenni del segle XVIII, bàsicament, provocat per la demanda de mà d'obra que generà la industrialització, també pot estar indicant les millors oportunitats que tingué la població autòctona per a accedir a aquelles professions capdavanteres respecte de la immigrant que abans s'ocuparia en els llocs de treball abandonats pels autòctons. Així, per exemple, s'observa que els treballadors agrícoles immigrants instal·lats a Mataró, principalment, es localitzen treballant en aquelles tasques agrícoles abandonades pels autòctons, mentre que la nascuda a Mataró tendeix a proletaritzar-se, a passar a treballar a la indústria tèxtil. El mateix passa amb els menestrals d'origen forà que abans de trobar-se treballant en les activitats econòmiques més destacades, es troben ocupats en els oficis menys rellevants.

Per a acabar ressaltar que la mobilitat genera mobilitat. Els nouvinguts a la menestralia, la marineria i pesca, el comerç i el transport, llevat del tèxtil, d'origen

autòcton presenten una major exposició a continuar treballant en el mateix sector d'activitat que el seu pare (en un ofici diferent, però), àdhuc en la mateixa branca d'activitat, en el cas de la menestralia o en oficis corresponents a d'altres sectors però connectats professionalment, com és el cas dels fills de boters o de vidriers que s'identifiquen treballant en el sector de la marineria i pesca o els fills de ferrers i daguers que continuen treballant en d'altres oficis relacionats amb el metall, respecte de la població forana. En canvi, els nouvinguts constatats d'origen forà, excepte els del tèxtil, presenten una menor exposició a continuar treballant en el mateix sector d'activitat que el seu pare.

Capítol 6. LES ESTRATÈGIES MATRIMONIALS: QUI ES CASA AMB QUI?

6.1. Introducció

La família és una cèl·lula de reproducció social i econòmica en què a més dels aspectes socioeconòmics i polítics també incideixen i conflueixen els culturals i ideològics. La historiografia sempre ha subratllat la importància del paper jugat per les famílies a l'hora de casar als seus fills. Aquestes mantenien unes determinades estratègies matrimonials per tal d'enfortir i consolidar la seva posició tant social com econòmica, així com per a preservar el patrimoni familiar; al mateix temps que procuraven assolir mitjançant el contracte matrimonial una mobilitat social ascendent.

El matrimoni, doncs, es considerava una relació econòmica, productiva i reproductiva abans que emocional¹. En el sistema hereditari català, la família és el mecanisme de transmissió del patrimoni i de la posició social de generació en generació. Tenint en compte el que s'acaba de dir l'elecció matrimonial semblaria constituir una de les decisions més importants del cicle de vida de les famílies i no únicament de les menestrals. De fet, és el moment en què s'està formant una nova família, al mateix temps que podria significar l'entrada en la vida professional dels individus.

L'anàlisi de la mobilitat ocupacional entre generacions realitzada en el capítol precedent, ha permès tornar a constatar el dinamisme del mercat laboral de Mataró al llarg del període en estudi i com les estratègies ocupacionals seguides pels individus dels oficis més significatius de la ciutat de Mataró, es van anar adequant a les

1. M. Arranz (2001:50) diu que "A l'hora de concertar un matrimoni, els sentiments pesen poc, i, per contra, els factors socials i econòmics es tenen molt en compte".

transformacions, especialment, d'ordre econòmic que afectaren la societat matoronina. És objecte d'aquest capítol continuar indagant sobre determinades estratègies familiars seguides per les famílies registrades en les actes de matrimoni de la parròquia de Santa Maria de Mataró entre els segles XVII i XIX, però ara des d'un altre angle, a través del matrimoni.

Atesos els resultats obtinguts en l'anàlisi de la mobilitat ocupacional entre generacions², conjuntament amb el que es coneix sobre les estratègies matrimonials, fruit d'altres treballs, sembla pertinent plantejar-se el fet que el comportament més habitual no deu ser la pràctica de l'endogàmia professional, tal com ha fet referència la historiografia tradicional, sinó l'exogàmia professional, caracteritzada en el cas dels menestrals, per casar-se amb membres d'un altre ofici, àdhuc d'un altre sector d'activitat. Les estratègies matrimonials no tan sols no han d'anar orientades a casar-se amb membres del mateix entorn professional, sinó que deuen de correspondre's, d'estar més lligades al desenvolupament de les activitats econòmiques de la ciutat de Mataró al llarg dels anys en estudi, 1627-1868.

Vull precisar que a partir d'ara quan aparegui el terme estratègia matrimonial, el que de fet s'estarà examinant és qui s'esposa amb qui a partir del contrast de l'ofici, més que la condició social i econòmica, car les dades no permeten realitzar aquesta via d'anàlisi. La recerca de les estratègies matrimonials s'ha efectuat mitjançant la comparació de l'ofici del nuvi amb el del pare de la núvia³ puix que, malauradament, és prou conegut que l'activitat professional de les dones no comença a inscriure's pràcticament fins al final del segle XIX. Així, doncs, es parlarà d'endogàmia professional quan l'ofici del nuvi sigui el mateix que el del pare de la núvia i, òbviament, es parlarà d'exogàmia professional quan l'ofici del nuvi no coincideixi amb el del pare de la núvia.

Si bé la base de dades d'aquesta recerca comprèn 19.149 matrimonis, s'estudiaran només aquells casos en què es coneix tant l'ofici del nuvi com el del pare de la núvia; concretament, 16.448.

2. Veure apartat 1.3 del capítol 1.

3. Veure apartat 2.4 del capítol 2.

6.2 L'estat civil dels nuvis

L'estat civil dels cònjuges ha estat una variable a tenir en compte per un doble motiu. D'una banda per a evitar possibles biaixos si es comptabilitzava un mateix individu diverses vegades i de l'altra, perquè les estratègies matrimonials poden diferir dependentment de si són solters o vidus⁴.

El primer que cal destacar de l'estat civil dels matrimonis en què es coneix l'ofici tant del nuvi com del pare de la núvia, és l'elevat nombre d'enllaços entre solters, un 79%. Aquest alt percentatge, però, és un tret característic de les societats occidentals d'Antic Règim. La resta d'unions corresponen a matrimonis en què un o ambdós contraents s'esposen en segones o ulteriors núpcies. Ara bé, com ja es va assenyalar en el capítol 3, el nombre de vidus registrats que es tornen a casar habitualment és superior al de les vídues, un 15,9% i un 10,4% respectivament. Aquest fet, tal com es va esmentar⁵, cal posar-ho en relació amb el sistema hereditari català que afavoreix conservar l'estat de viduïtat de les dones en detriment d'una nova unió, puix que les vídues acostumen a ser usufructuàries dels béns mentre que no es casin en segones núpcies; en tal cas, poden perdre tots els drets que hagin adquirit (LL. Ferrer i Alòs, 1987).

El primer que es constata si s'observa la taula 1, és que independentment de l'estat civil dels cònjuges, la pràctica més estesa dels matrimonis celebrats a Mataró és l'exogàmia matrimonial, és a dir, la no coincidència de l'ofici del nuvi amb el del pare de la núvia. Si bé aquesta característica serà abordada abastament al llarg d'aquest capítol, el que interessa esbrinar ara és el comportament diferencial que s'identifica segons l'estat civil dels cònjuges.

Taula 1. Estat civil i estratègies matrimonials

	Endogàmia		Exogàmia		Total
	casos	%	casos	%	
solter/soltera	2.982	22,92	10.029	77,08	13.011
solter/vídua	160	19,63	655	80,37	815
vidu/soltera	321	18,66	1399	81,34	1.720
vidu/vídua	148	16,41	754	83,59	902
Total	3.611		12.837		16.448

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

4. Sobre el comportament matrimonial de les dones viudes veure I. A. Baixauli (2003).

5. Veure apartat 3.2 del capítol 3.

Els resultats de la taula també mostren certes matisacions de les estratègies matrimonials segons el seu estat civil. El conjunt d'enllaços registrat entre solters presenten uns percentatges més alts d'endogàmia professional respecte d'aquells en què un o ambdós nuvis són vidus. Així, doncs, la probabilitat que l'ofici del nuvi i del pare de la núvia sigui el mateix, és més elevada en aquells matrimonis en què ambdós cònjuges són solters, mentre que quan per a un o ambdós cònjuges representen les segones i/o les ulteriors núpcies, llavors la probabilitat que l'ofici sigui el mateix disminueix. Aquest darrer aspecte encara s'accentua més quan els dos contraents són vidus.

En el cas de les dones esposades en segones o ulteriors núpcies, com els llibres de matrimonis de Mataró també proporcionen dades sobre l'ofici del marit difunt, és possible conèixer més detalls sobre les estratègies matrimonials d'aquest col·lectiu, les vídues⁶. En canvi, pels homes vidus es fa difícil esbrinar, no tan sols l'ofici en què treballava el pare de la seva anterior muller sinó també els seu nom i cognom, perquè aquesta informació només es registrava esporàdicament⁷. No obstant això, com que el sistema d'herència català afectava més a les vídues que als vidus, s'ha considerat pertinent aprofundir en l'estudi de les estratègies matrimonials de les vídues. Aquest s'ha realitzat a través d'un indicador més acurat, resultat de la comparació de l'ofici de l'anterior marit de la dona vídua amb el de l'actual espòs, per tal d'entreveure, si es dona una correspondència entre l'ofici del marit difunt i el de l'actual, car en altres estudis s'ha verificat que “[...] (*las viudas*) *en caso de disponer patrimonio propio –como un taller artesanal o tierras para labrar– optaban por casarse con un hombre que continuara la actividad profesional del difunto*” (J. M. Vilalta, 1997: 155).

Així, doncs, en la taula 2, s'observa que del conjunt de dones vídues esposades en segones o ulteriors núpcies en què es coneix l'ofici de l'anterior marit (de les 1.717 vídues que es tornen a casar a Mataró, en un 84% dels casos es registra l'ofici del marit difunt), en un 24% dels casos l'ofici d'aquest també coincideix amb l'ofici del marit actual. Tot i que la situació dominant és l'exogàmia professional dels matrimonis, el fet que aquesta correspondència entre l'ofici del marit difunt i el del marit actual sigui més gran entre les vídues que es tornen a casar amb un solter (un 27%), sembla anar en consonància amb els resultats d'altres recerques les quals argumenten que “La

6. El nombre total de vídues registrades en els llibres de matrimonis de Santa Maria de Mataró és de 2.089, però les dades sobre l'ofici tant de l'actual marit com del seu pare, només es coneix en 1.717 casos.

7. Veure taula 2 del capítol 2.

coneixença d'un ofici era un element de pes a l'hora de valorar els dots i podia permetre una unió profitosa. Un fadrister aprofitava sovint l'oportunitat de casar-se amb una noia que li proporcionés els elements bàsics per desenvolupar el seu ofici, alhora que hom beneficiava la casa de la noia davant la manca de nois hereus [...]. Contràriament hom podia accedir amb més rapidesa a la condició de mestre si hi havia la possibilitat de casar-se amb una filla vídua d'un home del mateix ofici" (R. Huguet, 1990: 69).

Taula 2. Estratègies matrimonials de les vídues tenint en compte l'ofici del marit difunt i l'ofici del marit actual

Dones vídues		Ofici marit difunt i ofici actual marit	
<i>Estat civil home</i>	<i>coincideix</i>	<i>no coincideix</i>	
solter	27,86	72,14	
vidu	20,77	79,22	
Total	24,20	75,80	

<i>Estat civil home</i>	Si coincideix		No coincideix	
	<i>endogàmia</i>	<i>exogàmia</i>	<i>endogàmia</i>	<i>exogàmia</i>
solter	39,49	60,51	13,66	86,34
vidu	41,94	58,06	9,14	90,86
Total	40,57	59,43	11,22	88,78

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

Tanmateix, en els casos que es dona la correspondència entre l'ofici d'ambdós marits⁸, la probabilitat de què també coincideixi amb l'ofici del pare de la dona s'esdevé més alta, que quan l'ofici d'ambdós marits difereix. Aquest tret es compleix tant per a les vídues que es tornen a casar amb homes solters, com per a les que es casen amb vidus, però el fet que la proporció sigui lleugerament superior en aquestes darreres unions, les concretes amb vidus, pot estar indicant que determinats nuvis solters, al casar-se amb una dona vídua passen a exercir l'ofici de l'anterior marit d'aquesta, per a poder ocupar-se de l'obrador o de les terres de conreu. Evidentment, mancaria contrastar-ho amb altres tipus de fonts, per poder afirmar-ho.

Les dades exposades en la taula 3, també han permès entreveure unes estratègies matrimonials diferents segons l'origen professional de les dones vídues⁹. Les dones

8. En la taula 6.52 del volum II es dona un llistat dels oficis en què coincideix l'anterior marit i l'actual marit de les dones vídues que es tornen a casar.

9. Les 1.446 dones vídues que es tornen a casa i es coneix l'ofici de l'anterior marit, es reparteixen entre els sectors d'activitat de la ciutat de Mataró entre l'any 1627 i el 1868, de la següent manera: un 26,6% pertany

vídues de l'agricultura foren les més propenses a tornar a contraure núpcies amb membres de la mateixa professió; concretament, un 39,7%. Després les seguiren les de la marineria i pesca amb un 24,4% i les del tèxtil i les professions liberals amb un 22%; en quart lloc s'identifiquen les dones del comerç i del transport i en darrer terme, les dones originàries de la menestralia, amb un 12,4%¹⁰.

Taula 3. Estratègies matrimonials de les dones vídues segons l'ofici del marit

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestral	P. Liberal	Comerç	Traginer	Altres
Endogàmia	39,7	24,4	22,1	12,4	22,0	16,9	15,9	0,0
Exogàmia	60,3	75,6	77,9	87,6	78,0	83,1	84,1	100,0

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

Si en comptes d'analitzar l'endogàmia professional de les vídues, es passa a examinar si aquestes es casen amb membres del mateix entorn professional (per exemple, si les dones de la menestralia es casen amb menestrals), els resultats que s'obtenen difereixen ostensiblement. Llavors, els percentatges d'endogàmia augmenten, sobretot per a les vídues de la menestralia, puix que d'ésser les menys endogàmiques passen a ser les que presenten uns percentatges d'endogàmia més elevats, amb un 43%, darrera de les de l'agricultura, amb un 56%. En la resta de sectors, l'endogàmia oscil·la del 36% de la marineria i pesca al 22% del tèxtil. Aquest darrer sector d'activitat, el tèxtil, és l'únic que presenta les mateixes proporcions observades en la taula 3. Aquests resultats, però, no concorden amb els que va arribar M. J. Vilalta (1997) per a la ciutat de Lleida del cincents. En el seu estudi, mostra com només un 17,4% de les dones vídues originàries de l'agricultura, es casaren amb individus de la mateixa professió, mentre que entre les vídues artesanes aquest fet era més habitual; concretament, es va donar en un 41,7% dels casos. Deixant al marge, la diferent cronologia que abarca ambdós estudis, les diferències establertes podrien estar relacionades tant per la naturalesa del mercat de treball com per la diferent rellevància social i econòmica dels oficis.

a l'agricultura, un 24,1% a la marineria i pesca, un 9,7% al tèxtil, un 25,7% a la menestralia, un 3,5% a les professions liberals, un 5,7% al comerç i un 4,4% al transport.

10. Les diferències observades segons les activitats econòmiques obliguen a plantejar-se la pregunta de si el sistema hereditari català es practicava per igual independentment de l'ofici o el grup socioprofessional al que es pertanyia.

En els casos en què els oficis d'ambdós marits difereixen es fa difícil desentrellar si s'observa una mobilitat social descendent de les viudes arran de la nova unió¹¹. Tan sols esmentar que en la taula 6.53 del volum II es reflecteixen unes estratègies matrimoniales comunes independentment de l'origen professional del marit difunt de la vídua. En línies generals s'observa que més del 50% de les noves núpcies, preferentment es van celebrar o bé amb agricultors o bé amb menestrals, mentre que en segon lloc, es situarien, amb un percentatge al voltant del 25 %, les núpcies concretes amb treballadors del tèxtil o de la marineria i pesca. En el comerç i en les professions liberals, però, aquesta segona afirmació no es verifica.

Tot i que sembla intuir-se unes estratègies matrimoniales diferents en les vídues que es tornen a casar dependentment de l'ocupació de l'anterior marit, cal indagar més sobre aquesta qüestió, perquè en els casos que no es dona cap correspondència entre l'ofici dels dos marits (l'actual i l'anterior) no es confirma una estratègia diferent en funció de l'origen professional del marit difunt¹².

Abans de prosseguir analitzant les estratègies matrimoniales seguides per les unions celebrades a la ciutat de Mataró entre els segles XVII i XIX, s'ha procedit a observar si la supervivència del pare del nuvi i del pare de la núvia en la data de casament, pot incidir en les estratègies matrimoniales seguides per les famílies. Recordar que aquesta variable influeix en la transmissió intergeneracional de l'ofici¹³, tal com s'ha evidenciat en el capítol 5.

La taula 4 que recull els resultats sobre l'encreuament de la supervivència dels pares dels cònjuges i les estratègies matrimoniales, després com la supervivència dels pares pràcticament no afecta en els tipus d'enllaços matrimoniales. No obstant això, quan el pare

11. LL. Ferrer i Alòs (1987: 593) argumenta que la viuda "Quan es torna a casar perd tots els drets de l'heretat que l'ha deixat. Segons el pactat en els capítols de forma generalitzada, el dot en disposa la dona per fer-ne el que vulgui mentre que l'escreix queda pel marit i pels seus fills. Si en un moment donat es vol tornar a casar pot retirar el dot. Si no ha tingut fills, és com si no hagués tingut efecte i el dot íntegre es pot invertir en un altre casament; si ha tingut fills ha de fer un llegat a aquests i el dot que constituirà al nou matrimoni serà més baix i, per tant, serà amb un individu de condició social inferior". Caldria treballar amb altre tipus de documentació més qualitativa com els capítols matrimoniales i els testaments per a poder resoldre i aprofundir sobre la mobilitat social de les vídues.

12. Com es veurà més endavant, les estratègies matrimoniales mostrades per les dones vídues no difereixen substancialment de les observades pels nuvis solters. També vull esmentar, que hauria estat interessant, indagar si les estratègies matrimoniales constatades pel conjunt de vídues van presentar una trajectòria diferent a mesura que transcorregueren els anys, però el nombre de casos ha fet desestimar fer l'anàlisi segons els quatre períodes establerts.

13. Veure p. 165 i 166 del capítol 5.

de la núvia està viu, la propensió del nuvi a treballar en el mateix ofici que el seu sogre és lleugerament més elevada que quan aquest ja està mort.

Taula 4. Supervivència dels pares i estratègies matrimonials

Supervivència	Endogàmia	Exogàmia
Ambdós pares vius	44,71	55,29
Pare nuvi viu i pare de la núvia difunt	42,31	57,69
Pare nuvi difunt i pare de la núvia viu	46,63	53,37
Ambdós pares difunts	42,44	57,56

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

Aquesta mateixa comprovació s'ha efectuat pels quatre períodes i per a cadascun dels sectors d'activitat en estudi, per tal d'observar si es produïa un component diferencial segons la cronologia i la professió, però els resultats de l'anàlisi han estat negatius.

6.3 Les estratègies matrimonials : una panoràmica de conjunt¹⁴

Les dades de la taula 1, que plasmaven les estratègies matrimonials dels cònjuges esposats a Mataró segons l'estat civil, ja han evidenciat que els homes i les dones de la ciutat de Mataró no acostumaren a casar-se amb membres del mateix origen professional. El comportament més habitual i, per tant, predominant dels casaments mataronins va ser l'exogàmia professional. Aquest aspecte concorda amb el que ja ha estat documentat en altres treballs de característiques semblants (J. Burgos, 1994; R. Huguet, 1990; R. Matalí, 1990; C. Ros, 1997; J. Torras, 1992).

Només en un 23% dels solters casats a Mataró entre l'any 1627 i el 1868, s'ha observat una correspondència entre l'ofici del gendre i el del sogre, en altres paraules, s'ha constatat a través del matrimoni, una endogàmia professional. Ara bé, si en comptes d'examinar la proporció de membres del mateix ofici que es casen entre ells, es passa a analitzar quants es casen amb membres del mateix col·lectiu professional, per exemple, si

14. Si bé no s'han notat diferències substancials en les estratègies matrimonials segons l'estat civil dels cònjuges, tot i la major propensió a l'endogàmia professional dels solters, a fi d'evitar tenir registrat un individu més d'un cop s'ha optat centrar l'estudi en les dones i els homes que es casen per primer cop, és a dir, en les primeres núpcies.

els homes menestrals es casen amb dones de la menestralia, si els comerciants es casen amb dones del comerç, etc., els resultats obtinguts canvien substancialment. Llavors, s'observa que un 43% de les parelles casades a Mataró pertanyen al mateix sector d'activitat.

Aquest augment de l'endogàmia entre els membres del mateix sector d'activitat, que a partir d'ara per diferenciar-la de l'altra, la que es dona quan també coincideix l'ofici, s'anomenarà, endogàmia socioprofessional, pot ser degut a les dimensions de l'ofici. Les dimensions, en termes absoluts, dels diferents oficis, conjuntament amb les exigències exogàmiques del matrimoni catòlic, fa impossible virtualment l'endogàmia en determinats grups. La propensió o aversió a l'endogàmia professional pot estar molt fortament condicionada per la grandària del grup. Si són grups petits, gairebé totes les núvies endogàmiques possibles d'un nuvi tindran un grau de parentiu prohibit per l'Església. Tot i que aquesta circumstància també pot donar-se pels membres del mateix sector d'activitat, a fi d'evitar la influència de la dimensió de l'ofici en les estratègies matrimonials, s'ha optat analitzar l'endogàmia socioprofessional, en comptes de l'endogàmia professional. No obstant això, sempre que es consideri significatiu perquè pugui aportar alguna dada d'interès es farà referència a l'endogàmia professional, especialment quan s'analitzin les estratègies matrimonials dels cònjuges segons l'ofici en què s'ocupin.

Atesos els resultats del capítol anterior, els quals han mostrat una mobilitat ocupacional de pares a fills diferent segons els sectors d'activitat, també cal esperar un comportament diferencial de les estratègies matrimonials en cadascun dels sectors d'activitat¹⁵.

15. I. A. Baixauli (2003: 92) constata que "l'endogàmia i l'exogàmia són dues estratègies matrimonials que responen a plantejaments distints. El motiu de l'una o de l'altra és el mateix, defensar els interessos socioprofessionals i econòmics de les famílies. La decisió és casar-se amb membres del mateix segment (endogàmia) o no (exogàmia). Tots els segments del teixit social practican tant l'una com l'altra. Per higiene social les dues són estratègies beneficioses, perquè tenen les propietats de consolidar, reafirmar i regenerar el teixit social [...] L'endogàmia fixa, apuntala i enforteix la ubicació socioprofessional. Els matrimonis endogàmics ofereixen una unió de forces, de solidaritats i coneixements, entre altres, i afavoreixen una situació més rellevant del si del propi segment socioprofessional. L'exogàmia és una fórmula per a regenerar l'entramat social. Aquelles famílies que no poden assumir les despeses del seu grup socioprofessional han de descendir o mirar d'injectar-se patrimoni, emparentant amb famílies de grups inferiors amb més béns. [...] Hi ha sectors socioprofessionals que per motiu dels seus interessos econòmics practiquen l'exogàmia [...]"

Taula 5. Estratègies matrimonials segons els sectors d'activitat (percentatge)

Fill/Sogre	Agricultura	Mar. i pesca	Tèxtil	Menestralia	P. Liberals	Comerç	Transport	Altres	Total
Agricultura	67,67	6,82	4,60	14,22	1,06	2,69	2,76	0,17	22,53
Marineria i pesca	15,88	50,32	5,19	19,85	0,65	3,73	4,29	0,08	18,97
Tèxtil	28,87	10,35	23,37	26,12	2,01	6,30	2,47	0,51	16,48
Menestralia	23,34	12,82	11,58	40,98	1,52	6,14	3,38	0,23	27,27
P. Liberals	18,78	10,26	8,00	14,78	29,57	16,87	1,22	0,52	4,42
Comerç	15,68	9,77	8,86	25,23	7,61	30,68	1,82	0,34	6,76
Transport	35,64	14,62	7,69	22,05	1,79	4,36	13,85	0,00	3,00
Altres	27,03	9,46	13,51	18,92	8,11	14,86	2,70	5,41	0,57
Total	32,50	17,89	10,29	25,58	3,03	7,06	3,37	0,28	

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

Les dades de la taula 5 confirmen que les estratègies matrimonials difereixen segons el sectors d'activitat. Són els nuvis de l'agricultura i de la marineria i pesca els que presenten una correspondència ocupacional més gran; concretament, un 68% i un 50% respectivament de les parelles pertanyen al mateix sector d'activitat. Després els segueixen els de la menestralia amb un 41%, mentre que les taxes d'endogàmia socioprofessional que presenten els restants sectors d'activitat són més baixes. Aquestes oscil·len entre el 31% del comerç i el 14% del transport. No obstant això, independentment de les proporcions d'endogàmia socioprofessional observades en cada un dels sector d'activitat, la major propensió és la de contraure matrimoni amb membres del mateix col·lectiu professional¹⁶. Els nuvis del tèxtil i del transport en són l'excepció, ja que es casen amb dones originàries de l'agricultura i de la menestralia, per aquest ordre, abans de fer-ho amb les del mateix sector d'activitat.

Els resultats de la taula mostren, doncs, que els nuvis que pertanyen als col·lectius més propis del sector primari –agricultura i marineria i pesca– són els que presenten una major cohesió i, per tant, esdevenen els menys mòbils perquè són els dos únics sectors d'activitat en què es manifesta un predomini dels matrimonis endogàmics, especialment, en la pagesia. En la resta de sectors la pràctica més estesa, però, és la de casar-se amb

16. I. A. Baixauli (2003) en un estudi sobre el comportament matrimonial de l'entramat socioprofessional de la València del segle XVII també observa que la tendència general és la de casar-se amb membres del mateix entorn socioprofessional i social. Els artesans són els que practiquen més l'endogàmia socioprofessional mentre que els comerciants són els que presenten una menor propensió a l'endogàmia.

cònjuges d'altres sectors d'activitat, és a dir, l'exogàmia socioprofessional dels matrimonis¹⁷.

Tanmateix, s'ha comprovat que els solters de la menestralia, tal com passava amb les vídues de la menestralia, són els que tenen una menor propensió a l'endogàmia professional. Aquests són els que presenten una endogàmia professional més reduïda car només en un 11% de les parelles menestrals s'observa una correspondència entre l'ofici del nuvi i el del pare de la núvia¹⁸. Per exemple, mentre que de cada quatre parelles menestrals només en una coincideix l'ofici, en la marineria i pesca es dona en tres de cada cinc parelles. Aquesta diferència constatada entre l'endogàmia professional i l'endogàmia socioprofessional, deixant al marge altres explicacions, com la dimensió dels oficis menestrals, també està indicant l'homogeneïtat social de la menestralia com a grup.

En la taula 5, també s'evidencia que independentment de l'origen professional del nuvi, entre les parelles exogàmiques, les proporcions més elevades de núpcies tendeixen a celebrar-se amb dones originàries de l'agricultura i de la menestralia. Aquest tret està relacionat amb l'oferta del mercat matrimonial puix que, precisament, són en aquests dos sectors on s'ubiquen al voltant del 50% de les mataronines en edat núbil¹⁹ i, per tant, la probabilitat d'emparellar-se amb una dona originària d'un d'aquests dos col·lectius és més gran.

Dit tot això, a continuació es passarà a esbrinar l'evolució de les estratègies matrimoniales seguides pel conjunt de parelles casades a Mataró entre l'any 1627 i el 1868. Tot i el predomini de l'exogàmia socioprofessional de les núpcies, les dades representades en el gràfic 1, evidencien una evolució diferent de les estratègies matrimoniales al llarg de les tres centúries. Fins als anys noranta del segle XVII i a partir dels anys seixanta del segle XVIII les parelles exogàmiques són les predominants, però durant la primera meitat del segle XVIII s'observa ja no tan sols un augment de les núpcies endogàmiques sinó que aquestes tendeixen a destacar per sobre de les altres. El

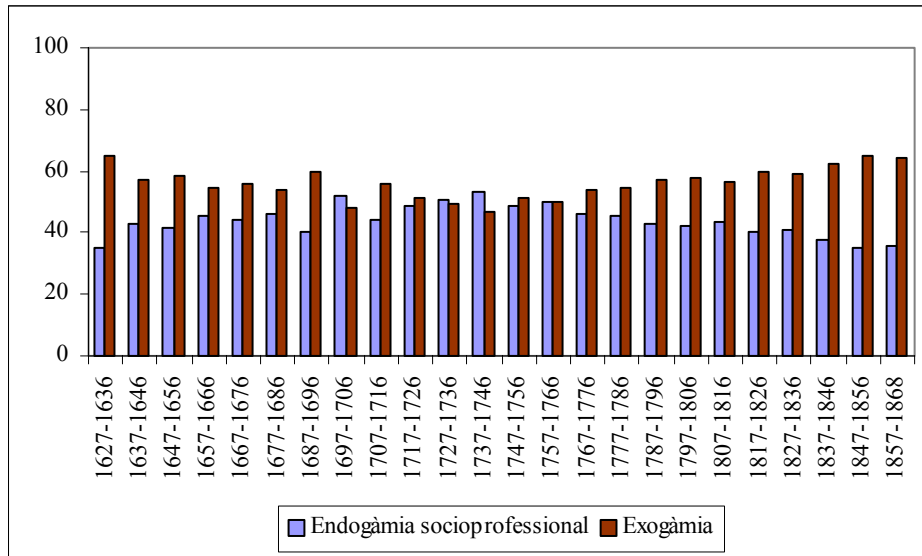
17. En el capítol anterior ja s'ha fet palès l'encert d'excloure el tèxtil de la menestralia. No obstant això, si es fa l'exercici d'integrar el tèxtil a la menestralia, resulta que un 51,4% de les parelles són endogàmiques, percentatge que supera a les de la marineria i pesca.

18. J. Torras (1992) en un estudi sobre els teixidors de llana de la vila d'Igualada des de finals del segle XVII fins a mitjan segle XVIII, també va evidenciar que els menestrals triaven sovint cònjuges de famílies menestrals, però que poques vegades realitzaven el mateix ofici.

19. Veure apartat 3.2 del capítol 4.

fet que les proporcions més elevades de núpcies endogàmiques coincideixi amb el període en què es va registrar les proporcions de població autòctona més altes²⁰, obliga a qüestionar-se la possible incidència de l'origen geogràfic de la població en les estratègies matrimonials, aspecte que serà examinat més endavant.

Gràfic 1. Evolució de les estratègies matrimonials dels nuvis mataronins, 1627-1868

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

Aquesta evolució de les estratègies matrimonials reflexa, almenys en el cas concret de Mataró, dues qüestions significatives. En primer lloc, el predomini dels enllaços matrimonials entre membres que pertanyen a sectors professionals diferents en el conjunt del període manifesta, de nou, el dinamisme de la societat mataronina, a la vegada que neguen l'encasellament dins del mateix col·lectiu professional.

En segon lloc, el gràfic 1 mostra que els matrimonis endogàmics no van ser més propis de les societats d'Antic Règim car la prevalença de les núpcies exogàmiques s'ha fet palesa tant en el segle XVII com en el XIX. Si bé una explicació plausible al canvi de signe de l'endogàmia socioprofessional des de mitjan segle XVIII, amb la consegüent trajectòria ascendent dels casaments exogàmics, es troba en les transformacions del mercat laboral mataroní a causa del procés de transició d'una societat preindustrial a una industrial²¹, el fet que aquesta mateixa circumstància, el predomini dels casaments

20. Veure apartat 3.4 del capítol 3.

21. Veure apartat 4.2 del capítol 4.

exogàmics, també s'observi durant el segle XVII, està indicant que els motius que incideixen en el moment de decidir qui s'esposa amb qui, actuen més enllà dels canvis constatats en la conjuntura econòmica, encara que, aquests, òbviament, tenen un paper destacat²².

L'anàlisi de l'evolució de les estratègies matrimonials de cadascun dels sectors d'activitat i dels oficis en estudi, probablement contribuirà a clarificar més aspectes sobre aquest comportament.

6.4 Les estratègies matrimonials: els sectors d'activitat i els oficis

L'anàlisi de les estratègies matrimonials del conjunt de la població soltera casada a Mataró al llarg dels segles XVII, XVIII i XIX, ha permès conèixer i donar resposta a una de les preguntes que es plantejava en l'inici d'aquesta recerca: la pràctica més habitual dels enllaços matrimonials és la no equivalència de l'ofici del gendre amb el del sogre, per tant, els matrimonis predominants són els exogàmics. No obstant això, la diferent propensió a l'endogàmia socioprofessional i/o a l'exogàmia observada segons l'origen professional del cònjuge, condueix a pensar que un examen minuciós tant de l'evolució de cadascun dels sectors d'activitat com dels oficis en observació²³, un cop més aportarà més detalls i contribuirà a aprofundir en l'estudi de les estratègies matrimonials.

S'analitzarà si aquesta diferent propensió al tipus de matrimoni (endogàmic o exogàmic) constatada en cadascun dels sectors d'activitat es manté al llarg del període en estudi, o bé si al contrari es va modificant segons la incidència de l'expansió, és a dir, dependent de la trajectòria que segueix cada col·lectiu professional, tal com ha estat corroborat en l'estudi de la transmissió intergeneracional de l'ofici.

Primerament, s'examinarà l'evolució de l'endogàmia socioprofessional i de l'exogàmia de les aliances matrimonials, i després es passarà a analitzar els matrimonis que practiquen l'endogàmia més estricta, la professional. S'ha optat per indagar els dos tipus d'endogàmia perquè malgrat la prevalença de les parelles exogàmiques (un 81%

22. K. A. Lynch i W. Robert Lee (1998: 100-101) argumenten que *“con mayor rapidez que en el pasado debido a la industrialización y al crecimiento urbano. Es muy posible que la familia a veces fuese lenta en adaptarse a tales cambios, ya que rarísima fue la ocasión en que el trabajo industrial y la residencia urbana disminuyeron el papel y la función que aquélla desempeñaba en la sociedad preindustrial; pero, por lo general, las familias dieron pruebas de una sorpresiva capacidad de adaptación”*.

23. Veure taula 1 del capítol 5.

dels matrimonis registrats celebrats entre els solters dels oficis en observació corresponen a matrimonis exogàmics), el 19% restant, equivalent a 1.450 unions, pertany a parelles en què es dona una correspondència professional entre l'ofici del nuvi i el del pare de la núvia. La magnitud d'aquest percentatge tradueix una pràctica considerable de l'endogàmia professional.

6.4.1 L'endogàmia socioprofessional i l'exogàmia dels matrimonis

Vistos els resultats de l'apartat 6.3 i per tal de conèixer més a fons les decisions que es prenen en el moment d'establir un casament, s'ha considerat oportú analitzar les estratègies matrimonials de les activitats econòmiques de la marineria i pesca, la menestralia, el tèxtil, el comerç i el transport, exercides a Mataró entre els segles XVII i XIX, per separat. Ara bé, com, probablement, algunes de les característiques observades es repetiran en cadascun dels sectors d'activitat, fins i tot en els oficis, només s'assenyalaran les més significatives de cada col·lectiu professional.

6.4.1.1 La marineria i pesca:

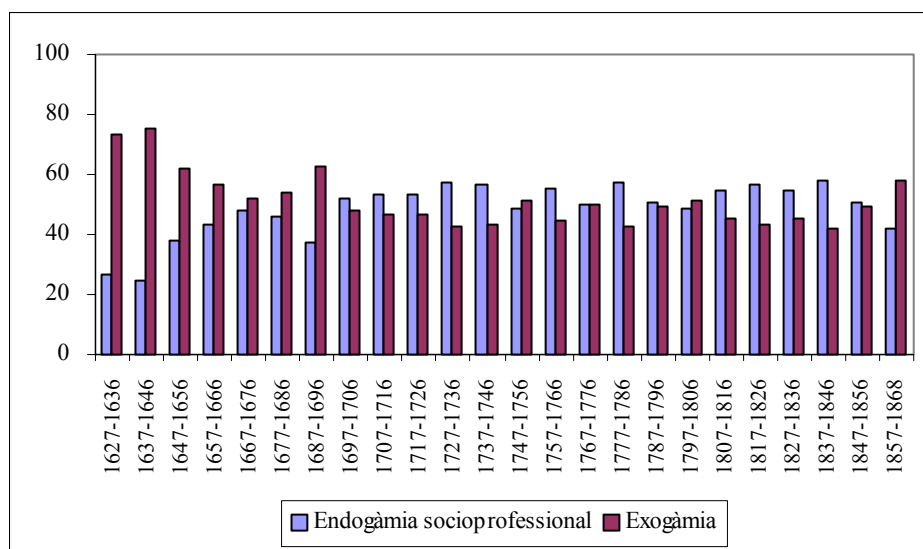
L'evolució que presenten les estratègies matrimonials del conjunt d'activitats de la marineria i pesca mostra un predomini de l'endogàmia socioprofessional des de l'inici del segle XVIII, com es reflecteix en el gràfic 2. Si bé l'inici de la preeminència dels matrimonis endogàmics coincideix amb el període de màxima expansió de la marineria mataronina²⁴, el segle XVIII, el fet que aquests es mantinguin durant el període en què aquesta entrà en decadència, el segle XIX, pot estar indicant la poca incidència de l'expansió de l'ofici en les estratègies matrimonials.

Els matrimonis contrets pels nuvis que treballen en els dos oficis de la marineria i pesca en estudi són els que presenten una major propensió a l'endogàmia socioprofessional, en clara sintonia amb el que ja s'havia percebut pel conjunt d'activitats que conformen aquest sector. Són els cònjuges dels oficis de mariner i de pescador els que adopten unes estratègies matrimonials més encaminades a casar-se amb dones

24. Veure apartat 4.2 del capítol 4

procedents del mateix entorn professional²⁵. Així, doncs, un 49% del total de mariners es casen amb filles de la marineria i pesca mentre que el percentatge registrat pel conjunt de pescadors encara és més elevat, un 55%. L'ofici de pescador destaca per ser el més endogàmic i a més per ser l'únic en què des dels anys vuitanta del segle XVII els casaments endogàmics superen els exogàmics; al mateix temps que presenten una trajectòria ascendent, ja que en el darrer període, 1827-1868, un 65% de pescadors es casen amb dones de la marineria i pesca, tal com es desprèn en la taula 6.

Gràfic 2. Evolució de les estratègies matrimonials dels nuvis de la marineria i pesca

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

En la mateixa taula 6 també es constata certa correlació entre la trajectòria de l'expansió de l'ofici i l'evolució de les estratègies matrimonials²⁶ en l'ofici de mariner, puix que els percentatges més alts de cònjuges mariners casats amb filles de la marineria i pesca, al voltant del 52%, coincideixen amb el període de màxim esplendor d'aquesta activitat econòmica a Mataró, el set-cents, mentre que les proporcions més baixes, es donen en el primer període, 1627-1684, abans de l'inici de l'època de major auge d'aquest ofici i durant el vuit-cents quan la marineria va entrar en decadència. En l'ofici

25. La correspondència observada entre els oficis dels consogres ajuda a corroborar-lo, puix que en comparació amb els altres sectors d'activitat és també aquest, la marineria i pesca, el que presenta els percentatges d'endogàmia socioprofessional més elevats; al mateix temps que mostra l'equivalència més alta entre l'ofici del nuvi, l'ofici del pare de la núvia i l'ofici del pare del nuvi, un 22%.

26. Veure gràfic 6.1 del volum II.

de pescador també s'observa una correspondència entre aquestes dues variables però a la inversa del que es plasma pels nuvis mariners; és a dir, el que es desprèn de l'anàlisi de les dades és un augment de l'endogàmia socioprofessional des del segle XVII fins al segle XIX, mentre que la trajectòria de l'expansió de l'ofici és descendent. En aquest cas concret, l'efecte que provoca la reducció del nombre de pescadors censats a Mataró és una major cohesió; talment abans d'obtenir una mobilitat descendent a través del matrimoni, una de les estratègies de grup que van abraçar fou la de casar-se amb dones del mateix àmbit professional i del mateix ofici.

Taula 6. Evolució de les estratègies matrimonials dels oficis de mariner i pescador

Mariner								
	1	2	3	4	5	6	7	8
1627-1684	23,40	36,17	3,72	27,66	2,13	1,60	5,32	0,00
1685-1783	15,48	51,62	3,33	22,14	0,59	3,43	3,43	0,00
1784-1826	12,50	50,54	9,24	18,48	0,00	3,80	5,43	0,00
1827-1868	16,88	37,66	16,88	18,18	1,30	1,30	7,79	0,00
Total	16,19	48,78	4,83	22,18	0,75	3,13	4,15	0,00

Pescador								
	1	2	3	4	5	6	7	8
1627-1684	21,37	41,88	6,84	22,22	0,00	3,42	3,42	0,85
1685-1783	19,55	54,39	3,01	16,29	0,00	1,75	5,01	0,00
1784-1826	10,87	60,87	7,25	13,77	0,00	1,45	5,80	0,00
1827-1868	14,75	65,57	9,02	5,74	0,00	1,64	3,28	0,00
Total	17,53	55,41	5,28	15,08	0,00	1,93	4,64	0,13

Nota: 1. Agricultura; 2. Marineria i pesca; 3. Tèxtil; 4. Menestralia;
5. Professions liberals; 6. Comerç; 7. Transport; 8. Altres

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

L'ofici de pescador s'esdevé el principal ofici exercit pels pares de les dones dels mariners que no treballen en el mateix ofici que el seu gendre; concretament, un 15%, i d'aquest més del 60% s'identifiquen des del final del set-cents (veure taula 6.1 i 6.2 del volum II). Això mateix passa però a la inversa quan el cònjuge és pescador, llavors, el principal ofici del seu sogre fins als anys vint del segle XIX és el de mariner.

Abundants són les genealogies de famílies dedicades als oficis de mariner i de pescador que es poden identificar en els llibres de matrimonis de Mataró durant els anys que abarca aquest estudi. A tall d'exemple s'exposaran les dels Balansó, d'origen

mariner, i les dels Sala o dels Alomar, d'origen pescador, per a ajudar a il·lustrar algunes de les característiques esmentades.

La simple observació de les aliances matrimonials d'aquestes tres famílies, verifica el predomini de les aliances matrimonials de caire endogàmic. Tant els fills com les filles dels Balansó, els Sala i els Alomar es van casar, preferentment, amb homes i dones procedents ja no solament del mateix entorn professional sinó que en molts casos del mateix ofici. Al mateix temps, es fa palès com les principals famílies de mariners i pescadors residents a Mataró estaven emparentades entre si: els Alomar, els Castellar, els Costa, els Boter, els Casanovas, els Sala, els Balansó, els Andreu, els Arno, els Berenguer, etc. (veure llistat cognoms per oficis).

En definitiva, l'observació de les aliances matrimonials dutes a terme per les tres famílies de la marineria i pesca seleccionades mostren que aquestes es produïren preferentment amb membres ja no del mateix entorn professional, sinó del mateix ofici, aspecte que s'aprofundirà en l'apartat 6.4.2. Tanmateix, els casaments exogàmics constatats amb dones originàries d'altres sectors d'activitat es celebraren majoritàriament amb filles de menestrals i de pagesos, tot i que els percentatges tendeixen a disminuir en el decurs dels anys. A partir dels anys vuitanta del segle XVIII i durant el segle XIX, arran del desenvolupament de la indústria tèxtil, també van començar a ser significatives les aliances matrimonials de pescadors, però, sobretot de mariners, amb dones vinculades al tèxtil.

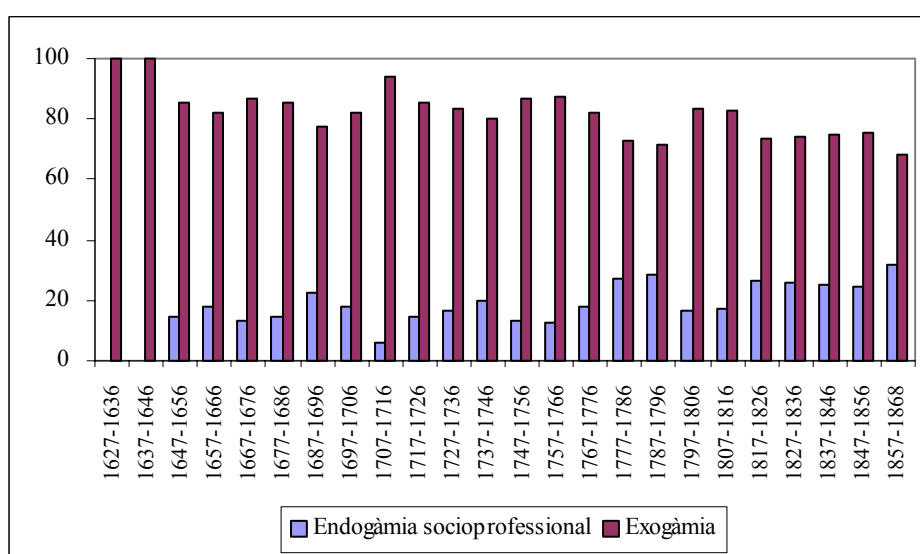
Per a acabar, es vol esmentar que els casaments contrets amb dones de la menestralia també semblen seguir una estratègia prèvia puix que predominen els casaments celebrats amb dones originàries d'oficis afins o vinculats professionalment als oficis de la mar²⁷. Així, per exemple, entre els membres de la família Sala, es va registrar, entre d'altres, el casament l'any 1694 d'en Jaume, mariner amb Ma Rosa Peradejordi, que pertany a una llarga nissaga de boters. Seguint la mateixa família, un altre exemple s'observa amb el casament, l'any 1813, de Joan Batista Sala, d'ofici mitger (fill de Joan Batista, pescador, però canvià d'ofici arran de la puixança de la mitgeria) amb Madrona Mons, procedent d'una destacada família de corders, etc.

27. Sobre les vinculacions professionals entre els oficis veure capítol 4.

6.4.1.2 El tèxtil:

Els oficis del tèxtil van ser poc rellevants dins del mercat laboral matoroní fins a la darrereria del segle XVIII, al mateix temps que tingueren un alt component menestral²⁸, però s'ha estimat més oportú estudiar les estratègies matrimonials dels nuvis que es van dedicar al tèxtil separatament de les dels artesans, perquè les estratègies matrimonials adoptades per uns i altres s'esdevingueren diferents.

Gràfic 3. Evolució de les estratègies matrimonials dels nuvis del tèxtil

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

Les aliances matrimonials concretes pels nuvis que treballen en el tèxtil juntament amb els que s'ocupen en el transport són les que presenten unes proporcions majors de casaments mixtes, és a dir, de núpcies celebrades amb membres procedents d'altres sectors d'activitat²⁹.

Si bé el gràfic 3 revela el predomini de l'exogàmia dels matrimonis al llarg del període en estudi, també reflecteix un lleu augment de l'endogàmia socioprofessional dels matrimonis des del darrer vintenni del segle XVIII, coincidint amb l'expansió de les activitats dels tèxtil. Aquesta característica s'aprecia en l'evolució que segueixen les aliances matrimonials dels nuvis de quatre dels cinc oficis analitzats del tèxtil. Els jornalers en serien l'excepció.

28. Veure capítol 4 i capítol 5 quan es parla de les activitats del tèxtil.

29. Veure taula 5 de la p. 216.

La taula 7 exposa que els nuvis del tèxtil, tal com ja s'ha assenyalat amb anterioritat, abans d'esposar-se amb dones originàries del mateix àmbit professional van contraure núpcies amb dones d'altres sectors d'activitat. El principal origen professional de les dones dels teixidors, del teixidors de lli i dels jornalers fou la pagesia. Els cònjuges jornalers van ser els que tingueren una major propensió a casar-se amb dones de l'agricultura; concretament, un 57%, seguits a certa distància dels teixidors i dels teixidors de lli, amb un 33% i un 36% respectivament. Ara bé, especialment significativa és l'evolució ascendent que presenten el conjunt de matrimonis celebrats amb dones de la pagesia. Per exemple, d'un 23% dels enllaços matrimoniales celebrats en el període comprès entre l'any 1784 i el 1826, es passa al voltant del 36% en el següent període.

En canvi, tant en els nuvis mitgers com en els velers, les aliances matrimoniales de caire exogàmic es celebraren abans amb dones de procedència menestral que camperola. Mentre que entre els que treballaven en les indianes les núpcies contretes amb unes i altres foren força similars.

Aquesta diferenciació en l'origen professional de les núvies semblaria ésser producte d'un doble motiu, encara que un no pot deslligar-se de l'altre. Una primera explicació es troba en l'origen professional dels nuvis que es troben ocupats en el tèxtil. En el capítol anterior, en què s'ha analitzat la transmissió intergeneracional dels oficis, s'ha assenyalat el diferent origen professional dels nouvinguts a l'ofici de teixidor, teixidor de lli i jornalер respecte dels altres nuvis del tèxtil. Els nuvis d'aquests tres oficis que no havien heretat l'ofici del pare, procedien, bàsicament, de la pagesia, mentre que els nuvis que es localitzaven treballant com a mitgers, velers o en la fabricació d'indianes i que no havien heretat l'ofici del seu pare, van ser els únics juntament amb els de dos oficis de la menestralia, els daguers i els clavetaires, que tingueren com a principal origen professional, la menestralia. La proletarització dels treballadors del tèxtil, doncs, també queda reflectida en les aliances matrimoniales³⁰.

30. Sobre les relacions entre els jornalers i els teixidors amb l'agricultura veure p. 160, 163 i 164. Un 44% dels pares de les dones dels jornalers treballen com a bracers, mentre que en els teixidors és d'un 25%. Aquests dos oficis del tèxtil són els que tenen més vincles amb el món rural. En canvi, el de veler, ofici que requereix d'una especialització més alta, és el que presenta menys lligams.

Taula 7. Evolució de les estratègies matrimonials dels oficis del tèxtil

Mitger								
	1	2	3	4	5	6	7	8
1627-1684	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1685-1783	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1784-1826	10,57	17,18	20,70	35,24	2,64	10,57	3,08	0,00
1827-1868	16,22	8,11	27,93	40,54	0,00	5,41	0,90	0,90
Total	12,28	14,04	22,81	36,55	1,75	9,94	2,34	0,29

Teixidor								
	1	2	3	4	5	6	7	8
1627-1684	14,29	14,29	14,29	57,14	0,00	0,00	0,00	0,00
1685-1783	40,91	27,27	13,64	13,64	0,00	4,55	0,00	0,00
1784-1826	27,64	11,38	24,39	28,46	1,63	2,44	4,07	0,00
1827-1868	34,27	5,59	29,02	21,68	1,75	3,85	2,97	0,87
Total	33,15	7,32	27,62	22,93	1,66	3,59	3,04	0,69

Jornaler								
	1	2	3	4	5	6	7	8
1627-1684	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1685-1783	60,00	20,00	0,00	0,00	20,00	0,00	0,00	0,00
1784-1826	38,24	5,88	41,18	13,24	0,00	0,00	1,47	0,00
1827-1868	64,44	3,89	16,67	11,67	0,56	1,11	1,67	0,00
Total	57,31	4,74	22,92	11,86	0,79	0,79	1,58	0,00

Indianes								
	1	2	3	4	5	6	7	8
1627-1684	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1685-1783	16,67	33,33	0,00	16,67	0,00	16,67	16,67	0,00
1784-1826	29,79	19,15	19,15	25,53	0,00	2,13	2,13	2,13
1827-1868	12,50	12,50	25,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Total	26,23	19,67	18,03	27,87	0,00	3,28	3,28	1,64

Teixidor de lli								
	1	2	3	4	5	6	7	8
1627-1684	35,48	25,81	9,68	22,58	0,00	3,23	3,23	0,00
1685-1783	36,59	14,63	19,51	24,39	0,00	3,66	1,22	0,00
1784-1826	30,56	19,44	16,67	30,56	0,00	2,78	0,00	0,00
1827-1868	43,75	12,50	18,75	18,75	0,00	6,25	0,00	0,00
Total	35,76	17,58	16,97	24,85	0,00	3,64	1,21	0,00

Velar								
	1	2	3	4	5	6	7	8
1627-1684	25,00	8,33	8,33	41,67	0,00	8,33	8,33	0,00
1685-1783	13,18	18,60	19,38	30,23	1,55	15,50	1,55	0,00
1784-1826	33,33	0,00	19,05	33,33	9,52	4,76	0,00	0,00
1827-1868	32,00	8,00	24,00	20,00	0,00	16,00	0,00	0,00
Total	18,72	14,44	19,25	29,95	2,14	13,90	1,60	0,00

Nota: 1. Agricultura; 2. Marineria i pesca; 3. Tèxtil; 4. Menestreria;
5. Professions liberals; 6. Comerç; 7. Transport; 8. Altres

Una segona explicació es troba en la diferent caracterització social i econòmica dels oficis del tèxtil. La diferent procedència professional de les dones, àdhuc el diferent origen professional dels treballadors del tèxtil, a la vegada també està reflectint la diferent consideració social i econòmica dels oficis que conformen el tèxtil. Les dades disponibles no permeten conèixer la valoració social i econòmica de cadascuna de les famílies, però sí que a través de les aliances matrimonials es pot arribar a intuir; així com, a voltes, es pot percebre la mobilitat social d'algunes famílies, especialment, quan aquesta és ascendent.

Si s'analitzen les aliances matrimonials de la família de velers Casamitjana i de la de teixidors de lli dels Baladia³¹, s'observa que la diferent posició social i econòmica de les dues famílies es tradueix en les estratègies matrimonials. Els cònjuges dels fills i les filles dels Casamitjana documentats, tendeixen a procedir d'activitats més vinculades al comerç com els oficis de traginer, negociant o botiguer, de la menestralia com els oficis de boter o corder, fins i tot l'any 1749, destaca el casament d'Eulària Casamitjana amb Antoni Gusi, escriptor, fill d'un notari. En contraposició, les filles i els fills dels Baladia, es van casar preferentment amb cònjuges procedents de l'ofici de bracer o del de mariner. Entre els nuvis de la família Casamitjana, que es casaren amb dones de la pagesia, també s'observa que l'ofici del sogre, gairebé sempre va ser el de pagès; només es localitza un casament l'any 1748 amb la filla d'un bracer.

La comparació de les aliances matrimonials de la família Casamitjana, velers, amb les dutes a terme per la família Baladia, teixidors de lli, mostra una diferent consideració social i econòmica segons l'ofici, aspecte que concorda amb els resultats obtinguts en la taula 7. Així, en la mateixa taula s'entreveu que són els velers i els mitgers, oficis d'altre banda que requereixen d'una major especialització, els que presenten uns percentatges més elevats de núpcies amb filles de comerciants respecte del que es dona, en els jornalers, els teixidors o en els mateixos teixidors de lli. No és debades que l'ofici de comerciant ocupi el segon lloc en el rànquing d'oficis realitzats pels sogres dels mitgers.

Ensems, en la taula, s'observa que l'expansió de l'ofici incideix en el tipus d'aliança matrimonial puix que va ser durant el període de màxima puixança de la mitgeria mataronina, 1783-1826, que es donaren els percentatges més alts de mitgers casats amb dones del comerç, un 11%. El mateix passa en els velers car durant el segle de

31. A causa de la trajectòria i la importància econòmica dels oficis del tèxtil a Mataró durant el període en estudi, és difícil trobar una família dedicada a la indústria del tèxtil abans del segle XIX.

màxim creixement, el XVIII, es constaten els percentatges més elevats de núpcies celebrades no tant sols amb núvies originàries del comerç, un 16%, sinó també amb les de les professions liberals, un 9% (veure de la taula 6.1.3 a la 6.1.8, en el volum II)³². Aquest aspecte també s'entreveu en els teixidors o en els jornalers, tot i que, evidentment, el nombre d'aliances matrimoniales són molt més reduïdes.

En aquesta diferenciació socioeconòmica observada a partir de l'anàlisi de les aliances matrimoniales dels diversos oficis que componen el tèxtil, se li pot afegir un segon criteri que ajudarà a donar solidesa aquesta deducció: la distribució espacial dels oficis que tendeix a estar relacionada amb el nivells de riquesa. Les famílies més rellevants socialment i econòmicament es caracteritzaven per viure dins de les muralles de la ciutat de Mataró, com és el cas dels velers, mentre que les corresponents als oficis més poc considerants dins de l'escala social i econòmica, com és el cas dels jornalers, es localitzaven vivint fora de les muralles³³.

6.4.1.3 La menestralia:

En general, els oficis que componen el món de la menestralia es caracteritzen per presentar les taxes d'endogàmia socioprofessional més elevades en contraposició amb els reduïts percentatges d'endogàmia professional que registren³⁴(veure apartat 6.4.2).

L'evolució que tingueren les estratègies matrimoniales dels menestrals també diferiren de les observades per al conjunt de la població casada a Mataró entre l'any 1627

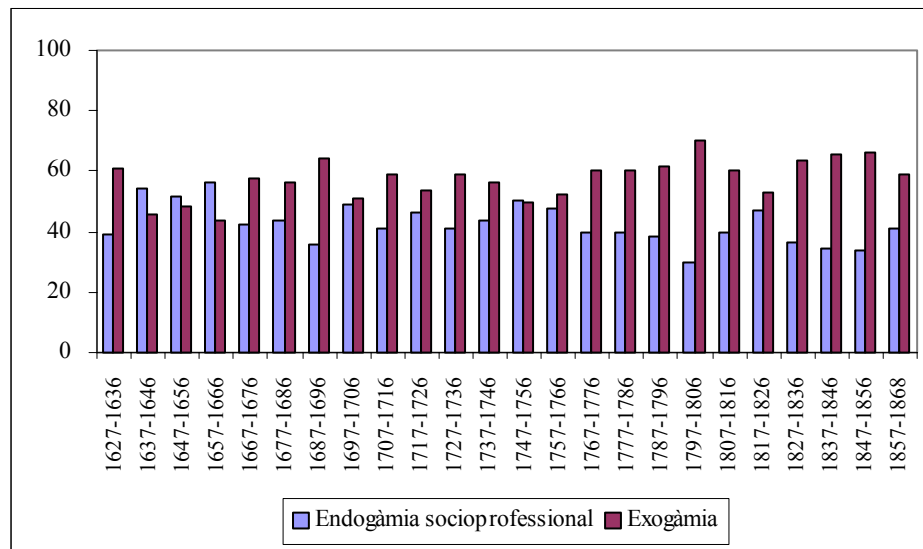
32. I. A. Baixauli (2003: 104-106) observa que les filles de mercaders, que s'enllacen fonamentalment amb artesans, s'aparellen preferentment amb nuvis del tèxtil. Els oficis vinculats a la seda són els que tenen un poder adquisitiu més alt, no tan sols dins dels oficis del tèxtil, sinó pel conjunt d'oficis que conformen l'artesanat.

33. L'estudi de l'*apeo* inicial del cadastre de la Nova Planta del 1716 realitzat per A. Garcia Espuche i M. Guàrdia Bassols (1989: 102-107) permet obtenir, tal com els autors indiquen, dades sobre la distribució espacial dels oficis, amb una relació evident amb la riquesa, en un moment en què ja s'ha produït un creixement apreciable de la ciutat de Mataró. La distribució dels oficis dins de la ciutat de Mataró assenyala, seguint els autors, que els oficis que predominaren dins de les muralles van ser els que tingueren una millor rellevància social i econòmica; àdhuc es van caracteritzar per ser els més "comercials" i de servei de la rodalia, els oficis sobresortints o els corresponents a les categories més altes. Per exemple, a Mataró, es localitzaren 23 sabaters, 31 sastres, 26 adroguers, 8 botiguers, 7 doctors, 5 notaris, 5 velers, etc. Els que s'ubicaven fora de les muralles, majoritàriament, eren oficis fortament especialitzats en les activitats del camp i del mar –mariners, pescadors, carreters i traguers, bracers, ferrers,...- I per últim, s'identificava un tercer grup format per aquells oficis que no sobresortien per localitzar-se ni dins ni fora de les muralles i que generalment s'ocupaven d'activitats poc comercials –fusters, corders, teixidors,...- .

34. En l'estudi realitzat sobre les estratègies matrimoniales dels menestrals d'Igualada durant el segle XVII i fins a la primera meitat del segle XVIII també es constata un reduït nombre de casos d'endogàmia professional; només un 11% dels menestrals es casaven amb dones procedents del mateix ofici. Per contra, l'endogàmia socioprofessional ascendia al 60%.

i el 1868. Fins als anys seixanta del segle XVII, s'observa un predomini de l'endogàmia socioprofessional dels matrimonis, però a partir d'aquesta data el relleu el prenen els matrimonis exogàmics; aleshores les proporcions d'exogàmia i endogàmia (un 54% i un 44% respectivament) presenten una evolució força constant fins al darrer quart del segle XVIII, en què s'observa un altre augment de les proporcions de núpcies exogàmiques (al voltant del 64%).

Gràfic 4. Evolució de les estratègies matrimonials dels nuvis de la menestralia

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

La naturalesa canviant del mercat de treball incideix en l'evolució que presenten les estratègies matrimonials dels menestralia, a la vegada que està indicant que la menestralia no és un grup tancat³⁵.

El fet que dels vint-i-cinc oficis observats sigui, precisament, sigui en els de la menestralia on s'identifiquin més enllaços matrimonials celebrats amb famílies del propi sector, darrera dels de la marineria i pesca, d'una banda es correspon amb l'oferta del mercat matrimonial -no en va és el col·lectiu professional en què s'identifiquen més

35. R. Huguet (1990) en el seu estudi sobre les aliances matrimonials dels artesans de Lleida durant el segle XVIII, observa, d'una banda, que aquest no era un grup tancat, sinó que estava obert a la interacció amb altres sectors professionalment aliens i, de l'altra, com l'endogàmia fluctuava en el temps.

Taula 8. Evolució de les estratègies matrimonials dels oficis de la menestralia**Vidrier**

	1	2	3	4	5	6	7	8
1627-1684	8,57	14,29	5,71	54,29	2,86	5,71	8,57	0,00
1685-1783	9,09	18,18	9,09	54,55	0,00	9,09	0,00	0,00
1784-1826	40,00	0,00	26,67	26,67	0,00	6,67	0,00	0,00
1827-1868	20,00	0,00	28,00	44,00	4,00	4,00	0,00	0,00
Total	17,44	8,14	16,28	46,51	2,33	5,81	3,49	0,00

Corder

	1	2	3	4	5	6	7	8
1627-1684	17,39	8,70	4,35	47,83	0,00	17,39	4,35	0,00
1685-1783	20,16	20,97	4,84	48,39	0,81	2,42	2,42	0,00
1784-1826	28,70	19,44	15,74	31,48	0,00	3,70	0,93	0,00
1827-1868	23,08	11,54	26,92	34,62	0,00	3,85	0,00	0,00
Total	23,49	18,51	11,03	40,57	0,36	4,27	1,78	0,00

Sabater

	1	2	3	4	5	6	7	8
1627-1684	16,67	14,29	7,14	47,62	2,38	4,76	7,14	0,00
1685-1783	21,71	19,43	6,29	46,86	1,71	1,14	2,86	0,00
1784-1826	16,07	9,82	14,29	54,46	0,00	3,57	1,79	0,00
1827-1868	20,35	8,85	14,16	44,25	0,88	7,96	3,54	0,00
Total	19,46	13,80	10,41	48,19	1,13	3,85	3,17	0,00

Sastre

	1	2	3	4	5	6	7	8
1627-1684	16,39	16,39	3,28	49,18	4,92	3,28	6,56	0,00
1685-1783	17,98	13,48	5,62	51,69	1,12	5,62	4,49	0,00
1784-1826	19,72	5,63	22,54	42,25	2,82	5,63	1,41	0,00
1827-1868	6,90	24,14	17,24	48,28	0,00	3,45	0,00	0,00
Total	17,11	13,27	9,73	48,97	2,06	5,01	3,83	0,00

Mestre de cases

	1	2	3	4	5	6	7	8
1627-1684	21,43	21,43	0,00	39,29	0,00	3,57	14,29	0,00
1685-1783	29,68	18,06	3,87	40,00	0,00	4,52	2,58	1,29
1784-1826	32,91	10,13	15,19	30,38	0,00	6,33	3,80	1,27
1827-1868	34,82	8,93	14,29	30,36	2,68	6,25	2,68	0,00
Total	31,28	13,90	9,09	35,03	0,80	5,35	3,74	0,80

Boter

	1	2	3	4	5	6	7	8
1627-1684	23,40	17,02	4,26	51,06	0,00	2,13	2,13	0,00
1685-1783	16,49	28,87	4,12	40,21	1,03	5,15	4,12	0,00
1784-1826	0,00	15,00	5,00	65,00	0,00	10,00	5,00	0,00
1827-1868	0,00	12,50	12,50	62,50	0,00	0,00	0,00	12,50
Total	15,70	23,26	4,65	47,09	0,58	4,65	3,49	0,58

Fuster

	1	2	3	4	5	6	7	8
1627-1684	23,53	20,59	0,00	47,06	0,00	8,82	0,00	0,00
1685-1783	14,00	18,00	8,00	47,00	0,00	8,00	4,00	1,00
1784-1826	15,12	18,60	13,95	41,86	2,33	8,14	0,00	0,00
1827-1868	13,39	10,24	25,98	29,92	4,72	11,02	4,72	0,00
Total	14,99	15,56	15,27	39,48	2,31	9,22	2,88	0,29

Clavetaire

	1	2	3	4	5	6	7	8
1627-1684	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1685-1783	42,86	0,00	7,14	35,71	0,00	7,14	7,14	0,00
1784-1826	38,46	11,54	19,23	26,92	0,00	3,85	0,00	0,00
1827-1868	15,79	5,26	26,32	36,84	10,53	5,26	0,00	0,00
Total	31,67	6,67	18,33	33,33	3,33	5,00	1,67	0,00

Daguer

	1	2	3	4	5	6	7	8
1627-1684	42,86	4,76	0,00	38,10	0,00	4,76	9,52	0,00
1685-1783	19,64	19,64	14,29	39,29	0,00	1,79	5,36	0,00
1784-1826	0,00	20,00	20,00	40,00	0,00	20,00	0,00	0,00
1827-1868	25,00	0,00	0,00	62,50	0,00	12,50	0,00	0,00
Total	24,44	14,44	10,00	41,11	0,00	4,44	5,56	0,00

Ferrer

	1	2	3	4	5	6	7	8
1627-1684	32,00	16,00	4,00	32,00	0,00	8,00	8,00	0,00
1685-1783	38,64	4,55	9,09	40,91	0,00	4,55	2,27	0,00
1784-1826	48,00	24,00	12,00	12,00	0,00	4,00	0,00	0,00
1827-1868	13,64	13,64	18,18	45,45	0,00	9,09	0,00	0,00
Total	34,48	12,93	10,34	33,62	0,00	6,03	2,59	0,00

Serraller

	1	2	3	4	5	6	7	8
1627-1684	12,50	18,75	6,25	50,00	0,00	0,00	12,50	0,00
1685-1783	16,22	18,92	2,70	51,35	0,00	5,41	2,70	2,70
1784-1826	5,41	8,11	16,22	56,76	2,70	5,41	5,41	0,00
1827-1868	21,92	4,11	26,03	35,62	1,37	9,59	0,00	1,37
Total	15,95	9,82	16,56	45,40	1,23	6,75	3,07	1,23

Blanquer

	1	2	3	4	5	6	7	8
1627-1684	50,00	0,00	16,67	33,33	0,00	0,00	0,00	0,00
1685-1783	29,41	8,82	14,71	41,18	0,00	5,88	0,00	0,00
1784-1826	34,29	14,29	8,57	37,14	0,00	5,71	0,00	0,00
1827-1868	26,67	0,00	24,44	40,00	0,00	6,67	2,22	0,00
Total	30,83	6,67	16,67	39,17	0,00	5,83	0,83	0,00

Nota: 1. Agricultura; 2. Marineria i pesca; 3. Tèxtil; 4. Menestralia;
5. Professions liberals; 6. Comerç; 7. Transport; 8. Altres

individus treballant-hi, al voltant del 40% de la població activa mataronina³⁶ - però, també està indicant l'homogeneïtat i la cohesió social d'aquest col·lectiu, l'artesanat³⁷.

Aquesta cohesió social de la menestralia queda doblement verificada perquè tot i el predomini dels matrimonis entre membres de diferent procedència professional, tenen la particularitat que en el decurs dels anys compresos entre el 1627 i el 1868, la proporció més gran de núpcies observades es celebren amb dones menestralia. Els nuvis que exerceixen de ferrer en serien l'excepció puix que fins al vuit-cents, preferentment es mariden amb dones de la pagesia, tal com s'observa en la taula 8.

Així, per exemple, de l'anàlisi de l'arbre genealògic de la família Casellas, ferrers es desprèn que els matrimonis predominants, especialment durant el segle XVII, foren els celebrats amb dones procedents de l'agricultura i preferentment amb aquelles en què el pare treballava com a bracer. En el segle XVII, els tres fills documentats del matrimoni d'Antoni Casellas, ferrer amb Àngela, es casen amb filles de la pagesia. El mateix passa en la següent generació car dos dels tres fills d'en Jaume s'esposen amb filles de bracers, i el tercer amb una filla de pagès,... Si es compara aquest arbre genealògic amb el d'altres famílies menestrals, com la dels Peradejordi, boters, daguers i mestres de cases, o la dels Martorell, vidriers, o la dels Renter, mestre de cases, s'observa que les núpcies celebrades amb nuvis d'origen agrícola no van ser tan habituals.

Ara bé, les relacions del món artesà amb el món agrari, sovint, eren freqüents³⁸. En conseqüència, l'agricultura es presenta com la segona procedència professional del conjunt de les núpcies esposades a la ciutat de Mataró després de la menestralia, excepte pels boters, que serà la marineria i pesca³⁹. Tanmateix, en aquells casos que l'ofici del gendre no es correspon amb el del sogre, però sí que es produeix una concordança entre l'ofici dels consogres, s'ha fet palès que un 67% dels pares dels contraents s'identifiquen

36. Veure apartat 4.2 del capítol 4.

37. R. Huguet (1990: 103); F. Díez (1990); I. A. Baixauli (2003: 93). Els artesans amb la "seva pràctica endogàmica defensen el seu patrimoni immaterial, configurat pels sabers d'un ofici, les eines de treball com la pròpia botiga-taller, i la xarxa assistencial, que ofereix cada ofici. La família és la cèl·lula de producció i d'aprenentatge".

38. R. Huguet (1990) en el seu estudi sobre l'artesanat de Lleida va detectar que els enllaços matrimonials predominants de caire exogàmic foren els celebrats amb dones de la pagesia. Tanmateix, F. Valls i Junyent (1996: 182) constata per a la comarca de l'Anoia durant els segles XVIII i XIX que "la feblesa de la demanda de productes manufacturats impedia el progrés d'especialitzacions de funcions i de la divisió del treball en el sí d'aquesta economia i obligava als artesans a treballar parcialment de pagesos". I. A. Baixauli (2003: 94) constata que a la València del segle XVII els artesans que practicaven l'exogàmia es casaven preferentment amb pescadors i llauradors perquè tenien un nivell econòmic semblant.

39. Veure apartat 4.2 del capítol 4.

treballant en l'agricultura, tret que podria estar relacionat amb el que ja s'havia observat en els capítols precedents: el transvasament de treballadors agrícoles a la menestralia a través del pas d'una generació (E. Camps, 1990; A. Fabré, 1991; C. Ros, 1997).

Altrament, els motius pels què determinats menestrals tenen una major propensió a contraure matrimoni amb dones de la pagesia o de la marineria i pesca, per posar un exemple, respecte d'altres, sembla obeir a diferents circumstàncies. A priori, l'expansió de l'ofici no incideix en les estratègies matrimonials individuals tan taxativament com influïa en l'evolució de la transmissió intergeneracional de l'ofici⁴⁰. Però, això, no significa que aquestes es mantinguin al marge de l'evolució econòmica que pren l'ofici i que, per tant, no sigui una variable determinant en la decisió de qui prendre per esposa, sinó que l'elecció matrimonial era un afer prou important perquè a banda del col·lectiu professional en què es pertanyia i la consideració social i econòmica de l'ofici, també intervinguessin altres components com la dinàmica econòmica de les altres activitats dins del mercat laboral, les relacions que s'establien entre els veïns i les afinitats professionals establertes amb d'altres oficis⁴¹, sense oblidar, és clar, dels aspectes afectius⁴².

La taula 9 mostra que al marge de l'ofici dels nuvis menestrals, el conjunt d'ells tendiren a esposar-se amb dones originàries de les activitat professionals sobresortints, més dinàmiques segons el moment històric en observació. Per exemple, els percentatges més elevats de matrimonis amb dones de la marineria i pesca es donen en el període de màxim apogeu d'aquest sector d'activitat, el segle XVIII; el mateix passa amb les dones del tèxtil, des de la darrerria del segle XVIII. Aquesta particularitat també s'ha fet palesa entre els que es casen amb filles de menestrals, no és debades que segons el període històric es posin de relleu els matrimonis contrets amb les núvies originàries de les branques d'activitat més expansives.

40. Els gràfics de dispersió entre l'expansió de l'ofici i les estratègies matrimonials es localitzen en l'annex. Només en els oficis de fuster i clavetaire l'expansió de l'ofici sembla incidir en les estratègies matrimonials.

41. R. Huguet (1990: 74) constata que "les afinitats del treball és ja un element de pes a l'hora d'establir contactes i relacions entre les persones, tant pel que fa a les societats d'Antic Règim com a les industrials. Per aquest motiu un important gruix de relacions s'establien dins el mateix conjunt socioprofessional".

42. Veure nota 1.

Taula 9. Presentació i evolució de les activitats econòmiques dels sogres del menestrals

	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868
Agricultura	22,90	24,80	27,59	23,02
Marineria i pesca	16,77	20,45	15,52	9,17
Tèxtil	4,19	7,26	18,39	22,30
Menestrals	41,61	37,54	28,93	31,65
<i>vidre i terrissa</i>	<i>13,18</i>	<i>6,55</i>	<i>3,31</i>	<i>8,52</i>
<i>Espart i cànem</i>	<i>5,43</i>	<i>11,90</i>	<i>15,23</i>	<i>16,48</i>
<i>Pell</i>	<i>20,93</i>	<i>17,56</i>	<i>19,21</i>	<i>11,36</i>
<i>Confecció</i>	<i>21,71</i>	<i>7,74</i>	<i>9,93</i>	<i>6,25</i>
<i>Fusta i construcció</i>	<i>12,40</i>	<i>18,45</i>	<i>21,19</i>	<i>30,68</i>
<i>Metall</i>	<i>12,40</i>	<i>22,32</i>	<i>14,57</i>	<i>14,77</i>
	<i>11,63</i>	<i>11,01</i>	<i>8,61</i>	<i>3,98</i>
<i>Altres</i>	<i>2,33</i>	<i>4,46</i>	<i>7,95</i>	<i>7,95</i>
Professions liberals	1,61	0,78	0,96	2,52
Comerç	5,81	4,92	6,51	8,45
Transport	7,10	3,80	1,92	2,52
Altres	0,00	0,45	0,19	0,36

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

Ben segur, aquest tret no és dóna exclusivament en la menestralia, però si que s'ha pretès exposar-ho dins d'aquest sector d'activitat perquè a causa de l'homogeneïtat que presenten el conjunt de menestrals mataronins en el decurs dels anys compresos entre el 1627 i el 1868⁴³, és l'entorn professional en què es visualitza millor aquesta estratègia.

A banda de la relació observada entre l'evolució econòmica que prenen les diferents activitats econòmiques i l'origen professional de les núvies, també s'entreveuen d'altres circumstàncies que influeixen en el moment d'establir un contracte matrimonial. Com ja s'ha anat referint al llarg del text, la distribució en l'espai dels oficis i la complementarietat i les afinitats professionals establertes són altres aspectes a considerar perquè també poden influir en el moment de l'elecció matrimonial - no s'ha d'oblidar que si hi ha un tret que identifica les viles menestrals preindustrials és la distribució espacial segons l'especialització artesana-. Precisament, aquests oficis en què els nuvis es casen preferentment amb dones d'origen camperol es localitzen espacialment fora de les muralles de Mataró, convivint amb tots els oficis que conformen el sector d'activitat de l'agricultura⁴⁴. Aquesta característica trasllueix la importància de les relacions que s'establien entre els veïns i el pes de l'estructura i la distribució gremial. Un altre

43. Veure gràfic 2 del capítol 4.

44. Veure nota 33.

exemple paradigmàtic es dona en les aliances matrimonials concretes pels boters, ja que si s'observa la taula 8 i els arbres genealògics de la família dels Bunyol i de la dels Peradejordi, es veu clarament la vinculació professional d'aquest ofici amb les activitats de la marineria i la pesca. Aquest, el de boter, és l'ofici de la menestralia que presenta uns percentatges més elevats de núpcies concretes amb dones originàries de la marineria, a la vegada que s'observa que fou durant el segle d'or de les activitats marineres quan es donaren el nombre més elevat de núpcies; concretament, un 29% de boters es casen amb filles de mariners, circumstància que no es dona de forma tan acusada en la resta d'oficis de la menestralia. Tanmateix, en la taula 11 s'observa que els boters, són els menestrals més propensos a l'endogàmia professional, seguint unes estratègies paral·leles a les constatades amb l'ofici de mariner, els quals juntament amb el de pescador són els nuvis que registren les taxes d'endogàmia professional més elevades.

L'anàlisi d'algunes nissagues com la dels Peradejordi, la dels Martorell, la dels Renter o la dels Bunyol, permet intuir que cada família, en funció de la seva consideració social i econòmica, sembla seguir unes estratègies individuals encaminades a l'enfortiment de la seva posició tant econòmica com social. Ara bé, entre els menestrals com en d'altres col·lectius socioprofessionals, també s'observen unes estratègies de grup. La menestralia juntament amb la marineria i pesca són els dos col·lectius professionals que presenten una major cohesió, en el sentit que els seus integrants són els més propensos a casar-se entre ells. Les estratègies matrimonials, però, estan relacionades amb la dinàmica de les activitats econòmiques⁴⁵, les relacions de veïnatge establertes per les diferents famílies, així com per les determinades afinitats professionals que s'han fet palesen entre el ventall d'oficis que configuren el mercat laboral de la ciutat de Mataró entre els segles XVII i XIX⁴⁶.

45. En la família Peradejordi i en la dels Renter, no fou fins al segle XIX, amb l'auge de la indústria tèxtil, quan començà a veure's i a proliferar els contractes matrimonials amb membres del tèxtil. Així, per exemple de la branca dels Peradejordi dedicats a l'ofici de mestre de cases, s'observa com a mitjan segle XIX, dels tres fills i les tres filles documentats del matrimoni d'en Ramon Peradejordi amb Gertrudis Serra, una de les filles es casa amb un mitger i l'altra amb un filador, mentre que dels fills, en Llorens es casa amb la filla d'un mitger i l'Esteve amb la d'un tintorer. Un altre exemple sobre la influència de l'expansió de l'ofici en les aliances matrimonials s'observa en la família Renter, ja que les núpcies concretes amb membres de la marineria i pesca només s'observen durant el segle XVIII, període de màxima expansió de la marineria mataronina.

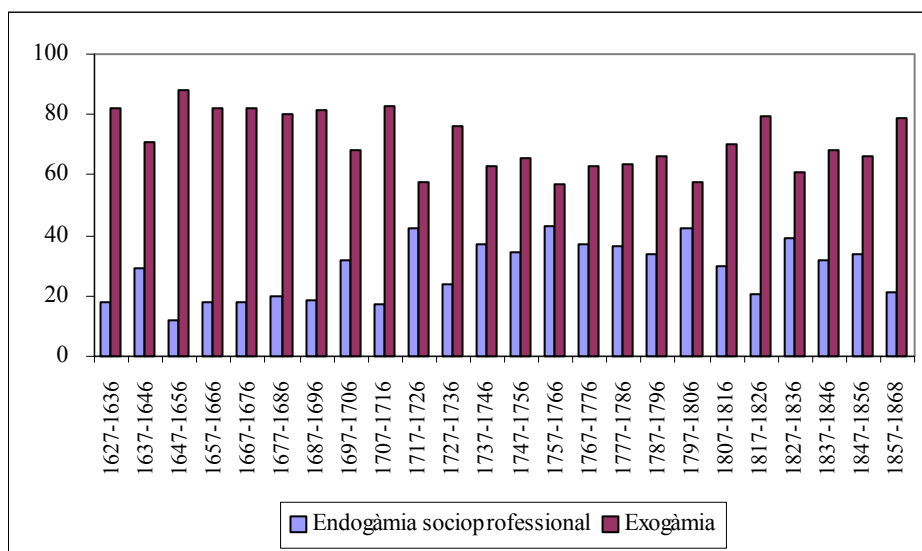
46. Els casos sobre la incidència de les afinitats professionals en els contractes matrimonials són nombrosos. Si s'agafa, per exemple, la nissaga de vidriers dels Martorell, s'observa a través de les aliances matrimonials els vincles amb les activitats més comercials com l'ofici de negociant, el de traginer, el de paraire o el de mariner.

6.4.1.4 El comerç i el transport⁴⁷:

L'evolució que presenten les estratègies matrimonials dels cònjuges traginers i dels que treballen en els oficis relacionats amb les activitats pròpiament comercials indiquen un predomini dels matrimonis exogàmics al llarg de les tres centúries, especialment en els traginers. No obstant això, els comerciants, els adroguers i candelers i els botiguers de draps tendeixen esposar-se abans amb dones que pertanyen al propi col·lectiu professional, el comerç⁴⁸.

L'evolució de les estratègies matrimonials dels traginers és força uniforme mentre que la que presenten els nuvis del comerç canvia al llarg del període. Les proporcions de matrimonis exogàmics més elevades es donaren durant el segle XVII i fins al primer decenni del segle XVIII, data a partir de la qual es detecta un augment dels matrimonis endogàmics, tot i que aquests mai foren superiors i un cop entrat el segle XIX, s'observa una reducció de l'endogàmia socioprofessional, encara que aquesta presenta certes oscil·lacions, tal com es reflecteix en el gràfic 5.

Gràfic 5. Evolució de les estratègies matrimonials dels nuvis del comerç

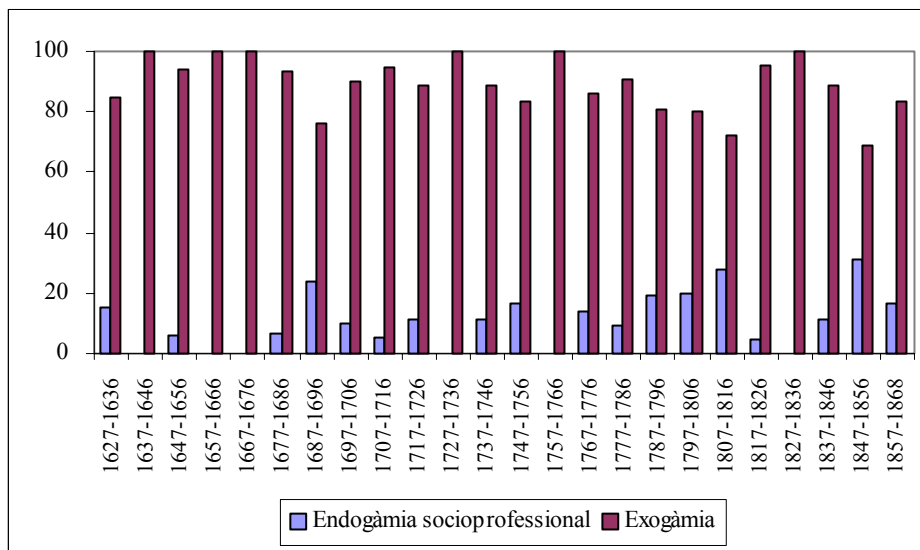
Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

47. En aquest apartat s'ha decidit posar les activitats del comerç i les del transport conjuntament no per les seves similituds, ja que presenten unes estratègies matrimonials força oposades, sinó per alleugerir el text. Ara bé, per les característiques pròpies de les activitats econòmiques que desenvolupen s'esdevenen els més mòbils geogràficament parlant i, per tant, són més difícils d'observar amb les dades disponibles.

48. Aquesta mateixa constatació és observada per A. Musset (1997: 250-254) en l'examen de les estratègies matrimonials dels negociants de Calaf i de Copons.

L'augment dels matrimonis endogàmics que s'observa al llarg del segle XVIII entre els cònjuges del comerç, probablement, estigui vinculat al desenvolupament del comerç marítim que es produí en aquest període⁴⁹. Així mateix, en la taula 10, s'observa que els cònjuges del comerç que presenten unes taxes d'endogàmia socioprofessional més altes en aquesta centúria foren els comerciants; concretament, entre el 1685 i el 1786, un 45% dels comerciants es casaren amb dones comerciants.

Gràfic 6. Evolució de les estratègies matrimonials dels nuvis del transport

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

La superior consideració social i econòmica de les persones que es dediquen al comerç llevat de les que treballen en algun dels oficis del ram alimentari - carnisseres, hostalers,...- s'observa amb els vincles matrimonials car d'una banda, en la taula 10 es veu reflectit que aquests són els que presenten un major percentatge de casaments amb dones procedents de les professions liberals, les quals són considerades de major status social⁵⁰, i de l'altra són els que denoten una menor presència de núpcies amb dones procedents de l'agricultura, especialment, amb filles de bracers. Només durant el segle XVII, els matrimonis celebrats amb núvies originàries de la pagesia van ser superiors als realitzats amb les de la menestralia o del comerç, donant-se, però la circumstància que

49. Veure apartat 4.2 del capítol 4.

50. A. Domínguez Ortiz (1982: 38) constata que la pragmàtica de l'any 1776 dificultava de dret i de fet les aliances desiguals i, per tant, no tots els oficis podien accedir per igual a tots els grups socials puix que existien unes barreres socials. En els oficis de pescador, teixidor de lli, indianes, daguer, ferrer i blanquer, no es registra cap unió matrimonial amb dones originàries de les professions liberals.

Taula 10. Evolució de les estratègies matrimonials dels oficis del comerç i el transport

Adroguer i candeler

	1	2	3	4	5	6	7	8
1627-1684	36,00	4,00	8,00	28,00	0,00	20,00	4,00	0,00
1685-1783	17,95	8,97	3,85	12,82	15,38	39,74	1,28	0,00
1784-1826	5,71	5,71	22,86	25,71	2,86	37,14	0,00	0,00
1827-1868	10,53	5,26	10,53	26,32	0,00	47,37	0,00	0,00
Total	17,20	7,01	9,55	19,75	8,28	36,94	1,27	0,00

Botiga

	1	2	3	4	5	6	7	8
1627-1684	46,15	7,69	0,00	15,38	7,69	15,38	7,69	0,00
1685-1783	23,91	10,87	6,52	15,22	10,87	32,61	0,00	0,00
1784-1826	23,08	0,00	7,69	15,38	23,08	30,77	0,00	0,00
1827-1868	0,00	7,69	7,69	15,38	15,38	46,15	7,69	0,00
Total	23,53	8,24	5,88	15,29	12,94	31,76	2,35	0,00

Alimentació

	1	2	3	4	5	6	7	8
1627-1684	66,67	0,00	0,00	0,00	0,00	33,33	0,00	0,00
1685-1783	28,30	7,55	1,89	37,74	0,00	24,53	0,00	0,00
1784-1826	15,52	15,52	10,34	32,76	1,72	18,97	3,45	1,72
1827-1868	11,59	5,80	18,84	37,68	2,90	17,39	4,35	1,45
Total	18,58	9,29	10,93	35,52	1,64	20,22	2,73	1,09

Comerç

	1	2	3	4	5	6	7	8
1627-1684	20,69	13,79	3,45	17,24	27,59	17,24	0,00	0,00
1685-1783	9,71	6,80	4,85	19,42	14,56	44,66	0,00	0,00
1784-1826	2,78	16,67	6,48	25,93	6,48	40,74	0,93	0,00
1827-1868	7,69	10,99	9,89	19,78	10,99	39,56	1,10	0,00
Total	7,85	11,78	6,65	21,45	12,08	39,58	0,60	0,00

Traginer

	1	2	3	4	5	6	7	8
1627-1684	42,19	10,94	1,56	32,81	4,69	1,56	6,25	0,00
1685-1783	35,25	25,90	5,04	17,27	2,16	4,32	10,07	0,00
1784-1826	26,92	5,13	15,38	28,21	0,00	5,13	19,23	0,00
1827-1868	43,28	5,97	7,46	16,42	1,49	5,97	19,40	0,00
Total	36,21	14,66	7,18	22,41	2,01	4,31	13,22	0,00

Nota: 1. Agricultura; 2. Marineria i pesca; 3. Tèxtil; 4. Menestralia;
5. Professions liberals; 6. Comerç; 7. Transport; 8. Altres

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

eren filles de pagesos⁵¹. El fet que per exemple, un 46% dels nuvis botiguers durant el primer període, 1627-1644, es casessin amb dones de la pagesia, pot estar relacionat amb la urbanització dels capitals agrícoles que es produí a Mataró durant el segle XVII⁵².

L'anàlisi dels enllaços matrimonials de dues famílies comerciants de Mataró, però d'origen diferent, puix que els Recoder descendeixen de la pagesia, mentre que l'ofici documentat pel membre més antic de la família Carbonell és el de teixidor de lli, mostra la propensió a contraure núpcies, sobretot, des del segle XVIII, o bé amb dones del comerç i de les professions liberals, o bé amb dones procedents d'aquelles activitats econòmiques més dinàmiques, econòmicament parlant.

6.4.2 L'endogàmia professional dels matrimonis

L'estratègia matrimonial menys habitual és l'endogàmia professional, és a dir, aquells casos en què el gendre i el sogre no treballen tan sols en el mateix sector d'activitat sinó que també treballen en el mateix ofici. No obstant això, dels vint-i-cinc oficis observats, en dotze d'ells – mariner, pescador, mitger, corder, sabater, sastre, boter, fuster, manyà, adroguer i candeler, alimentació, comerciant- s'ha pogut constatar que el primer lloc l'ocupen els casos en què es dona una coincidència entre l'ofici del nuvi i el del pare de la núvia. I dels dotze oficis restants, en set, el sogre treballa principalment com a bracer i en segon lloc, treballa en el mateix ofici que el nuvi –vidrier, teixidor,

51. El nom de pagès definia un grup prou ambigu com per imaginar situacions de gran desigualtat entre les diferents famílies. No obstant això, R. Congost (1992: 50) ens explica que “a finals del segle XVIII el nom de pagès definia els pagesos propietaris que disposaven de terra suficient per a poder-ne viure (com a mínim eren propietaris d'un mas) i eren una minoria entre els habitants del camp [...] Ser fill o filla de “pagès” volia dir, doncs, pertànyer a un grup social determinat entre els que vivien “a pagès””.

52. Aquesta constatació ajuda a corroborar el que ja ha estat abastament documentat en altres treballs realitzats sobre la ciutat de Mataró: durant el segle XVII es va produir una urbanització dels capitals agrícoles, producte de traspàs de famílies i de capitals del camp a la ciutat, alhora que s'anaren involucrant en les activitats comercials (A. Garcia Espuche i M. Guàrdia Bassols, 1989; J. Giménez Blasco, 1984, 2001; J. Llovet, 2000). En l'època preindustrial, els enllaços matrimonials amb dones de la pagesia coincidint amb els anys de creixement de determinades activitats professionals pròpiament urbanes, van ser freqüents. Els interessos eren mutus, ja que a uns els interessava establir negocis a la ciutat, mentre que als altres, els interessava accedir a la propietat de la terra, que era un bé social preuat. Ara bé, aquest fenomen no fou exclusiu de Mataró car s'ha constatat en altres contrades, com per exemple, en un treball realitzat per A. Solans (1987) sobre les Borges Blanques durant el segle XVIII. Tanmateix, R. Garrabou (1986: 20) argumenta que “al costat d'aquesta pagesia acomodada, en el decurs de l'edat moderna petita i mitjana noblesa i institucions eclesiàstiques i tota una àmplia gamma de comerciants professionals, artesans i menestrals han anat acaparant una part significativa del domini útil [...]. És sobretot en aquelles zones en què s'ha produït un desenvolupament agrari més intens on aquests grups socials mostren major interès per accedir a la propietat de la terra. Estratègies matrimonials, compres i sobretot préstecs i execucions de crèdits impagats han estat les vies principals de penetració d'aquests grups socials en la propietat del sòl”.

jornaler, mestre de cases, clavetaire, blanquer, traginer- (veure de la taula 6.1 a la 6.26 del volum II).

Més que analitzar l'endogàmia professional diferencial constatada en les núpcies segons la procedència professional car, com s'ha dit, pot estar fortament condicionada per les dimensions de l'ofici, és objecte de les següents planes indagar si es produeix alguna circumstància que pugui explicar per què en determinats enllaços matrimonials es dona una coincidència entre l'ofici del nuvi i el del sogre, quan l'estratègia matrimonial més comuna és la de contraure núpcies amb dones originàries del mateix o de diferent sector d'activitat però no amb les del mateix ofici.

Si es reprèn l'arbre genealògic de la família Peradejordi, s'observa el següent: en Llorens, l'únic fill documentat nascut del matrimoni d'en Francesc, d'ofici daguer, amb na Maria Clausell, es dedica a l'ofici de mariner, però tot indicaria que aquest canvi d'ofici respecte el del seu pare podria haver estat per les seves núpcies amb la pubilla d'un mariner, Marianna Soler, l'any 1704. El mateix passa amb el fill del daguer Francesc Peradejordi, en Llorens, que s'identifica treballant en l'ofici de mestres de cases, probablement, arran del seu matrimoni, l'any 1752, amb la filla d'una de les nissagues de mestre de cases més importants de la ciutat de Mataró⁵³, Antònia Simón. Tot i que aquesta observació no es pot generalitzar per a tots els membres de la família Peradejordi que treballen en un ofici diferent del seu progenitor, sí que obliga a plantejar-me la qüestió de si quan l'ofici del nuvi és el mateix que el del pare de la núvia, es produeix perquè el gendre passa a exercir el mateix ofici que el seu sogre, més que per tradició familiar.

En la taula 11 es fa palès que la deducció realitzada a partir de l'observació dels lligams matrimonials de la família Peradejordi es confirma en gran part dels oficis de Mataró; concretament, en un 71% dels casaments endogàmics de la menestralia i dels del tèxtil i en un 61% dels del comerç. Les dades de la taula mostren, doncs, que en tots els oficis corresponents a aquests tres sectors d'activitat, llevat del de jornaler, quan el sogre i el nuvi coincideixen treballant en el mateix ofici, l'ocupació del pare del nuvi, que es registra, no és la mateixa. Tanmateix, aquest aspecte es confirma en el decurs de les dues centúries i mitja, com es pot observar en la taula 6.54 del volum II.

53. Veure nota 18 del capítol 1.

Taula 11. Endogàmia professional dels matrimonis i nouvinguts a l'ofici

	Total casos	Endogàmia		nouvinguts a l'ofici	
		casos	%	casos	%
Marineria i pesca	2468	803	32,50	287	35,74
mariner	1470	470	31,97	222	47,23
pescador	776	320	41,24	56	17,50
Tèxtil	2144	209	9,70	148	70,80
mitger	342	35	10,23	24	68,57
teixidor	724	97	13,40	77	79,38
jornaler	253	33	13,04	11	33,33
indianes	61	2	3,28	2	100,00
teixidor de lli	165	15	9,09	13	86,67
veler	187	15	8,02	11	73,33
Menestrals	3548	381	10,70	271	71,10
vidrier	86	8	9,30	5	62,50
corder	281	38	13,52	22	57,89
sabater	445	66	14,83	60	90,91
sastre	339	44	12,98	30	68,18
mestre de cases	374	37	9,89	25	67,57
boter	172	30	17,44	15	50,00
fuster	347	32	9,22	27	84,38
clavetaire	60	7	11,67	5	71,43
daguer	90	6	6,67	4	66,67
ferrer	116	10	8,62	6	60,00
serraller	163	16	9,82	14	87,50
blanquer	120	16	13,33	11	68,75
Comerç	880	143	16,30	88	61,50
adroguer i candeler	157	28	17,83	22	78,57
botiguer de draps	85	6	7,06	6	100,00
alimentació	183	17	9,29	12	70,59
comerciant	331	86	25,98	45	52,33
Transport	354	43	12,10	19	44,20
traginer	293	24	8,2	19	44,20

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

En la mateixa taula també queda reflectit que, precisament, aquelles activitats econòmiques que presenten unes taxes d'endogàmia professional més acusades són les menys proclius a rebre nouvinguts a l'ofici. Són els oficis dedicats a la marineria i pesca juntament amb el de comerciant els que tenen un major percentatge de parelles en què no

tan sols l'home i el pare de la dona treballen en el mateix ofici sinó que també es dona una coincidència entre els oficis dels consogres⁵⁴.

Altrament, els oficis que manifesten unes taxes d'endogàmia professional més elevades i una menor proporció de nouvinguts a l'ofici arran de les aliances matrimonials, el de mariner i el de pescador, són els que també tenen una major propensió a la transmissió intergeneracional de l'ofici. Si en el capítol anterior ja s'intuïa el caràcter més endogàmic, més tancat dels oficis més marítims, l'examen de les estratègies matrimonials ens ho acaba de corroborar. L'observació de l'origen professional de les aliances matrimonials de les nissagues dels Sala i els Alomar, pescadors, o les dels Balansó, mariners, en contraposició amb les de les famílies menestrals com les dels Peradejordi, ho verifiquen. Així, doncs, els motius pels quals els pescadors i els mariners tenen unes taxes d'endogàmia professional dels matrimonis més altes que la resta d'oficis semblen obeir al comportament endogàmic d'aquest col·lectiu professional.

En canvi, en els oficis del comerç, del tèxtil però, sobretot, en els de la menestralia i el transport, es confirma que, efectivament, els casos d'endogàmia professional observats majoritàriament s'esdevenen perquè el gendre passa a exercir l'ofici del seu sogre, més que perquè la família del nuvi practiqui el mateix ofici que la de la núvia. Si es torna a observar l'arbre genealògic de la família Peradejordi, es fa palès que en comptades ocasions van dur a terme la pràctica de casar-se amb membres del mateix ofici i en els casos que ho feren, va ser perquè el fill passà a exercir l'ofici del sogre, com ha estat documentat, o perquè el marit de les filles, al contraure núpcies va passar a treballar en el mateix ofici que el seu sogre. Aquesta darrera situació es dona per exemple en el matrimoni de Mariangela Peradejordi, filla d'Antoni Pau, daguer, amb Jaume Dalmau, fill d'un mestre de cases, que es registra l'any 1719 amb l'ofici de daguer. Un altre exemple es constata l'any 1785, quan Magdalena Peradejordi, filla d'en Llorens, mestre de cases, es casa amb Jaume Comas, d'ofici mestre de cases, fill de Pere Comas, boter. Les causes més probables d'aquest canvi d'ofici del nuvi respecte de l'ofici del seu pare, per a passar a treballar en el mateix ofici que el pare de la seva esposa, pot haver estat a

54. LL. Ferrer Alòs (1987, 1991); P. Vilar (1966, IV). La major propensió de les activitats del comerç no només a l'endogàmia socioprofessional sinó a la professional dels matrimonis, podria explicar-se perquè l'acumulació de capital no es feia de forma individual, sinó de forma col·lectiva a través de les companyies, per tant, emparentar-se amb els socis era una forma de consolidar els llaços, al mateix temps que s'amortien possibles conflictes entre ells.

causa de les millors perspectives i oportunitats laborals⁵⁵, sense descartar, però que el reduït nombre de casos en què l'ofici del nuvi, el pare del nuvi i el pare de la núvia coincideix podria estar originat per una estratègia matrimonial ben concreta.

M'explico. Dels gairebé 100 aliances matrimonials documentades de la família Peradejordi entre el segle XVII i el XIX, només en tres casos l'ofici dels dos progenitors coincideix amb el del nuvi, i precisament, quan això s'esdevé es produeix la particularitat que no es registra cap fill mascle. Així, doncs, del matrimoni d'en Maties Peradejordi, d'ofici boter, amb Maria Rosa Vilardebó i Xicola només es tenen documentades dues filles, la Rosa i la Maria Francisca, i ambdues es casen amb dos germans⁵⁶, l'Isidre i en Jaume Julià, d'ofici boter, que pertanyen a una nissaga de boters amb tradició a Mataró⁵⁷. El tercer cas es registra amb les núpcies celebrades l'any 1785 entre Gertrudis Peradejordi, una les dues filles identificades del matrimoni de Llorens, d'ofici mariner, amb Gertrudis Berenguer, i Ramon Marxuach, fill d'en Josep, patró mariner. El mateix es pot constatar en altres famílies com la dels Renter, mestre de cases, en què es dona la coincidència que na Josepa Renter, l'única filla registrada del matrimoni d'en Geroni, mestre de cases amb Matilda Surell, l'any 1818, es casa amb Salvador Boada d'ofici mestre de cases, fill de Salvador, també mestre de cases; o la dels Martorell, per posar algun que altre exemple. Malgrat que amb les dades disponibles és difícil obtenir explicacions plausibles, tot fa pensar, doncs, que amb l'absència d'hereus s'intentava casar les filles, especialment la pubilla amb algun membre del mateix ofici a fi de què continués amb la professió de la família, amb el negoci familiar.

6.5 Lloc de naixement i estratègies matrimonials

El lloc de naixement també pot incidir en els tipus d'aliances matrimonials, tal com s'ha vist que succeïa en el capítol precedent, quan s'estudiava la mobilitat ocupacional entre generacions; així, doncs, a continuació es passarà a comprovar si s'estableix alguna relació entre l'origen geogràfic dels cònjuges i les estratègies matrimonials adoptades.

55. Veure nota 1, capítol 5.

56. Les aliances matrimonials amb membres de la mateixa família també semblaria ésser una pràctica habitual. En la mateixa família Peradejordi s'observen alguns exemples.

57. Veure de la taula 6.26 a la 6.50 del volum II.

Taula 12. Estratègies matrimonials i origen geogràfic. Sectors d'activitat

Marineria i pesca				
	1	2	3	4
Endogàmia socioprofessional	85,83	0,73	2,93	10,50
<i>Endogàmia professional</i>	<i>34,97</i>	<i>20,69</i>	<i>13,04</i>	<i>31,91</i>
Exogàmia	75,29	1,67	12,35	10,68
Total	80,63	1,20	7,58	10,59
Tèxtil				
	1	2	3	4
Endogàmia socioprofessional	50,51	9,29	8,69	31,52
<i>Endogàmia professional</i>	<i>9,98</i>	<i>11,74</i>	<i>7,84</i>	<i>9,70</i>
Exogàmia	50,34	10,35	9,98	29,32
Total	50,38	10,10	9,68	29,84
Menestralia				
	1	2	3	4
Endogàmia socioprofessional	55,95	5,56	5,49	33,00
<i>Endogàmia professional</i>	<i>9,54</i>	<i>9,43</i>	<i>4,15</i>	<i>15,24</i>
Exogàmia	51,66	9,06	12,61	26,68
Total	53,41	7,63	9,70	29,27
Comerç				
	1	2	3	4
Endogàmia socioprofessional	54,62	6,54	10,77	28,08
<i>Endogàmia professional</i>	<i>13,82</i>	<i>15,94</i>	<i>14,89</i>	<i>14,77</i>
Exogàmia	47,98	8,75	11,11	32,15
Total	50,00	8,08	11,01	30,91
Transport				
	1	2	3	4
Endogàmia socioprofessional	44,44	2,22	8,89	44,44
<i>Endogàmia professional</i>	<i>12,58</i>	<i>3,03</i>	<i>5,66</i>	<i>18,37</i>
Exogàmia	46,64	10,74	16,44	26,17
Total	46,36	9,62	15,45	28,57

Nota: 1. Els dos cònjuges són nascuts a Mataró. 2. Els dos cònjuges no són nascuts a Mataró. 3. L'home és nascut a Mataró i la dona fora de Mataró. 4. L'home és nascut fora de Mataró i la dona a Mataró.

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró.

En la taula 12 s'observa una major propensió a les unions matrimonials amb membres del mateix àmbit socioprofessional en aquelles núpcies en què ambdós contraents han nascut a Mataró. Atesos els resultats d'altres treballs, la relació establerta entre l'endogàmia socioprofessional i l'origen geogràfic dels contraents, és el desenllaç que cal esperar (O. Faron i J. Renard, 1996: 103-122).

La marineria i pesca, col·lectiu que es caracteritza per presentar les majors proporcions de població autòctona i el major predomini de casaments endogàmics, és el que també presenta els percentatges més elevats de núpcies endogàmiques entre la població nascuda a Mataró; concretament, un 86%. A certa distància el segueixen els casaments establerts entre menestrals, amb un 56%, els del comerç, amb un 55% i els del tèxtil, amb un 50%. En canvi, en els del transport, les proporcions més elevades d'autòctons es registren en les unions exogàmiques.

La tendència a casar-se en la parròquia de la núvia, en aquest cas, Mataró, es manifesta quan s'observa el lloc de naixement dels cònjuges puix que després dels enllaços matrimonials celebrats entre autòctons, destaquen aquells en què la núvia és nascuda a Mataró mentre que el nuvi és d'origen forà. Tot i això, també cal remarcar que independentment del percentatge de núpcies celebrades quan la núvia és autòctona i el nuvi forà, en els casos que es dona aquest tipus d'unió, s'observa un predomini dels matrimonis en què el nuvi i el pare de la núvia es troben treballant no tan sols en el mateix sector d'activitat sinó també en el mateix ofici. Aquesta característica s'observa en la menestralia⁵⁸, el comerç i el transport. Aquesta propensió a les unions matrimonials per part dels forans amb dones del mateix ofici es pot traduir en la cerca d'una manera efectiva d'integrar-se a la ciutat. Aquesta és una de les vies d'oportunitat que tenen els forans per establir-se (A. Moreno Almarcegui, 1981; R. Huguet, 1990; C. Ros, 1997).

El gràfic 7, que dibuixa l'evolució de les estratègies matrimonials al llarg dels quatre períodes en estudi segons el lloc de naixement dels contraents, entreveu, especialment, que en la marineria i pesca i en el tèxtil la proporció de casaments entre autòctons augmenta amb l'expansió de l'ofici, de la mateixa manera que s'incrementa el nombre de núpcies endogàmiques entre un forà i una autòctona⁵⁹. Així, per exemple, durant el període de màxim auge de la marineria mataronina, 1685-1783, en un 53% de les núpcies celebrades entre autòctons, el gendre i el sogre treballen dins d'aquest mateix

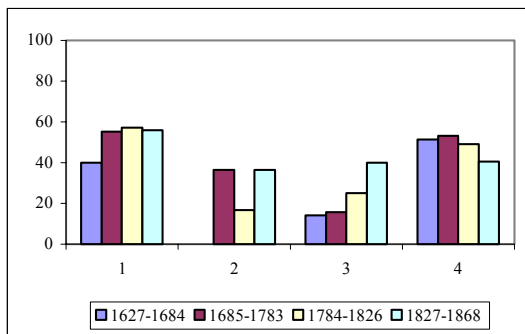
58. Es confirma per a tots els oficis de la menestralia llevat del de vidrier i del de blanquer. Veure taula 6.51 del volum II.

59. En les activitats del comerç i del transport no s'observa cap influència de l'expansió de l'ofici en l'augment de les núpcies endogàmiques entre autòctons, possiblement a causa de la mobilitat tant geogràfica com professional que presenten ambdós activitats. En la menestralia a causa de la varietat de branques professionals que la integren, les quals, òbviament, no presenten la mateixa evolució al llarg dels segles XVII, XVIII i XIX, tampoc es pot dir gran cosa. S'hauria de descendir a l'ofici per a poder verificar el que s'observa en el tèxtil i la marineria i pesca.

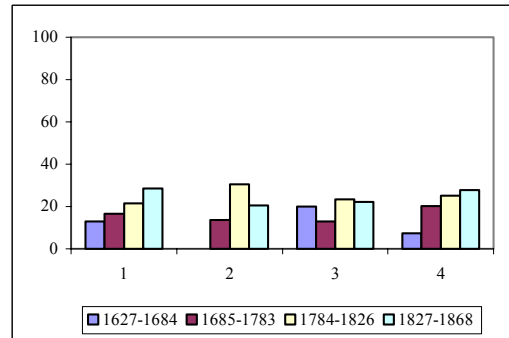
sector, mentre que durant el segle XIX, període en què la marineria entra en crisi, només coincideixen treballant-hi un 40%.

Gràfic 7. L'endogàmia socioprofessional i el lloc de naixement dels contraents. Períodes

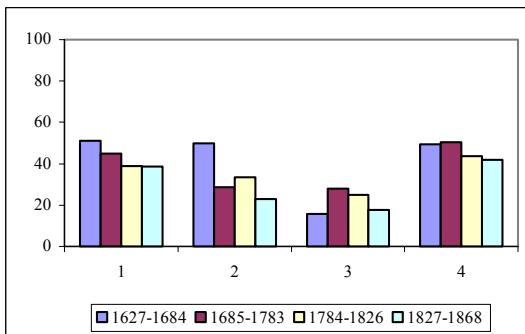
Marineria i pesca

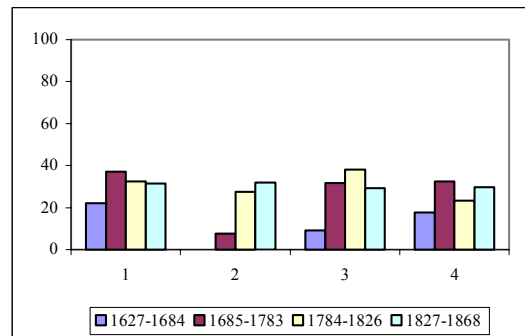
Tèxtil

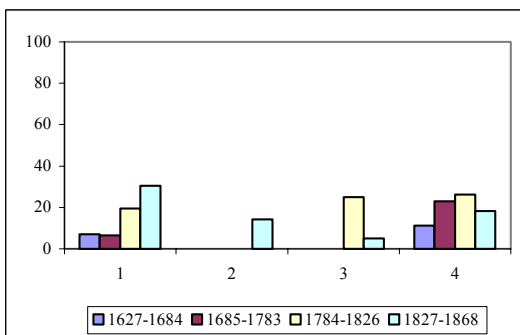
Menstralia

Comerç

Transport

- Nota:
1. Els dos cònjuges són nascuts a Mataró
 2. Els dos cònjuges no són nascuts a Mataró
 3. L'home és nascut a Mataró i la dona fora de Mataró
 4. L'home és nascut fora Mataró i la dona a Mataró

Els resultats obtinguts evidencien certa correlació entre la trajectòria de les diferents activitats econòmiques i l'augment ja no solament dels casaments endogàmics sinó també dels casaments endogàmics celebrats entre autòctons.

6.6 Recapitulació

L'evolució que presenten les estratègies matrimoniales al llarg de les tres centúries han corroborat com el comportament més habitual seguit pels homes i les dones casats a Mataró fou la d'aparellar-se amb membres de diferent origen professional. Aquest tipus de casament exogàmic fou seguit per un 77% de cònjuges, mentre que la resta, un 23%, optaren per casar-se amb membres del mateix ofici. Si bé l'estratègia matrimonial més generalitzada va ser el casament exogàmic, l'estudi de l'endogàmia socioprofessional, és a dir, d'aquelles unions celebrades amb cònjuges del mateix sector d'activitat, independentment de si es dona una coincidència amb l'ofici, ha evidenciat no tan sols com aquests són més assidus, puix que es dona en un 43% del conjunt de matrimonis, sinó que en la majoria d'oficis aquesta fou l'estratègia predominant, la de contraure núpcies amb cònjuges del propi sector.

El notable augment de l'endogàmia socioprofessional respecte la professional podria explicar-se per què l'endogàmia més estricta, la professional, estaria condicionada per les dimensions de l'ofici i les exigències exogàmiques del matrimoni catòlic. Si bé l'agricultura i la marineria i pesca són els dos grups que presenten una propensió més gran als casaments amb cònjuges del mateix sector (un 68% i un 50%, respectivament), la menestralia és el col·lectiu professional en què es percep el contrast més gran entre l'endogàmia professional (11%) i la socioprofessional (41%).

Les causes de la diferent propensió a les estratègies matrimoniales s'explicaria per l'homogeneïtat i la cohesió social de cadascun dels sectors d'activitat. En conseqüència, haver nascut dins d'un determinat sector d'activitat o d'un determinat ofici incideix en la major o menor propensió a casar-se amb individus del mateix ofici o del mateix sector d'activitat.

En canvi, la diferent evolució que presenten les estratègies matrimoniales en cadascun dels sectors d'activitat sembla estar relacionada per l'expansió, és a dir, per la trajectòria que presenta cadascun dels sectors d'activitat al llarg de les tres centúries. Així mateix, tot i l'elevat percentatge de matrimonis exogàmics que s'observa al llarg del

període en els cònjuges del tèxtil, des de les darrerries del segle XIX, coincidint amb l'expansió d'aquest sector, es constata un augment dels matrimonis endogàmics. En els oficis de la menestralia i del comerç també s'observa un predomini de l'endogàmia socioprofessional durant el període de major creixement, però l'evolució que presenten les estratègies matrimonials dels nuvis de la marineria i pesca, inclina a pensar que cada col·lectiu professional té uns comportaments particulars. Els cònjuges de la marineria i pesca des de l'inici del segle XVIII i fins al final del període en estudi s'aparellaren majoritàriament entre ells, independentment de la trajectòria del sector. Si bé els matrimonis endogàmics augmentaren amb l'expansió del sector, el fet que aquests es mantingueren al marge del desenvolupament del sector, podria explicar-se tant per la cohesió social d'aquest col·lectiu com perquè abans de realitzar una mobilitat ascendent a través del matrimoni, optessin per casar-se entre ells.

Aquesta evolució diferencial de les estratègies matrimonials constatada en cadascun dels sectors d'activitat, àdhuc els oficis, a la vegada estaria negant l'immobilisme de les societats preindustrials, per què les estratègies matrimonials seguides per les famílies van més en consonància amb la conjuntura econòmica, el dinamisme de les activitats econòmiques.

Així mateix, les estratègies matrimonials seguides pels nuvis mataronins van encaminades a l'enfortiment de la consideració social i econòmica, en què l'expansió de l'ofici juga un paper destacat a l'hora de decidir qui es casa amb qui, però també incideixen altres aspectes com les afinitats professionals, les relacions de veïnatge, l'origen professional, la posició social i econòmica, el rang en la successió, els aspectes afectius, etc.

En l'anàlisi de les aliances matrimonials exogàmiques també s'observa la incidència de l'expansió de l'ofici, ja que aquesta repercuteix en la valoració social i econòmica de l'ofici. Per posar alguns exemples, s'observa com durant el període de màxima puixança de la mitgeria mataronina, 1783-1826, fou quan es donaren els percentatges més alts de mitgers casats amb dones del comerç, un 11%. En els velers, coincidint amb el període de màxima expansió d'aquest ofici, el segle XVIII, s'observen els percentatges més elevats de núpcies celebrades no tant sols amb núvies originàries del comerç, un 16%, sinó també de les professions liberals, un 9%.

L'origen professional dels cònjuges també juga un paper destacat a l'hora d'establir qui s'esposa amb qui. La proletarització dels treballadors del camp o els transvasament

d'agricultors als oficis de la menestralia, constatat en el capítol de la mobilitat ocupacional de pares a fills, es fa palès també en les aliances matrimonials exogàmiques. Per exemple, els menestrals que no es casen amb filles de menestrals, es casen preferentment amb dones procedents de l'agricultura (23%). Si en aquests casos es compara l'ofici dels consogres, es detecta com un 54% dels pares d'ambdós cònjuges treballaven en el camp. El mateix succeeix en els oficis del tèxtil, ja que no tan sols es casen preferentment amb dones de l'agricultura abans que amb les del mateix sector, sinó que en un 55% dels casos, tant el pare del nuvi com el de la núvia coincideixen treballant en l'agricultura.

Les afinitats professionals també es veuen plasmades en les unions matrimonials. Per exemple, els boters són els únics menestrals en què s'observen com el nombre de casaments amb dones de la marineria i pesca (40 casos) és més alt que el contret amb dones procedents de l'agricultura (27 casos).

Altrament, en l'anàlisi de les estratègies matrimonials ha quedat reflectit que el reduït nombre de casos (però no per això deixen de tenir rellevància) en què es dona una endogàmia professional, majoritàriament succeeix perquè el cònjuge passa a exercir el mateix ofici que el seu sogre, més que per tradició familiar, ja que el nuvi no acostuma a exercir el mateix ofici que el seu pare. La mobilitat ocupacional, el canvi d'ofici respecte el seu pare hauria estat producte d'una estratègia matrimonial. Per exemple, del 15% de sabaters que es casen amb noies del mateix ofici, un 91% no han heretat l'ofici del pare; en el sastres passa en un 68% del 13% d'endogàmia professional constatada; en els teixidors, en un 79% del 13%, etc. Només en els oficis de la marineria i pesca, que a la vegada són els que presenten una endogàmia professional més elevada (un 41% en els pescadors i un 32% en els mariners), aquesta evidència no es manifesta tan intensivament, ja que en la majoria d'aquests casos l'ofici dels consogres també coincideix. Aquest aspecte un cop més reafirmaria la marineria i pesca com el grup més tancat.

Tanmateix, l'origen geogràfic dels cònjuges ha revelat com els matrimonis en què es denota un major percentatge entre la coincidència de l'ofici del nuvi i el del pare de la núvia, són els celebrats entre una autòctona i un forà. Aquesta circumstància, que es fa palesa en la marineria i pesca, el tèxtil i, especialment, la menestralia, indicaria com una manera efectiva que tenien els forans per integrar-se a la ciutat, era a partir del matrimoni.

7. CONCLUSIONS

L'estudi de la transmissió intergeneracional de l'ofici i de les estratègies matrimonials de la ciutat de Mataró entre els segles XVII i XIX, per tal d'observar les tendències de la mobilitat social des de l'època preindustrial fins als inicis de la industrialització, ha posat en relleu algunes qüestions d'interès.

L'elecció de centrar la recerca en l'exhaustiva informació que proporcionen els llibres de matrimonis d'una població de la grandària de Mataró, ha permès obtenir una base estadística suficient àmplia per a donar solidesa als resultats. Tot i que les limitacions de la font utilitzada, a voltes, han condicionat el treball analític i interpretatiu, la cronologia abastada ha permès, per contra, obtenir una minuciosa visió de llarga durada del mateix fenomen.

Altrament, tot i que l'objectiu inicial d'aquest estudi era l'examen de les estratègies familiars i la mobilitat social de la menestralia, l'opció d'analitzar-la i contrastar-la amb altres àmbits professionals com la marineria i pesca, el tèxtil o les activitats del comerç i del transport, ha enriquit els resultats obtinguts, ja que l'evolució que tingueren alguns dels oficis de la menestralia no pot desvincular-se de la trajectòria que presentaren la resta de sectors econòmics. Si bé la ciutat menestral de Mataró no es va caracteritzar pel predomini d'una manufactura particular (potser llevat de la vidrieria durant els segles XVI i XVII), el desenvolupament de determinats oficis, com per exemple el de boter, es pot explicar tant per l'expansió de la vinya, que al Maresme es va donar abans que en altres zones del Principat (des de l'inici del sis-cents ja ocupava més de tres quartes parts de la superfície conreada), la qual cosa va ser fonamental per al relleu econòmic de la ciutat de Mataró, com per la comercialització de vins i aiguardents per via marítima cap al mercat exterior. Aquestes interrelacions entre els sectors d'activitat, àdhuc entre els oficis, es fan més patents quan s'estudien les estratègies familiars.

Esquematitzant es podria dir que l'economia dominant de la ciutat de Mataró del segle XVII fou la vinya, la del segle XVIII, el comerç marítim, i, per tant, la marineria, i al segle XIX va ser la indústria tèxtil, però la menestralia fou l'única que tingué un paper destacat en el decurs de les tres centúries. La població activa masculina es va ocupar, principalment, en els oficis de l'artesanat. Així mateix, la importància de Mataró com a centre menestral s'observa en les interrelacions econòmiques paleses amb la ciutat de Barcelona.

Si bé la procedència geogràfica de la població de Mataró, al llarg del període en estudi, 1627-1868, es va caracteritzar pel seu autoctonisme (al voltant del 60%) i la proximitat geogràfica dels seus habitants, el principal origen dels immigrants fou la ciutat de Barcelona (8,5%) i la meitat d'aquestes persones procedents de Barcelona eren menestrals que es van instal·lar a Mataró a causa de l'evolució que prengueren els oficis de la menestralia, és a dir, cridats per la demanda de mà d'obra d'aquest sector. En conseqüència, la concentració més alta de vidriers barcelonins es va registrar al segle XVII, coincidint amb l'auge que prengué la vidrieria; igual que passa amb els menestrals de Barcelona ocupats en el tèxtil des de mitjan segle XVIII o en la fusta i la construcció des dels anys trenta del segle XIX, entre altres oficis.

L'evolució del creixement demogràfic de Mataró al llarg del període en estudi reafirma l'atracció i el dinamisme d'aquesta ciutat com a centre manufacturer. Durant el segle XVII va continuar l'etapa de redreçament demogràfic iniciada a mitjan segle XVI, quan el conjunt de Catalunya des dels anys vint de segle XVII va entrar en una etapa d'estancament que durà fins als anys trenta del segle XVIII (entre 1553 i 1717-18, Mataró tingué una taxa de creixement anual acumulatiu del 9‰, mentre que la del conjunt de Catalunya fou del 3‰). Aquest creixement de la ciutat de Mataró no pot explicar-se únicament per un creixement natural positiu, car s'ha demostrat que la nupcialitat, una de les variables més sensibles a la conjuntura econòmica, tingué un paper rellevant com a mecanisme d'autoregulació de la població i la conduí a situar-se entre les cinc poblacions capdavanteres, almenys en nombre d'habitants, en el decurs dels segles XVIII i XIX. L'afluència d'immigrants que arriben a Mataró des del segle XVII -tot i el predomini de l'autoctonisme dels seus habitants-, a la vegada que tenen un paper rellevant en el creixement demogràfic, sobretot a partir dels anys quaranta del segle XIX, en què el creixement migratori és positiu, és un indicador més del dinamisme d'aquesta societat.

L'organització del treball artesà en gremis o confraries d'ofici semblava reforçar les tesis que postulaven la rigidesa i la immobilitat de les societats de l'Antic Règim, però els resultats de l'estudi de la transmissió intergeneracional de l'ofici i de les estratègies matrimonials seguides per les famílies casades a Mataró entre l'any 1627 i el 1868 ofereixen molts elements per matisar el presumpte immobilisme de les societats preindustrials.

- L'anàlisi de la transmissió intergeneracional de l'ofici ha confirmat que la tendència predominant fou la de continuar exercint el mateix ofici del pare fins al primer vintenni del segle XIX, en què els fills que van treballar en una ocupació diferent començaren a sobresortir per damunt els que continuaven exercint el mateix ofici. Durant el segle XVII, un 60% dels pares transmetien l'ofici al seu fill, mentre que en el període comprès entre l'any 1784 i el 1826 descendeix al voltant del 50% i, en el darrer període, 1827-1868, només un 39% dels fills continuen ocupats en el mateix ofici que el seu progenitor.

- La trajectòria que presenta aquesta mobilitat ocupacional de pares a fills no va estar ocasionada, però, per una modificació de les estratègies familiars, sinó per una adequació als canvis del mercat laboral relacionats amb el canvi econòmic general. La transformació gradual arreu de Catalunya, des de mitjan segle XVIII fins a l'inici del segle XIX, d'una economia agrària (a la comarca del Maresme basada pràcticament en l'explotació i comercialització de la vinya) a una altra de fonamentada en el sistema de fàbrica, va implicar una reestructuració del mercat de treball. En conseqüència, les noves i diferents oportunitats laborals que va engendrar l'aparició i implantació de la nova indústria, la tèxtil, va forçar l'augment de la mobilitat ocupacional per fornir-la de força de treball.

Així mateix, el constant flux de nouvinguts a l'ofici, és a dir de fills que no han heretat l'ofici del pare, també evidencia i verifica l'activitat de la societat mataronina des de la data de partida d'aquest treball, el 1627. L'anàlisi detallada dels diferents oficis que componen tant la menestralia com els sectors de la marineria i pesca i del comerç ha conduït a entreveure que l'organització del treball artesà en gremis i/o confraries d'oficis no sembla influir en l'endogàmia professional ni condicionar-la. L'expansió de l'ofici és la variable que incideix més directament i, per tant, té un paper més important en les dues estratègies ocupacionals considerades en aquesta investigació: la transmissió de l'ofici de pares a fills i les estratègies matrimonials.

- Els resultats d'aquest treball han donat a conèixer l'existència d'una estreta relació entre l'evolució de l'ofici, l'afluència de mà d'obra, la procedència geogràfica i la

mobilitat ocupacional. La imbricació d'aquestes variables ha portat a sostenir la hipòtesi que l'inici de l'etapa de desenvolupament i arrelament dels oficis dins de l'estructura socioprofessional de Mataró coincideix amb l'arribada del major contingent de població forana. En canvi, quan els oficis entren en l'etapa més expansiva, la proporció de forans no únicament disminueix a favor de la població autòctona, probablement, perquè aquesta ja deu haver assolit els coneixements necessaris per a exercir l'ofici, sinó que es correspon amb el període en què s'identifiquen les taxes de transmissió de l'ofici de pares a fills més altes, com s'ha indicat en la referència a la relació existent entre la trajectòria de l'expansió de l'ofici i l'evolució de les taxes de transmissió intergeneracional; mentre que, quan l'ofici inicia un procés de davallada i, per tant, entra en decadència, es torna a observar un increment de la proporció d'immigrants.

En els oficis del tèxtil, que foren els dominants del mercat laboral mataroní des de les darreries del set-cents, però també en altres oficis més pròpiament de la menestralia i en procés d'incipient desenvolupament com els de clavetaire, armer, vidrier o blanquer, la població forana acostuma a arribar especialitzada. Per posar un parell d'exemples, analitzant la procedència geogràfica dels mitgers, s'ha fet palès que des del darrer terç del segle XVIII, coincidint amb els inicis del desenvolupament de la mitgeria mataronina, es va registrar un nombre significatiu d'immigrants procedent de centres especialitzats en aquesta activitat, com Barcelona, Olot o Vic. El mateix succeeix amb els clavetaires que arribaren a Mataró des de mitjan segle XVII, coincidint amb els inicis de l'expansió d'aquest ofici, ja que preferentment eren originaris de la comarca en què durant els segles XVII i XVIII es va centralitzar la siderúrgica del Principat, el Ripollès. Aquest fet sembla indicar la necessitat de població especialitzada, sobretot, en les etapes inicials del desenvolupament de l'ofici.

En els oficis més tradicionals, aquells que es poden trobar en totes les viles menestrals, com els de ferrer, sabater, sastre, mestre de cases o fuster, aquesta característica no s'observa o només es veu verificada parcialment. En canvi, en tots els oficis en què s'ha pogut observar una trajectòria descendent, s'ha manifestat el següent procés comú: s'observa un increment del nombre d'immigrants coincidint amb la pèrdua de rellevància econòmica de l'ofici, però amb la particularitat que el seu origen geogràfic no és el mateix que es constatava durant la fase de creixement, puix que, no acostumen a venir de centres especialitzats. Per exemple, des del darrer terç del segle XIX, quan la mitgeria entra en recessió, es percep un augment de la proporció de forans, però el seu

origen geogràfic indica que no vénen de centres especialitzats, tal com va passar en els inicis de la implantació d'aquesta manufactura, en el darrer vintenni del segle XVIII.

La major proporció de forans respecte a la d'autòctons que es detecta quan un ofici entra en crisi, segurament està provocada per les menors oportunitats laborals que tenen els immigrants respecte de la població autòctona per a ocupar aquells llocs de treball més prestigiosos. Així mateix, el predomini de nouvinguts a l'ofici nascuts a Mataró que es va registrar des del darrer vintenni del segle XVIII, bàsicament provocat per la demanda de mà d'obra que generà la industrialització, indica les millors oportunitats que tingué la població autòctona per a accedir a les professions més sobresortints respecte de la immigrant, que abans s'ocuparia en els llocs de treball abandonats pels autòctons.

- Pel que fa a l'àmbit de reclutament dels nouvinguts a la menestralia, el principal origen professional del conjunt de la població nouvinguda a l'ofici al llarg del període en estudi, independentment del lloc de naixement, fou la pagesia, amb un 39%, i la menestralia, amb un 25%. Tot i que no es pot conèixer amb certesa, atesos els resultats d'altres investigacions, la mobilitat dels camperols sembla estar vinculada al sistema de propietat de la terra a Catalunya. Aquests nouvinguts procedents de l'agricultura, probablement eren els cabalers que s'instal·laven a la ciutat a la recerca d'una oportunitat laboral. No és debades que la població nouvinguda s'ocupa en aquelles activitats econòmiques que requereixen més demanda de mà d'obra per estar en plena fase expansiva. Així, doncs, mentre que el principal destí professional dels nouvinguts van ser els oficis de la menestralia (al voltant del 31%), a partir del darrer vintenni del segle XVIII foren els oficis del tèxtil. En el període 1827-1868, un 44% dels nouvinguts es va ocupar en la indústria tèxtil, especialment treballant com a jornalers i teixidors. Ara bé, s'observa que els treballadors agrícoles immigrants de Mataró, principalment, treballen en aquelles tasques agrícoles abandonades pels autòctons, mentre que els nascuts a Mataró tendeixen a proletaritzar-se, a passar a treballar a la indústria tèxtil. Passa igual amb els menestrals d'origen forà, que abans de trobar-se treballant en les activitats econòmiques més capdavanteres, es troben ocupats en els oficis menys rellevants.

Un altre aspecte que corroboraria aquesta afirmació, les millors oportunitats de la població autòctona per a accedir als llocs de treball més prestigiosos social i econòmicament, és el fet que els nouvinguts d'origen autòcton presenten una major exposició a continuar treballant en el mateix sector d'activitat que el pare (en un ofici diferent, però), àdhuc en la mateixa branca d'activitat o en oficis corresponents a altres

sectors però connectats professionalment. Per exemple, els fills de boters i de vidriers que no han heretat l'ofici del pare es localitzen treballant principalment a la marineria i pesca; els fills de ferrers i daguers continuen treballant en altres oficis relacionats amb el metall, etc. En canvi, els nouvinguts d'origen forà constatats presenten una menor exposició a continuar treballant en el mateix sector d'activitat que el seu pare.

- Endemés, si bé l'origen geogràfic de la població immigrant està relacionat amb l'expansió de l'ofici, sembla que el grau d'implantació del mateix també incideix en el lloc de naixement dels forans. Aquesta conjectura es basa en el fet significatiu que passa en algunes activitats econòmiques, en el cas de la fabricació d'armes de foc, que no va sobresortir a Mataró, no es documenta cap armer procedent de la vila de Ripoll, el centre més important en aquesta manufactura juntament amb la fabricació de claus, mentre que, sí que es registren clavetaires de Ripoll. Els armers arriben d'altres centres en què aquesta manufactura fou notable però no va ser capdavantera, com Igualada o Manresa. Mancarien més exemples per a poder confirmar aquest supòsit, però sembla que l'origen geogràfic dels menestrals especialitzats també està en relació amb l'arrelament i la importància econòmica de la manufactura del lloc de destí.

- Altrament, com ha estat esmentat anteriorment, l'examen de les estratègies matrimonials seguides per les famílies casades a Mataró també ha posat fortament en dubte l'immobilisme de les societats preindustrials. Tant l'evolució que presenten les estratègies matrimonials com les proporcions constatades assenyalen que el comportament habitual no era el de casar-se amb membres del mateix origen professional; a la vegada, la major propensió a casar-se entre membres de la mateixa professió i/o col·lectiu professional es correspon amb l'evolució econòmica de l'ofici.

Si bé la tendència predominant dels matrimonis celebrats a Mataró és la de l'exogàmia professional, ja que en un 77% del conjunt de casaments analitzats l'ofici del gendre no es correspon amb el del sogre, s'ha de tenir en compte que aquest percentatge pot estar condicionat per les dimensions de l'ofici i les exigències exogàmiques del matrimoni catòlic. Per a evitar aquesta interferència, s'ha optat per parlar i examinar l'endogàmia socioprofessional, és a dir, els casaments contrets amb cònjuges del mateix sector d'activitat independentment de si pertanyen al mateix ofici. En conseqüència, la taxa de matrimonis endogàmics augmenta i el contrast més acusat es dona entre l'endogàmia professional i la socioprofessional dels matrimonis celebrats entre la població menestral, per tal com, d'un 11% es passa a un 41%; alhora, ha quedat constatat que la propensió més

alta dels cònjuges és la de casar-se amb membres del mateix sector d'activitat, que també configura el mateix àmbit de sociabilitat.

Ara bé, la trajectòria que presenten les estratègies matrimonials està fortament condicionada per la conjuntura demogràfica i econòmica. L'anàlisi de les dades han fet palès que la tendència predominant del conjunt de nuvis a casar-se amb membres del mateix sector d'activitat (al voltant del 50%) es va produir entre la darrerria del segle XVII i els anys seixanta del segle XVIII, coincidint amb el període més estable econòmicament parlant, almenys pel que fa a Mataró, mentre que abans i després d'aquest període la tònica general va ser el predomini dels casaments exogàmics. L'evolució que presenten les estratègies matrimonials en cadascun dels sectors d'activitat indiquen que les estratègies seguides per les famílies abans de la industrialització no foren diferents de les que seguiren durant el procés d'industrialització, sinó que tendiren a adequar-se al nou sistema econòmic. Per exemple, les estratègies matrimonials seguides pel conjunt de menestrals fluctuen en el temps fins al darrer quart del segle XVIII, data a partir de la qual s'observa un augment de l'exogàmia, a causa del clar impacte de la indústria tèxtil. En canvi, tot i l'elevat percentatge de matrimonis exogàmics que es registra en el tèxtil al llarg dels anys que comprèn aquesta recerca (un 72%), des del final del segle XVIII, coincidint amb el desenvolupament d'aquest sector, es fa palès un descens dels matrimonis exogàmics. En el període comprès entre el 1827 i el 1868, els casos dels cònjuges del sector tèxtil en què es va donar una correspondència amb l'ofici del sogre ascendiren al 36%.

L'expansió de l'ofici també sembla incidir positivament en els matrimonis exogàmics, perquè l'evolució econòmica de l'ofici repercuteix en la seva valoració social. Per posar alguns exemples, s'ha fet palès que fou durant el període comprès entre els anys 1783 i 1826, el de més desenvolupament de la mitgeria mataronina, que tingué lloc el percentatge més elevat de matrimonis de mitgers amb dones del comerç (un 11%). El mateix succeeix en el cas dels vidriers, car les aliances matrimonials amb dones de les professions liberals només s'observen durant els dos períodes en què aquest ofici estigué més desenvolupat, els compresos entre l'any 1627 i el 1684 i el 1827 i el 1868.

- Si bé fins ara s'han exposat els principals resultats de l'evolució de la transmissió intergeneracional de l'ofici i de l'endogàmia socioprofessional dels matrimonis, encara manca discernir els motius de la diferent propensió observada en cadascun dels oficis, àdhuc en cadascun dels sectors d'activitat.

Si es compara la marineria i pesca, un dels sectors econòmics més dinàmics de la ciutat de Mataró fins a la darrerria del segle XVIII, amb el tèxtil, sector que no va començar a adquirir importància i a arrelar-se a Mataró fins a mitjan segle XVIII, s'observa que la marineria i pesca en el període més expansiu, 1685-1783, va enregistrar el percentatge de transvasament de mà d'obra procedent d'altres oficis més elevat, però les proporcions de nouvinguts a l'ofici que s'incorporaren, un 23%, no arribaren a ser tan altes com les que s'enregistraren en el tèxtil durant el segle XIX, un 44%, coincidint amb l'etapa més expansiva en observació. Aquesta situació porta a pensar que la pervivència de l'ofici dins de la composició de les activitats econòmiques és un dels factors que incideixen en la diferent propensió a la transmissió intergeneracional de l'ofici observada en cadascun dels sectors d'activitat. Però, juntament amb aquest factor, l'homogeneïtat, la cohesió social i el dinamisme dels grups professionals són altres aspectes que no poden deslligar-se i que també influeixen no tan sols en les estratègies ocupacionals sinó també en les matrimonials.

Malgrat que caldria fer ús de documentació més qualitativa, si es comparen les trajectòries que segueixen al llarg de les tres centúries les estratègies matrimonials de cadascun dels sectors d'activitat, s'observa que, tot i l'homogeneïtat dels menestrals com a col·lectiu, van saber adaptar les seves estratègies als canvis produïts en el si de la societat de Mataró i, per tant, no es presenten com un grup tancat, sinó tot el contrari; mentre que la trajectòria que segueixen les estratègies matrimonials dels cònjuges de la marineria i pesca (des de l'inici del segle XVIII fins al final del període en estudi contrauen núpcies majoritàriament entre ells), probablement, és indicadora de la cohesió (abans de passar a tenir una mobilitat descendent a través del matrimoni opten per casar-se entre ells) i el tancament d'aquest col·lectiu.

El fet que la probabilitat més alta, tant pel que fa a la transmissió intergeneracional de l'ofici com a l'endogàmia socioprofessional, es doni entre la població autòctona també és un aspecte més a afegir a l'anàlisi i interpretació de la diferent propensió a les estratègies ocupacionals i matrimonials observada en cadascun dels sectors d'activitat, fins i tot en els oficis. S'ha fet palès com els nuvis que pertanyen als oficis que tenen una major proporció de població autòctona, són els que mostren una tendència més gran tant a la transmissió de l'ofici com a l'endogàmia socioprofessional del matrimoni. Si s'hagués d'elaborar un rànquing, el primer lloc l'ocuparien els oficis de la marineria i pesca (85% de població autòctona, 80% de pares que transmeten l'ofici al fill i 50% de parelles

concretes amb membres del mateix col·lectiu professional); el segon, la menestralia (60% de població autòctona, 64% de pares que transmeten l'ofici al fill i 41% de parelles concretes amb membres del mateix col·lectiu professional); el tercer, el tèxtil (56% de població autòctona, 56% de pares que transmeten l'ofici al fill i 23% de parelles concretes amb membres del mateix col·lectiu professional), etc.

- Si l'examen de la transmissió intergeneracional de l'ofici ha desentrellat alguns aspectes sobre el comportament del mercat laboral i la seva incidència en les estratègies ocupacionals adoptades per les famílies casades a Mataró al llarg de tres centúries, l'estudi de l'origen professional de les dones dels nuvis mataronins ha posat en relleu alguns aspectes interessants no tan sols de les estratègies matrimonials, sinó també de les estratègies ocupacionals.

Els matrimonis que han optat per l'endogàmia professional (un 23%) han evidenciat que en un 71% dels menestrals i dels treballadors del tèxtil, el nuvi exerceix el mateix ofici que el sogre però es dona el cas que no l'ha heretat del seu pare. Només en els oficis de la marineria i pesca aquest tret no es manifesta tan acusadament, per tal com, en un 64% de casos, l'ofici dels consogres també coincideix, cosa que reafirma el tancament, l'endogàmia i el poc dinamisme d'aquest col·lectiu professional. Àdhuc, el fet que les núpcies que manifesten una tendència més gran a l'endogàmia professional es donin quan l'home és forà i la dona nascuda a Mataró, també indica que una de les maneres efectives que tingueren els immigrants d'integrar-se a la nova societat va ser a partir del matrimoni (del conjunt de matrimonis celebrats entre autòctons, en un 9,5% dels casos l'ofici del gendre i del sogre es correspon, mentre que, dels contrats entre un forà i una autòctona, aquesta correspondència s'observa en un 15% de les parelles). Les dades apunten que la no transmissió de l'ofici pot haver estat producte d'una estratègia matrimonial.

- La recerca de la mobilitat ocupacional i de les estratègies matrimonials en un període de llarga durada i de grans canvis, no tan sols en la composició del mercat laboral sinó també en el si de la societat, a causa de l'arribada incipient de la industrialització, ha mostrat que els homes i les dones de Mataró van saber adequar les seves estratègies, però en cap cas va suposar un canvi radical. L'evolució econòmica dels oficis de la ciutat de Mataró ha esdevingut el motor de les estratègies familiars en el transcurs dels segles XVII, XVIII i XIX. Ara bé, aquestes no es poden desvincular d'altres components, com ara la rellevància social i econòmica de la família dins de l'ofici mateix, les xarxes i els vincles familiars generats, el rang en la successió, les afinitats professionals, les relacions que

s'establien entre els veïns, els aspectes demogràfics com la supervivència dels pares i la fecunditat dels matrimonis, i els aspectes afectius. Alguns d'aquests factors han estat analitzats, d'altres només s'han pogut tractar superficialment i, d'altres, no ha estat possible conèixer-ne res.

BIBLIOGRAFIA UTILITZADA

- ALBAREDA, J., 1992, *La industria del curtido en Vic en el marco de la sociedad contemporánea osonense, 1745-1939*, vol. 1, Vic, Colomer Munmany.
- ALBERCH, R.; [et. al.], 1989, *Gremis i oficis a Girona*, Girona, Ajuntament de Girona.
- ANDERSON, M., 1988, *Aproximaciones a la historia de la familia occidental (1500-1914)*, Madrid, Siglo XXI.
- ANDREU, J., 1986, *Economia y Societat a Reus durant la crisi d'Antic Règim*, Reus, Associació d'Estudis Reusens.
- ARACIL, R., 1983, "Indústria rural i protoindústria. Aspectes generals i bibliografia", *Estudis d'Història Contemporània del País Valencià*, 4, p. 83-102.
- ARACIL, R.; GARCIA BONAFÉ, M., 1980, "La protoindustrialització. Un nou concepte en la Història Econòmica", *L'Avenç*, 32, p. 64-69.
- ARACIL, R.; GARCIA BONAFÉ, M., 1983, "La protoindustrialització i la indústria rural espanyola al segle XVIII", *Recerques*, 13, p. 83-102.
- ARANGO, J., 1981, "Los censos de población en perspectiva histórica", *Jornadas de Estadística Española*, tom II, Madrid.
- ARRANZ, M., 2001, *La menestralia de Barcelona al segle XVIII. Els gremis de la construcció*, Barcelona, Arxiu històric de la Ciutat, Proa.
- ARRANZ, M., 1989, "Entre el sistema gremial i el sistema fabril: la ciutat manufacturera (s. XVIII)", *Actes del II Congrés d'Història del Pla de Barcelona*, vol. 1, Ajuntament de Barcelona.
- ARRANZ, M., 1981, "Los profesionales de la construcción en la Barcelona del siglo XVIII", *Pedralbes*, 1, p. 295-306.
- BAIROCH, P., 1988, *La population des villes européennes: banques de dones et analyse sommaire des résultats, 800 -1850*, Ginebra, Droz.
- BARBAGLI, M.; CAPECCHI, V.; COBALTI, A., 1988, *La mobilità sociale in Emilia Romagna*, Bolònia, Il Mulino.
- BARDET, J. P.; DUPÂQUIER, J., 1998, *Historia de las Poblaciones de Europa, vol. II: la revolución demográfica, 175 -1914*, Madrid, ed. Síntesis.
- BAIXAULI JUAN, I. A., 2003, *Casar-se a l'antic règim: dona i família a la València del segle XVII*, València, Universitat de València, col·lecció oberta, 96.
- BAIXAULI JUAN, I. A., 2001, *Els artesans de la València del segle XVII. Capítols dels oficis i col·legis*, València, Universitat de València.
- BENAVENTE, J., 1990, "La minva de la fecunditat a Catalunya", NADAL, J. [et. al.] (ed.) *Història Econòmica de la Catalunya Contemporània*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, p. 63-119.

- BENCOMO MORA, C.; IBÁÑEZ MAS, F.; LÓPEZ MOLINA, F., 1992, “Demografia i reconstrucció de famílies a la parròquia de Sant Pere de Rubí al segle XVIII”, *Manuscrits*, 10, p. 287-312.
- BERG, M., 1987, *La era de las manufacturas, 1700-1820*, Barcelona, Crítica.
- BERG, M. (ed.), 1995, *Mercados y Manufacturas en Europa*, Barcelona, Crítica.
- BERKNER, L. K., 1972, “The Stem Family and the Development Cycle of the Peasant Household: An Eighteenth-Century Austrian Example”, *American Historical Review*, 77, p. 398-418.
- BERKNER, L.K.; MENDELS, F., 1978, “Inheritance Systems, Family and Demographic Patterns in Western Europe, 1700-1900”, TILLY, C. (ed.), *Historical Studies of Changing Fertility*, Princeton, Princeton University Press.
- BLAU, P. M., 1956, “Social mobility and Interpersonal Relations”, *American Sociological Review*, 21/ 3, p. 290-295.
- BONNEUIL, N.; ROSENTAL, P.-A, 1999, “Changing social mobility in XIX France”, *Historical Methods*, 2, p. 53-73.
- BOURDIEU, J.; POSTEL-VINAY, G.; ROSENTAL, P.-A.; SUWA-EISENMANN, A., 2000, “Migrations et transmissions inter-générationnelles dans la France du XIXe et du début du XXe siècle”, *Annales HSS*, 4, p. 749-789.
- BRAUN, R., 1978, “Protoindustrialization and Demographic changes in the canton of Zurich” TILLY, Ch. (ed.) *Historical Studies of Changing Fertility*, Princeton University Press, p. 289-350.
- BRENNER, R., 1976, “Agrarian class structure and economic development in pre-industrial Europe”, *Past and Present*, 70, p. 30-75 (Traducció: Debat, 5, 1983).
- BURGOS, J., 1997, “Gremio, familia artesana y propiedad. Libreros e impresores en la Barcelona del siglo XVIII”, a CHACÓN, F.; FERRER i ALÒS, Ll. (eds.) *Familia, Casa y Trabajo*, Múrcia, p. 423-444.
- BURGUEÑO, J., 1995, *De la vegueria a la província. La formació de la divisió territorial contemporània als Països Catalans (1790-1850)*, Barcelona, Dalmau.
- CABRÉ, A., 1999, *El sistema català de reproducció*, Barcelona, Institut Català de la Mediterrània, Proa.
- CABRÉ, A., 1989, *La reproducció de les generacions catalanes, 1856-1960*, Universitat Autònoma de Barcelona, tesi doctoral.
- CABRÉ, A., TORRENTS, À., 1992, “La elevada nupcialidad como posible desencadenante de la Transición Demográfica en Cataluña”, a LIVI BACCI, M. (coord.), *Modelos regionales de la transición demográfica en España y Portugal*, Alacant, Instituto de Cultura Juan-Gil-Albert, Actas del II Congreso de la Asociación de Demografía Histórica, vol. 2, p. 99-120.
- CAMPS, E., 1995, *La formación del mercado de trabajo industrial en la Cataluña del siglo XIX*, Madrid, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, colección Arte y Trabajo de arte gráfico.
- CAMPS, E., 1993, “Las migraciones locales en España, siglos XVI-XIX”, *Boletín de la Asociación de Demografía Histórica*, XI/I, p. 21-40.

- CAMPS, E., 1990a, *Migraciones internas y formación del mercado de trabajo en la Cataluña industrial en el siglo XIX*, tesi doctoral, Florència, Institut Universitari Europeu.
- CAMPS, E., 1990b, “Urbanización y migraciones durante la transición al sistema fabril: el caso catalán”, *Boletín de la Asociación de Demografía Histórica*, VII, 2, p. 73-96.
- CAMPS, E., 1987, “Industrialización y crecimiento urbano: la formación de la ciudad de Sabadell”, *Revista de Historia Económica*, 1, p. 49-71.
- CASELLI, G., 1993, “L'évolution a long term de la mortalité en Europe”, a BLUM, A., RALLU, J.-L. (eds.), *Démographie européenne, Dynamiques démographiques*, vol. II, París, John Libbey-INED, p. 11-164.
- CASEY, J. [et. al.], 1987, *La familia en la España mediterránea (s. XV-XIX)*, Barcelona, Crítica.
- CASTELLS, N. [et. al.], 1984, *Oficis i gremis a la Girona moderna*, Girona, Ajuntament de Girona.
- CASTELLVÍ i TODA, J., 2000, “Mataró 1854. L'any del còlera”, *Fulls*, 68, p. 7-23.
- CERUTTI, S., 1990, *La ville naissance et les métiers. Naissance d'un langage corporatif (Turin, 17e-18e siècle)*, Paris, Édition de l'École des Hautes Études en Sciences Sociales.
- CHAUNU, P., 1974, *Histoire, science Sociale: la durée, l'espace et l'homme a l'époque moderne*, París, Société d'édition d'enseignement supérieur.
- COBALTI, A.; SCHIZZEROTTO, A., 1994, *La mobilità sociale in Italia*, Bolònia, Il Mulino.
- COLEMAN, D.C., 1983, “Proto-industrialization: a concept too many”, *Economic History Review*, 36, p. 435-448 (traducció castellana a *Debats*, 12).
- COLOMER, J. Ma., 1969, *Mataró al mil cinc-cents*, Mataró, Caixa d'Estalvis Laietana, Premi Iluro 1967.
- CONGOST, R., 1990, *Els propietaris i els altres*, Vic, Eumo Editorial.
- CONGOST, R., 1992, *Notes de Societat (La Selva 1768-1862)*, Sta. Coloma de Farners, Consell Comarcal de la Selva, Estudis i textos, 2.
- COOPER, S.M., 1992, “Intergenerational social mobility in late-seventeenth and early eighteenth century England”, *Continuity and Change*, 7/ 3.
- CORSINI, C., 1993, “Les migrations internes et medium-distance in Italie, 1500-1900”, a EIRAS ROEL, A.; REY CASTELAO, O. (eds.) *Les migrations internes et à moyenne distance en Europe, 1500-1900*, Santiago de Compostela, Xunta de Galicia, p. 271-298.
- CORSINI, C., 1989a, “Schema di una ricerca su strutture demografiche e strutture socio-economiche alla metà dell'Ottocento in Toscana”, *Bolletino di Demografia Storica*, 9.
- CORSINI, C., 1989b, “Per lo studio della struttura e della mobilità sociale della popolazione del passato”, a COPPOLA, G.; GRANDI, C. (coord.) *La "conta delle anime". Popolazioni e registri parrocchiali: questioni di metodo ed esperienze*, Analisi dell'Istituto storico italo-germanico, Quaderno 27, Bolònia, Il Mulino, p. 35-50.

- COSTA i OLLER, F., 1993, *Mataró al segle XIX*, Barcelona, Rafael Dalmau, Episodis de la Història, 95.
- COSTA i OLLER, F., 1985, *Mataró liberal, 1820-1856. La ciutat dels burgesos i els proletaris*, Mataró-Barcelona, Caixa d'Estalvis Laietana, ed. Rafael Dalmau, Premi Iluro 1984.
- COTS i CASTAÑÉ, A., 1989, "Aproximació a l'estudi dels conflictes senyorials a Catalunya (1751-1808)", *Estudis d'Història Agrària*, 6, p. 241-271.
- DANTÍ, J., 1995, "L'impuls demogràfic", a DE RIQUER, B. (dir.), *Història, Política, Societat i Cultura dels Països Catalans*, vol. 5: "Desfeta Política i embranzida econòmica, segle XVIII", Barcelona, Enciclopèdia Catalana, p. 68-85.
- DANTÍ, J., 1988, *Terra i població al Vallès Oriental, època moderna: el creixement demogràfic i econòmic als segles XVI i XVII*, Santa Eulàlia de Ronçana, Ajuntament de Santa Eulàlia de Ronçana.
- DE VRIES, J., 1987, *La urbanització de Europa 1500-1800*, Barcelona, Crítica.
- DE VRIES, J., 1979, *La economia de Europa en un periodo de crisis, 1600-1750*, Madrid, Cátedra.
- DELGADO, J. Ma, 1983a, "La construcció i la indústria naval a Catalunya (1750-1820)", *Recerques*, 13, p.45-80.
- DELGADO, J. Ma, 1983b, "Les activitats mercantils a l'època moderna: l'inici del comerç de Catalunya amb Amèrica", a DDAA, *El comerç en el marc econòmic de Catalunya*, Barcelona, la Magrana, Institut Municipal d'Història, Ajuntament de Barcelona, p. 101-113.
- DELGADO, J. Ma., 1983c, "Les transformacions de la manufactura al segle XVIII", *Història de Catalunya*, Barcelona, Salvat, p. 241-256.
- DELGADO, J. Ma, 1982, "El impacto de las crisis coloniales en la economía catalana (1787-1807)", *La economía española al final del Antiguo Régimen. Comercio y colonias*, Madrid.
- DENERPE, A., 1985, *L'industrie aux champs. Essai sur la protoindustrialisation en Italie du Nord (1800-1880)*, Roma, Éditions de l'École des Hautes Études en Sciences Sociales.
- DÍEZ, Fernando, 1990, *Viles y Mecánicos. Trabajo y sociedad en la Valencia preindustrial*, Valencia, Edicions Alfons el Magnànim, Institució Valenciana d'Estudis i Investigació.
- DOLAN, C., 1990, "Métier, relations personnelles et définition d'une place dans la société urbaine: les cardeus à laine à Aix-en Provence au XVIe siècle", *Revue Historique*, CCLXXXV/1, n° 577, p. 51-75.
- DOMÈNECH i CASADEVALL, G., 2001, *Els oficis i arts de la construcció a Girona: 1419-1833*, Girona, Institut d'Estudis Gironins, Ajuntament de Girona, Patronat Francesc Eiximenis.
- DUPÂQUIER, J., 1991, "Démographie historique, histoire sociale et généalogie", *Seminari Old and New Methods in Historical Demography*, Palma de Mallorca, Universitat de les Illes Balears i Comitè de Demografia Històrica de la IUSSP.
- DUPÂQUIER, J.; KESSLER, D. (dir.), 1992, *La société française au XIXe siècle*, Paris, Fayard.

- DUPÂQUIER, J.; PÉLISSIER, J.-P., 1992, "Mutations d'une société: la mobilité professionnelle", a DUPÂQUIER, J.; KESSLER, D. (dir.), 1992, *La société française au XIXe siècle*, Paris, Fayard., p. 121-236.
- DURAN, M., 1985, "L'evolució de l'ingrés senyorial a Catalunya", *Recerques*, 17, p. 7-42.
- El Memorial del Rector Folquer. Descripció de Mataró al segle XVII*. Edició especial XXXIII. Festa Literària de Santa Llúcia, Diada de Lletres Catalanes, Mataró, 10 de desembre del 1983, Museu Arxiu de Santa Maria, Mataró.
- Encyclopaedia of the Social Sciences*, 1963, vol. IX, The Macmillan Company.
- FABRÉ, A., 1991, *Aproximació a l'estudi de la immigració i l'ocupació a Igualada, Manlleu i Centelles, segles XVII i XVIII*, memòria de postgrau, Universitat Autònoma de Barcelona.
- FARAGÓ, T., 1979, "The rural artisan family: household and work organization in the 18th century", *Internationales Handwerksgeschichtliches Symposium*. Veszprém 20-24 de novembre del 1978, Veszprém, Ungarische Akademie der Wissenschaften/Veszprémer Akademische Kommission, p. 7-28.
- FARON, O., 1997, *La ville des destins croisés. Recherche sur la société milanaise du XIX siècle*, Roma, École Française de Rome.
- FARON, O.; RENARD, J., 1996, "Mouvements migratoires et comportements démographiques. Un exemple normand aux XVIIIe et XIXe siècles", a BIDEAU, A.; PERRENOUD, A.; LYNHC, K.-A.; BRUNET, G. (dir.) *Les systèmes démographiques du passé*, Programme Rhône-Alpes de Recherche en Sciences Humaines, Centre Jacques Cartiers, p. 103-122.
- FEATHERMAN, D. L.; HAUSER, R. M., 1978, *Opportunity and Change*, Nova York, Academic Press.
- FERNÁNDEZ DÍAZ, R., 1995, "Artesans, botiguers i comerciants", a DE RIQUER, B. (dir.), *Història, Política, Societat i Cultura dels Països Catalans*, vol. 5, "Desfeta Política i embranzida econòmica, segle XVIII", Barcelona, Enciclopèdia Catalana, p. 288-303.
- FERRER ALÒS, LL., 1999, "Les primeres fàbriques i els primers fabricants a la Catalunya Central", a Doctor *Jordi Nadal: La industrialització i el desenvolupament econòmic d'Espanya*, Universitat de Barcelona, Col·lecció Homenatges, vol. II, p. 1038-1056.
- FERRER ALÒS, LL., 1991, "Familias y grupos sociales en Cataluña en los siglos XVIII y XIX", a CHACÓN JIMÉNEZ, F.; HERNÁNDEZ FRANCO, J.; PEÑAFIEL RAMON, A. (eds.), *Familia, grupos sociales y mujer en España (s. XV-XIX)*, Murcia, Seminario Familia y élite de poder en el Reino de Murcia. Siglos XV-XIX, Universidad de Murcia, Departamento de Historia Moderna, Contemporánea y de América, p. 119-135.
- FERRER i ALÒS, 1987, *Pagesos, Rabassaires i industrials a la Catalunya Central (s. XVIII-XIX)*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- FERRER i ALÒS, LL., [et. al.], 1994, *Família i canvi social a la Catalunya contemporània: s- XIX-XX*, Vic, Eumo.

- FONTANA, J., 1988, "La fi de l'Antic Règim i la industrialització, 1787-1868", a VILAR, P. (dir.), *Història de Catalunya*, Barcelona, Edicions 62, vol. V.
- FONTANA, J.; UCELAY DE CAL, E.; FRADERA, J. Ma, 1985, *Reflexions metodològiques sobre la història local*, Girona, Quaderns de Cercle, 1.
- FRIGOLA, V. De, 1824, *Relación de los pueblos de que consta el Principado de Cataluña*, Barcelona, imprenta de la viuda e hijos de don Antoni Brusi.
- GALOBARDAS, J. B., 1831, *Cataluña en la mano*, Barcelona, Imprenta de los Hermanos Torras.
- GANZEBOOM, H. B. G.; TREIMAN, D. J.; ULTEE, W. C., 1991, "Comparative Intergenerational stratification research: three generations and beyond", *Annual Review of Sociology*, 17, p. 277-302.
- GARCIA ESPUCHE, A, 1998, *Un siglo decisivo. Barcelona y Cataluña, 1550-1640*, Madrid, Alianza Editorial.
- GARCIA ESPUCHE, A.; GUÀRDIA BASSOLS, M., 1989, *La construcció d'una ciutat: Mataró 1500-1900*, Mataró, Patronat Municipal de Cultura de Mataró, Editorial Alta Fulla.
- GARCIA ESPUCHE, A.; GUÀRDIA BASSOLS, M., 1986, *Espai i Societat a l'Espanya preindustrial*, Barcelona, La Magrana.
- GIMENEZ BLASCO, J., 2001, *Mataró en la Catalunya del segle XVII. Un microcosmos en moviment*, Mataró, Caixa d'Estalvis Laietana, Premi Iluro 2000.
- GIMENEZ BLASCO, J., 1990, *La Universitat de Mataró (1589-1628)*, Barcelona, Patronat Municipal de Cultura de Mataró, Editorial Alta Fulla, col. Cap de Bou. 15.
- GIMENEZ BLASCO, J., 1984, *Economia i societat, Mataró, 1600-1639*, Mataró, Caixa d'Estalvis Laietana de Mataró, Ed. Rafael Dalmau, Accèssit Premi Iluro 1983.
- GIRALT, E., 1952, "La viticultura y el comercio catalán del siglo XVIII", *Estudios de Historia Moderna*, vol. II, p. 157-176.
- GOLDTHORPE, J.H., 1980, *Social mobility class structure in Modern Britain*, Oxford, Clarendon Press.
- GOODY, J., 1984, *The development of the family and marriage in Europe*, Cambridge, Cambridge University Press.
- GOUBERT, P., 1960, *Beauvais et les Beauvaisis de 1600 à 1730*, París, Editions de l'école d'hautes études en Sciences Sociales.
- GOZZINI, G., 1984, "Matrimonio e mobilità sociale nella Firenze di primo ottocento", *Quaderni Storici*, 57, XIX/ 3, p. 907-939.
- GRAELLS, E., 1972, *La indústria de claus a Ripoll. Contribució a l'estudi de la farga catalana*, Barcelona, Fundació Salvador Vives Casajuana.
- GRAU i PUJOL, J. Ma. T., 1989, *La indústria tradicional de Montblanc i la Conca en el segle XVIII*, Montblanc.

- GRIBAUDI, M.; BLUM, A., 1990, "Des catégories aux liens individuels: l'analyse statistique de l'espace social", *Annales ESC*, 6, novembre-deseembre, p. 1365-1402.
- GRIBAUDI, M., 1989, "Itinéraires personnels et stratégies familiales: les ouvriers de Renault dans l'entre-deux-guerres", *Populations*, 6, p. 1213-1231.
- GRIBAUDI, M., 1987, *Itinéraires ouvriers. Espaces et groupes sociaux à Turin au début du XXe siècle*, Paris, Éditions de l'École des Hautes Études en Sciences Sociales.
- GRINÑO, D., 1981, *Oficis que es perden*, Barcelona, Editorial Millà.
- GUAL, V., 1995, *Homes i estacions*, Montblanc-Santa Coloma de Queralt, Associació Cultural Alt Gaià.
- GUÀRDIA BASSOLS, M.; GARCIA ESPUCHE, A., 1992, "Estructura urbana", a SOBREQÜÉS i CALLICÓ, J. (dir.), *Història de Barcelona*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, Ajuntament de Barcelona, p. 45-101.
- HAJNAL, J., 1965, "European marriage patterns in perspective", a GLASS, D.V.; EVERSLEY, D.E.C. (eds.), *Population in History: essays in historical demography*, Londres, Edward Arnold.
- HAJNAL, J., 1983, "Two Kinds of Pre-Industrial Household Formation System" a WALL, R.; ROBIN, J.; LASLETT, P. (ed.) *Family Forms in Historic Europe*, Cambridge, p. 65-104.
- HAREVEN, T. K., 1995, "Historia de la familia y la complejidad del cambio social", *Boletín de la Asociación de Demografía Histórica*, XIII, 1, p. 101-149.
- HENRY, L., 1983, *Manual de Demografia*, Barcelona, Crítica.
- HENRY, L., 1953, "Une richesse démographique en fiche: les registres paroissiaux", *Population*, 8, p. 281-290.
- HOHENBERG, P. M.; LEES, L. H., 1992, *La formation de l'Europe urbaine, 1000-1950*, Paris, PUF.
- HOUDAILLE, J.; BONNEUIL, N., 1992, "Migrations matrimoniales en France (1740-1829)", Paris, *Annales de Démographie Historique*, p. 301-312.
- HUGUET, R., 1990, *Els artesans de Lleida*, Lleida, pagès editors.
- IGLÉSIES FORT, J., 1981, *El fogatge de 1553*, Barcelona, Fundació Salvador Vives Casajuana, 2 vols.
- IGLÉSIES FORT, J., 1974, *Estadístiques de població de Catalunya. El primer vicenni del segle XVIII*, Barcelona, Fundació Salvador Vives Casajuana, 3 vols.
- IGLÉSIES FORT, J., 1971, *La població del Maresme a la llum dels censos generals*, Mataró-Barcelona, Caixa d'Estalvis Laietana, Editorial Rafael Dalmau, Accèssit Premi Iluro 1968.
- IGLÉSIES FORT, J., 1970, *El Cens del Comte de Floridablanca 1787 (part de Catalunya)*, Barcelona, Fundació Salvador Vives Casajuana, 2 vols.
- IGLÉSIES FORT, J., 1967, "Indagaciones sobre la población de Cataluña en la primera mitad del siglo XIX", *Memorias de la Real Academia de Ciencias y Artes de Barcelona*, XXXVII, nº 12, p. 385-481.
- INE, 1991, *Censo de 1787 "Floridablanca"*, vol. 5, Comunidades Autónomas Pirenaicas, Madrid.

- JONES, E. J., 1974, "Los orígenes agrícolas de la industria", DDAA., *Agricultura y desarrollo del capitalismo*, Madrid, p. 303-341.
- JUNTA GENERAL DE ESTADÍSTICA, 1863, *Censo de la población de España en 25 de diciembre de 1860*, Madrid.
- KOCKA, J., 1984, "Family and Class Formation: Intergenerational Mobility and Marriage Patterns in Nineteenth Century Westphalian Towns", *Journal of Social History*, 17.
- KAELBLE, H., 1994, *Desigualdad y movilidad social en los siglos XIX y XX*, Madrid, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.
- KRIEDTE, P., 1982, *Feudalismo tardío y capital mercantil*, Barcelona, Crítica.
- KRIEDTE, P.; MEDICH, H.; SCHLUMBOHM, J., 1986, *Industrialización antes de la Industrialización*, Barcelona, Crítica.
- LEASURE, J. W., 1962, *Factors involved in the decline of fertility in Spain, 1900-1950*, Michigan, Michigan University.
- LEBOUTTE, R., 1998, "Dynamique des ménages et conjoncture socio-économique dans une perspective historique", *Ménages, comportements démographiques et sociétés en mutation*, Chaire Quételet, UCL Institut de Démographie.
- LEBOUTTE, R., 1996, *Proto-industrialisation. Recherches récentes et nouvelles perspectives*, Librairie Droz S.A., Centre Historique Economique Internationale, Université de Genève, 11.
- LEVI, G., 1990, "Carrières d'artisans et marché du travail à Turin (XVIII-XIX s.)", *Annales ESC*, 16, novembre-deseembre, p. 1351-1364.
- LEVINE, D., 1977, *Family Formation in an age of Nascent Capitalism*, Nova York, Academic Press.
- LIPSET, S. M.; BENDIX, R., 1959, *Social Mobility in industrial Society*, Berkeley, University of California Press.
- LYNCH, K. A.; LEE, W. R., 2001, "Permanencias y cambios de la vida familiar", a BARDET, J. P.; DUPÂQUIER, J. (dir.), *Historia de las Poblaciones de Europa, vol II: La revolución demográfica, 1750-1914*, Madrid, Síntesis, p. 99-120.
- LITWAK, E., 1960, "Occupational Mobility and Extended Family Cohesion", *American Sociological Review*, 25/ 1, febrer, p. 9-21.
- LIVI BACCI, 1987, "Il Censimento di Floridablanca nel contesto dei Censimenti Europei", *Genus*, XLII/ 3-4, p. 137-149.
- LIVI BACCI, M., 1968, "Fertility and nuptiality changes in Spain from the late 18th to the early 20th century", *Population Studies*, XXII/1, març 8, p. 83-102; XXII/2, juliol, p. 211-234.
- LLOBET, S., 1955, "De Geografia agraria de la comarca del Maresme (Barcelona)", *Estudios Geográficos*, CSIC, 58-59, p.23-71.

- LLONCH, M., 1998, *La indústria del gènere de punt a Catalunya, 1891-1936: canvi tècnic, ocupació i mercat*, Universitat Autònoma de Barcelona, tesi doctoral.
- LLONCH, M., 1997, *El gènere de punt a Catalunya i Mataró: modernització i desenvolupament d'un sector industrial*, Mataró, Patronat Municipal de Cultura.
- LLONCH, M.; SANCHO, S., 1991, "La movilidad en el marco de la Transición Demográfica: la Cataluña interior, 1755-1990", a LIVI BACCI, M. (coord.) *Modelos Regionales de la transición demográfica en España y Portugal*, Alacant, Instituto de Cultura Juan-Gil-Albert, Actas del II Congreso de la Asociación de Demografía Histórica, p. 85-97.
- LLOVET, J., 2000, *Mataró. Dels orígens de la vila a la ciutat contemporània*, Mataró, Caixa d'Estalvis Laietana. (existeix una edició anterior de l'any 1959 sota el títol *La ciutat de Mataró*, Enciclopèdia Catalana, ed. Barcino, 2 vols.).
- LLOVET, J., 1980, *La Matrícula de Mar i la província de Maria de Mataró al s. XVIII*, Mataró, Caixa d'Estalvis Laietana, Premi Iluro 1979.
- LLOVET, J., 1971, *Constructors navals de l'exprovíncia marítima de Mataró, 1816-1875*, Mataró, Caixa d'Estalvis Laietana, Premi Iluro 1970.
- LLOVET, J., 1966, *Mataró 1680-1719. El pas de la vila a ciutat i a cap de corregiment*, Mataró, Caixa d'Estalvis Laietana, Premi Iluro 1965.
- LLUCH, E., 1980, "La revolució industrial a la Garrotxa. (1777-1822)", *Amics de Besalú. IV Assemblea d'estudis del seu comtat.*, vol. I, p. 279-307.
- LÓPEZ, V.; NIETO, J. A. (eds.), 1996, *El trabajo en la encrucijada. Artesanos urbanos en la Europa de la Edad Moderna*, Madrid, Los libros de la Catarata.
- LOPREATO, J., 1965, "Social mobility in Italy", *American Journal of Sociology*, 71/ 3, novembre, p. 311-314.
- MADOZ, P., 1985, *Articles sobre el principat de Catalunya, Andorra i zona de parla catalana del regne d'Aragó del Diccionario geográfico-estadístico-histórico de España y sus posesiones de Ultramar*, Barcelona, Curial, 2 vols.
- MALUQUER DE MOTES, J., 1994, "La gran transformació. Industrialització i modernització a la Catalunya del segle XIX", NADAL, J. [et. al.] (dir.), *Història Econòmica de la Catalunya Contemporània*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, p. 41-186.
- MALUQUER DE MOTES, J., 1984, "La revolució industrial a Catalunya", *L'Avenç*, 73, p. 586-602.
- MARTÍ COLL, A., 1987, "Una mena de port franc a cinc hores de Barcelona", *III Sessió d'Estudis Mataronins*, 10 de maig de 1686, Mataró, Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró, Patronat Municipal de Cultura.
- MARTÍ COLL, A., 1967, *Cartes d'un mestre veler*, Mataró, Caixa d'Estalvis Laietana, Editorial Rafael Dalmau, Premi Iluro 1966.

- MARTÍNEZ RODRÍGUEZ, M. A., 1987, *La població de Vilanova i la Geltrú en el segle XVIII (Estudi demogràfic)*, Vilanova i la Geltrú, Institut d'Estudis Penedesencs, 42.
- MARTÍNEZ SHAW, C., 1983, "El comerç català al segle XVIII: mercat peninsular, mercat europeu i mercat colonial", a DDAA, *El comerç en el marc econòmic de Catalunya*, Barcelona, la Magrana, Institut Municipal d'Història, Ajuntament de Barcelona, p. 115-130.
- MARTÍNEZ SHAW, C., 1980, "Construcción naval y capital mercantil: Mataró, 1690-1709", *Estudis Històrics i Documents dels Arxius de Protocols*, Col·legi Notarial de Barcelona, VIII, p. 223-319.
- MATALI, R., 1990, "La família com a cèl·lula de producció i reproducció a l'Edat Moderna. Estat de la qüestió", *Manuscrits*, 8, p. 105-138.
- MEDICK, H., 1976, "The protoindustrial family economy: the structural function of household and family during the transition from peasant to industrial capitalism", *Social History*, 3, p. 291-315.
- MENDELS, F., 1972, "Proto-industrialization: The First Phase of the Industrialization Process", *Journal of Economic History*, 32, p. 241-261.
- MENDELS, F., 1976, "Social mobility and Phases of industrialization", *Journal of Interdisciplinary History*, VII.
- MERCADER, J., 1968, *Felip V i Catalunya*, 1968, Barcelona, edicions 62.
- MILLER, S. M., 1960, "Comparative social mobility", *Current Sociology*, 9, p. 1-89.
- MOLAS I RIBALTA, P., 1980, "Els gremis de Mataró", *Fulls/ 9*, pp. 34-45
- MOLAS i RIBALTA, P., 1977, *Comerç i estructura social a Catalunya i València als segles XVII i XVIII*, Barcelona, Curial, Biblioteca de cultura catalana.
- MOLAS i RIBALTA, P., 1975, *Economia i Societat al segle XVIII*, Barcelona, ed. La Paraula Viva.
- MOLAS i RIBALTA, 1973, *Societat i poder polític a Mataró, 1718-1808*, Mataró, Caixa d'Estalvis Laietana, Ed. Rafael Dalmau, Premi Iluro 1972.
- MOLAS i RIBALTA, P., 1970, *Los gremios barceloneses del siglo XVIII. La estructura corporativa ante el comienzo de la Revolución Industrial*, Madrid, Confederación Española de Cajas de Ahorros.
- MORENO ALMÁRCEGUI, A., 1981, "Transformación socioprofesional, trayectoria demográfica y familia. Un estudio del artesanado reusense a partir de las actas de matrimonio: 1610-1810", *Pedralbes*, 1, p. 77-102.
- MORSA, D., 1994, "Les métiers aux temps modernes, reflets de situation médiévale?", *Les métiers au Moyen Age. Aspects économiques et sociaux*. Louvain la Neuve, Publications de l'Institut d'Etudes Médiévales, p. 229-263.
- MUÑOZ PRADAS, F., 1997, "Fluctuaciones de precios y dinámica demográfica en Cataluña (1650-1850)", *Revista de Historia Económica*, XV/3, p. 507-543.
- MUÑOZ PRADAS, F., 1990, *Creixement demogràfic. Mortalitat i nupcialitat al Penedès (segles XVII-XIX)*, tesi doctoral, Universitat Autònoma de Barcelona.

- MUSET i PONS, A., 1997, *Catalunya i el mercat espanyol al s. XVIII: els traginers i els negociants de Calaf i Copons*, Barcelona, Publicacions Abadia de Montserrat, Ajuntament d'Igualada.
- MUSET i PONS, A., 1989, "Protoindustria e industria dispersa en la Cataluña del siglo XVIII. La pañería de Esparraguera y Olesa de Montserrat", *Revista de Historia Económica*, VII/ 1, p. 45-67.
- NADAL, J., 1992, *Bautismos, desposorios y entierros. Estudios de historia demográfica*, Barcelona, Ariel Historia.
- NADAL, J., 1983a, "La població catalana als segles XVI i XVII", *Història de Catalunya*, Barcelona, Salvat, p. 48-63.
- NADAL, J., 1983b, "La població catalana als segles XVIII", *Història de Catalunya*, Barcelona, Salvat, p. 257-272.
- NADAL, J., 1982, "La població", a NADAL i FARRERAS, J.; WOLFF, Ph. (dir.), *Història de Catalunya*, Barcelona, Oikos-tau, p.65-126.
- NADAL, J., 1975, *El fracaso de la revolución industrial en España, 1814-1973*, Barcelona, Ariel Historia.
- NADAL, J., 1966, *La población española. Siglos XVI-XX*, Barcelona, Ariel.
- NADAL, J., 1965a, "Le mouvement démographique de la Catalogne de 1787 à 1815", *XIIIe Congrès International de Sciences Historiques*, Viena.
- NADAL, J., 1965b, "Las grandes crisis de mortalidad de los años 1793-1812: los efectos a largo plazo en la población catalana", *Problèmes de mortalité. Méthodes, sources et bibliographie en Démographie Historique*, Liège, p. 409-421.
- NADAL, J., 1963, "Sur la population catalane au XVIIIème Siècle", *Actes del Congrès International de la Population du 1961*, Nova York, p. 591-600.
- NADAL, J., 1961, "Demografía y economía en el origen de la Cataluña moderna. Un ejemplo local: Palamós (1705-1839)", *Estudios de Historia Moderna*, VI, 1956-1859.
- NADAL, J.; GIRALT, E., 1966, *La immigració francesa a Mataró durant el segle XVII*, Mataró, Caixa d'Estalvis Laietana, Premi Iluro 1963.
- NADAL, J.; GIRALT, E., 1960, *La population catalane de 1553 a 1717*, París, SEVPEN, (traducció catalana: *Immigració i redreç demogràfic. Els francesos a Catalunya dels segles XVI i XVII*, Eumo Editorial, 2000).
- NADAL, J.; GIRALT, E., 1953, "Ensayo Metodológico para el estudio de la población catalana de 1553 a 1717", *Estudios de Historia Moderna*, III.
- NADAL, J.; SÁEZ, A., 1972, "La fécondité à Saint Joan de Palmaos (Catalogne) de 1700 à 1859", *Annales de Démographie Historique*, p. 105-113.
- NICOLAU NOS, R., 1997, "Els condicionaments d'una població en expansió", a DE RIQUER, B. (dir.), *Història, política, societat i cultura dels Països Catalans*, vol. 6, p., 84-95.

- NICOLAU NOS, R., 1993, "Las migraciones internas y media distancia en Cataluña, 1500-1900", a EIRAS ROEL, A.; REY CASTELAO, O. (eds.) *Les migrations internes et à moyenne distance en Europe, 1500-1900*, Xunta de Galicia, Santiago de Compostela, p. 217-225.
- NICOLAU NOS, R., 1990, "Els factors demogràfics del creixement econòmic: Catalunya, 1787-1910", a NADAL, J. [et. al.] (ed.), *Història Econòmica de la Catalunya Contemporània, s. XIX*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, p. 13-62.
- NICOLAU NOS, R., 1989, *Trajectoires régionales dans la transition démographique espagnole*, París, I.E.P., tesi doctoral.
- NICOLAU NOS, R., 1985, "Presentación de las fuentes y series demográficas españolas de los siglos XIX y XX", *Papers de Demografia*, 6.
- OGILVIE, S. C., 1993, "Proto-industrialization in Europe", *Continuity and Change*, 8, p. 159-179.
- OLIVA RICÓS, B., 2001, *La generació de Feliu de la Peña. Burguesia mercantil i guerra de Successió entre el Maresme i Barcelona*, Premi "Josep Lladonosa" d'Història Local, 11a convocatòria, Edicions de la Universitat de Lleida, Patronat Municipal de Josep Lladonosa i Pujol (Alguaire), Lleida.
- PAROLA, M., 1995, "La parenté et les métiers à Turin pendant l'époque napoléonienne", *Annales de Démographie Historique*, p. 43-57.
- PASCUAL i DOMÉNECH, P., 2000, *Els Torelló. Una família igualadina d'advocats i propietaris*, Barcelona, Fundació Salvador Vives i Casajuana, Premi Gumersind Bisbal i Gutsems (1999), 2 vols.
- PASCUAL i DOMÉNECH, P., 1990, *Agricultura i industrialització a la Catalunya del segle XIX. Formació i desestructuració d'un sistema econòmic*, Barcelona, Crítica.
- PÉREZ MOREDA, V., 1986, "Matrimonio y familia. Algunas consideraciones sobre el modelo matrimonial español en la Edad Moderna", *Boletín de la Asociación de Demografía Histórica*, IV/1, marzo, p. 3-51.
- PÉREZ MOREDA, V., 1985, "La evolución demográfica española en el siglo XIX (1797-1930): tendencias generales y contrastes regionales", *La Popolazione italiana nell'Ottocento*, Bolònia, p. 45-114.
- PETERSEN, W.; PETERSEN, R., 1981, *Dictionary of Demography*, Green Wood Press.
- PISATI, M., 2000, *La mobilitat Sociale*, Bolònia, Il Mulino Universale Paperbacks.
- PLA ALBEROLA, P., 1983, "El estudio de los movimientos migratorios a través de los registros parroquiales", *Actas de las II jornadas de Metodología y Didáctica de la Historia*, Universidad de Extremadura, p. 59-74.
- PLA, LI.; SERRANO, À., 1996, *La societat de Lleida al set-cents (1716-1815)*, Lleida, Pagès editors.
- PLANES, J. Ma., 1987, *Demografia i societat de Tàrrrega durant l'Antic Règim*, Universitat de Barcelona, tesi doctoral.

- POITRINEAU, A., 1994, "Déplacements professionnels. Les migrations de montagnards", A., EIRAS ROEL, A.; REY CASTELAO, O. (eds.) *Les migrations internes et à moyenne distance en Europe, 1500-1900*, Xunta de Galicia, Santiago de Compostela, p. 431-442.
- POITRINEAU, A., 1985, *Les espagnols de l'Auvergne et du limousin du XVIIème au XIXème siècle*, Aurillac, Malroux-Mazel.
- POUSSOU, J.-P., 2001, "Migraciones y movilidad de la población en Europa en tiempos de la revolución industrial", a BARDET, J. P.; DUPÂQUIER, J. (dir.), *Historia de las Poblaciones de Europa, vol. II: la revolución demográfica, 1750-1914*, Madrid, Síntesis, p. 209-255.
- POUSSOU, J.-P., 1970, "Les mouvements migratoires en France et a partir de la France de la fin du XVe siècle au début du XIXe siècle: approche pour une synthèse", *Annales de Démographie Historique*.
- PRESAT, R., 1987, *Diccionario de demografía*, Vilassar de Mar, Oikos-Tau.
- RAMELLA, F., 1984, *Terra e Telai. Sistema di parentela e manifattura ne l'Biellese dell'Ottocento*, Turí, Microstotie, 8, Giulio Einaudi editore.
- RAMIS i PUJOL, J., 1994, *Aspectes sanitaris de l'arxiu parroquial de Santa Maria de Mataró, durant els segles XVI, XVII i la primera meitat del XVIII*, tesi doctoral, Universitat de Barcelona, Facultat de Medicina.
- REHER, D. S., 1996, *La familia en España. Pasado y presente*, Madrid, Alianza Editorial.
- RENAUT, M. H., 1994, "Les contrats de mariage à Saint-Omer et à Aire-sur-la Lys au 18e siècle", *Revue Historique*, 589, p. 131-155.
- ROMERO, J., 2001, "Familial strategies of artisans during the modernization process: Barcelona, 1814-1860", *The History of the Family*, 6, p. 203-224.
- RONQUILLO, J. O., 1855, *Diccionario de Materia Mercantil, Industrial y agrícola, que contiene la indicación, la descripción y los usos de todas las mercancías*, Barcelona, Imprenta de B. Agustín Gaspar.
- ROS, C., 1997, *Les famílies menestrals a la Catalunya moderna. El cas dels menestrals d'Igualada, 1615-1750*, Treball d'Iniciació a la Recerca, Institut Univesitari d'Història Jaume Vicens Vives, Universitat Pompeu Fabra.
- ROS, C.; SANCHO, S., 2001, "La movilidad geográfica y socioprofesional de los artesanos de la Catalunya de los siglos XVII y XVIII. Un estudio local comparativo", *Papers de Demografia*, 187.
- ROSENTAL, P.-A., 1999, *Espace, famille et migrations. Les sentiers invisibles dans la France du 19e siècle*, Paris, Édition de l'École des Hautes études en Sciences Sociales.
- SALES, N. [et. al.], 1986, *Terra, treball i propietat*, Barcelona, Crítica.
- SANCHO, S., 2002, "Il declino de la fecondità catalana nel XIX secolo. Relazioni fra geografia del comportamento riproduttivo e differenze socio-professionali", *Popolazione e Storia*, 1, SIDES, p. 113-140.

- SANCHO, S.; ROS, C., 1998, "La Població de Catalunya en Prospectiva Històrica", a S. GINER (dir.), *La Societat Catalana*, Projecte Societat Catalana, Generalitat de Catalunya, Institut d'Estadística de Catalunya, p. 91-116.
- SEGARRA BLASCO, A., 1994, *Aiguardent i mercat a la Catalunya del segle XVII*, Vic, Eumo Editorial.
- SEGURA, A., 1991, "La indústria de la seda a Mataró", a *El Món de la seda a Catalunya*, Terrassa, Diputació de Barcelona, p. 225-250.
- SEWELL, W. H., 1985, *Structure and mobility: the men and the women of Marseille, 1820-1870*, Cambridge, Cambridge University Press.
- SEWELL, W. H., 1976, "Social mobility in a nineteenth-century european city: some findings and Implications", *Journal of Interdisciplinary History*, VII/2, p. 217-233.
- SHARLIN, A., 1979, "From the study of social mobility to the study of society", *American Journal of Sociology*, 85, p. 338-360.
- SHEPHARD, E. J., jr., 1996, "Movilidad social y geográfica del artesanado en el siglo XVIII: estudio de la admisión a los gremios de Dijon, 1700-90", a LÓPEZ, V.; NIETO, J. A. (eds.) *El trabajo en la encrucijada. Artesanos urbanos en la Europa de la Edad Moderna*, Madrid, Los Libros de la Catarata, p. 37-69.
- SIMÓN i TARRÉS, A., 1995, *Aproximació al pensament demogràfic a Catalunya*, Barcelona, Curial.
- SIMON i TARRÉS, A.; ANDREU, J., 1992, "Evolució demogràfica (segles XVI i XVII)", a SOBREQUÈS i CALLICÓ, J. (dir.), a *Història de Barcelona*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana i Ajuntament de Barcelona, vol. 4, p. 103-164.
- SNELL, K. D. M., 1984, "Parish registration and the study of labour mobility", *Local Population Studies*, 33, p. 29-43.
- SOLÀ, À., 1985, "Aproximació sociològica als mitjaires de Mataró (1790-1820)", *Sessió d'Estudis Mataronins*, 17 i 31 març de 1984, Mataró, Museu Arxiu de Santa Maria, Patronat Municipal de Cultura, pp. 61-75.
- SOLÀ, À.; SOLÀ, T., 1983, "Estructura professional de la manufactura, del comerç i de les professions lliberals de Mataró el 1838", Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró, *Fulls*, 18, p. 12-24.
- SOLANS, A., 1987, *Crecimiento económico y familia en les Borges Blanques en el siglo XVIII*, tesi de llicenciatura, Estudi General de Lleida.
- SOROKIN, P. A., 1927, *Social Mobility*, Nova York, Harper (edició revisada i ampliada l'any 1959, *Social and Cultural Mobility*, Glencoe, Free Press) .
- SPAGNOLI, P., 1983, "Industrialisation, protoindustrialisation and marriage", *Journal of Family History*, 8/ 3, p. 203-247.
- STONE, L., 1977, *The family, sex and marriage in England, 1500-1800* , New York, Harper and Row.

- THERNSTROM, S., 1964, *Poverty and Progress: Social Mobility in a Nineteenth Century City*, Cambridge, Massachusetts, Harvard University Press.
- THOMPSON, E.P., 1963, *The Making of the English Working Class*, Londres, Victor Gollancz.
- THOMSON, J., 1994, *Els orígens de la industrialització a Catalunya. El cotó a Barcelona, 1728-1832*, Barcelona, edicions 62.
- TILLY, C., 1987, "Family History and Social Change", *Journal of Family History*, 12, p. 319-330.
- TILLY, L. A., 1979, "Individual lives and family strategies in the French proletariat", *Journal Family History*, IV.
- TORRAS, J., 1998a, "Oficios y familias. Propuestas para interpretar la función de las cofradías menestrales en los siglos XVII y XVIII", a GONZÁLEZ PORTILLA, M; ZARRAGA SANGRONIZ, K. (eds), *Historia de la Población: Pensamiento demográfico, coyuntura y microanálisis*, IV Congreso de la Asociación de Demografía Histórica, Universidad del País Vasco, vol. II, p. 563-572.
- TORRAS, J., 1998b, "Small Towns, Craft guilds and Protoindustry in Spain", *Wirtschafts Geschichte*, Akademie Verlag, p. 79-96.
- TORRAS, J., 1994, "L'economia catalana abans del 1800", a NADAL, J., [et. al.] (dir.), *Història Econòmica de la Catalunya Contemporània*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, p. 13-38.
- TORRAS, J., 1992, "Gremio, familia y cambio económico. Pelaires y tejedores en Igualada, 1695-1765", *Revista d'Història Industrial*, 2, p. 11-30.
- TORRAS, J., 1987, "Fabricants sense fàbrica. Estudi d'una empresa llanera d'Igualada (1726-1765)", *Recerques*, 19, p. 145-160.
- TORRAS, J., 1984, "Especialización agrícola e industria rural en Cataluña en el siglo XVIII", *Revista de Historia Económica*, II, 3, p. 113-127.
- TORRAS, J., 1981, "Estructura de la indústria pre-capitalista. La draperia", *Recerques*, 11, p. 7-28.
- TORRAS, J., 1976, "Aguardiente y crisis rural. Sobre la coyuntura vitícola, 1793-1832", *Investigaciones Económicas*, 1, p. 45-67.
- TORRAS, J.; MARTÍNEZ SANTOS, V., 1995, "La manufactura i l'organització capitalista del treball", a DE RIQUER, B. (dir.), *Història, Política, Societat i Cultura dels Països Catalans*, vol. 5, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, p. 268-285.
- TORRAS i RIBÉ, J. Ma., 1976, *Evolució social i econòmica d'una família catalana de l'Antic Règim. Els Padró d'Igualada, (1642-1862)*, Barcelona, Fundació Salvador Vives Casajuana.
- TORRAS i RIBÉ, J. Ma., 1991, *Curtidores y tenerías en Cataluña: organización de un oficio pre-industrial (siglos XIV-XIX)*, Vic, Colomer Munmany.
- TORRENTS, À., 1992, "Actitudes públicas, actitudes privadas, 1610-1935", *Boletín de la Asociación de Demografía Histórica*, X/1, p. 7-29.

- TORRENTS, À., 1993, *Transformacions demogràfiques en un municipi industrial català: Sant Pere de Riudebitlles, 1608-1935*, tesi doctoral, Universitat de Barcelona.
- TORRES i SANS, X., 1992, “Activitats econòmiques”, a SOBREQÜÉS i CALLICÓ, J. (dir.), *Història de Barcelona*, vol. 4, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, Ajuntament de Barcelona, p. 213-256.
- VALERO ESCANDELL, J. R., 1986, “La implantación del Registro Civil en España (problemas de utilización en estudios demográficos)”, *Anales de la Universidad de Alicante, Historia Contemporánea*, 5, p. 87-99.
- VALLS i JUNYENT, F., 1996, *La dinàmica del canvi agrari a la Catalunya interior. L'Anoia, 1720-1860*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Ajuntament d'Igualada, Biblioteca Abat Oliba, 167.
- VENTURA MUNNÉ, M., 1991, *Lletrats i il·letrats a una ciutat de la Catalunya Moderna. Mataró, 1750-1800*, Mataró, Caixa d'Estalvis Laietana, Accèssit Premi Iluro 1990.
- VIDAL, T., 1973, *La despoblación del campo en Cataluña*, Universitat de Barcelona, tesi doctoral.
- VILALTA i ESCOBAR, M. J., 1997, “La familia de Lleida en el siglo XVI. Aspectos demográficos”, a CHACÓN JIMÉNEZ, F.; FERRER i ALÓS, Ll. (eds.), *Familia, casa y trabajo*, p. 149-160.
- VILAR, P., 1983, “Les transformacions del segle XVIII”, a NADAL i FARRERAS, J.; WOLFF, Ph. (dir.), *Història de Catalunya*, Barcelona, Oikos-tau, p. 385-420.
- VILAR, P., 1974, “La Catalunya industrial: reflexions sobre una arrencada i un destí”, *Recerques*, 3, Barcelona, p. 7-22.
- VILAR, P., 1964-66, *Catalunya dins l'Espanya moderna*, Barcelona, edicions 62, 4 vols.
- VIRÓS i PUJOLÀ, LL., (dir.), 2000, *Organització del treball preindustrial: confraries i oficis*, Barcelona, Publicacions l'Abadia de Montserrat, Biblioteca Milà i Fontanals, 36.
- WALL, R., ROBIN, J., LASLETT, P., (eds.), 1983, *Family Forms in Historic Europe*, Cambridge, Cambridge University Press, p. 65-104.
- WEISS, P., 1986, *La mobilité sociale*, Paris, Presses Universitaires de France, Que sais-je?, 2266.
- WOOLF, S. J., 1993, “Introduction”, a WOOLF, S.J. (ed.) *Espaces et familles dans l'Europe du Sud à l'âge moderne*, Paris, p. 8-10.
- WRIGLEY, E. A., 1987, *People, cities and wealth: the transformation of traditional society*, Oxford, Basil Blackwell.
- WRIGLEY, E. A.; SCHOFIELD, R., 1981, *The population history of England, 1541-1871: A Reconstruction*, Cambridge.
- ZAMORA, F. de, 1973, *Diario de los viajes hechos en Cataluña*, Barcelona, Curial.

**LES ESTRATÈGIES FAMILIARS I LA MOBILITAT SOCIAL
DELS MENESTRALS A CATALUNYA: SEGLES XVII-XIX.**

El cas de Mataró
(volum II: Annexes)

Tesi doctoral:
Carme Ros Navarro

Sota la direcció de:
Jaume Torras Elias

Barcelona, novembre 2003

Institut Universitari d'Història Jaume Vicens Vives
Universitat Pompeu Fabra

ÍNDEX DE FIGURES

Capítol 2

Taula 2.1 Els oficis classificats segons la branca d'activitat i el període	13
Taula 2.2 Les localitats registrades en els llibres de matrimonis. Algunes consideracions	
• Maresme	20
• Alt Camp	21
• Alt Empordà	21
• Alt Penedès	22
• Alt Urgell	22
• Alta Ribagorça	23
• Anoia	23
• Bages	24
• Baix Camp	24
• Baix Ebre	25
• Baix Empordà	25
• Baix Llobregat	26
• Baix Penedès	26
• Barcelonès	27
• Berguedà	27
• Cerdanya	28
• Conca de Barberà	28
• Garraf	28
• Garrigues	29
• Garrotxa	29
• Gironès	30
• Montsià	30
• Noguera	30
• Osona	31
• Pallars Jussà	32
• Pallars Sobirà	32
• Pla de l'Estany	32
• Pla d'Urgell	33
• Priorat	33
• Ribera d'Ebre	33
• Ripollès	33
• Segarra	34
• Segrià	34
• Selva	35

• Solsonès	35
• Tarragonès	36
• Terra Alta	36
• Urgell	36
• Val d'Aran	37
• Vallès Occidental	37
• Vallès Oriental	37
• Localitats d'Espanya	39
• Localitats de França	43
• Localitats de l'Estranger	46

Capítol 3

Taula 3.1 Evolució del nombre de baptismes, òbits i matrimonis	51
Taula 3.2 Evolució decennal de la població autòctona i forana casada a Mataró	55
Taula 3.3 Lloc de procedència dels homes i les dones casades a Mataró per períodes	56
Gràfic 3.1 Les taxes de natalitat, mortalitat i nupcialitat calculades entre 1787 i 1868	60
Mapa 1. Comarques de naixement dels homes casats a Mataró, 1627-1684	61
Mapa 2. Comarques de naixement dels homes casats a Mataró, 1685-1783	61
Mapa 3. Comarques de naixement dels homes casats a Mataró, 1784-1826	61
Mapa 4. Comarques de naixement dels homes casats a Mataró, 1827-1868	61
Mapa 5. Comarques de naixement de les dones casades a Mataró, 1627-1684	62
Mapa 6. Comarques de naixement de les dones casades a Mataró, 1685-1783	62
Mapa 7. Comarques de naixement de les dones casades a Mataró, 1784-1826	62
Mapa 8. Comarques de naixement de les dones casades a Mataró, 1827-1868	62

Capítol 4

Taula 4.1 Oficis dels francesos casats a Mataró	65
Taula 4.2 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de mitger per decennis	66
Taula 4.3 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de pentiner per decennis	67
Taula 4.4 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de paraire per decennis	67
Taula 4.5 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de teixidor per decennis	68
Taula 4.6 Lloc de procedència dels forans registrats en les indianes per decennis	71
Taula 4.7 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de tintorer per decennis	71
Taula 4.8 Lloc de procedència dels forans registrats com a fabricants per decennis	71
Taula 4.9 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de filador per decennis	72
Taula 4.10 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de teixidor de lli per decennis	73
Taula 4.11 Lloc de procedència dels forans registrat en l'ofici de veler per decennis	75
Taula 4.12 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de passamaner per decennis	76
Taula 4.13 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de velluter per decennis	76
Taula 4.14 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de mitger de seda per decennis	76

Taula 4.15 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de perxer per decennis	77
Taula 4.16 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de torcedor de seda per decennis	77
Taula 4.17 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de vidrier per decennis	78
Taula 4.18 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de corder per decennis	79
Taula 4.19 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de boter per decennis	80
Taula 4.20 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de sastre per decennis	81
Taula 4.21 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de mestre de cases per decennis	83
Taula 4.22 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de serrador per decennis	84
Taula 4.23 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de fuster per decennis	85
Taula 4.24 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de clavetaire per decennis	87
Taula 4.25 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici d'armer per decennis	87
Taula 4.26 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de daguer per decennis	88
Taula 4.27 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de ferrer per decennis	89
Taula 4.28 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de serraller per decennis	90
Taula 4.29 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de sabater per decennis	91
Taula 4.30 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de blanquer per decennis	93
Taula 4.31 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de mariner per decennis	94
Taula 4.32 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de pescador per decennis	95
Taula 4.33 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de calafat per decennis	96
Taula 4.34 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de mestre d'aixa per decennis	96
Taula 4.35 Lloc de procedència dels forans registrats com a adroguers i candelers per decennis	97
Taula 4.36 Lloc de procedència dels forans registrats com a botiguers de draps per decennis	98
Taula 4.37 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de semoler per decennis	99
Taula 4.38 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de xocolater per decennis	99
Taula 4.39 Lloc de procedència dels forans registrats com a comerciants per decennis	100
Taula 4.40 Lloc de procedència dels forans registrats com a negociants per decennis	101
Taula 4.41 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de traginer per decennis	102
Taula 4.42 Lloc de procedència dels forans registrats en l'ofici de carreter per decennis	103
Taula 4.43 Evolució de l'origen geogràfic dels nuvis segons els sectors d'activitat (absoluts)	104

Capítol 5

Taula 5.1 Origen professional dels nouvinguts a l'ofici. Oficis i períodes (percentatge)	107
Taula 5.2 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de mariner	111
Taula 5.3 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de pescador	112
Taula 5.4 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de mitger	113
Taula 5.5 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de teixidor	114
Taula 5.6 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de jornalier	115
Taula 5.7 Ofici dels pares dels nouvinguts a les indians	116
Taula 5.8 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de teixidor de lli	116

Taula 5.9 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de veler	117
Taula 5.10 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de vidrier	118
Taula 5.11 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de corder	118
Taula 5.12 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de sabater	119
Taula 5.13 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de sastre	120
Taula 5.14 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de mestre de cases	121
Taula 5.15 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de boter	121
Taula 5.16 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de fuster	122
Taula 5.17 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de clavetaire	123
Taula 5.18 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de daguer	123
Taula 5.19 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de ferrer	124
Taula 5.20 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de serraller	125
Taula 5.21 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de blanquer	126
Taula 5.22 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici d'adroguer i candeler	127
Taula 5.23 Ofici dels pares dels nouvinguts com a botiguer de draps	128
Taula 5.24 Ofici dels pares dels nouvinguts als oficis de l'alimentació	128
Taula 5.25 Ofici dels pares dels nouvinguts com a comerciants	129
Taula 5.26 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de traginer i carreter	130
Taula 5.27 Destí professional dels fills de mariners que no treballen en el mateix...	131
Taula 5.28 Destí professional dels fills de pescadors que no treballen en el mateix ...	131
Taula 5.29 Destí professional dels fills de mitgers que no treballen en el mateix ...	131
Taula 5.30 Destí professional dels fills de teixidors que no treballen en el mateix...	132
Taula 5.31 Destí professional dels fills de jornalers que no treballen en el mateix ...	132
Taula 5.32 Destí professional dels fills dels indiaires que no treballen en el mateix...	132
Taula 5.33 Destí professional dels fills de teixidors de lli que no treballen en el mateix ofici ...	133
Taula 5.34 Destí professional dels fills de velers que no treballen en el mateix ofici que el seu pare	133
Taula 5.35 Destí professional dels fills de vidriers que no treballen en el mateix ofici que el seu pare	133
Taula 5.36 Destí professional dels fills de corders que no treballen en el mateix ofici que el seu pare	134
Taula 5.37 Destí professional dels fills de sabaters que no treballen en el mateix ofici que el seu pare	134
Taula 5.38 Destí professional dels fills de sastres que no treballen en el mateix ofici que el seu pare	134
Taula 5.39 Destí professional dels fills de mestres de cases que no treballen	135
Taula 5.40 Destí professional dels fills de boters que no treballen en el mateix ofici que el seu pare	135
Taula 5.41 Destí professional dels fills de fusters que no treballen en el mateix ofici que el seu pare	135
Taula 5.42 Destí professional dels fills de clavetaires que no treballen en el mateix ...	136
Taula 5.43 Destí professional dels fills de daguers que no treballen en el mateix ofici que el seu pare	136
Taula 5.44 Destí professional dels fills de ferrers que no treballen en el mateix ofici que el seu pare	136
Taula 5.45 Destí professional dels fills de serrallers que no treballen en el mateix ...	137
Taula 5.46 Destí professional dels fills de blanquers que no treballen en el mateix ...	137
Taula 5.47 La mobilitat ocupacional del conjunt de nuvis casats a Mataró per decennis	138
Gràfic 5.1 Transmissió intergeneracional de l'ofici i supervivència dels pares. Oficis i períodes	139

Capítol 6

Taula 6.1 Oficis dels sogres dels mariners	145
Taula 6.1.1 Sectors i banques d'activitat dels sogres dels mariners que no treballen en ...	145
Taula 6.2 Oficis dels sogres dels pescadors	146
Taula 6.2.1 Sectors i banques d'activitat dels sogres dels mariners que no treballen en ...	146
Taula 6.3 Oficis dels sogres dels mitgers	147
Taula 6.3.1 Sectors i banques d'activitat dels sogres dels mitgers que no treballen en ...	147
Taula 6.4 Oficis dels sogres dels teixidors	148
Taula 6.4.1 Sectors i banques d'activitat dels sogres dels teixidors que no treballen en ...	148
Taula 6.5 Oficis dels sogres dels jornalers	149
Taula 6.5.1 Sectors i banques d'activitat dels sogres dels jornalers que no treballen en ...	149
Taula 6.6 Oficis dels sogres dels indiaires	150
Taula 6.6.1 Sectors i banques d'activitat dels sogres dels indiaires que no treballen en ...	150
Taula 6.7 Oficis dels sogres dels teixidors de lli	151
Taula 6.7.1 Sectors i banques d'activitat dels sogres dels teixidors de lli que no treballen en ...	151
Taula 6.8 Oficis dels sogres dels velers	152
Taula 6.8.1 Sectors i banques d'activitat dels sogres dels velers que no treballen en el mateix ofici	152
Taula 6.9 Oficis dels sogres dels vidriers	153
Taula 6.9.1 Sectors i banques d'activitat dels sogres dels vidriers que no treballen en ...	153
Taula 6.10 Oficis dels sogres dels corders	154
Taula 6.10.1 Sectors i banques d'activitat dels sogres dels corders que no treballen en ...	154
Taula 6.11 Oficis dels sogres dels sabaters	155
Taula 6.11.1 Sectors i banques d'activitat dels sogres dels sabaters que no treballen en ...	155
Taula 6.12 Oficis dels sogres dels sastres	156
Taula 6.12.1 Sectors i banques d'activitat dels sogres dels sastres que no treballen en ...	156
Taula 6.13 Oficis dels sogres dels mestres de cases	157
Taula 6.13.1 Sectors i banques d'activitat dels sogres dels mestres de casa que no treballen en ...	157
Taula 6.14 Oficis dels sogres dels boters	158
Taula 6.14.1 Sectors i banques d'activitat dels sogres dels boters que no treballen en	158
Taula 6.15 Oficis dels sogres dels fusters	159
Taula 6.15.1 Sectors i banques d'activitat dels sogres dels fusters que no treballen en ...	159
Taula 6.16 Oficis dels sogres dels clavetaires	160
Taula 6.16.1 Sectors i banques d'activitat dels sogres dels clavetaires que no treballen en ...	160
Taula 6.17 Oficis dels sogres dels daguers	161
Taula 6.17.1 Sectors i banques d'activitat dels sogres dels daguers que no treballen en ...	161
Taula 6.18 Oficis dels sogres dels ferrers	162
Taula 6.18.1 Sectors i banques d'activitat dels sogres dels ferrers que no treballen en ...	162
Taula 6.19 Oficis dels sogres dels serrallers	163

Taula 6.19.1 Sectors i banques d'activitat dels sogres dels serrallers que no treballen en...	163
Taula 6.20 Oficis dels sogres dels blanquers	164
Taula 6.20.1 Sectors i banques d'activitat dels sogres dels blanquers que no treballen en ...	164
Taula 6.21 Oficis dels sogres dels adroguers i candelers	165
Taula 6.21.1 Sectors i banques d'activitat dels sogres dels adroguers i candelers que no treballen...	165
Taula 6.22 Oficis dels sogres dels botiguers de draps	166
Taula 6.22.1 Sectors i banques d'activitat dels sogres dels botiguers de draps que no treballen...	166
Taula 6.23 Oficis dels sogres dels que treballen en l'alimentació	167
Taula 6.23.1 Sectors i banques d'activitat dels sogres dels de l'alimentació que no treballen en...	167
Taula 6.24 Oficis dels sogres dels comerciants	168
Taula 6.24.1 Sectors i banques d'activitat dels sogres dels comerciants que no treballen en...	168
Taula 6.25 Oficis dels sogres dels traginers i carreters	169
Taula 6.25.1 Sectors i banques d'activitat dels sogres dels traginers i carreters que no...	169
Taula 6.26 Els cognoms més representatius de l'ofici de mariner	170
Taula 6.27 Els cognoms més representatius de l'ofici de pescador	170
Taula 6.28 Els cognoms més representatius de l'ofici de mitger	171
Taula 6.29 Els cognoms més representatius de l'ofici de teixidor	171
Taula 6.30 Els cognoms més representatius de l'ofici de jornalier	172
Taula 6.31 Els cognoms més representatius de les indianes	172
Taula 6.32 Els cognoms més representatius de l'ofici de teixidor de lli	172
Taula 6.33 Els cognoms més representatius de l'ofici de veler	173
Taula 6.34 Els cognoms més representatius de l'ofici de vidrier	173
Taula 6.35 Els cognoms més representatius de l'ofici de corder	173
Taula 6.36 Els cognoms més representatius de l'ofici de sabater	174
Taula 6.37 Els cognoms més representatius de l'ofici de sastre	174
Taula 6.38 Els cognoms més representatius de l'ofici de mestre de cases	175
Taula 6.39 Els cognoms més representatius de l'ofici de boter	175
Taula 6.40 Els cognoms més representatius de l'ofici de fuster	175
Taula 6.41 Els cognoms més representatius de l'ofici de clavetaire	176
Taula 6.42 Els cognoms més representatius de l'ofici de daguer	176
Taula 6.43 Els cognoms més representatius de l'ofici de ferrer	176
Taula 6.44 Els cognoms més representatius de l'ofici de serraller	177
Taula 6.45 Els cognoms més representatius de l'ofici de blanquer	177
Taula 6.46 Els cognoms més representatius dels adroguers i candelers	177
Taula 6.47 Els cognoms més representatius dels botiguers de draps	178
Taula 6.48 Els cognoms més representatius dels oficis de l'alimentació	178
Taula 6.49 Els cognoms més representatius dels comerciants	178
Taula 6.50 Els cognoms més representatius de l'ofici de traginer i carreter	179
Taula 6.51 Les estratègies matrimonials i l'origen geogràfic segons l'ofici	180
Taula 6.52 Oficis dels marits de les dones vídues que es casen amb cònjuges del mateix ofici	184

Taula 6.53 Sectors d'activitat en què s'ocupen l'anterior i l'actual marit de les vídues que es ...	184
Taula 6.54 Correspondència entre l'ofici del nuvi, el pare de la núvia i el pare del nuvi per períodes	185
Taula 6.55 Estratègies matrimonials segons els sectors d'activitat (absoluts)	189
Taula 6.56 Evolució de les estratègies matrimonials per decennis (absoluts)	189
Gràfic 6.1 Correlació entre l'endogàmia socioprofessional dels matrimonis i l'expansió de l'ofici	190

Arbres Genealògics

Arbre 1. Alomar	195
Arbre 2. Baell	196
Arbre 3. Baladia	197
Arbre 4. Balansó	198
Arbre 5. Bunyol	199
Arbre 6. Carbonell	200
Arbre 7. Casamitjana	201
Arbre 8. Casellas	202
Arbre 9. Graner	203
Arbre 10. Martorell	204
Arbre 11. Puig	205
Arbre 12. Perdejordi	206
Arbre 13. Pou	207
Arbre 14. Recoder	208
Arbre 15. Renter	209
Arbre 16. Sala	210
Arbre 17. Vilardebó	211

Nota: per problemes tècnics les pàgines apaïssades no porten número de pàgina.

Capítol 2: Annex

Taula 2.1 Els oficis classificats segons la branca d'activitat i el sector d'activitat i el període en què es registren

Sector d'activitat	Branca d'activitat	Ofici	Període	
1. AGRICULTURA		bracer	1635-1867	
		carboner	1840-1844	
		hortolà	1634-1868	
		llaurador	1819-1868	
		lleyetaire	1633	
		moliner	1637-1858	
		pagès	1627-1850	
	pastor	1635-1859		
	treballador	1627-1868		
2. MARINERIA i PESCA	2.1 Drassanes			
		calafat	1641-1854	
		fuster de ribera	1808-1864	
		mestre d'aixa	1627-1713	
	2.2 Marineria		mariner	1627-1868
			navegant	1806
			patró de barco	1751-1865
			pilot	1787-1866
	2.3 Pesca		coraler	1711
			pescador	1627-1868
	3. MENESTRALS	3.1 Tèxtil		
			bataner	1863
			brodador	1754
estisorer			1708-1780	
fabricant			1772-1848	
fabricant de betes			1804	
fabricant de filats			1820-1844	
fabricant de mitges			1799-1813	
filador			1824-1838	
jornaler			1738-1868	
majorodorm de fàbrica			1858-1865	
majorodorm de filats			1867	
mitger			1767-1868	
mitger de teler			1760-1866	
parador de màquines			1857	
pentiner			1683-1868	
peó de fàbrica			1797	
teixidor		1642-1868		
tintorer		1670-1779		
torcedor		1748-1831		
3.1.1 Cotó			cotoner	1690-1782
			fabricant de cotó	1815-1839
			fabricant d'indianes	1747-1830
			indiaire	1760
			mitger de cotó	1803-1817
			pintador	1791-1866
			pintador d'indianes	1753-1812
			pintaire	1841-1851
			teixidor de cotó	1811-1860
			teixidor d'indianes	1784-1819
		3.1.2 Llana		abaixador
			fabricant de llana	1813
			paraire	1709-1850
	teixidor de llana		1814-1817	
	torcedor de llana		1729	
3.1.3 Lli		teixidor de lli	1627-1860	
		pentiner de cànem	1853-1864	
3.1.4 Seda		cinter	1698-18132	
		cordomer	1855-1857	
		fabricant de mitges de seda	1749-1783	
		galoner	1784-1857	
		mitger de seda	1754-1836	
		passamaner	1631-1842	
	perxer	1656-1810		

Sector d'activitat	Branca d'activitat	Ofici	Període
		puntaire	1748-1775
		teixidor de seda	1760-1769
		tintorer de seda	1685-1795
		tirador d'or	1859
		seder	1729-1799
		veler	1633-1850
		velluter	1686-1822
	3.2 Vidre i Terrissa		
		fabricant d'olles	1832
		fabricant de vidre	1809
		gerrer	1702-1850
		oller	1627-1835
		terrissar	1852-1868
		vidrier	1627-1868
		vidrier de llum	1682-1810
	3.3 Espart i Cànem		
		cisteller	1637-1868
		corder	1631-1851
		espartenyer	1853-1868
		esparter	1636-1857
	3.4 Pell		
		aluder	1850
		assaonador	1637-1842
		baster	1629-1850
		beiner	1743
		blanquer	1638-1851
		corretger	1798
		curtidor	1810-1868
		guanter	1757-1785
		guarnimenter	1653-1867
		peller	1837-1844
		sabater	1629-1868
	3.5 Confecció		
		calceter	1715-1836
		calsoner	1822
		fabricant de botons	1856
		fabricant de capes	1855
		fabricant de sombreros	1810
		matalasser	1666-1854
		sastre	1629-1868
		sombrerer	1639-1867
	3.6 Metall		
		aguller	1701-1864
		calderer	1633-1855
		clavetaire	1650-1848
		courer	1727-1849
		daguer	1640-1860
		espaser	1656
		estanyer	1801
		fabricant d'agulles	1816-1825
		fabricant de claus	1811
		fargaire	1719
		ferrer	1627-1865
		ferrer de cintons	1686
		ferrer de tall	1690-1849
		frener	1816
		fundidor	1858-1866
		fundidor de ferro	1848-1863
		ganiveter	1826-1846
		llauner	1822-1846
		manyà/serraller	1629-1868
		seller	1709-1792
	3.6.1 Armes de foc		
		armer	1783-1843
		encepador	1686-1849
		pedrenyaler	1627-1715

Sector d'activitat	Branca d'activitat	Ofici	Període
	3.7 Fusta i Construcció		
		arquitecte	1845-1859
		baguler	1844
		cadiraire	1761-1865
		ebenista	1857-1868
		fabricant de carros	1801-1857
		fuster	1627-1868
		lapidaire	1726-1744
		manobre	1829-1850
		mestre de cases	1632-1868
		peo de paleta	1855
		picapedrer	1798-1857
		pintor	1627-1868
		rajoler	1631-1858
		serrador	1633-1966
		torner	1670-1862
	3.8 Boter		
		barriler	1787
		boter	1627-1847
	3.9 Paper		
		enquadrador	1851
		estamper	1759-1829
		fabricant de cartes	1804-1816
		fabricant de paper	1820-1838
		impressor	1816-1858
		llibreter	1655-1845
		paperer	1762-1823
	3.10 Arts plàstiques i música		
		argenter	1629-1846
		corder de viola	1713-1812
		daurador	1670-1864
		dibuixant	1866
		fabricant de cordes de viola	1813
		escultor	1664-1862
		gravador	1792-1825
		guitarer	1711-1763
		plater	1854-1859
	3.11 Altres		
		cabellaire	1746-1777
		capser	1835-1859
		fabricant de "anzuelos"	1866
		fabricant de sabó	1837
		fabricant de xarxes de pesca	1860
		perruquer	1726-1849
		quinquellaire	1761-1858
		rellotger	1810-1819
		saboner	1710
		taponer	1856
4. PROFESSIONS LIBERALS			
	4.1 Apotecari		
		apotecari	1635-1867
		doctor en farmàcia	1812-1824
		farmacèutic	1828-1867
		llicenciat en farmàcia	1813-1833
	4.2 Medicina		
		cirurgia	1629-1868
		doctor en cirurgia	1822
		doctor en medicina	1641-1840
		llicenciat en cirurgia	1819-1834
		llicenciat en medicina	1864
		metge titulat	1827
		practicant de cirurgia	1812-1827
	4.3 Dret		
		advocat	1810
		advocat i propietari	1850-1860
		advocat i regidor perpetuo	1785
		batxiller en dret	1834
		causidic	1728-1865
		causidic de numero	1817
		cursant en lleis	1822
		doctor en dret	1706-1766

Sector d'activitat	Branca d'activitat	Ofici	Període
	3.7 Fusta i Construcció		
		arquitecte	1845-1859
		baguler	1844
		cadiraire	1761-1865
		ebenista	1857-1868
		fabricant de carros	1801-1857
		fuster	1627-1868
		lapidaire	1726-1744
		manobre	1829-1850
		mestre de cases	1632-1868
		peo de paleta	1855
		picapedrer	1798-1857
		pintor	1627-1868
		rajoler	1631-1858
		serrador	1633-1966
		torner	1670-1862
	3.8 Boter		
		barriler	1787
		boter	1627-1847
	3.9 Paper		
		enquadernador	1851
		estamper	1759-1829
		fabricant de cartes	1804-1816
		fabricant de paper	1820-1838
		impressor	1816-1858
		llibreter	1655-1845
		paperer	1762-1823
	3.10 Arts plàstiques i música		
		argenter	1629-1846
		corder de viola	1713-1812
		daurador	1670-1864
		dibuixant	1866
		fabricant de cordes de viola	1813
		escultor	1664-1862
		gravador	1792-1825
		guitarrer	1711-1763
		plater	1854-1859
	3.11 Altres		
		cabellaire	1746-1777
		capser	1835-1859
		fabricant de "anzuelos"	1866
		fabricant de sabó	1837
		fabricant de xarxes de pesca	1860
		peruquer	1726-1849
		quinquellaire	1761-1858
		rellotger	1810-1819
		saboner	1710
		taponer	1856
4. PROFESSIONS LIBERALS			
	4.1 Apotecari		
		apotecari	1635-1867
		doctor en farmàcia	1812-1824
		farmacèutic	1828-1867
		llicenciat en farmàcia	1813-1833
	4.2 Medicina		
		cirurgia	1629-1868
		doctor en cirurgia	1822
		doctor en medicina	1641-1840
		llicenciat en cirurgia	1819-1834
		llicenciat en medicina	1864
		metge titulat	1827
		practicant de cirurgia	1812-1827
	4.3 Dret		
		advocat	1810
		advocat i propietari	1850-1860
		advocat i regidor perpetuo	1785
		batxiller en dret	1834
		causidic	1728-1865
		causidic de numero	1817
		cursant en lleis	1822
		doctor en dret	1706-1766

Sector d'activitat	Branca d'activitat	Ofici	Període
		escrivent	1635-1867
		escrivent de notari	1827
		escrivent en la aduana de Mataró	1773
		llettrat	1849
		notari	1632-1851
		passant	1858
		passant de causidic	1846-1852
		passant de notari	1859
		practicant de notari	1821-1852
	4.4 Rendistes		
		burgès	1645-1727
		cavaller	1793
		ciutadà honrat	1644-1700
		ciutadà honrat de Barcelona	1637-1868
		familiar del Sant Ofici	1780-1802
		hissendat	1823-1861
		noble	1720-1715
		propietari	1848-1866
	4.5 Administració		
		administrador de l'aduana	1812
		administrador de correus	1810
		administrador de rendes reals	1824
		agregat de matrícula	1817
		administrador del ferrocarril	
		aguatzil	1764
		aguatzil de la matrícula	1795
		aguatzil de marina	1768
		consell de sa magestat	1768
		dependent de la ronda de Mataró	1828
		dependent de les reals rendes	1794-1815
		dependent del resguard	1814-1826
		dependent de loteria	1857
		empleat de correus	1860
		governador de la present ciutat i corregiment	1793
		mestre de rendes	1802
		mesurador	1849-1854
		ministre de les rendes reals	1774-1811
		ministre del resguard	1797
		mosso de les rendes extraordinaries	1817-1823
		mosso de les rendes volants	1818-1850
		oficial de l'administració de correus	1780
		oficial de la contaduria	1758
		oficial de la real contaduria de l'exercit	1809
		oficial de la secretaria general de provincia	1813
		oficial de les rendes	1840
		oficial de llibres d'aduana	1750-1777
		oficial major de la contaduria de Barcelona	1765
		oficial obra de coral	1725
		oficial primer de llibre	1866
		oficial supernumerari del ministeri de marina	1794
		procurador	1772-1823
		procurador jurisdiccional	1763
		promotor fiscal	1863
		regidor	1724-1819
		secretari de la governació	1827-1828
		tauler del general	1646
		visitador	1793
		visitador de Real rendes	1793
5. ESTAMENT MILITAR		alferes	1748-1798
		alferes de navio i capità del port	1818
		brigadier	1800-1848
		cabo	1784-1817
		cabo de rendes	1804
		cabo del barco del pont de Barcelona de Rendes Reals	1729
		cabo del real resguard del Principat de Catalunya	1827
		cabo primer	1805-1819
		cadet	1729-1751

Sector d'activitat	Branca d'activitat	Ofici	Període
		cap d'esquadra	1724-1739
		cap d'esquadra de granaders	1736
		cap d'esquadra i capità	1748
		cap de la guàrdia	1771
		capità	1787-1851
		capità agregat a l'estat major	1818
		capità d'infanteria	1720-1851
		capità d'infanteria i tinent artilleria	1838
		capità d'infermeria i tinent del batalló	1825
		capità de dragons	1760
		capità del regiment de cavalleria	1743-1827
		capità graduat	1848-1855
		capità graduat i tinent	1853
		capità reformat de la Infanteria Española	1695
		capità retirat	1821
		carabiner	1836-1866
		comandant i capità	1847-1860
		comissari de guerra de marina retirat	1835
		coronel graduat i capità del regiment de cavalleria	1727-1762
		dragó del regiment	1795
		fusiller	1747
		granader	1722-1825
		grumet del vapor de guerra	1844
		guàrdia civil	1851
		infermer de l'Hospital militar	1795-1814
		mariscal	1800
		mestre de l'esquadra	1818
		militar	1727-1852
		mosso d'esquadra	1835
		músic de regiment	1714-1820
		oficial de marina	1818
		oficial primer de la infanteria de la capitania general de Catalunya	1866
		oficial segon del ministeri de marina i comptador de la província de Mataró	1818
		oficial supernumerari del ministeri de marina	1794
		primer pilot de la guàrdia d'alferes de navio i capità del port de Mataró	1769
		primer tinent	1735
		primer tinent del regiment de las reals guardas valonas	1757
		sergent	1661-1840
		soldat	1662-1853
		subtinent	1799-1837
		tambor	1714-1795
		tinent	1714-1860
		trompeta	1721-1752
6. EDUCACIÓ			
		ajudant de mestre de primera educacio	1828
		estudiant	1746
		mestre d'ensenyar	1668-1770
		mestra d'instrucció primària	1855-1859
		mestre d'escriure	1737
		mestre de llegir	1696-1705
		mestre de llegir, escriure i comptar	1735
		mestre de minyons	1650-1769
		mestre de primera educacio	1824-1849
		mestre de primeres lletres	1775-1849
		professor de primera educacio	1827-1833
		professor de segona ensenyansa	1862
		professor	1844
		professor de dibuix	1862
		real acadèmic i mestre de primera educació	1811
7. COMERÇ			
	7.1 Adrogueria		
		adroguer	1634-1868
		candeler	1631-1844
		candeler de cera	1644-1778
		candeler de seu	1663-1784
		fabricant de veles de seu	1834
	7.2 Botiga		
		botiguer	1655-1864
		botiguer de draps	1631-1656
		botiguer de pany	1745-1755
		botiguer de sedes	1764-1810
		mercer	1632-1751

Sector d'activitat	Branca d'activitat	Ofici	Període
	7.3 Alimentació		
		arengader	1717-1845
		cafeter	1811-1847
		carnisser	1635-1868
		confiter	1830-1866
		fideuer	1796-1849
		flequer	1637-1762
		forner	1643-1868
		hostaler	1736-1845
		mosso de cafè	1861
		mosso d'hostal	1820-1860
		pastisser	1775-1755
		revenedor	1852-1866
		semoler	1697-1867
		taverner	1634-1866
		tender	1855-1865
		xocolater	1745-1861
	7.4 Comerç		
		comerciant	1724-1868
		marxant	1637-1847
		mercader	1631-1856
		negociant	1627-1867
		corredor de canvis	1763
		corredor d'orella	1707-1726
8. TRANSPORT			
		bastaix	1840-41
		caleser	1739-1865
		camalic	1810-1851
		conductor de carros	1839
		carreter	1629-1868
		carromater	1852
		cotxer	1714-1786
		llogater de mules	1773
		mestre de carretes	1655-1763
		tartaner	1819-1848
		traginer	1629-1865
9. ALTRES			
		actor	1857-1865
		ajudant de càmera	1777
		cec	1719
		comediant	1842
		còmic	1832
		criat	1727-1776
		cuiner	1860-1864
		empleat del ferrocarril	1852
		empleat del telègraf	1852
		florista	1867
		fogonista	1864
		gitano	1735-1776
		jardiner	1868
		manescal/veterinari	1784-1867
		maquinista del ferrocarril	1853-1862
		músic	1724-1868
		oracioner	1725-1826
		vigilant del ferrocarril	1864

2.2. Les localitats registrades en els llibres de matrimonis de la parròquia de Santa Maria de Mataró entre el 1627 i el 1868. Algunes observacions

MARESME

Municipi actual*	Nom parròquia* *	Bisbat	Observacions****
Alella	Sant Feliu d'Alella	Barcelona	
Arenys de Mar	Santa Maria d'Arenys de Mar	Girona	l'any 1717 apareix com a municipi
Arenys de Munt	Sant Martí d'Arenys de Munt	Girona	l'any 1717 es segrega Arenys de Mar. Fins aleshores es nominava "Arenys"
Argentona	Sant Julià d'Argentona	Barcelona	
<i>veïnat del Cros</i>		Barcelona	
Cabrera de Mar	Sant Feliu de Cabrera	Barcelona	
<i>Agell</i>		Barcelona	
Cabrils		Barcelona	fins a l'any 1842 no apareix com a municipi. Estava agregat a Vilassar de Dalt
Caldes d'Estrac		Barcelona	
Canet de Mar	Sant Pere de Canet	Girona	
Dosrius	Sant Iscle i Sta. Victòria de Dosrius	Barcelona	
<i>Canyamars</i>		Barcelona	
<i>el Far</i>	<i>Sant Andreu del Far</i>	Barcelona	l'any 1717 s'agrega a Dosrius
Sant Andreu de Llavaneres		Barcelona	l'any 1717 s'agrega a Dosrius
Sant Vicenç de Montalt		Barcelona	l'any 1717 es segrega Sant Vicenç de Montalt. Fins aleshores es nominava "Llavaneres"
Sant Vicenç de Montalt		Barcelona	l'any 1717 apareix com a municipi
Malgrat de Mar		Girona	
Masnou, el		Barcelona	
Masnou, el		Barcelona	
Mataró		Barcelona	
<i>veïnat de Cirera</i>		Barcelona	
<i>veïnat de Mata</i>	Sant Martí de Mata/ Sant Miquel de Mat	Barcelona	
<i>veïnat de Valleix</i>		Barcelona	
<i>veïnat de Trajà</i>		Barcelona	entre l'any 1931 i el 1936 se segrega de Tiana
Montgat		Barcelona	
Orrius		Barcelona	
Palafolls	Sant Genís de Palafoles	Girona	
Premià de Dalt	Sant Pere de Premià	Barcelona	l'any 1787 es segrega Premià de Mar. Fins aleshores es nominava "Premià"
Premià de Mar		Barcelona	l'any 1787 apareix com a municipi
St. Cebrià de Vallalta		Barcelona	
St. Iscle de Vallalta		Barcelona	
St. Pol de Mar		Girona	
Sta. Susanna		Girona	
Teià	St. Martí de Teià	Barcelona	
Tiana	St. Cebrià de Tiana	Barcelona	entre l'any 1931 i el 1936 se segrega Montgat
Tordera	St. Esteve de Tordera	Girona	
<i>Horsavinyà</i>		Girona	l'any 1930 s'aagrega a Tordera
<i>St. Pere de Riu</i>		Girona	l'any 1857 s'aagrega a Tordera
<i>Vallmanya</i>		Girona	l'any 1857 s'aagrega a Tordera
Vilassar de Dalt	St. Genís de Vilassar	Barcelona	l'any 1787 es segrega Vilassar de Mar. Fins aleshores es nominava "Vilassar"
Vilassar de Mar	St. Joan de Vilassar	Barcelona	l'any 1787 apareix com a municipi

ALT CAMP

Municipi actual*	Nom parròquia**	Bisbat	Observacions***
Alió		Tarragona	
Bràfim		Tarragona	
Cabra del Camp		Tarragona	
Pla de Santa Maria		Tarragona	
Valls		Tarragona	
Vila-rodona		Tarragona	

ALT EMPORDÀ

Municipi actual*	Nom parròquia**	Bisbat	Observacions***
Aguilana		Girona	
Bàscara		Girona	
Cabanes		Girona	
Cadaques		Girona	
<i>Camallera</i>		Girona	
Cantallops		Girona	l'any 1857 s'agrega al municipi de Saus
Castelló d'Empúries		Girona	
Darnius		Girona	
Escala, l'		Girona	
Figueres		Girona	
Garriguella		Girona	
Jonquera, la		Girona	
Lladó		Girona	
Llançà		Girona	
Llers		Girona	
Maçanet de Cabrenys		Girona	
Navata		Girona	
Ordis		Girona	
Peralada		Girona	
Rabós		Girona	
Roses		Girona	
Sant Climent Sescebes		Girona	
Sant Llorenç de la Muga		Girona	
Sant Mori		Girona	
Sant Pere Pescador		Girona	
Selva de Mar, la		Girona	
Terrades		Girona	
Vajol, la		Girona	
Vila-sacra		Girona	
Vilabertran		Girona	
Vilajuïga		Girona	
Vilaur		Girona	

ALT PENEDEÈS

Municipi actual*	Nom parròquia* *	Bisbat	Observacions***
Avinyonet del Penedès		Barcelona	
<i>Gunyoles, les</i>		Barcelona	l'any 1857 s'agrega a Avinyonet del Penedès
<i>Sant Sebastià dels Gorcs</i>		Barcelona	l'any 1553 s'agrega a Avinyonet del Penedès
Cabanyes	Sant Cebrià de Cabanyes	Barcelona	
Castellet i la Gornal		Barcelona	municipi creat l'any 1553 per la unificació de Castellet i la Gornal
<i>Castellet</i>		Barcelona	l'any 1553 s'unifica amb la Gornal
<i>Gornal</i>		Barcelona	l'any 1553 s'unifica amb Castellet
Castellví de la Marca	Sant Miquel de Castellví	Barcelona	
Gelida	Sant Pere de Gelida	Barcelona	
Granada, la		Barcelona	
Pla del Penedès, el		Barcelona	
Pontons		Barcelona	
Sant Quintí de Mediona		Barcelona	
Sant Sadurní d'Anoia		Barcelona	
Santa Margarida i els Monjos		Barcelona	
Subirats		Barcelona	
<i>Lavern</i>	Sant Pere de Lavern	Barcelona	l'any 1857 s'agrega a Subirats
<i>Ordal</i>	Sant Pau d'Ordal	Barcelona	l'any 1857 s'agrega a Subirats
Vilafranca del Penedès	Santa Maria de Vilafranca del Penedès	Barcelona	

ALT URGELL

Municipi actual*	Nom parròquia* *	Bisbat	Observacions***
Alàs i Cerc		Urgell	municipi creat l'any 1970 per la unificació d'Alàs i Cerc
<i>Ortedó</i>		Urgell	l'any 1887 s'agrega a Cerc
Arsèguel		Urgell	
Bassella		Urgell	
Coll de Nargó		Urgell	
<i>Fonollet</i>		Urgell	l'any 1553 s'agrega a Coll de Nargó
Figols i Alinyà		Urgell	municipi creat l'any 1975 per la unificació de Figols i Alinyà
<i>Alinyà</i>		Urgell	l'any 1975 desapareix com a municipi
Josa-Tuixen		Urgell	municipi creat l'any 1975 per la unificació de Josa i Tuixen
<i>Josa</i>		Urgell	l'any 1975 desapareix com a municipi
<i>Tuixen</i>		Urgell	l'any 1975 desapareix com a municipi
Olliana		Urgell	
Peramola		Urgell	
<i>Castellllebrera</i>		Urgell	l'any 1553 s'agrega a Peramola
Pont de Bar		Urgell	municipi creat l'any 1970 per la unificació d'Aristot i Toloriu
<i>Aristot</i>		Urgell	l'any 1970 desapareix com a municipi
<i>Bar</i>		Urgell	l'any 1857 s'agrega a Toloriu
<i>Toloriu</i>		Urgell	l'any 1970 desapareix com a municipi
Ribera d'Urgellet		Urgell	municipi creat l'any 1970 per la unificació d'Arfa, la Parròquia d'Hortó, el Pla de Sant Tirsi i
<i>Arfa</i>		Urgell	l'any 1970 desapareix com a municipi per a formar part de la Ribera d'Urgellet
Seu d'Urgell, la		Urgell	
<i>Castellciutat</i>		Urgell	l'any 1975 s'agrega a la Seu d'Urgell
Valls de Valira, les		Urgell	municipi creat l'any 1970 per la unificació d'Anserall, Aravell, Arcavell, Ars, Bescaran i Ció
<i>Bescaran</i>		Urgell	l'any 1970 desapareix com a municipi per a formar part de les Valls de Valira
Vansa-Fornols, la		Urgell	municipi creat l'any 1975 a partir de la unificació de la Vansa i Fornols
<i>Fornols del Cadi</i>		Urgell	l'any 1975 deixa d'existir com a municipi per a formar part de la Vansa i Fornols

ALTA RIBAGORÇA

Municipi actual*	Nom parròquia**	Bisbat	Observacions***
Pont de Suert		Urgell	

ANOIA

Municipi actual*	Nom parròquia**	Bisbat	Observacions***
Argençola		Vic	
Bruc, el	Sant Martí del Bruc	Vic	
Cabrera d'Igualada		Vic	
Calaf		Vic	
Calonge de Segarra		Vic	
Capellades		Vic	
Carme		Vic	
Castellolí		Vic	
Copons		Vic	
Hostalets de Pierola		Vic	
Igualada		Vic	
Masquefa		Barcelona	
Montmaneu		Vic	
Odena		Vic	
Panadella, la		Vic	
Piera		Vic	
Pobla de Claramunt, la		Barcelona	
Prats del Rei, els		Vic	
<i>Manresana, la</i>		Vic	
<i>Solanelles</i>		Vic	
Pujalt		Vic	
Rubió		Vic	
Sant Martí de Tous		Vic	
<i>Filloi</i>		Vic	
Sant Martí Sesgueioles		Vic	
Sant Pere Sallavinera		Vic	
Vilanova del Camí		Vic	

BAGES

Municipi actual*	Nom parròquia* *	Bisbat	Observacions***
Artés		Vic	
Avinyó	Sant Joan d'Avinyó	Vic	
<i>Santa Eugènia del Relat</i>		Vic	I'any 1857 s'agrega a Avinyó
<i>Santa Maria d'Horta</i>		Vic	I'any 1857 s'agrega a Avinyó
Balsareny		Vic	
Calders		Vic	
Cardona		Solsona	
Castellfollit del Boix		Vic	
Castellallat		Vic	I'any 1857 s'agrega a Sant Mateu de Bages
Estany, l'		Vic	
Gaià	Santa Maria de Gaià	Vic	
Manresa		Vic	
<i>Vilatorrada</i>		Vic	I'any 1857 s'agrega a Manresa
Moià		Vic	
Monistrol de Montserrat		Vic	
Mura		Vic	
Navàs		Vic	
<i>Oriols</i>		Vic	I'any 1717 s'agrega a Navàs
<i>Sant Martí del Racó</i>		Vic	I'any 1847 s'agrega a Navàs
Navarres		Vic	
<i>Vall dels Horts, la</i>		Vic	I'any 1857 s'agrega a Navarres
Sallent	Santa Maria de Sallent	Vic	
Sant Felu Sasserra		Vic	
Sant Feliu de Bages		Vic	
Sant Salvador de Guardiola		Vic	
Santa Maria d'Olió		Vic	
<i>Sant Joan d'Olió</i>		Vic	I'any 1857 s'agrega a Santa Maria d'Olió
Santpedor		Vic	
Talamanca	Santa Maria de Talamanca	Vic	

BAIX CAMP

Municipi actual*	Nom parròquia* *	Bisbat	Observacions***
Alforja		Tarragona	
Arbolí		Tarragona	
Botarell		Tarragona	
Cambrils	Sant Pere de Cambrils	Tarragona	
Mont-roig del Camp		Tarragona	
Montbrí del Camp		Tarragona	
Prades		Tarragona	
Reus		Tarragona	
Riudecanyes		Tarragona	
Riudecols		Tarragona	
Riudoms		Tarragona	
Selva del Camp, la		Tarragona	
Vilaplana del Camp		Tarragona	

BAIX EBRE

Municipi actual*	Nom parròquia* *	Bisbat	Observacions***
Perelló, el		Tortosa	
Tortosa		Tortosa	
Xerta		Tortosa	

BAIX EMPORDÀ

Municipi actual*	Nom parròquia* *	Bisbat	Observacions***
Albons		Girona	
Begur		Girona	
Belloc de l'Empordà		Girona	
Bisbal d'Empordà, la		Girona	
<i>Sant Pol de la Bisbal</i>		Girona	l'any 1787 s'agrega a la Bisbal
Calonge de les Gavarres		Girona	
Castell-Platja d'Aro	Castell d'Aro	Girona	
<i>Vall d'Aro</i>		Girona	l'any 1717 s'agrega a Castell-Platja d'Aro
Corçà		Girona	
Cruïlles-Monells-St. Sadurní de l'Heura		Girona	municipi creat l'any 1975 a partir de la unificació de Cruïlles, Monells i St S. de l'Heura
<i>Cruïlles</i>		Girona	l'any 1975 deixa d'existir com municipi
<i>Monells</i>		Girona	l'any 1975 deixa d'existir com municipi
<i>Santa Pellaia</i>		Girona	l'any 1857 s'agrega a Cruïlles
Forallac		Girona	l'any 1981 apareix com a municipi a partir de la unificació de Fonteta, Peratallada i Vulpellac
<i>Fonteta</i>		Girona	l'any 1981 deixa d'existir com a municipi i forma part de Forallac
<i>Peratallada</i>		Girona	l'any 1981 deixa d'existir com a municipi i forma part de Forallac
<i>Vulpellac</i>		Girona	l'any 1981 deixa d'existir com a municipi i forma part de Forallac
Jafre		Girona	
Palafugell		Girona	
<i>Llofriu</i>		Girona	l'any 1787 s'agrega a Palafugell
Palamós		Girona	
Palau-sator		Girona	
<i>Sant Feliu de Boada</i>		Girona	l'any 1857 s'agrega a Palau-sator
Pals		Girona	
Parlavà		Girona	
<i>Fonoleres</i>		Girona	l'any 1857 s'agrega a Parlavà
Pera, la		Girona	
<i>Píbol, el</i>		Girona	l'any 1857 s'agrega a la Pera
Rupià		Girona	
Sant Feliu de Guixols		Girona	
Santa Cristina d'Aro		Girona	
Bell-lloc d'Aro		Girona	l'any 1787 s'agrega a Santa Cristina d'Aro
Tallada d'Empordà, la		Girona	
Torrent		Girona	
Torroella de Montgrí		Girona	
Verges		Girona	

BAIX LLOBREGAT

Municipi actual*	Nom parròquia* * *	Bisbat	Observacions***
Begues		Barcelona	
Castelldefels		Barcelona	
Collbató		Barcelona	
Corbera de Llobregat		Barcelona	
Cornellà de Llobregat		Barcelona	
Esparraguera		Barcelona	
Espulgues de Llobregat		Barcelona	
Gavà		Barcelona	
Martorell		Barcelona	
Molins de Rei		Barcelona	
Olesa de Montserrat		Barcelona	
Pallejà		Barcelona	
Papiol, el		Barcelona	
Prat de Llobregat, el		Barcelona	
Sant Andreu de la Barca		Barcelona	
Sant Boi de Llobregat		Barcelona	
Sant Climent de Llobregat		Barcelona	
Sant Esteve Sesrovires		Barcelona	
Sant Feliu de Llobregat		Barcelona	
Sant Joan Despi		Barcelona	
Sant Just Desvern		Barcelona	
Sant Vicenç dels Horts		Barcelona	
Santa Coloma de Cervelló		Barcelona	
Vallirana		Barcelona	

BAIX PENEDE'S

Municipi actual*	Nom parròquia* * *	Bisbat	Observacions***
Arboç, l'		Tarragona	
Banyeres del Penedès		Tarragona	
Bellvei		Tarragona	
Bonastre		Tarragona	
Calafell		Tarragona	
Masllorenç		Tarragona	
Santa Oliva		Barcelona	
Vendrell, el		Tarragona	

BARCELONÈS

Municipi actual*	Nom parròquia * *	Bisbat	Observacions ***
Badalona		Barcelona	
Barcelona		Barcelona	
<i>Barceloneta, la</i>		Barcelona	l'any 1860 desapareix com a municipi per a formar part de Barcelona
<i>Gràcia</i>		Barcelona	l'any 1897 desapareix com a municipi per a formar part de Barcelona
<i>Horta</i>		Barcelona	l'any 1910 desapareix com a municipi per a formar part de Barcelona
<i>Sant Andreu del Palomar</i>		Barcelona	l'any 1897 desapareix com a municipi per a formar part de Barcelona
<i>Sant Gervasi de Cassoles</i>		Barcelona	l'any 1897 desapareix com a municipi per a formar part de Barcelona
<i>Sant Martí de Provençals</i>		Barcelona	l'any 1897 desapareix com a municipi per a formar part de Barcelona
<i>Sants</i>		Barcelona	l'any 1897 desapareix com a municipi per a formar part de Barcelona
<i>Sarrià</i>		Barcelona	l'any 1897 desapareix com a municipi per a formar part de Barcelona
<i>Valldrera</i>		Barcelona	l'any 1930 desapareix com a municipi per a formar part de Barcelona
Hospitalet de Llobregat, l'		Barcelona	l'any 1897 desapareix com a municipi per a formar part de Barcelona
Santa Coloma de Gramenet		Barcelona	

BERGUEDA

Municipi actual*	Nom parròquia * *	Bisbat	Observacions ***
Avià		Solsona	
<i>Obiols</i>		Solsona	
Bagà	Sant Pere de Bagà	Solsona	l'any 1857 s'agrega a Avià
Berga		Solsona	
Borredà		Vic	
Capolat		Solsona	
Casserres		Vic	
Castell de l'Areny		Solsona	
Castell del Riu		Solsona	
<i>Espinalbet</i>		Solsona	l'any 1857 s'agrega a Castellat del Riu
Castell de N'Hug		Solsona	
Cercs		Solsona	
<i>Baells, la</i>		Solsona	l'any 1945 s'agrega a Cercs
<i>Pont de Rabentí el</i>		Solsona	?
Espunyola, l'		Solsona	
Gironella		Solsona	
Montmajor		Solsona	
Olvan	Santa Maria d'Olvan	Solsona	
Pobla de Lillet, la		Solsona	
Puig-reig		Solsona	
Sant Jaume de Frontanyà		Solsona	
Santa Maria de Merlès		Solsona	
<i>Sant Martí de Merlès</i>		Vic	l'any 1857 s'agrega a Santa Maria de Merlès
Vilada		Solsona	
Viver i Serrateix	Sant Miquel de Viver	Solsona	

CERDANYA

Municipi actual*	Nom parròquia**	Bisbat	Observacions***
Alp		Urgell	
Bellver de Cerdanya		Urgell	
Beders		Urgell	L'any 1787 s'agrega a Bellver de Cerdanya
Eller		Urgell	L'any 1965 s'agrega a Bellver de Cerdanya
Tallendre		Urgell	L'any 1965 s'agrega a Bellver de Cerdanya
Das		Urgell	
Mosoll		Urgell	L'any 1857 s'agrega a Das
Ger		Urgell	
Greixa		Urgell	L'any 1787 s'agrega a Ger
Guals de Cerdanya		Urgell	
Isòvol		Urgell	
All		Urgell	L'any 1857 s'agrega a Isòvol
Lles		Urgell	
Arànsér		Urgell	L'any 1970 s'agrega a Lles
Músser		Urgell	L'any 1970 s'agrega a Lles
Travesera		Urgell	L'any 1857 s'agrega a Lles
Vilhella		Urgell	L'any 1717 s'agrega a Lles
Llivia		Urgell	
Meranges		Urgell	
Montellà-Martinet		Urgell	
Prats i Sansor		Urgell	
Prullans		Urgell	
Puigcerdà		Urgell	
Ventajola		Urgell	L'any 1857 s'agrega a Puigcerdà
Villobent		Urgell	L'any 1970 s'agrega a Puigcerdà

CONCA DE BARBERÀ

Municipi actual*	Nom parròquia**	Bisbat	Observacions***
Barberà de la Conca		Tarragona	
Espluga de Francolí, I'		Tarragona	
Montblanc		Tarragona	
Illà, I'		Tarragona	L'any 1887 s'agrega a Montblanc
Rocafort de Queralt		Tarragona	
Santa Coloma de Queralt		Vic	
Sarrià		Tarragona	
Montbrí de la Marca		Tarragona	L'any 1887 s'agrega a Sarrià
Senan		Tarragona	
Solivella		Tarragona	
Vimbodí		Tarragona	

GARRAF

Municipi actual*	Nom parròquia**	Bisbat	Observacions***
Cubelles		Barcelona	
Olivella		Barcelona	
Sant Pere de Ribes		Barcelona	
Sitges		Barcelona	
Vilanova i la Geltrú		Barcelona	

GARRIGUES

Municipi actual*	Nom parròquia**	Bisbat	Observacions***
Albi, l'		Urgell	
Arbeca		Urgell	
Borges Blanques		Urgell	
Fulleda		Tarragona	
Juneda		Lletda	
Vinaixa		Tarragona	

GARROTXA

Municipi actual*	Nom parròquia**	Bisbat	Observacions***
Argelaguer		Girona	
Besalú		Girona	
Beuda		Girona	
Lligordà		Girona	l'any 1857 s'agrega a Beuda
Maià de Montcalt		Girona	
Mieres		Girona	
Montagut		Girona	
Talaixà		Girona	l'any 1717 s'agrega a Montagut
Olot		Girona	
Sant Cristòfol les Fonts		Girona	l'any 1717 s'agrega a Olot
Planes d'Hostoles		Girona	
Ridaura		Girona	
Salas de Llierca		Girona	
Riu		Girona	l'any 1717 s'agrega a Salas de Llierca
Sant Feliu de Pallerols		Girona	
Cogolls	Sant Cristòfol de Cogolls	Girona	l'any 1857 s'agrega a Sant Feliu de Pallerols
Collort		Girona	l'any 1857 s'agrega a Sant Feliu de Pallerols
Santa Pau		Girona	
Tortellà		Girona	
Vall de Vianya, la	Sant Pere de Vianya	Girona	l'any 1857 s'agrega a la Vall de Vianya
Sant Martí del Clot		Girona	l'any 1970 es crea com a municipi a partir de la unificació de Joanetes, la Pinya, St. E. d'en Bas, i St. Privat
Sant Pere Despuig		Girona	l'any 1857 s'agrega a la Vall de Vianya
Vall d'en Bas		Girona	l'any 1970 es crea com a municipi a partir de la unificació de Joanetes, la Pinya, St. E. d'en Bas, i St. Privat
Falgars d'en Bas	Sant Vicens de Falgars	Girona	l'any 1857 s'agrega a Joanetes
Sant Esteve d'en Bas		Girona	l'any 1970 desapareix com a municipi per formar part de la Vall d'en Bas
Sant Privat d'en Bas		Girona	l'any 1970 desapareix com a municipi per formar part de la Vall d'en Bas

GIRONÈS

Municipi actual*	Nom parròquia* *	Bisbat	Observacions***
Aiguaviva		Girona	
Bescanó		Girona	
<i>Estanyol, l'</i>		Girona	l'any 1857 s'agrega a Bescanó
Canet d'Adri		Girona	
<i>Biert</i>		Girona	l'any 1857 s'agrega a Canet d'Adri
Cassà de la Selva		Girona	
Celrà		Girona	
Cervià de Ter	Sant Cervià	Girona	
Flaçà		Girona	
Fornells de la Selva		Girona	
Girona		Girona	
<i>Montjuïc</i>		Girona	l'any 1857 s'agrega a Girona
<i>Sant Felu de Girona</i>		Girona	l'any 1515 s'agrega a Girona
<i>Santa Eugènia de Ter</i>		Girona	l'any 1965 s'agrega a Girona
Juià		Girona	
Llagostera		Girona	
Llambilles		Girona	
Madremanya		Girona	
Quart		Girona	
Salt		Girona	
Sant Andreu Salou		Girona	
Sant Joan de Mollet		Girona	
Sant Gregori		Girona	
<i>Sant Medir</i>		Girona	l'any 1857 s'agrega a Sant Gregori
Sant Julià de Ramis		Girona	
<i>Medinyà</i>		Girona	l'any 1975 s'agrega a Sant Julià de Ramis
Sant Martí de Llémena		Girona	
<i>Llorà</i>		Girona	l'any 1857 s'agrega a Girona Sant Martí de Llémena
Sant Martí Vell		Girona	
Sarrià de Ter		Girona	
Vilablareix		Girona	

MONTSIÀ

Municipi actual*	Nom parròquia* *	Bisbat	Observacions***
Alcanar		Tortosa	
Galera, la		Tortosa	
Sant Carles de la Ràpita		Tortosa	
Sènia, la		Tortosa	

NOGUERA

Municipi actual*	Nom parròquia* *	Bisbat	Observacions***
Ager		Urgell	
Artesa de Segre		Urgell	
<i>Serró</i>		Urgell	l'any 1857 s'agrega a Artesa de Segre
Balaguer		Urgell	
Belcaire d'Urgell		Urgell	
Castelló de Farfanya		Urgell	
Foradada		Urgell	
<i>Montsonís</i>		Urgell	l'any 1857 s'agrega a Foradada
Menàrguens		Urgell	
Os de Balaguer		Urgell	
<i>Gerb</i>		Urgell	l'any 1857 s'agrega a Os de Balaguer
Ponts		Urgell	
Preixens		Urgell	
Turana		Urgell	
Vilanova de Meià		Urgell	

OSONA

Municipi actual*	Nom parròquia * *	Bisbat	Observacions***
Alpens		Vic	
Brull, el		Vic	
<i>Castanya, la</i>		Vic	l'any 1857 s'agrega al Brull
Calldetenes		Vic	
Centelles		Vic	
<i>Santa Coloma de Centelles</i>		Vic	l'any 1857 s'agrega a Centelles
Espinelles		Vic	
Folgueroles		Vic	
Gurb de la Plana		Vic	
<i>Granollers de Gurb</i>	Sant Esteve de Granollers de la Plana	Vic	l'any 1787 s'agrega a Gurb de la Plana
Hostalets de Balenyà		Vic	
Lluçà		Vic	
Malla		Vic	
Manlleu		Vic	
Montesquiu		Vic	
Muntanyola		Vic	
<i>Míner</i>		Vic	l'any 1857 s'agrega a Muntanyola
Olost	Santa Maria d'Olost	Vic	
Oristà		Vic	
Prats de Lluçanès		Vic	
Rupit i Pruit		Vic	l'any 1981 es crea com a municipi a partir de la unificació de Rupit i Pruit
<i>Pruit</i>		Vic	l'any 1981 desapareix com a municipi per a formar part de Rupit i Pruit
<i>Rupit</i>	Sant Miquel de Rupit	Vic	l'any 1981 desapareix com a municipi per a formar part de Rupit i Pruit
<i>Sant Joan de Fabregues</i>		Vic	l'any 1717 s'agrega a Rupit
Roda de Ter		Vic	
Sant Bartomeu del Grau		Vic	
Sant Boi de Lluçanès		Vic	
Sant Hipòlit de Voltregà		Vic	
Sant Julià de Vilatorrada		Vic	l'any 1950 es crea com a municipi a partir de la unificació de Vilalleons i Vilatorrada
<i>Vilalleons</i>		Vic	l'any 1950 desapareix com a municipi per a formar part de Sant Julià de Vilatorrada
Sant Martí de Centelles		Vic	
<i>Sant Pere de Valldeneu</i>		Vic	l'any 1787 s'agrega a Sant Martí de Centelles
Sant Pere de Torelló		Vic	
<i>Volà, la</i>		Vic	l'any 1930 s'agrega a Sant Pere de Torelló
Sant Quirse de Besora		Vic	
Sant Sadurni d'Osona		Vic	
Sant Vicenç de Torelló		Vic	
Santa Eugènia de Berga		Vic	
Santa Eulàlia de Riuprimer		Vic	
Santa Maria de Besora		Vic	
Santa Maria de Corcó		Vic	
<i>Sant Martí Sescorts</i>		Vic	l'any 1900 s'agrega a Santa Maria de Corcó
Seva		Vic	
Sobremunt	Sant Martí de Sobremunt	Vic	
Sora		Vic	
Taradell		Vic	
Tavernoles		Vic	
Tona		Vic	
Torelló		Vic	
Vic		Vic	
<i>Senfiores</i>		Vic	l'any 1936 s'agrega a Vic
Vidrà		Vic	
Viladrau	Sant Martí de Viladrau	Vic	

PALLARS JUSSÀ

Municipi actual*	Nom parròquia*	Bisbat	Observacions***
Gavet de la Conca		Urgell	l'any 1970 es crea com a municipi a partir de la unificació de St. Miquel de la Vall, St. Salvador de Toló i St. Serni
<i>Sant Salvador de Toló</i>		Urgell	l'any 1970 desapareix com a municipi per a formar part de Gavet de la Conca
Isona i Conca Dellà		Urgell	l'any 1970 municipi a partir de la unificació de B. de la Conca, Conques, F. d'Oreau, Oreau, Isona i St. R. d'Abella
<i>Figueroles d'Oreau</i>		Urgell	l'any 1970 desapareix com a municipi per a formar part d'Isona i Conca Della
Llimiana		Urgell	
Pobla de Segur, la		Urgell	
Salàs de Pallars		Urgell	
Senterada		Urgell	
<i>Naens</i>		Urgell	l'any 1857 s'agrega a Senterada
Talarn		Urgell	
Torre de Cabdella, la		Urgell	
<i>Astell</i>		Urgell	l'any 1857 s'agrega a la Torre de Cabdella
<i>Patils de Flamicell</i>		Urgell	l'any 1857 s'agrega a la Torre de Cabdella
Tremp		Urgell	

PALLARS SOBIRÀ

Municipi actual*	Nom parròquia*	Bisbat	Observacions***
Aíns		Urgell	
Alt Aneu		Urgell	l'any 1970 es crea com a municipi a partir de la unificació de Gil, Son, Sorpe i València d'Aneu
<i>Sorpe</i>		Urgell	l'any 1970 desapareix com a municipi per a formar part d'Alt Aneu
<i>València d'Aneu</i>		Urgell	l'any 1970 desapareix com a municipi per a formar part d'Alt Aneu
Baix Pallars		Urgell	l'any 1970 municipi a partir de la unificació de la Baen, Gerri de la Sal, Montcoirós de Pallars i Peramea
<i>Gerri de la Sal</i>		Urgell	l'any 1970 desapareix com a municipi per a formar part de Baix Pallars
<i>Peramea</i>		Urgell	l'any 1970 desapareix com a municipi per a formar part de Baix Pallars
Espot		Urgell	
Esterri d'Aneu		Urgell	
Llavorsí		Urgell	
Rialp		Urgell	
Soriguera		Urgell	
<i>Malmercat</i>		Urgell	l'any 1857 s'agrega a Soriguera
Sort		Urgell	
<i>Montardit</i>		Urgell	l'any 1842 s'agrega a Sort
<i>Sauri</i>		Urgell	l'any 1857 s'agrega a Sort

PLA DE L'ESTANY

Municipi actual*	Nom parròquia*	Bisbat	Observacions***
Banyoles		Girona	
Cornellà de Terri		Girona	
Crespià		Girona	
Esponellà		Girona	
Patol de Revardit		Girona	
Sant Miquel de Campmajor		Girona	
<i>Falgons</i>		Girona	l'any 1857 s'agrega a Sant Miquel de Campmajor
Serinyà		Girona	

PLA D'URGELL

Municipi actual*	Nom parròquia**	Bisbat	Observacions***
Barbens		Lleida	
Palau d'Anglesola		Lleida	

PRIORAT

Municipi actual*	Nom parròquia**	Bisbat	Observacions***
Bellmunt de Priorat		Tarragona	
Cornudella de Montsant		Tarragona	
Falset		Tarragona	
Lloar, el		Tarragona	

RIBERA D'EBRE

Municipi actual*	Nom parròquia**	Bisbat	Observacions***
Benissanet		Tortosa	
Flix		Tortosa	
Garcia		Tortosa	
Móra d'Ebre		Tortosa	
Torre de l'Espanyol, la		Tortosa	

RIPOLLÈS

Municipi actual*	Nom parròquia**	Bisbat	Observacions***
Campdevàdol		Vic	
Campelles		Vic	
Camprodon		Girona	
Bolós		Urgell	l'any 1857 s'agrega a Camprodon
Rocabruna		Girona	l'any 1857 s'agrega a Camprodon
Llosses, les		Vic	
Estiuà		Vic	l'any 1857 s'agrega a les Llosses
Matamala		Vic	l'any 1857 s'agrega a les Llosses
Ogassa		Vic	
Sant Martí Surroca		Vic	l'any 1857 s'agrega a Ogassa
Pardines		Vic	
Ribes de Freser		Urgell	
Bruguera		Urgell	l'any 1857 s'agrega a Ribes de Freser
Ripoll		Vic	
Llaers	Sant Pere de Llaers	Vic	l'any 1857 s'agrega a Ripoll
Sant Joan de les Abadesses		Vic	
Toses		Urgell	
Fornells de la Muntanya		Urgell	l'any 1787 s'agrega a Toses

SEGARRA

Municipi actual*	Nom parròquia* **	Bisbat	Observacions***
Biosca		Solsona	
Cervera		Solsona	
<i>Gramuntell</i>			l'any 1857 s'agrega a Sant Antolí i Vilanova, el qual l'any 1975 passarà a formar part del municipi de
<i>Granyanella</i>			
<i>Santa Maria de Fonolles</i>		Solsona	l'any 1857 s'agrega a Granyanella
Granyena de Segarra		Solsona	
Guissona		Urgell	
Ivorra		Solsona	
Massoteres		Solsona	
Plans de Sió		Solsona	l'any 1975 es crea a partir de la unificació de l'Aranjó i les Pallargues
<i>Hostafrancs</i>		Solsona	l'any 1857 s'agrega a l'Aranjó
<i>Pallargues, les</i>		Solsona	l'any 1975 desapareix com a municipi per a formar part dels Plans de Sió
Sant Guim de la Plana		Solsona	
<i>Vicfred</i>		Solsona	l'any 1857 s'agrega a Sant Guim de la Plana
Talavera		Solsona	
<i>Pavia</i>		Solsona	l'any 1857 s'agrega a Talavera
<i>Santa Fe</i>		Solsona	l'any 1857 s'agrega a Talavera
Tarroja de Segarra		Solsona	
Torà		Solsona	
<i>Llanera</i>		Solsona	l'any 1970 s'agrega a Torà
Torreflor		Solsona	l'any 1975 es crea com a municipi a partir de la unificació de Florejacs i Torrefeta
<i>Palau de Sanahuja</i>		Solsona	l'any 1857 s'agrega a Florejacs
Sanatija		Solsona	

SEGRIÀ

Municipi actual*	Nom parròquia* **	Bisbat	Observacions***
Alfès		Lleida	
Almacelles		Lleida	
Almenar		Lleida	
Granja d'Escarp, la		Lleida	
Lleida		Lleida	
Puigverd de Lleida		Lleida	
Seros		Lleida	

SELVA

Municipi actual*	Nom parròquia* *	Bisbat	Observacions***
Amer		Girona	
Anglès		Girona	
Arbucies		Girona	
<i>Cerdans</i>		Girona	L'any 1717 s'agrega a Arbúcies
Blanes		Girona	
Breda		Girona	
Brunyola		Girona	
<i>Sant Martí, Sarpesa</i>		Girona	L'any 1857 s'agrega a Brunyola
Caldes de Malavella		Girona	
Cellera de Ter, la		Girona	
Cellera d'Anglès		Girona	
Fogars de Tordera		Girona	
<i>Raminyó</i>		Vic	L'any 1857 s'agrega a Fogars de Tordera
Hostalric		Girona	
Lloret de Mar	Sant Joan d'Hostalric	Girona	
Maçanes	Sant Romà de lloret	Girona	
Maçanet de la Selva		Girona	
<i>Martorell de la Selva</i>		Girona	L'any 1857 s'agrega a Maçanet de la Selva
Osor		Vic	
Riells i Viabrea		Girona	L'any 1787 es crea com a municipi a partir de la unificació de Riells i Viabrea
<i>Viabrea</i>		Girona	L'any 1787 desapareix com a municipi per a formar part de Riells i Viabrea
Riudarenes		Girona	
Sant Feliu de Buixalleu		Girona	
<i>Gaserans</i>		Vic	L'any 1857 s'agrega a Sant Feliu de Buixalleu
<i>Grions</i>		Vic	L'any 1857 s'agrega a Sant Feliu de Buixalleu
Sant Julià del Llor i Bonmatí		Girona	
Sant Hilari Sacalm		Girona	L'any 1983 es crea com a municipi a partir de segregar-se d'Amer
Santa Coloma de Farners		Girona	
Sils		Girona	
<i>Vallcanera</i>		Girona	L'any 1857 s'agrega a Sils
Susqueda		Girona	
<i>Sant Martí Sacalm</i>		Girona	L'any 1787 s'agrega a Susqueda
Tossa de Mar		Girona	
Vidreres		Girona	
Vilobi d'Onyar		Girona	
<i>Sant Dalmau</i>		Girona	L'any 1857 s'agrega Vilobi d'Onyar
<i>Sallitja</i>		Girona	L'any 1857 s'agrega Vilobi d'Onyar

SOLSONÈS

Municipi actual*	Nom parròquia* *	Bisbat	Observacions***
Clariana de Cardener		Solsona	
<i>Joval</i>		Solsona	L'any 1857 s'agrega a Clariana de Cardener
Coma i la Pedra, la		Solsona	
Guixers		Solsona	
<i>Castellfort</i>		Solsona	L'any 1717 s'agrega a Guixers
Navès		Solsona	
<i>Besora</i>		Solsona	L'any 1857 s'agrega a Navès
Olius		Solsona	
Pinós		Solsona	
<i>Matamargó</i>		Solsona	L'any 1842 s'agrega a Olius
<i>Santa Maria d'Ardevol</i>		Solsona	L'any 1787 s'agrega a Olius
Riner		Solsona	
Sant Llorenç de Morunys	Santa Susanna de Riner	Solsona	
Solsona		Solsona	

TARRAGONÈS

Municipi actual*	Nom parròquia**	Bisbat	Observacions***
Altafulla		Tarragona	
Catllar		Tarragona	
Constantí		Tarragona	
Creixell		Tarragona	
Pobla de Montornès, la		Tarragona	
Riera de Gaia, la		Tarragona	
<i>Ardanya</i>		Tarragona	l'any 1857 s'agrega a la Riera de Gaia
Roda de Barà		Tarragona	
Secuita, la		Tarragona	
Tarragona		Tarragona	
<i>Canonja, la</i>		Tarragona	l'any 1965 s'agrega a Tarragona
Tamarit de Mar		Tarragona	l'any 1950 s'agrega a Tarragona
Torredembarra		Tarragona	
<i>Clara</i>		Tarragona	l'any 1857 s'agrega a Torredembarra
Vila-seca i Salou		Tarragona	l'any 1989 es segrega Salou

TERRA ALTA

Municipi actual*	Nom parròquia**	Bisbat	Observacions***
Bot		Tortosa	
Gandesa		Tortosa	

URGELL

Municipi actual*	Nom parròquia**	Bisbat	Observacions***
Agramunt		Urgell	
Bellpuig		Lleida	
Castellsarà		Urgell	
Preixana		Urgell	
Puigverd d'Agramunt		Urgell	
Tàrraga		Urgell	
<i>Talladell, el</i>		Urgell	l'any 1970 es segrega a Tàrraga
<i>Altet</i>		Urgell	l'any 1857 es segrega a Tàrraga
Tornabous		Urgell	
Verdú		Solsona	
Vilagrassa		Lleida	

VAL D'ARAN

Municipi actual*	Nom parròquia**	Bisbat	Observacions***
Bossost		Comenge	
<i>Salardú</i>		Comenge	l'any 1970 desapareix com a municipi per a formar part de Naut Aran

VALLÈS OCCIDENTAL

Municipi actual*	Nom parròquia**	Bisbat	Observacions***
Barberà del Vallès		Barcelona	
Castellar del Vallès	Sant Esteve de Castellar	Barcelona	
Castellbisbal		Barcelona	
Gallifa		Barcelona	
Mata depera		Barcelona	
Montcada i Reixac		Barcelona	
Palau de Plegamans		Barcelona	
Ripollet		Barcelona	
Rubi		Barcelona	
Sabadell		Barcelona	
Sant Cugat del Vallès		Barcelona	
<i>Vall d'oreix</i>		Barcelona	l'any 1717 s'agrega a Sant Cugat del Vallès
Sant Llorenç Savall		Barcelona	
Sant Quirze del Vallès		Barcelona	
Sentmenat		Barcelona	
Santa Perpètua de Mogoda		Barcelona	
Terrassa		Barcelona	
<i>Sant Pere de Terrassa</i>		Barcelona	l'any 1910 s'agrega a Terrassa
Vic		Barcelona	

VALLÈS ORIENTAL

Municipi actual*	Nom parròquia**	Bisbat	Observacions***
Aiguafreda		Vic	
Ametlla del Vallès, l'		Barcelona	
Bigues i Riells	Sant Pere de Bigues	Barcelona	l'any 1857 es crea com a municipi a partir de la unificació de Bigues i Riells
<i>Bigues</i>		Barcelona	l'any 1857 desapareix com a municipi, per a formar part de Bigues i Riells
<i>Riells</i>		Barcelona	l'any 1857 desapareix com a municipi, per a formar part de Bigues i Riells
Caldes de Montbui		Barcelona	
Campins		Barcelona	
Canovelles		Barcelona	
Cànoves i Samalús	Sant Mus de Cànoves	Barcelona	l'any 1857 es crea com a municipi a partir de la unificació de Cànoves i Samalús
<i>Cànoves</i>		Barcelona	l'any 1857 desapareix com a municipi, per a formar part de Cànoves i Samalús
<i>Sant Andreu de Samalús</i>		Barcelona	l'any 1857 desapareix com a municipi, per a formar part de Cànoves i Samalús
Cardedeu	Santa Maria de Cardedeu	Barcelona	
Castellcir		Vic	
Castellterçol		Vic	
Fogars de Montellús		Barcelona	
<i>Costa, la</i>	Sant Esteve de la Costa de Montseny	Barcelona	l'any 1717 s'agrega a Fogars de Montellús
<i>Sant Martí de Moscarries</i>		Barcelona	l'any 1857 s'agrega a Fogars de Montellús

Franqueses del Vallès	Barcelona		
<i>Corró de Munt</i>	Barcelona		l'any 1857 s'agrega a les Franqueses del Vallès
<i>Corró de Vall</i>	Barcelona		l'any 1857 s'agrega a les Franqueses del Vallès
<i>Llerona</i>	Barcelona		l'any 1857 s'agrega a les Franqueses del Vallès
<i>Marata</i>	Barcelona		l'any 1857 s'agrega a les Franqueses del Vallès
Garriga, la	Barcelona		
Granera	Vic		
Granollers	Barcelona		
<i>Sant Julià de Palou</i>	Barcelona		l'any 1930 s'agrega a Granollers
Gualba	Barcelona		
Sant Vicens de Gualba	Barcelona		
Lliçà de Munt	Barcelona		
<i>Oxols</i>	Vic		l'any 1717 s'agrega a Lliçà de Munt
Lliçà de Vall	Barcelona		
Llinars del Vallès	Barcelona		
<i>Coll Sabadell</i>	Barcelona		l'any 1717 s'agrega a Llinars del Vallès
<i>Sanja</i>	Barcelona		l'any 1717 s'agrega a Llinars del Vallès
<i>Sant Esteve d'Alcoll</i>	Barcelona		l'any 1717 s'agrega a Llinars del Vallès
Martorelles	Barcelona		
Mollet del Vallès	Barcelona		
Montmany-Figaró	Barcelona		
<i>Figaró, el</i>	Barcelona		
Montornès del Vallès	Barcelona		
Montseny	Barcelona		
Parets del Vallès	Barcelona		
Roca del Vallès, la	Barcelona		
<i>Bell-lloch</i>	Barcelona		l'any 1857 s'agrega a la Roca del Vallès
<i>Santa Agnès de Malanyanes</i>	Barcelona		l'any 1717 s'agrega a la Roca del Vallès
Sant Antoni de Vilamajor	Barcelona		l'any 1857 se segrega. Sant Antoni de Vilamajor. Fins aleshores es nominava "Vilamajor"
<i>Fou, la</i>	Barcelona		l'any 1717 s'agrega a Sant Antoni de Vilamajor
Sant Pere de Vilamajor	Barcelona		l'any 1857 se segrega de Sant Antoni de Vilamajor
Sant Celoni	Barcelona		
<i>Bailloria, la</i>	Barcelona		l'any 1717 s'agrega a Sant Celoni
<i>Montnegre</i>	Barcelona		l'any 1930 s'agrega a Sant Celoni
<i>Osinelles</i>	Barcelona		l'any 1930 s'agrega a Sant Celoni
<i>Vilardell</i>	Barcelona		l'any 1857 s'agrega a Sant Celoni
Sant Esteve de Palautordera	Barcelona		
Sant Feliu de Codines	Barcelona		
Sant Fost de Campsentelles	Barcelona		
Sant Quirze Safaja	Vic		
<i>Sant Pere de Bertí</i>	Vic		l'any 1717 s'agrega a Sant Quirze Safaja
Santa Eulàlia de Ronçana	Barcelona		
Santa Maria de Palautordera	Barcelona		municipi creat l'any 1857 a partir de segregar-se de Sant Esteve de Palautordera
Santa Maria de Martorelles	Barcelona		l'any 1930 es crea com a municipi a partir de segregar-se de Martorelles
Tagamanant	Vic		
<i>Mora, la</i>	Vic		l'any 1717 s'agrega a Tagamanant
Vallgorguina	Barcelona		
Vallromanes	Barcelona		
Vilalba Saserra	Barcelona		
Vilanova del Vallès	Barcelona		l'any 1986 es crea com a municipi a partir de segregar-se de la Roca del Vallès i de Vallromanes

Nota: * Les localitats que apareixen en cursiva corresponen a pobles desapareguts per haver-se assimilat a un altre municipi.

Per exemple: Si ens fixem en la comarca del Maresme en els pobles del Far i de Canyamars, en cursiva, les dades

mostren com avui en dia pertanyen al municipi de Dosrius

** El nom de la parròquia només apareix en aquelles localitats en què el nom de la parròquia registrat en el llibre de matrimonis difereix de la del municipi.

*** l'any correspon al primer recompte de població o cens en què hi figura o desapareix la localitat

ESPANYA

Municipi	Província	Comunitat Autònoma
Almeria	Almeria	Andalusia
Vera	Almeria	Andalusia
Zurgena	Almeria	Andalusia
Algeciras	Cadis	Andalusia
Arcos	Cadis	Andalusia
Cadis	Cadis	Andalusia
Jerez de la Frontera	Cadis	Andalusia
Puerto Real	Cadis	Andalusia
San Lucar de Barrameda	Cadis	Andalusia
Baena	Cordoba	Andalusia
Cordoba	Cordoba	Andalusia
Luque	Cordoba	Andalusia
Mantilla	Cordoba	Andalusia
Montoro	Cordoba	Andalusia
Torre del Campo, la	Cordoba	Andalusia
Almuñecar	Granada	Andalusia
Antequera	Granada	Andalusia
Gergar	Granada	Andalusia
Granada	Granada	Andalusia
Lijar	Granada	Andalusia
Motril	Granada	Andalusia
Nieves	Granada	Andalusia
Rubion	Granada	Andalusia
Zujar	Granada	Andalusia
Almojia	Malaga	Andalusia
Antequera	Malaga	Andalusia
Besaneba	Malaga	Andalusia
Cartama	Malaga	Andalusia
Coin	Malaga	Andalusia
Malaga	Malaga	Andalusia
Marbella	Malaga	Andalusia
Ronda	Malaga	Andalusia
Velez	Malaga	Andalusia
b. Jaen	Malaga	Andalusia
Andujar	Jaen	Andalusia
Baeza	Jaen	Andalusia
Castellar de Santisteban	Jaen	Andalusia
Cazorla	Jaen	Andalusia
Guardia	Jaen	Andalusia
Jaen	Jaen	Andalusia
Linares	Jaen	Andalusia
Martos	Jaen	Andalusia
Ubeda	Jaen	Andalusia
Araal	Sevilla	Andalusia
Ecija	Sevilla	Andalusia
Marchena	Sevilla	Andalusia
Pobla de Gusman, la	Sevilla	Andalusia
Sevilla	Sevilla	Andalusia
Benasque	Osca	Aragó
Binefar	Osca	Aragó
Capella	Osca	Aragó
Fraga	Osca	Aragó
Jaca	Osca	Aragó
Monsó	Osca	Aragó
Osca	Osca	Aragó
Peralta de la Sal	Osca	Aragó

Municipi	Província	Comunitat Autònoma
Almunia	Saragossa	Aragó
Ariza	Saragossa	Aragó
Belxite	Saragossa	Aragó
Calatayud	Saragossa	Aragó
Carcena	Saragossa	Aragó
Caspe	Saragossa	Aragó
Daroca	Saragossa	Aragó
Puebla de Hajar, la	Saragossa	Aragó
Maria	Saragossa	Aragó
Pina	Saragossa	Aragó
Santa Cruz de Tobat	Saragossa	Aragó
Saragossa	Saragossa	Aragó
Tabara	Saragossa	Aragó
Tarassona	Saragossa	Aragó
Valldealgafa	Saragossa	Aragó
Vilanova de Gallego	Saragossa	Aragó
Albarracin	Terol	Aragó
Alcañis	Terol	Aragó
Calanda	Terol	Aragó
Calaseit	Terol	Aragó
Formiguera Alta	Terol	Aragó
Sarrion	Terol	Aragó
Valdealgorfa	Terol	Aragó
Gijon	Oviedo	Asturies
Sant Bernat de Vilanova de Oscos	Oviedo	Asturies
Sucierco	Oviedo	Asturies
Teiferos Consejo de Rabia	Oviedo	Asturies
Tol	Oviedo	Asturies
Eivissa	Eivissa	Balears
Sant Carlos	Mallorca	Balears
Castell Llubi	Mallorca	Balears
Dea	Mallorca	Balears
Inca	Mallorca	Balears
Palma de Mallorca	Mallorca	Balears
Mafico	Mallorca	Balears
Menco	Mallorca	Balears
Pellanichs	Mallorca	Balears
Pobla, la	Mallorca	Balears
Pollentia	Mallorca	Balears
Puigpuñent	Mallorca	Balears
Selva, la	Mallorca	Balears
Solla	Mallorca	Balears
Valldemossa	Mallorca	Balears
Ciudadella	Menorca	Balears
Maó	Menorca	Balears
Camesa	Santander	Cantàbria
Avila de los Caballeros	Avila	Castella i Lleó
Olmedo	Avila	Castella i Lleó
b. Burgos	Burgos	Castella i Lleó
Burgos	Burgos	Castella i Lleó
Jadaque	Burgos	Castella i Lleó
Loranquillo	Burgos	Castella i Lleó
Olmedillo	Burgos	Castella i Lleó
Poza de la Sal	Burgos	Castella i Lleó
Rocamundo	Burgos	Castella i Lleó
Santo Domingo de la Calzada	Burgos	Castella i Lleó
Santes Creus	Burgos	Castella i Lleó

Municipi	Província	Comunitat Autònoma
Pontferrada	Lleó	Castella i Lleó
Rianyo	Lleó	Castella i Lleó
San Justo de la Vega	Lleó	Castella i Lleó
Toro (Lleó)	Lleó	Castella i Lleó
Villapardo	Lleó	Castella i Lleó
Vilamanan	Lleó	Castella i Lleó
Vilafranca del Cierzo	Lleó	Castella i Lleó
Zomosa	Lleó	Castella i Lleó
Guaza	Palència	Castella i Lleó
Lomas	Palència	Castella i Lleó
Palència	Palència	Castella i Lleó
Ciutat Rodrigo	Salamanca	Castella i Lleó
Zedillo	Salamanca	Castella i Lleó
Espinar	Segovia	Castella i Lleó
Peñaranda de Duero	Segovia	Castella i Lleó
Segovia	Segovia	Castella i Lleó
Garray	Soria	Castella i Lleó
Soria	Soria	Castella i Lleó
Tordesillas	Valladolid	Castella i Lleó
Valladolid	Valladolid	Castella i Lleó
Benavente	Zamora	Castella i Lleó
Mota de Toro	Zamora	Castella i Lleó
Toro (b. Zamora)	Zamora	Castella i Lleó
Zamora	Zamora	Castella i Lleó
Aro	Cuenca	Castella- la Manxa
Castillo del Campo	Cuenca	Castella-La Manxa
Cuenca	Cuenca	Castella- la Manxa
Piqueras	Cuenca	Castella-la Manxa
Alcolea del Pinar	Guadalajara	Castella- la Manxa
Sigüenza	Guadalajara	Castella-La Manxa
Almagro	Toledo	Castella-La Manxa
Casafueras	Toledo	Castella-La Manxa
Dosvarrios	Toledo	Castella-La Manxa
Esquebias	Toledo	Castella-La Manxa
Fontseca	Toledo	Castella-La Manxa
Fuentelaenzina	Toledo	Castella-La Manxa
Laganes	Toledo	Castella-La Manxa
Manzanares	Toledo	Castella-La Manxa
Mascaraque	Toledo	Castella-La Manxa
Oran (Toledo)	Toledo	Castella-La Manxa
Sta. Maria la Blanca	Toledo	Castella-La Manxa
Talavera de la Reina	Toledo	Castella-La Manxa
Torrenova	Toledo	Castella-La Manxa
Vilanova dels Infants	Toledo	Castella-La Manxa
Vilamier	Toledo	Castella-La Manxa
Ceuta	Ceuta	Ceuta
Plasència	Caceres	Extremadura
Badajoz	Badajoz	Extremadura
Almendralejo	Badajoz	Extremadura
Donbenito	Badajoz	Extremadura
San Benito	Badajoz	Extremadura
Corunya, la	Corunya, la	Galicia
Vigo	Corunya, la	Galicia
St. Jaume de Saa de Paramo	Lugo	Galicia
St. Julian de Santos	Lugo	Galicia
Sta. Maria de Maryan	Lugo	Galicia
Orense	Ourense	Galicia
Ribadabia	Ourense	Galicia
Sant Miquel de Oreja	Ourense	Galicia
St. Pere de Garrells	Ourense	Galicia
Ferrol, el	Corunya, la	Galicia
Marin	Pontevedra	Galicia

Municipi	Província	Comunitat Autònoma
Alcalà d'Henares	Madrid	Madrid
Casa Rubios del Monte	Madrid	Madrid
Chiluechas	Madrid	Madrid
Colmenar Viejo	Madrid	Madrid
Madrid	Madrid	Madrid
Torrejon de Velasco	Madrid	Madrid
Torrelaguna	Madrid	Madrid
Oran	Múrcia	Múrcia
b. Múrcia	Múrcia	Múrcia
Albacete	Múrcia	Múrcia
Caravaca	Múrcia	Múrcia
Cartagena	Múrcia	Múrcia
Guadamar	Múrcia	Múrcia
Murcia	Murcia	Murcia
Dolors, els	Múrcia	Múrcia
Ellin	Múrcia	Múrcia
Fortuna	Múrcia	Múrcia
Huercalovera	Múrcia	Múrcia
Lorca	Múrcia	Múrcia
Sant Pere del Pineta	Múrcia	Múrcia
Sax	Múrcia	Múrcia
Navarra	Múrcia	Múrcia
Orihuela	Múrcia	Múrcia
Tona (Múrcia)	Múrcia	Múrcia
Yeste	Múrcia	Múrcia
Estella	Pamplona	Navarra
Lagarra	Pamplona	Navarra
Pamplona	Pamplona	Navarra
Raga	Pamplona	Navarra
Yraos	Pamplona	Navarra
Larraga	Pamplona	Navarra
Casvacante	Pamplona	Navarra
Victoria	Àlava	País Basc
Biscaia	Biscaia	País Basc
Tolosa	Biscaia	País Basc
Zenarruza	Biscaia	País Basc
Guipuscoa	Guipuscoa	País Basc
Arnedo	Logronyo	Rioja, la
Logronyo	Logronyo	Rioja, la
Quel	Logronyo	Rioja, la
Benicarló	Castelló	València
Peníscola	Castelló	València
Segorbe	Castelló	València
Vinaros	Castelló	València
Alacant	Alacant	València
Alcoi	Alacant	València
Alcorà	Castelló	València
Alzira	València	València
Castello de la Plana	Castelló	València
Xixona	Alacant	València
Cullera	València	València
Faura	València	València
Font de la Figuera, la	València	València
Gandia	València	València
Guardamar	València	València
Puçol	València	València
Tabernes Blancas	València	València
València	València	València
Vinalesa	València	València
Xàtiva	València	València

Municipi	Província	Comunitat Autònoma
Alamanara		sense identificar
Alcarraz		sense identificar
Aldetre		sense identificar
Alvendiza		sense identificar
Arranedo		sense identificar
Beltranar de Serrate		sense identificar
Benavides		sense identificar
Borrillocurreño		sense identificar
Briar		sense identificar
Casa Lazaro de la Mancha Alta		sense identificar
Castivella		sense identificar
Cenal de Maguel de la Mancha		sense identificar
Conco		sense identificar
Frasneda		sense identificar
Gibraltar		sense identificar
Mongravi		sense identificar
Montepo de la Vega		sense identificar
Moran de la Frontera		sense identificar
Nueva		sense identificar
Peñaranda de Brocamantes		sense identificar
Puerto Real de Manzanillo		sense identificar
Sant Agustí		sense identificar
St. Joan del Mercat		sense identificar
St. Julia de Cabaleyro		sense identificar
Sta. Maria de Quinzano		sense identificar
Vicallaro		sense identificar
Vilafetiche		sense identificar

FRANÇA

Municipi	Bisbat
Cetre	Agdge
Mon Franqui	Agde
Albi	Albi
St. Julia Lavall	Alet
Auch	Auch
Puntos	Auch
Auloron	Auloron
Tarrascon	Avignon
Bayona	Bayona
Juxue	Bayona
Besanson	Besanson
Bordeus	Bordeus
Carcassona	Carcassona
Cerdanya francesa	Cerdanya
Sallagosa	Cerdanya
St. Pedro de Goreal	Cerdanya
Tor	Cerdanya
Antinach	Comenge
Barba	Comenge
Arnau Guillem	Comenge
Ausas	Comenge
Basta, la	Comenge
Bastida, la (Comenge)	Comenge
Besant	Comenge
Bonafont	Comenge
Casanoves	Comenge
Cassanyes	Comenge
Clares	Comenge
Comenge	Comenge
Cordellach	Comenge
Delan	Comenge
Estadell	Comenge
Labor	Comenge

Municipi	Bisbat
Lado	Comenge
Landorta	Comenge
Leví Llorens	Comenge
Millar	Comenge
Monreal	Comenge
Montoliu	Comenge
Obech de Rocafort	Comenge
Oriach	Comenge
Orynhyach	Comenge
Propieri	Comenge
Samatnat	Comenge
Sant Bartomeu de la Mola	Comenge
St. Llorensde Sanbesant	Comenge
St. Martori	Comenge
Sta. Creu de les Monges	Comenge
Sta. Maria de Barta	Comenge
Surinyac	Comenge
Tancarban	Comenge
Tossa (Comenge)	Comenge
Vilanova	Comenge
Salies	Comenge
Bastida, la	Coserans
St. Ferriol de la Bastida del Salat	Coserans
Dax	Dax
Borgonya (prov.)	Dijon
Brenon	Dijon
Dijon	Dijon
Aix	Elna
Banyuls	Elna
Callar	Elna
Caxas	Elna
Cut	Elna
Fontxadrosa	Elna
Grasa	Elna
Ludeba	Elna
Marquexanes	Elna
Murallas	Elna
Nainge	Elna
Oleta	Elna
Passa de Rosselló	Elna
Perpignan	Elna
Prada	Elna
Ribasaltas	Elna
Rodes	Elna
Rossello	Elna
St. Esteve Bar	Elna
St. Esteve de Monasti	Elna
Santo	Elna
Vilallonga	Elna
Vinsá	Elna
Gen	Gen
Costa, la (Gen)	Gen
Lió	Lió
Sant Joan de Bar	Lió
Orliach	Llemotges
Andevile	Lombés
Bastida, la	Lombés
Lombés	Lombés
Marsella	Marsella
Mirapeis	Mirapeis

Municipi	Bisbat
Cursau	Narbona
Limos	Narbona
Narbona	Narbona
Niça	Niça
Alais	Nimes
Nimes	Nimes
Orange	Orange
Orleans	Orleans
Campenya	Pàmias
Comptat de Foix	Pàmias
Bastida, la (Foix)	Pàmias
Foix	Pàmias
Ganarch	Pàmias
Pàmias	Pàmias
Santa Maria de Monteluy	Pàmias
Videssos	Pàmias
Arnana	Pàmias
Sant Marti	Pàmias
Sta. Magdalena	Pàmias
Tarancon	Pàmias
Villanueva	Pàmias
Camó	Ponties
Reims	Reims
Artiga	Rius
Montagut	Rius
Palles	Rius
Pla de Baluestre	Rius
Rius	Rius
S. Marti de Catres	Rius
Sant Pere del Pi	Rius
Santa Maria de Caseras	Rius
St. Marti de Casserans	Rius
St. Pere del Pla	Rius
Sta. Maria de Montagut	Rius
Brumat	Rodés
Dordallet	Rodés
Rodés	Rodés
Talayachs	Rodés
Vabres	Rodés
Claramunt	Sant Flor
Gelairach	Sant Flor
Lobrejach	Sant Flor
Laviñach	Sant Flor
St. Rami	Sant Flor
Sta. Cristina de S. Fluor	Sant Flor
Peyra	Sant Flor
St. Omer	Sant Omer
Sant Pasqual	Sant Pasqual
Santa Maria de Colorons	Santa Maria de Colorons
Lourdes	Tarba
Toló	Toló
Sant Asiscle de les Feixes	Toulouse
Tours	Tours
Tous	Tours
Tula	Tula
Audello	sense identificar
Auseja	sense identificar
Belanch	sense identificar
Caldejas	sense identificar
Campya	sense identificar
Canton	sense identificar

Municipi	Bisbat
Carot	sense identificar
Carsi	sense identificar
Cette	sense identificar
Cheuret	sense identificar
Coneaus	sense identificar
Equet	sense identificar
Eyna	sense identificar
Ladinae	sense identificar
Laitona	sense identificar
Larregeda	sense identificar
Morols	sense identificar
Perigort de Agarti	sense identificar
Plans	sense identificar
Poble de Balvet	sense identificar
Ro	sense identificar
Roca de Vera, la	sense identificar
Rochela	sense identificar
Rua, la	sense identificar
Saman	sense identificar
Sanet	sense identificar
Sarlet	sense identificar
St. Cosma	sense identificar
St. Iveri	sense identificar
St. Julia	sense identificar
St. Joan Batista	sense identificar
St. Hilari	sense identificar
Sant Llorenç de Mont	sense identificar
Sant Martí	sense identificar
Sant Marti de Ojires	sense identificar
St. Marti d'Orcanya	sense identificar
Sant Miquel	sense identificar
St. Miquel de Lanos	sense identificar
St. Pere de Hostofens	sense identificar
Sta. Creu	sense identificar
Sta. Magdalena	sense identificar
Secelles	sense identificar
Seta	sense identificar
Sant Bartomeu de Mon Falcó	sense identificar
Termes	sense identificar
Veleine	sense identificar
Vielberge	sense identificar

ESTRANGER

Municipi	País
Berlí	Alemania
Escaldes	Andorra
Londres	Anglaterra
Pordemut	Pordemut
Angola	Angola
Argel	Argelia
Buenos Aires	Argentina
Austria	Austria
Tirol	Austria
Hohenemps	Austria
Viena	Austria
Brusel.les	Bèlgica
Armeton	Bèlgica
Brusel.les	Bèlgica
Cortie	Bèlgica
Due	Bèlgica
Flandes	Bèlgica
Liege	Bèlgica

Municipi	País
Havana, la	Cuba
Matanzas	Cuba
Ponce	Cuba
Santiago de Cuba	Cuba
Guatemala	Guatemala
Hungria	Hungria
Itàlia	Itàlia
Sardenya	Itàlia
Onestia	Itàlia
Genova	Itàlia
Petg	Itàlia
b. Mantua	Itàlia
Mantua	Itàlia
Milà	Itàlia
Muro	Itàlia
Nàpols	Itàlia
Bieno	Itàlia
Maviñague	Itàlia
Octaviano	Itàlia
Padua	Itàlia
Parma (ducat)	Itàlia
Piamont	Itàlia
Bra	Itàlia
Castellazzo	Itàlia
Octaviano	Itàlia
Lizona	Itàlia
Roma	Itàlia
b. Savoia	Itàlia
St. Joan de Moriana	Itàlia
Arbissola de Marina	Itàlia
Sicília	Itàlia
Messina	Itàlia
Palermo	Itàlia
Florència	Itàlia
Raconis	Itàlia
Turin	Itàlia
b. Verona	Itàlia
Ferrara	Itàlia
Trisen	Leinschetein (ducat)
Campeche	Mèxic
Veracruz	Mèxic
Lima	Perú
Puerto Rico	Puerto Rico
Polonia	Polonia
Escoleva	Polonia
Portugal	Portugal
Coimbra	Portugal
Romania	Romania
Estocolm	Suècia
Suïssa	Suïssa
Canton Turcay	Suïssa
Stopol	Suïssa
Tornau	Txèquia
Montevideo	Uruguay
Vaticà	Vaticà

Capítol 3: Annex

Taula 3.1. Evolució del nombre de baptismes, òbits i matrimonis

anys	baptismes	òbits	Total núpcies	Ires núpcies	%	2nes o posterior	%
1627	144		38	38	100,00		0,00
1628	197		21	21	100,00		0,00
1629	168		24	24	100,00		0,00
1630	152		8	8	100,00		0,00
1631	158		28	28	100,00		0,00
1632	143		30	30	100,00		0,00
1633	175		34	34	100,00		0,00
1634	192		35	33	94,29	2	5,71
1635	165		44	43	97,73	1	2,27
1636	191		31	30	96,77	1	3,23
1637	167		31	29	93,55	2	6,45
1638	193		51	48	94,12	3	5,88
1639	188		35	33	94,29	2	5,71
1640	179		40	37	92,50	3	7,50
1641	193		48	46	95,83	2	4,17
1642	185		53	51	96,23	2	3,77
1643	167		50	48	96,00	2	4,00
1644	174		31	29	93,55	2	6,45
1645	179		42	38	90,48	4	9,52
1646	179		40	34	85,00	6	15,00
1647	167		51	44	86,27	7	13,73
1648	168	120	35	29	82,86	6	17,14
1649	199	146	58	54	93,10	4	6,90
1650	186	75	50	43	86,00	7	14,00
1651	158	148	19	14	73,68	5	26,32
1652	75	248	42	32	76,19	10	23,81
1653	159	133	70	60	85,71	10	14,29
1654	156	118	43	35	81,40	8	18,60
1655	154	98	42	36	85,71	6	14,29
1656	165	128	43	38	88,37	5	11,63
1657	156	68	38	32	84,21	6	15,79
1658	179	262	29	23	79,31	6	20,69
1659	132	93	31	26	83,87	5	16,13
1660	174	75	37	24	64,86	13	35,14
1661	168	115	22	16	72,73	6	27,27
1662	152	73	24	18	75,00	6	25,00
1663	137	67	41	38	92,68	3	7,32
1664	202	85	35	30	85,71	5	14,29
1665	122	85	30	23	76,67	7	23,33
1666	189	165	40	32	80,00	8	20,00
1667	154	81	29	25	86,21	4	13,79
1668	169	91	36	30	83,33	6	16,67
1669	150	106	39	35	89,74	4	10,26
1670	175	121	28	27	96,43	1	3,57
1671	154	154	51	42	82,35	9	17,65
1672	180	198	28	26	92,86	2	7,14
1673	166	102	27	22	81,48	5	18,52
1674	162	116	47	40	85,11	7	14,89
1675	190	165	47	41	87,23	6	12,77
1676	163	131	40	39	97,50	1	2,50
1677	179	128	42	40	95,24	2	4,76
1678	166	158	42	36	85,71	6	14,29
1679	176	162	35	30	85,71	5	14,29
1680	187	138	32	26	81,25	6	18,75
1681	169	159	51	43	84,31	8	15,69
1682	193	121	45	40	88,89	5	11,11
1683	216	128	44	39	88,64	5	11,36
1684	188	372	32	25	78,13	7	21,88
1685	164	255	71	47	66,20	24	33,80

anys	baptismes	òbits	Total núpcies	Ires núpcies	%	2nes o posterior	%
1686	198	169	71	57	80,28	14	19,72
1687	185	212	41	31	75,61	10	24,39
1688	222	135	59	46	77,97	13	22,03
1689	212	135	50	41	82,00	9	18,00
1690	203	117	51	43	84,31	8	15,69
1691	245	102	42	36	85,71	6	14,29
1692	200	150	43	36	83,72	7	16,28
1693	235	157	47	37	78,72	10	21,28
1694	216	188	44	35	79,55	9	20,45
1695	229	179	52	45	86,54	7	13,46
1696	231	168	68	55	80,88	13	19,12
1697	232	197	44	34	77,27	10	22,73
1698	253	224	70	56	80,00	14	20,00
1699	256	139	58	48	82,76	10	17,24
1700	239	128	38	31	81,58	7	18,42
1701	249	298	41	35	85,37	6	14,63
1702	274	170	61	44	72,13	17	27,87
1703	250	113	45	39	86,67	6	13,33
1704	240	180	42	38	90,48	4	9,52
1705	258	181	42	33	78,57	9	21,43
1706	236	356	48	36	75,00	12	25,00
1707	270	217	64	56	87,50	8	12,50
1708	224	168	73	54	73,97	19	26,03
1709	243	196	67	59	88,06	8	11,94
1710	284		56	44	78,57	12	21,43
1711	284		69	60	86,96	9	13,04
1712	271	217	57	48	84,21	9	15,79
1713	329	246	71	59	83,10	12	16,90
1714	371	272	76	62	81,58	14	18,42
1715	324	228	85	70	82,35	15	17,65
1716	324	143	49	44	89,80	5	10,20
1717	292	253	51	44	86,27	7	13,73
1718	330	138	58	48	82,76	10	17,24
1719	283	142	49	41	83,67	8	16,33
1720	313	135	56	49	87,50	7	12,50
1721	313	280	87	81	93,10	6	6,90
1722	365	223	74	62	83,78	12	16,22
1723	322	162	61	52	85,25	9	14,75
1724	359	316	74	61	82,43	13	17,57
1725	339	274	76	66	86,84	10	13,16
1726	358	282	97	84	86,60	13	13,40
1727	421	248	109	97	88,99	12	11,01
1728	401	120	65	55	84,62	10	15,38
1729	352	171	43	40	93,02	3	6,98
1730	343	346	72	53	73,61	19	26,39
1731	427	124	76	62	81,58	14	18,42
1732	398	150	87	70	80,46	17	19,54
1733	372	188	71	64	90,14	7	9,86
1734	354	296	75	59	78,67	16	21,33
1735	340	302	55	41	74,55	14	25,45
1736	305	342	51	38	74,51	13	25,49
1737	385	195	74	61	82,43	13	17,57
1738	332	215	69	56	81,16	13	18,84
1739	392	215	70	53	75,71	17	24,29
1740	353	204	79	64	81,01	15	18,99
1741	320	258	81	67	82,72	14	17,28
1742	327	232	62	48	77,42	14	22,58
1743	358	280	93	73	78,49	20	21,51
1744	328	234	66	50	75,76	16	24,24
1745	383	223	111	89	80,18	22	19,82
1746	389	277	66	57	86,36	9	13,64
1747	394	270	101	91	90,10	10	9,90
1748	420	239	94	75	79,79	19	20,21
1749	416	235	96	77	80,21	19	19,79
1750	400	277	97	86	88,66	11	11,34

anys	baptismes	òbits	Total núpcies	1res núpcies	%	2nes o posterior	%
1751	387	379	92	74	80,43	18	19,57
1752	448	248	82	67	81,71	15	18,29
1753	381	296	100	84	84,00	16	16,00
1754	404	291	76	62	81,58	14	18,42
1755	427	289	82	66	80,49	16	19,51
1756	405	258	81	67	82,72	14	17,28
1757	443	387	92	77	83,70	15	16,30
1758	450	263	77	56	72,73	21	27,27
1759	393	196	114	94	82,46	20	17,54
1760	428	270	82	68	82,93	14	17,07
1761	395	329	75	60	80,00	15	20,00
1762	399	395	81	62	76,54	19	23,46
1763	355	243	83	65	78,31	18	21,69
1764	362	296	66	54	81,82	12	18,18
1765	393	355	83	68	81,93	15	18,07
1766	372	238	93	85	91,40	8	8,60
1767	394	223	78	70	89,74	8	10,26
1768	378	386	95	85	89,47	10	10,53
1769	404	226	97	81	83,51	16	16,49
1770	435	232	117	104	88,89	13	11,11
1771	429	498	86	75	87,21	11	12,79
1772	425	346	119	104	87,39	15	12,61
1773	456	225	70	59	84,29	11	15,71
1774	392	204	70	56	80,00	14	20,00
1775	426	307	75	61	81,33	14	18,67
1776	377	580	85	79	92,94	6	7,06
1777	420	255	94	80	85,11	14	14,89
1778	377	322	83	71	85,54	12	14,46
1779	382	254	99	84	84,85	15	15,15
1780	422	365	80	68	85,00	12	15,00
1781	381	315	62	49	79,03	13	20,97
1782	452	243	83	73	87,95	10	12,05
1783	400	237	96	86	89,58	10	10,42
1784	456	265	131	112	85,50	19	14,50
1785	493	326	109	89	81,65	20	18,35
1786	437	450	100	87	87,00	13	13,00
1787	506	281	124	102	82,26	22	17,74
1788	469	352	111	90	81,08	21	18,92
1789	460	260	104	80	76,92	24	23,08
1790	478	292	122	104	85,25	18	14,75
1791	460	335	92	75	81,52	17	18,48
1792	490	243	88	75	85,23	13	14,77
1793	456	342	72	66	91,67	6	8,33
1794		284	95	86	90,53	9	9,47
1795		548	111	85	76,58	26	23,42
1796		242	120	96	80,00	24	20,00
1797		230	105	79	75,24	26	24,76
1798		320	75	62	82,67	13	17,33
1799		403	63	52	82,54	11	17,46
1800		225	59	48	81,36	11	18,64
1801	351		63	52	82,54	11	17,46
1802	418		95	81	85,26	14	14,74
1803	401		109	96	88,07	13	11,93
1804	419		137	117	85,40	20	14,60
1805	447	226	92	79	85,87	13	14,13
1806	412	232	85	66	77,65	19	22,35
1807	390	235	66	60	90,91	6	9,09
1808	369	450	70	57	81,43	13	18,57
1809	382	781	146	111	76,03	35	23,97
1810	556	599	240	198	82,50	42	17,50

anys	baptismes	òbits	Total núpcies	Ires núpcies	%	2nes o posterior	%
1811	735	441	154	117	75,97	37	24,03
1812	473	382	132	101	76,52	31	23,48
1813	462	228	105	84	80,00	21	20,00
1814	612	371	97	76	78,35	21	21,65
1815	514	250	84	64	76,19	20	23,81
1816	506	224	95	84	88,42	11	11,58
1817	453	190	78	64	82,05	14	17,95
1818	406	270	109	96	88,07	13	11,93
1819	488	250	104	95	91,35	9	8,65
1820	459	191	137	117	85,40	20	14,60
1821	503	268	97	80	82,47	17	17,53
1822	485	277	130	114	87,69	16	12,31
1823	543	626	138	114	82,61	24	17,39
1824	522	266	164	138	84,15	26	15,85
1825	586	252	155	133	85,81	22	14,19
1826	544	316	127	113	88,98	14	11,02
1827	494	257	85	64	75,29	21	24,71
1828	555	355	101	78	77,23	23	22,77
1829	485	299	83	71	85,54	12	14,46
1830	478	306	93	69	74,19	24	25,81
1831	461	346	69	50	72,46	19	27,54
1832	443	293	79	69	87,34	10	12,66
1833	383	350	82	69	84,15	13	15,85
1834	470	346	96	78	81,25	18	18,75
1835	397	254	116	97	83,62	19	16,38
1836	489	263	141	119	84,40	22	15,60
1837	486	277	107	92	85,98	15	14,02
1838	378	302	91	85	93,41	6	6,59
1839	507	276	116	99	85,34	17	14,66
1840	302	314	133	112	84,21	21	15,79
1841	496	388	141	127	90,07	14	9,93
1842	512	427	167	135	80,84	32	19,16
1843	538	437	156	138	88,46	18	11,54
1844	471	390	127	105	82,68	22	17,32
1845	492	341	141	112	79,43	29	20,57
1846	505	310	109	89	81,65	20	18,35
1847	475	365	125	104	83,20	21	16,80
1848	496	316	110	95	86,36	15	13,64
1849	529	429	128	111	86,72	17	13,28
1850	516	254	140	113	80,71	27	19,29
1851	561	274	123	107	86,99	16	13,01
1852	468	345	125	105	84,00	20	16,00
1853	499	268	117	102	87,18	15	12,82
1854	551	1204	136	106	77,94	30	22,06
1855	463	347	200	135	67,50	65	32,50
1856	469	296	151	111	73,51	40	26,49
1857	546	348	135	115	85,19	20	14,81
1858	519	341	126	106	84,13	20	15,87
1859	563	328	159	136	85,53	23	14,47
1860	547	333	117	101	86,32	16	13,68
1861	517	328	102	80	78,43	22	21,57
1862	526	409	119	101	84,87	18	15,13
1863	441	458	127	100	78,74	27	21,26
1864	492	427	123	99	80,49	24	19,51
1865	445	445	119	94	78,99	25	21,01
1866	481	330	135	105	77,78	30	22,22
1867	438	368	112	88	78,57	24	21,43
1868	370	288	111	95	85,59	16	14,41

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró

Taula 3.2 Evolució decennal de la població autòctona i forana casada a Mataró, 1627-1868

Períodes	Homes Autòctons		Foranis		Dones Autòctones		Forànies	
	casos	%	casos	%	casos	%	casos	%
1627-1636	156	27,56	133	23,50	223	39,40	54	9,54
1637-1646	230	28,75	168	21,00	273	34,13	129	16,13
1647-1656	256	31,84	147	18,28	328	40,80	73	9,08
1657-1666	169	28,89	111	18,97	220	37,61	85	14,53
1667-1676	196	28,82	136	20,00	262	38,53	86	12,65
1677-1686	256	30,81	141	16,97	306	36,82	128	15,40
1687-1696	270	30,82	154	17,58	312	35,62	140	15,98
1697-1706	256	29,16	167	19,02	313	35,65	142	16,17
1707-1716	351	29,35	237	19,82	430	35,95	178	14,88
1717-1726	383	30,28	238	18,81	460	36,36	184	14,55
1727-1736	423	32,89	197	15,32	510	39,66	156	12,13
1737-1746	470	34,01	196	14,18	585	42,33	131	9,48
1747-1756	542	33,11	247	15,09	649	39,65	199	12,16
1757-1766	518	34,12	213	14,03	607	39,99	180	11,86
1767-1776	550	33,50	255	15,53	636	38,73	201	12,24
1777-1786	541	31,34	300	17,38	666	38,59	219	12,69
1787-1796	553	29,38	364	19,34	727	38,63	238	12,65
1797-1806	454	28,11	332	20,56	589	36,47	240	14,86
1807-1816	581	26,75	464	21,36	752	34,62	375	17,27
1817-1826	649	28,25	478	20,81	852	37,09	318	13,84
1827-1836	482	27,97	334	19,38	654	37,96	253	14,68
1837-1846	635	26,57	521	21,80	836	34,98	398	16,65
1847-1856	618	25,50	554	22,85	802	33,09	450	18,56
1857-1868	695	25,58	634	23,33	883	32,50	505	18,59
Total	10234	60,36	6721	39,64	12875	71,78	5062	28,22

Font: Elaboració pòpia. Museu Arxiu Santa Maria de Mataró

3.3 Lloc de procedència dels homes i de les dones casats a Mataró, per períodes

Període: 1627-1684

Homes

Procedència	casos	%
Catalunya	1738	87,3
Maresme	1442	83,0
Vallès Oriental	77	4,4
Barcelonès	38	2,2
Bages	25	1,4
Osona	23	1,3
Selva	20	1,2
Baix Empordà	11	0,6
Vallès Occidental	11	0,6
Alt Empordà	10	0,6
Alt Penedès	6	0,3
Alt Camp	5	0,3
Alt Urgell	5	0,3
Solsonès	5	0,3
Anoia	4	0,2
Garrotxa	4	0,2
Ripollès	4	0,2
Baix Camp	3	0,2
Berguedà	3	0,2
Garraf	3	0,2
Noguera	3	0,2
Segarra	3	0,2
Baix Llobregat	2	0,1
Cerdanya	2	0,1
Segrià	2	0,1
Urgell	2	0,1
Baix Ebre	1	0,1
Conca de Barberà	1	0,1
Gironès	1	0,1
Pallars Jussà	1	0,1
Pla de l'Estany	1	0,1
Ribera d'Ebre	1	0,1
Tarragonès	1	0,1
No identificats	18	1,0
Espanya	14	0,7
Castella	4	28,6
Balears	2	14,3
Gàlícia	2	14,3
Mòrcia	2	14,3
València	2	14,3
Andalusia	1	7,1
País Basc	1	7,1
França	184	9,3
Altres llocs	4	0,2
No dades	50	2,6
Total	1990	

Dones

Procedència	casos	%
Catalunya	1912	93,50
Maresme	1736	90,79
Vallès Oriental	86	4,50
Barcelonès	26	1,36
Osona	14	0,73
Selva	13	0,68
Vallès Occidental	7	0,37
Bages	5	0,26
Berguedà	4	0,21
Ripollès	4	0,21
Alt Empordà	2	0,10
Baix Camp	1	0,05
Baix Llobregat	1	0,05
Baix Penedès	1	0,05
Cerdanya	1	0,05
Garrotxa	1	0,05
Gironès	1	0,05
Pallars Jussà	1	0,05
Pla de l'Estany	1	0,05
Ribera d'Ebre	1	0,05
Tarragonès	1	0,05
No identificats	5	0,26
Espanya	2	0,10
Castella	1	50,00
País Basc	1	50,00
França	4	0,20
No dades	127	6,21
Total	2045	

Període: 1685-1783

Homes

Procedència	casos	%
Catalunya	6030	94,1
Maresme	4828	80,1
Vallès Oriental	311	5,2
Barcelonès	155	2,6
Selva	98	1,6
Bages	79	1,3
Osona	77	1,3
Baix Empordà	58	1,0
Gironès	34	0,6
Vallès Occidental	27	0,4
Garrotxa	26	0,4
Alt Empordà	25	0,4
Ripollès	21	0,3
Anoia	19	0,3
Pallars Sobirà	19	0,3
Cerdanya	15	0,2
Alt Penedès	13	0,2
Baix Llobregat	13	0,2
Segarra	13	0,2
Berguedà	12	0,2
Alt Urgell	9	0,1
Baix Camp	9	0,1
Tarragonès	8	0,1
Garraf	7	0,1
Pla de l'Estany	7	0,1
Baix Ebre	5	0,1
Solsonès	5	0,1
Urgell	5	0,1
Noguera	4	0,1
Pallars Jussà	3	0,0
Segrià	3	0,0
Conca de Barberà	2	0,0
Garrigues	2	0,0
Ribera d'Ebre	2	0,0
Alt Camp	1	0,0
Alta Ribagorça	1	0,0
Baix Penedès	1	0,0
Pla d'Urgell	1	0,0
Val d'Aran	1	0,0
No dades	111	1,8
No identificats	26	0,4
Espanya	133	2,1
Castella	40	0,6
Andalusia	21	0,3
Aragó	21	0,3
València	14	0,2
Múrcia	11	0,2
Balears	10	0,2
Gàlícia	7	0,1
Extremadura	2	0,0
Navarra	2	0,0
Astúries	2	0,0
Cantàbria	1	0,0
Ceuta	1	0,0
País Basc	1	0,0
França	81	1,3
Altres llocs	43	0,7
No identificats	2	0,0
Total	6289	

Dones

Procedència	casos	%
Catalunya	6482	96,72
Maresme	5644	87,07
Vallès Oriental	437	6,74
Barcelonès	103	1,59
Selva	85	1,31
Osona	41	0,63
Bages	20	0,31
Vallès Occidental	18	0,28
Alt Empordà	14	0,22
Baix Llobregat	10	0,15
Ripollès	9	0,14
Alt Penedès	8	0,12
Baix Empordà	7	0,11
Cerdanya	7	0,11
Anoia	6	0,09
Gironès	6	0,09
Segarra	6	0,09
Berguedà	5	0,08
Alt Urgell	4	0,06
Garrotxa	4	0,06
Baix Camp	3	0,05
Garraf	3	0,05
Segrià	3	0,05
Urgell	3	0,05
Conca de Barberà	2	0,03
Noguera	2	0,03
Solsonès	2	0,03
Tarragonès	2	0,03
Alta Ribagorça	1	0,02
Baix Ebre	1	0,02
Garrigues	1	0,02
Pla de l'Estany	1	0,02
Val d'Aran	1	0,02
No identificats	23	0,35
Espanya	30	0,45
Aragó	8	26,67
Castella	8	26,67
València	4	13,33
Andalusia	3	10,00
Múrcia	3	10,00
Balears	2	6,67
Rioja	2	6,67
França	12	0,18
Altres llocs	8	0,12
No dades	170	2,54
Total	6702	

Període: 1784-1826

Homes

Procedència	casos	%
Catalunya	3937	94,3
Maresme	2931	74,4
Vallès Oriental	225	5,7
Barcelonès	224	5,7
Osona	80	2,0
Selva	60	1,5
Garrotxa	52	1,3
Bages	41	1,0
Baix Empordà	32	0,8
Gironès	30	0,8
Alt Empordà	29	0,7
Anoia	19	0,5
Vallès Occidental	17	0,4
Baix Llobregat	16	0,4
Cerdanya	16	0,4
Pla de l'Estany	15	0,4
Ripollès	15	0,4
Baix Camp	13	0,3
Noguera	12	0,3
Tarragonès	10	0,3
Berguedà	9	0,2
Alt Camp	8	0,2
Alt Penedès	8	0,2
Urgell	7	0,2
Conca de Barberà	6	0,2
Segarra	6	0,2
Garraf	5	0,1
Garrigues	5	0,1
Alt Urgell	4	0,1
Segrià	4	0,1
Pallars Jussà	3	0,1
Baix Ebre	2	0,1
Baix Penedès	2	0,1
Montsià	2	0,1
Solsonès	2	0,1
Alta Ribagorça	1	0,0
Pallars Sobirà	1	0,0
Val d'Aran	1	0,0
No identificats	24	0,6
Espanya	120	2,9
Andalusia	28	23,3
Castella	26	21,7
Aragó	14	11,7
València	14	11,7
Múrcia	12	10,0
Balears	9	7,5
Extremadura	5	4,2
Navarra	5	4,2
Galícia	2	1,7
País Basc	2	1,7
Astúrias	1	0,8
Cantàbria	1	0,8
Ceuta	1	0,8
França	36	0,9
Altres llocs	29	0,7
No dades	55	1,3
Total	4177	

Dones

Procedència	casos	%
Catalunya	4322	98,03
Maresme	3582	82,88
Vallès Oriental	283	6,55
Barcelonès	224	5,18
Selva	50	1,16
Osona	28	0,65
Garrotxa	23	0,53
Vallès Occidental	15	0,35
Baix Llobregat	14	0,32
Bages	13	0,30
Gironès	11	0,25
Alt Empordà	8	0,19
Baix Camp	6	0,14
Segarra	6	0,14
Alt Penedès	4	0,09
Anoia	4	0,09
Ripollès	4	0,09
Tarragonès	4	0,09
Alt Camp	3	0,07
Baix Empordà	3	0,07
Cerdanya	3	0,07
Baix Penedès	2	0,05
Berguedà	2	0,05
Garraf	2	0,05
Noguera	2	0,05
Pallars Jussà	2	0,05
Pla de l'Estany	2	0,05
Segrià	2	0,05
Alt Urgell	1	0,02
Baix Ebre	1	0,02
Conca de Barberà	1	0,02
Garrigues	1	0,02
Urgell	1	0,02
No identificats	15	0,35
Espanya	19	0,43
Andalusia	2	10,53
Aragó	6	31,58
Múrcia	5	26,32
Balears	1	5,26
Castella	1	5,26
Galícia	1	5,26
Navarra	1	5,26
País Basc	1	5,26
València	1	5,26
França	15	0,34
Altres llocs	6	0,14
No dades	47	1,07
Total	4409	

Període: 1826-1868

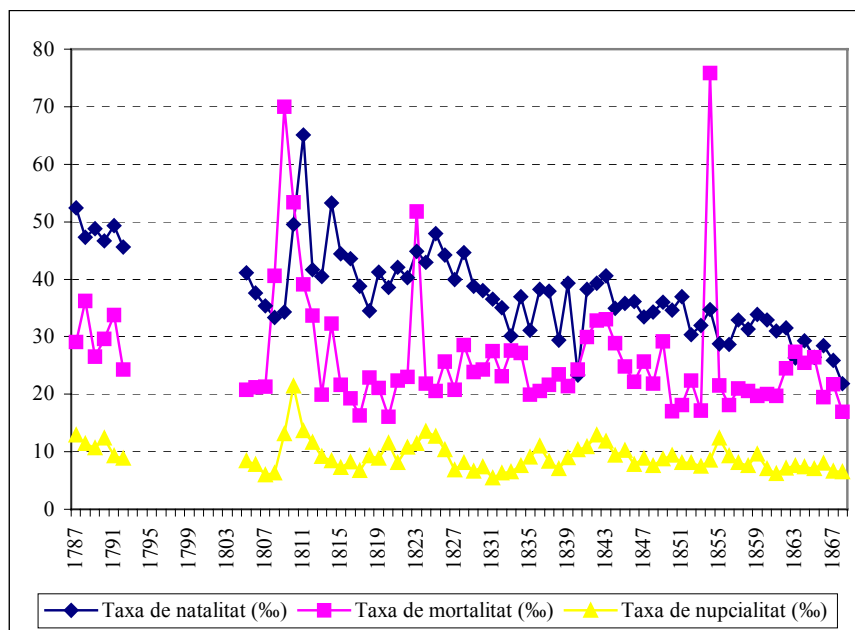
Homes

Procedència	casos	%
Catalunya	4223	94,4
Maresme	3156	74,7
Barcelonès	233	5,5
Vallès Oriental	158	3,7
Osona	107	2,5
Selva	72	1,7
Bages	55	1,3
Anoia	40	0,9
Alt Empordà	39	0,9
Berguedà	36	0,9
Garrotxa	33	0,8
Vallès Occidental	28	0,7
Cerdanya	24	0,6
Tarragonès	24	0,6
Baix Empordà	23	0,5
Ripollès	20	0,5
Baix Llobregat	17	0,4
Conca de Barberà	16	0,4
Gironès	16	0,4
Baix Camp	15	0,4
Alt Penedès	14	0,3
Garraf	13	0,3
Segarra	10	0,2
Urgell	10	0,2
Pla de l'Estany	8	0,2
Solsonès	8	0,2
Alt Camp	6	0,1
Baix Ebre	6	0,1
Alt Urgell	5	0,1
Garrigues	5	0,1
Pallars Jussà	5	0,1
Segrià	4	0,1
Baix Penedès	3	0,1
Pallars Sobirà	3	0,1
Montsià	2	0,0
Noguera	1	0,0
Pla d'Urgell	1	0,0
Priorat	1	0,0
Ribera d'Ebre	1	0,0
Terra Alta	1	0,0
No identificats	4	0,1
Espanya	128	2,9
Castella	28	21,9
Balears	24	18,8
Andalusia	18	14,1
València	18	14,1
Múrcia	13	10,2
Aragó	10	7,8
Galícia	7	5,5
Navarra	4	3,1
Astúrias	2	1,6
Cantàbria	2	1,6
Extremadura	1	0,8
País Basc	1	0,8
França	31	0,7
Altres llocs	23	0,5
No dades	68	1,5
Total	4473	

Dones

Procedència	casos	%
Catalunya	4664	97,55
Maresme	3940	84,48
Vallès Oriental	197	4,22
Barcelonès	137	2,94
Selva	71	1,52
Osona	47	1,01
Bages	27	0,58
Alt Empordà	25	0,54
Anoia	25	0,54
Berguedà	19	0,41
Baix Empordà	17	0,36
Cerdanya	16	0,34
Garrotxa	13	0,28
Tarragonès	12	0,26
Garraf	11	0,24
Gironès	11	0,24
Vallès Occidental	11	0,24
Baix Camp	9	0,19
Ripollès	9	0,19
Segrià	8	0,17
Alt Penedès	7	0,15
Baix Llobregat	7	0,15
Baix Penedès	7	0,15
Pla de l'Estany	6	0,13
Urgell	6	0,13
Conca de Barberà	4	0,09
Noguera	3	0,06
Segarra	3	0,06
Solsonès	3	0,06
Alt Urgell	2	0,04
Baix Ebre	2	0,04
Priorat	2	0,04
Alt Camp	1	0,02
Pallars Jussà	1	0,02
Ribera d'Ebre	1	0,02
No identificats	4	0,09
Espanya	57	1,19
Balears	10	17,54
Andalusia	9	15,79
València	9	15,79
Castella	8	14,04
Aragó	7	12,28
Múrcia	6	10,53
País Basc	3	5,26
Navarra	2	3,51
Astúrias	1	1,75
Galícia	1	1,75
Rioja	1	1,75
França	10	0,21
Altres llocs	19	0,40
No dades	31	0,65
Total	4781	

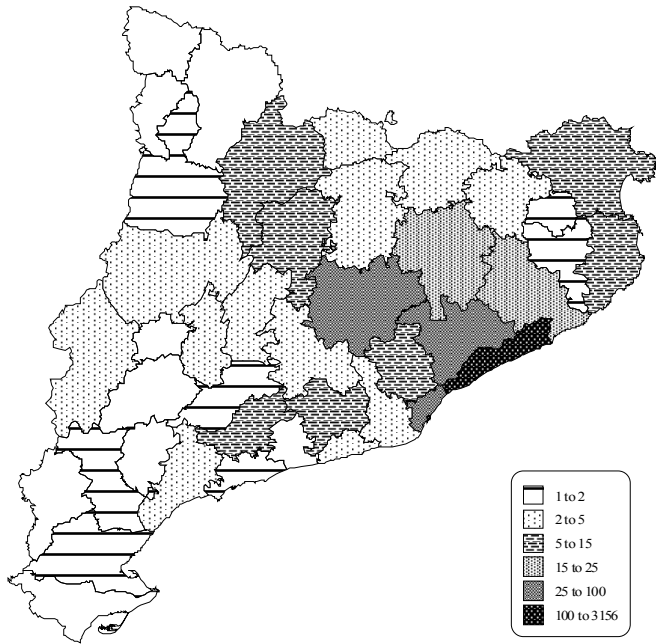
Gràfic 3.1. Evolució de les taxes de natalitat, mortalitat i nupcialitat de Mataró calculades entre el 1787 i el 1

Font: Elaboració pròpia. Les dades són tretes del Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró; el cens de Floridablanca del 1787 de J. Iglésies (1974) i P. Vilar (1966), i el cens de 1860, de la Junta General d'Estadística (1863)

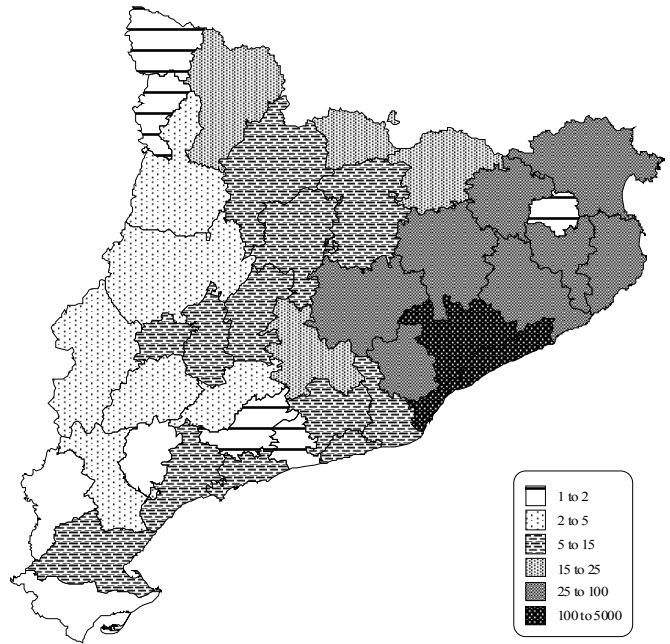
Mapa. Comarques de naixement dels homes i les dones casats a Mataró per períodes. (absoluts)

Mapa 1. lloc de naixement dels homes casats a Mataró, 1627-1684

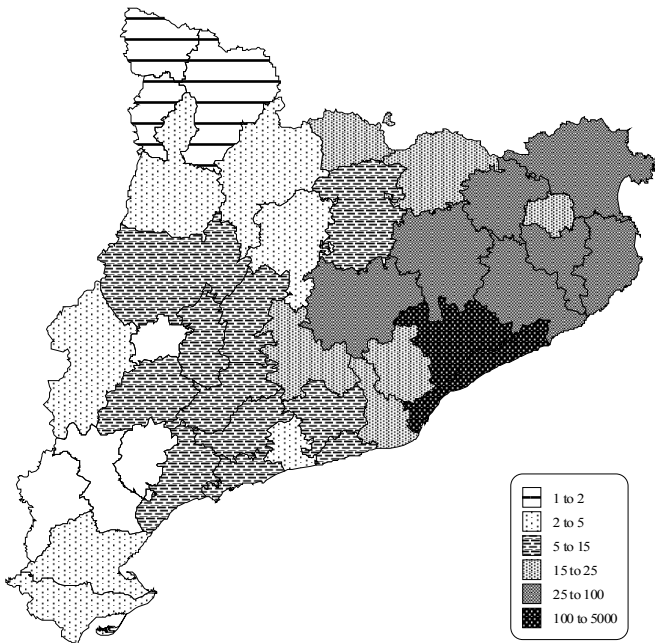
Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró

Mapa 2. lloc de naixement dels homes casats a Mataró, 1685-1783

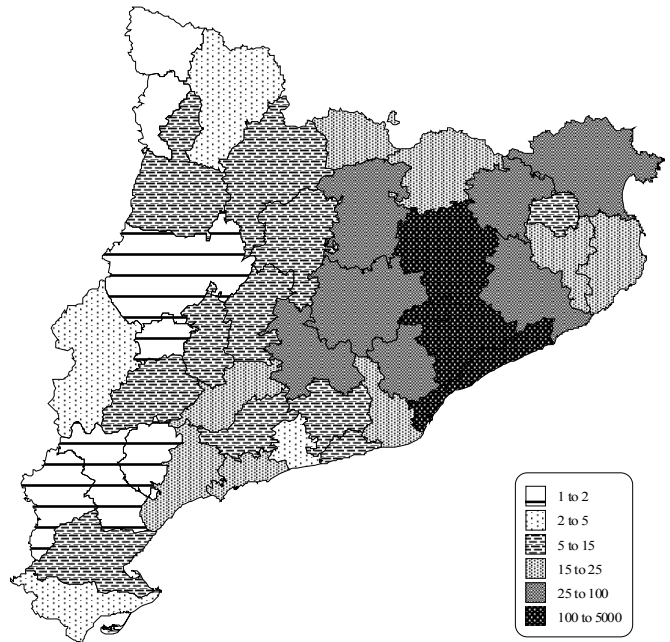
Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró

Mapa 3. lloc de naixement dels homes casats a Mataró, 1784-1826

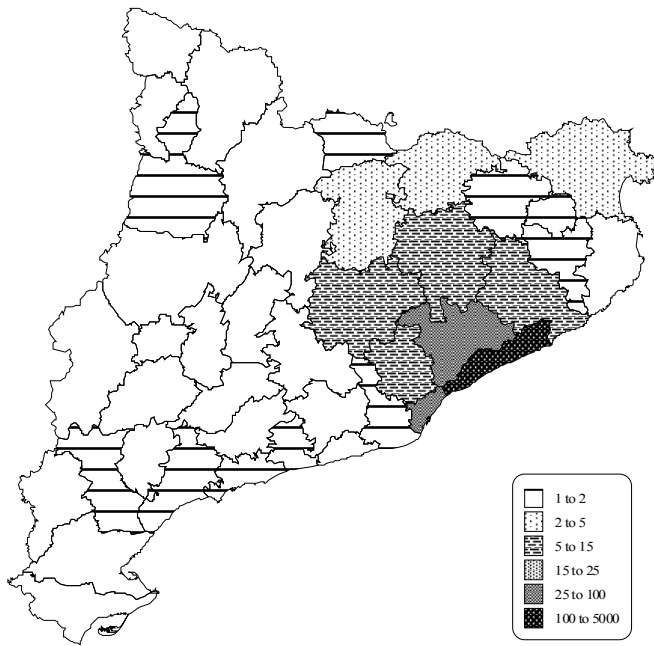
Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró

Mapa 4. lloc de naixement dels homes casats a Mataró, 1827-1868

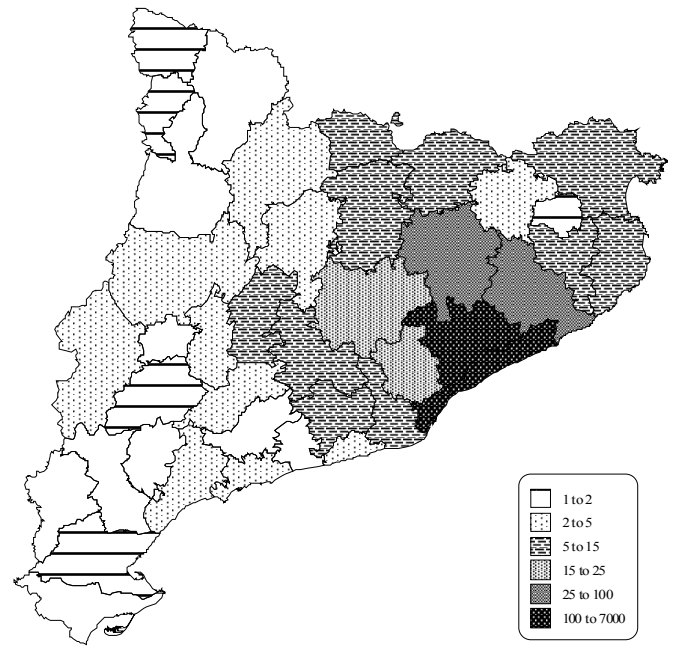
Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró

Mapa 5. lloc de naixement de les dones casades a Mataró, 1627-1684

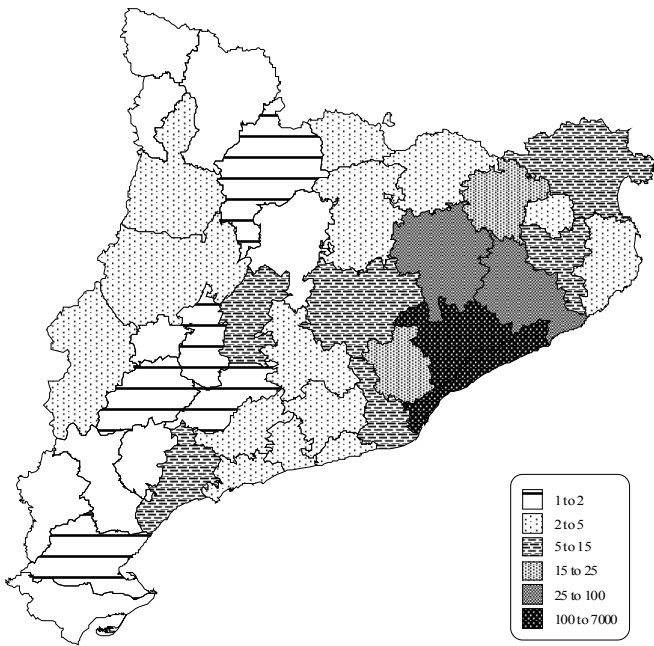
Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró

Mapa 6. lloc de naixement de les dones casades a Mataró, 1685-1783

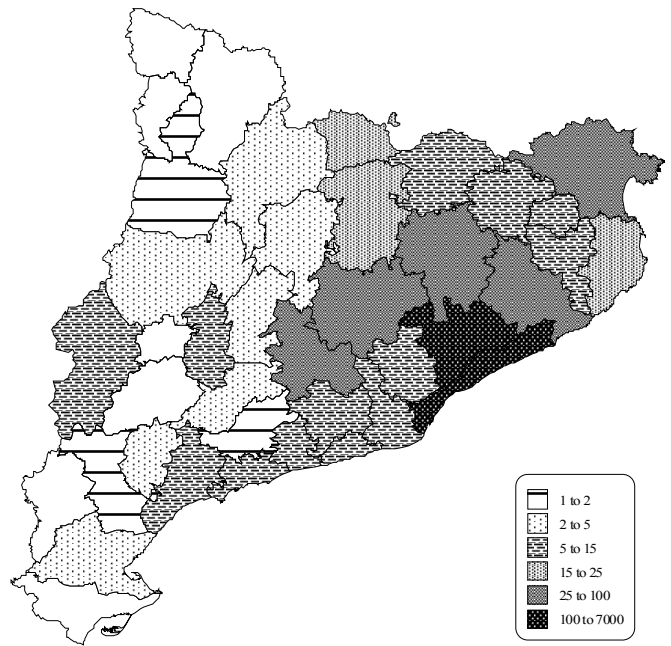
Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró

Mapa 7. lloc de naixement de les dones casades a Mataró, 1784-1826

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró

Mapa 8. lloc de naixement de les dones casades a Mataró, 1827-1868

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró

Capítol 4: Annex

Taula 4.1 Oficis dels francesos casats a Mataró

Oficis	Frecuencia	Porcentaje
Agricultura	150	45,32
bracer	70	21,15
treballador	65	19,64
pagès	8	2,42
pastor	5	1,51
moliner	2	0,60
Marineria i pesca	15	4,53
calafat	2	0,60
mestre d'aixa	1	0,30
mariner	9	2,72
pescador	3	0,91
Menestralia	76	22,96
serrador	22	6,65
sabater	8	2,42
mestre de cases	6	1,81
pentiner	4	1,21
rajoler	3	0,91
cadiraire	3	0,91
fuster	3	0,91
teixidor	2	0,60
sombrerer	2	0,60
clavetaire	2	0,60
manya	2	0,60
blanquer	2	0,60
mitger	1	0,30
jornaler	1	0,30
filador	1	0,30
fabricant de llana	1	0,30
teixidor de lli	1	0,30
corder	1	0,30
espardenyer	1	0,30
manobre	1	0,30
pintor	1	0,30
boter	1	0,30
calderer	1	0,30
ferrer	1	0,30
torner	1	0,30
baster	1	0,30
terrisser	1	0,30
daurador	1	0,30
cabellaire	1	0,30
Professions liberal:	22	6,65
militar	9	2,72
cirurgià	6	1,81
burges	2	0,60
metge	1	0,30
notari	1	0,30
cavaller	1	0,30
protomedic	1	0,30
administració	1	0,30
Comerç	14	4,23
forner	3	0,91
carnisser	2	0,60
comerciant	2	0,60
adroguer	1	0,30
botiguer de teles	1	0,30
altres botiguers	1	0,30
altres queviures	1	0,30
negociant	1	0,30
marxant	1	0,30
hostaler i taverner	1	0,30
Transport	14	4,23
traginer	12	3,63
carreter	2	0,60
altres oficis	4	0,60
oficis sense identifi	36	10,88
Total	331	

Taula 4.2 Lloc de procedència de la població forana registrada en l'ofici de mitger per decenniis (absoluts)

	1767-1776	1777-1786	1787-1796	1797-1806	1807-1816	1817-1826	1827-1836	1837-1846	1847-1856	1857-1868	Total
Arenys de Mar					1	1	3	1	2	1	8
Argentona					1					1	4
b. Barcelona				1					1		1
b. Lleida				1							1
Banyoles		1			1						2
Barcelona		1	4	1	4	6	2	1	1		19
Bianes					1						1
Burgos				1							1
Cabrera					2						2
Cabrils				1							1
Caldes d'Estrac				1	1	1		2	3	2	9
Calella		2		1	1	1	1	6	10	2	23
Canet de Mar							1				1
Dosrius			1					1			2
Cardedeu					2	1	1	1			5
Centelles											1
Corbera								1			1
Franqueses del Vallès, les					1						1
Fulleda									1		1
Girona		2								1	2
Granollers			1		1						2
Hospitalet			1								1
Igualada					1						1
Inca			1								1
Llinars del Vallès					1						1
Llivia				1							1
Llers				1							1
Ludaba											1
Malgrat de Mar		1				1		3			4
Mamresa								1			1
Olot		1		1	1	6				3	12
Pallejà				1							1
Pineda de Mar					1	1					2
Pobla de Lillet, la						1					1
Puigcerdà							1				1
Reus				1							1
Ripoll			1	1							2
Sant Andreu de Llavaneres					1	4		3			8
Sant Cristòfol les Fonts				2							2
Sant Feliu de Llobregat			1								1
Sant Feliu de Pallers			1								1
Sant Pere de Riú			1								1
Sant Pere de Torelló				1							1
Sant Pol de Mar						1					1
Selva de Mar, la			1								1
Tetà					1						1
Torroella de Montgrí	1										2
Tortellà			1								1
Fossa de Mar								1			1
Vallgorriana					1						1
Vic			1			3	2	1			7
Vilamajor			1								1
Vilanova i la Geltrú								1			1
Vilassar de Dalt			1		1						2
Vinaixa										1	1
No consta				2	1						3
Total	1	5	22	14	19	32	12	18	23	11	157

Taulela 4.3 Lloc de procedència de la població forana registrada en l'ofici de penitencier per decennis (absoluts)

	1677-1686	1697-1706	1717-1726	1737-1746	1757-1766	1777-1786	1797-1806	1817-1826	1837-1846	1847-1856	1857-1866	Total
Barcelona			1	1								2
Canet de Mar							1				1	2
Girona											1	1
França	3	1										4
Olesa de Montserrat					1							1
Sant Feliu de Torelló	1											1
Torelló			1									1
Vilassar de Dalt										1		1
No consta												0
Total	4	1	2	1	1	1	1			3		13

Taulela 4.4 Lloc de procedència de la població forana registrada en l'ofici de penitencier per decennis (absoluts)

	1707-1716	1717-1726	1727-1736	1737-1746	1757-1766	1777-1786	1797-1806	1817-1826	1837-1846	1847-1856	Total
Bisbal, la				1							1
Caldes de Montbui				1							1
Esparreguera					1						1
Manresa									1		1
Moià			1								1
Olot							1				1
Osinelles					1						1
Sant Feliu Sasserra		1									1
Taradell	1										1
Total	1	1	1	2	1	1	2			1	9

	1657-1666	1667-1676	1727-1736	1737-1746	1747-1756	1757-1766	1767-1776	1777-1786	1787-1796	1797-1806	1807-1816	1817-1826	1827-1836	1837-1846	1847-1856	1857-1868	Total
Dorsius	1													1		2	4
Franquesses del Vailles													1				1
Creixell															1		1
Cuenca															1		1
Espinalbet														1			1
Estanyol									1								1
Vall d'en Bas									1								1
Figueres									1						1		2
Fornells de la Selva								1									1
Girona													1			2	3
Granollers											1			1	2	1	5
Guissona														4	5	5	15
Igualada																	1
Lijar									1								1
Sant Andreu de Llavaneres									1				2	3	1	2	10
Lloret de Mar															1		1
Maçanet de la Selva														1			1
Mià																	1
Malgrat de Mar															1		1
Maniileu							1								1	3	5
Mansa																	8
Martorell									1							3	6
Masnou, el									1								2
Mieres																1	2
Moià						1				2				1			3
Montellà-Martinet																	1
Montmaneu											1						1
Motril									1								1
Odena																	1
Olot												1			4	2	7
Ordis													1				1
Ortedó															1		1
Palafolls														1			1
Palamos																	1
Palautordera															1		3
Palma de Mallorca													1				1
Pals												1					1
Pamplona																	1
Peníscola															1		1
Pineda de Mar														2	1		3
Pobla de Claramunt														1			1
Pobla de Lillet, la														1			1
Pobla, la														1			1
Ponts									1			2					3
Prat de Llobregat, el																1	1
Prats de Lluçanès														2			2

	1657-1666	1667-1676	1727-1736	1737-1746	1747-1756	1757-1766	1767-1776	1777-1786	1787-1796	1797-1806	1807-1816	1817-1826	1827-1836	1837-1846	1847-1856	1857-1868	Total
Puig-reig														1			1
Puigcerdà														1	1		2
Reus														2		1	3
Riera de Caià															1	1	2
Ripoll												1		4		1	6
Ripolllet														1		1	1
Rubi															2	2	4
Sabadell															1	2	4
Salitja											1						1
Sallent															3		3
Sant Coloni																	1
Sant Cristòfol les Fonts										1							1
Sant Feliu de Codines																	2
Sant Felu de Guixols																	2
Sant Hipòlit de Voltregà																	1
Sant Iscle de Vallalta																	1
Sant Julià de Vilatorrada																	1
Sant Llorenç de Morunys																	1
Sant Pere de Riu																	1
Sant Pol de Mar																	2
Sant Salvador de Guardiola																	1
Sant Vicenç de Montalt																	13
Santa Agnès de Malanyanes																	1
Santa Coloma de Farners																	3
Santa Coloma de Queralt																	4
Santa Maria de Corcó																	1
Santes Creus																	1
Santpedor																	2
Saragossa																	1
Selva de Mar, la																	1
Seró																	1
Seva																	1
Solsona																	1
St. Julia Llavall																	1
Talavera																	1
Tarragona																	2
Teià																	3
Terrassa																	1
Tiana																	1
Tona																	2
Torelló																	1
Torroella de Montgrí																	1
Tortellà																	5
Tortosa																	1
Tous																	1
Vallgorguina																	1
Valls																	2
Vendrell																	1
Vic																	35
Vilamajor																	1
Vilanova del Camí																	1
Vilanova i la Geltrú																	2
Vilassar de Dalt																	9
Vilassar de Mar																	1
Villanueva de Vilatorrada																	1
Viver i Serrateix																	1
No consta																	6
Total	3	3	1	1	1	2	1	16	20	13	21	38	31	101	113	109	474

Taula 4.6 Lloc de procedència de la població forana registrada en les indïanes per decennis (absoluts)

	1756-1766	1777-1786	1787-1796	1797-1806	1807-1816	1817-1826	1827-1836	1837-1846	1847-1856	1857-1868	Total
Barcelona	1	5	4	1	3	2	2	1	1	1	21
Caspe				1							1
Dosrius		1									1
Granollers				1							1
Maçanet de la Selva							1				1
Prats de Lluçanès											1
Seva											1
Tarragona									1		1
Vilagrassa							1				1
No consta			1								1
Total	1	8	5	3	3	2	2	3	2	1	30

Taula 4.7 Lloc de procedència de la població forana registrada en l'ofici de tintorer per decennis (absoluts)

	1667-1676	1677-1686	1717-1726	1757-1766	1807-1816	1817-1826	1847-1856	1857-1868	Total
Arenys de Mar		1							1
Barcelona			1	1	1		3		7
Manresa		1					1		2
Vic							1		1
Total	1	1	1	1	1	1	2	3	11

Taula 4.8 Lloc de procedència de la població forana registrada com a fabricant per decennis (absoluts)

	1767-1776	1787-1796	1797-1806	1807-1816	1817-1826	1827-1836	1837-1846	1847-1856	1857-1868	Total
Arbissola de Marina		1								1
Arenys de Munt			2							2
Argençola							1			1
Argentona							1			1
Barcelona				1	1	2	1	1	3	8
Dosrius								1		1
Cardedeu										1
Genova				1		1				1
Havana, la									1	1
Sant Andreu de Llavaneres								1		1
Manresa							1			1
Moià			1							1
Sabadell									2	2
Sant Hipòlit de Voltre						1				2
Sant Vicenç de Montalt									1	1
Vilassar de Mar					1					1
No consta							1			1
Total	1	1	3	1	2	2	5	5	7	27

Taula 4.9 Lloc de procedència de la població forana registrada en l'ofici de flador per decennis (absoluts)

	1837-1846	1847-1856	1857-1868	Total
Arenys de Munt		1		1
Argentona		1	3	4
Barcelona	1		2	3
Berga	1	1		2
Blanes		1		1
Caldes de Montbui			1	1
Calella			1	1
Canet de Mar			1	1
Dosrius			1	1
Cardona		1	1	2
Manresa			1	1
Orius			1	1
Pineda de Mar		1		1
Puigcerdà			1	1
Riera de Gaià			1	1
Rua, la	1			1
Sant Celoni		1		1
Santa Coloma de Farners			1	1
Vilassar de Dalt		1		1
Vilassar de Mar		1	1	2
Total	3	9	16	28

	1627-36	1637-46	1657-66	1667-76	1677-86	1687-96	1697-06	1707-16	1717-26	1727-36	1737-46	1747-56	1757-66	1767-76	1777-86	1787-96	1797-06	1807-16	1817-26	1827-36	1837-46	1847-56	1857-68	Total	
Manlleu								1	1	1			1		1			1						2	
Manresa								1	1	1			1		1									5	
Mieres											2		1		1									3	
Monsó																	1							1	
Montmany												1												1	
Orsavinyà																							1	1	
Palau d'Anglesola														1										1	
Palma de Mallorca															1									1	
Pineda de Mar																	1							1	
Plana de Cerdanya															1									1	
Planes d'Hostoles															1									1	
Pollentia						1																		1	
Prats de Lluçanes												1										1		1	
Pruït														1										1	
Ridaura										1														1	
Ripoll												1												1	
Rupit															1									1	
St. A. de Llavaneres																							1	3	
Sant Andreu Salou													1											1	
St. E. de Palautordera											2							1						4	
Sant Feliu de Fuixols									1															1	
Sant Joan de Mollet													1											1	
Sant Julià de Vilatorrada															1									1	
Sant Martí de Llémena												1												1	
St. Martí de Moscaroles													1											1	
Sant Martí Sacalm															1									1	
Sant Pere de Vilamajor												1												1	
Stia. Coloma de Farners											1				4		1							7	
Stia. Eulàlia de Riuprimer																								1	
Seva															1									1	
Tagamanent											1													1	
Terrassa													2	1										3	
Tortosa														1										1	
Vall d'en Bas, la																							1	2	
Vic																								6	
Vidreres															2	1	1	2						1	
Vila-sacra															1									1	
Viladrau															1									2	
No consta																		1						4	
Total	1	4	5	6	6	3	2	1	4	3	7	2	7	5	21	4	8	12	2	1	1	1	4	3	131

Taula 4.11 Lloc de procedència de la població forana registrada en l'ofici de veter per decennis (absoluts)

	1667-76	1677-86	1687-96	1697-06	1717-26	1727-36	1737-46	1747-56	1757-66	1767-76	1777-86	1787-96	1797-806	1807-816	1817-26	1827-36	1837-46	1847-56	1857-68	Total
Arenys de Mar																		2		2
Arenys de Munt						2		1												
Arfà																		2		2
Argentona						1	1				1									3
b. Vic								2		1										3
Banyoles																		1		1
Barcelona			1	1	2				1	1		1		1	1				1	11
Blanes					1															1
Cabrera	1						1					1								3
Cabrils													1							1
Calella																				1
Cardedeu						1														2
Cardona											1									1
Esquirol, l'									1											1
Girona						1														1
Igualada																				1
Joval						1														1
Llambilles													1							1
Manresa								1								1		2		6
Matadepera		2									1									1
Monistrol de Montserrat																				1
Palafugell																				1
Palautordera														1						1
Pineda de Mar												1								1
Premià de Dalt																				1
Pruïllans																		1		1
Puigcerdà																				1
St. Andreu de Llavanes								2			1								1	3
Sant Boi de Llobregat												1								1
Sant Feliu Sasserra																				1
Sant Pere de Vilamajor																				2
Sant Vicenç de Montalt									1											1
Talladell, el	1																			1
Vic																				2
No consta							1	1												5
Total	2	3	1	1	5	9	3	8	2	3	6	5	3	4	2	1	1	8	2	69

Taula 4.12 Lloc de procedència de la població forana registrada en l'ofici de passamaner per decennis (absoluts)

	1627-1636	1657-1666	1687-1696	1697-1706	1707-1716	1717-1726	1807-1816	1817-1826	1837-1846	Total
Ametlla, l'				1						1
Argentona			1							1
Barcelona						1	1			2
Cardedeu				1						1
Granollers	1							1		2
Pobla de Lillet, la									1	1
Sant Andreu de Llavaneres	1									1
Sallent		1								1
Teià				1						1
Total	2	1	1	2	1	1	1	1	1	11

Taula 4.13 Lloc de procedència de la població forana registrada en l'ofici de velluter per decennis (absoluts)

	1677-1686	1687-1696	1717-1726	1747-1756	1777-1786	Total
Barcelona	1	1	1	1		4
Cabrera		1				1
França					1	1
Total	1	2	1	1	1	6

Taula 4.14 Lloc de procedència de la població forana registrada en l'ofici de mitger de seda per decennis (absoluts)

	1747-1756	1767-1776	1777-1786	1787-1796	1797-1806	1807-1816	1817-1826	Total
Banyoles							1	1
Barcelona	1	1			1			3
Cervià de Ter				1				1
Granollers						1		1
Monistrol de Montserrat				1				1
Sant Andreu de Llavaneres					2			2
Palafolls			1					1
Pineda de Mar			1					1
Sant Pol de Mar				1				1
Vilamajor				1				1
Total	1	1	2	4	3	1	1	13

Taula 4.15 Lloc de procedència de la població forana registrada en l'ofici de perxer per decennis (absoluts)

	1677-1686	1717-1726	1727-1736	1737-1746	1747-1756	1757-1766	1767-1776	1777-1786	1797-1806	Total
Arenys de Munt			1						1	2
Argentona									1	1
Barcelona	1	2	1							4
Cardedeu						1				1
Casseres			1							1
Castellterçol				1						1
Gallifa							1			1
Granollers					1					1
Hostalric							1			1
Reus								1	1	2
Sant Andreu de Llavaneres									1	1
Sant Esteve Alcoll			1		1					2
Sant Feliu de Codines							1			1
Sant Feliu de Guixols							1			1
Sant Martí Surroca								1		1
Taradell								1		1
València					1					1
Viladrau						2				2
No consta				1	1					2
Total	1	2	4	2	4	3	3	4	4	27

Taula 4.16 Lloc de procedència de la població forana registrada en l'ofici de torcedor de seda per decennis (absoluts)

	1707-1716	1717-1726	1727-1736	1737-1746	1747-1756	1757-1766	1777-1786	1787-1796	1807-1816	Total
b. Barcelona					1					1
Barcelona		2		1						3
Castellar del Vallès								1		1
Granollers				1	1					2
Manresa	1			1						2
Riudarenes				1						1
Sant Andreu de Llavaneres								1		1
Sant Vicenç de Montalt		1								1
Selva del Camp, la										1
Seva										1
València					1					1
Vilassar de Dalt					1					1
No consta						1	1			2
Total	1	3	2	4	4	1	1	1	1	18

Taula 4.17 Lloc de procedència de la població forana registrada en l'ofici de vidrier per decennis (absoluts)

	1647-1656	1667-1676	1707-1716	1727-1736	1737-1746	1777-1786	1787-1796	1797-1806	1807-1816	1817-1826	1827-1836	1837-1846	1847-1856	1857-1868	Total
Arenys de Mar													2		2
Arenys de Munt							1				1		1		3
Argentona	1														1
b. Barcelona														1	1
b. Mallorca															1
Barcelona		2		1					1	1	2	1			7
Bisbal, la									1						1
Bruc, el												1			1
Canonja												1			1
Cardona								1							1
Cruïlles						1									1
Fullella									2	2			1		5
Gelida											1				1
Girona					1										1
Igualada			1												1
Manresa									1	1					1
Quesnaypa									1						1
Sant Cristòfol les Fonts												1			1
Sant Feliu de Codines							1		2						3
Sant Sadurni d'Anoia										1					1
Sant Vicenç de Montalt												1			1
Santa Coloma de Farners							1					1		2	4
Senan														1	1
Sitges													1		1
Solivella												1			1
Tortosa											1				1
Vacarisses										1					1
Vallirana														1	1
Vilafranca del Penedès														1	1
Vilanova i la Geltrú										1					1
Vilobi d'Onyar													1		1
No consta									1						1
Total		3	1	1	1	1	2	1	8	7	5	6	6	7	50

Taula 4.18 Lloc de procedència de la població forana registrada en l'ofici de corder per decennis (absoluts)

	1627-36	1647-56	1667-76	1677-86	1697-06	1707-16	1717-26	1727-36	1737-46	1747-56	1757-66	1767-76	1777-86	1787-96	1797-06	1807-16	1817-26	1827-36	1837-46	1847-56	1857-68	Total
Agramunt						1										1						1
Arbucies																						1
Arenys de Mar						1																1
Arenys de Munt	1	1												1								3
Argentona				1																		2
b. Cervera																1						1
Badalona																	1					1
Barcelona					1			1	1							1	1			1	6	9
Bianes								1													1	7
Canet de Nar																				1		2
Cardedeu														3								1
Cardona						1			1						1							3
Castelló de la Plana																	1					1
Creixell																						1
Granollers			1			1				2												4
Hostalric					1																	1
Lleida		1																				1
Limars del Vallès									1													1
Marsella															1							1
Montseny													1									1
Olot						1											2					3
Sant Esteve de Palautordera														1		1						2
Pineda de Mar																					1	1
Premià de Dalt													1									1
Reus																		1				1
Sant Andreu de Lavaneres						1					1											3
Sant Celoni							1	1		2	1			1	3	1						9
Sant Feliu de Codines																1						1
Sant Pere de Vilamajor													1									1
Santa Maria de Palautordera						1																1
Solla																	1					1
Teià																	1					1
Tiana												1										1
Torredembarra												1										1
Vallmanya								1														1
Valls										1							1					1
Vic																						1
Vilassar de Dalt							1								1							3
No consta						1	1															2
Total	1	2	1	1	2	4	5	3	4	7	2	1	5	6	6	6	9	2	1	4	8	80

Taula 4.19 Lloc de procedència de la població forana registrada en l'ofici de boter per decennis (absoluts)

	1627-1636	1637-1646	1647-1656	1657-1666	1667-1676	1677-1686	1697-1706	1707-1716	1717-1726	1727-1736	1737-1746	1747-1756	1767-1776	Total
Arenys de Mar					1									1
Arenys de Munt													2	2
Argentona			1											1
b. Barcelona			1											1
Barcelona						2		1						3
Blanes									1					1
Cabrera						1								1
Cabrils				1										1
Calella		1	1											2
Canet de Mar			1	1										2
Franqueses del Vallès								1						1
França		1												1
Hostalric							1							1
Ivorra					1									1
Llinars del Vallès											1			1
Lloret de Mar									1					1
Malgrat de Mar							1							1
Pineda de Mar					1						1			2
Premià de Dalt				1			1							2
Riells											1			1
Roca del Vallès, la													1	1
Sant Andreu de Llavaneres							1	1			1		1	5
Sant Celoni	1				1									2
Sant Esteve Sesrovires					1									1
Sant Pere de Vilamajor							1		1					2
Sant Pere de Pescador		1												1
Sant Pol de la Bisbal					1									1
Sant Pol de Mar								1						1
Sant Vicenç de Montalt											1			2
Santa Coloma de Farners												1		1
Teià				1						1				2
Torroella de Montgrí					1									1
Tossa de Mar										1				1
Valls		1												1
Vilassar de Mar											1			2
No consta					1									1
Total	3	4	4	4	8	3	5	3	3	3	3	4	5	52

	1627-34	1637-46	1647-54	1657-66	1677-86	1687-96	1697-06	1707-16	1717-26	1727-36	1737-46	1747-56	1757-66	1767-76	1777-86	1787-96	1797-06	1807-16	1817-26	1827-36	1837-46	1847-56	1857-68	Total
Montseny																								1
Murcia																						1		1
Olvan											1											1		1
Orisià																1								1
Orrius																								2
Orsavinyà																								1
Palafolls																								1
Palafugell																								2
Palamos																								2
Palma de Mallorca																						1		1
Pineda de Mar																								2
Planes d'Hostoles																								1
Premià de Dalt																								2
Puig-reig																								1
Ridaura																								1
Ripoll																								2
Riudarenes																								1
Roca del Vallès, la																								1
Rupit																								1
St. A. de Llavanes																								4
Sant Celoni																								2
St. E. de Palautordera																								6
Sant Esteve Sesrovires																								1
Sant Feliu de Buxalleu																								3
Sant Feliu de Codines																								1
Sant Feliu de Guixols																								1
St. Hipòlit de Voltregà																								1
Sant Joan de Fàbregues																								1
St. Martí de Moscaroles																								1
Sant Martí Vell																								1
Sant Pol de Mar																								1
Sant Vicenç de Montalt																								2
Sta. Coloma de Farners																								1
Sta. Eulàlia de Riuprimer																								1
Segovia																								1
Sevilla																								1
Sitges																								1
St. Jaume de Saa Paramo																								1
Sucierco																								1
Susqueda																								2
Tagamanent																								2
Talamanca																								1
Tiana																								1
Tona																								1
Tortosa																								1
Vall d'Aran																								1
Vic																								2
Vidres																								2
Vilablareix																								1
Vilassar de Dalt																								3
Vulpellac																								1
No consta																								1
Total	2	2	2	2	2	4	5	5	5	6	9	14	15	16	10	14	9	19	15	2	10	2	7	186

Tabla 4.21 Lloc de procedència de la població forana registrada en l'ofici de mestre de cases per decennis (absoluts)

	1627-34	637-44	647-54	1657-66	1667-76	1677-86	1687-94	1697-06	1707-16	1717-24	1727-34	1737-44	1747-54	1777-86	1787-94	1797-06	1817-24	1827-34	1837-44	1847-54	1857-68	Total	
Alcoi																						1	
Alella																						1	
Almeria																						1	
Alp																						1	
Ametlla, l'																						1	
Arenys de Mar						1																1	
Arenys de Munt																						5	
Argentina																						7	
Argemona																						1	
Bagà																						1	
Banyoles							1															1	
Barcelona																						1	
Bellver de Cerdanya																						2	
Biganes																						1	
Bisbal, la																						1	
Canoves																						1	
Cabanes																						1	
Cabanyes																						1	
Cabrera																						4	
Cabrils																						3	
Caldes de Montbui																						3	
Calells																						1	
Canet de Mar																						2	
Cardener																						1	
Carrigena																						1	
Castelló de Farfanya																						1	
Castella																						1	
Figaró, el																						1	
França																						5	
Garcin																						1	
Garriguella																						3	
Granollers																						4	
Llanaça																						1	
Lleida																						1	
Londres																						1	
Marcia																						1	
Marcia																						1	
Palafolls																						2	
Parma (ducat)																						1	
Peralada																						1	
Pineda de Mar																						1	
Premià de Mar																						1	
Premià de Dalt																						3	
Puigcerdà																						1	
Rubi																						2	
Rubi																						2	
Sabadell																						1	
Sant Andreu de la Barca																						1	
Sant Andreu de Llavermes																						2	
Sant Andreu de Llavermes																						4	
Vall d'en Bas, la																						1	
Sant Feliu de Pallers																						1	
Sant Feliu de Sospers																						1	
Sant Martí de Moscaroles																						1	
Sant Pere de Vilamajor																						1	
Sant Pere Pescador																						1	
Sant Pol de Mar																						1	
Sant Vicenç de Montalt																						1	
Santa Coloma de Farners																						1	
Santa Coloma de Farners																						1	
Santa Susanna																						1	
Seccles																						1	
Sevilla																						1	
Talamanca																						1	
Terrassa																						2	
Torrelaguna																						1	
Torrell																						1	
Turin																						1	
València																						1	
Valld'europa																						2	
Valld'europa																						2	
Vic																						1	
Vilafranca del Penedes																						1	
Vilafranca del Penedes																						12	
Vilassar de Dalt																						1	
Vilassar de Mar																						1	
No consta																						2	
Total	2	1	1	1	6	7	9	3	7	9	2	2	7	2	5	7	2	2	2	13	13	18	121

Taula 4.22 Lloc de procedència de la població forana registrada en l'ofici de serrador per decennis (absoluts)

	1627-36	1637-46	1647-56	1667-76	1677-86	1687-96	1707-16	1717-26	1737-46	1747-56	1757-66	1777-86	1787-96	1797-06	1817-26	1827-36	1837-46	1847-56	1857-68	Total
Argentona																			1	1
b. Vic										1										1
Cabrils																		1		1
Beders													1							1
Cardedeu														1						2
Cartagena														1						1
Castellar de N'Hug										2										2
Castellar del Vallès																1		1		2
Das											1									1
Dosrius													2							2
França	1	1	2	2	1	1	4					3		1	1	1	2	3	1	24
Manresa																	1			1
Montseny									1											1
Palma de Mallorca																		1		1
Ripoll															1					1
Sant Agustí								1												1
Sant Celoni																	1			1
Terrassa									1											1
Santa Coloma de Farners																				1
Total	1	1	2	2	1	1	4	1	2	3	1	3	3	3	2	2	6	6	2	46

1627-3	637-4	647-5	657-6	667-7	677-8	687-9	697-0	707-1	717-2	727-3	737-4	747-5	757-6	767-7	777-8	787-9	797-0	807-1	817-2	827-3	837-4	847-5	857-6	Total	
Maià de Montcalt																									1
Maigrat de Mar																									1
Mantresa																									1
Mantua																									1
Monells																									1
Monistrol de Montserrat																									1
Montnegre																									1
Mora, la																									1
Nueva																									1
Ocaviano																									1
Oran																									1
Palafrugell																									1
Palamòs																									1
Palma de Mallorca																									2
Parlavà																									1
Pineda de Mar																									2
Prats de Lluçanès																									1
Premià de Dalt																									1
Reus																									1
Sant Andreu de Llavaneres																									12
Sant Boi de Lluçanès																									1
Sant Dalmai																									1
Sant Esteve de Palautordera																									1
Sant Felip de Codines																									1
Sant Hilari de Sacalm																									1
Sant Iscle de Vallalta																									1
Sant Joan d'Oló																									1
Sant Joan de Fàbregues																									2
Sant Pere de Vilamajor																									4
Sant Pol de Mar																									2
Sant Vicenç de Montalt																									7
Sant Vicenç de Torelló																									1
Santa Coloma de Farners																									2
Santa Fulià de Ronsana																									1
Santpedor																									1
Saragossa																									2
Segorbe																									1
Seu d'Urgell, la																									1
Teià																									2
Tiana																									2
Tona																									1
Tordera																									1
Torredembarra																									1
Torroella de Montgrí																									1
Tossa de Mar																									2
Vendrell, el																									1
Vic																									1
Viladordis																									1
Vilafraça del Penedès																									1
Vilassar de Dalt																									6
Vilaur																									1
Vilalba Sasserra																									1
Vilobi d'Onyar																									2
No consta																									5
Total	4	3	1	2	2	4	3	2	4	5	4	4	12	11	6	15	15	7	12	13	8	17	14	11	179

Taula 4.26 Lloc de procedència de la població forana registrada en l'ofici de daquer per decennis (absoluts)

	1647-1656	1657-1666	1667-1676	1677-1686	1687-1696	1697-1706	1707-1716	1727-1736	1737-1746	1797-1806	1817-1826	1837-1846	1847-1856	1857-1868	Total
Arbucies	1								1		1			1	4
Barcelona															1
Calella					1										1
Cardona						1									1
Hostalric	1														1
Lloret de Mar				1											1
Manresa				1											2
Moià							1								1
Pineda de Mar		1													2
Premià de Dalt			1												1
Sallent				1											1
Sant Celoni			1												1
Solsona										1			1		2
Teià									1						1
Vilafranca del Penedès								1							1
Vilardell										1					1
No consta							1								1
Total	2	1	2	3	2	1	2	2	2	2	1	1	1	1	23

Taula 4.27 Lloc de procedència de la població forana registrada en l'ofici de ferrer per decenniis (absoluts)

	1627-36	1637-46	1647-56	1657-66	1667-76	1677-86	1687-96	1697-06	1707-16	1717-26	1727-36	1737-46	1747-56	1757-66	1767-76	1777-86	1787-96	1797-06	1807-16	1817-26	1827-36	1837-46	1847-56	1857-66	Total	
Ametlla, l'																		1							1	
Arbucies																		1								1
Arenys de Mar					1																					2
Arenys de Munt										1	1									1						3
Argençona		1																	1			1				3
Avià													1													1
Barcelona							1						1								1					3
Cabrera	1	2			1	1																2				5
Cardedeu																										2
Corbera																							1			1
Costa, la											1															1
Dosrius																1		1								2
Figueres															1											1
Girona												1														1
Grança	1																									2
Hostalric																								1		1
Llinars del Vallès																		1								1
Manresa																										2
Peñaranda del Duero																										1
Pineda de Mar																										1
Rocafort de Queralt																										1
Sant Andreu de Llavaneres																										1
Sant Andreu de Samalús																										2
Sant Cebrià de Vallalta																										1
St. Esteve de Palautordera																										1
St. Joan de les Abadesses																										1
Sant Julià de Vilatorrada																										1
Santa Coloma de Gramanet																										1
Sta. Maria de Palautordera																										1
Sant Pere de Vilamajor																										1
Sant Vicenç de Montalt																										3
Serinyà																										1
Tiana																										1
Tossa de Mar																										1
Vallmanya																										1
Valls																										1
Vic																										1
Vilalba Saserra																										1
Vimbodí																										1
No consta										2																3
Total	2	3	4	2	2	3	2	2	1	4	2	2	2	1	1	4	3	5	3	2	2	6	3	3	3	64

Taula 4.28 Lloc de procedència de la població forana registrada en l'ofici de manya per decennis (absoluts)

	1627-30	1637-40	1647-50	1667-70	1687-90	1697-00	1727-30	1737-40	1747-50	1757-60	1767-70	1777-80	1787-90	1797-00	1807-10	1817-20	1827-30	1847-50	1857-68	Total	
Arenys de Mar						1						1							1	3	
Arenys de Munt															1					1	
Argentera															1				3	4	
b. Urgell								1												2	
Barcelona				1												1			3	7	
Berga																			2	2	
Bianes																	1			3	
Caldes de Montbui																			1	1	
Calells					1															3	
Canet de Mar	1																		1	3	
Capellades																			1	1	
Cardener																	2			4	
Cardener																	1			2	
Castell d'Empúries																				1	
Castellterçol																	2			2	
Centelles																				1	
Cervera					1															1	
Costa, la																		1		1	
Dosrius													1							1	
Figueras													1							2	
França																		2		2	
Freixanet																			1	1	
Garriga, la																		1		2	
Gaserns																				1	
Girona										1										1	
Granollers			1			1	2													5	
Gualba																				1	
Hospitalet de Llobregat, l'																				1	
Hospitalet								1												2	
Itàlia																				1	
Llinars del Vallès																				1	
Malgrat de Mar																				1	
Manlleu				1																1	
Manresa																		1		1	
Masnou, el																				1	
Muntser																				1	
Moià																				1	
Olot																				2	
Olsimelles																				1	
Parlavà																				1	
Ripoll										1										1	
Rocabruna								1												1	
Roses																				1	
Sant Andreu de Llavaneres																				1	
Sant Coloni																				3	
Sant Llorenç de Morunys																		2		1	
Sant Vicens de Montalt																				1	
Santa Coloma de Queralt																				2	
Saragossa																				1	
Seu d'Urgell, la																				1	
Solsona																				1	
Tarragona																				1	
Terrassa																				1	
Vic																				1	
Vilafranca del Penedès																				2	
Sant Pere de Vilatorrada																				2	
Vilassar de Dalt																				1	
Vilassar de Mar																				1	
Total	1	1	1	2	2	3	2	2	4	3	1	2	5	2	5	4	2	10	18	27	97

1627-3	637-4	647-5	657-6	667-7	677-8	687-9	697-0	707-1	717-2	727-3	737-4	747-5	757-6	767-7	777-8	787-9	797-0	807-1	817-2	827-3	837-4	847-5	857-6	867-7	877-8	887-9	897-0	907-1	Total
Palència														1															1
Palafolls																													1
Palamòs															1														1
Sant Esteve de Palautorder	1										1					2													5
Palma de Mallorca																		1											1
Palol de Rebardit																			1										1
Peralada								1																					1
Pineda de Mar																			1										1
Pla de Baluastre	1																												1
Plana de Cerdanya					1																								1
Pont de Suert											1																		1
Prada																1													1
Premià														1		2													3
Prusia																				1									1
Reus																2	1												4
Rialp																													1
Ripoll									1																				1
Roses																													1
Rupit											1																		1
Sabadell																													1
Sallent														1															1
Sant Andreu de Llavaneres						1	1						2	3	1	2													13
Sant Carles de la Ràpita																													1
Sant Celoni															1	1													4
Sant Cugat del Vallès																													1
Sant Feliu de Codines																													1
Sant Feliu de Guíxols																													4
Sant Feliu de Pallerols																													2
Sant Joan d'Oló																													1
Sant Joan de les Abadesses																													1
Sant Pere de Torelló																													1
Sant Pere de Vilamajor		1							2	1																			8
Sant Vicenç de Montalt		1														4	1												6
Santa Agnes de Malanyanes																													1
Santa Maria de Corcó																													1
Santa Maria de Palautordera									1																				1
Tarragona																													2
Tiana																													1
Torelló																													1
Tossa de Mar																													1
Valls																													1
Vic																													1
Vilafraça del Penedès			1	1			1				1																		4
Vilassar de Dalt																													6
No consta																													7
Total	3	5	2	2	7	3	3	4	5	11	1	6	4	5	16	7	29	7	13	16	20	15	12	19	15	12	19	215	

Taula 4.30 Lloc de procedència de la població forana registrada en l'ofici de blanquer per decennis (absoluts)

	1667-74	1677-84	1687-94	1697-04	1707-14	1717-24	1727-34	1737-44	1747-54	1757-64	1767-74	1777-84	1787-94	1797-04	1807-14	1817-24	1827-34	1837-44	1847-54	1857-64	Total
Arbolí													1								1
Arenys de Munt																1					1
Argençona								1													1
b. Urgell											1										1
b. Vic													1								1
Badalona																		1			1
Barcelona							1		1						2	1	2	3		1	11
Caldes de Montbui			1																		1
Calella																1				1	2
Cardedeu										1											1
Cervera													1								1
Figueres													1								1
Fonolleres	1																				1
Girona												1						1			2
Gironella													1								1
Granollers																					1
Ignalada															1						1
França													1	1							2
Llinars del Vallès												1	1								2
Manresa				2	1	1	1														5
Pont de Suert														1							1
Puigcerdà														1							1
Sant Celoni															1						2
Sant Climent Sescebes																	1				1
Sant Feliu Sasserra		1																			1
Sant Iscle de Vallalta																					1
Sant Martí de Moscaroles										1											1
Sant Pere de Vilamajor								1													3
Santa Agnes de Malanyanes										1											1
Santa Coloma de Farners																			1		1
Santa Coloma de Queralt																	1				1
Santa Susanna																					1
Valls																1					2
Verges																1					1
Vic														1	1	1	1	5	3	2	13
Vilafranca del Penedès																					1
Vilassar de Dalt																1					1
No consta														1							1
Total	1	1	1	2	2	2	2	1	2	5	1	3	6	5	5	7	5	10	3	9	73

Taula 4.32 Lloc de procedència de la població forana registrada en l'ofici de pescador per decennis (absoluts)

	1627-34	1637-44	1647-54	1657-64	1667-74	1687-94	1697-04	1707-14	1717-24	1727-34	1737-44	1747-54	1757-64	1767-74	1777-84	1787-94	1797-04	1807-14	1817-24	1827-34	1837-44	1847-54	1857-64	Total		
Alacant																									1	
Alella																										1
Alemania						1																				1
Altafulla												1														1
Arenys de Mar							1																			1
b. Cartagena															1											1
b. Mallorca			1									1														2
França		1					1															1				3
Badalona																										1
Balaguer																										1
Barcelona		3	1					1	1								1							1	8	
Begur																										1
Berga																										1
Cabrils																										1
Cadix																										2
Caldes d'Estrac														1												2
Calella														1												2
Canet de Mar																										1
Cardona							1	1																		2
Ceuta																										1
Eivissa																										1
Granada																										1
Igualeda																										1
Igualada																										1
Inca																										1
Lloret de Mar								1	1																	2
Manresa																										2
Marsella																										1
Oran																										1
Pals																										1
Premià de Dalt																										3
Sant Andreu de Llavaneres			1																							12
Sant Pol de Mar																										9
Teià																										3
Tiana																										2
Tossa de Mar																										1
Valldemossa																										1
Velez																										1
Vic																										1
Vilanova i la Geltru																										1
Vilassar de Dalt		1	1	2				1	1	1	1	1	1													12
Vilassar de Mar																										5
No consta		1						1	1		1	1	1													6
Total	4	3	6	3	3	1	7	8	6	3	2	2	5	2	8	2	3	1	7	8	4	5	8	7		105

Taula 4.33 Lloc de procedència de la població forana registrada en l'ofici de calafat per decennis (absoluts)

	1667-1676	1707-1716	1747-1756	1767-1776	1797-1806	1807-1816	1817-1826	1847-1856	1857-1868	Total
Alella									1	1
Arenys de Mar	1				1	1			1	4
Barcelona		1								1
Calafell									1	1
Canet de Mar		1								1
França	1									1
Igualada				1						1
Palamòs						1				1
Ribasaltas						1				1
Sant Pol de Mar			1							1
Vilanova i la Geltrú					1					1
Vilassar de Mar							1			1
No consta						1				1
Total	2	2	1	1	2	3	1	1	3	16

Taula 4.34 Lloc de procedència de la població forana registrada en l'ofici de mestre d'aixa per decennis (absoluts)

	1667-1676	1677-1686	1687-1696	1707-1716	1737-1746	1747-1756	1757-1766	1777-1786	1787-1796	1807-1816	1847-1856	1857-1868	Total
Alp									1				1
Arenys de Mar	1											1	5
França		1											1
b. Girona			1										1
Barcelona										1			1
Blañes												1	1
Caldes d'Estrac						1	1						2
Cambrils					1								1
Cartagena							1						1
Pineda de Mar				1	1								2
Sant Andreu Salou			1										1
Sant F. Guixols			1	1		1				1			4
Sitges													1
Tossa de Mar			2								1		3
Vilassar de Dalt									1				1
Vilassar de Mar						1					1	1	3
No consta										1			1
Total	1	1	5	2	2	1	3	2	2	3	1	3	30

Taula 4.35 Lloc de procedència de la població forana registrada com a adroguer i candeles per decennis (absoluts)

	1637-44	1647-54	1657-64	1667-74	1677-84	1707-14	1717-24	1727-34	1737-44	1747-54	1757-64	1767-74	1777-84	1787-94	1797-04	1807-14	1817-24	1827-34	1837-44	1847-54	1857-64	Total
Alfella					1									1								1
Altià																						1
Arenys de Mar				1		1																2
Argenton							1													1		5
b. Girona								1														1
Badalona																						1
Banyoles							1															1
Barcelona																		1				2
Bianes				1																		1
Cabrera																	1					1
Cadaques						1																1
Calaf						1																1
Camprodon												1										1
Canet de Mar																						1
Canovelles																	1					1
Cervera						1																1
Dosrius																		2				1
Escala, l'						1																1
Granollers							2															4
Llçà de Munt																	1					1
Lloret de Mar												1										1
Montblanc													1									1
Mojúic													1									1
França																						1
Palanós																1						1
Ripoll																						1
Roca del Valles, la																						1
Sallent																						1
Sant Andreu de Llavaneres																						2
Sant Esteve de Palautordera																						1
Sant Hipòlit de Voltregà																						1
Sant Pere de Ribes																						1
Sant Pere de Vilatorrada																						1
Sant Pol de Mar																						1
Sant Vicenç de Montalt																						4
Santa Agnes de Malanyanes																						1
Santa Coloma de Farners																						2
Santa Coloma de Queralt																						1
Santa Eugènia del Relat																						1
Santa Maria de Martorelles																						1
Sentmenat																						1
Solsona																						1
Sora																						1
Tagamanent																						1
Tiana																						1
Torelló																						1
Torroella de Montgrí																						2
Vic																						2
Vidreres																						2
Vilamajor																						1
Vilassar de Dalt																						2
No consta																						2
Total	2	3	2	1	2	8	3	6	1	4	1	4	4	4	5	1	7	8	4	4	3	75

Taula 4.36 Lloc de procedència de la població forana registrada com a botiguer de draps per dècennis (absoluts)

	1637-1646	1657-1666	1687-1696	1697-1706	1707-1716	1717-1726	1737-1746	1757-1766	1767-1776	1777-1786	1787-1796	1797-1806	1807-1816	1817-1826	1827-1836	1837-1846	1847-1856	Total
Banyoles												1				1		2
Barcelona		1	1					1									1	4
Bisbal, la										1								1
Blanes					1													1
Girona									2									2
Granollers							1						1					2
França	1																	1
Maviñagues											1							1
Orihuela														1				1
Sant Feliu de Torelló															1			1
Torroella de Montgrí									1									1
Vic														1				2
No consta	1																	2
Total	2	1	1	1	1	1	1	1	3	1	1	1	1	2	1	1	1	21

Taula 4.37 Lloc de procedència de la població forana registrada com a senyaler per decennis (absoluts)

	1717-1726	1747-1756	1757-1766	1767-1776	1777-1786	1787-1796	1797-1806	1807-1816	1817-1826	1827-1836	1837-1846	1847-1856	1857-1868	Total
Arenys de Mar													1	1
Arenys de Munt		1								1				2
Argençona													1	1
Badalona						1								1
Barcelona										1				1
Cànoves														1
Calella					1									1
Cardener		1												2
Cervera			1											1
Dosrius													1	2
Franqueses del Vallès								1						1
Costa, la														1
Garriga, la					1									1
Granollers														1
Hosialric											1			1
Llinars del Vallès				1							2			4
Lloret de Mar										1				1
Manresa											1			1
Mieres														1
Sant Andreu de Llavanes		2								1	2			6
Sant Esteve de Palautordera										1				2
Sant Pere de Vilatorrada			1											1
Sant Vicenç de Montalt			1							1				6
Sant Vicenç dels Horts														1
Santa Eulàlia de Ronsega														1
Santa Maria de Palautordera				1										2
Sitges											1			1
Viladrau										1				1
Vilassar de Dalit			1											1
No consta		1	1							3	1	2		9
Total	2	5	4	2	3	6	3	6	4	8	9	2	3	57

Taula 4.38 Lloc de procedència de la població forana registrada com a xocolater per decennis (absoluts)

	1767-1776	1797-1806	1807-1816	1817-1826	1827-1836	1837-1846	1847-1856	1857-1868	Total
Arenys de Mar									1
Arenys de Munt			2		1			1	3
Argençona							2		2
Badalona							1		1
Banyoles							1		1
Barcelona			2			1			4
Calella					1				2
Centelles					1				3
Junquera, la								1	1
Murcia	1								1
Franqueses del Vallès							1		1
Reus									1
Sant Andreu de Llavanes			1						4
Sant Celoni		1							1
Sant Vicenç de Montalt			4						5
Taragona									1
Tiana									1
Vilamajor									1
Vilassar de Mar									1
No consta			1	1					2
Total	1	1	8	3	6	3	7	8	37

Taula 4.39 Lloc de procedència de la població forana registrada com a comerciant per decenniis (absoluts)

	1717-1726	1737-1746	1747-1756	1757-1766	1767-1776	1777-1786	1787-1796	1797-1806	1807-1816	1817-1826	1827-1836	1837-1846	1847-1856	1857-1868	Total
Arenys de Mar					2		1					1		2	2
Barcelona			3					5	1	1	3			2	16
Bellcaire d'Urgell								1							1
Bescaran								1							1
Bisbal, la										1					1
Bianes	1						1				1			3	3
Cabrera	1													1	1
Cadaques													1		1
Caldes d'Estrac								1	1				1		2
Calella												1	1		2
Campeche												1			1
Cardener				1											1
Cassà de la Selva							1	1							2
Cervera		1											1		2
Copons							1								1
Figueres									1						1
Garriguella												1			1
França				1											1
Girona									1						1
Granollers											2				3
Guissona		1										1			1
Kimpsait							1								1
Lloret de Mar											1				1
Maçanet de Cabrenys								1							1
Malgrat de Mar								1					1		2
Manresa										1					1
Marchena															1
Marsella							1								1
Olivella									1						1
Olot						2		1							3
Olsinelles								1							1
Palma de Mallorca											1		1		2
Puerto Rico											1				1
Reus								1				1			2
Sant Andreu de Llavaneres								1					2		4
Sant Feliu de Guixols										1					1
Sant Iscle de Vallalta														0	0
Sant Julià de Palou								1							1
Sant Pere de Ribas									1				1		1
Sant Pol de Mar										1			1	2	4
Santa Susanna															1
Santpedor							1						1		1
Sort				1											1
Tarragona									1						1
Tona													1		1
Torroella de Montgrí							1								1
Tossa de Mar												1			1
Vic						1		3	1	1	1				7
Vilafranca del Penedès															1
Vilamajor														1	1
Vilassar de Dalt			1												1
Vilanova i la Geltrú														1	1
No consta								1				1		2	4
Total	2	2	4	2	3	3	6	5	17	11	11	6	10	14	96

Taula 4.40 Lloc de procedència de la població forana registrada com a negociant per decennis (absoluts)

	1627-36	1637-46	1647-56	1667-76	1677-86	1687-96	1697-06	1717-26	1727-36	1737-46	1747-56	1767-76	1777-86	1787-96	1807-16	1817-26	1827-36	1837-46	1847-56	1857-68	Total
Agramunt						1															1
Arenys de Mar				1		1															2
Argentona		1																			1
b. Urgell					1																1
Badalona																1					1
Banyoles																1					1
Barcelona							1	1		1					1		1				6
Bellver de Cerdanya																	1				1
Cabrera							1														1
Cabrils																	1				1
Calaf							1														1
Caldes d'Estrac		1																			1
Calella												1									1
Cardedeu																		1			1
Ceuta													1								1
Copons							1														1
Gaià		1																			1
Girona								1						1							2
Granollers															2						2
Hostalric				1																	1
Llívia							1														1
Malgrat de Mar																	1				1
Montellà-Martinet																		1			1
Olot				1															1		2
Palafugell												1									1
Pineda de Mar																		1			1
Premià de Dalt																	1				1
Sabadell																			1		1
Sant Andreu de Llavaneres	1																				1
Sant Esteve de Palautordera																			1		1
Santa Maria de Martorelles										1											1
Sora																					1
Sant Miquel de Lanos																					1
Tarragona																		1			1
Teià							1	1													2
Terrassa																					1
Tiana																					1
Vic																					1
Vilassar de Dalt																1					1
No consta																					3
Total	1	5	3	1	2	2	5	2	2	1	1	1	3	1	4	3	4	6	4	1	52

Taula 4.41 Lloc de procedència de la població forana registrada en l'Ofici de traguiner per decennis (absoluts)

Amer	1627-30	637-40	647-50	657-60	667-70	677-80	687-90	697-00	707-10	717-20	727-30	737-40	747-50	757-60	767-70	777-80	787-90	797-00	807-10	817-20	827-30	837-40	847-50	857-60	Total	
Aragó																										
Arenys de Munt																										
Argentona																										
França	3	4	2																							
b. Girona																										
Badalona																										
Barcelona																										
Berga																										
Bianes																										
Cabrera																										
Canoves																										
Calders																										
Calells																										
Campdevanòl																										
Canel de Mar																										
Cardener																										
Cardona																										
Carme																										
Castellterçol																										
Consantí																										
Costa, la																										
Das																										
Dosbarrios																										
Esparreguera																										
Dostius																										
Geri de la Sal																										
Girona																										
Hostalric																										
Igualada																										
Llinars del Valles																										
Malgrat de Mar																										
Moia																										
Montellà-Martinet																										
Olesa de Montserrat																										
Palafròls																										
Paraneia																										
Panorote																										
Pineda de Mar																										
Premia de Dalt																										
Puigcerdà																										
Puísol																										
Roda de Ter																										
Sallent																										
St. Andreu de Llavaneres																										
St. Celoni																										
St. Esteve de Palautordera																										
St. Felu de Buxalleu																										
St. Felu de Pallerols																										
St. Post de Campsentelles																										
St. Joan d'Olig																										
St. Joan Despi																										
St. Pere de Vilamajor																										
St. Pol de Mar																										
St. Vicenç de Montalt																										
Sra. Coloma de Centelles																										
Sentmenat																										
Set d'Urgell, la																										
Soanelles																										
Taradell																										
Terd																										
Tiana																										
Tona																										
Tossa de Mar																										
Valencia d'Àneu																										
Vall d'en Bas																										
Valls																										
Vic																										
Vilalba Saserra																										
Vilanova i la Geltru																										
No consta																										
Total	7	6	9	1	2	5	8	7	7	6	6	5	4	1	7	9	1	11	6	12	7	4	4	8	2	139

Taula 4.42 Lloc de procedència de la població forana registrada en l'ofici de carreter per decenniis (absoluts)

	1677-1686	1707-1716	1717-1726	1767-1776	1777-1786	1787-1796	1797-1806	1807-1816	1817-1826	1827-1836	1837-1846	1847-1856	1857-1868	Total
Alella									1					1
Alp									1					1
Arenys de Mar									1	1				2
Arenys de Munt							1				1			2
Argentona					1					1	1			4
França	1	1			1									3
Badalona									2					2
Barcelona			1						2		1			4
Cabrera					1				1					2
Canet de Mar											1			1
Castell Llobi				1										1
Llinars del Vallès		1												1
Costa, la										1				1
Dosrius										1				2
Figueres													1	1
Llavorsí													1	1
Lleida													1	1
Masnou, el								1						1
Monells	1													1
Pineda de Mar											1		1	2
Prat de Llobregat, el										1				1
Sant Andreu de Samalús						1								1
Sant Andreu de Llavaneres							1				1			2
Sant Iscle de Vallalta											1			1
Santa Coloma de Farners										1				1
Taradell				1										1
Tarragona										1				1
Teià										1				1
Tiana													1	1
Tordera														1
Vall d'en Bas, la										1				1
Vic											1			1
Vilamajor												1		1
Vilassar de Mar												1		1
Vilassar de Dalt			1			1								2
No consta														1
Total	3	1	2	3	4	2	1	2	7	3	10	9	5	52

Taula 4.43 Evolució de l'origen geogràfic dels nuvis de Mataró segons el sector d'activitat (absoluts)

1627-1684

	Mataró	Maresme	Com. Veïnes	Catalunya	Espanya	França	Estranger	Total
Agricultura	252	115	47	55	3	113	3	588
Marineria i pesca	319	15	11	14	2	9	1	371
Menestrals	401	77	43	59	1	19	0	600
Professions liberals	55	3	8	4	4	3	0	77
Comerç	57	10	7	15	0	8	0	97
Transport	38	7	6	7	0	10	0	68
No consta	68	24	13	7	4	21	0	137
Total	1190	251	135	161	14	183	4	1938

1685-1783

	Mataró	Maresme	Com. Veïnes	Catalunya	Espanya	França	Estranger	Total
Agricultura	1017	308	169	106	15	31	2	1648
Marineria i pesca	1396	73	40	43	13	0	7	1572
Menestrals	1265	183	234	248	23	24	7	1984
Professions liberals	88	13	32	68	57	11	15	284
Comerç	240	20	51	35	2	1	1	350
Transport	112	18	17	23	2	2	1	175
Altres	13	4	5	12	10	2	4	50
No consta	60	18	16	18	11	10	6	139
Total	4191	637	564	553	133	81	43	6202

1784-1826

	Mataró	Maresme	Com. Veïnes	Catalunya	Espanya	França	Estranger	Total
Agricultura	556	206	64	44	8	2	1	881
Marineria i pesca	415	30	16	20	6	4	4	495
Menestrals	1067	186	278	281	34	13	8	1867
Professions liberals	58	9	42	68	63	6	8	254
Comerç	179	42	64	48	3	4	2	342
Transport	60	16	19	12	0	2	1	110
Altres	32	3	8	6	1	1	1	52
No consta	55	17	18	18	5	4	4	121
Total	2422	509	509	497	120	36	29	4122

1827-1868

	Mataró	Maresme	Com. Veïnes	Catalunya	Espanya	França	Estranger	Total
Agricultura	347	178	47	38	11	4	0	625
Marineria i pesca	207	47	5	11	5	2	0	277
Menestrals	1529	390	308	425	54	20	7	2733
Professions liberals	96	13	26	44	43	2	8	232
Comerç	146	61	53	54	4	1	2	321
Transport	63	27	5	13	2	0	1	111
Altres	12	3	8	6	7	1	3	40
No consta	30	7	11	13	2	1	2	66
Total	2430	726	463	604	128	31	23	4405

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró

Capítol 5: Annex

Taula 5.1 Origen professional dels nouvinguts. Oficis i períodes (percentatge)

Mariner

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
1627-1684	31,25	20,54	2,68	29,46	0,89	4,46	10,71	14,53
1685-1783	30,55	21,06	3,61	29,98	1,52	4,17	9,11	68,35
1784-1826	14,94	32,18	12,64	25,29	2,30	12,64	0,00	11,28
1827-1868	15,56	51,11	11,11	13,33	0,00	2,22	6,67	5,84
Total	28,02	23,99	4,93	28,40	1,43	5,06	8,17	100,00

Pescador

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
1627-1684	27,50	22,50	7,50	32,50	0,00	7,50	2,50	25,16
1685-1783	57,32	18,29	4,88	10,98	0,00	0,00	8,54	51,57
1784-1826	17,65	47,06	5,88	5,88	0,00	0,00	23,53	10,69
1827-1868	20,00	35,00	10,00	5,00	0,00	5,00	25,00	12,58
Total	40,88	24,53	6,29	15,09	0,00	2,52	10,69	100,00

Mitger

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
1627-1684	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1685-1783	0,00	33,33	0,00	0,00	0,00	66,67	0,00	1,13
1784-1826	18,66	12,44	18,66	31,58	4,78	11,96	1,91	78,57
1827-1868	22,22	14,81	16,67	31,48	3,70	7,41	3,70	20,30
Total	19,17	13,16	18,05	31,20	4,51	11,65	2,26	100,00

Teixidor

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
1627-1684	28,57	0,00	28,57	28,57	0,00	0,00	14,29	1,20
1685-1783	44,44	0,00	38,89	16,67	0,00	0,00	0,00	3,10
1784-1826	42,65	4,41	32,35	19,12	1,47	0,00	0,00	11,70
1827-1868	40,98	4,51	17,01	26,02	1,64	5,12	4,71	83,99
Total	41,14	4,30	19,62	24,96	1,55	4,30	4,13	100,00

Jornaler

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
1627-1684	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1685-1783	66,67	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33,33	1,14
1784-1826	61,70	10,64	6,38	12,77	0,00	4,26	4,26	17,87
1827-1868	81,69	0,00	5,16	9,39	0,94	1,41	1,41	80,99
Total	77,95	1,90	5,32	9,89	0,76	1,90	2,28	100,00

Indianes

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
1627-1684	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1685-1783	33,33	0,00	33,33	33,33	0,00	0,00	0,00	10,53
1784-1826	22,73	15,91	27,27	25,00	2,27	4,55	2,27	77,19
1827-1868	14,29	0,00	14,29	57,14	0,00	14,29	0,00	12,28
Total	22,81	12,28	26,32	29,82	1,75	5,26	1,75	100,00

Teixidor de lli

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
1627-1684	50,00	13,64	0,00	36,36	0,00	0,00	0,00	17,19
1685-1783	59,68	0,00	17,74	17,74	1,61	0,00	3,23	48,44
1784-1826	43,33	3,33	33,33	13,33	0,00	3,33	3,33	23,44
1827-1868	21,43	7,14	57,14	7,14	0,00	0,00	7,14	10,94
Total	50,00	3,91	22,66	18,75	0,78	0,78	3,13	100,00

Veler

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
1627-1684	20,00	10,00	0,00	60,00	0,00	10,00	0,00	6,54
1685-1783	20,95	10,48	12,38	31,43	6,67	16,19	1,90	68,63
1784-1826	57,14	7,14	7,14	7,14	0,00	14,29	7,14	9,15
1827-1868	16,67	16,67	20,83	37,50	4,17	0,00	4,17	15,69
Total	23,53	11,11	12,42	32,03	5,23	13,07	2,61	100,00

Vidrier

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
1627-1684	30,77	19,23	0,00	38,46	0,00	3,85	7,69	63,41
1685-1783	0,00	16,67	33,33	16,67	0,00	33,33	0,00	14,63
1784-1826	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,88
1827-1868	42,86	0,00	0,00	42,86	14,29	0,00	0,00	17,07
Total	31,71	14,63	12,20	12,20	2,44	0,00	4,88	100,00

Corder

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
1627-1684	28,57	21,43	7,14	35,71	0,00	0,00	7,14	10,07
1685-1783	35,29	13,24	8,82	32,35	2,94	0,00	7,35	48,92
1784-1826	48,89	13,33	13,33	15,56	0,00	2,22	6,67	32,37
1827-1868	58,33	8,33	0,00	25,00	0,00	8,33	0,00	8,63
Total	41,01	13,67	9,35	26,62	1,44	1,44	6,47	100,00

Sabater

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
1627-1684	45,16	9,68	12,90	22,58	0,00	6,45	3,23	10,30
1685-1783	39,68	12,70	7,14	26,98	3,97	3,97	5,56	41,86
1784-1826	30,00	15,71	24,29	21,43	0,00	5,71	2,86	23,26
1827-1868	27,03	5,41	20,27	35,14	4,05	2,70	5,41	24,58
Total	34,88	11,30	14,95	27,24	2,66	4,32	4,65	100,00

Sastre

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
1627-1684	20,00	11,11	8,89	31,11	4,44	13,33	11,11	19,40
1685-1783	36,64	12,21	7,63	32,06	3,05	4,58	3,82	56,47
1784-1826	46,15	5,13	20,51	17,95	0,00	5,13	5,13	16,81
1827-1868	17,65	5,88	17,65	23,53	11,76	23,53	0,00	7,33
Total	33,62	10,34	10,78	28,88	3,45	7,76	5,17	100,00

Mestre de cases

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
1627-1684	60,00	10,00	5,00	15,00	0,00	5,00	5,00	9,52
1685-1783	65,00	8,75	3,75	18,75	1,25	0,00	2,50	38,10
1784-1826	55,56	11,11	11,11	22,22	0,00	0,00	0,00	17,14
1827-1868	59,46	0,00	17,57	13,51	4,05	4,05	1,35	35,24
Total	60,95	6,19	10,00	17,14	1,90	1,90	1,90	100,00

Boter

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
1627-1684	64,00	8,00	4,00	20,00	0,00	4,00	0,00	33,33
1685-1783	50,00	14,29	2,38	21,43	2,38	7,14	2,38	56,00
1784-1826	50,00	0,00	0,00	16,67	0,00	16,67	16,67	8,00
1827-1868	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,67
Total	56,00	10,67	6,67	6,67	1,33	0,00	2,67	100,00

Fuster

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
1627-1684	52,17	4,35	4,35	26,09	0,00	4,35	8,70	10,75
1685-1783	50,75	8,96	5,97	26,87	2,99	1,49	2,99	31,31
1784-1826	48,84	2,33	11,63	30,23	2,33	2,33	2,33	20,09
1827-1868	23,46	9,88	29,63	27,16	0,00	4,94	4,94	37,85
Total	40,19	7,48	15,89	27,57	1,40	3,27	4,21	100,00

Clavetaire

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
1627-1684	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1685-1783	33,33	0,00	0,00	66,67	0,00	0,00	0,00	33,33
1784-1826	11,11	0,00	0,00	55,56	0,00	11,11	22,22	33,33
1827-1868	22,22	0,00	22,22	44,44	0,00	11,11	0,00	33,33
Total	22,22	0,00	7,41	55,56	0,00	7,41	7,41	100,00

Daguer

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
1627-1684	11,76	0,00	5,88	52,94	5,88	5,88	17,65	31,48
1685-1783	41,38	6,90	6,90	34,48	3,45	0,00	6,90	53,70
1784-1826	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	3,70
1827-1868	16,67	0,00	0,00	83,33	0,00	0,00	0,00	11,11
Total	29,63	3,70	5,56	44,44	3,70	3,70	9,26	100,00

Ferrer

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
1627-1684	52,63	0,00	5,26	36,84	0,00	0,00	5,26	26,03
1685-1783	53,85	7,69	0,00	15,38	0,00	7,69	15,38	35,62
1784-1826	57,14	0,00	14,29	21,43	0,00	7,14	0,00	19,18
1827-1868	42,86	0,00	7,14	28,57	0,00	21,43	0,00	19,18
Total	52,05	2,74	5,48	24,66	0,00	8,22	6,85	100,00

Serraller

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
1627-1684	66,67	0,00	16,67	16,67	0,00	0,00	0,00	10,00
1685-1783	59,26	3,70	7,41	25,93	3,70	0,00	0,00	22,50
1784-1826	32,00	16,00	16,00	28,00	0,00	4,00	4,00	20,83
1827-1868	30,36	3,57	30,36	23,21	3,57	7,14	1,79	46,67
Total	40,83	5,83	20,83	24,17	2,50	4,17	1,67	100,00

Blanquer

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
1627-1684	50,00	0,00	0,00	25,00	0,00	25,00	0,00	5,19
1685-1783	57,89	5,26	5,26	21,05	0,00	10,53	0,00	24,68
1784-1826	26,32	0,00	15,79	47,37	0,00	5,26	5,26	24,68
1827-1868	22,86	0,00	28,57	31,43	11,43	2,86	2,86	45,45
Total	33,77	1,30	18,18	32,47	5,19	6,49	2,60	100,00

Adroguer i candeler

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
1627-1684	30,43	13,04	0,00	39,13	4,35	8,70	4,35	19,83
1685-1783	41,38	5,17	3,45	27,59	8,62	10,34	3,45	50,00
1784-1826	38,46	3,85	3,85	23,08	11,54	19,23	0,00	22,41
1827-1868	33,33	22,22	0,00	11,11	0,00	22,22	11,11	7,76
Total	37,93	7,76	2,59	27,59	7,76	12,93	3,45	100,00

Botiguer de draps

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
1627-1684	28,57	0,00	0,00	42,86	14,29	14,29	0,00	12,28
1685-1783	8,57	5,71	11,43	31,43	5,71	31,43	5,71	61,40
1784-1826	0,00	0,00	25,00	25,00	0,00	50,00	0,00	7,02
1827-1868	9,09	9,09	27,27	18,18	0,00	27,27	9,09	19,30
Total	10,53	5,26	14,04	29,82	5,26	29,82	5,26	100,00

Aliments

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
1627-1684	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,34
1685-1783	38,64	4,55	13,64	18,18	2,27	18,18	4,55	29,53
1784-1826	52,94	7,84	5,88	19,61	0,00	7,84	5,88	34,23
1827-1868	51,92	5,77	9,62	7,69	0,00	25,00	0,00	34,90
Total	48,99	6,04	9,40	14,77	0,67	16,78	3,36	100,00

Comerciant

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
1627-1684	30,00	10,00	10,00	30,00	5,00	5,00	10,00	9,57
1685-1783	16,95	11,86	6,78	22,03	15,25	25,42	1,69	28,23
1784-1826	8,82	29,41	8,82	29,41	4,41	16,18	2,94	32,54
1827-1868	11,29	29,03	19,35	20,97	4,84	11,29	3,23	29,67
Total	13,88	22,49	2,39	2,39	7,66	2,39	3,35	100,00

Traginer i carreter

	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestrals	P. Liberals	Comerç	Transport	Total
1627-1684	84,62	0,00	5,13	7,69	0,00	2,56	0,00	21,20
1685-1783	61,11	8,33	13,89	11,11	4,17	0,00	1,39	39,13
1784-1826	38,71	9,68	12,90	19,35	3,23	3,23	12,90	16,85
1827-1868	54,76	0,00	11,90	9,52	0,00	4,76	19,05	22,83
Total	60,87	4,89	11,41	11,41	2,17	2,17	7,07	100,00

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró

Taula 5.2 Ofici dels pares dels nousvinguts a l'ofici de mariner

	casos	%
pescador	157	20,36
bracer	148	19,20
pagès	51	6,61
traginer	50	6,49
mestre de cases	30	3,89
sastre	26	3,37
sabater	24	3,11
boter	24	3,11
fuster	20	2,59
mestre d'aixa	18	2,33
corder	17	2,20
carreter	13	1,69
hortolà	12	1,56
comerciant	12	1,56
daguer	10	1,30
ferrer	10	1,30
baster	9	1,17
forner	7	0,91
negociant	7	0,91
teixidor de lli	6	0,78
veler	6	0,78
vidrier	6	0,78
calafat	5	0,65
teixidor	5	0,65
passamaner	5	0,65
blanquer	5	0,65
adroguer	5	0,65
mitger	4	0,52
jornaler	4	0,52
manya	4	0,52
molinrer	3	0,39
pilot	3	0,39
paraire	3	0,39
espadenyer	3	0,39
rajoler	3	0,39
serrador	3	0,39
pedrenyaler	3	0,39
ensenyamen	3	0,39
militar	3	0,39
botiguer de teles	3	0,39
pastor	2	0,26
patrons	2	0,26
tintorer	2	0,26
esparter	2	0,26
cisteller	2	0,26
sombreter	2	0,26
calderer	2	0,26
torner	2	0,26
guarnimenter	2	0,26
terrisser	2	0,26
argenter	2	0,26
cirurgia	2	0,26
teixidor de llana	1	0,13
torcedor	1	0,13
cinter	1	0,13
aguller	1	0,13
clavetaire	1	0,13
courer	1	0,13
armer	1	0,13
encepador	1	0,13
matalasser	1	0,13
causidic	1	0,13
notari	1	0,13
administració	1	0,13
altres botiguers	1	0,13
carnisser	1	0,13
semoler	1	0,13
xocolater	1	0,13
mercader	1	0,13
Total	771	100,00

Taula 5.3 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de pescador

	casos	%
bracer	46	28,93
mariner	34	21,38
traginer	16	10,06
pagès	11	6,92
hortolà	6	3,77
mestre d'aixa	5	3,14
teixidor de lli	5	3,14
fuster	5	3,14
sabater	4	2,52
boter	4	2,52
ferrer	3	1,89
paraire	2	1,26
vidrier	2	1,26
hostaler i taverner	2	1,26
llaurador	1	0,63
pastor	1	0,63
teixidor	1	0,63
jornaler	1	0,63
fabricant	1	0,63
sastre	1	0,63
mestre de cases	1	0,63
rajoler	1	0,63
serrador	1	0,63
baster	1	0,63
escultor	1	0,63
carnisser	1	0,63
altres queviures	1	0,63
volanter	1	0,63
Total	159	100,00

Taula 5.4 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de mitger

	casos	%
bracer	25	9,40
pagès	18	6,77
sabater	18	6,77
mariner	16	6,02
pescador	14	5,26
veler	10	3,76
corder	10	3,76
comerciant	9	3,38
sastre	8	3,01
mestre de cases	7	2,63
fuster	7	2,63
teixidor de lli	6	2,26
perxer	6	2,26
hortolà	5	1,88
paraire	5	1,88
adroguer	5	1,88
forner	5	1,88
teixidor	4	1,50
boter	4	1,50
aguller	4	1,50
administració	4	1,50
torcedor de seda	4	1,50
indianes	4	1,50
calafat	3	1,13
mitges de seda	3	1,13
esparter	3	1,13
espartenyer	3	1,13
daguer	3	1,13
blanquer	3	1,13
botiguer de teles	3	1,13
traginer	3	1,13
moliner	2	0,75
jornaler	2	0,75
baster	2	0,75
cirurgià	2	0,75
semoler	2	0,75
negociant	2	0,75
carreter	2	0,75
llaurador	1	0,38
mestre d'aixa	1	0,38
patrons	1	0,38
tintorer	1	0,38
cinter	1	0,38
sombrerer	1	0,38
calceter	1	0,38
clavetaire	1	0,38
calderer	1	0,38
ferrer	1	0,38
torner	1	0,38
armer	1	0,38
terrisser	1	0,38
argenter	1	0,38
guitarrer	1	0,38
fabricant estris de pesca	1	0,38
metge	1	0,38
causidic	1	0,38
escrivent	1	0,38
ensenyamen	1	0,38
candeler de cera i de seu	1	0,38
militar	1	0,38
altres botiguers	1	0,38
carnisser	1	0,38
xocolater	1	0,38
altres queviures	1	0,38
volanter	1	0,38
veterinari	1	0,38
tirador d'or	1	0,38
samarrista	1	0,38
Total	266	100,00

Taula 5.5 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de teixidor

	casos	%
bracer	162	27,88
mitger	38	6,54
hortolà	32	5,51
pagès	28	4,82
corder	20	3,44
teixidor de lli	18	3,10
mestre de cases	18	3,10
sastre	17	2,93
veler	16	2,75
traginer	15	2,58
sabater	14	2,41
llaurador	13	2,24
mariner	12	2,07
fabricant	10	1,72
pescador	9	1,55
blanquer	8	1,38
indianes	8	1,38
jornaler	7	1,20
espardenyer	7	1,20
ferrer	7	1,20
comerciant	7	1,20
boter	6	1,03
manya	6	1,03
forner	6	1,03
altres transports	6	1,03
tintorer	5	0,86
rajoler	5	0,86
fuster	5	0,86
paraire	4	0,69
terrisser	4	0,69
pastor	3	0,52
mestre d'aixa	3	0,52
cadiraire	3	0,52
semoler	3	0,52
altres queviures	3	0,52
carreter	3	0,52
music	3	0,52
corder de viola	2	0,34
passamaner	2	0,34
mitges de seda	2	0,34
manobre	2	0,34
serrador	2	0,34
clavetaire	2	0,34
daguer	2	0,34
torner	2	0,34
armer	2	0,34
baster	2	0,34
escultor	2	0,34
cirurgià	2	0,34
administració	2	0,34
carnisser	2	0,34
negociant	2	0,34
moliner	1	0,17
pilot	1	0,17
pentiner	1	0,17
filador	1	0,17
mitger de coto	1	0,17
teixidor de coto	1	0,17
vidrier	1	0,17
cisteller	1	0,17
aguller	1	0,17
calderer	1	0,17
courer	1	0,17
matalasser	1	0,17
altres menestrals	1	0,17
militar	1	0,17
marxant	1	0,17
hostaler i taverner	1	0,17
ferrocarril	1	0,17
Total	581	100,00

Taula 5.6 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de jornalier

	casos	%
bracer	175	65,40
hortolà	15	5,70
llaurador	10	3,80
pagès	7	2,66
teixidor	7	2,66
mestre de cases	4	1,52
treballador	3	1,14
mariner	3	1,14
mitger	3	1,14
espartenyer	3	1,14
rajoler	3	1,14
traginer	3	1,14
carreter	3	1,14
pescador	2	0,76
sabater	2	0,76
serrador	2	0,76
fuster	2	0,76
molinrer	1	0,38
fabricant	1	0,38
veler	1	0,38
manobre	1	0,38
boter	1	0,38
fabricant de carros	1	0,38
clavetaire	1	0,38
ferrer	1	0,38
manya	1	0,38
carnisser	1	0,38
semoler	1	0,38
forner	1	0,38
comerciant	1	0,38
mercader	1	0,38
criat	1	0,38
torcedor de seda	1	0,38
altres oficis	1	0,38
corder	1	0,38
Total	263	100,00

Taula 5.7 Ofici dels pares dels nouvinguts a les indians

	casos	%
bracer	7	12,28
mariner	7	12,28
teixidor de lli	4	7,02
hortolà	3	5,26
pagès	3	5,26
mestre de cases	3	5,26
teixidor	2	3,51
jornaler	2	3,51
fabricant	2	3,51
veler	2	3,51
sastre	2	3,51
boter	2	3,51
ferrer	2	3,51
comerciant	2	3,51
corder	2	3,51
perxer	1	1,75
espardenyer	1	1,75
cadiraire	1	1,75
fuster	1	1,75
aguller	1	1,75
llibreter	1	1,75
assaonador	1	1,75
metge	1	1,75
xocolater	1	1,75
traginer	1	1,75
Total	55	100,00

Taula 5.8 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de teixidor de

	casos	%
bracer	42	32,81
pagès	18	14,06
teixidor	17	13,28
corder	5	3,91
paraire	4	3,13
veler	4	3,13
fuster	4	3,13
mariner	3	2,34
sastre	3	2,34
boter	3	2,34
traginer	3	2,34
sabater	2	1,56
mestre de cases	2	1,56
rajoler	2	1,56
treballador	1	0,78
hortolà	1	0,78
pastor	1	0,78
molinrer	1	0,78
mestre d'aixa	1	0,78
pescador	1	0,78
mitger	1	0,78
puntaire	1	0,78
jornaler	1	0,78
vidrier	1	0,78
ferrer	1	0,78
torner	1	0,78
cirurgia	1	0,78
negociant	1	0,78
carreter	1	0,78
indianes	1	0,78
Total	128	100,00

Taula 5.9 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de veler

	casos	%
pagès	24	15,69
mariner	13	8,50
bracer	10	6,54
sastre	10	6,54
negociant	8	5,23
mestre de cases	6	3,92
corder	6	3,92
sabater	5	3,27
pescador	4	2,61
perxer	4	2,61
vidrier	4	2,61
adroguer	4	2,61
traginer	4	2,61
paraire	3	1,96
comerciant	3	1,96
teixidor	2	1,31
teixidor de lli	2	1,31
passamaner	2	1,31
espardenyer	2	1,31
fuster	2	1,31
ferrer	2	1,31
torner	2	1,31
assaonador	2	1,31
baster	2	1,31
cirurgià	2	1,31
administració	2	1,31
candeler de cera i de seu	2	1,31
treballador	1	0,65
hortolà	1	0,65
mitger	1	0,65
puntaire	1	0,65
jornaler	1	0,65
torcedor	1	0,65
esparter	1	0,65
cisteller	1	0,65
boter	1	0,65
calderer	1	0,65
gravador	1	0,65
cabellaire	1	0,65
notari	1	0,65
propietari	1	0,65
ensenyamen	1	0,65
botiguer de teles	1	0,65
semoler	1	0,65
forner	1	0,65
torcedor de seda	1	0,65
tintorer de seda	1	0,65
pobres	1	0,65
Total	153	100,00

Taula 5.10 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de vidrier

	casos	%
pagès	5	12,20
bracer	7	17,08
mariner	3	7,32
pescador	3	7,32
sastre	3	7,32
ferrer	3	7,32
paraire	2	4,88
mestre de cases	2	4,88
boter	2	4,88
adroguer	2	4,88
traginer	2	4,88
llaurador	1	2,44
sabater	1	2,44
fuster	1	2,44
manya	1	2,44
capser	1	2,44
militar	1	2,44
carnisser	1	2,44
Total	41	100,00

Taula 5.11 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de corder

	casos	%
bracer	43	30,94
mariner	10	7,19
pagès	9	6,47
traginer	9	6,47
pescador	8	5,76
sabater	6	4,32
fuster	6	4,32
sastre	5	3,60
hortolà	4	2,88
espardenyer	4	2,88
mestre de cases	4	2,88
teixidor de lli	3	2,16
ferrer	3	2,16
jornaler	2	1,44
paraire	2	1,44
velluter	2	1,44
guitarrer	2	1,44
corder	2	1,44
moliner	1	0,72
mestre d'aixa	1	0,72
teixidor	1	0,72
tintorer	1	0,72
veler	1	0,72
perxer	1	0,72
esparter	1	0,72
sombrerer	1	0,72
daguer	1	0,72
manya	1	0,72
baster	1	0,72
ensenyamen	1	0,72
xocolater	1	0,72
forner	1	0,72
pobres	1	0,72
Total	139	100,00

Taula 5.12 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de sabater

	casos	%
bracer	42	20,60
pagès	37	12,29
mariner	20	6,64
sastre	16	5,32
mitger	12	3,99
fuster	10	3,32
traginer	10	3,32
pescador	9	2,99
corder	7	2,33
paraire	6	1,99
mestre de cases	6	1,99
vidrier	5	1,66
comerciant	5	1,66
teixidor	4	1,33
teixidor de lli	4	1,33
boter	4	1,33
daguer	4	1,33
blanquer	4	1,33
carreter	4	1,33
hortolà	3	1,00
cinter	3	1,00
veler	3	1,00
passamaner	3	1,00
encepador	3	1,00
administració	3	1,00
indianes	3	1,00
molinrer	2	0,66
calafat	2	0,66
mestre d'aixa	2	0,66
sombrerer	2	0,66
manobre	2	0,66
clavetaire	2	0,66
ferrer	2	0,66
manya	2	0,66
assaonador	2	0,66
quincallaire	2	0,66
ensenyamen	2	0,66
fórner	2	0,66
altres queviures	2	0,66
negociant	2	0,66
llaurador	1	0,33
pilot	1	0,33
pentiner	1	0,33
jornaler	1	0,33
fabricant	1	0,33
teixidor de llana	1	0,33
fabricant de coto	1	0,33
galoner	1	0,33
mitges de seda	1	0,33
esparter	1	0,33
cisteller	1	0,33
rajoler	1	0,33
aguller	1	0,33
calderer	1	0,33
torner	1	0,33
escultor	1	0,33
fabricant de sabo	1	0,33
rellotger	1	0,33
cirurgià	1	0,33
propietari	1	0,33
candeler de cera i de seu	1	0,33
carnisser	1	0,33
music	1	0,33
Total	301	100,00

Taula 5.13 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de sastre

	casos	%
pagès	36	15,52
bracer	38	16,38
mariner	21	9,05
sabater	18	7,76
traginer	12	5,17
mestre de cases	10	4,31
paraire	6	2,59
vidrier	6	2,59
boter	6	2,59
fuster	6	2,59
mitger	4	1,72
teixidor de lli	4	1,72
pescador	3	1,29
teixidor	3	1,29
veler	3	1,29
manya	3	1,29
blanquer	3	1,29
militar	3	1,29
botiguer de teles	3	1,29
negociant	3	1,29
hortolà	2	0,86
passamaner	2	0,86
perxer	2	0,86
espartenyer	2	0,86
sombrerer	2	0,86
assaonador	2	0,86
baster	2	0,86
apotecari	2	0,86
altres botiguers	2	0,86
carnisser	2	0,86
semoler	2	0,86
fórner	2	0,86
comerciant	2	0,86
corder	2	0,86
pastor	1	0,43
moliner	1	0,43
jornaler	1	0,43
calceter	1	0,43
rajoler	1	0,43
calderer	1	0,43
ferrer	1	0,43
cabellaire	1	0,43
cirurgià	1	0,43
causidic	1	0,43
ensenyament	1	0,43
xocolater	1	0,43
mercader	1	0,43
Total	232	100,00

Taula 5.14 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de mestre de cases

	casos	%
bracer	87	41,42
pagès	33	15,71
pescador	8	3,81
hortolà	6	2,86
teixidor de lli	6	2,86
fuster	6	2,86
mariner	5	2,38
jornaler	5	2,38
sastre	5	2,38
serrador	4	1,90
boter	4	1,90
teixidor	3	1,43
terrisser	3	1,43
traginer	3	1,43
corder	3	1,43
mitger	2	0,95
paraire	2	0,95
veler	2	0,95
espardenyer	2	0,95
manobre	2	0,95
daurador	2	0,95
administració	2	0,95
llaurador	1	0,48
pastor	1	0,48
tintorer	1	0,48
sabater	1	0,48
lapidaire	1	0,48
daguer	1	0,48
ferrer	1	0,48
manya	1	0,48
cirurgia	1	0,48
botiguer de teles	1	0,48
carnisser	1	0,48
altres queviures	1	0,48
comerciant	1	0,48
carreter	1	0,48
pobres	1	0,48
Total	210	100,00

Taula 5.15 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de boter

	casos	%
pagès	26	34,67
bracer	15	20,00
mariner	8	10,67
fuster	4	5,33
sabater	3	4,00
sastre	3	4,00
negociant	3	4,00
mestre de cases	2	2,67
pastor	1	1,33
teixidor de lli	1	1,33
passamaner	1	1,33
manya	1	1,33
terrisser	1	1,33
semoler	1	1,33
comerciant	1	1,33
traginer	1	1,33
carreter	1	1,33
pobres	1	1,33
corder	1	1,33
Total	75	100,00

Taula 5.16 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de fuster

	casos	%
pagès	47	21,96
bracer	35	16,35
mitger	14	6,54
teixidor	10	4,67
mariner	9	4,21
sabater	9	4,21
sastre	7	3,27
corder	6	2,80
pescador	5	2,34
mestre de cases	5	2,34
boter	5	2,34
traginer	5	2,34
hortolà	3	1,40
jornaler	3	1,40
ferrer	3	1,40
escultor	3	1,40
carreter	3	1,40
paraire	2	0,93
teixidor de lli	2	0,93
veler	2	0,93
vidrier	2	0,93
serrador	2	0,93
encepador	2	0,93
baster	2	0,93
comerciant	2	0,93
negociant	2	0,93
llaurador	1	0,47
mestre d'aixa	1	0,47
pilot	1	0,47
tintorer	1	0,47
esparter	1	0,47
espardenyer	1	0,47
sombrerer	1	0,47
rajoler	1	0,47
pintor	1	0,47
fabricant de carros	1	0,47
aguller	1	0,47
calderer	1	0,47
manya	1	0,47
armer	1	0,47
terrisser	1	0,47
daurador	1	0,47
capser	1	0,47
cirurgià	1	0,47
escrivent	1	0,47
ensenyamen	1	0,47
semoler	1	0,47
forner	1	0,47
altres queviures	1	0,47
volanter	1	0,47
Total	214	100,00

Taula 5.17 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de clavetaire

	casos	%
hortolà	3	11,11
pagès	2	7,41
espardenyer	2	7,41
sastre	2	7,41
mestre de cases	2	7,41
armer	2	7,41
traginer	2	7,41
bracer	1	3,70
mitger	1	3,70
teixidor de lli	1	3,70
esparter	1	3,70
serrador	1	3,70
fuster	1	3,70
torner	1	3,70
manya	1	3,70
matalasser	1	3,70
altres queviures	1	3,70
hostaler i taverner	1	3,70
corder	1	3,70
Total	27	100,00

Taula 5.18 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de daguer

	casos	%
bracer	9	16,67
pagès	5	9,26
mestre de cases	4	7,41
boter	4	7,41
baster	4	7,41
ferrer	3	5,56
traginer	3	5,56
sabater	2	3,70
blanquer	2	3,70
carreter	2	3,70
treballador	1	1,85
hortolà	1	1,85
mariner	1	1,85
pescador	1	1,85
teixidor de llana	1	1,85
teixidor de lli	1	1,85
passamaner	1	1,85
sastre	1	1,85
fuster	1	1,85
calderer	1	1,85
argenter	1	1,85
cirurgia	1	1,85
causidic	1	1,85
forner	1	1,85
negociant	1	1,85
corder	1	1,85
Total	54	100,00

Taula 5.19 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de ferrer

	casos	%
pagès	15	20,27
bracer	21	18,92
traginer	6	8,11
mestre de cases	5	6,76
boter	3	4,05
fuster	3	4,05
teixidor	2	2,70
daguer	2	2,70
terrisser	2	2,70
forner	2	2,70
comerciant	2	2,70
hortolà	1	1,35
moliner	1	1,35
mariner	1	1,35
pescador	1	1,35
jornaler	1	1,35
teixidor de lli	1	1,35
espardenyer	1	1,35
blanquer	1	1,35
baster	1	1,35
xocolater	1	1,35
negociant	1	1,35
Total	74	100,00

Taula 5.20 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de serraller

	casos	%
bracer	27	22,50
pagès	18	15,00
mitger	8	6,67
teixidor	5	4,17
sabater	5	4,17
ferrer	5	4,17
mariner	4	3,33
mestre d'aixa	3	2,50
teixidor de lli	3	2,50
comerciant	3	2,50
llaurador	2	1,67
paraire	2	1,67
espardenyer	2	1,67
fuster	2	1,67
daguer	2	1,67
blanquer	2	1,67
terrisser	2	1,67
corder	2	1,67
pastor	1	0,83
molinrer	1	0,83
abaixador	1	0,83
jornaler	1	0,83
blanquejador	1	0,83
tintorer	1	0,83
passamaner	1	0,83
perxer	1	0,83
mitges de seda	1	0,83
sastre	1	0,83
serrador	1	0,83
boter	1	0,83
cadiraire	1	0,83
fabricant de carros	1	0,83
clavetaire	1	0,83
pedrenyaler	1	0,83
cirurgia	1	0,83
administració	1	0,83
forner	1	0,83
altres queviures	1	0,83
traginer	1	0,83
carreter	1	0,83
music	1	0,83
Total	120	100,00

Taula 5.21 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de blanquer

	casos	%
bracer	15	19,48
pagès	10	12,99
assaonador	5	6,49
sabater	4	5,19
teixidor de lli	3	3,90
veterinari	3	3,90
mitger	2	2,60
teixidor	2	2,60
jornaler	2	2,60
veler	2	2,60
manya	2	2,60
traginer	2	2,60
hortolà	1	1,30
pescador	1	1,30
blanquejador	1	1,30
torcedor	1	1,30
cinter	1	1,30
cisteller	1	1,30
sastre	1	1,30
mestre de cases	1	1,30
rajoler	1	1,30
pintor	1	1,30
serrador	1	1,30
boter	1	1,30
fuster	1	1,30
fabricant de carros	1	1,30
ferrer	1	1,30
fabricant de productes de paper	1	1,30
guanter	1	1,30
terrisser	1	1,30
causidic	1	1,30
adroguer	1	1,30
carnisser	1	1,30
semoler	1	1,30
negociant	1	1,30
hostaler i taverner	1	1,30
corder	1	1,30
Total	77	100,00

Taula 5.22 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici d'adroguer i candeler

	casos	%
pagès	40	34,48
comerciant	13	11,21
mariner	5	4,31
corder	4	3,45
cisteller	4	3,45
fuster	4	3,45
transport	4	3,45
notari	3	2,59
bracer	2	1,72
hortolà	2	1,72
pilot	2	1,72
passamaner	2	1,72
sabater	2	1,72
sastre	2	1,72
ferrer	2	1,72
pedrenyaler	2	1,72
daurador	2	1,72
apotecari	2	1,72
metge	2	1,72
mestre d'aixa	1	0,86
navegant	1	0,86
perxer	1	0,86
calceter	1	0,86
mestre de cases	1	0,86
rajoler	1	0,86
serrador	1	0,86
boter	1	0,86
aguller	1	0,86
calderer	1	0,86
baster	1	0,86
argenter	1	0,86
escultor	1	0,86
cirurgia	1	0,86
ensenyamen	1	0,86
forner	1	0,86
botiguer de draps	1	0,86
Total	116	100,00

Taula 5.23 Ofici dels pares dels nouvinguts com a botiguer de draps

	casos	%
comerciant	13	22,81
pagès	5	8,77
sastre	5	8,77
sabater	3	5,26
adroguer	3	5,26
transport	3	5,26
pescador	2	3,51
mitger	2	3,51
veler	2	3,51
vidrier	2	3,51
fuster	2	3,51
treballador	1	1,75
mariner	1	1,75
abaixador	1	1,75
puntaire	1	1,75
teixidor de lli	1	1,75
passamaner	1	1,75
corder	1	1,75
mestre de cases	1	1,75
boter	1	1,75
fabricant de carros	1	1,75
ferrer	1	1,75
cirurgia	1	1,75
familiar St. Ofici	1	1,75
ensenyamen	1	1,75
aliments	1	1,75
Total	57	100,00

Taula 5.24 Ofici dels pares dels nouvinguts als oficis de l'alimentació

	casos	%
pagès	37	24,83
bracer	29	19,46
forner	9	6,04
aliments	7	4,70
pescador	5	3,36
sastre	5	3,36
transport	5	3,36
treballador	4	2,68
teixidor	4	2,68
fuster	4	2,68
comerciant	4	2,68
perxer	3	2,01
hostaler i taverner	3	2,01
molinrer	2	1,34
mariner	2	1,34
jornaler	2	1,34
passamaner	2	1,34
esparter	2	1,34
mestre de cases	2	1,34
terrisser	2	1,34
adroguer	2	1,34
llaurador	1	0,67
calafat	1	0,67
pilot	1	0,67
fabricant	1	0,67
pintador d'indianes	1	0,67
paraire	1	0,67
espartenyer	1	0,67
sabater	1	0,67
sombrerer	1	0,67
boter	1	0,67
baster	1	0,67
argenter	1	0,67
escultor	1	0,67
pobres	1	0,67
Total	149	100,00

Taula 5.25 Ofici dels pares dels nouvinguts com a comerciants

	casos	%
mariner	25	11,96
pagès	20	9,57
pescador	11	5,26
comerciant	11	5,26
adroguer	10	4,78
fuster	8	3,83
bracer	7	3,35
botiguer de draps	7	3,35
transport	7	3,35
pilot	6	2,87
sabater	5	2,39
sastre	5	2,39
calderer	5	2,39
aliments	5	2,39
mitger	4	1,91
corder	4	1,91
administració	4	1,91
patrons	3	1,44
teixidor	3	1,44
veler	3	1,44
perxer	3	1,44
aguller	3	1,44
manya	3	1,44
argenter	3	1,44
cirurgià	3	1,44
llaurador	2	0,96
fabricant	2	0,96
paraire	2	0,96
teixidor de lli	2	0,96
mestre de cases	2	0,96
boter	2	0,96
ferrer	2	0,96
blanquer	2	0,96
apotecari	2	0,96
propietari	2	0,96
militar	2	0,96
mestre d'aixa	1	0,48
navegant	1	0,48
blanquejador	1	0,48
passamaner	1	0,48
mitges de seda	1	0,48
vidrier	1	0,48
cisteller	1	0,48
serrador	1	0,48
clavetaire	1	0,48
courer	1	0,48
fabricant de productes de paper	1	0,48
guitarrer	1	0,48
altres menestrals	1	0,48
metge	1	0,48
notari	1	0,48
ensenyamen	1	0,48
forner	1	0,48
torcedor de seda	1	0,48
teleraire	1	0,48
Total	209	100,00

Taula 5.26 Ofici dels pares dels nouvinguts a l'ofici de traginer i carreter

	casos	%
bracer	48	26,09
pagès	40	21,74
treballador	13	7,07
hortolà	8	4,35
paraire	7	3,80
transport	7	3,80
boter	6	3,26
volanter	5	2,72
mariner	4	2,17
pescador	4	2,17
teixidor de lli	4	2,17
jornaler	3	1,63
mestre de cases	3	1,63
mitger	2	1,09
ferrer	2	1,09
aliments	2	1,09
llaurador	1	0,54
pastor	1	0,54
molinrer	1	0,54
mestre d'aixa	1	0,54
abaixador	1	0,54
teixidor	1	0,54
fabricant	1	0,54
veler	1	0,54
mitges de seda	1	0,54
espardenyer	1	0,54
sastre	1	0,54
serrador	1	0,54
fabricant de carros	1	0,54
daguer	1	0,54
torner	1	0,54
pedrenyaler	1	0,54
assaonador	1	0,54
terrisser	1	0,54
daurador	1	0,54
cirurgia	1	0,54
administració	1	0,54
ensenyamen	1	0,54
militar	1	0,54
hostaler i taverner	1	0,54
altres transports	1	0,54
comerciant	1	0,54
Total	184	100,00

5.27 Destí professional dels fills de mariners que no treballen en el mateix ofici que el seu pare. Períodes

	1627-1684		1685-1783		1784-1826		1827-1868			
	Total	%	casos	%	casos	%	casos	%		
Agricultura	28	7,6	4	9,30	20	14,49	4	2,80	0	0,00
Marineria i pesca	109	29,6	9	20,93	24	17,39	65	45,45	11	25,00
Tèxtil	65	17,7	3	6,98	20	14,49	29	20,28	13	29,55
Menestrals	104	28,3	16	37,21	56	40,58	22	15,38	10	22,73
Vidre i terrissa	5	1,4	4	25,00	0	0,00	0	0,00	1	10,00
Espart i cànem	13	3,5	3	18,75	7	12,50	3	13,64	0	0,00
Pell	21	5,7	1	6,25	12	21,43	6	27,27	2	20,00
Confecció	22	6	5	31,25	13	23,21	3	13,64	1	10,00
Fusta i construcció	19	5,2	0	0,00	12	21,43	3	13,64	4	40,00
Metall	13	3,5	0	0,00	5	8,93	7	31,82	1	10,00
Boter	8	2,2	2	12,50	6	10,71	0	0,00	0	0,00
P. Liberals	5	1,4	1	2,33	2	1,45	1	0,70	1	2,27
Comerç	33	9	4	9,30	10	7,25	11	7,69	8	18,18
Transport	8	2,2	0	0,00	5	3,62	3	2,10	0	0,00
Altres	2	0,5	0	0,00	0	0,00	2	1,40	0	0,00
No consta	14	3,8	6	13,95	1	0,72	6	4,20	1	2,27
Total	368	100	43		138		143		44	

5.28 Destí professional dels fills de pescadors que no treballen en el mateix ofici que el seu pare. Períodes

	1627-1684		1685-1783		1784-1826		1827-1868			
	Total	%	casos	%	casos	%	casos	%		
Agricultura	16	5,3	3	8,11	10	7,09	1	1,54	2	3,33
Marineria i pesca	171	56,4	23	62,16	97	68,79	26	40,00	25	41,67
Tèxtil	33	10,9	1	2,70	1	0,71	13	20,00	18	30,00
Menestrals	50	16,5	7	18,92	23	16,31	12	18,46	8	13,33
Vidre i terrissa	6	2	3	42,86	3	13,04	0	0,00	0	0,00
Espart i cànem	10	3,3	0	0,00	4	17,39	4	33,33	2	25,00
Pell	10	3,3	1	14,29	4	17,39	5	41,67	0	0,00
Confecció	3	1	0	0,00	3	13,04	0	0,00	0	0,00
Fusta i construcció	16	5,3	3	42,86	6	26,09	3	25,00	4	50,00
Metall	2	0,7	0	0,00	2	8,70	0	0,00	0	0,00
Boter	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
P. Liberals	3	1	0	0,00	1	0,71	2	3,08	0	0,00
Comerç	19	6,3	0	0,00	5	3,55	8	12,31	6	10,00
Transport	5	1,7	0	0,00	4	2,84	1	1,54	0	0,00
Altres	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
No consta	6	2	3	8,11	0	0,00	2	3,08	1	1,67
Total	350		37		141		65		60	

5.29 Destí professional dels fills de mitgers que no treballen en el mateix ofici que el seu pare. Períodes

	1627-1684		1685-1783		1784-1826		1827-1868			
	Total	%	casos	%	casos	%	casos	%		
Agricultura	1	0,7	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,83
Marineria i pesca	5	3,7	0	0,00	0	0,00	3	21,43	2	1,65
Tèxtil	52	38,5	0	0,00	0	0,00	2	14,29	50	41,32
Menestrals	59	43,7	0	0,00	0	0,00	9	64,29	50	41,32
Vidre i terrissa	4	3	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	8,00
Espart i cànem	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Pell	15	11,1	0	0,00	0	0,00	3	33,33	12	24,00
Confecció	6	4,4	0	0,00	0	0,00	1	11,11	5	10,00
Fusta i construcció	23	17	0	0,00	0	0,00	3	33,33	20	40,00
Metall	10	7,4	0	0,00	0	0,00	2	22,22	8	16,00
Boter	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
P. Liberals	8	5,9	0	0,00	0	0,00	0	0,00	8	6,61
Comerç	6	4,4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	6	4,96
Transport	2	1,5	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	1,65
Altres	1	0,7	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,83
No consta	1	0,7	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,83
Total	193		0		0		14		121	

5.30 Destí professional dels fills de teixidors que no treballen en el mateix ofici que el seu pare. Períodes

	1627-1684		1685-1783		1784-1826		1827-1868			
	Total	%	casos	%	casos	%	casos	%		
Agricultura	14	10,3	1	25,00	7	38,89	3	10,71	3	3,49
Marineria i pesca	7	5,1	1	25,00	0	0,00	3	10,71	3	3,49
Tèxtil	50	36,8	0	0,00	6	33,33	12	42,86	32	37,21
Menestrals	44	32,4	2	50,00	2	11,11	4	14,29	36	41,86
Vidre i terrissa	3	2,2	0	0,00	0	0,00	1	25,00	2	5,56
Espart i cànem	3	2,2	0	0,00	1	50,00	1	25,00	1	2,78
Pell	6	4,4	0	0,00	0	0,00	1	25,00	5	13,89
Confecció	3	2,2	2	100,00	1	50,00	0	0,00	0	0,00
Fusta i construcció	16	11,8	0	0,00	0	0,00	0	0,00	16	44,44
Metall	8	5,9	0	0,00	0	0,00	1	25,00	7	19,44
Boter	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
P. Liberals	3	2,2	0	0,00	1	5,56	1	3,57	1	1,16
Comerç	8	5,9	0	0,00	0	0,00	2	7,14	6	6,98
Transport	1	0,7	0	0,00	1	5,56	0	0,00	0	0,00
Altres	3	2,2	0	0,00	0	0,00	2	7,14	1	1,16
No consta	6	4,4	0	0,00	1	5,56	1	3,57	4	4,65
Total	778	100	4		18		28		86	

5.31 Destí professional dels fills de jornalers que no treballen en el mateix ofici que el seu pare. Períodes

	1627-1684		1685-1783		1784-1826		1827-1868			
	Total	%	casos	%	casos	%	casos	%		
Agricultura	22	28,2	0	0,00	1	16,67	17	25,00	4	14,81
Marineria i pesca	5	6,4	0	0,00	0	0,00	4	5,88	1	3,70
Tèxtil	15	19,2	0	0,00	1	16,67	9	13,24	5	18,52
Menestrals	23	29,5	0	0,00	1	16,67	14	20,59	8	29,63
Vidre i terrissa	1	1,3	0	0,00	0	0,00	1	7,14	0	0,00
Espart i cànem	5	6,4	0	0,00	1	100,00	1	7,14	3	37,50
Pell	3	3,8	0	0,00	0	0,00	2	14,29	1	12,50
Confecció	1	1,3	0	0,00	0	0,00	1	7,14	0	0,00
Fusta i construcció	11	14,1	0	0,00	0	0,00	7	50,00	4	50,00
Metall	2	2,6	0	0,00	0	0,00	2	14,29	0	0,00
Boter	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
P. Liberals	1	1,3	0	0,00	1	16,67	0	0,00	0	0,00
Comerç	5	6,4	0	0,00	0	0,00	4	5,88	1	3,70
Transport	4	5,1	0	0,00	1	16,67	3	4,41	0	0,00
Altres	1	1,3	0	0,00	0	0,00	1	1,47	0	0,00
No consta	2	2,3	0	0,00	0	0,00	2	2,94	0	0,00
Total	101		0		6		68		27	

5.32 Destí professional dels fills d'indiares que no treballen en el mateix ofici que el seu pare. Períodes

	1627-1684		1685-1783		1784-1826		1827-1868			
	Total	%	casos	%	casos	%	casos	%		
Agricultura	1	3	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	9,09
Marineria i pesca	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Tèxtil	18	54,5	0	0,00	0	0,00	14	66,67	4	36,36
Menestrals	8	24,2	0	0,00	0	0,00	5	23,81	3	27,27
Vidre i terrissa	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Espart i cànem	1	3	0	0,00	0	0,00	1	20,00	0	0,00
Pell	3	9,1	0	0,00	0	0,00	2	40,00	1	33,33
Confecció	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Fusta i construcció	2	6,1	0	0,00	0	0,00	2	40,00	0	0,00
Metall	2	6,1	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	66,67
Boter	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
P. Liberals	2	6,1	0	0,00	1	100,00	1	4,76	0	0,00
Comerç	1	3	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	9,09
Transport	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Altres	1	3	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	9,09
No consta	2	6,1	0	0,00	0	0,00	1	4,76	1	9,09
Total	41		0		1		21		11	

5.33 Destí professional dels fills de teixidors de lli que no treballen en el mateix ofici que el seu pare. Períodes

	1627-1684		1685-1783		1784-1826		1827-1868			
	Total	%	casos	%	casos	%	casos	%		
Agricultura	11	10,3	4	23,53	5	11,90	2	9,09	0	0,00
Marineria i pesca	11	10,3	2	11,76	8	19,05	1	4,55	0	0,00
Tèxtil	33	30,8	2	11,76	3	7,14	14	63,64	14	53,85
Menestrals	38	35,5	8	47,06	17	40,48	5	22,73	8	30,77
Vidre i terrissa	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Espart i cànem	6	5,6	1	12,50	4	23,53	1	20,00	0	0,00
Pell	8	7,5	2	25,00	2	11,76	1	20,00	3	37,50
Confecció	7	6,5	2	25,00	4	23,53	1	20,00	0	0,00
Fusta i construcció	8	7,5	1	12,50	4	23,53	0	0,00	3	37,50
Metall	7	6,5	2	25,00	2	11,76	1	20,00	2	25,00
Boter	1	0,9	0	0,00	1	5,88	0	0,00	0	0,00
P. Liberals	2	1,9	0	0,00	1	2,38	0	0,00	1	3,85
Comerç	3	2,8	0	0,00	2	4,76	0	0,00	1	3,85
Transport	6	5,6	0	0,00	5	11,90	0	0,00	1	3,85
Altres	1	0,9	0	0,00	1	2,38	0	0,00	0	0,00
No consta	2	1,9	1	5,88	0	0,00	0	0,00	1	3,85
Total	778	100	17		42		22		26	

5.34 Destí professional dels fills de velers que no treballen en el mateix ofici que el seu pare. Períodes

	1627-1684		1685-1783		1784-1826		1827-1868			
	Total	%	casos	%	casos	%	casos	%		
Agricultura	1	1,3	0	0,00	0	0,00	1	2,70	0	0,00
Marineria i pesca	7	8,8	0	0,00	4	20,00	2	5,41	1	4,55
Tèxtil	43	53,8	0	0,00	7	35,00	23	62,16	13	59,09
Menestrals	19	23,8	1	100,00	7	35,00	5	13,51	6	27,27
Vidre i terrissa	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Espart i cànem	2	2,5	0	0,00	1	14,29	1	20,00	0	0,00
Pell	5	6,3	0	0,00	3	42,86	2	40,00	0	0,00
Confecció	3	3,8	1	100,00	2	28,57	0	0,00	0	0,00
Fusta i construcció	6	7,5	0	0,00	0	0,00	0	0,00	6	100,00
Metall	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Boter	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
P. Liberals	2	2,5	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	9,09
Comerç	5	6,3	0	0,00	1	5,00	4	10,81	0	0,00
Transport	1	1,3	0	0,00	0	0,00	1	2,70	0	0,00
Altres	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
No consta	2	2,5	0	0,00	1	5,00	1	2,70	0	0,00
Total	96		1		20		37		22	

5.35 Destí professional dels fills de vidriers que no treballen en el mateix ofici que el seu pare. Períodes

	1627-1684		1685-1783		1784-1826		1827-1868			
	Total	%	casos	%	casos	%	casos	%		
Agricultura	7	14,6	2	10,00	1	6,67	1	33,33	3	30,00
Marineria i pesca	8	16,7	4	20,00	4	26,67	0	0,00	0	0,00
Tèxtil	10	20,8	2	10,00	5	33,33	1	33,33	2	20,00
Menestrals	17	35,4	9	45,00	3	20,00	1	33,33	4	40,00
Vidre i terrissa	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Espart i cànem	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Pell	6	12,5	3	33,33	1	33,33	0	0,00	2	50,00
Confecció	6	12,5	4	44,44	2	66,67	0	0,00	0	0,00
Fusta i construcció	3	6,3	0	0,00	0	0,00	1	100,00	2	50,00
Metall	1	2,1	1	11,11	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Boter	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
P. Liberals	2	4,2	1	5,00	0	0,00	0	0,00	1	10,00
Comerç	3	6,3	1	5,00	2	13,33	0	0,00	0	0,00
Transport	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Altres	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
No consta	1	2,1	1	5,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Total	64		20		15		3		10	

5.36 Destí professional dels fills de corders que no treballen en el mateix ofici que el seu pare. Períodes

	1627-1684		1685-1783		1784-1826		1827-1868			
	Total	%	casos	%	casos	%	casos	%		
Agricultura	9	5,8	0	0,00	6	11,32	1	3,03	2	3,23
Marineria i pesca	18	11,6	2	33,33	11	20,75	2	6,06	3	4,84
Tèxtil	58	37,4	2	33,33	9	16,98	17	51,52	30	48,39
Menestrals	49	31,6	0	0,00	20	37,74	6	18,18	23	37,10
Vidre i terrissa	2	1,3	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	8,70
Espart i cànem	15	9,7	0	0,00	2	10,00	4	66,67	9	39,13
Pell	8	5,2	0	0,00	5	25,00	0	0,00	3	13,04
Confecció	3	1,9	0	0,00	3	15,00	0	0,00	0	0,00
Fusta i construcció	12	7,7	0	0,00	4	20,00	2	33,33	6	26,09
Metall	8	5,2	0	0,00	5	25,00	0	0,00	3	13,04
Boter	1	0,6	0	0,00	1	5,00	0	0,00	0	0,00
P. Liberals	3	1,9	0	0,00	2	3,77	0	0,00	0	0,00
Comerç	12	7,7	1	16,67	4	7,55	4	12,12	3	4,84
Transport	1	0,6	0	0,00	0	0,00	1	3,03	0	0,00
Altres	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
No consta	5	3,2	1	16,67	1	1,89	2	6,06	1	1,61
Total	778	100	6		53		33		62	

5.37 Destí professional dels fills de sabaters que no treballen en el mateix ofici que el seu pare. Períodes

	1627-1684		1685-1783		1784-1826		1827-1868			
	Total	%	casos	%	casos	%	casos	%		
Agricultura	20	10,2	7	20,59	8	9,76	4	9,76	1	2,56
Marineria i pesca	30	15,3	4	11,76	22	26,83	3	7,32	1	2,56
Tèxtil	51	26	3	8,82	10	12,20	20	48,78	18	46,15
Menestrals	70	35,7	13	38,24	35	42,68	9	21,95	13	33,33
Vidre i terrissa	2	1	1	7,69	0	0,00	0	0,00	1	7,69
Espart i cànem	10	5,1	2	15,38	7	20,00	0	0,00	1	7,69
Pell	8	4,1	1	7,69	3	8,57	2	22,22	2	15,38
Confecció	19	9,7	3	23,08	11	31,43	2	22,22	3	23,08
Fusta i construcció	14	7,1	1	7,69	7	20,00	2	22,22	4	30,77
Metall	12	6,1	5	38,46	3	8,57	2	22,22	2	15,38
Boter	3	1,5	0	0,00	2	5,71	1	11,11	0	0,00
P. Liberals	6	3	1	2,94	3	3,66	1	2,44	1	2,56
Comerç	13	6,6	4	11,76	2	2,44	3	7,32	4	10,26
Transport	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Altres	1	0,5	0	0,00	1	1,22	0	0,00	0	0,00
No consta	5	2,6	2	5,88	1	1,22	1	2,44	1	2,56
Total	264		34		82		41		39	

5.38 Destí professional dels fills de sastres que no treballen en el mateix ofici que el seu pare. Períodes

	1627-1684		1685-1783		1784-1826		1827-1868			
	Total	%	casos	%	casos	%	casos	%		
Agricultura	15	6,6	9	25,71	3	2,91	1	2,08	2	4,65
Marineria i pesca	33	14,4	5	14,29	20	19,42	8	16,67	0	0,00
Tèxtil	59	25,8	4	11,43	25	24,27	11	22,92	19	44,19
Menestrals	76	33,2	9	25,71	36	34,95	16	33,33	15	34,88
Vidre i terrissa	3	1,3	2	22,22	0	0,00	0	0,00	1	6,67
Espart i cànem	11	4,8	1	11,11	5	13,89	3	18,75	2	13,33
Pell	21	9,2	1	11,11	8	22,22	6	37,50	6	40,00
Confecció	4	1,7	0	0,00	1	2,78	1	6,25	2	13,33
Fusta i construcció	19	8,3	2	22,22	9	25,00	4	25,00	4	26,67
Metall	7	3,1	1	11,11	6	16,67	0	0,00	0	0,00
Boter	3	1,3	0	0,00	3	8,33	0	0,00	0	0,00
P. Liberals	15	6,5	4	11,43	3	2,91	5	10,42	3	6,98
Comerç	22	9,6	1	2,86	13	12,62	5	10,42	3	6,98
Transport	1	0,4	0	0,00	1	0,97	0	0,00	0	0,00
Altres	3	1,3	0	0,00	0	0,00	2	4,17	1	2,33
No consta	5	2,2	3	8,57	2	1,94	0	0,00	0	0,00
Total	297		35		103		48		43	

5.39 Destí professional dels fills de mestres de casa que no treballen en el mateix ofici que el seu pare. Períodes

	1627-1684		1685-1783		1784-1826		1827-1868			
	Total	%	casos	%	casos	%	casos	%		
Agricultura	30	14,6	10	28,57	10	12,35	6	14,29	4	8,51
Marineria i pesca	35	17,1	6	17,14	24	29,63	5	11,90	0	0,00
Tèxtil	45	22	2	5,71	7	8,64	13	30,95	23	48,94
Menestrals	64	31,2	14	40,00	27	33,33	9	21,43	14	29,79
Vidre i terrissa	3	1,5	1	7,14	0	0,00	1	11,11	1	7,14
Espart i cànem	7	3,4	1	7,14	2	7,41	4	44,44	0	0,00
Pell	10	4,9	5	35,71	3	11,11	1	11,11	1	7,14
Confecció	10	4,9	3	21,43	5	18,52	2	22,22	0	0,00
Fusta i construcció	13	6,3	0	0,00	5	18,52	1	11,11	7	50,00
Metall	15	7,3	2	14,29	10	37,04	0	0,00	3	21,43
Boter	2	1	1	7,14	1	3,70	0	0,00	0	0,00
P. Liberals	11	5,4	1	2,86	4	4,94	4	9,52	2	4,26
Comerç	12	5,9	0	0,00	8	9,88	4	9,52	0	0,00
Transport	3	1,5	1	2,86	1	1,23	0	0,00	1	2,13
Altres	3	1,5	0	0,00	0	0,00	1	2,38	2	4,26
No consta	2	1	1	2,86	0	0,00	0	0,00	1	2,13
Total	778	100	35		81		42		47	

5.40 Destí professional dels fills de boters que no treballen en el mateix ofici que el seu pare. Períodes

	1627-1684		1685-1783		1784-1826		1827-1868			
	Total	%	casos	%	casos	%	casos	%		
Agricultura	18	13,7	5	14,29	10	18,87	3	8,82	0	0,00
Marineria i pesca	33	25,2	6	17,14	21	39,62	6	17,65	0	0,00
Tèxtil	21	16	3	8,57	3	5,66	8	23,53	7	77,78
Menestrals	34	26	13	37,14	11	20,75	8	23,53	2	22,22
Vidre i terrissa	2	1,5	2	15,38	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Espart i cànem	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Pell	5	3,8	1	7,69	2	18,18	2	25,00	0	0,00
Confecció	6	4,6	2	15,38	3	27,27	1	12,50	0	0,00
Fusta i construcció	9	6,9	2	15,38	3	27,27	3	37,50	1	50,00
Metall	10	7,6	6	46,15	2	18,18	1	12,50	1	50,00
Boter	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
P. Liberals	8	7,1	4	11,43	2	3,77	2	5,88	0	0,00
Comerç	6	4,6	0	0,00	2	3,77	4	11,76	0	0,00
Transport	6	4,6	1	2,86	3	5,66	2	5,88	0	0,00
Altres	2	1,5	0	0,00	1	1,89	1	2,94	0	0,00
No consta	3	2,3	3	8,57	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Total	163		35		53		34		9	

5.41 Destí professional dels fills de fusters que no treballen en el mateix ofici que el seu pare. Períodes

	1627-1684		1685-1783		1784-1826		1827-1868			
	Total	%	casos	%	casos	%	casos	%		
Agricultura	17	9	8	24,24	9	12,16	0	0,00	0	0,00
Marineria i pesca	32	16,9	7	21,21	14	18,92	11	24,44	0	0,00
Tèxtil	33	17,5	0	0,00	7	9,46	9	20,00	17	43,59
Menestrals	73	38,6	13	39,39	29	39,19	15	33,33	16	41,03
Vidre i terrissa	3	1,6	0	0,00	1	3,45	2	13,33	0	0,00
Espart i cànem	8	4,2	0	0,00	7	24,14	1	6,67	0	0,00
Pell	11	5,8	2	15,38	3	10,34	3	20,00	3	18,75
Confecció	6	3,2	2	15,38	3	10,34	1	6,67	0	0,00
Fusta i construcció	18	9,5	1	7,69	6	20,69	0	0,00	11	68,75
Metall	13	6,9	4	30,77	2	6,90	5	33,33	2	12,50
Boter	4	2,1	3	23,08	1	3,45	0	0,00	0	0,00
P. Liberals	9	4,8	3	9,09	4	5,41	1	2,22	1	2,56
Comerç	18	9,5	2	6,06	8	10,81	5	11,11	5	12,82
Transport	5	1,1	0	0,00	2	2,70	0	0,00	0	0,00
Altres	3	1,6	0	0,00	1	1,35	2	4,44	0	0,00
No consta	2	1,1	0	0,00	0	0,00	2	4,44	0	0,00
Total	255		33		74		45		39	

5.42 Destí professional dels fills de clavetaires que no treballen en el mateix ofici que el seu pare. Períodes

	1627-1684		1685-1783		1784-1826		1827-1868			
	Total	%	casos	%	casos	%	casos	%		
Agricultura	6	28,6	1	100,00	4	80,00	1	14,29	0	0,00
Marineria i pesca	1	4,8	0	0,00	0	0,00	1	14,29	0	0,00
Tèxtil	5	23,8	0	0,00	0	0,00	1	14,29	4	50,00
Menestrals	7	33,3	0	0,00	0	0,00	3	42,86	4	50,00
Vidre i terrissa	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Espart i cànem	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Pell	2	9,5	0	0,00	0	0,00	1	33,33	1	25,00
Confecció	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Fusta i construcció	3	14,3	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	75,00
Metall	2	9,5	0	0,00	0	0,00	2	66,67	0	0,00
Boter	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
P. Liberals	1	4,8	0	0,00	1	20,00	0	0,00	0	0,00
Comerç	1	4,8	0	0,00	0	0,00	1	14,29	0	0,00
Transport	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Altres	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
No consta	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Total	28		1		5		7		8	

5.43 Destí professional dels fills de daguers que no treballen en el mateix ofici que el seu pare. Períodes

	1627-1684		1685-1783		1784-1826		1827-1868			
	Total	%	casos	%	casos	%	casos	%		
Agricultura	8	17,8	2	100,00	6	22,22	0	0,00	0	0,00
Marineria i pesca	10	22,2	0	0,00	8	29,63	2	28,57	0	0,00
Tèxtil	9	20	0	0,00	1	3,70	4	57,14	4	44,44
Menestrals	13	28,9	0	0,00	8	29,63	0	0,00	5	55,56
Vidre i terrissa	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Espart i cànem	1	2,2	0	0,00	1	12,50	0	0,00	0	0,00
Pell	4	8,9	0	0,00	3	37,50	0	0,00	1	20,00
Confecció	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Fusta i construcció	2	4,4	0	0,00	1	12,50	0	0,00	1	20,00
Metall	6	13,3	0	0,00	3	37,50	0	0,00	3	60,00
Boter	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
P. Liberals	2	4,4	0	0,00	2	7,41	0	0,00	0	0,00
Comerç	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Transport	2	4,4	0	0,00	2	7,41	0	0,00	0	0,00
Altres	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
No consta	1	2,2	0	0,00	0	0,00	1	14,29	0	0,00
Total	58		2		27		7		9	

5.44 Destí professional dels fills de ferrers que no treballen en el mateix ofici que el seu pare. Períodes

	1627-1684		1685-1783		1784-1826		1827-1868			
	Total	%	casos	%	casos	%	casos	%		
Agricultura	12	12,1	4	25,00	7	17,95	0	0,00	1	3,70
Marineria i pesca	13	13,1	1	6,25	9	23,08	2	11,76	1	3,70
Tèxtil	17	17,2	2	12,50	3	7,69	3	17,65	9	33,33
Menestrals	37	37,4	6	37,50	13	33,33	6	35,29	12	44,44
Vidre i terrissa	5	5,1	2	33,33	0	0,00	0	0,00	3	25,00
Espart i cànem	6	6,1	1	16,67	1	7,69	1	16,67	3	25,00
Pell	3	3	0	0,00	3	23,08	0	0,00	0	0,00
Confecció	1	1	0	0,00	1	7,69	0	0,00	0	0,00
Fusta i construcció	8	8,1	2	33,33	3	23,08	0	0,00	3	25,00
Metall	9	9,1	1	16,67	2	15,38	3	50,00	3	25,00
Boter	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
P. Liberals	3	3	1	6,25	2	5,13	0	0,00	0	0,00
Comerç	6	6,1	2	12,50	1	2,56	1	5,88	2	7,41
Transport	2	2	0	0,00	0	0,00	1	5,88	1	3,70
Altres	5	5,1	0	0,00	1	2,56	4	23,53	0	0,00
No consta	4	4	0	0,00	3	7,69	0	0,00	1	3,70
Total	131		16		39		17		27	

5.45 Destí professional dels fills de serrallers que no treballen en el mateix ofici que el seu pare. Períodes

	1627-1684		1685-1783		1784-1826		1827-1868			
	Total	%	casos	%	casos	%	casos	%		
Agricultura	5	10	3	60,00	2	12,50	0	0,00	0	0,00
Marineria i pesca	4	8	0	0,00	4	25,00	0	0,00	0	0,00
Tèxtil	14	28	0	0,00	2	12,50	4	44,44	8	40,00
Menestrals	19	38	1	20,00	7	43,75	3	33,33	8	40,00
Vidre i terrissa	2	4	1	100,00	1	14,29	0	0,00	0	0,00
Espart i cànem	1	2	0	0,00	1	14,29	0	0,00	0	0,00
Pell	5	10	0	0,00	0	0,00	2	66,67	3	37,50
Confecció	3	6	0	0,00	3	42,86	0	0,00	0	0,00
Fusta i construcció	3	6	0	0,00	0	0,00	1	33,33	2	25,00
Metall	3	6	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	37,50
Boter	1	2	0	0,00	1	14,29	0	0,00	0	0,00
P. Liberals	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Comerç	3	6	0	0,00	0	0,00	1	11,11	2	10,00
Transport	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Altres	1	2	0	0,00	0	0,00	1	11,11	0	0,00
No consta	4	8	1	20,00	1	6,25	0	0,00	2	10,00
Total	68		5		16		9		20	

5.46 Destí professional dels fills de blanquers que no treballen en el mateix ofici que el seu pare. Períodes

	1627-1684		1685-1783		1784-1826		1827-1868			
	Total	%	casos	%	casos	%	casos	%		
Agricultura	4	9,1	0	0,00	2	13,33	1	9,09	1	7,14
Marineria i pesca	6	13,6	0	0,00	5	33,33	1	9,09	0	0,00
Tèxtil	14	31,8	0	0,00	2	13,33	5	45,45	7	50,00
Menestrals	16	36,4	2	50,00	6	40,00	3	27,27	5	35,71
Vidre i terrissa	1	2,3	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	20,00
Espart i cànem	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Pell	7	15,9	1	50,00	2	33,33	2	66,67	2	40,00
Confecció	3	6,8	0	0,00	2	33,33	1	33,33	0	0,00
Fusta i construcció	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Metall	5	11,4	1	50,00	2	33,33	0	0,00	2	40,00
Boter	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
P. Liberals	1	2,3	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	7,14
Comerç	2	4,5	2	50,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Transport	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Altres	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
No consta	1	2,3	0	0,00	0	0,00	1	9,09	0	0,00
Total	60		4		15		11		14	

Taula 5.47 La mobilitat ocupacional del conjunt de nuvis casats a Mataró per decennis

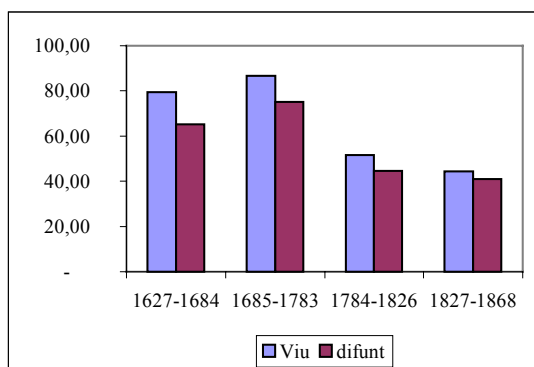
Període	Pares transmissors de l'ofici		Pares no transmissors de l'ofici	
	casos	%	casos	%
1627-36	178	61,59	111	38,41
1637-46	235	59,05	163	40,95
1647-56	209	51,86	194	48,14
1657-66	155	55,36	125	44,64
1667-76	206	62,05	126	37,95
1677-86	221	55,67	176	44,33
1687-96	257	60,61	167	39,39
1697-06	254	60,05	169	39,95
1707-16	346	58,84	242	41,16
1717-26	380	61,19	241	38,81
1727-36	367	59,19	253	40,81
1737-46	422	63,36	244	36,64
1747-56	499	63,24	290	36,76
1757-66	505	69,08	226	30,92
1767-76	551	68,45	254	31,55
1777-86	538	63,97	303	36,03
1787-96	502	54,74	415	45,26
1797-06	425	54,07	361	45,93
1807-16	544	52,06	501	47,94
1817-26	406	36,02	721	63,98
1827-36	284	34,80	532	65,20
1837-46	566	48,96	590	51,04
1847-56	569	48,55	603	51,45
1857-68	326	24,53	1003	75,47
Total	8945	52,76	8010	47,24

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró

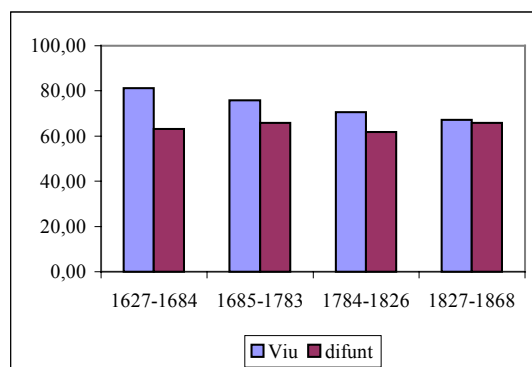
Gràfic 5.1 Transmissió intergeneracional de l'ofici i supervivència del pare. Oficis i períodes

Marineria i pesca

Mariner

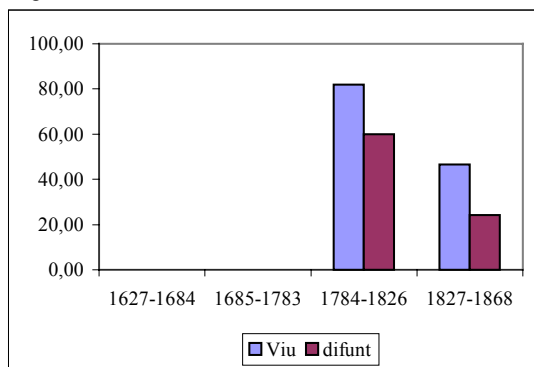

Pescador

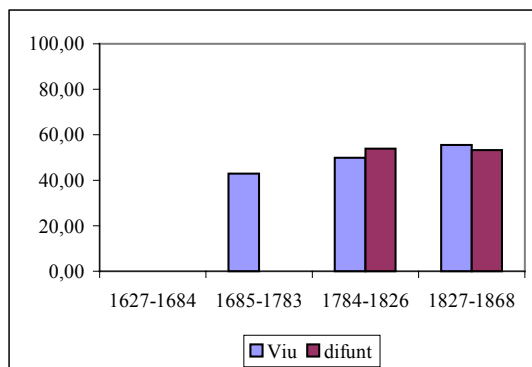

Tèxtil

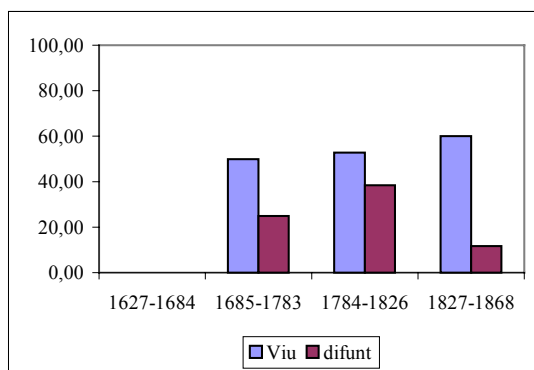
Mitger

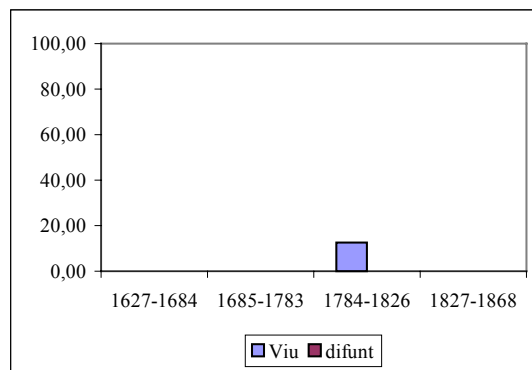
Teixidor

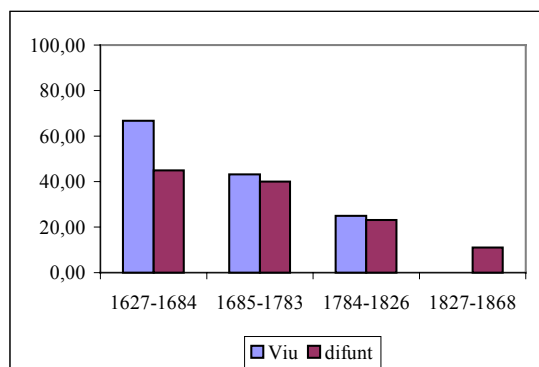
Jornaler

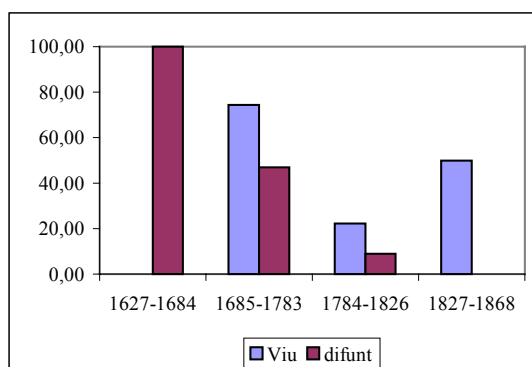
Indianes

Teixidor de lli

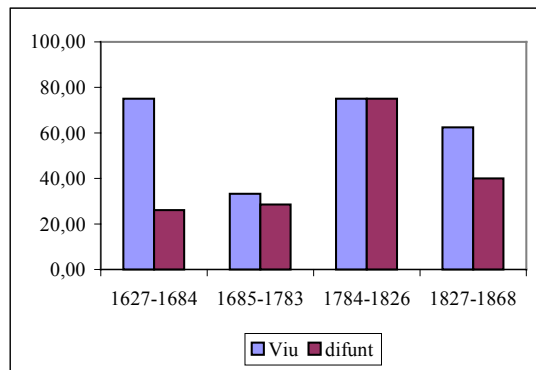

Velar

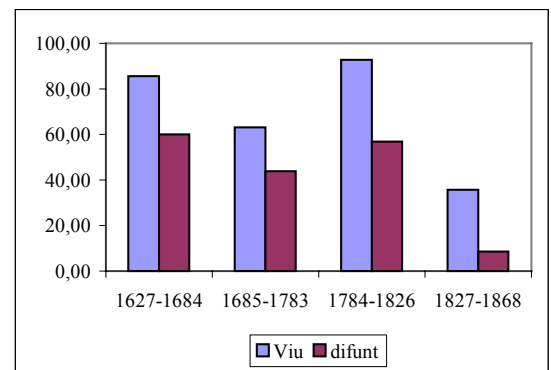

Menestralia

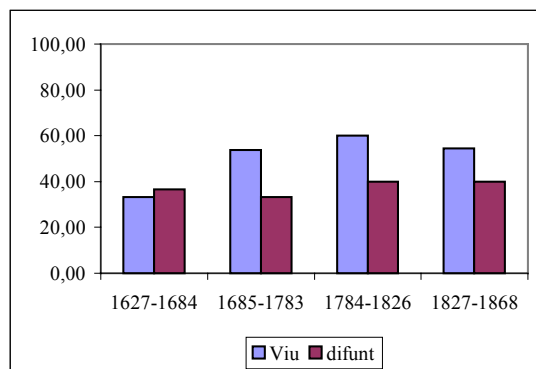
Vidrier

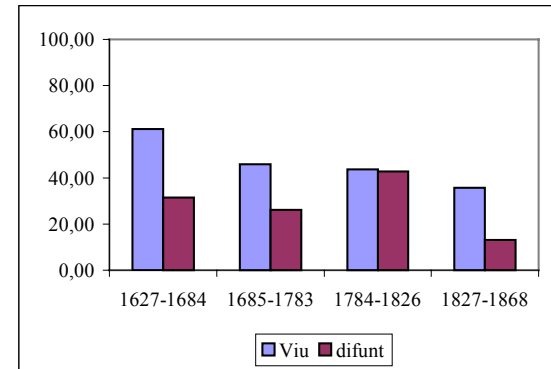
Corder

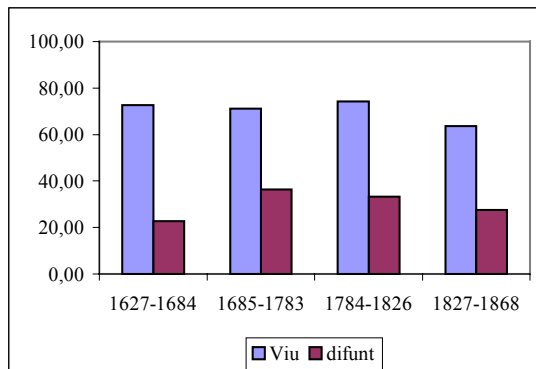
Sabater

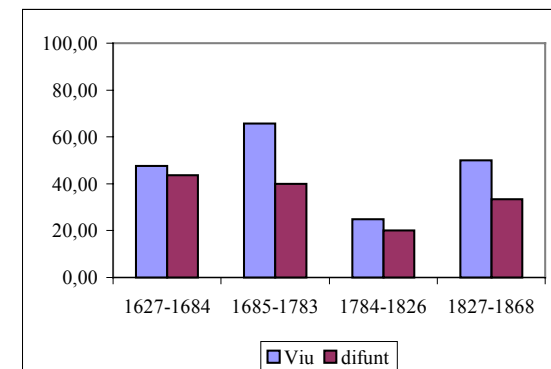
Sastre

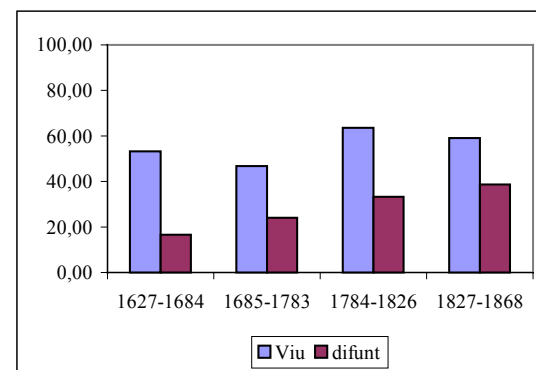
Mestre de cases

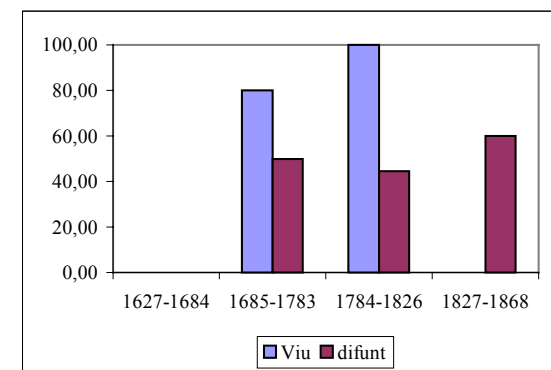
Boter

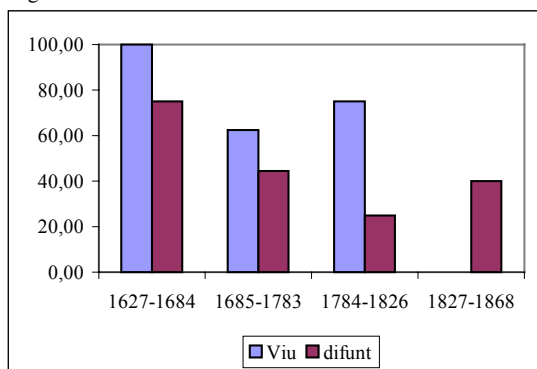
Fuster

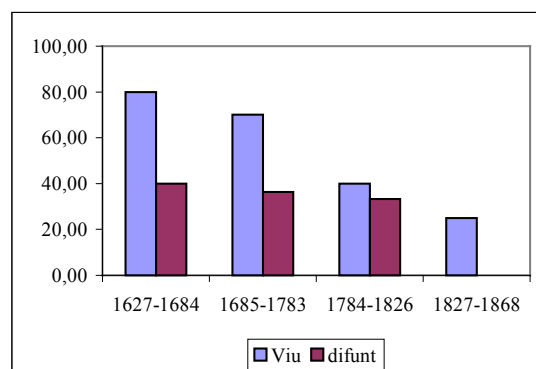
Clavetaire

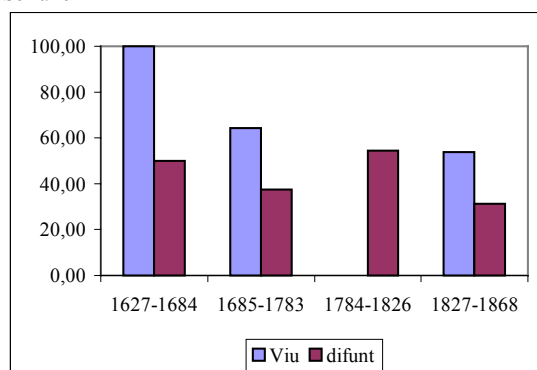
Daguer

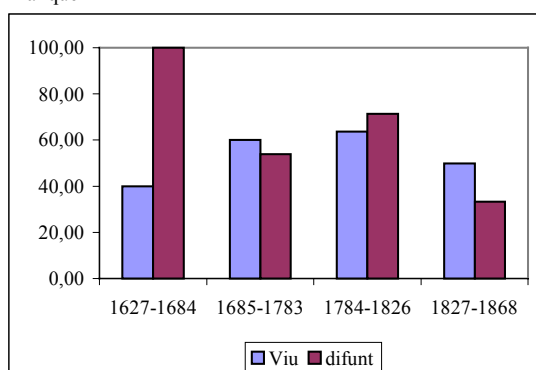
Ferrer

Serraller

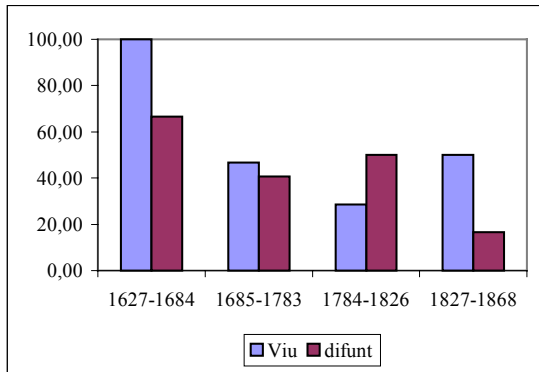

Blanquer

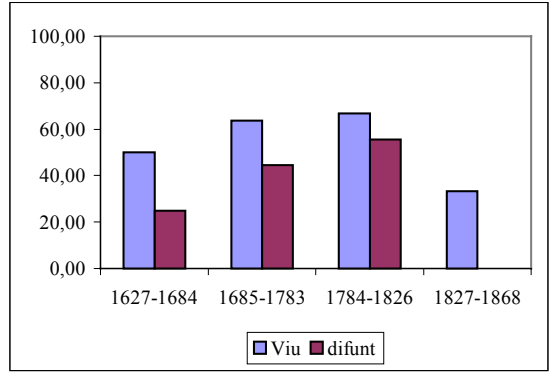

Comerç

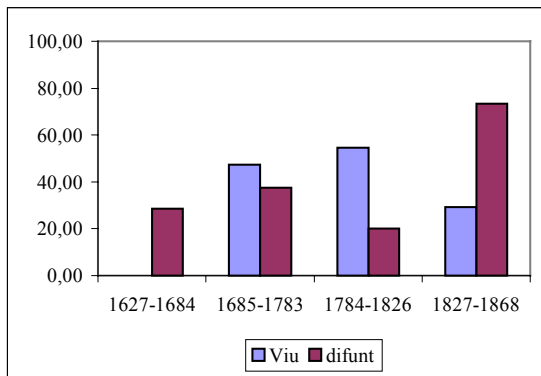
Adroguer i candeler

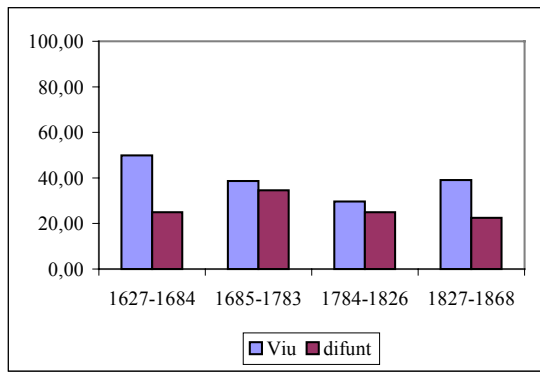
Botiguer de draps

Alimentació

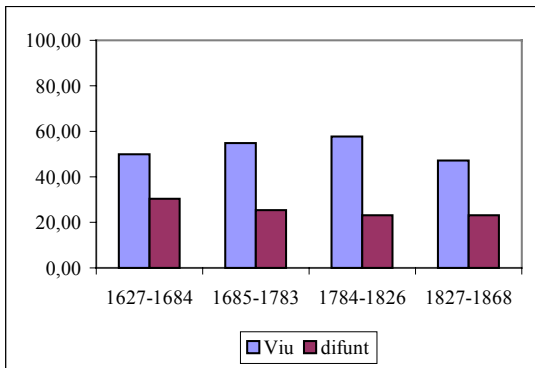

Comerciant

Tansport

Traginer i carreter

Capítol 6: Annex

Taula 6.1 Oficis dels sogres dels mariners

	casos	%
mariner	470	31,97
pescador	215	14,63
bracer	126	8,57
pagès	72	4,90
traginer i carreter	58	3,95
sabater	40	2,72
boter	39	2,65
sastre	35	2,38
mestre de cases	33	2,24
comerciant	30	2,04
corder	29	1,97
mestre d'aixa	23	1,56
hortolà	20	1,36
ferrer	19	1,29
fuster	18	1,22
treballador	16	1,09
vidrier	16	1,09
teixidor de lli	15	1,02
veler	13	0,88
blanquer	13	0,88
teixidor	10	0,68
daguer	10	0,68
serrador	8	0,54
manyà	8	0,54
alimentació	8	0,54
rajoler	7	0,48
jornaler	7	0,48
calderer	6	0,41
baster	6	0,41
calafat	5	0,34
passamaner	5	0,34
espartenyer	4	0,27
patrons	4	0,27
perxer	4	0,27
pedrenyaler	4	0,27
terrisser	4	0,27
cirurgià	4	0,27
adroguer i candeler	4	0,27
fabricant d'agulles	4	0,27
altres transports	4	0,27
moliner	3	0,20
cisteller	3	0,20
torner	3	0,20
argenter	3	0,20
escultor	3	0,20
ensenyament	3	0,20
mitger	2	0,14
pentiner	2	0,14
paraire	2	0,14
velluter	2	0,14
sombrerer	2	0,14
assaonador	2	0,14
apotecari	2	0,14
hostaler i taverner	2	0,14
tintorer de seda	2	0,14
indianes	2	0,14
botiguer de draps	2	0,14
abaixador	1	0,07
fabricant	1	0,07
estisorer	1	0,07
teixidor de llana	1	0,07
tintorer	1	0,07
courer	1	0,07
encepador	1	0,07
gravador	1	0,07
matalasser	1	0,07
escriptent	1	0,07
administració	1	0,07
torcedor de seda	1	0,07
Total	1470	100,00

Taula 6.1.1 Sectors i branques d'activitat dels sogres dels mariners que no treballen com a mariners

	casos	%
Agricultura	238	23,8
Marineria	247	24,7
Tèxtil	71	7,1
Menestralia	417	41,7
fusta i construcció	72	7,2
pell	61	6,1
transport	61	6,1
metall	53	5,3
boter	39	3,9
confecció	38	3,8
espart i canem	36	3,6
comerç	30	3
vidre i terrissa	20	2
arts plàstiques	7	0,7
P. Liberals	11	1,1
Comerç	16	1,6
Total	1000	

Taula 6.2 Oficis dels sogres dels pescadors

	casos	%
pescador	320	41,24
mariner	100	12,89
bracer	71	9,15
pagès	41	5,28
traginer i carreter	36	4,64
mestre de cases	19	2,45
hortolà	17	2,19
sastre	17	2,19
teixidor de lli	13	1,68
corder	12	1,55
sabater	11	1,42
boter	11	1,42
comerciant	7	0,90
treballador	6	0,77
mitger	6	0,77
fuster	6	0,77
alimentació	6	0,77
calafat	5	0,64
mestre d'aixa	5	0,64
vidrier	5	0,64
teixidor	4	0,52
passamaner	4	0,52
ferrer	4	0,52
terrisser	4	0,52
veler	3	0,39
manya	3	0,39
paraire	2	0,26
cinter	2	0,26
mitges de seda	2	0,26
esparter	2	0,26
espardenyer	2	0,26
serrador	2	0,26
clavetaire	2	0,26
calderer	2	0,26
courer	2	0,26
daguer	2	0,26
escultor	2	0,26
molinrer	1	0,13
abaixador	1	0,13
fabricant	1	0,13
estisorer	1	0,13
torcedor	1	0,13
calceter	1	0,13
rajoler	1	0,13
fabricant de carros	1	0,13
aguller	1	0,13
pedrenyaler	1	0,13
blanquer	1	0,13
assaonador	1	0,13
baster	1	0,13
altres menestrals	1	0,13
forner	1	0,13
music	1	0,13
tintorer de seda	1	0,13
adroguer i candeler	1	0,13
Total	776	100,00

Taula 6.2.1 Sectors i branques d'activitat dels sogres dels pescadors que no treballen en el mateix ofici

	casos	%
Agricultura	136	29,82
Marineria i pesca	110	24,12
Tèxtil	41	9,00
Menestralia	116	25,00
<i>fusta i construcció</i>	29	6,36
<i>confecció</i>	18	3,95
<i>metall</i>	17	3,73
<i>espart i canem</i>	16	3,51
<i>pell</i>	14	3,07
<i>boter</i>	11	2,41
<i>vidre i terrissa</i>	9	1,97
<i>arts plàstiques</i>	2	0,44
P. Liberals	0	0,00
Comerç	15	3,00
Transport	36	7,89
Altres	2	0,22
Total	456	

Taula 6.3 Oficis dels sogres dels mitgers

	casos	%
mitger	35	10,23
bracer	31	9,06
comerciant	24	7,02
corder	21	6,14
mariner	20	5,85
fuster	17	4,97
sabater	15	4,39
sastre	13	3,80
pescador	12	3,51
teixidor	10	2,92
veler	8	2,34
pilot	7	2,05
traginer i carreter	7	2,05
torcedor de seda	6	1,75
mestre de cases	6	1,75
pagès	6	1,75
hortolà	5	1,46
alimentació	5	1,46
manya	5	1,46
blanquer	4	1,17
espardenyer	4	1,17
teixidor de lli	4	1,17
calafat	4	1,17
ferrer	4	1,17
mestre d'aixa	4	1,17
torner	4	1,17
fabricant	3	0,88
perxer	3	0,88
boter	3	0,88
cadiraire	3	0,88
daguer	3	0,88
jornaler	2	0,58
mitges de seda	2	0,58
aguller	2	0,58
clavetaire	2	0,58
calderer	2	0,58
daurador	2	0,58
escultor	2	0,58
capser	2	0,58
militar	2	0,58
forner	2	0,58
indianes	2	0,58
adroguer i candeler	2	0,58
patrons	1	0,29
tintorer	1	0,29
cinter	1	0,29
vidrier	1	0,29
esparter	1	0,29
sombrerer	1	0,29
calceter	1	0,29
rajoler	1	0,29
armer	1	0,29
encepador	1	0,29
enquadernador	1	0,29
llibreter	1	0,29
cabellaire	1	0,29
altres menestrals	1	0,29
cirurgia	1	0,29
metge	1	0,29
escrivent	1	0,29
administració	1	0,29
hostaler i taverner	1	0,29
volanter	1	0,29
music	1	0,29
tintorer de seda	1	0,29
Total	342	100,00

Taula 6.3.1 Sectors i branques d'activitat dels sogres dels mitgers que no treballen en el mateix ofici

	casos	%
Agricultura	42	13,68
Marineria i pesca	48	15,64
Tèxtil	43	14,01
Menestralia	123	40,07
<i>fusta i construcció</i>	31	10,10
<i>espart i canem</i>	26	8,47
<i>metall</i>	20	6,51
<i>pell</i>	19	6,19
<i>confecció</i>	15	4,89
<i>arts plastiques</i>	6	1,95
<i>boter</i>	3	0,98
<i>paper</i>	2	0,65
<i>vidre i terrissa</i>	1	0,33
P. Liberals	6	1,95
Comerç	34	11,07
Transport	8	2,61
Altres	3	0,98
Total	307	

Taula 6.4 Oficis dels sogres dels teixidors

	casos	%
bracer	181	25,00
teixidor	97	13,40
mitger	51	7,04
hortolà	29	4,01
mariner	25	3,45
corder	22	3,04
pescador	21	2,90
mestre de cases	21	2,90
sabater	19	2,62
pagès	17	2,35
teixidor de lli	16	2,21
fuster	16	2,21
alimentació	16	2,21
traginer i carreter	14	1,93
vidrier	10	1,38
indianes	10	1,38
espardenyer	9	1,24
blanquer	9	1,24
comerciant	8	1,10
mitges de seda	6	0,83
sastre	6	0,83
ferrer	6	0,83
manyà	6	0,83
jornaler	5	0,69
veler	5	0,69
administració	5	0,69
volanter	5	0,69
llaurador	4	0,55
moliner	4	0,55
pilot	4	0,55
fabricant	4	0,55
rajoler	4	0,55
cadiraire	4	0,55
aguller	4	0,55
calderer	4	0,55
torner	4	0,55
terrisser	4	0,55
militar	4	0,55
pastor	3	0,41
tintorer	3	0,41
altres transports	3	0,41
treballador	2	0,28
sombrerer	2	0,28
serrador	2	0,28
clavetaire	2	0,28
fabricant de paper	2	0,28
cirurgià	2	0,28
músic	2	0,28
jardiner	2	0,28
calafat	1	0,14
mestre d'aixa	1	0,14
patró	1	0,14
pentiner	1	0,14
blanquejador	1	0,14
mitger de coto	1	0,14
cisteller	1	0,14
manobre	1	0,14
daguer	1	0,14
pedrenyaler	1	0,14
fabricant d'olles	1	0,14
capser	1	0,14
quincallaire	1	0,14
fabricant de cordes de viola	1	0,14
saboner	1	0,14
rellotger	1	0,14
ensenyament	1	0,14
hostaler i taverner	1	0,14
veterinari	1	0,14
adroguer i candeler	1	0,14
Total	724	100,00

Taula 6.4.1 Sectors i branques d'activitat dels sogres dels teixidors que no treballen en el mateix ofici

	casos	%
Agricultura	240	38,28
Marineria i pesca	53	8,45
Tèxtil	103	16,43
Menestralia	163	26,00
fusta i construcció	52	8,29
espart i canem	32	5,10
pell	28	4,47
metall	24	3,83
vidre i terrissa	15	2,39
confecció	8	1,28
paper	2	0,32
arts plàstiques	2	0,32
P. Liberals	12	1,91
Comerç	26	4,15
Transport	22	3,51
Aaltres	8	1,28
Total	627	

Taula 6.5 Oficis dels sogres dels jornalers

	casos	%
bracer	113	44,66
jornaler	33	13,04
hortolà	21	8,30
teixidor	15	5,93
pescador	8	3,16
pagès	7	2,77
mitger	7	2,77
sastre	4	1,58
mestre de cases	4	1,58
traginer i carreter	4	1,58
mariner	3	1,19
espartenyer	3	1,19
llaurador	2	0,79
sabater	2	0,79
rajoler	2	0,79
fuster	2	0,79
ferrer	2	0,79
blanquer	2	0,79
terrisser	2	0,79
corder	2	0,79
alimentació	2	0,79
treballador	1	0,40
molinrer	1	0,40
calafat	1	0,40
pentiner	1	0,40
torcedor	1	0,40
veler	1	0,40
vidrier	1	0,40
esparter	1	0,40
sombrerer	1	0,40
boter	1	0,40
quincallaire	1	0,40
administració	1	0,40
militar	1	0,40
Total	253	100,00

Taula 6.5.1 Sectors i branques d'activitat dels sogres dels jornalers que no treballen en el mateix ofici

	casos	%
Agricultura	145	65,91
Marineria i pesca	12	5,45
Tèxtil	25	11,36
Menestralia	29	13,18
<i>fusta i construcció</i>	8	3,64
<i>espart i canem</i>	6	2,73
<i>confecció</i>	5	2,27
<i>pell</i>	4	1,82
<i>vidre i terrissa</i>	3	1,36
<i>metall</i>	2	0,91
<i>boter</i>	1	0,45
P. Liberals	2	0,91
Comerç	4	1,82
Transport	4	1,82
Altres	1	0,45
Total	220	

Taula 6.6 Oficis dels sogres dels indians

	casos	%
bracer	12	19,67
mariner	9	14,75
pagès	3	4,92
pescador	3	4,92
sastre	3	4,92
mestre de cases	3	4,92
indianes	3	4,92
teixidor	2	3,28
teixidor de lli	2	3,28
serrador	2	3,28
manya	2	3,28
acomerciant	2	3,28
traginer i carreter	2	3,28
pastor	1	1,64
jornaler	1	1,64
fabricant	1	1,64
veler	1	1,64
perxer	1	1,64
sabater	1	1,64
ferrer	1	1,64
torner	1	1,64
armer	1	1,64
blanquer	1	1,64
daurador	1	1,64
pobres	1	1,64
corder	1	1,64
Total	61	100,00

Taula 6.6.1 Sectors i branques d'activitat dels sogres dels indians que no treballen en el mateix ofici

	casos	%
Agricultura	16	27,59
Marineria i pesca	12	20,69
Tèxtil	8	13,79
Menestralia	17	29,31
<i>fusta i construcció</i>	6	10,34
<i>metall</i>	4	6,90
<i>confecció</i>	3	5,17
<i>pell</i>	2	3,45
<i>espart i canem</i>	1	1,72
<i>arts plastiques</i>	1	1,72
Comerç	2	3,45
Transport	2	3,45
Altres	1	1,72
Total	58	

Taula 6.7 Oficis dels sogres dels teixidors de lli

	casos	%
bracer	34	20,61
pagès	16	9,70
pescador	15	9,09
teixidor de lli	15	9,09
mariner	14	8,48
sabater	11	6,67
teixidor	6	3,64
hortolà	5	3,03
sastre	4	2,42
mestre de cases	4	2,42
serrador	4	2,42
corder	4	2,42
treballador	3	1,82
veler	3	1,82
blanquer	3	1,82
alimentació	3	1,82
cisteller	2	1,21
terrissar	2	1,21
traginer i carreter	2	1,21
pastor	1	0,61
jornaler	1	0,61
paraire	1	0,61
perxer	1	0,61
velluter	1	0,61
espardenyer	1	0,61
fuster	1	0,61
courer	1	0,61
ferrer	1	0,61
assaonador	1	0,61
guitarrer	1	0,61
cabellaire	1	0,61
forner	1	0,61
adroguer i candeler	1	0,61
comerciant	1	0,61
Total	165	100,00

Taula 6.1.7 Sectors i branques d'activitat dels sogres dels teixidors de lli que no treballen en el mateix ofici

	casos	%
Agricultura	59	39,33
Marineria i pesca	29	19,33
Tèxtil	13	8,67
Menestralia	40	26,67
<i>pell</i>	15	10,00
<i>espart i canem</i>	7	4,67
<i>fusta i construcció</i>	9	6,00
<i>confecció</i>	4	2,67
<i>vidre i terrissa</i>	2	1,33
<i>metall</i>	2	1,33
<i>arts plastiques</i>	1	0,67
Comerç	6	4,00
Transport	2	1,33
Altres	1	0,67
Total	150	

Taula 6.8 Oficis dels sogres dels velers

	casos	%
mariner	20	10,70
pagès	18	9,63
comerciant	16	8,56
veler	15	8,02
bracer	12	6,42
sastre	10	5,35
mestre de cases	7	3,74
pescador	6	3,21
sabater	6	3,21
boter	4	2,14
fuster	4	2,14
corder	4	2,14
teixidor	3	1,60
passamaner	3	1,60
perxer	3	1,60
ferrer	3	1,60
adroguer i candeler	3	1,60
traginer i carreter	3	1,60
treballador	2	1,07
hortolà	2	1,07
mitger	2	1,07
puntaire	2	1,07
paraire	2	1,07
cinter	2	1,07
velluter	2	1,07
cisteller	2	1,07
manya	2	1,07
blanquer	2	1,07
assaonador	2	1,07
cirurgia	2	1,07
forner	2	1,07
hostaler i taverner	2	1,07
alimentació	2	1,07
pastor	1	0,53
calafat	1	0,53
jornaler	1	0,53
teixidor de lli	1	0,53
calceter	1	0,53
calderer	1	0,53
daguer	1	0,53
torner	1	0,53
encepador	1	0,53
paperer	1	0,53
terrisser	1	0,53
argenter	1	0,53
escultor	1	0,53
cabellaire	1	0,53
apotecari	1	0,53
causidic	1	0,53
botiguer de draps	1	0,53
Total	187	100,00

Taula 6.8.1 Sectors i branques d'activitat dels sogres dels velers que no treballen en el mateix ofici

	casos	%
Agricultura	35	20,35
Marineria i pesca	27	15,70
Comerç	16	9,30
Tèxtil	21	12,21
Menestralia	55	31,98
<i>fusta i construcció</i>	<i>12</i>	<i>6,98</i>
<i>confecció</i>	<i>11</i>	<i>6,40</i>
<i>pell</i>	<i>10</i>	<i>5,81</i>
<i>metall</i>	<i>8</i>	<i>4,65</i>
<i>espart i canem</i>	<i>6</i>	<i>3,49</i>
<i>boter</i>	<i>4</i>	<i>2,33</i>
<i>arts plàstiques</i>	<i>2</i>	<i>1,16</i>
<i>vidre i terrissa</i>	<i>1</i>	<i>0,58</i>
<i>paper</i>	<i>1</i>	<i>0,58</i>
P. Liberals	4	2,33
Comerç	10	5,81
Transport	3	1,74
Altres	1	0,58
Total	172	

Taula 6.9 Oficis dels sogres dels vidriers

	casos	%
bracer	9	10,47
vidrier	8	9,30
mariner	6	6,98
teixidor	6	6,98
pagès	5	5,81
sastre	5	5,81
boter	5	5,81
sabater	3	3,49
mestre de cases	3	3,49
corder	3	3,49
comerciant	3	3,49
traginer i carreter	3	3,49
mitger	2	2,33
jornaler	2	2,33
teixidor de lli	2	2,33
sombrerer	2	2,33
rajoler	2	2,33
fuster	2	2,33
calderer	2	2,33
blanquer	2	2,33
hortolà	1	1,16
pescador	1	1,16
paraire	1	1,16
espardenyer	1	1,16
ferrer	1	1,16
baster	1	1,16
notari	1	1,16
administració	1	1,16
indianes	1	1,16
adroguer i candeler	1	1,16
botiguer de draps	1	1,16
Total	86	100,00

Taula 6.9.1 Sectors i branques d'activitat dels sogres dels vidriers que no treballen en el mateix ofici

	casos	%
Agricultura	15	19,23
Marineria i pesca	7	8,97
Tèxtil	14	17,95
Menestralia	32	41,03
<i>confecció</i>	7	8,97
<i>fusta i construcció</i>	7	8,97
<i>pell</i>	6	7,69
<i>boter</i>	5	6,41
<i>espart i canem</i>	4	5,13
<i>metall</i>	3	3,85
P. Liberals	2	2,56
Comerç	5	6,41
Transport	3	3,85
Total	78	

Taula 6.10 Oficis dels sogres dels corders

	casos	%
corder	38	13,52
bracer	35	12,46
mariner	29	10,32
pescador	21	7,47
pagès	20	7,12
sabater	12	4,27
sastre	9	3,20
mestre de cases	8	2,85
hortolà	7	2,49
comerciant	7	2,49
passamaner	5	1,78
fuster	5	1,78
traginer i carreter	5	1,78
veler	4	1,42
teixidor	4	1,42
moliner	4	1,42
jornaler	4	1,42
ferrer	4	1,42
daguer	4	1,42
blanquer	4	1,42
assaonador	4	1,42
tintorer	3	1,07
perxer	3	1,07
manya	3	1,07
boter	3	1,07
alimentació	3	1,07
vidrier	2	0,71
terrisser	2	0,71
serrador	2	0,71
paraire	2	0,71
mitger	2	0,71
courer	2	0,71
calderer	2	0,71
adroguer i candeler	2	0,71
torner	1	0,36
torcedor de seda	1	0,36
teixidor de llana	1	0,36
rajoler	1	0,36
pintor	1	0,36
patrons	1	0,36
mestre d'aixa	1	0,36
lapidaire	1	0,36
estisorer	1	0,36
espardenyer	1	0,36
encepador	1	0,36
cirurgia	1	0,36
cinter	1	0,36
cadiataire	1	0,36
baster	1	0,36
argenter	1	0,36
aguller	1	0,36
Total	281	100,00

Taula 6.10.1 Sectors i branques d'activitat dels sogres dels corders que no treballen en el mateix ofici

	casos	%
Agricultura	66	27,16
Marineria i pesca	52	21,40
Tèxtil	31	12,76
Menestralia	76	31,28
<i>pell</i>	21	8,64
<i>fusta i construcció</i>	19	7,82
<i>metall</i>	17	7,00
<i>confecció</i>	9	3,70
<i>vidre i terrissa</i>	4	1,65
<i>boter</i>	3	1,23
<i>arts plastiques</i>	2	0,82
<i>espart i canem</i>	1	0,41
P. Liberals	1	0,41
Comerç	12	2,88
Transport	5	2,06
Total	243	100,00

Taula 6.11 Oficis dels sogres dels sabaters

	casos	%
sabater	66	14,83
bracer	45	10,11
mariner	37	8,31
pagès	30	6,74
corder	23	5,17
pescador	18	4,04
sastre	18	4,04
fuster	16	3,60
boter	15	3,37
veler	11	2,47
traginer i carreter	11	2,47
mestre de cases	10	2,25
hortolà	8	1,80
teixidor	8	1,80
ferrer	8	1,80
comerciant	8	1,80
vidrier	6	1,35
manya	6	1,35
mitger	5	1,12
perxer	5	1,12
aguller	5	1,12
terrisser	5	1,12
passamaner	4	0,90
daguer	4	0,90
treballador	3	0,67
mestre d'aixa	3	0,67
jornaler	3	0,67
teixidor de lli	3	0,67
esparter	3	0,67
torner	3	0,67
blanquer	3	0,67
forner	3	0,67
indianes	3	0,67
adroguer i candeler	3	0,67
alimentació	3	0,67
calafat	2	0,45
espardenyer	2	0,45
pedrenyaler	2	0,45
paperer	2	0,45
assaonador	2	0,45
baster	2	0,45
daurador	2	0,45
guitarrer	2	0,45
cirurgia	2	0,45
administració	2	0,45
volanter	2	0,45
pilot	1	0,22
fabricant	1	0,22
paraire	1	0,22
fabricant de mitges de seda	1	0,22
cisteller	1	0,22
sombrerer	1	0,22
pintor	1	0,22
serrador	1	0,22
fabricant de carros	1	0,22
courer	1	0,22
beiner	1	0,22
escultor	1	0,22
fabricant de guitarres	1	0,22
cabellaire	1	0,22
fabricant estris de pesca	1	0,22
burges	1	0,22
altres transports	1	0,22
torcedor de seda	1	0,22
Total	445	100,00

Taula 6.11.1 Sectors i branques d'activitat dels sogres dels sabaters que no treballen en el mateix ofici

	casos	%
Agricultura	86	22,69
Marineria i pesca	61	16,09
Tèxtil	46	12,14
Menestralia	148	39,05
<i>fusta i construcció</i>	31	8,18
<i>espart i canem</i>	29	7,65
<i>metall</i>	26	6,86
<i>confecció</i>	19	5,01
<i>boter</i>	15	3,96
<i>vidre i terrissa</i>	11	2,90
<i>pell</i>	8	2,11
<i>arts plastiques</i>	7	1,85
<i>paper</i>	2	0,53
P. Liberals	5	1,32
Comerç	17	4,49
Transport	14	3,69
Altres	2	0,53
Total	379	

Taula 6.12 Oficis dels sogres dels sastres

	casos	%
sastre	44	12,98
pagès	29	8,55
sabater	27	7,96
mariner	24	7,08
bracer	16	4,72
pescador	16	4,72
ferrer	15	4,42
traginer i carreter	13	3,83
boter	10	2,95
corder	9	2,65
treballador	8	2,36
vidrier	7	2,06
comerciant	7	2,06
mitger	6	1,77
fuster	6	1,77
veler	5	1,47
mestre de cases	5	1,47
manya	5	1,47
teixidor	4	1,18
passamaner	4	1,18
daguer	4	1,18
moliner	3	0,88
calafat	3	0,88
jornaler	3	0,88
paraire	3	0,88
perxer	3	0,88
assaonador	3	0,88
baster	3	0,88
terrisser	3	0,88
argenter	3	0,88
cirurgia	3	0,88
adroguer i candeler	3	0,88
botiguer de draps	3	0,88
hortolà	2	0,59
teixidor de lli	2	0,59
esparter	2	0,59
rajoler	2	0,59
pedrenyaler	2	0,59
blanquer	2	0,59
capser	2	0,59
indianes	2	0,59
alimentació	2	0,59
mestre d'aixa	1	0,29
patrons	1	0,29
espartenyer	1	0,29
sombrerer	1	0,29
calceter	1	0,29
pintor	1	0,29
cadiraire	1	0,29
torner	1	0,29
encepador	1	0,29
llibreter	1	0,29
paperer	1	0,29
daurador	1	0,29
guitarrer	1	0,29
cabellaire	1	0,29
apotecari	1	0,29
metge	1	0,29
notari	1	0,29
ensenyamen	1	0,29
forner	1	0,29
hostaler i taverner	1	0,29
torcedor de seda	1	0,29
Total	339	100,00

Taula 6.12.1 Sectors i branques d'activitat dels sogres dels sastres que no treballen en el mateix ofici

	casos	%
Agricultura	58	19,66
Marineria i pesca	45	15,25
Tèxtil	33	11,19
Menestralia	121	41,02
<i>pell</i>	35	11,86
<i>metall</i>	27	9,15
<i>fusta i construcció</i>	15	5,08
<i>espart i canem</i>	12	4,07
<i>vidre i terrissa</i>	10	3,39
<i>boter</i>	10	3,39
<i>arts plàstiques</i>	8	2,71
<i>confecció</i>	2	0,68
<i>paper</i>	2	0,68
P. Liberals	7	2,37
Comerç	17	5,76
Transport	13	4,41
Altres	1	0,34
Total	295	

Taula 6.13 Oficis dels sogres dels mestres de cases

	casos	%
bracer	74	19,79
mestre de cases	37	9,89
mariner	30	8,02
pagès	24	6,42
boter	15	4,01
pescador	14	3,74
corder	14	3,74
traginer i carreter	14	3,74
hortolà	10	2,67
sastre	9	2,41
teixidor	8	2,14
sabater	8	2,14
mestre d'aixa	7	1,87
mitger	7	1,87
fuster	7	1,87
ferrer	7	1,87
veler	6	1,60
alimentació	6	1,60
comerciant	6	1,60
treballador	5	1,34
terrisser	5	1,34
teixidor de lli	4	1,07
vidrier	4	1,07
rajoler	4	1,07
forner	4	1,07
jornaler	3	0,80
manya	3	0,80
blanquer	3	0,80
molinrer	2	0,53
serrador	2	0,53
torner	2	0,53
paperer	2	0,53
botiguer de draps	2	0,53
llaurador	1	0,27
pastor	1	0,27
pilot	1	0,27
pentiner	1	0,27
tintorer	1	0,27
torcedor	1	0,27
passamaner	1	0,27
esparter	1	0,27
cisteller	1	0,27
clavetaire	1	0,27
daguer	1	0,27
enquadernador	1	0,27
baster	1	0,27
escultor	1	0,27
quincallaire	1	0,27
guitarrer	1	0,27
propietari	1	0,27
administració	1	0,27
militar	1	0,27
hostaler i taverner	1	0,27
criat	1	0,27
torcedor de seda	1	0,27
veterinari	1	0,27
pobres	1	0,27
indianes	1	0,27
adroguer i candeler	1	0,27
Total	374	100,00

Taula 6.13.1 Sectors i branques d'activitat dels sogres dels mestres de cases que no treballen en el mateix ofici

	casos	%
Agricultura	117	34,72
Marineria i pesca	52	15,43
Tèxtil	34	10,09
Menestralia	92	27,30
<i>espart i canem</i>	16	4,75
<i>fusta i construcció</i>	15	4,45
<i>boter</i>	15	4,45
<i>pell</i>	12	3,56
<i>metall</i>	12	3,56
<i>vidre i terrissa</i>	9	2,67
<i>seda</i>	8	2,37
<i>paper</i>	3	0,89
<i>arts plàstiques</i>	2	0,59
P. Liberals	3	0,89
Comerç	20	5,93
Transport	14	4,15
Altres	4	1,19
Total	337	

Taula 6.14 Oficis dels sogres dels boters

	casos	%
boter	30	17,44
mariner	28	16,28
pagès	19	11,05
pescador	9	5,23
corder	8	4,65
sastre	7	4,07
bracer	5	2,91
sabater	5	2,91
traginer i carreter	5	2,91
veler	4	2,33
mestre de cases	4	2,33
fuster	3	1,74
terrisser	3	1,74
adroguer i candeler	3	1,74
comerciant	3	1,74
treballador	2	1,16
mestre d'aixa	2	1,16
teixidor de lli	2	1,16
vidrier	2	1,16
daguer	2	1,16
ferrer	2	1,16
guitarrer	2	1,16
forner	2	1,16
hortolà	1	0,58
calafat	1	0,58
fabricant	1	0,58
paraire	1	0,58
sombrerer	1	0,58
rajoler	1	0,58
pintor	1	0,58
serrador	1	0,58
clavetaire	1	0,58
calderer	1	0,58
courer	1	0,58
torner	1	0,58
manya	1	0,58
pedrenyaler	1	0,58
blanquer	1	0,58
assaonador	1	0,58
baster	1	0,58
ensenyamen	1	0,58
volanter	1	0,58
ferrocarril	1	0,58
Total	172	100,00

Taula 6.14.1 Sectors i branques d'activitat dels sogres dels boters que no treballen en el mateix ofici

	casos	%
Agricultura	27	19,01
Marineria i pesca	40	28,17
Tèxtil	8	5,63
Menestralia	51	35,92
<i>fusta i construcció</i>	10	7,04
<i>metall</i>	9	6,34
<i>espart i canem</i>	8	5,63
<i>pell</i>	8	5,63
<i>confecció</i>	8	5,63
<i>vidre i terrissa</i>	5	3,52
<i>arts plastiques</i>	3	2,11
P. Liberals	1	0,70
Comerç	8	5,63
Transport	6	4,23
Altres	1	0,70
Total	142	

Taula 6.15 Oficis dels sogres dels fusters

	casos	%
fuster	32	9,22
mariner	31	8,93
bracer	29	8,36
sastre	16	4,61
pescador	14	4,03
mestre de cases	14	4,03
pagès	13	3,75
mitger	13	3,75
sabater	12	3,46
boter	11	3,17
comerciant	11	3,17
alimentació	10	2,88
teixidor	8	2,31
veler	7	2,02
corder	7	2,02
traginer i carreter	7	2,02
hortolà	6	1,73
teixidor de lli	6	1,73
adroguer i candeler	6	1,73
mestre d'aixa	5	1,44
ferrer	5	1,44
calderer	4	1,15
terrisser	4	1,15
pilot	3	0,86
paraire	3	0,86
mitger de seda	3	0,86
vidrier	3	0,86
esparter	3	0,86
rajoler	3	0,86
blanquer	3	0,86
administració	3	0,86
forner	3	0,86
indianes	3	0,86
fabricant d'agulles	3	0,86
treballador	2	0,58
velluter	2	0,58
espardenyer	2	0,58
clavetaire	2	0,58
daguer	2	0,58
manyà	2	0,58
cirurgia	2	0,58
volanter	2	0,58
llaurador	1	0,29
moliner	1	0,29
calafat	1	0,29
puntaire	1	0,29
jornaler	1	0,29
fabricant	1	0,29
tintorer	1	0,29
torcedor	1	0,29
perxer	1	0,29
lapidaire	1	0,29
serrador	1	0,29
torner	1	0,29
fabricant de paper	1	0,29
baster	1	0,29
fabricant d'olles	1	0,29
argenter	1	0,29
gravador	1	0,29
cabellaire	1	0,29
apotecari	1	0,29
causidic	1	0,29
militar	1	0,29
hostaler i taverner	1	0,29
altres transports	1	0,29
torcedor de seda	1	0,29
tintorer de seda	1	0,29
pobres	1	0,29
botiguer de draps	1	0,29
Total	347	100,00

Taula 6.15.1 Sectors i branques d'activitat dels sogres dels fusters que no treballen en el mateix ofici

	casos	%
Agricultura	52	16,51
Marineria i pesca	54	17,14
Tèxtil	53	16,83
Menestralia	104	33,02
fusta i construcció	20	6,35
metall	18	5,71
pell	16	5,08
confecció	16	5,08
espart i canem	12	3,81
boter	11	3,49
vidre i terrissa	8	2,54
arts plàstiques	2	0,63
paper	1	0,32
P. Liberals	9	2,86
Comerç	32	10,16
Transport	10	3,17
Altres	2	0,63
Total	315	

Taula 6.16 Oficis dels sogres dels clavetaires

	casos	%
bracer	11	18,33
clavetaire	7	11,67
mitger	4	6,67
hortolà	3	5,00
pagès	3	5,00
serrador	3	5,00
treballador	2	3,33
pescador	2	3,33
teixidor	2	3,33
boter	2	3,33
ensenyamen	2	3,33
forner	2	3,33
mestre d'aixa	1	1,67
mariner	1	1,67
jornaler	1	1,67
teixidor de llana	1	1,67
mitger de coto	1	1,67
mitges de seda	1	1,67
sabater	1	1,67
sastre	1	1,67
mestre de cases	1	1,67
calderer	1	1,67
ferrer	1	1,67
blanquer	1	1,67
terrisser	1	1,67
indianes	1	1,67
corder	1	1,67
adroguer i candeler	1	1,67
traginer i carreter	1	1,67
Total	60	100,00

Taula 6.16.1 Sectors i branques d'activitat dels sogres dels clavetaires que no treballen en el mateix ofici

	casos	%
Agricultura	19	35,85
Marineria i pesca	4	7,55
Tèxtil	11	20,75
Menestralia	13	24,53
<i>fusta i construcció</i>	4	7,55
<i>pell</i>	2	3,77
<i>metall</i>	2	3,77
<i>boter</i>	2	3,77
<i>vidre i terrissa</i>	1	1,89
<i>espart i canem</i>	1	1,89
<i>confecció</i>	1	1,89
P. Liberals	2	3,77
Comerç	3	5,66
Transport	1	1,89
Total	53	

Taula 6.17 Oficis dels sogres dels daguers

	casos	%
bracer	12	13,33
mariner	10	11,11
pagès	8	8,89
mestre de cases	6	6,67
daguer	6	6,67
traginer i carreter	5	5,56
teixidor de lli	4	4,44
vidrier	4	4,44
sastre	3	3,33
fuster	3	3,33
alimentació	3	3,33
hortolà	2	2,22
pescador	2	2,22
perxer	2	2,22
boter	2	2,22
manya	2	2,22
baster	2	2,22
mestre d'aixa	1	1,11
torcedor de llana	1	1,11
velluter	1	1,11
esparter	1	1,11
cisteller	1	1,11
clavetaire	1	1,11
ferrer	1	1,11
torner	1	1,11
terrisser	1	1,11
guitarrer	1	1,11
cabellaire	1	1,11
torcedor de seda	1	1,11
corder	1	1,11
adroguer i candeler	1	1,11
Total	90	100,00

Taula 6.17.1 Sectors i branques d'activitat dels sogres dels daguers que no treballen en el mateix ofici

	casos	%
Agricultura	22	26,19
Marineria i pesca	13	15,48
Tèxtil	9	10,71
Menestralia	30	35,71
<i>fusta i construcció</i>	10	11,90
<i>vidre i terrissa</i>	5	5,95
<i>metall</i>	4	4,76
<i>espart i canem</i>	3	3,57
<i>confecció</i>	3	3,57
<i>pell</i>	2	2,38
<i>boter</i>	2	2,38
<i>arts plàstiques</i>	1	1,19
Comerç	4	4,76
Transport	5	5,95
Altres	1	1,19
Total	84	

Taula 6.18 Oficis dels sogres dels ferrers

	casos	%
pagès	18	15,52
bracer	16	13,79
ferrer	10	8,62
mariner	7	6,03
pescador	7	6,03
sabater	4	3,45
boter	4	3,45
fuster	4	3,45
treballador	3	2,59
hortolà	3	2,59
baster	3	2,59
traginer i carreter	3	2,59
teixidor	2	1,72
teixidor de lli	2	1,72
espartenyer	2	1,72
mestre de cases	2	1,72
terrisser	2	1,72
adroguer i candeler	2	1,72
alimentació	2	1,72
calafat	1	0,86
abaixador	1	0,86
mitger	1	0,86
jornaler	1	0,86
paraire	1	0,86
veler	1	0,86
passamaner	1	0,86
velluter	1	0,86
sastre	1	0,86
calderer	1	0,86
frenner i seller	1	0,86
manya	1	0,86
blanquer	1	0,86
argenter	1	0,86
rellotger	1	0,86
forner	1	0,86
torcedor de seda	1	0,86
corder	1	0,86
botiguer de draps	1	0,86
comerciant	1	0,86
Total	116	100,00

Taula 6.18.1 Sectors i branques d'activitat dels sogres dels ferrers que no treballen en el mateix ofici

	casos	%
Agricultura	40	37,74
Marineria i pesca	15	14,15
Tèxtil	12	11,32
Menestralia	28	26,42
pell	8	7,55
fusta i construcció	6	5,66
boter	4	3,77
espart i canem	3	2,83
metall	3	2,83
vidre i terrissa	2	1,89
confecció	1	0,94
arts plastiques	1	0,94
Comerç	7	6,60
Transport	3	2,83
Altres	1	0,94
Total	106	

Taula 6.19 Oficis dels sogres dels serrallers

	casos	%
manya	16	9,82
bracer	12	7,36
mitger	11	6,75
fuster	9	5,52
mariner	8	4,91
ferrer	8	4,91
hortolà	7	4,29
sabater	7	4,29
mestre de cases	7	4,29
pagès	5	3,07
pescador	5	3,07
teixidor	5	3,07
traginer i carreter	5	3,07
boter	4	2,45
blanquer	4	2,45
forner	4	2,45
corder	4	2,45
comerciant	4	2,45
sastre	3	1,84
llaurador	2	1,23
mestre d'aixa	2	1,23
fabricant	2	1,23
teixidor de lli	2	1,23
passamaner	2	1,23
perxer	2	1,23
vidrier	2	1,23
serrador	2	1,23
torner	2	1,23
alimentació	2	1,23
calafat	1	0,61
veler	1	0,61
espardenyer	1	0,61
rajoler	1	0,61
assaonador	1	0,61
baster	1	0,61
terrisser	1	0,61
argenter	1	0,61
cirurgia	1	0,61
militar	1	0,61
music	1	0,61
criat	1	0,61
torcedor de seda	1	0,61
indianes	1	0,61
adroguer i candeler	1	0,61
Total	163	100,00

Taula 6.19.1 Sectors i branques d'activitat dels sogres dels serrallers que no treballen en el mateix ofici

	casos	%
Agricultura	26	17,69
Marineria i pesca	16	10,88
Tèxtil	27	18,37
Menestralia	58	39,46
<i>fusta i construcció</i>	21	14,29
<i>pell</i>	13	8,84
<i>metall</i>	8	5,44
<i>espart i canem</i>	5	3,40
<i>boter</i>	4	2,72
<i>vidre i terrissa</i>	3	2,04
<i>confecció</i>	3	2,04
<i>arts plàstiques</i>	1	0,68
P. Liberals	2	1,36
Comerç	11	7,48
Transport	5	3,40
Altres	2	1,36
Total	147	

Taula 6.20 Oficis dels sogres dels blanquers

	casos	%
bracer	18	15,00
blanquer	16	13,33
pagès	11	9,17
hortolà	8	6,67
mariner	6	5,00
manya	6	5,00
teixidor	4	3,33
corder	4	3,33
comerciant	4	3,33
mitger	3	2,50
sabater	3	2,50
mestre de cases	3	2,50
fabricant	2	1,67
teixidor de lli	2	1,67
veler	2	1,67
serrador	2	1,67
escultor	2	1,67
alimentació	2	1,67
calafat	1	0,83
pescador	1	0,83
jornaler	1	0,83
blanquejador	1	0,83
paraire	1	0,83
passamaner	1	0,83
velluter	1	0,83
fabricant de mitges de seda	1	0,83
mitges de seda	1	0,83
espardenyer	1	0,83
sombrerer	1	0,83
sastre	1	0,83
boter	1	0,83
aguller	1	0,83
calderer	1	0,83
courer	1	0,83
daguer	1	0,83
torner	1	0,83
assaonador	1	0,83
terrisser	1	0,83
adroguer i candeler	1	0,83
traginer i carreter	1	0,83
Total	120	100,00

Taula 6.20.1 Sectors i branques d'activitat dels sogres dels blanquers que no treballen en el mateix ofici

	casos	%
Agricultura	37	35,58
Marineria i pesca	8	7,69
Tèxtil	20	19,23
Menestralia	31	29,81
metall	10	9,62
fusta i construcció	6	5,77
espart i canem	5	4,81
pell	4	3,85
confecció	2	1,92
arts plàstiques	2	1,92
vidre i terrissa	1	0,96
boter	1	0,96
Comerç	7	6,73
Transport	1	0,96
Total	104	

Taula 6.21 Oficis dels sogres dels adroguers i candellers

	casos	%
adroguer i candeler	28	17,83
pagès	26	16,56
comerciant	22	14,01
mariner	6	3,82
veler	6	3,82
apotecari	5	3,18
corder	5	3,18
sabater	4	2,55
boter	4	2,55
alimentació	4	2,55
sastre	3	1,91
cirurgia	3	1,91
notari	3	1,91
botiguer de draps	3	1,91
pilot	2	1,27
pescador	2	1,27
paraire	2	1,27
argenter	2	1,27
traginer i carreter	2	1,27
hortolà	1	0,64
patrons	1	0,64
mitger	1	0,64
fabricant	1	0,64
passamaner	1	0,64
perxer	1	0,64
mitges de seda	1	0,64
vidrier	1	0,64
esparter	1	0,64
espardenyer	1	0,64
mestre de cases	1	0,64
lapidaire	1	0,64
cadiraire	1	0,64
fuster	1	0,64
daguer	1	0,64
ferrer	1	0,64
manyà	1	0,64
blanquer	1	0,64
baster	1	0,64
capser	1	0,64
burgès	1	0,64
ciutadà honrat	1	0,64
forner	1	0,64
tintorer de seda	1	0,64
indianes	1	0,64
Total	157	100,00

Taula 6.21.1 Sectors i branques d'activitat dels sogres dels adroguers i candellers que no treballen en el mateix ofici

	casos	%
Agricultura	27	20,30
Marineria i pesca	11	8,27
Tèxtil	15	11,28
Menestralia	31	23,31
<i>espart i canem</i>	7	5,26
<i>pell</i>	6	4,51
<i>fusta i construcció</i>	4	3,01
<i>boter</i>	4	3,01
<i>confecció</i>	3	2,26
<i>metall</i>	3	2,26
<i>arts plastiques</i>	3	2,26
<i>vidre i terrissa</i>	1	0,75
P. Liberals	13	9,77
Comerç	34	25,56
Transport	2	1,50
Total	133	

Taula 6.22 Oficis dels sogres dels botiguers de draps

	casos	%
pagès	18	21,18
comerciant	14	16,47
adroguer i candeler	7	8,24
botiguer de draps	6	7,06
mariner	5	5,88
notari	4	4,71
veler	2	2,35
sastre	2	2,35
mestre de cases	2	2,35
boter	2	2,35
fuster	2	2,35
cirurgià	2	2,35
traginer i carreter	2	2,35
bracer	1	1,18
treballador	1	1,18
calafat	1	1,18
pilot	1	1,18
paraire	1	1,18
perxer	1	1,18
sabater	1	1,18
aguller	1	1,18
manya	1	1,18
terrisser	1	1,18
argenter	1	1,18
apotecari	1	1,18
propietari	1	1,18
familiar St. Ofici	1	1,18
administració	1	1,18
militar	1	1,18
tintorer de seda	1	1,18
Total	85	100,00

Taula 6.22.1 Sectors i branques d'activitat dels sogres dels botiguers de draps que no treballen en el mateix ofici

	casos	%
Agricultura	20	24,69
Marineria i pesca	7	8,64
Tèxtil	5	6,17
Menestralia	13	16,05
<i>fusta i construcció</i>	4	4,94
<i>confecció</i>	2	2,47
<i>metall</i>	2	2,47
<i>boter</i>	2	2,47
<i>vidre i terrissa</i>	1	1,23
<i>pell</i>	1	1,23
<i>arts plastiques</i>	1	1,23
P. Liberals	11	13,58
Comerç	23	28,40
Transport	2	2,47
Total	81	

Taula 6.23 Oficis dels sogres dels de l'alimentació

	casos	%
alimetació	17	9,29
bracer	16	8,74
sastre	15	8,20
pagès	11	6,01
fuster	9	4,92
comerciant	8	4,37
mitger	7	3,83
sabater	7	3,83
mariner	6	3,28
adroguer i candeler	6	3,28
pescador	5	2,73
teixidor	5	2,73
forner	5	2,73
corder	5	2,73
traginer i carreter	5	2,73
moliner	3	1,64
fabricant	3	1,64
espardenyer	3	1,64
mestre de cases	3	1,64
treballador	2	1,09
hortolà	2	1,09
mestre d'aixa	2	1,09
pilot	2	1,09
esparter	2	1,09
cisteller	2	1,09
cadiraire	2	1,09
terrissar	2	1,09
cirurgia	2	1,09
music	2	1,09
calafat	1	0,55
patrons	1	0,55
paraire	1	0,55
torcedor	1	0,55
passamaner	1	0,55
perxer	1	0,55
vidrier	1	0,55
aguller	1	0,55
courer	1	0,55
ferrer	1	0,55
torner	1	0,55
manya	1	0,55
encepador	1	0,55
assaonador	1	0,55
baster	1	0,55
argenter	1	0,55
daurador	1	0,55
capser	1	0,55
fabricant de cordes de viola	1	0,55
fabricant de sabo	1	0,55
rellotger	1	0,55
causidic	1	0,55
hostaler i taverner	1	0,55
indianes	1	0,55
Total	183	100,00

Taula 6.23.1 Sectors i branques d'activitat dels sogres dels de l'alimentació que no treballen en el mateix ofici

	casos	%
Agricultura	34	20,12
Marineria i pesca	17	10,06
Tèxtil	20	11,83
Menestralia	63	37,28
<i>confecció</i>	15	8,88
<i>fusta i construcció</i>	15	8,88
<i>espart i canem</i>	12	7,10
<i>pell</i>	9	5,33
<i>metall</i>	5	2,96
<i>arts plastiques</i>	4	2,37
<i>vidre i terrissa</i>	3	1,78
P. Liberals	3	1,78
Comerç	23	13,61
Transport	5	2,96
Altres	4	2,37
Total	169	

Taula 6.24 Oficis dels sogres dels comerciants

	casos	%
comerciant	86	25,98
adroguer i candeler	23	6,95
mariner	21	6,34
pagès	18	5,44
botiguer de draps	13	3,93
pilot	9	2,72
mitger	8	2,42
sastre	8	2,42
bracer	7	2,11
sabater	7	2,11
fuster	7	2,11
alimentació	7	2,11
apotecari	6	1,81
metge	6	1,81
militar	6	1,81
pescador	5	1,51
blanquer	5	1,51
argenter	5	1,51
cirurgia	5	1,51
veler	4	1,21
manya	4	1,21
notari	4	1,21
ciutada honrat	4	1,21
corder	4	1,21
teixidor	3	0,91
mestre de cases	3	0,91
boter	3	0,91
terrisser	3	0,91
mestre d'aixa	2	0,60
passamaner	2	0,60
perxer	2	0,60
vidrier	2	0,60
aguller	2	0,60
ferrer	2	0,60
escrivent	2	0,60
familiar St. Ofici	2	0,60
administració	2	0,60
fórner	2	0,60
traginer i carreter	2	0,60
hortolà	1	0,30
calafat	1	0,30
patrons	1	0,30
abaixador	1	0,30
tintorer	1	0,30
esparter	1	0,30
sombrerer	1	0,30
rajoler	1	0,30
pintor	1	0,30
serrador	1	0,30
fabricant d'agulles	1	0,30
calderer	1	0,30
courer	1	0,30
daguer	1	0,30
torner	1	0,30
armer	1	0,30
pedrenyaler	1	0,30
guanter	1	0,30
beiner	1	0,30
cabellaire	1	0,30
saboner	1	0,30
causidic	1	0,30
burges	1	0,30
ensenyamen	1	0,30
torcedor de seda	1	0,30
Total	331	100,00

Taula 6.24.1 Sectors i branques d'activitat dels sogres dels comerciants que no treballen en el mateix ofici

	casos	%
Agricultura	26	10,32
Marineria i pesca	39	15,48
Tèxtil	22	8,73
Menestralia	69	27,38
<i>pell</i>	14	5,56
<i>metall</i>	14	5,56
<i>fusta i construcció</i>	13	5,16
<i>confecció</i>	9	3,57
<i>arts plastiques</i>	6	2,38
<i>vidre i terrissa</i>	5	1,98
<i>espart i canem</i>	5	1,98
<i>boter</i>	3	1,19
P. Liberals	40	15,87
Comerç	52	20,63
Transport	2	0,79
Altres	2	0,79
Total	252	

Taula 6.25 Oficis dels sogres dels traginers i carreters

	casos	%
bracer	69	19,83
traginer i carreter	43	12,36
pagès	32	9,20
pescador	28	8,05
mariner	20	5,75
sabater	15	4,31
hortolà	12	3,45
sastre	10	2,87
boter	10	2,87
treballador	9	2,59
mitger	6	1,72
vidrier	6	1,72
jornaler	5	1,44
fuster	5	1,44
ferrer	5	1,44
mestre de cases	4	1,15
comerciant	4	1,15
teixidor de lli	3	0,86
veler	3	0,86
serrador	3	0,86
terrisser	3	0,86
forner	3	0,86
hostaler i taverner	3	0,86
corder	3	0,86
alimentació	3	0,86
pastor	2	0,57
molinrer	2	0,57
mestre d'aixa	2	0,57
teixidor	2	0,57
paraire	2	0,57
cadiraire	2	0,57
manya	2	0,57
blanquer	2	0,57
causidic	2	0,57
administració	2	0,57
volanter	2	0,57
adroguer i candeler	2	0,57
calafat	1	0,29
pentiner	1	0,29
passamaner	1	0,29
perxer	1	0,29
velluter	1	0,29
esparter	1	0,29
sombrerer	1	0,29
calderer	1	0,29
daguer	1	0,29
torner	1	0,29
baster	1	0,29
fabricant estris de pesca	1	0,29
ciutada honrat	1	0,29
propietari	1	0,29
militar	1	0,29
llogater de mules	1	0,29
fabricant de taps de suro	1	0,29
Total	348	100,00

Taula 6.1.25 Sectors i branques d'activitat dels sogres dels traginers i carreters que no treballen en el mateix ofici

	casos	%
Agricultura	126	40,13
Marineria i pesca	51	16,24
Tèxtil	25	7,96
Menestralia	76	24,20
<i>pell</i>	18	5,73
<i>fusta i construcció</i>	15	4,78
<i>confecció</i>	11	3,50
<i>boter</i>	10	3,18
<i>vidre i terrissa</i>	9	2,87
<i>metall</i>	9	2,87
<i>espart i cànem</i>	4	1,27
P. Liberals	7	2,23
Comerç	15	4,78
Transport	12	3,82
Altres	2	0,64
Total	314	

6.26. Els cognoms més representatius de l'ofici de mariner

ordre	cognom	casos	%	freqüència acumulada
1	Marti	36	2,24	2,24
2	Castella	28	1,74	3,98
3	Andreu	27	1,68	5,66
4	Costa	27	1,68	7,34
5	Font	25	1,55	8,89
6	Balanso	22	1,37	10,26
7	Boter	22	1,37	11,63
8	Serra	21	1,31	12,94
9	Blanch	19	1,18	14,12
10	Sala	17	1,06	15,18
11	Guanyabens	16	1,00	16,17
12	Pons	16	1,00	17,17
13	Soler	16	1,00	18,16
14	Vidal	16	1,00	19,16
15	Janer	15	0,93	20,09
16	Casanova	14	0,87	20,96
17	Marxuach	14	0,87	21,83
18	Ferrer	13	0,81	22,64
19	Prats	13	0,81	23,45
20	Arno	12	0,75	24,19
21	Berenguer	12	0,75	24,94
22	Mas	12	0,75	25,69
23	Ros	12	0,75	26,43
24	Simon	12	0,75	27,18
25	Aymerich	11	0,68	27,86
26	Fornells	11	0,68	28,55
27	Giralt	11	0,68	29,23
28	Marques	11	0,68	29,91
29	Mayol	11	0,68	30,60
30	Puig	11	0,68	31,28
31	Bosch	10	0,62	31,90
32	Carreras	10	0,62	32,53
33	Casillanis	10	0,62	33,15
34	Mora	10	0,62	33,77
35	Rovira	10	0,62	34,39
36	Vixet	10	0,62	35,01

6.27. Els cognoms més representatius de l'ofici de pescador

ordre	cognom	casos	%	freqüència acumulada
1	Castella	54	6,19	6,19
2	Sala	53	6,08	12,27
3	Berenguer	34	3,90	16,17
4	Casanovas	31	3,56	19,72
5	Barbena	25	2,87	22,59
6	Alomar	21	2,41	25,00
7	Costa	20	2,29	27,29
8	Arno	19	2,18	29,47
9	Blanch	19	2,18	31,65
10	Mauri	19	2,18	33,83
11	Roca	18	2,06	35,89
12	Tamareu	17	1,95	37,84
13	Batlle	15	1,72	39,56
14	Borrell	15	1,72	41,28
15	Carrau	15	1,72	43,00
16	Comas	15	1,72	44,72
17	Illa	15	1,72	46,44
18	Sans	15	1,72	48,16
19	Bonany	14	1,61	49,77
20	Ferrer	13	1,49	51,26
21	Tarrago	13	1,49	52,75
22	Fornells	12	1,38	54,13
23	Gales	12	1,38	55,50
24	Mas	12	1,38	56,88
25	Andreu	11	1,26	58,14
26	Castany	11	1,26	59,40
27	Mora	11	1,26	60,66
28	Baell	10	1,15	61,81

6.28. Els cognoms més representatius de l'ofici de mitger

ordre	cognom	casos	%	frequència acumulada
1	Sala	8	1,73	1,73
2	Julia	7	1,52	3,25
3	Rovira	7	1,52	4,76
4	Batlle	6	1,30	6,06
5	Palmerola	6	1,30	7,36
6	Puig	6	1,30	8,66
7	Serra	6	1,30	9,96
8	Font	5	1,08	11,04
9	Mas	5	1,08	12,12
10	Maseras	5	1,08	13,20
11	Ribas	5	1,08	14,28
12	Torrent	5	1,08	15,37

6.29. Els cognoms més representatius de l'ofici de teixidor

ordre	cognom	casos	%	frequència acumulada
1	Font	18	1,86	1,86
2	Vila	15	1,55	3,41
3	Comas	14	1,45	4,86
4	Puig	14	1,45	6,30
5	Serra	14	1,45	7,75
6	Soler	13	1,34	9,09
7	Riera	12	1,24	10,33
8	Sala	12	1,24	11,57
9	Casanovas	10	1,03	12,60
10	Ribas	9	0,93	13,53
11	Roca	9	0,93	14,46
12	Ferrer	7	0,72	15,19
13	Illa	7	0,72	15,91
14	Mas	7	0,72	16,63
15	Pujol	7	0,72	17,36
16	Cabot	6	0,62	17,98
17	Camps	6	0,62	18,60
18	Oliver	6	0,62	19,22
19	Pou	6	0,62	19,84
20	Rodon	6	0,62	20,46

6.30. Els cognoms més representatius de l'ofici de jornaler

ordre	cognom	casos	%	frequència acumulada
1	Graupera	14	3,25	3,25
2	Puig	14	3,25	6,50
3	Ribas	10	2,32	8,82
4	Cabot	9	2,09	10,91
5	Roca	9	2,09	12,99
6	Rovira	7	1,62	14,62
7	Sala	7	1,62	16,24
8	Anglada	6	1,39	17,64
9	Marti	6	1,39	19,03
10	Pou	6	1,39	20,42
11	Vives	6	1,39	21,81
12	Cot	5	1,16	22,97
13	Alsina	4	0,93	23,90
14	Casas	4	0,93	24,83
15	Martorell	4	0,93	25,76
16	Pons	4	0,93	26,68
17	Ramon	4	0,93	27,61
18	Utzet	4	0,93	28,54

6.31. Els cognoms més representatius de les indianes

ordre	cognom	casos	%	frequència acumulada
1	Casanovas	3	4,17	4,17
2	Castella	2	2,78	6,95
3	Cusell	2	2,78	9,73
4	Font	2	2,78	12,50
5	March	2	2,78	15,28
6	Puig	2	2,78	18,06
7	Rius	2	2,78	20,84

6.32. Els cognoms més representatius de l'ofici de teixidor de lli

ordre	cognom	casos	%	frequència acumulada
1	Riera	8	3,85	3,85
2	Sala	7	3,37	7,22
3	Brunet	6	2,88	10,10
4	Vila	6	2,88	12,98
5	Casas	5	2,40	15,39
6	Salva	4	1,92	17,31
7	Verges	4	1,92	19,23
8	Casals	3	1,44	20,68
9	Figueras	3	1,44	22,12
10	Lluria	3	1,44	23,56
11	Marti	3	1,44	25,00
12	Mas	3	1,44	26,45
13	Maymi	3	1,44	27,89
14	Soler	3	1,44	29,33

6.33. Els cognoms més representatius de l'ofici de veler

ordre	cognom	casos	%	frequència acumulada
1	Casamitjana	12	5,50	5,50
2	Coll	5	2,29	7,79
3	Dorda	5	2,29	10,09
4	Puig	5	2,29	12,38
5	Alsina	4	1,83	14,22
6	Carbonell	4	1,83	16,05
7	Mandri	4	1,83	17,89
8	Sala	4	1,83	19,72
9	Tio	4	1,83	21,56
10	Andreu	3	1,38	22,93
11	Castells	3	1,38	24,31
12	Cataumbert	3	1,38	25,68
13	Ferrer	3	1,38	27,06
14	Font	3	1,38	28,44
15	Juncadell	3	1,38	29,81
16	Martorel	3	1,38	31,19

6.34. Els cognoms més representatius de l'ofici de vidrier

ordre	cognom	casos	%	frequència acumulada
1	Sauri	5	4,67	4,67
2	Cassador	4	3,74	8,41
3	Martorell	4	3,74	12,15
4	Pi	4	3,74	15,88
5	Torner	4	3,74	19,62
6	Bruguera	3	2,80	22,43
7	Canto	3	2,80	25,23
8	Mensa	3	2,80	28,03
9	Poch	3	2,80	30,84
10	Pujol	3	2,80	33,64
11	Quintana	3	2,80	36,45

6.35. Els cognoms més representatius de l'ofici de corder

ordre	cognom	casos	%	frequència acumulada
1	Puig	20	6,13	6,13
2	Mons	19	5,83	11,96
3	Janer	14	4,29	16,25
4	Albanell	8	2,45	18,71
5	Vinyas	8	2,45	21,16
6	Soler	7	2,15	23,31
7	Ximenes	7	2,15	25,46
8	Berenguer	6	1,84	27,30
9	Galangau	6	1,84	29,14
10	Utzet	6	1,84	30,98
11	Blanch	5	1,53	32,51
12	Cabot	5	1,53	34,04
13	Mora	5	1,53	35,58
14	Salvet	5	1,53	37,11
15	Torras	5	1,53	38,65

6.36. Els cognoms més representatius de l'ofici de sabater

ordre	cognom	casos	%	frequència acumulada
1	Puig	20	3,65	3,65
2	Rovira	11	2,01	5,66
3	Ferrer	9	1,64	7,30
4	Soler	8	1,46	8,76
5	Busquer	7	1,28	10,04
6	Coll	7	1,28	11,31
7	Gual	7	1,28	12,59
8	Serra	7	1,28	13,87
9	Blanch	6	1,09	14,96
10	Font	6	1,09	16,06
11	Marques	6	1,09	17,15
12	Riera	6	1,09	18,25
13	Camps	5	0,91	19,16
14	Colomer	5	0,91	20,07
15	Prats	5	0,91	20,99

6.37. Els cognoms més representatius de l'ofici de sastre

ordre	cognom	casos	%	frequència acumulada
1	Janer	8	1,90	1,9
2	Coll	7	1,66	3,56
3	Soler	7	1,66	5,22
4	Vidal	7	1,66	6,88
5	Boter	6	1,42	8,30
6	Girbau	6	1,42	9,72
7	Masferrer	6	1,42	11,14
8	Riera	6	1,42	12,56
9	Sala	6	1,42	13,99
10	Catala	5	1,18	15,17
11	Clavell	5	1,18	16,35
12	Julia	5	1,18	17,54
13	Ribas	5	1,18	18,72
14	Anglada	4	0,95	19,67
15	Borrell	4	0,95	20,62
16	Davi	4	0,95	21,57
17	Matas	4	0,95	22,52
18	Puig	4	0,95	23,46
19	Rovira	4	0,95	24,41
20	Tarafa	4	0,95	25,36
21	Vila	4	0,95	26,31

6.38. Els cognoms més representatius de l'ofici de mestre de cases

ordre	cognom	casos	%	frequència acumulada
1	Renter	18	4,00	4,00
2	Viada	15	3,33	7,33
3	Vives	15	3,33	10,67
4	Cabot	13	2,89	13,56
5	Peredejordi	11	2,44	16,00
6	Ribas	11	2,44	18,44
7	Roca	10	2,22	20,67
8	Carreras	8	1,78	22,44
9	Casanovas	8	1,78	24,22
10	Roldos	7	1,56	25,78
11	Serra	7	1,56	27,33
12	Torras	7	1,56	28,89
13	Simon	6	1,33	30,22

6.39. Els cognoms més representatius de l'ofici de boter

ordre	cognom	casos	%	frequència acumulada
1	Julia	14	7,00	7,00
2	Bunyol	8	4,00	11,00
3	Peredejordi	8	4,00	15,00
4	Ramon	7	3,50	18,50
5	Caramany	6	3,00	21,50
6	Carreras	6	3,00	24,50
7	Casanovas	5	2,50	27,00
8	Codina	5	2,50	29,50
9	Puig	5	2,50	32,00
10	Busca	4	2,00	34,00
11	Comas	4	2,00	36,00
12	Soler	4	2,00	38,00

6.40. Els cognoms més representatius de l'ofici de fuster

ordre	cognom	casos	%	frequència acumulada
1	Pujades	10	2,36	2,36
2	Planas	9	2,12	4,48
3	Puig	9	2,12	6,61
4	Cabot	8	1,89	8,49
5	Agell	6	1,42	9,91
6	Comas	6	1,42	11,32
7	Dansa	6	1,42	12,74
8	Figaro	6	1,42	14,15
9	Giralt	6	1,42	15,57
10	Bot	5	1,18	16,75
11	Botey	5	1,18	17,93
12	Colomer	5	1,18	19,11
13	Julia	5	1,18	20,28
14	Mas	5	1,18	21,46
15	Pons	5	1,18	22,64
16	Pou	5	1,18	23,82
17	Riera	5	1,18	25,00
18	Rovira	5	1,18	26,18
19	Vidal	5	1,18	27,36

6.41. Els cognoms més representatius de l'ofici de clavetaire

ordre	cognom	casos	%	frequència acumulada
1	Puig	5	7,04	7,04
2	Torras	4	5,63	12,67
3	Planas	3	4,23	16,90
4	Capara	2	2,82	19,72
5	Duran	2	2,82	22,53
6	Fajula	2	2,82	25,35
7	Moliner	2	2,82	28,17
8	Pairo	2	2,82	30,98
9	Pujol	2	2,82	33,80
10	Quadrenc	2	2,82	36,62
11	Ribas	2	2,82	39,43
12	Roca	2	2,82	42,25
13	Romeu	2	2,82	45,07
14	Roure	2	2,82	47,89

6.42. Els cognoms més representatius de l'ofici de daguer

ordre	cognom	casos	%	frequència acumulada
1	Lalbi	8	7,77	7,77
2	Peredejordi	8	7,77	15,54
3	Tarafa	7	6,80	22,33
4	Salom	6	5,83	28,16
5	Forns	5	4,85	33,01
6	Bruguera	4	3,88	36,90
7	Torras	4	3,88	40,78
8	Fornells	3	2,91	43,69

6.43. Els cognoms més representatius de l'ofici de ferrer

ordre	cognom	casos	%	frequència acumulada
1	Casellas	15	10,00	10,00
2	Vila	7	4,67	14,67
3	Ametller	4	2,67	17,33
4	Cot	4	2,67	20,00
5	Dalmau	4	2,67	22,67
6	Sauri	4	2,67	25,33
7	Astor	3	2,00	27,33
8	Bova	3	2,00	29,33
9	Granja	3	2,00	31,33
10	Gual	3	2,00	33,33
11	Salamo	3	2,00	35,33
12	Vilar	3	2,00	37,33

6.44. Els cognoms més representatius de l'ofici de serraller

ordre	cognom	casos	%	frequència acumulada
1	Riera	10	4,72	4,72
2	Costa	8	3,77	8,49
3	Careta	4	1,89	10,38
4	Julia	4	1,89	12,27
5	Soler	4	1,89	14,15
6	Anglada	3	1,42	15,57
7	Cabot	3	1,42	16,98
8	Euras	3	1,42	18,40
9	Goday	3	1,42	19,81
10	Oliveras	3	1,42	21,23
11	Vila	3	1,42	22,64

6.45. Els cognoms més representatius de l'ofici de blanquer

ordre	cognom	casos	%	frequència acumulada
1	Vilardebò	7	4,38	4,38
2	Febrer	6	3,75	8,13
3	Careta	5	3,13	11,26
4	Pasques	5	3,13	14,38
5	Massanes	4	2,50	16,88
6	Catarine	3	1,88	18,76
7	Estaper	3	1,88	20,63
8	Prats	3	1,88	22,51
9	Puig	3	1,88	24,38
10	Quadrada	3	1,88	26,26

6.46. Els cognoms més representatius dels adroguers i candelers

ordre	cognom	casos	%	frequència acumulada
1	Matas	10	5,38	5,38
2	Cortils	6	3,23	8,61
3	Carbonell	5	2,69	11,29
4	Ferrer	5	2,69	13,98
5	Casanovas	4	2,15	16,13
6	Sala	4	2,15	18,28
7	Artigas	3	1,61	19,90
8	Coll	3	1,61	21,51
9	Fornells	3	1,61	23,12
10	Pou	3	1,61	24,73
11	Puig	3	1,61	26,35
12	Simon	3	1,61	27,96

6.47. Els cognoms més representatius dels botiguers de draps

ordre	cognom	casos	%	frequència acumulada
1	Lloberas	6	6,25	6,25
2	Simon	5	5,21	11,46
3	Colomer	3	3,13	14,58
4	Queralt	3	3,13	17,71
5	Avench	2	2,08	19,79
6	Camps	2	2,08	21,88
7	Cantalops	2	2,08	23,96
8	Fabregas	2	2,08	26,04
9	Garcia	2	2,08	28,13
10	Guarro	2	2,08	30,21
11	Mayol	2	2,08	32,29
12	Moner	2	2,08	34,38
13	Picaire	2	2,08	36,46
14	Soley	2	2,08	38,54
15	Torner	2	2,08	40,63

6.48. Els cognoms més representatius dels oficis de l'alimentació

ordre	cognom	casos	%	frequència acumulada
1	Sauri	14	5,56	5,56
2	Mora	9	3,57	9,13
3	Cabot	6	2,38	11,51
4	Barbosa	5	1,98	13,50
5	Serra	5	1,98	15,48
6	Boter	4	1,59	17,07
7	Pou	4	1,59	18,66
8	Renter	4	1,59	20,24

6.49. Els cognoms més representatius dels comerciants

ordre	cognom	casos	%	frequència acumulada
1	Ferrer	11	2,65	2,65
2	Carbonell	7	1,69	4,34
3	Torner	7	1,69	6,02
4	Casanovas	6	1,45	7,47
5	Comas	6	1,45	8,92
6	Bofarull	5	1,20	10,12
7	Dorda	5	1,20	11,32
8	Font	5	1,20	12,53
9	Marti	5	1,20	13,73
10	Moner	5	1,20	14,94
11	Peramas	5	1,20	16,14
12	Riera	5	1,20	17,35
13	Sala	5	1,20	18,55

6.50. Els cognoms més representatius dels traginers i carreters

ordre	cognom	casos	%	frequència acumulada
1	Pou	28	6,24	6,24
2	Sala	16	3,56	9,80
3	Vidal	12	2,67	12,48
4	Rovira	8	1,78	14,26
5	Borguny	7	1,56	15,82
6	Fins	7	1,56	17,38
7	Feliu	6	1,34	18,71
8	Morera	6	1,34	20,05
9	Ribas	6	1,34	21,38
10	Serra	6	1,34	22,72
11	Comas	5	1,11	23,83
12	Font	5	1,11	24,95
13	Janer	5	1,11	26,06
14	Nonell	5	1,11	27,18
15	Tuxans	5	1,11	28,29

Font: Elaboració pròpia. Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró

Taula 6.51 Les estratègies matrimonials i l'origen geogràfic segons l'ofici

Mariner

Estratègia matrimonial	Absoluts					Percent.				
	1	2	3	4	Total	1	2	3	4	Total
Endogàmia socioprofessional	617	6	11	74	708	87,15	0,85	1,55	10,45	49,10
<i>Endogàmia professional</i>	407	3	5	50	465	65,96	0,49	0,81	8,10	32,25
Exogàmia	560	11	93	70	734	76,29	1,50	12,67	9,54	50,90
Total	1177	17	104	144	1442	81,62	1,18	7,21	9,99	

Pescador

Estratègia matrimonial	Absoluts					Percent.				
	1	2	3	4	Total	1	2	3	4	Total
Endogàmia socioprofessional	367	3	21	35	426	86,15	0,70	4,93	8,22	55,61
<i>Endogàmia professional</i>	270	3	18	27	318	73,57	0,82	4,90	7,36	41,51
Exogàmia	262	3	43	32	340	77,06	0,88	12,65	9,41	44,39
Total	629	6	64	67	766	82,11	0,78	8,36	8,75	

Mitger

Estratègia matrimonial	Absoluts					Percent.				
	1	2	3	4	Total	1	2	3	4	Total
Endogàmia socioprofessional	45	5	8	20	78	57,69	6,41	10,26	25,64	22,94
<i>Endogàmia professional</i>	19	2	5	9	35	42,22	4,44	11,11	20,00	10,29
Exogàmia	166	14	22	60	262	63,36	5,34	8,40	22,90	77,06
Total	211	19	30	80	340	62,06	5,59	8,82	23,53	

Teixidor

Estratègia matrimonial	Absoluts					Percent.				
	1	2	3	4	Total	1	2	3	4	Total
Endogàmia socioprofessional	94	25	14	64	197	47,72	12,69	7,11	32,49	27,48
<i>Endogàmia professional</i>	46	14	6	30	96	48,94	56,00	42,86	46,88	13,39
Exogàmia	228	61	50	181	520	43,85	11,73	9,62	34,81	72,52
Total	322	86	64	245	717	44,91	11,99	8,93	34,17	

Jornaler

Estratègia matrimonial	Absoluts					Percent.				
	1	2	3	4	Total	1	2	3	4	Total
Endogàmia socioprofessional	31	4	7	16	58	53,45	6,90	12,07	27,59	23,20
<i>Endogàmia professional</i>	19	4	4	6	33	61,29	100,00	57,14	37,50	13,20
Exogàmia	91	23	24	54	192	47,40	11,98	12,50	28,13	76,80
Total	122	27	31	70	250	48,80	10,80	12,40	28,00	

Indianes

Estratègia matrimonial	Absoluts					Percent.				
	1	2	3	4	Total	1	2	3	4	Total
Endogàmia socioprofessional	6	2	2	1	11	54,55	18,18	18,18	9,09	18,33
<i>Endogàmia professional</i>	2	0	0	0	2	33,33	0,00	0,00	0,00	3,33
Exogàmia	19	5	9	16	49	38,78	10,20	18,37	32,65	81,67
Total	25	7	11	17	60	41,67	16,80	65,48	25,96	

Teixidor de lli

Estratègia matrimonial	Absoluts					Percent.				
	1	2	3	4	Total	1	2	3	4	Total
Endogàmia socioprofessional	9	4	1	13	27	33,33	14,81	3,70	48,15	17,53
<i>Endogàmia professional</i>	3	3	0	8	14	11,11	11,11	0,00	29,63	9,09
Exogàmia	40	27	7	53	127	31,50	21,26	5,51	41,73	82,47
Total	49	31	8	66	154	31,82	20,13	5,19	42,86	

Veler

Estratègia matrimonial	Absoluts					Percent.				
	1	2	3	4	Total	1	2	3	4	Total
Endogàmia socioprofessional	19	3	1	13	36	52,78	8,33	2,78	36,11	19,46
<i>Endogàmia professional</i>	8	1	1	5	15	42,11	33,33	100,00	38,46	8,11
Exogàmia	90	7	23	29	149	60,40	4,70	15,44	19,46	80,54
Total	109	10	24	42	185	58,92	5,41	12,97	22,70	

Vidrier

	Absoluts					Percent.				
	1	2	3	4	Total	1	2	3	4	Total
Estratègia matrimonial										
Endogàmia socioprofessional	18	2	1	16	37	48,65	5,41	2,70	43,24	45,12
<i>Endogàmia professional</i>	2	1	0	4	7	11,11	50,00	0,00	25,00	8,54
Exogàmia	21	7	4	13	45	46,67	15,56	8,89	28,89	54,88
	39	9	5	29	82	47,56	10,98	6,10	35,37	

Corder

	Absoluts					Percent.				
	1	2	3	4	Total	1	2	3	4	Total
Estratègia matrimonial										
Endogàmia socioprofessional	73	6	7	25	111	65,77	5,41	6,31	22,52	40,22
<i>Endogàmia professional</i>	26	2	0	9	37	35,62	33,33	0,00	36,00	13,41
Exogàmia	113	9	25	18	165	68,48	5,45	15,15	10,91	59,78
	186	15	32	43	276	67,39	5,43	11,59	15,58	

Sabater

	Absoluts					Percent.				
	1	2	3	4	Total	1	2	3	4	Total
Estratègia matrimonial										
Endogàmia socioprofessional	112	10	19	69	210	53,33	4,76	9,05	32,86	48,28
<i>Endogàmia professional</i>	27	3	4	30	64	24,11	30,00	21,05	43,48	14,71
Exogàmia	115	20	33	57	225	51,11	8,89	14,67	25,33	51,72
	227	30	52	126	435	52,18	6,90	11,95	28,97	

Sastre

	Absoluts					Percent.				
	1	2	3	4	Total	1	2	3	4	Total
Estratègia matrimonial										
Endogàmia socioprofessional	81	11	3	66	161	50,31	6,83	1,86	40,99	48,94
<i>Endogàmia professional</i>	14	3	0	26	43	17,28	27,27	0,00	39,39	13,07
Exogàmia	77	24	19	48	168	45,83	14,29	11,31	28,57	51,06
	158	35	22	114	329	48,02	10,64	6,69	34,65	

Mestre de cases

	Absoluts					Percent.				
	1	2	3	4	Total	1	2	3	4	Total
Estratègia matrimonial										
Endogàmia socioprofessional	94	3	6	27	130	72,31	2,31	4,62	20,77	35,33
<i>Endogàmia professional</i>	26	0	1	10	37	27,66	0,00	16,67	37,04	10,05
Exogàmia	146	13	33	46	238	61,34	5,46	13,87	19,33	64,67
	240	16	39	73	368	65,22	4,35	10,60	19,84	

Boter

	Absoluts					Percent.				
	1	2	3	4	Total	1	2	3	4	Total
Estratègia matrimonial										
Endogàmia socioprofessional	50	3	3	24	80	62,50	3,75	3,75	30,00	47,34
<i>Endogàmia professional</i>	16	1	2	11	30	32,00	33,33	66,67	45,83	17,75
Exogàmia	53	9	11	16	89	59,55	10,11	12,36	17,98	52,66
	103	12	14	40	169	60,95	7,10	8,28	23,67	

Fuster

	Absoluts					Percent.				
	1	2	3	4	Total	1	2	3	4	Total
Estratègia matrimonial										
Endogàmia socioprofessional	71	6	6	52	135	52,59	4,44	4,44	38,52	39,47
<i>Endogàmia professional</i>	14	0	2	16	32	19,72	0,00	33,33	30,77	9,36
Exogàmia	102	16	24	65	207	49,28	7,73	11,59	31,40	60,53
	173	22	30	117	342	50,58	6,43	8,77	34,21	

Clavetaire

	Absoluts					Percent.				
	1	2	3	4	Total	1	2	3	4	Total
Estratègia matrimonial										
Endogàmia socioprofessional	7	1	0	12	20	35,00	5,00	0,00	60,00	33,90
<i>Endogàmia professional</i>	2	0	0	4	6	28,57	0,00	0,00	33,33	10,17
Exogàmia	19	5	4	11	39	48,72	12,82	10,26	28,21	66,10
	26	6	4	23	59	44,07	10,17	6,78	38,98	

Daguer

	Absoluts					Percent.				
	1	2	3	4	Total	1	2	3	4	Total
Estratègia matrimonial										
Endogàmia socioprofessional	28	0	0	9	37	75,68	0,00	0,00	24,32	41,57
Endogàmia professional	3	0	0	3	6	10,71	0,00	0,00	33,33	6,74
Exogàmia	37	1	7	7	52	71,15	1,92	13,46	13,46	58,43
	65	1	7	16	89	73,03	1,12	7,87	17,98	

Ferrer

	Absoluts					Percent.				
	1	2	3	4	Total	1	2	3	4	Total
Estratègia matrimonial										
Endogàmia socioprofessional	20	2	3	12	37	54,05	5,41	8,11	32,43	33,04
Endogàmia professional	2	1	1	5	9	5,41	1,85	18,50	61,67	8,04
Exogàmia	31	6	14	24	75	41,33	8,00	18,67	32,00	66,96
	51	8	17	36	112	45,54	7,14	15,18	32,14	

Serraller

	Absoluts					Percent.				
	1	2	3	4	Total	1	2	3	4	Total
Estratègia matrimonial										
Endogàmia socioprofessional	33	3	3	32	71	46,48	4,23	4,23	45,07	44,65
Endogàmia professional	6	0	0	9	15	18,18	0,00	0,00	28,13	9,43
Exogàmia	44	8	6	30	88	50,00	9,09	6,82	34,09	55,35
	77	11	9	62	159	48,43	6,92	5,66	38,99	

Blanquer

	Absoluts					Percent.				
	1	2	3	4	Total	1	2	3	4	Total
Estratègia matrimonial										
Endogàmia socioprofessional	20	6	5	14	45	44,44	13,33	11,11	31,11	38,14
Endogàmia professional	7	4	0	4	15	35,00	66,67	0,00	28,57	12,71
Exogàmia	32	10	10	21	73	43,84	13,70	13,70	28,77	61,86
	52	16	15	35	118	44,07	13,56	12,71	29,66	

Adroguer i candeler

	Absoluts					Percent.				
	1	2	3	4	Total	1	2	3	4	Total
Endogàmia socioprofessional	27	2	6	21	56	48,21	3,57	10,71	37,50	36,60
Endogàmia professional	10	1	1	12	24	37,04	50,00	16,67	57,14	15,69
Exogàmia	48	5	13	31	97	49,48	5,15	13,40	31,96	63,40
	75	7	19	52	153	49,02	4,58	12,42	33,99	

Botiguer de draps

	Absoluts					Percent.				
	1	2	3	4	Total	1	2	3	4	Total
Estratègia matrimonial										
Endogàmia socioprofessional	20	1	1	5	27	74,07	3,70	3,70	18,52	32,93
Endogàmia professional	2	0	0	2	4	10,00	0,00	0,00	40,00	4,88
Exogàmia	29	2	13	11	55	52,73	3,64	23,64	20,00	67,07
	49	3	14	16	82	59,76	3,66	17,07	19,51	

Alimentació

	Absoluts					Percent.				
	1	2	3	4	Total	1	2	3	4	Total
Estratègia matrimonial										
Endogàmia socioprofessional	21	2	3	9	35	60,00	5,71	8,57	25,71	19,44
Endogàmia professional	7	2	1	4	14	33,33	100,00	33,33	44,44	7,78
Exogàmia	60	16	14	55	145	41,38	11,03	9,66	37,93	80,56
	81	18	17	64	180	45,00	10,00	9,44	35,56	

Comerciant

	Absoluts					Percent.				
	1	2	3	4	Total	1	2	3	4	Total
Estratègia matrimonial										
Endogàmia socioprofessional	70	9	16	31	126	55,56	7,14	12,70	24,60	39,62
Endogàmia professional	38	7	12	19	76	54,29	77,78	75,00	61,29	23,90
Exogàmia	52	9	18	113	192	27,08	4,69	9,38	58,85	60,38
	122	18	34	144	318	38,36	5,66	10,69	45,28	

Traginer i carreter

Estratègia matrimonial	Absoluts					Percent.				
	1	2	3	4	Total	1	2	3	4	Total
Endogàmia socioprofessional	20	1	4	20	45	44,44	2,22	8,89	44,44	13,35
<i>Endogàmia professional</i>	<i>20</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>18</i>	<i>42</i>	<i>100,00</i>	<i>100,00</i>	<i>75,00</i>	<i>90,00</i>	<i>12,46</i>
Exogàmia	137	32	46	77	292	46,92	10,96	15,75	26,37	86,65
	157	33	50	97	337	46,59	9,79	14,84	28,78	

- Nota:
1. Els dos cònjuges són nascuts a Mataró
 2. Els dos cònjuges no són nascuts a Mataró
 3. L'home és nascut a Mataró i la dona fora de Mataró
 4. L'home és nascut fora Mataró i la dona a Mataró

Taula 6.52 Oficis dels marits de les dones vídues que es casen amb cònjuges del mateix ofici

ofici	casos	%
bracer	126	36,0%
mariner	64	18,3%
pescador	19	5,4%
pagès	17	4,9%
teixidor	12	3,4%
p. liberals	11	3,1%
traginer	9	2,6%
hortolà	8	2,3%
sabater	6	1,7%
mestre de cases	6	1,7%
mitger	5	1,4%
jornaler	5	1,4%
alimentació	5	1,4%
comerciant	5	1,4%
teixidor de lli	4	1,1%
sastre	4	1,1%
fuster	4	1,1%
blanquer	4	1,1%
adroguer	4	1,1%
veler	3	0,9%
sombrerer	3	0,9%
ferrer	3	0,9%
manyà	3	0,9%
moliner	2	0,6%
serrador	2	0,6%
boter	2	0,6%
terrisser	2	0,6%
patrons	1	0,3%
pilot	1	0,3%
fàbricant	1	0,3%
vidrier	1	0,3%
corder	1	0,3%
rajoler	1	0,3%
clavetaire	1	0,3%
calderer	1	0,3%
daguer	1	0,3%
frener i seller	1	0,3%
torcedor de seda	1	0,3%
altres	1	0,3%
Total	350	

Taula 6.53 Sectors d'activitat en què s'ocupen l'anterior i l'actual marit de les vídues que es tornen a casar amb cònjuges d'un altre ofici

Actual marit	Marit difunt								Total
	Agricultura	Marineria	Tèxtil	Menestral	P. Liberal	Comerç	Traginer	Altres	
Agricultura	27,16	22,35	20,18	23,08	23,08	11,43	41,51	80,00	23,88
Marineria	10,34	15,53	11,01	12,31	5,13	8,57	9,43	0,00	11,85
Tèxtil	17,24	10,98	17,43	17,54	2,56	12,86	13,21	0,00	14,77
Menestral	26,72	32,95	36,70	35,08	33,33	30,00	24,53	0,00	31,91
P. Liberal	4,74	3,41	4,59	4,31	20,51	10,00	0,00	20,00	5,01
Comerç	9,05	7,20	6,42	5,23	12,82	21,43	3,77	0,00	7,84
Traginer	4,74	7,20	3,67	2,15	0,00	4,29	7,55	0,00	4,38
Altres	0,00	0,38	0,00	0,31	2,56	1,43	0,00	0,00	0,36
Total	21,15	24,07	9,94	29,63	3,56	6,38	4,83	0,46	

Taula 6. 54 Correspondència dels oficis del nuvi, el pare de la núvia i el pare del nuvi per períodes

Mariner

	Absoluts					(%)				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
mateix ofici els tres	17	195	33	3	248	9,50	19,35	18,64	4,55	17,34
P=S i no F	14	45	12	8	79	7,82	4,46	6,78	12,12	5,52
P=F i no S	66	328	60	23	477	36,87	32,54	33,90	34,85	33,36
S=F i no P	19	166	20	6	211	10,61	16,47	11,30	9,09	14,76
diferent ofici els tres	63	274	52	26	415	35,20	27,18	29,38	39,39	29,02
Total	179	1008	177	66	1430	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Pescador

	Absoluts					(%)				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
mateix ofici els tres	26	123	51	64	264	22,41	31,46	38,93	60,95	35,53
P=S i no F	1	11	4	0	16	0,86	2,81	3,05	0,00	2,15
P=F i no S	55	197	65	37	354	47,41	50,38	49,62	35,24	47,64
S=F i no P	10	26	6	0	42	8,62	6,65	4,58	0,00	5,65
diferent ofici els tres	24	34	5	4	67	20,69	8,70	3,82	3,81	9,02
Total	116	391	131	105	743	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Mitger

	Absoluts					(%)				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
mateix ofici els tres	0	0	3	8	11	0,00	0,00	1,56	8,70	3,82
P=S i no F	0	1	11	1	13	0,00	25,00	5,73	1,09	4,51
P=F i no S	0	1	20	47	68	0,00	25,00	10,42	51,09	23,61
S=F i no P	0	0	10	9	19	0,00	0,00	5,21	9,78	6,60
diferent ofici els tres	0	2	148	27	177	0,00	50,00	77,08	29,35	61,46
Total	0	4	192	92	288	0,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Teixidor

	Absoluts					(%)				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
mateix ofici els tres	0	0	5	15	20	0,00	0,00	5,62	3,09	3,32
P=S i no F	1	3	7	64	75	14,29	13,64	7,87	13,20	12,44
P=F i no S	0	6	29	73	108	0,00	27,27	32,58	15,05	17,91
S=F i no P	1	1	5	48	55	14,29	4,55	5,62	9,90	9,12
diferent ofici els tres	5	12	43	285	345	71,43	54,55	48,31	58,76	57,21
Total	7	22	89	485	603	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Jornaler

	Absoluts					(%)				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
mateix ofici els tres	0	0	18	4	22	0,00	0,00	29,03	2,76	10,38
P=S i no F	0	1	5	72	78	0,00	20,00	8,06	49,66	36,79
P=F i no S	0	2	13	4	19	0,00	40,00	20,97	2,76	8,96
S=F i no P	0	0	8	3	11	0,00	0,00	12,90	2,07	5,19
diferent ofici els tres	0	2	18	62	82	0,00	40,00	29,03	42,76	38,68
Total	0	5	62	145	212	0,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Indianes

	Absoluts					(%)				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
mateix ofici els tres	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
P=S i no F	0	1	8	0	9	0,00	16,67	19,51	0,00	17,31
P=F i no S	0	0	4	0	4	0,00	0,00	9,76	0,00	7,69
S=F i no P	0	0	2	0	2	0,00	0,00	4,88	0,00	3,85
diferent ofici els tres	0	5	27	5	37	0,00	83,33	65,85	100,00	71,15
Total	0	6	41	5	52	0,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Teixidor de lli

	Absoluts					(%)				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
mateix ofici els tres	1	1	0	0	2	3,45	1,27	0,00	0,00	1,35
P=S i no F	3	9	3	2	17	10,34	11,39	11,11	15,38	11,49
P=F i no S	13	23	4	1	41	44,83	29,11	14,81	7,69	27,70
S=F i no P	2	6	1	0	9	6,90	7,59	3,70	0,00	6,08
diferent ofici els tres	10	40	19	10	79	34,48	50,63	70,37	76,92	53,38
Total	29	79	27	13	148	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Veler

	Absoluts					(%)				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
mateix ofici els tres	0	3	1	0	4	0,00	2,36	5,88	0,00	2,26
P=S i no F	0	6	0	2	8	0,00	4,72	0,00	8,70	4,52
P=F i no S	1	33	6	4	44	10,00	25,98	35,29	17,39	24,86
S=F i no P	1	8	0	2	11	10,00	6,30	0,00	8,70	6,21
diferent ofici els tres	8	77	10	15	110	80,00	60,63	58,82	65,22	62,15
Total	10	127	17	23	177	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Vidrier

	Absoluts					(%)				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
mateix ofici els tres	1	0	0	2	3	2,94	0,00	0,00	13,33	4,29
P=S i no F	2	0	0	1	3	5,88	0,00	0,00	6,67	4,29
P=F i no S	13	6	9	7	35	38,24	54,55	90,00	46,67	50,00
S=F i no P	2	2	0	0	4	5,88	18,18	0,00	0,00	5,71
diferent ofici els tres	16	3	1	5	25	47,06	27,27	10,00	33,33	35,71
Total	34	11	10	15	70	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Corder

	Absoluts					(%)				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
mateix ofici els tres	0	6	8	2	16	0,00	4,92	8,00	9,09	5,99
P=S i no F	0	9	9	0	18	0,00	7,38	9,00	0,00	6,74
P=F i no S	10	53	52	16	131	43,48	43,44	52,00	72,73	49,06
S=F i no P	0	13	4	1	18	0,00	10,66	4,00	4,55	6,74
diferent ofici els tres	13	41	27	3	84	56,52	33,61	27,00	13,64	31,46
Total	23	122	100	22	267	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Sabater

	Absoluts					(%)				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
mateix ofici els tres	0	3	3	0	6	0,00	1,78	3,26	0,00	1,57
P=S i no F	0	11	5	5	21	0,00	6,51	5,43	6,10	5,50
P=F i no S	14	48	29	20	111	35,90	28,40	31,52	24,39	29,06
S=F i no P	2	20	12	11	45	5,13	11,83	13,04	13,41	11,78
diferent ofici els tres	23	87	43	46	199	58,97	51,48	46,74	56,10	52,09
Total	39	169	92	82	382	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Sastre

	Absoluts					(%)				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
mateix ofici els tres	1	8	5	0	14	1,69	4,62	8,93	0,00	4,49
P=S i no F	4	13	3	2	22	6,78	7,51	5,36	8,33	7,05
P=F i no S	18	48	22	10	98	30,51	27,75	39,29	41,67	31,41
S=F i no P	3	17	5	2	27	5,08	9,83	8,93	8,33	8,65
diferent ofici els tres	33	87	21	10	151	55,93	50,29	37,50	41,67	48,40
Total	59	173	56	24	312	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Mestre de cases

	Absoluts					(%)				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
mateix ofici els tres	0	6	5	1	12	0,00	3,97	6,85	1,00	3,42
P=S i no F	0	14	7	18	39	0,00	9,27	9,59	18,00	11,11
P=F i no S	13	74	36	39	162	48,15	49,01	49,32	39,00	46,15
S=F i no P	0	11	3	5	19	0,00	7,28	4,11	5,00	5,41
diferent ofici els tres	14	46	22	37	119	51,85	30,46	30,14	37,00	33,90
Total	27	151	73	100	351	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Boter

	Absoluts					(%)				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
mateix ofici els tres	5	5	5	0	15	10,87	5,15	27,78	0,00	8,98
P=S i no F	1	6	0	0	7	2,17	6,19	0,00	0,00	4,19
P=F i no S	18	54	7	6	85	39,13	55,67	38,89	100,00	50,90
S=F i no P	6	7	1	0	14	13,04	7,22	5,56	0,00	8,38
diferent ofici els tres	16	25	5	0	46	34,78	25,77	27,78	0,00	27,54
Total	46	97	18	6	167	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Fuster

	Absoluts					(%)				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
mateix ofici els tres	1	0	4	0	5	3,03	0,00	5,63	0,00	1,68
P=S i no F	0	4	4	7	15	0,00	4,26	5,63	7,07	5,05
P=F i no S	15	35	31	33	114	45,45	37,23	43,66	33,33	38,38
S=F i no P	3	9	5	4	21	9,09	9,57	7,04	4,04	7,07
diferent ofici els tres	14	46	27	55	142	42,42	48,94	38,03	55,56	47,81
Total	33	94	71	99	297	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Clavetaire

	Absoluts					(%)				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
mateix ofici els tres	0	0	2	0	2	0,00	0,00	9,09	0,00	4,17
P=S i no F	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
P=F i no S	0	7	11	4	22	0,00	53,85	50,00	30,77	45,83
S=F i no P	0	0	3	0	3	0,00	0,00	13,64	0,00	6,25
diferent ofici els tres	0	6	6	9	21	0,00	46,15	27,27	69,23	43,75
Total	0	13	22	13	48	0,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Daguer

	Absoluts					(%)				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
mateix ofici els tres	0	1	1	0	2	0,00	1,82	20,00	0,00	2,30
P=S i no F	1	0	0	0	1	5,00	0,00	0,00	0,00	1,15
P=F i no S	5	28	3	1	37	25,00	50,91	60,00	14,29	42,53
S=F i no P	1	3	0	0	4	5,00	5,45	0,00	0,00	4,60
diferent ofici els tres	13	23	1	6	43	65,00	41,82	20,00	85,71	49,43
Total	20	55	5	7	87	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Ferrer

	Absoluts					(%)				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
mateix ofici els tres	0	3	0	1	4	0,00	6,82	0,00	5,88	3,81
P=S i no F	1	5	3	1	10	4,17	11,36	15,00	5,88	9,52
P=F i no S	10	20	8	5	43	41,67	45,45	40,00	29,41	40,95
S=F i no P	1	2	1	1	5	4,17	4,55	5,00	5,88	4,76
diferent ofici els tres	12	14	8	9	43	50,00	31,82	40,00	52,94	40,95
Total	24	44	20	17	105	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Serraller

	Absoluts					(%)				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
mateix ofici els tres	0	0	2	0	2	0,00	0,00	6,45	0,00	1,48
P=S i no F	0	1	1	1	3	0,00	2,86	3,23	1,89	2,22
P=F i no S	5	14	7	9	35	31,25	40,00	22,58	16,98	25,93
S=F i no P	2	4	4	1	11	12,50	11,43	12,90	1,89	8,15
diferent ofici els tres	9	16	17	42	84	56,25	45,71	54,84	79,25	62,22
Total	16	35	31	53	135	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Blanquer

	Absoluts					(%)				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
mateix ofici els tres	0	3	2	0	5	0,00	8,82	7,69	0,00	4,90
P=S i no F	1	1	1	0	3	16,67	2,94	3,85	0,00	2,94
P=F i no S	2	16	10	9	37	33,33	47,06	38,46	25,00	36,27
S=F i no P	0	1	3	2	6	0,00	2,94	11,54	5,56	5,88
diferent ofici els tres	3	13	10	25	51	50,00	38,24	38,46	69,44	50,00
Total	6	34	26	36	102	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Adroguer i candeler

	Absoluts					(%)				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
mateix ofici els tres	0	4	0	0	4	0,00	5,13	0,00	0,00	2,88
P=S i no F	6	5	2	0	13	24,00	6,41	8,00	0,00	9,35
P=F i no S	7	24	3	5	39	28,00	30,77	12,00	45,45	28,06
S=F i no P	1	11	3	1	16	4,00	14,10	12,00	9,09	11,51
diferent ofici els tres	11	34	17	5	67	44,00	43,59	68,00	45,45	48,20
Total	25	78	25	11	139	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Botiguer de draps

	Absoluts					(%)				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
mateix ofici els tres	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
P=S i no F	0	2	0	0	2	0,00	4,35	0,00	0,00	2,56
P=F i no S	5	15	7	0	27	41,67	32,61	70,00	0,00	34,62
S=F i no P	0	1	1	2	4	0,00	2,17	10,00	20,00	5,13
diferent ofici els tres	7	28	2	8	45	58,33	60,87	20,00	80,00	57,69
Total	12	46	10	10	78	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Alimentació

	Absoluts					(%)				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
mateix ofici els tres	1	1	1	1	4	33,33	1,96	1,92	1,79	2,47
P=S i no F	1	4	4	4	13	33,33	7,84	7,69	7,14	8,02
P=F i no S	1	17	10	17	45	33,33	33,33	19,23	30,36	27,78
S=F i no P	0	2	2	3	7	0,00	3,92	3,85	5,36	4,32
diferent ofici els tres	0	27	35	31	93	0,00	52,94	67,31	55,36	57,41
Total	3	51	52	56	162	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Comerciant

	Absoluts					(%)				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
mateix ofici els tres	1	9	19	8	37	4,17	9,28	20,88	12,12	13,31
P=S i no F	0	4	5	4	13	0,00	4,12	5,49	6,06	4,68
P=F i no S	8	38	14	9	69	33,33	39,18	15,38	13,64	24,82
S=F i no P	0	9	9	12	30	0,00	9,28	9,89	18,18	10,79
diferent ofici els tres	15	37	44	33	129	62,50	38,14	48,35	50,00	46,40
Total	24	97	91	66	278	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Traginer i carreter

	Absoluts					(%)				
	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total	1627-1684	1685-1783	1784-1826	1827-1868	Total
mateix ofici els tres	0	6	7	6	19	0,00	4,48	12,28	10,34	6,15
P=S i no F	8	8	3	4	23	13,33	5,97	5,26	6,90	7,44
P=F i no S	25	76	31	25	157	41,67	56,72	54,39	43,10	50,81
S=F i no P	1	5	2	4	12	1,67	3,73	3,51	6,90	3,88
diferent ofici els tres	26	39	14	19	98	43,33	29,10	24,56	32,76	31,72
Total	60	134	57	58	309	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Taula 6.55 Estratègies matrimonials segons els sectors d'activitat (absoluts)

Fill/Sogre	Agricultura	Marin. i pesca	Tèxtil	Menestralia	P. Liberals	Comerç	Transport	Altres	Total
Agricultura	1984	200	135	417	31	79	81	5	2932
Marineria i pes	392	1242	128	490	16	92	106	2	2468
Tèxtil	619	222	501	560	43	135	53	11	2144
Menestralia	828	455	411	1454	54	218	120	8	3548
P. Liberals	108	59	46	85	170	97	7	3	575
Comerç	138	86	78	222	67	270	16	3	880
Transport	139	57	30	86	7	17	54	0	390
Altres	20	7	10	14	6	11	2	4	74
Total	4228	2328	1339	3328	394	919	439	36	13011

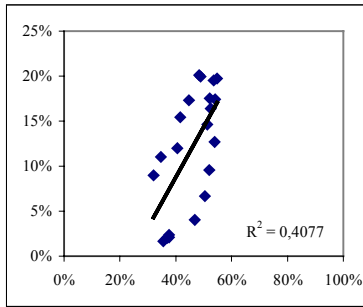
Taula 6.56 Evolució de les estratègies matrimonials per decennis (absoluts)

Període	Endogàmia socioprofes.		Exogàmia	
	casos	%	casos	%
1627-1636	67	35,08	124	64,92
1637-1646	126	42,86	168	57,14
1647-1656	106	41,57	149	58,43
1657-1666	87	45,31	105	54,69
1667-1676	122	44,36	153	55,64
1677-1686	147	46,23	171	53,77
1687-1696	137	40,41	202	59,59
1697-1706	174	52,10	160	47,90
1707-1716	201	44,08	255	55,92
1717-1726	252	48,84	264	51,16
1727-1736	261	50,39	257	49,61
1737-1746	294	53,07	260	46,93
1747-1756	325	48,44	346	51,56
1757-1766	316	49,69	320	50,31
1767-1776	333	46,06	390	53,94
1777-1786	340	45,70	404	54,30
1787-1796	333	42,97	442	57,03
1797-1806	263	42,28	359	57,72
1807-1816	343	43,20	451	56,80
1817-1826	280	40,06	419	59,94
1827-1836	206	40,63	301	59,37
1837-1846	357	37,70	590	62,30
1847-1856	333	35,16	614	64,84
1857-1868	251	35,65	453	64,35
Total	5654	43,46	7357	56,54

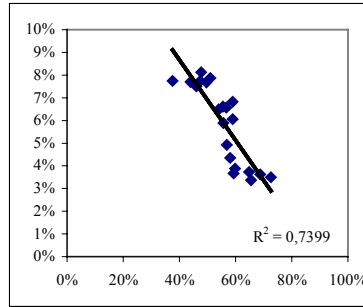
Gràfic 6.1 Correlació entre l'endogàmia socioprofessional dels matrimonis i l'expansió de l'ofici

Marineria i pesca:

Mariner

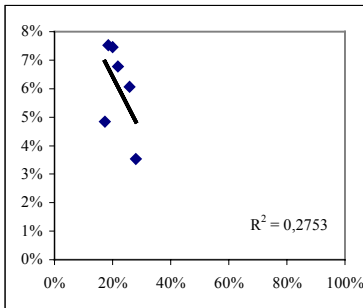

pescador

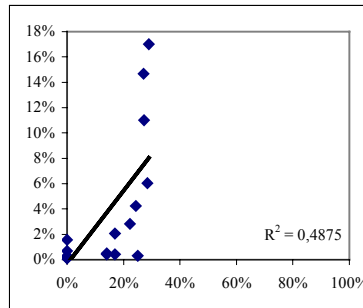

Tèxtil:

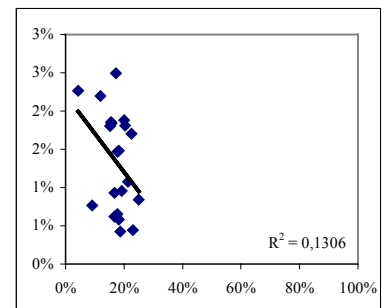
Mitger

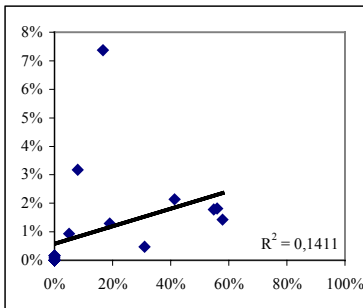
Teixidor

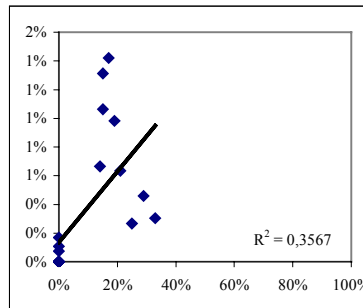
Teixidor de lli

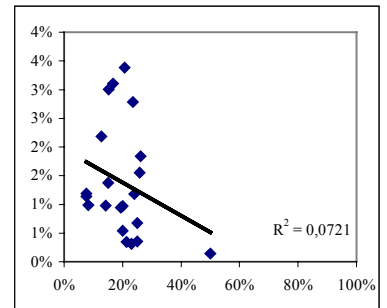
Jornaler

Indianes

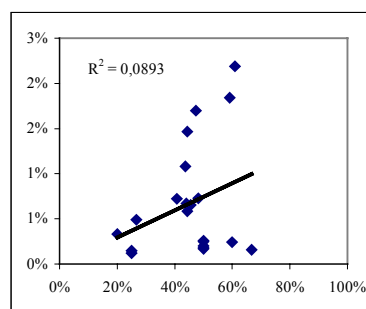

Veler

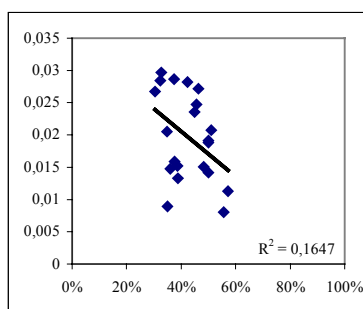

Menstralia:

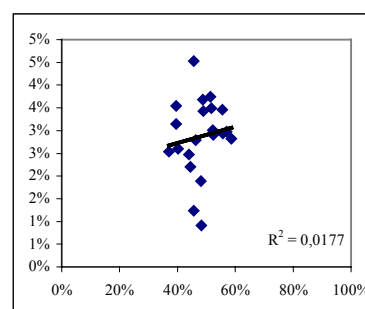
Vidrier

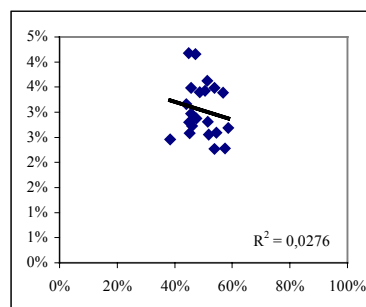
Corder

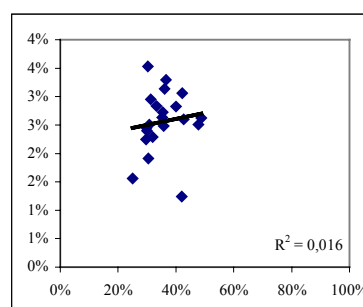
Sastre

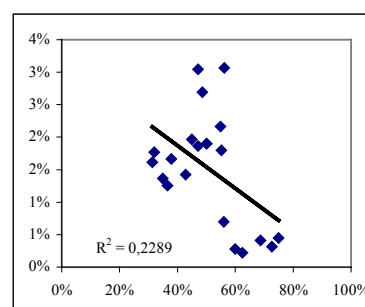
Sabater

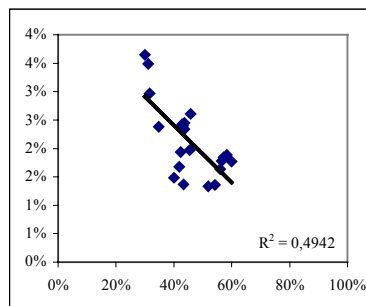
Mestre de cases

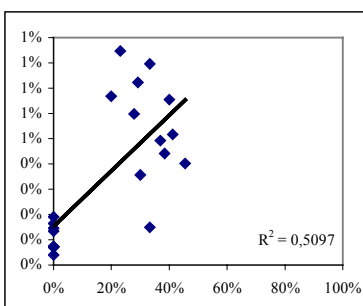
Boter

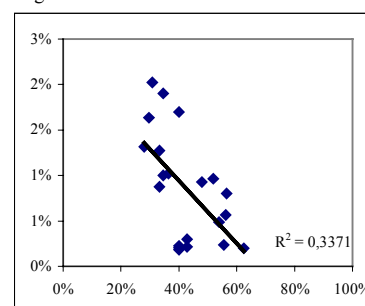
Fuster

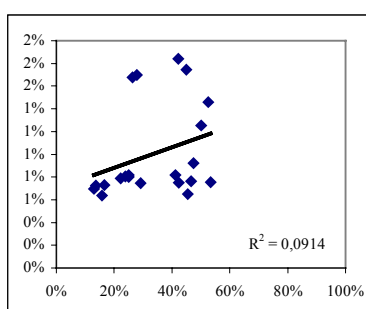
Clavataire

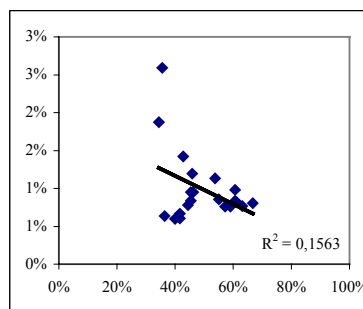
Daguer

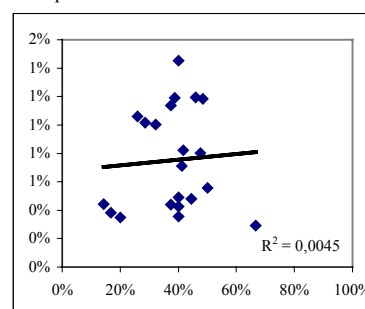
Ferrer

Serraller

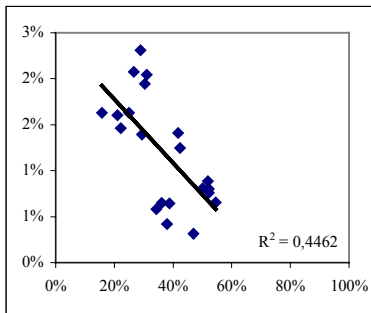

Blanquer

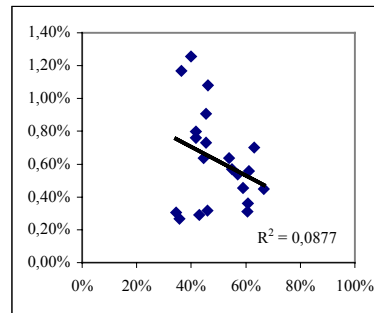

Comerç:

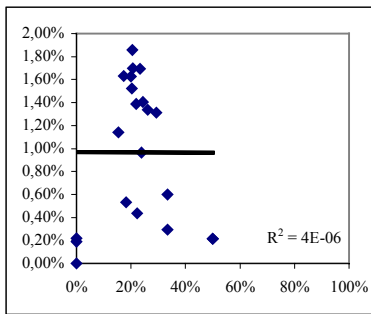
Adroguer i candeler

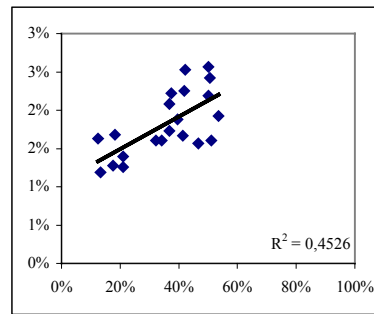
Botiguer de draps

Alimentació

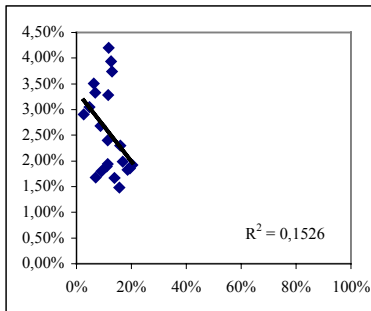

Comerciant

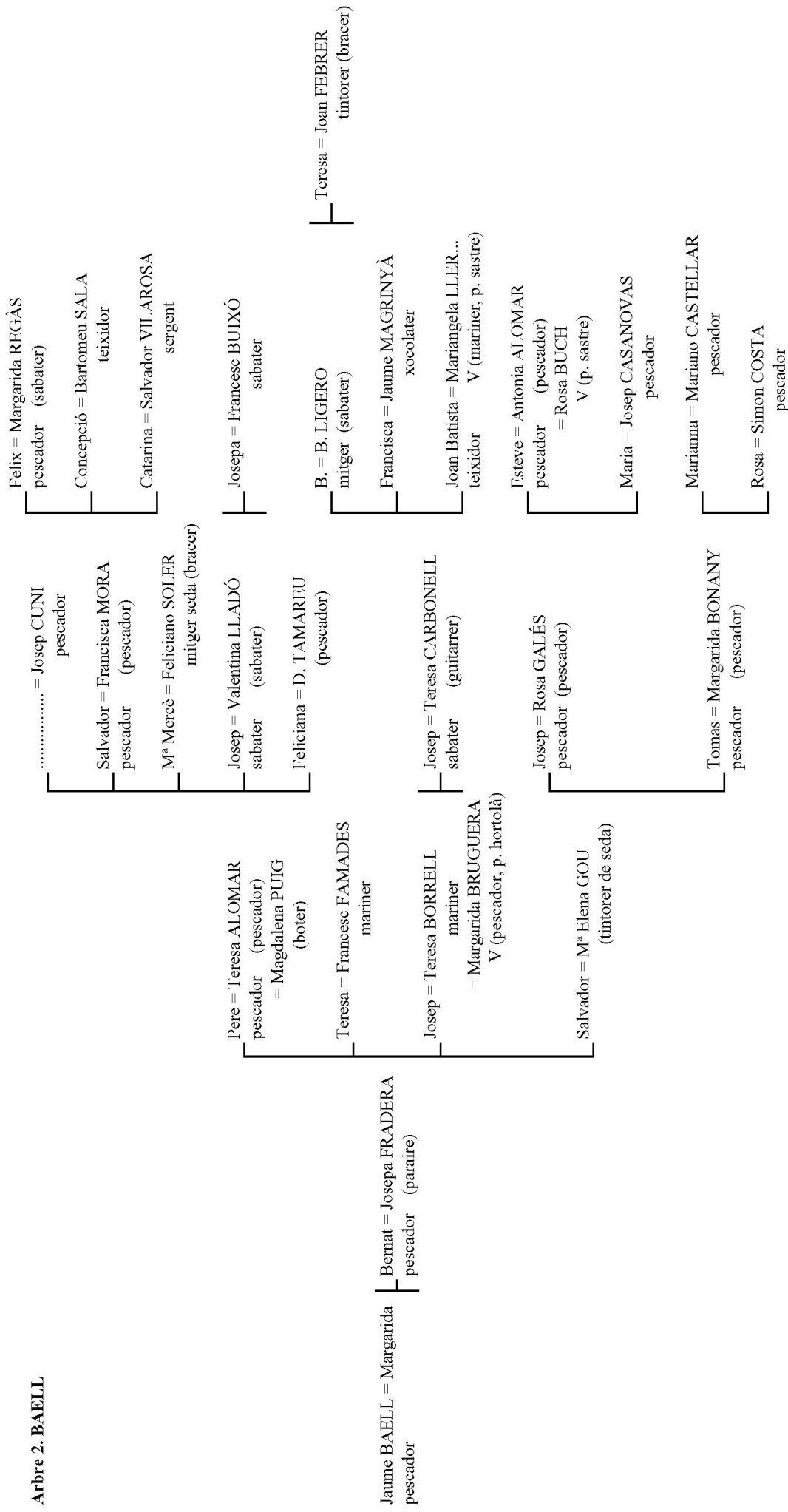
Transport:

traginer i carreter

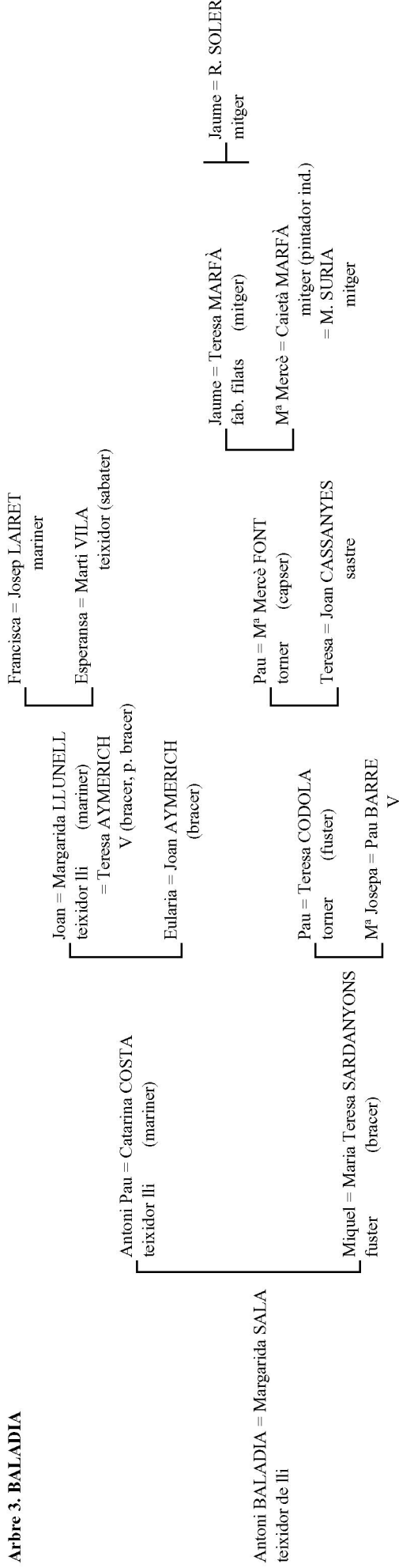

Arbres Genealògic

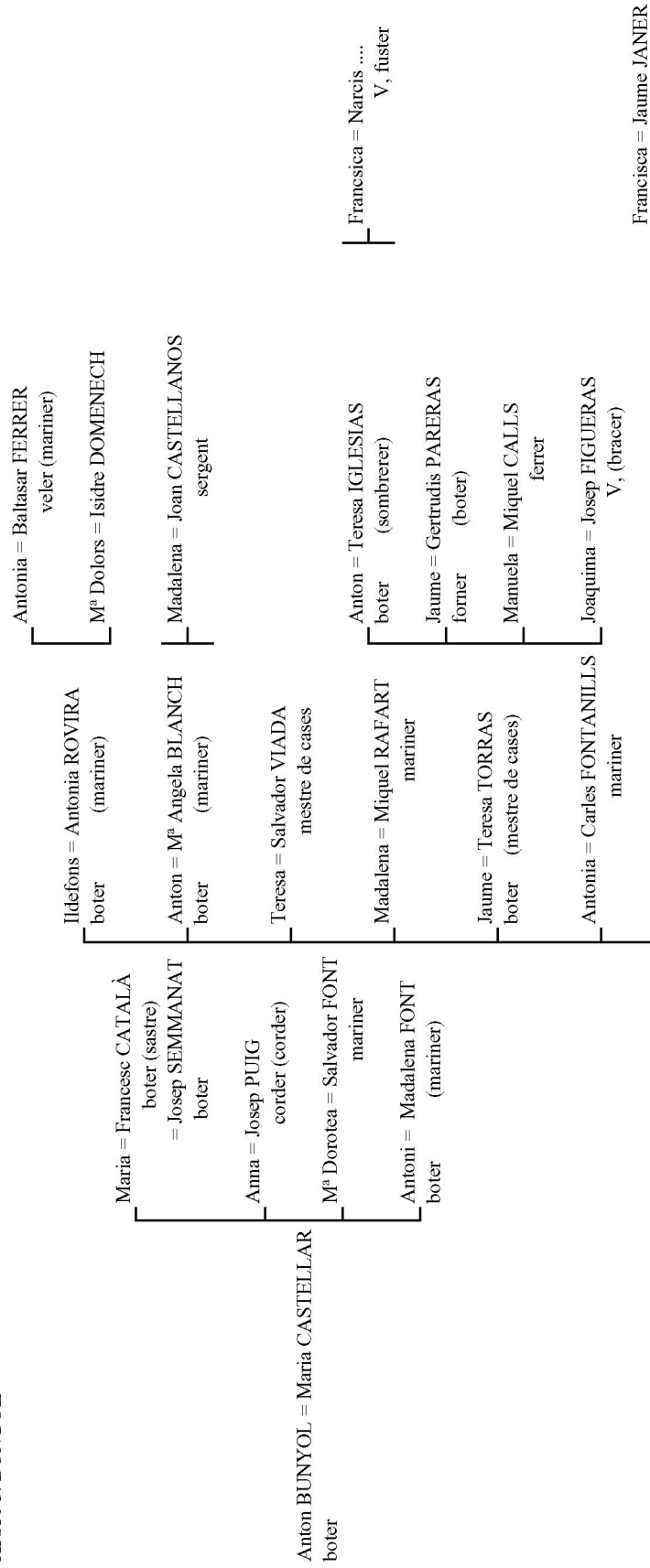
Arbre 2. BAELL

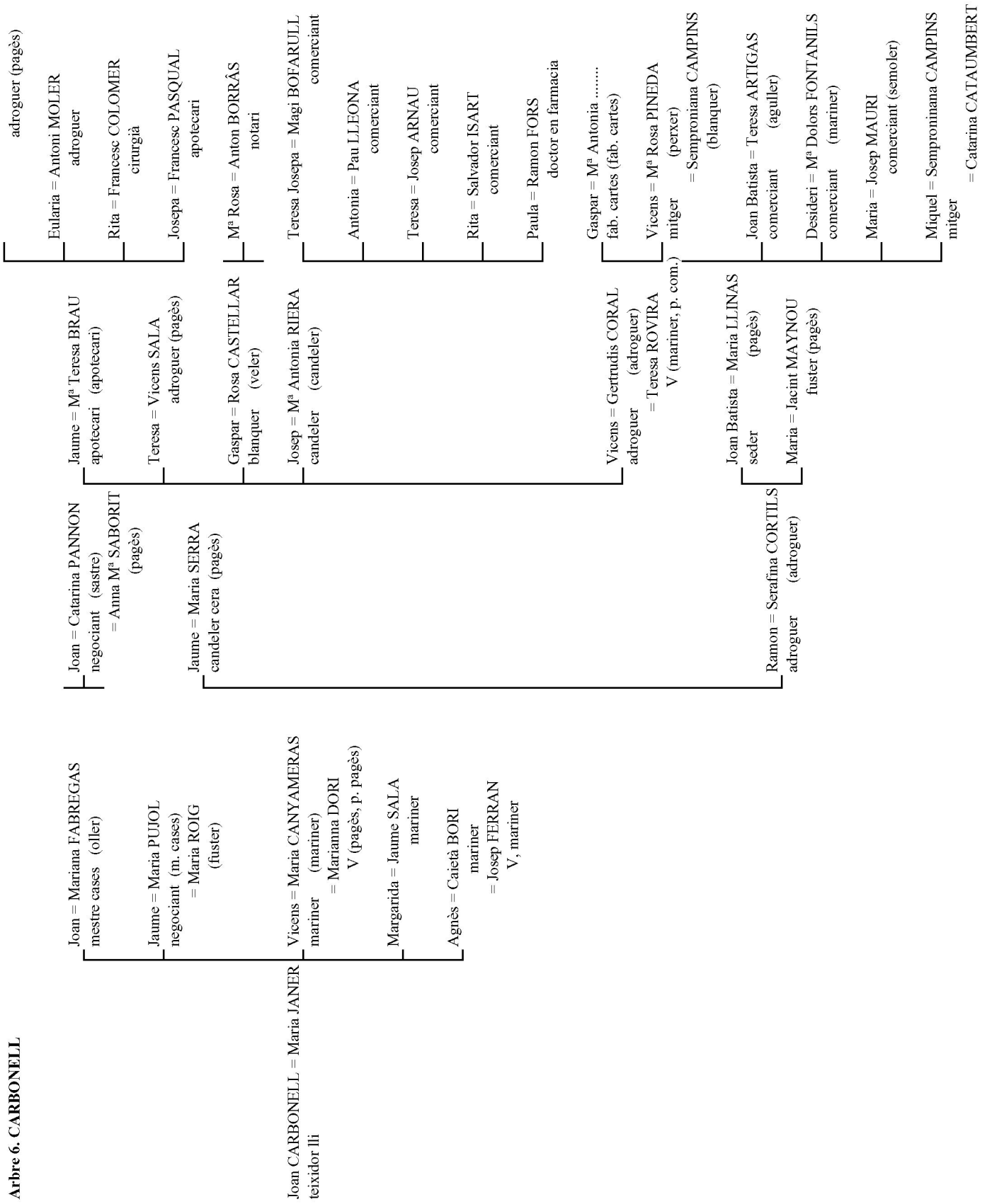
Arbre 3. BALADIA

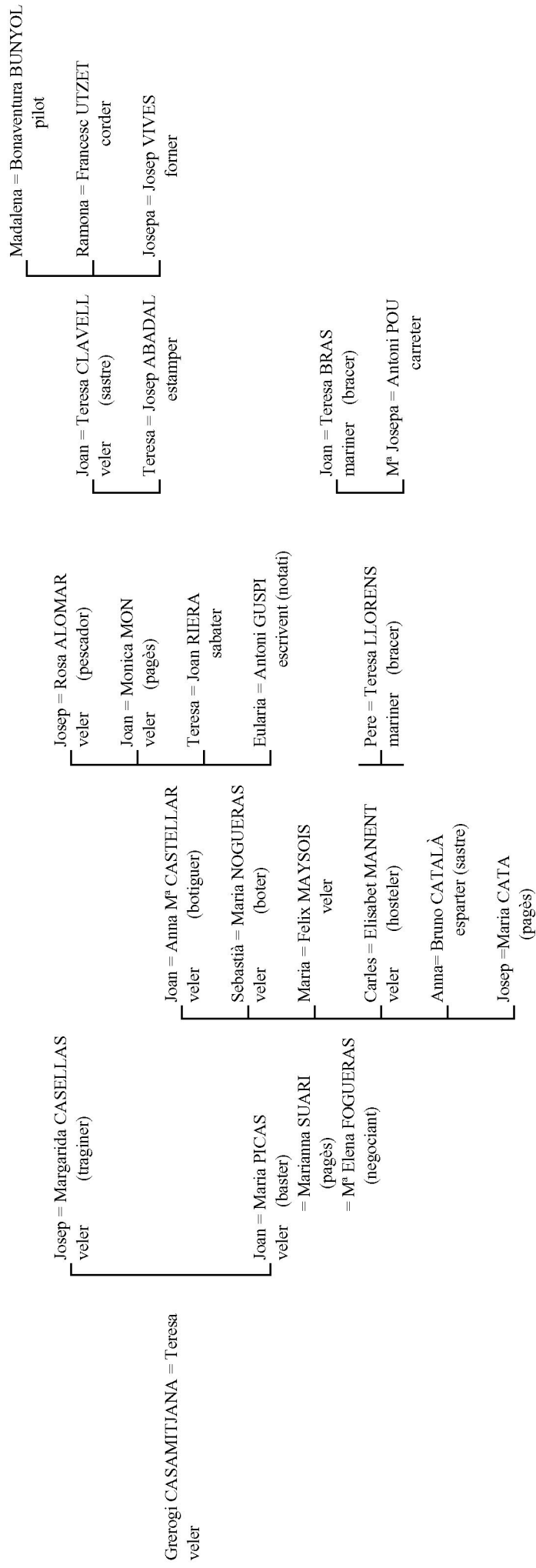
Arbre 5. BUNYOL

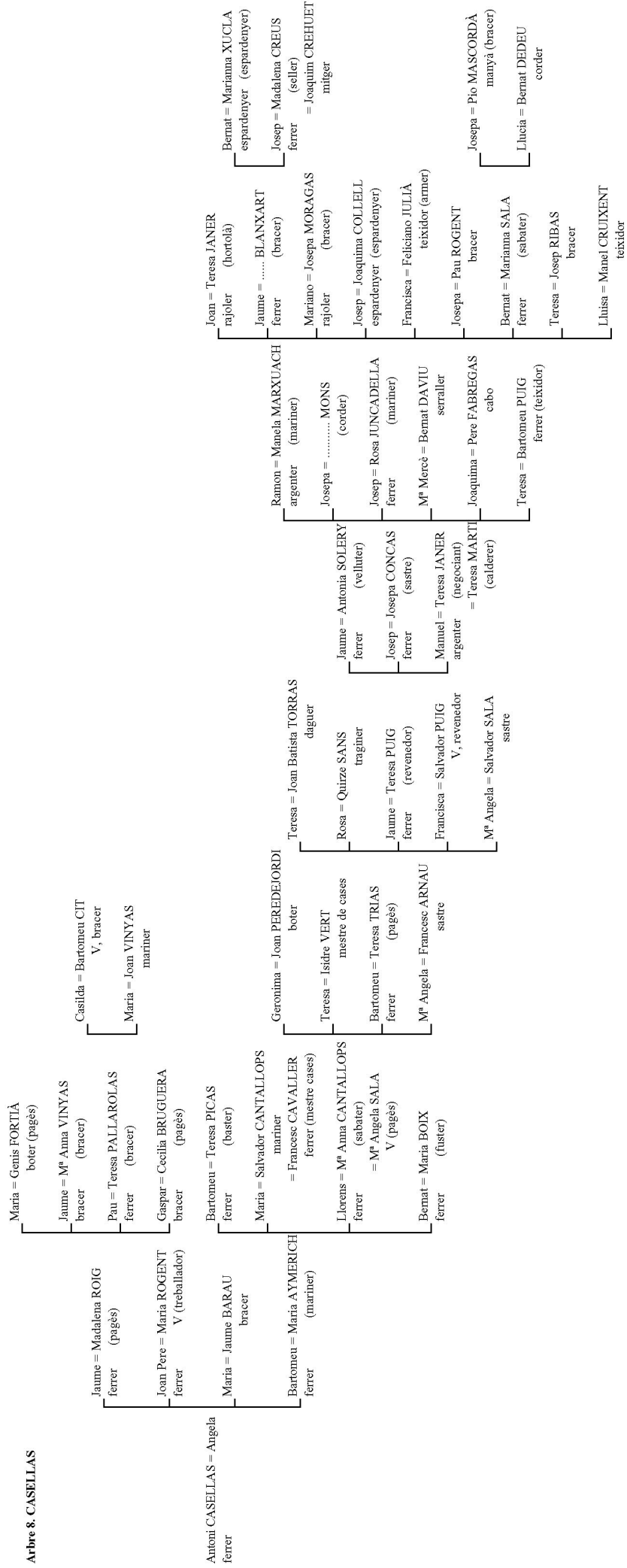
Arbre 6. CARBONELL

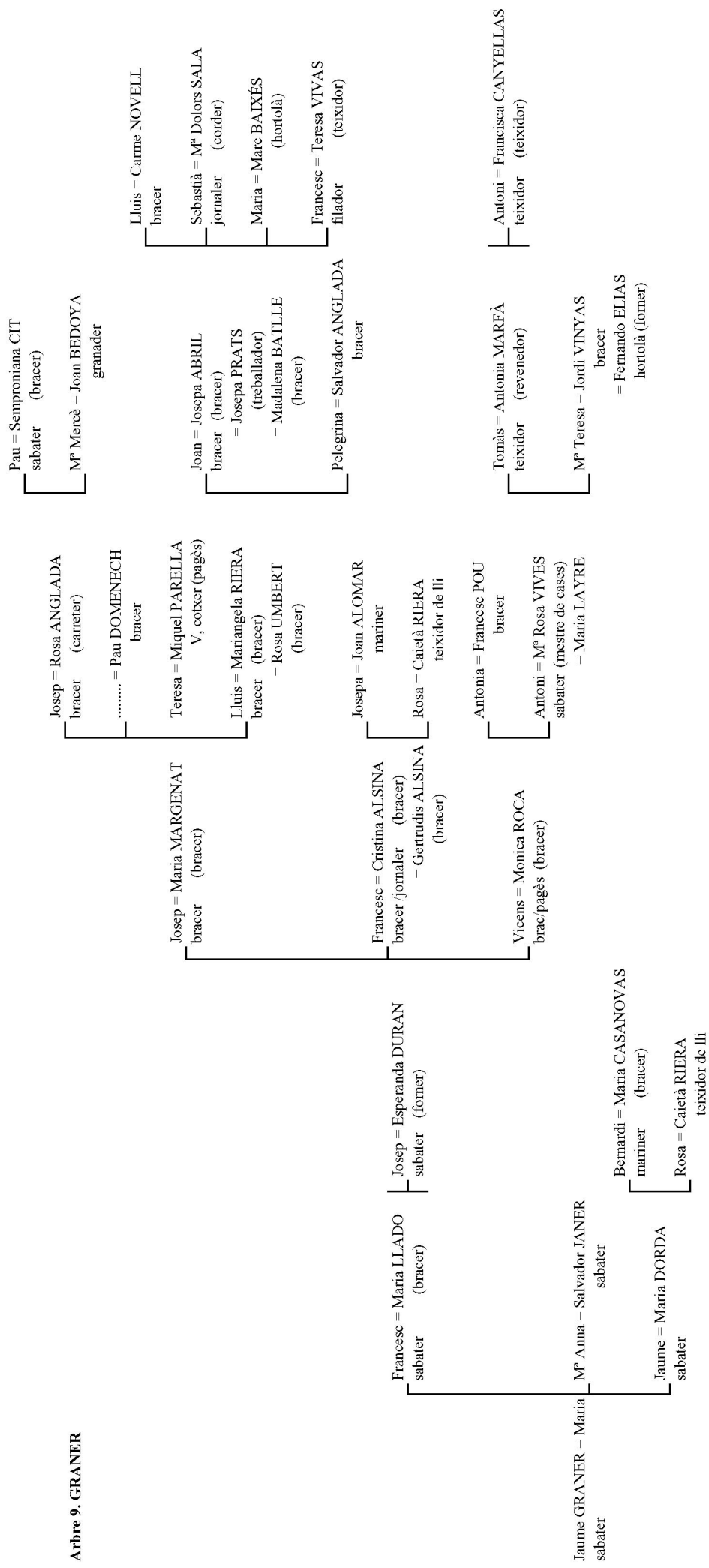
Arbre 7. CASAMITJANA

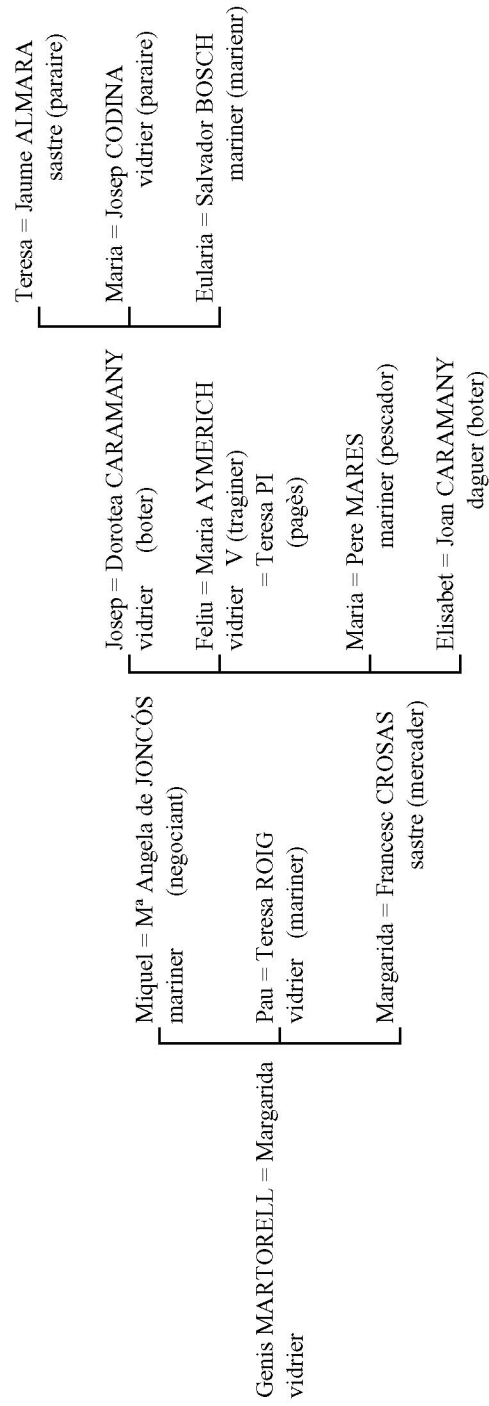
Arbre 8. CASELLAS

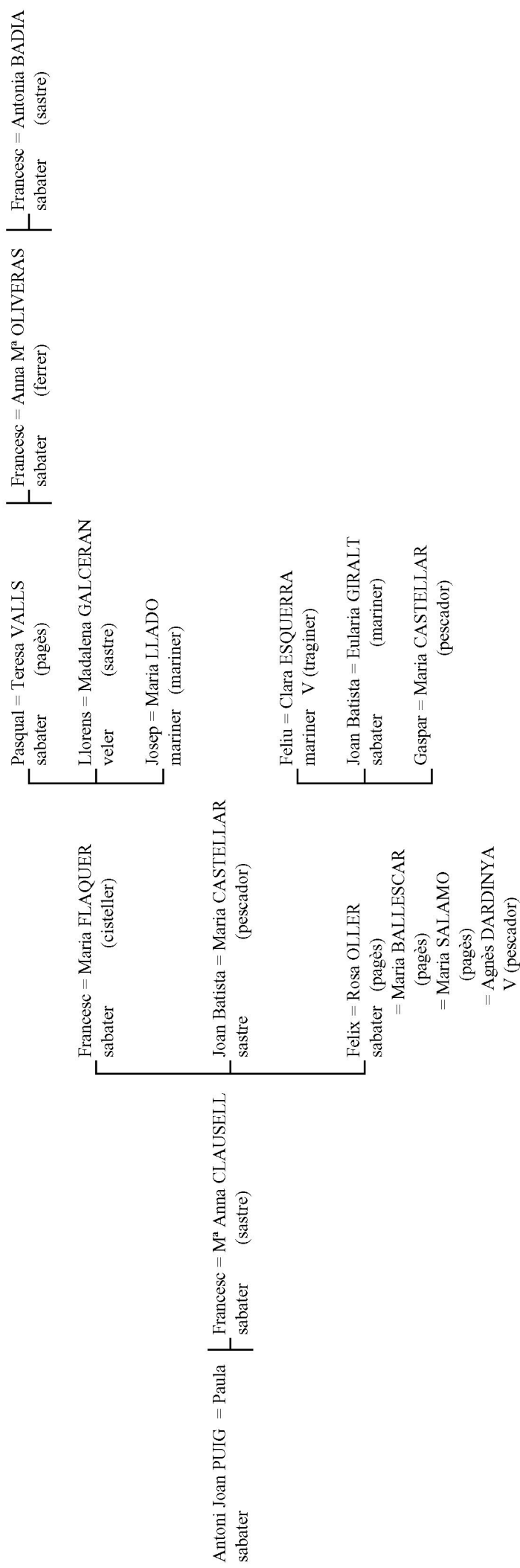
Arbre 9. GRANER

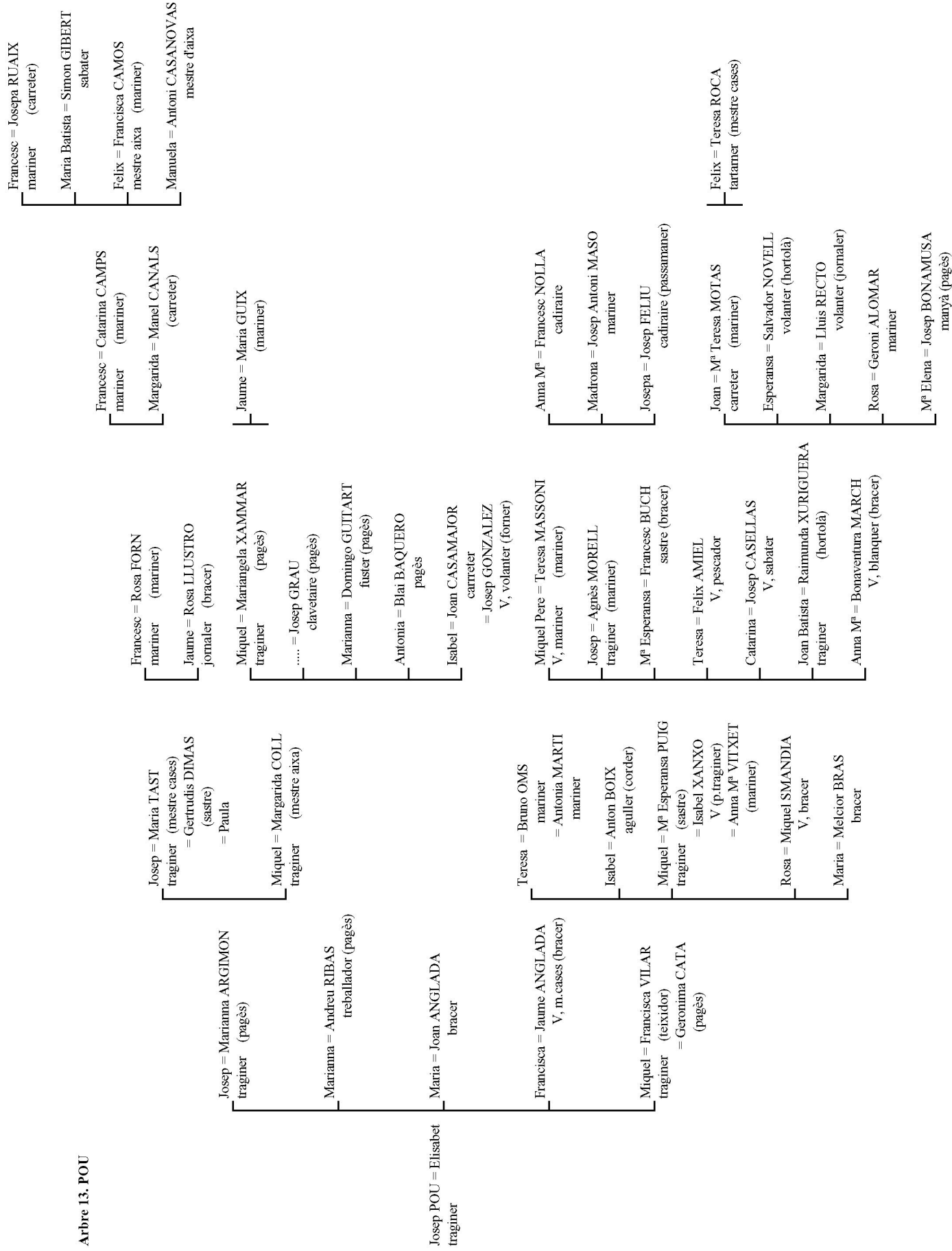
Arbre 10. MARTORELL

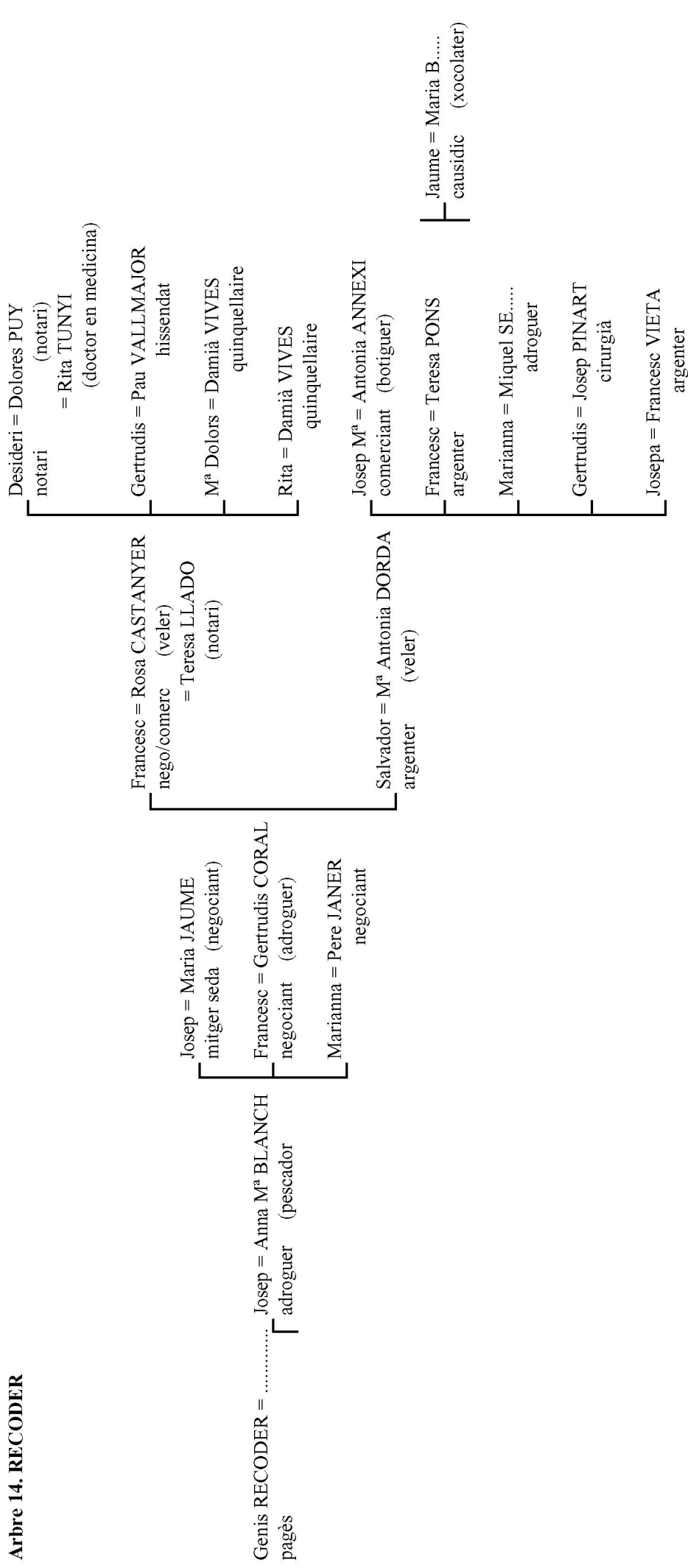
Arbre 11. PUIG

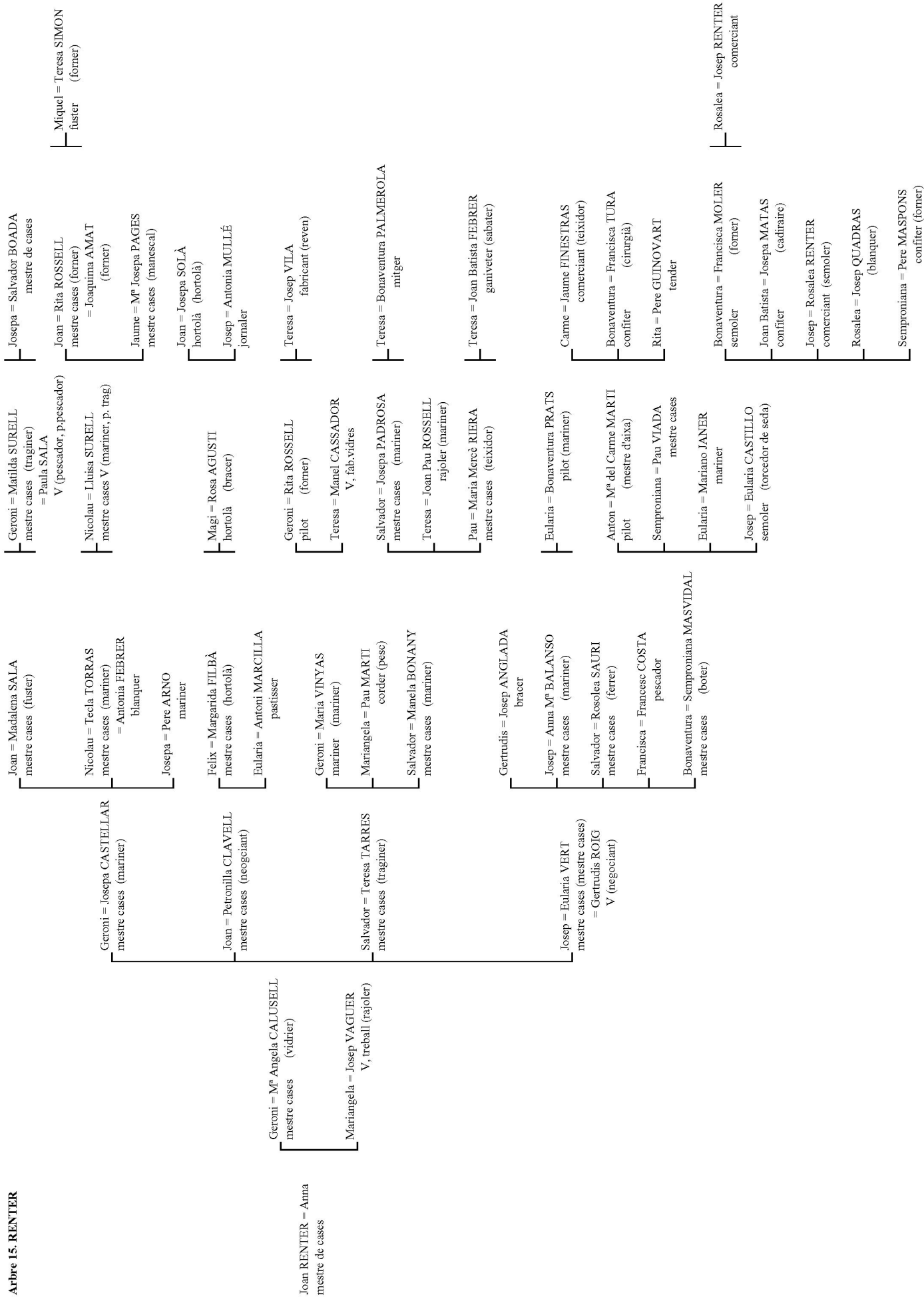
Arbre 13. POU

Arbre 14. RECODER

Arbre 15. RENTER

Arbre 17. VILARDEBÓ

